This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

Vi beder dig også om følgende:

- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
  Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
  Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
  Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
  Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

Om Google Bogsøgning

Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på `http://books.google.com`

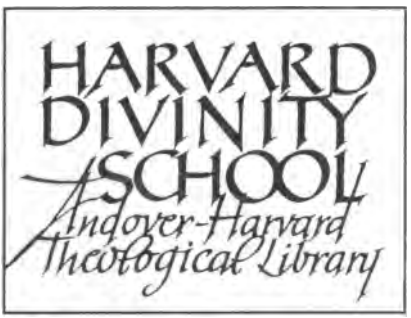
HARVARD
DIVINITY
SCHOOL
Andover-Harvard
Theological Library

Bodil Marie Jensdatt.
Vedsted.

BIBEL. N.T. [illegible]

Vor Herres og Frelsers

Jesu Christi

Nye Testament,

ved

Kong Frederik den Sjettes

christelige Omsorg

med Flid efterseet og rettet efter Grundtexten.

Kjøbenhavn.

Paa det Kongelige Vaisenhuses Forlag.

Bekostet af det britiske Bibelselskab.

Trykt hos J. H. Schultz.

1875.

BS
2121
1875

Koster indbunden 75 Øre.

Fortegnelſe

over

det Nye Teſtamentes Bøger.

	Side.
St. Matthæi Evangelium	1.
St. Marci Evangelium	64.
St. Lucæ Evangelium	92.
St. Johannis Evangelium	152.
De hellige Apoſtlers Gjerninger, beſkrevne af St. Lucas	198.
St. Paulus' Brev til de Romere	255.
St. Paulus' første Brev til de Corinthier	279.
St. Paulus' andet Brev til de Corinthier	303.
St. Paulus' Brev til de Galater	318.
St. Paulus' Brev til de Epheſer	326.
St. Paulus' Brev til de Philippenſer	335.
St. Paulus' Brev til de Coloſſenſer	341.
St. Paulus' første Brev til de Theſſaloniker	346.
St. Paulus' andet Brev til de Theſſaloniker	351.
St. Paulus' første Brev til Timotheus	354.
St. Paulus' andet Brev til Timotheus	361.
St. Paulus' Brev til Titus	366.
St. Paulus' Brev til Philemon	369.
Brevet til de Hebræer	370.
St. Jakobs almindelige Brev	388.
St. Peters første almindelige Brev	394.
St. Peters andet almindelige Brev	401.
St. Johannes' første almindelige Brev	405.
St. Johannes' andet Brev	411.
St. Johannes' tredie Brev	412.
St. Judas' almindelige Brev	413.
St. Johannes' Aabenbaring	415.

BS
2121
1875

St. Matthæi Evangelium.

1. Capitel.

(I) Christi Slægt-Register, 1-17. (II) Hans Undfangelse af den Hellig Aand, hans Navn, og Fødsel af Jomfru Maria, 18-25.

Jesu Christi, Davids Søns, Abrahams Søns, Slægte-Bog.

2. Abraham avlede Isaak; og Isaak avlede Jakob; og Jakob avlede Juda og hans Brødre;

3. og Juda avlede Phares og Zara med Thamar; og Phares avlede Esrom; og Esrom avlede Aram;

4. og Aram avlede Aminadab; og Aminadab avlede Naasson; og Naasson avlede Salmon;

5. og Salmon avlede Booz med Rachab; og Booz avlede Obed med Ruth; og Obed avlede Jessai;

6. og Jessai avlede Kong David; og Kong David avlede Salomon med Urias Hustru;

7. og Salomon avlede Roboam; og Roboam avlede Abia; og Abia avlede Asa;

8. og Asa avlede Josaphat; og Josaphat avlede Joram; og Joram avlede Ozias;

9. og Ozias avlede Joatham; og Joatham avlede Achas; og Achas avlede Ezechias;

10. og Ezechias avlede Manasse; og Manasse avlede Amon; og Amon avlede Josias;

11. og Josias avlede Jechonias og hans Brødre, ved den babyloniske Udlændigheds Tid.

12. Men efter den babyloniske Udlændighed avlede Jechonias Salathiel; og Salathiel avlede Zorobabel;

13. og Zorobabel avlede Abiud; og Abiud avlede Eliakim; og Eliakim avlede Azor;

14. og Azor avlede Sadok; og Sadok avlede Achim; og Achim avlede Eliud;

15. og Eliud avlede Eleazar; og Eleazar avlede Matthan; og Matthan avlede Jakob;

16. og Jakob avlede Joseph, Marias Mand; af hende er Jesus født, som kaldes Christus.

17. Altsaa ere alle Led fra Abraham indtil David fjorten Led, og fra David indtil den babyloniske Udlændighed fjorten Led, og fra den

V. 1. V. 1. Luc. 1, 32. c. 3, 31. Rom. 1, 3. Luc. 3, 23. - **V. 2. V. 2.** 1 Mos. 21, 2. 3. c. 25, 26. c. 29, 35. - **V. 3. V. 3.** 1 Mos. 38, 29. 30. Ruth 4, 18. 1 Kron. 2, 5. 9. - **V. 4. V. 4.** Ruth 4, 19. 20. 1 Kron. 2, 10. - **V. 5. V. 5.** Ruth 4, 17. 21. 22. - **V. 6 V. 6** 1 Kron. 2, 15. 2 Sam. 12, 24. - **V. 7. V. 7.** *1 Kong. 11, 43.* c. 14, 31. c. 15, 8. 9. - **V. 8. V. 8.** 1 Kong. 15, 24. c. 22, 51. 1 Kron. 3, 11. 12. - **V. 9. V. 9.** 2 Kong. 15, 7. c. 16, 1. c. 16, 20. - **V. 10. V. 10.** 2 Kong. 26, 21. 2 Kong. 21, 18. c. 21, 24. - **V. 11. V. 11.** 2 Kong. 23, 34. c. 24, 6. 1 Kron. 3, 15. 16. - **V. 12. V. 12.** 1 Kron. 3, 17. c. 3, 19. Esr. 3, 2. - **V. 13. V. 13.** c. 23, 17. 22.

babyloniſke Udlændighed indtil Chriſtus ſjorten Led.

18. Men Jeſu Chriſti Fødſel gik ſaa til. Der Maria, hans Moder, var Joſeph trolovet, befandtes hun, førend de kom ſammen, at være frugtſommelig af den Hellig Aand.

19. Men Joſeph, hendes Mand, efterdi han var retſindig og ikke vilde offentlig beſkæmme hende, beſluttede hemmelig at ſkille ſig fra hende.

20. Men idet han tænkte derpaa, ſee, da aabenbaredes Herrens Engel for ham i en Drøm og ſagde: Joſeph, Davids Søn! frygt ikke at annamme din Huſtru Maria; thi det, ſom er avlet i hende, er af den Hellig Aand.

21. Men hun ſkal føde en Søn, og du ſkal kalde hans Navn Jeſus; thi han ſkal frelſe ſit Folk fra deres Synder.

22. Men dette ſkete altſammen, at det ſkulde fuldkommes, ſom er talet af Herren ved Propheten, ſom ſiger:

23. ſee, en Jomfru ſkal blive frugtſommelig og føde en Søn, og man ſkal kalde hans Navn Immanuel, hvilket er udlagt: Gud med os.

24. Men der Joſeph vaagnede op af Søvnen, gjorde han, ſom Herrens Engel havde befalet ham, og han annammede ſin Huſtru.

25. Og han kjendte hende ikke, indtil hun havde født ſin Søn den førſtefødte, og han kaldte hans Navn Jeſus.

2. Capitel.

(I) Chriſtus tilbedes af de Viſe, 1-12. (II) Flyer til Ægypten, 13-15. (III) Herodes lader de bethlehemitiſke Børn dræbe, 16-18. (IV) Jeſus kommer til Nazareth, 19-23.

1. Men der Jeſus var født i Bethlehem i Judæa, udi Kong Herodes' Dage, ſee, da kom Viſe af Østerland til Jeruſalem og ſagde:

2. hvor er den Jødernes Konge, ſom er født? thi vi have ſeet hans Stjerne i Øſter, og ere komne at tilbede ham.

3. Men der Kong Herodes det hørte, blev han forfærdet, og al Jeruſalem med ham;

4. og der han havde forſamlet alle de Ypperſtepræſter og Skriftkloge iblandt Folket, adſpurgte han dem, hvor Chriſtus ſkulde fødes.

5. Men de ſagde til ham: i Bethlehem i Judæa; thi der er ſaa ſkrevet ved Propheten:

6. og du, Bethlehem i Juda' Land! er ingenlunde den mindſte iblandt Juda' Fyrſter; thi af dig ſkal udgaae en Fyrſte, ſom ſkal være mit Folks Israels Hyrde.

7. Da kaldte Herodes de Viſe hemmelig, og udſpurgte neie Tiden af dem, naar Stjernen havde ladet ſig tilſyne.

8. Og han ſendte dem til Bethlehem og ſagde: gaaer hen og udſpørger flittelig om Barnet; men naar I have fundet det, da forkynder mig det, at jeg og kan komme og tilbede det.

9. Men der de havde hørt Kongen, droge de bort; og ſee, Stjernen, ſom de havde ſeet i Øſter, gik hen for dem, indtil den kom og ſtod overover, hvor Barnet var.

V. 18. Luc. 2, 5. - **V. 19.** 4 Moſ. 5, 12. 13. 5 Moſ. 24, 1. - **V. 20.** Luc. 1, 35. - **V. 21.** Luc. 1, 31. c. 2, 21. Ap. G. 4, 12. 10, 43. - **V. 22.** Eſ. 7, 14. - **V. 23.** Eſ. 8, 8. 10. - **V. 25.** Luc. 2, 7. - **C. 2. V. 1.** Luc. 2, 4. 6. 7. 1 Moſ. 35, 19. - **V. 2.** 4 Moſ. 24, 17. - **V. 5.** Mich. 5, 1. Joh. 7, 42. - **V. 6.** 1 Moſ. 49, 10.

10. Men der de saae Stjernen, bleve de saare meget glade.
11. Og de gik ind i Huset, og fandt Barnet med dets Moder Maria, og faldt ned og tilbade det, og oplode deres Liggendefæ og offrede det Gaver, Guld og Røgelse og Myrrha.
12. Og der de vare blevne advarede af Gud i en Drøm, at de skulde ikke vende tilbage til Herodes, fore de ad en anden Vei bort til deres Land.
13. Men der de vare bortfarne, see, da aabenbaredes Herrens Engel for Joseph i en Drøm, og sagde: staa op, og tag Barnet og dets Moder, og flyv til Ægypten, og bliv der, indtil jeg siger dig til; thi Herodes vil søge efter Barnet, for at omkomme det.
14. Men han stod op, tog Barnet og dets Moder om Natten, og veg hen til Ægypten.
15. Og han blev der, indtil Herodes var død, at det skulde fuldkommes, som var talet af Herren ved Propheten, som siger: fra Ægypten kaldte jeg min Søn.
16. Der Herodes da saae, at han var skuffet af de Vise, blev han saare vred, og sendte hen og lod ihjelslaae alle Børn, som vare i Bethlehem og i al dens Egn, fra to Aar og derunder, efter den Tid, som han havde udspurgt af de Vise.
17. Da blev det fuldkommet, som talet er af den Prophet Jeremias, som siger:
18. en Røst blev hørt udi Rama, Graad og Skrig og megen Hylen; Rachel begræd sine Børn, og vilde ikke lade sig hjsvale, thi de ere ikke mere.
19. Men der Herodes var død, see, da aabenbaredes Herrens Engel i en Drøm for Joseph i Ægypten, sigende:
20. staa op, og tag Barnet og dets Moder, og drag hen til Israels Land; thi de ere døde, som søgte efter Barnets Liv.
21. Men han stod op, og tog Barnet og dets Moder, og kom til Israels Land.
22. Men der han hørte, at Archelaus regjerede i Judæa i sin Fader Herodes' Sted, frygtede han at komme derhen; men han blev advaret af Gud i en Drøm, og veg hen til Galilæas Egne.
23. Og han kom og boede i en Stad, som kaldes Nazareth, at det skulde fuldkommes, som sagt er ved Propheterne: han skal kaldes Nazaræer.

3. Capitel.

(I) Johannes prædiker, døber, formaner, 1-12. (II) Jesus døbes af Johannes, 13-17.

1. Men i de samme Dage fremstod Johannes den Døber, som prædikede i Judæas Ørk, og sagde:
2. omvender Eder, thi Himmeriges Rige er kommet nær.
3. Thi han er den, om hvilken den Prophet Esaias haver talet, sigende: det er hans Røst, som raa-

V. 11. Luc. 2, 16. Ps. 72, 10. Es. 60. 6. - V. 13. c. 1, 20. - V. 15. Hos. 11, 1. - V. 17. Jer. 31, 15. - V. 18. 1 Mos. 35, 19. - V. 20. 2 Mos. 4, 19. - V. 23. Luc. 1, 26. c. 4. 16. Dom. 13, 5. Es. 11 1. c. 53, 2. - C. 3. V. 1. Marc. 1, 4. Luc. 3, 3. - V. 2. c. 4, 17. Marc. 1, 15. Luc. 24, 47. Ap. G. 2, 38. - V. 3. Es. 40, 3. Marc. 1, 3. Luc. 3, 4. Joh. 1, 23.

ber i Ørken: bereder Herrens Vei, gjører hans Stier jævne.

4. Men Johannes havde sit Klædebon af Kameelhaar og et Læderbelte om sin Lænd; men hans Mad var Græshopper og vild Honning.

5. Da udgik Jerusalem til ham, og det ganske Judæa og alt Landet omkring Jordanen.

6. Og de døbtes af ham i Jordanen, og bekjendte deres Synder.

7. Men der han saae mange Pharisæer og Sadducæer komme til hans Daab, sagde han til dem: I Øgleunger! hvo viste Eder at flye fra den kommende Vrede?

8. Bærer da Omvendelsens værdige Frugter;

9. og mener ikke at ville sige ved Eder selv: vi have Abraham til Fader; thi jeg siger Eder, at Gud kan opvække Abraham Børn af disse Stene.

10. Men Øxen ligger allerede ved Roden af Træerne; derfor, hvert Træ, som ikke bærer god Frugt, skal afhugges og kastes i Ilden.

11. Jeg døber Eder vel med Vand til Omvendelse; men den, som kommer efter mig, er stærkere end jeg, hvis Skoe jeg ikke er værdig at bære; han skal døbe Eder med den Hellig Aand og Ild.

12. Hans Kasteskovl er i hans Haand, og han skal igjennemrense sin Lo, og samle sin Hvede i Laden; men Avnerne skal han opbrænde med uslukkelig Ild.

13. Da kom Jesus fra Galilæa til Jordanen til Johannes, at døbes af ham.

14. Men Johannes formeente ham det og sagde: jeg haver behov at døbes af dig, og du kommer til mig!

15. Men Jesus svarede og sagde til ham: tilsted det nu! thi saaledes bør det os at fuldkomme Alt, hvad Ret er. Da tilstedte han ham.

16. Og der Jesus var døbt, steg han strax op af Vandet, og see, Himlene aabnedes ham, og han saae Guds Aand fare ned som en Due og komme over ham.

17. Og see, der kom en Røst fra Himlene, som sagde: denne er min Søn, den Elskelige, i hvilken jeg haver Behageligheed.

4. Capitel.

(I) Jesus fristes af Djævelen, 1-11. (II) Undviger fra Judæa, og boer i Capernaum, 12-16. (III) Prædiker, 17; kalder fire Apostler, 18-22. (IV) Lærer og helbreder, 23-25.

1. Da blev Jesus ført af Aanden i Ørken, at fristes af Djævelen.

2. Og der han havde fastet fyrretyve Dage og fyrretyve Nætter, hungrede han omsider.

3. Og Fristeren gik til ham og sagde: er du Guds Søn, da sig, at disse Stene blive Brød.

4. Men han svarede og sagde:

V. 4. 2 Kong. 1, 8. Sach. 13, 4. Marc. 1, 6. 3 Mos. 11, 22. - **V. 5.** Marc. 1, 5. - **V. 6.** Ap. G. 19, 5. - **V. 7.** Luc. 3, 7. Matth. 12, 34. c. 23, 33. - **V. 8.** Luc. 3, 8. - **V. 9.** Joh. 8, 39. Ap. G. 13, 26. Rom. 4, 12. - **V. 10.** c. 7, 19. Luc. 3, 9. Joh. 15, 2. 6. - **V. 11.** Marc. 1, 8. Luc. 3, 16. Joh. 1, 26. Ap. G. 2, 4. c. 19, 6. - **V. 12.** Luc. 3, 17. Matth. 13, 30. - **V. 13.** Marc. 1, 9. Luc. 3, 21. - **V. 15.** c. 5, 17. - **V. 16.** Marc. 1, 10. Luc. 3, 21. Joh. 1, 32. Ap. G. 7, 56. c. 10, 11. Ap. G. 2, 3. - **V. 17.** c. 17, 5. Luc. 3, 22. c. 9, 35. 2 Petr. 1, 17. Ps. 2, 7. Es. 42, 1. Eph. 1, 6. - **C. 4. V. 1.** Marc. 1, 12. Luc. 4, 1. - **V. 2.** 2 Mos. 34, 28. 5 Mos. 9, 9. 18. - **V. 3.** 1 Thess. 3, 5. Matth. 3, 17. c. 27, 40.

der er skrevet: Mennesket lever ikke alene af Brød, men ved hvert Ord, som udgaaer igjennem Guds Mund.

5. Da tog Djævelen ham med sig til den hellige Stad, og satte ham paa Tindingen af Templet, og sagde til ham:

6. er du Guds Søn, da kast dig selv herned; thi der er skrevet: han skal give sine Engle Befaling om dig, og de skulle bære dig paa Hænderne, at du ikke skal støde din Fod paa nogen Steen.

7. Da sagde Jesus til ham: der er atter skrevet: du skal ikke friste Herren din Gud.

8. Atter tog Djævelen ham op med sig paa et saare høit Bjerg, og viste ham alle Verdens Riger og deres Herlighed, og sagde til ham:

9. Alt dette vil jeg give dig, om du vil falde ned og tilbede mig.

10. Da sagde Jesus til ham: vig bort, Satan! thi der er skrevet: du skal tilbede Herren din Gud, og tjene ham alene.

11. Da forlod Djævelen ham, og see, Englene gik til ham og tjente ham.

12. Men der Jesus hørte, at Johannes var kastet i Fængsel, veg han hen til Galilæa.

13. Og han forlod Nazareth, og kom og boede i Capernaum, som ligger ved Søen, i Sebulons og Naphthalis Grændser,

14. at det skulde fuldkommes, som er talet ved Propheten Esaias, som siger:

15. Sebulons Land og Naphthalis Land, langs Søen paa denne Side Jordan, Hedningernes Galilæa,

16. det Folk, som sad i Mørke, haver seet et stort Lys, og dem, som sadde i Dødens Land og Skygge, dem er opgaaet et Lys.

17. Fra den Tid begyndte Jesus at prædike og at sige: omvender Eder, thi Himmeriges Rige er kommet nær.

18. Men der Jesus vandrede ved den galilæiske Sø, saae han to Brødre, Simon, som kaldes Petrus, og Andreas, hans Broder, som kastede Garn i Søen; (thi de vare Fiskere.)

19. Og han sagde til dem: følger efter mig, saa vil jeg gjøre Eder til Menneske-Fiskere.

20. Men de forlode strax Garnene og fulgte ham.

21. Og der han gik frem derfra, saae han to andre Brødre, Jakob, Zebedæus' Søn, og Johannes, hans Broder, i Skibet med deres Fader Zebedæus, at de bødte deres Garn; og han kaldte dem.

22. Men de forlode strax Skibet og deres Fader og fulgte ham.

23. Og Jesus gik omkring i det ganske Galilæa, lærte i deres Synagoger, og prædikede Rigets Evangelium, og helbredede al Sygdom og al Skrøbelighed iblandt Folket.

24. Og hans Rygte kom ud over al Syria; og de førte til ham alle

V. 4. 5 Mos. 8, 3. Luc. 4, 4. - **V. 5.** 5 Mos. 22, 8. - **V. 6.** Ps. 91, 11. 12. - **V. 7.** 2 Mos. 17, 2. 5 Mos. 6, 16. Luc. 4, 12. - **V. 8.** 5 Mos. 34, 1. fg. - **V. 9.** Luc. 4, 6. - **V. 10.** 5 Mos. 6, 13. c. 10, 20. - **V. 11.** Hebr. 1, 14. - **V. 12.** Marc. 1, 14. Matth. 14, 3. Luc. 4, 14. Joh. 4, 43. - **V. 13.** Luc. 4, 31. - **V. 14.** Es. 9, 1. fg. - **V. 16.** Luc. 1, 79. - **V. 17.** c. 3, 2. Marc. 1, 15. Ap. G. 2, 38. - **V. 18.** Marc 1, 16. 19. - **V. 19.** Marc. 1, 17. Luc. 5, 10. - **V. 20.** c. 19, 27. - **V. 22.** Luc. 5, 11. - **V. 23.** Marc. 1, 21. Luc. 4, 15. 31.

dem, som lede ilde, som med adskillige Sygdomme og Piner vare beheftede, Besatte og Maanesyge og Værkbrudne; og han helbredede dem.

25. Og der fulgte ham meget Folk fra Galilæa og Dekapolis og Jerusalem og Judæa og fra hiin Side Jordan.

5. Capitel.

(I) Jesus lærer paa Bjerget, hvilke Mennesker der ere salige, 1-12. (II) Formaner Apostlerne, 13-16. (III) Lærer om Loven, 17-20. (IV) Forklarer Noget af det femte Bud, 21-26. (V) Af det sjette, 27-32. (VI) Af det andet, 33-37. (VII) Indskærper Kjærlighed til Fjender, 38-48.

1. Men der han saae Folket, steg han op paa et Bjerg, og der han havde sat sig, gik hans Disciple til ham.

2. Og han oplod sin Mund, lærte dem og sagde:

3. Salige ere de Fattige i Aanden, thi Himmeriges Rige er deres.

4. Salige ere de, som sørge, thi de skulle husvales.

5. Salige ere de Sagtmodige, thi de skulle arve Jorden.

6. Salige ere de, som hungre og tørste efter Retfærdighed, thi de skulle mættes.

7. Salige ere de Barmhjertige, thi dem skal vederfares Barmhjertighed.

8. Salige ere de Rene af Hjertet, thi de skulle see Gud.

9. Salige ere de Fredsommelige, thi de skulle kaldes Guds Børn.

10. Salige ere de, som lide Forfølgelse for Retfærdigheds Skyld, thi Himmeriges Rige er deres.

11. Salige ere I, naar man bespotter og forfølger Eder, og taler allehaande Ondt imod Eder for min Skyld, og lyver det.

12. Glæder og fryder Eder, thi Eders Løn skal være megen i Himlene; thi saa have de forfulgt Propheterne, som vare for Eder.

13. I ere Jordens Salt; men om Saltet mister sin Kraft, hvormed skal det saltes? Det duer til intet Andet, end at kastes ud og nedtrædes af Mennesker.

14. I ere Verdens Lys; den Stad, som ligger paa et Bjerg, kan ikke skjules.

15. Man tænder og ikke et Lys, og sætter det under en Skjeppe, men paa en Lysestage; saa skinner det for alle dem, som ere i Huset.

16. Lader saa Eders Lys skinne for Menneskene, at de see Eders gode Gjerninger, og ære Eders Fader, som er i Himlene.

17. Mener ikke, at jeg er kommen at opløse Loven eller Propheterne; jeg er ikke kommen at opløse, men at fuldkomme.

18. Thi sandelig siger jeg Eder: indtil Himmelen og Jorden forgaae, skal end ikke det mindste Bogstav eller en Tøddel forgaae af Loven, indtil det skeer altsammen.

19. Derfor, hvo som løser eet af disse mindste Bud, og lærer Men-

V. 24. Marc. 6, 55. 56. - **V. 25.** Luc. 6, 17. - **C. 5. V. 3.** Es. 57, 15. Luc. 6, 20. - **V. 4.** Ps. 126, 5. Es. 61, 2. Luc. 6, 21. 2 Cor. 7, 10. - **V. 5.** Ps. 37, 11. Es. 60, 21. - **V. 6.** Es. 55, 1. Luc. 1, 53. Joh. 6, 35. Aab. 7, 16. Es. 65, 13. Ps. 17, 15. - **V. 7.** Ordsp. 21, 21. Jak. 2, 13. - **V. 8.** Ps. 15, 2. Ps. 51, 12. *Ps. 17, 15. 1 Joh. 3, 2.* - **V. 9.** Hebr. 12, 14. Jak. 3, 18. - **V. 10.** Rom. 8, 17. 1 Petr. 3, 14. - **V. 11.** Luc. 6, 22. 1 Petr. 4, 14. - **V. 12.** Luc. 6, 23. Jak. 1, 2. Matth. 23, 34. Ap. G. 7, 52. - **V. 13.** Marc. 9, 50. Luc. 14, 34. - **V. 14.** Eph. 5, 8. Phil. 2, 15. - **V. 15.** Marc. 4, 21. Luc. 8, 16. c. 11, 33. - **V. 16.** 1 Petr. 2, 12. - **V. 18.** Luc. 16 17. c. 21, 33.

neſkene ſaaledes, han ſkal kaldes den Mindſte i Himmeriges Rige; men hvo ſom dem gjør og lærer, han ſkal kaldes ſtor i Himmeriges Rige.

20. Thi jeg ſiger Eder: uden Eders Retfærdighed overgaaer de Skriftkloges og Phariſæers, komme I ingenlunde ind i Himmeriges Rige.

21. I have hørt, at der er ſagt de Gamle: du ſkal ikke ihjelſlaae, men hvo ſom ihjelſlaaer, ſkal være ſkyldig for Dommen.

22. Men jeg ſiger Eder, at hver den, ſom er vred paa ſin Broder uden Aarſag, ſkal være ſkyldig for Dommen, men hvo ſom ſiger til ſin Broder: Raka! ſkal være ſkyldig for Raadet; men hvo ſom ſiger: du Daare! ſkal være ſkyldig til Helvedes Ild.

23. Derfor, naar du offrer din Gave paa Alteret, og kommer der ihu, at din Broder haver Noget imod dig,

24. ſaa lad blive din Gave der for Alteret, og gak hen, forlig dig førſt med din Broder, og kom da og offre din Gave.

25. Vær ſnart velvillig mod din Modſtander, medens du er med ham paa Veien, at Modſtanderen ikke ſkal overantvorde Dommeren dig, og Dommeren ſkal overantvorde Tjeneren dig, og du ſkal kaſtes i Fængſel.

26. Sandelig ſiger jeg dig: du ſkal ſlet ikke komme derudfra, førend du betaler den ſidſte Hvid.

27. I have hørt, at der er ſagt de Gamle: du ſkal ikke bedrive Hoer.

28. Men jeg ſiger Eder, at hver den, ſom ſeer paa en Kvinde for at begjere hende, haver allerede bedrevet Hoer med hende i ſit Hjerte.

29. Men derſom dit høire Øie forarger dig, ſaa riv det ud og kaſt det fra dig; thi det er dig gavnligt, at eet af dine Lemmer fordærves, og ikke dit ganſke Legeme ſkal kaſtes i Helvede.

30. Og om din høire Haand forarger dig, hug den af og kaſt den fra dig; thi det er dig gavnligt, at eet af dine Lemmer fordærves, og ikke dit ganſke Legeme ſkal kaſtes i Helvede.

31. Der er ſagt, at hvo ſom ſkiller ſig fra ſin Huſtru, ſkal give hende et Skilsmisſebrev.

32. Men jeg ſiger Eder, at hvo ſom ſkiller ſig fra ſin Huſtru, uden for Hoers Sag, gjør, at hun bedriver Hoer, og hvo ſom tager en Adſkilt tilægte, bedriver Hoer.

33. I have fremdeles hørt, at der er ſagt de Gamle: du ſkal ikke gjøre nogen falſk Ed, men du ſkal holde Herren dine Eder.

34. Men jeg ſiger Eder, at I ſkulle aldeles ikke ſværge, hverken ved Himmelen, thi den er Guds Stol,

35. ei heller ved Jorden, thi den er hans Fodſkammel, ei heller ved Jerusalem, thi den er den ſtore Konges Stad.

36. Du ſkal og ikke ſværge ved

V. 19. Jak. 2, 10. Matth. 18, 1. 4. - **V. 20.** Luc. 11, 39. c. 18, 11. 12. - **V. 21.** 2 Moſ. 20, 13. 3 Moſ. 24, 21. - **V. 22.** Pſ. 143, 2. Joh. 3, 18. 2 Moſ. 18, 21. 22. - **V. 23.** Marc. 11, 25. - **V. 25.** Eph. 4, 26. Matth. 6, 14. c. 18, 35. Luc. 12, 58. - **V. 26.** c. 18, 34. - **V. 27.** 2 Moſ. 20, 14. - **V. 28.** Jos 31, 1. - **V. 29.** c. 18, 9. Marc. 9, 47. - **V. 30.** Marc. 9, 43. - **V. 31.** 5 Moſ. 24, 1. Matth. 19, 7. Marc. 10, 4. - **V. 33.** 3 Moſ. 19, 12. 4 Moſ. 30, 3. 5 Moſ. 23, 23. - **V. 34.** Eſ. 66, 1. Matth. 23, 16. Jak. 5, 12. - **V. 35.** Pſ. 48, 3.

dit Hoved, thi du kan ikke gjøre eet Haar hvidt eller ſort.

37. Men Eders Tale ſkal være ja, ja, nei, nei; men hvad der er over dette, er af det Onde.

38. I have hørt, at der er ſagt: Øie for Øie, og Tand for Tand.

39. Men jeg ſiger Eder, at I ſkulle ikke ſætte Eder imod det Onde; men derſom Nogen giver dig et Slag paa dit høire Kindbeen, vend ham det andet ogſaa til.

40. Og derſom Nogen vil gaae i Rette med dig og tage din Kjortel, lad ham og beholde Kappen.

41. Og derſom Nogen tvinger dig til at gaae een Miil, gak to med ham.

42. Giv den, ſom beder dig, og vend dig ikke fra den, ſom vil laane af dig.

43. I have hørt, at der er ſagt: du ſkal elſke din Næſte, og hade din Fjende.

44. Men jeg ſiger Eder: elſker Eders Fjender, velſigner dem, ſom Eder forbande, gjører dem Godt, ſom Eder hade, og beder for dem, ſom gjøre Eder Skade og forfølge Eder,

45. paa det I ſkulle vorde Eders Faders Børn, ſom er i Himlene; thi han lader ſin Sol opgaae over Onde og Gode, og lader regne over Retfærdige og Uretfærdige.

46. Thi derſom I elſke dem, ſom Eder elſke, hvad have I da for Løn? Gjøre ikke ogſaa Toldere det Samme?

47. Og derſom I hilſe Eders Brødre alene, hvad Stort gjøre I da? Gjøre ikke Toldere ligeſaa?

48. Værer da fuldkomne, ligeſom Eders Fader i Himlene er fuldkommen.

6. Capitel.

(I) Jeſus taler om Almisſe, 1-4. (II) Bønnen, 5-15. (III) Faſten, 16-18. (IV) At ſamle Liggendeſæ i Himmelen, 19-23. (V) Ei at tjene Mammon, 24-34.

1. Vogter Eder, at I ikke gjøre Eders Almisſe for Menneſkene, for at anſees af dem, ellers have I ikke Løn hos Eders Fader, ſom er i Himlene.

2. Derfor, naar du gjør Almisſe, ſkal du ikke lade blæſe i Baſune for dig, ſom Øienſkalkene gjøre i Synagoger og paa Gader, paa det de kunne æres af Menneſker; ſandelig ſiger jeg Eder: de have deres Løn borte.

3. Men naar du gjør Almisſe, lad din venſtre Haand ikke vide, hvad din høire gjør,

4. paa det din Almisſe kan være i Løndom; og din Fader, ſom ſeer i Løndom, han ſkal betale dig aabenbare.

5. Og naar du beder, ſkal du ikke være ſom Øienſkalkene; thi de ſtaae gjerne og bede i Synagoger og paa Hjørner af Gader, paa det de kunne anſees af Menneſkene; ſandelig ſiger jeg Eder: de have deres Løn borte.

6. Men du, naar du beder, gak ind i dit Kammer, og luk din Dør,

V. 37. Jak. 5, 12. 2 Cor. 1, 17. - **V. 38.** 2 Moſ. 21, 24. 3 Moſ. 24, 20. 5 Moſ. 19, 21. - **V. 39.** 3 Moſ. 19, 18. Luc. 6, 29. Rom. 12, 17. 19. 1 Petr. 3, 9. Joh. 18, 23. - **V. 40.** Luc. 6, 29. 1 Cor. 6, 7. - **V. 42.** 5 Moſ. 15, 10. Luc. 6, 30. - **V. 43.** 3 Moſ. 19, 18. - **V. 44.** 2 Moſ. 23, 4. Luc. 6, 27. Rom. 12, 10. Luc. 23, 34. Ap. G. 7, 60. 1 Cor. 4, 12. - **V. 46.** Luc. 6, 32. - **V. 48.** 3 Moſ. 11, 44. c. 19, 2. Eph. 4, 13. Phil. 3, 12. - **C. 6. V. 1** c. 23, 5. - **V. 4.** 1 Sam. 16, 7. Luc. 14, 14.

og bed til din Fader, som er i Løndom, og din Fader, som seer i Løndom, skal betale dig aabenbare.

7. Men naar I bede, skulle I ikke bruge overflødige Ord, som Hedningerne; thi de mene, at de blive bønhørte for deres mange Ord.

8. Derfor skulle I ikke vorde dem lige; thi Eders Fader veed, hvad I have behov, førend I bede ham.

9. Derfor skulle I saaledes bede: Vor Fader, du som er i Himlene! helliget vorde dit Navn;

10. komme dit Rige; ske din Villie, som i Himmelen, saa og paa Jorden;

11. giv os i Dag vort daglige Brød;

12. og forlad os vor Skyld, som og vi forlade vore Skyldnere;

13. og led os ikke ind i Fristelse; men fri os fra det Onde; thi dit er Riget og Kraften og Herligheden i Evighed! Amen.

14. Thi forlade I Menneskene deres Overtrædelser, skal Eders himmelske Fader og forlade Eder;

15. men forlade I ikke Menneskene deres Overtrædelser, skal Eders Fader ikke heller forlade Eders Overtrædelser.

16. Naar I faste, da seer ikke bedrøvede ud, som Hienskalkene; thi de forvende deres Ansigt, paa det Menneskene kunne see dem faste; sandelig siger jeg Eder: de have deres Løn borte.

17. Men naar du faster, da salv dit Hoved og to dit Ansigt,

18. at ikke Menneskene skulle see dig faste, men din Fader, som er i Løndom; og din Fader, som seer i Løndom, skal betale dig aabenbare.

19. Samler Eder ikke Liggendefæ paa Jorden, hvor Møl og Rust fordærve, og hvor Tyve igjennembryde og stjæle;

20. men samler Eder Liggendefæ i Himmelen, hvor hverken Møl, ei heller Rust fordærver, og hvor Tyve ikke igjennembryde, ei heller stjæle.

21. Thi hvor Eders Liggendefæ er, der vil og Eders Hjerte være.

22. Øiet er Legemets Lys; derfor, dersom dit Øie er sundt, bliver dit ganske Legeme lyst;

23. men dersom dit Øie er ondt, bliver dit ganske Legeme mørkt. Dersom derfor det Lys, der er i dig, er Mørke, hvor stort bliver da Mørket!

24. Ingen kan tjene to Herrer; thi han maa enten hade den ene og elske den anden, eller holde sig til den ene og foragte den anden; I kunne ikke tjene Gud og Mammon.

25. Derfor siger jeg Eder: bekymrer Eder ikke for Eders Liv, hvad I skulle æde, og hvad I skulle drikke; ikke heller for Eders Legeme, hvad I skulle iføres. Er ikke Livet mere end Maden, og Legemet mere end Klæderne?

26. Seer til Himmelens Fugle;

V. 6. 2 Kong. 4, 33. - **V. 7.** Es. 1, 15. - **V. 8.** c. 6, 32. - **V. 9.** Luc. 11, 2. Ps. 115, 1. - **V. 10.** c. 3, 2. 2 Sam. 10, 12. Luc. 22, 42. Ap. G. 21, 14. - **V. 11** Ordspr. 30, 8. - **V. 12.** Ps. 32, 5. Eph. 4, 32. Col. 3, 13. - **V. 13.** Jak. 1, 13. 2 Tim. 4 18. 1 Kron. 29, 11. fg. - **V. 14.** Marc. 11, 25. Luc. 6, 37. - **V. 15.** c. 18, 35. - **V. 16.** Es. 58, 5. 6. - **V. 19.** Hebr. 11, 26. Jak. 5, 1. 2. - **V. 20.** Luc. 12, 33. 1 Tim. 6, 6. 17. 18. - **V. 21.** Luc. 12, 34. - **V. 22.** Luc. 11, 34. - **V. 24.** 1 Kong. 18, 21. Luc. 16, 13. 2 Cor. 6, 15. - **V. 25.** Ps. 37, 25. Ps. 55, 23. Luc. 12, 22. Phil. 4, 6. 1 Petr. 5, 7.

ke saae ikke og høste ikke og sanke ikke i Lader, og Eders himmelske Fader føder dem; ere I ikke meget mere end de?

27. Men hvo iblandt Eder kan lægge een Alen til sin Vext, endog han bekymrer sig derfor?

28. Og hvi bekymre I Eder for Klæderne? Betragter Lilierne paa Marken, hvorledes de voxe; de arbeide ikke, spinde ikke;

29. men jeg siger Eder, at end ikke Salomon i al sin Herlighed var saa klædt som een af dem.

30. Klæder da Gud saaledes det Græs paa Marken, som er i Dag, og i Morgen kastes i Ovnen, skulde han ikke meget mere klæde Eder, I lidet Troende?

31. Derfor skulle I ikke bekymre Eder og sige: hvad skulle vi æde? eller: hvad skulle vi drikke? eller: hvormed skulle vi klæde os?

32. Efter alt saadant søge Hedningerne; thi Eders himmelske Fader veed, at I have alle disse Ting behov.

33. Men søger først Guds Rige og hans Retfærdighed, saa skulle og alle disse Ting tillægges Eder.

34. Bekymrer Eder derfor ikke for den anden Morgen; thi den Dag i Morgen skal bekymre sig for sit Eget. Hver Dag haver nok i sin Plage.

7. Capitel.

(I) Jesus taler om at domme og laste Andre, 1-6. (II) Om at bede, 7-11; om Lovens Hoved-Sum, 12. (III) Om Veien til Livet, 13-14; om falske Propheter og Hyklere, 15-23. (IV) Slutter denne Prædiken, 24-29.

1. Dømmer ikke, at I skulle ikke dømmes; thi med hvad Dom I dømme, skulle I dømmes,

2. og med hvad Maal I maale, skal Eder igjen maales.

3. Men hvi seer du Skjæven, som er i din Broders Øie, men Bjelken i dit Øie bliver du ikke vaer?

4. Eller hvorledes siger du til din Broder: lad mig drage Skjæven ud af dit Øie; og see, der er en Bjelke i dit Øie!

5. Du Øienskalk! drag først Bjelken ud af dit Øie, og da kan du see til at uddrage Skjæven af din Broders Øie.

6. Giver ikke Hunde det Hellige, kaster ikke heller Eders Perler for Svin, at de ikke skulle nedtræde dem med deres Fødder, og vende sig og sønderrive Eder.

7. Beder, saa skal Eder gives; søger, saa skulle I finde; banker, saa skal Eder oplades.

8. Thi hver den, som beder, han faaer, og den, som søger, han finder, og den, som banker, ham skal oplades.

9. Eller hvilket Menneske er iblandt Eder, dersom hans Søn beder ham om Brød, mon han give ham en Steen?

10. Og dersom han beder ham om en Fisk, mon han give ham en Slange?

V. 26. Luc. 12, 24. Job 39, 3. Pſ. 145, 15. Pſ. 147, 9. - **V. 29.** 1 Kong. 4, 21. fg. Prædik. 2, 4. fg. - **V. 30.** c. 8, 26. - **V. 32.** Luc. 12, 30. - **V. 33.** 1 Kong. 3, 11. fg. Pſ. 37, 4. Pſ. 55, 23. Luc. 17, 21. Rom. 14, 17. Pſ. 127, 2. - **C. 7. V. 1.** Luc. 6, 37. 1 Cor. 4, 5. - *V. 2. Marc. 4, 24. Luc. 6, 38.* Jak. 2, 13. Aab. 18, 6. - **V. 3.** Luc. 6, 41. - **V. 5.** Luc. 6, 42. - **V. 6.** c. 10, 11. - **V. 7.** c. 21, 22. Luc. 11, 9, Joh. 14, 13. c. 15, 7. Jak. 1, 5. 6. 1 Joh. 3, 22. - **V. 8.** Jer. 29, 12. 13. Ordſpr. 8, 17. Eſ. 55, 6. - **V. 9.** Luc. 11, 11. fg.

11. Derfom da I, som ere onde, vide at give Eders Børn gode Gaver, hvor meget mere skal Eders Fader, som er i Himlene, give dem gode Gaver, som ham bede!

12. Derfor, alt, hvad I ville, at Menneskene skulle gjøre mod Eder, det gjører I ogsaa mod dem; thi saadan er Loven og Propheterne.

13. Gaaer ind ad den snevre Port; thi den Port er vid, og den Vei er bred, som fører til Fordærvelsen, og de ere mange, som gaae ind igjennem den;

14. thi den Port er snever, og den Vei er trang, som fører til Livet, og de ere faa, som finde den.

15. Men vogter Eder for de falske Propheter, som komme til Eder i Faareklæder, men ere indvortes rivende Ulve.

16. Af deres Frugter skulle I kjende dem. Kan man og sanke Vindruer af Torne, eller Figen af Tidsler?

17. Saaledes bærer hvert godt Træ gode Frugter, men et raadden Træ bærer onde Frugter.

18. Et godt Træ kan ikke bære onde Frugter, og et raadden Træ kan ikke bære gode Frugter.

19. Hvert Træ, som ikke bærer god Frugt, afhugges og kastes i Ilden.

20. Derfor skulle I kjende dem af deres Frugter.

21. Ikke Enhver, som siger til mig: Herre! Herre! skal indgaae i Himmeriges Rige, men den, som gjør min Faders Villie, som er i Himlene.

22. Mange skulle sige til mig paa hiin Dag: Herre! Herre! have vi ikke propheteret ved dit Navn? og have vi ikke uddrevet Djævle ved dit Navn? og have vi ikke gjort mange kraftige Gjerninger ved dit Navn?

23. Og da vil jeg bekjende for dem: jeg kjendte Eder aldrig; viger bort fra mig, I, som bestitte Eder paa Uret!

24. Derfor, hver den, som hører disse mine Ord, og gjør efter dem, den vil jeg ligne ved en forstandig Mand, som byggede sit Huus paa en Klippe.

25. Og en Skylregn nedfaldt, og Vandlobene kom, og Veirene blæste og faldt an paa samme Huus, og det faldt ikke, thi det var grundfæstet paa en Klippe.

26. Og Hver, som hører disse mine Ord, og gjør ikke efter dem, skal lignes ved en daarlig Mand, som byggede sit Huus paa Sand.

27. Og en Skylregn nedfaldt, og Vandlobene kom, og Veirene blæste og stødte an paa samme Huus, og det faldt, og dets Fald var stort.

28. Og det begav sig, der Jesus havde fuldendt disse Ord, forundrede Folket sig saare over hans Lærdom;

29. thi han lærte dem som den, der havde Myndighed, og ikke som de Skriftkloge.

V. 11. 3ak. 1, 17. - **V. 12.** Luc. 6, 31. Matth. 22, 40. Rom. 13, 8. 10. - **V. 13.** Luc. 13, 24. Phil. 3, 18. - **V. 14.** Ap. G. 14, 22. - **V. 15.** Jer. 14, 14. c. 23, 16. Mich. 3, 5. 1 Joh. 4, 1. 2 Tim. 3, 5. - **V. 16.** c. 12, 33. Luc. 6, 43. 3ak. 3, 12. - **V. 18.** c. 12, 33. - **V. 19.** c. 3, 10. Luc. 3, 9. Joh. 15, 2. 6. - **V. 21.** Hos. 8, 2. Rom. 2, 13. 3ak. 1, 22. Matth. 25, 11. Luc. 6, 46. c. 13, 25. - **V. 22.** c. 25, 44. 1 Cor. 13. 2. Luc. 13, 26. - **V. 23.** c. 25, 41. - **V. 24.** Luc. 6, 47, 48. Joh. 13, 17. Rom. 2, 13. 3ak. 1, 25. - **V. 25.** c. 16, 18. - **V. 27.** Ez. 13, 11. - **V. 28.** Marc. 1, 22. Luc. 4, 32. Joh. 7, 46. - **V. 29.** Marc. 1, 22.

8. Capitel.

(I) Christus helbreder en Spedalsk, 1-4. (II) Høvedsmandens Dreng, 5-13. (III) Peters Svigermoder og Andre, 14-17. (IV) Taler om sin Efterfølgelse, 18-22. (V) Stiller Veir og So, 23-27. (VI) Uddriver Djævle, 28-34.

1. Men der han gik ned af Bjerget, fulgte ham meget Folk.

2. Og see, en Spedalsk kom, faldt ned for ham og sagde: Herre! om du vil, saa kan du rense mig.

3. Og Jesus udrakte Haanden, rørte ved ham og sagde: jeg vil; vorde reen! Og hans Spedalskhed blev strax renset.

4. Og Jesus sagde til ham: see til, at du siger Ingen det; men gak hen og betee dig selv for Præsten, og offre den Gave, som Moses haver befalet, dem til et Vidnesbyrd.

5. Men der Jesus gik ind i Capernaum, traadte en Høvedsmand til ham, bad ham og sagde:

6. Herre! min Dreng ligger hjemme værkbrudden og pines svarligen.

7. Og Jesus sagde til ham: jeg vil komme og helbrede ham.

8. Og Høvedsmanden svarede og sagde: Herre! jeg er ikke værd, at du skal gaae ind under mit Tag; men siig ikkun et Ord, saa bliver min Tjener helbredet.

9. Thi jeg er og et Menneske, som staaer under Øvrighed, og haver Stridsmænd under mig; og siger jeg til denne: gak! saa gaaer han; og til den anden: kom! saa kommer han; og til min Tjener: gjør det! saa gjør han det.

10. Men der Jesus det hørte, forundrede han sig og sagde til dem, som fulgte: sandelig siger jeg Eder, end ikke i Israel haver jeg fundet saadan Tro.

11. Men jeg siger Eder, at Mange skulle komme fra Øster og Vester, og sidde tilbords med Abraham og Isaak og Jakob i Himmeriges Rige;

12. men Rigets Børn skulle udkastes i det yderste Mørke; der skal være Graad og Tænders Gnidsel.

13. Og Jesus sagde til Høvedsmanden: gak bort, og dig skee, som du troede! Og hans Dreng blev helbredet i den samme Time.

14. Og Jesus kom i Peters Huus og saae, at hans Hustrues Moder laae og havde Feber.

15. Og han rørte ved hendes Haand, og Feberen forlod hende, og hun stod op og tjente dem.

16. Men der det var blevet Aften, førte de mange Besatte til ham, og han uddrev Aanderne med et Ord og helbredte dem alle, som vare syge;

17. at det skulde fuldkommes, som er talet ved Propheten Esaias, som siger: han tog vore Skrøbeligheder, og bar vore Sygdomme.

18. Men der Jesus saae meget Folk omkring sig, befoel han at fare over til hiin Side.

19. Og der gik en Skriftklog frem og sagde til ham: Mester! jeg vil følge dig, hvor du gaaer hen.

20. Og Jesus sagde til ham: Ræve have Huler, og Himmelens Fugle Reder; men Menneskens Søn haver

V. 1. c. 5, 1. - **V. 2.** Marc. 1, 40. Luc. 5, 12. - **V. 4.** c. 9, 30. Luc. 17, 14. 3 Mos. 14, 2. - **V. 5.** Luc. 7, 2. - **V. 8.** Luc. 7, 6. c. 15, 19. - **V. 11.** Es. 60, 4. 5. Mal. 1, 11. Luc. 13, 28. 29. - **V. 12.** c. 13, 42. 50. c. 22, 13. - **V. 13.** c. 15. 28. Luc. 7, 50. - **V. 14.** Marc. 1, 29. - **V. 15.** c. 9, 25. - **V. 16.** Marc. 1, 32. Matth. 4, 24. - **V. 17.** Es. 53, 4. 1 Petr. 2, 24. - **V. 19.** Luc. 9, 57. - **V. 20.** Sach. 9, 9. 2 Cor. 8, 9.

ikke det, hvortil han kan hælde sit Hoved.

21. Men en anden af hans Disciple sagde til ham: Herre! tilsted mig, at jeg først maa gaae hen og begrave min Fader.

22. Men Jesus sagde til ham: følg mig, og lad de Døde begrave deres Døde.

23. Og han gik i Skibet, og hans Disciple fulgte ham.

24. Og see, der blev en stor Storm paa Søen, saa at Skibet skjultes af Bølgerne; men han sov.

25. Og hans Disciple gik til ham, vakte ham op og sagde: Herre, frels os! vi forgaae.

26. Og han sagde til dem: hvi ere I frygtagtige, I lidet Troende? Da stod han op, og truede Veirene og Søen, og det blev ganske blikstille.

27. Men Menneskene forundrede sig og sagde: hvo er dog denne, at baade Veirene og Søen ere ham lydige?

28. Og der han kom paa hiin Side til de Gergeseners Land, mødte to Besatte ham, som kom ud fra Gravene, og vare saare vilde, saa at Ingen kunde vandre ad den Vei.

29. Og see, de raabte og sagde: Jesus, du Guds Søn! hvad have vi med dig at gjøre? er du kommen hid for Tiden at pine os?

30. Men der var langt fra dem en stor Hjord Svin, som græssede.

31. Men Djævlene bade ham og sagde: dersom du uddriver os, da tilsted os at fare i Svinehjorden.

32. Og han sagde til dem: farer hen! Men der de vare udfarne, fore de hen i Svinehjorden; og see, den ganske Svinehjord styrtede sig af Brinken i Søen, og døde i Vandet.

33. Men Hyrderne flyede og gik hen i Staden og kundgjorde det altsammen, og hvorledes det var gaaet til med de Besatte.

34. Og see, den ganske Stad gik ud at møde Jesus; og der de saae ham, bade de ham, at han vilde vige fra deres Grændser.

9. Capitel.

(I) Christus helbreder en Værkbrudden, 1-8. (II) Kalder Matthæus, og forsvarer sig og Disciplene, 9-17. (III) Helbreder en blodsottig Kvinde, opvækker Jairus' Datter, 18-26. (IV) Helbreder to Blinde og en Besat, 27-34. (V) Ynkes over Folket, 35-38.

1. Og han traadte ind i Skibet, og foer over, og kom til sin egen Stad.

2. Og see, de førte en Værkbrudden til ham, som laae paa en Seng; og der Jesus saae deres Tro, sagde han til den Værkbrudne: Søn! vær frimodig, dine Synder ere dig forladne.

3. Og see, nogle af de Skriftkloge sagde ved sig selv: denne bespotter Gud.

4. Og der Jesus saae deres Tanker, sagde han: hvi tænke I saa ondt i Eders Hjerter?

5. Thi hvilket er lettere, at sige:

V. 21. Luc. 9, 59. - **V. 22.** 1 Tim. 5, 6. Aab. 3, 1. - **V. 23.** Marc. 4, 36. Luc. 8, 22. - **V. 25.** c. 14, 30. - **V. 26.** c. 6, 30. c. 16, 8. Ps. 106, 9. Ps. 107, 29. - **V. 28.** Marc. 5, 1. Luc. 8, 26. - **V. 29.** c. 14, 33. - **V. 31.** Luc. 8, 32. - **V. 34.** Marc. 5, 17. Luc. 8, 37. - **C. 9. V. 1.** Marc. 2, 1. - **V. 2.** Luc. 5, 20. Luc. 7, 48. - **V. 4.** Ps. 139, 2.

de ſaae ikke og høſte ikke og ſanke ikke i Lader, og Eders himmelſke Fader føder dem; ere I ikke meget mere end de?

27. Men hvo iblandt Eder kan lægge een Alen til ſin Vext, endog han bekymrer ſig derfor?

28. Og hvi bekymre I Eder for Klæderne? Betragter Lilierne paa Marken, hvorledes de voxe; de arbeide ikke, ſpinde ikke;

29. men jeg ſiger Eder, at end ikke Salomon i al ſin Herlighed var ſaa klædt ſom een af dem.

30. Klæder da Gud ſaaledes det Græs paa Marken, ſom er i Dag, og i Morgen kaſtes i Ovnen, ſkulde han ikke meget mere klæde Eder, I lidet Troende?

31. Derfor ſkulle I ikke bekymre Eder og ſige: hvad ſkulle vi æde? eller: hvad ſkulle vi drikke? eller: hvormed ſkulle vi klæde os?

32. Efter alt ſaadant ſøge Hedningerne; thi Eders himmelſke Fader veed, at I have alle diſſe Ting behov.

33. Men ſøger først Guds Rige og hans Retfærdighed, ſaa ſkulle og alle diſſe Ting tillægges Eder.

34. Bekymrer Eder derfor ikke for den anden Morgen; thi den Dag i Morgen ſkal bekymre ſig for ſit Eget. Hver Dag haver nok i ſin Plage.

7. Capitel.

(I) Jeſus taler om at domme og laſte Andre, 1-6. (II) Om at bede, 7-11; om Lovens Hoved-Sum, 12. (III) Om Veien til Livet, 13-14; om falſke Propheter og Hyklere, 15-23. (IV) Slutter denne Prædiken, 24-29.

1. Dømmer ikke, at I ſkulle ikke dømmes; thi med hvad Dom I dømme, ſkulle I dømmes,

2. og med hvad Maal I maale, ſkal Eder igjen maales.

3. Men hvi ſeer du Skjæven, ſom er i din Broders Øie, men Bjelken i dit Øie bliver du ikke vaer?

4. Eller hvorledes ſiger du til din Broder: lad mig drage Skjæven ud af dit Øie; og ſee, der er en Bjelke i dit Øie!

5. Du Øienſkalk! drag først Bjelken ud af dit Øie, og da kan du ſee til at uddrage Skjæven af din Broders Øie.

6. Giver ikke Hunde det Hellige, kaſter ikke heller Eders Perler for Sviin, at de ikke ſkulle nedtræde dem med deres Fødder, og vende ſig og ſønderrive Eder.

7. Beder, ſaa ſkal Eder gives; ſøger, ſaa ſkulle I finde; banker, ſaa ſkal Eder oplades.

8. Thi hver den, ſom beder, han faaer, og den, ſom ſøger, han finder, og den, ſom banker, ham ſkal oplades.

9. Eller hvilket Menneſke er iblandt Eder, derſom hans Søn beder ham om Brød, mon han give ham en Steen?

10. Og derſom han beder ham om en Fiſk, mon han give ham en Slange?

V. 26. Luc. 12, 24. Job 39, 3. Pſ. 145, 15. Pſ. 147, 9. - **V. 29.** 1 Kong. 4, 21. fg. Præd. 2, 4. fg. - **V. 30.** c. 8, 26. - **V. 32.** Luc. 12, 30. - **V. 33.** 1 Kong. 3, 11. fg. Pſ. 37, 4. *Pſ. 55, 23. Luc. 17, 21. Rom. 14, 17.* Pſ. 127, 2. - *C. 7. V. 1. Luc. 6, 37.* 1 Cor. 4, 5. - *V. 2. Marc. 4, 24. Luc. 6, 38.* Jak. 2, 13. Åab. 18, 6. - **V. 3.** Luc. 6, 41. - **V. 5.** Luc. 6, 42. - **V. 6.** c. 10, 11. - **V. 7.** c. 21, 22. Luc. 11, 9, Joh. 14, 13. c. 15, 7. Jak. 1, 5. 6. 1 Joh. 3, 22. - **V. 8.** Jer. 29, 12. 13. Ordſpr. 8, 17. Eſ. 55, 6. - **V. 9.** Luc. 11, 11. fg.

11. Derfom da I, som ere onde, vide at give Eders Børn gode Gaver, hvor meget mere skal Eders Fader, som er i Himlene, give dem gode Gaver, som ham bede!

12. Derfor, alt, hvad I ville, at Menneskene skulle gjøre mod Eder, det gjører I ogsaa mod dem; thi saadan er Loven og Propheterne.

13. Gaaer ind ad den snevre Port; thi den Port er vid, og den Vei er bred, som fører til Fordærvelsen, og de ere mange, som gaae ind igjennem den;

14. thi den Port er snever, og den Vei er trang, som fører til Livet, og de ere faa, som finde den.

15. Men vogter Eder for de falske Propheter, som komme til Eder i Faareklæder, men ere indvortes rivende Ulve.

16. Af deres Frugter skulle I kjende dem. Kan man og sanke Viindruer af Torne, eller Figen af Tidsler?

17. Saaledes bærer hvert godt Træ gode Frugter, men et raadnet Træ bærer onde Frugter.

18. Et godt Træ kan ikke bære onde Frugter, og et raadnet Træ kan ikke bære gode Frugter.

19. Hvert Træ, som ikke bærer god Frugt, afhugges og kastes i Ilden.

20. Derfor skulle I kjende dem af deres Frugter.

21. Ikke Enhver, som siger til mig: Herre! Herre! skal indgaae i Himmeriges Rige, men den, som gjør min Faders Villie, som er i Himlene.

22. Mange skulle sige til mig paa hiin Dag: Herre! Herre! have vi ikke propheteret ved dit Navn? og have vi ikke uddrevet Djævle ved dit Navn? og have vi ikke gjort mange kraftige Gjerninger ved dit Navn?

23. Og da vil jeg bekjende for dem: jeg kjendte Eder aldrig; viger bort fra mig, I, som beslitte Eder paa Uret!

24. Derfor, hver den, som hører disse mine Ord, og gjør efter dem, den vil jeg ligne ved en forstandig Mand, som byggede sit Huus paa en Klippe.

25. Og en Skylregn nedfaldt, og Vandlobene kom, og Veirene blæste og faldt an paa samme Huus, og det faldt ikke, thi det var grundfæstet paa en Klippe.

26. Og Hver, som hører disse mine Ord, og gjør ikke efter dem, skal lignes ved en daarlig Mand, som byggede sit Huus paa Sand.

27. Og en Skylregn nedfaldt, og Vandlobene kom, og Veirene blæste og stødte an paa samme Huus, og det faldt, og dets Fald var stort.

28. Og det begav sig, der Jesus havde fuldendt disse Ord, forundrede Folket sig saare over hans Lærdom;

29. thi han lærte dem som den, der havde Myndighed, og ikke som de Skriftkloge.

V. 11. Jak. 1, 17. - **V. 12.** Luc. 6, 31. Matth. 22, 40. Rom. 13, 8. 10. - **V. 13.** Luc. 13, 24. Phil. 3, 18. - **V. 14.** Ap. G. 14, 22. - **V. 15.** Jer. 14, 14. c. 23, 16. Mich. 3, 5. 1 Joh. 4, 1. 2 Tim. 3, 5. - **V. 16.** c. 12, 33. Luc. 6, 43. Jak. 3, 12. - **V. 18.** c. 12, 33. - **V. 19.** c. 3, 10. Luc. 3, 9. Joh. 15, 2. 6. - **V. 21.** Hos. 8, 2. Rom. 2, 13. Jak. 1, 22. Matth. 25, 11. Luc. 6, 46. c. 13, 25. - **V. 22.** c. 25, 44. 1 Cor. 13, 2. Luc. 13, 26. - **V. 23.** c. 25, 41. - **V. 24.** Luc. 6, 47, 48. Joh. 13, 17. Rom. 2, 13. Jak. 1, 25. - **V. 25.** c. 16, 18. - **V. 27.** Ez. 13, 11. - **V. 28.** Marc. 1, 22. Luc. 4, 32. Joh. 7, 46. - **V. 29.** Marc. 1, 22.

paa Hedningernes Vei, og gaaer ikke ind i de Samaritaners Stad.

6. Men gaaer heller hen til de fortabte Faar af Israels Huus.

7. Og naar I gaae ud, da prædiker og siger, at Himmeriges Rige er kommet nær.

8. Helbreder de Syge, renser de Spedalske, opvækker de Døde, udriver Djævle. I have annammet det for Intet, giver det for Intet.

9. I skulle ikke have Guld, ei Sølv, ei Kobber i Eders Belter;

10. ei Taske til at reise med, ei heller to Kjortler, ei heller Sko, ei heller Stav; thi en Arbeider er sin Føde værd.

11. Men hvilken Stad eller By I komme ind udi, udspørger, hvem der er i den, som er det værd, og bliver der, indtil I drage bort.

12. Men naar I gaae ind i et Huus, da hilser det;

13. og dersom samme Huus er det værd, da komme Eders Fred over det; men dersom det ikke er det værd, da vende Eders Fred til Eder igjen.

14. Og dersom Nogen ikke vil annamme Eder, og ei høre Eders Taler, gaaer ud af det Huus eller den Stad, og afryster Støvet af Eders Fødder.

15. Sandelig siger jeg Eder, det skal gaae de Sodomiters og Gomorriters Land lideligere paa Dommens Dag, end denne Stad.

16. See, jeg sender Eder som Faar midt iblandt Ulve, vorder derfor snilde som Slanger, og eenfoldige som Duer.

17. Vogter Eder for Menneskene; thi de skulle overantvorde Eder til Raadet, og hudstryge Eder i deres Synagoger.

18. I skulle og føres for Fyrster og Konger for min Skyld, dem og Hedningerne til et Vidnesbyrd.

19. Men naar de overantvorde Eder, da bekymrer Eder ikke for, hvorledes eller hvad I skulle tale; thi det skal gives Eder i den samme Time, hvad I skulle tale.

20. Thi I ere ikke de, som tale; men det er Eders Faders Aand, som taler i Eder.

21. Men en Broder skal forraade den anden til Døden, og en Fader sit Barn, og Børn skulle sætte sig op mod Forældre og aflive dem.

22. Og I skulle hades af Alle for mit Navns Skyld; men den, som bliver bestandig indtil Enden, han skal blive salig.

23. Men naar de forfølge Eder i een Stad, da flyer til en anden; thi sandelig siger jeg Eder: I skulle ikke komme til Ende med Israels Stæder, førend Menneskens Søn kommer.

24. Disciplen er ikke over Mesteren, ei heller Tjeneren over sin Herre.

25. Det er Disciplen nok, at han bliver som hans Mester, og Tjeneren

V. 6. c. 15, 24. Ap. G. 13, 46. - **V. 7.** c. 3, 2. & 4, 17. Luc. 9, 2. - **V. 8.** Ap. G. 8, 18-20. - **V. 9.** Marc. 6, 8. Luc. 9, 3. c. 22, 35. - **V. 10.** Luc. 10, 4. 1 Cor. 9, 4. 14. 1 Tim. 5, 18. - **V. 11.** Marc. 6, 10. Luc. 10, 7. - **V. 14.** Luc. 9, 5. c. 10, 11. Ap. G. 13, 51. c. 18, 6. - **V. 15.** c. 11, 24. - **V. 16.** Luc. 10, 3. Luc. 12, 42. Rom. 16, 19. 2 Cor. 1, 12. - **V. 17.** c. 24, 9. Luc. 21, 12. Ap. G. 22, 19. c. 26, 11. - **V. 18.** Marc. 13, 9. - **V. 19.** Luc. 12, 11. Luc. 21, 15. - **V. 20.** 2 Mos. 4, 12. Rom. 15, 18. - **V. 21.** Mich. 7, 2. 5. 6. Luc. 12, 53. c. 21, 16. - **V. 22.** Marc. 13, 13. Matth. 24, 13. Aab. 2, 10. c. 3, 21. - **V. 24.** Luc. 6, 40. Joh. 13, 16. c. 15, 20. - **V. 25.** c. 9, 34. c. 12, 24. Marc. 3, 22.

som hans Herre; have de kaldet Husbonden Beelzebul, hvor meget mere hans Husfolk?

26. Frygter derfor ikke for dem; thi Intet er skjult, som jo skal aabenbares, og Intet er lønligt, som man jo skal faae at vide.

27. Hvad jeg siger Eder i Mørket, det taler i Lyset; og hvad der siges Eder i Øret, det prædiker paa Tagene.

28. Og frygter ikke for dem, som slaae Legemet ihjel, men kunne ikke slaae Sjælen ihjel; men frygter hellere for den, som kan fordærve baade Sjæl og Legeme i Helvede.

29. Sælges ikke to Spurve for en Penning? og ikke een af dem falder paa Jorden uden Eders Faders Villie.

30. Ja, endog alle Eders Hovedhaar ere talte.

31. Frygter derfor ikke; I ere bedre end mange Spurve.

32. Derfor, hvo som vil bekjende mig for Menneskene, den vil jeg og bekjende for min Fader, som er i Himlene.

33. Men hvosomhelst vil negte mig for Menneskene, den vil jeg og negte for min Fader, som er i Himlene.

34. I skulle ikke mene, at jeg er kommen at bringe Fred paa Jorden; jeg er ikke kommen at bringe Fred, men Sværd.

35. Thi jeg er kommen, at tvistiggjøre et Menneske imod sin Fader, og Datteren imod sin Moder, og Sønnens Hustru imod hendes Mands Moder;

36. og en Mands Husfolk skulle være hans Fjender.

37. Hvo som elsker Fader eller Moder mere end mig, er mig ikke værd, og hvo som elsker Søn eller Datter mere end mig, er mig ikke værd;

38. og hvo som ikke tager sit Kors, og følger efter mig, er mig ikke værd.

39. Hvo som finder sit Liv, skal miste det; og hvo som mister sit Liv for min Skyld, skal finde det.

40. Hvo som annammer Eder, annammer mig; og hvo mig annammer, annammer den, som haver udsendt mig.

41. Hvo som annammer en Prophet, fordi han er en Prophet, skal faae en Prophets Løn; og hvo som annammer en Retfærdig, fordi han er en Retfærdig, skal faae en Retfærdigs Løn.

42. Og hvo som giver een af disse Ringe ikkun et Bæger koldt Vand at drikke, fordi han er en Discipel, sandelig siger jeg Eder, han skal ingenlunde miste sin Løn.

11. Capitel.

(I) Johannes sender to Disciple til Jesus, som beviser sig at være den forjættede Messias, 1-6. (II) Og taler om Johannes, 7-15; klager over Folkets Egensindighed, 16-19. (III) Raaber Vee over Nogle, 20-24. (IV) Priser Guds Veie, 25-27; kalder til sig de Besværede, 28-30.

1. Og det skete, der Jesus havde fuldendt denne Befaling til sine tolv

V. 25. Luc 11, 15. Joh. 8. 48. - V. 26. Es. 8, 12. Jer. 1, 8. 1 Petr. 3, 14. Marc. 4, 22. Luc. 8, 17. c. 12. 2. - V. 27. Job 12, 22. - V. 28. Luc. 12, 4. 1 Petr. 3, 14. - V. 30. Luc. 21, 18. Ap. G. 27, 34. - V. 32. Luc. 12, 8. Rom. 10 9 1 Tim. 6, 12. Kap. 3, 5. - V. 33. Marc. 8, 38. Luc. 9, 26. 2 Tim. 2. 12. - V. 34. Luc. 12. 49. 51. - V. 35. Jer. 9, 4. Mich. 7, 6. Luc. 14, 26. - V. 36. Ps. 41, 10. Ps. 55, 13. - V. 37. c. 19, 29. 5 Mos. 33. 9. - V. 38. c. 16, 24. Luc. 9, 23. c. 14, 27. - V. 39. Luc. 17, 33. - V. 40. c. 18. 5. Luc. 10, 16. Joh. 13, 20. - V. 41. 1 Kong. 17. 10. c. 18, 4. - V. 42. c. 25, 40. 2 Kron. 15, 7. Marc. 9, 41. 1 Cor. 15, 58. Hebr. 6, 10.

Disciple, gik han frem derfra, at lære og prædike i deres Stæder.

2. Men der Johannes hørte i Fængslet Christi Gjerninger, sendte han to af sine Disciple, og lod ham sige:

3. er du den, som kommer, eller skulle vi vente en Anden?

4. Og Jesus svarede og sagde til dem: gaaer hen, og forkynder Johannes de Ting, som I høre og see:

5. Blinde see og Halte gaae, Spedalske renses og Døve høre, Døde staae op, og Evangelium prædikes for Fattige;

6. og salig er den, som ikke forarges paa mig.

7. Men der disse gik bort, begyndte Jesus at sige til Folket om Johannes: hvad ere I udgangne i Ørken at skue? et Rør, som bevæges hid og did af Veiret?

8. Eller hvad ere I udgangne at see? et Menneske, iført bløde Klæder? See, de, som bære bløde Klæder, ere i Kongers Huse.

9. Eller hvad ere I udgangne at see? en Prophet? Ja, jeg siger Eder, endog langt mere end en Prophet.

10. Thi han er den, om hvem der er skrevet: see, jeg sender min Engel for dit Ansigt, som skal berede din Vei for dig.

11. Sandelig siger jeg Eder: iblandt dem, som ere fødte af Kvinder, er ingen Større opstanden end Johannes den Dober; men den Mindste i Himmeriges Rige er større end han.

12. Men fra Johannes den Dobers Dage indtil nu trænger man med Vold ind i Himmeriges Rige, og de, som trænge ind, rive det til sig.

13. Thi alle Propheter og Loven spaaede indtil Johannes.

14. Og dersom I ville troe det: han er Elias, som skal komme.

15. Hvo som haver Øren at høre med, han høre!

16. Men hvem skal jeg ligne denne Slægt ved? Den er lig de smaa Børn, som sidde paa Torvene og raabe til deres Stalbrødre, og sige:

17. vi fløitede for Eder, og I vilde ikke dandse; vi sang klagelig for Eder, og I vilde ikke græde.

18. Thi Johannes kom, som hverken aad eller drak, og de sige: han haver Djævelen.

19. Menneskens Søn kom, som æder og drikker, og de sige: see, en Fraadser og en Viindranker, Tolderes og Synderes Ven! Dog, Viisdommen er retfærdiggjort af sine Børn.

20. Da begyndte han at skamme de Stæder ud, i hvilke hans fleste kraftige Gjerninger vare gjorte, fordi de ikke havde omvendt sig.

21. Vee dig, Chorazin! vee dig, Bethsaida! thi havde de kraftige Gjerninger været gjorte i Tyrus og Sidon, som ere gjorte i Eder, da havde de længe siden omvendt sig i Sæk og Aske.

22. Men jeg siger Eder: det skal gaae Tyrus og Sidon lideligere paa Dommens Dag, end Eder.

23. Og du, Capernaum! som er

C. 11. V. 2. Luc. 7. 19. fg. - **V. 3.** 5 Mos. 18, 15. - **V. 5.** Es 35, 5. Es 42 1 c. 61, 1. - **V. 6.** c. 13, 57. c. 15, 12. - **V. 9.** Luc 1, 76. - **V. 10.** Mal 3, 1. Marc. 1 2. - **V. 12** Luc. 16, 16. - **V. 14.** Mal 4. 5. Matth. 17, 12. - **V. 15.** c. 13, 9. - **V. 16.** Luc 7. 31. - **V. 18.** c. 3. 4 Luc. 7, 33. - **V. 19.** Luc. 15, 1. 2. c 7, 35. - **V. 21.** Luc. 10, 13 Jon. 3, 6. - **V. 22.** 2 Petr. 2. 21.

ophøiet indtil Himmelen, du ſkal nedſtødes indtil Helvede; thi dersom de kraftige Gjerninger havde været gjorte i Sodoma, som ere gjorte i dig, var den bleven indtil denne Dag.

24. Men jeg ſiger Eder: det ſkal gaae Sodomas Land lideligere paa Dommens Dag, end dig.

25. Paa den ſamme Tid udbrød Jeſus og ſagde: jeg priſer dig, Fader, Himmelens og Jordens Herre! at du haver ſkjult dette for de Viſe og Forſtandige, og aabenbaret det for de Umyndige.

26. Ja, Fader! thi det var ſaaledes behageligt for dig.

27. Alle Ting ere mig overgivne af min Fader; og Ingen kjender Sønnen uden Faderen, og Ingen kjender Faderen uden Sønnen, og den, ſom Sønnen vil det aabenbare.

28. Kommer hid til mig, Alle, ſom arbeide og ere beſværede! og jeg vil give Eder Hvile.

29. Tager mit Aag paa Eder, og lærer af mig, thi jeg er ſagtmodig og ydmyg af Hjertet; ſaa ſkulle I finde Hvile for Eders Sjæle.

30. Thi mit Aag er gavnligt, og min Byrde er let.

12. Capitel.

(I) Diſciplene plukke Ax om Sabbaten, 1-8. (II) Jeſus helbreder en viſſen Haand, 9-14. (III) Helbreder, beſpottes og forſvarer ſig, taler om Synd imod den Hellig Aand, 15-45. (IV) Kalder Diſciplene ſine Nærpaarørende, 46-50.

1. Paa den ſamme Tid gik Jeſus igjennem Sæden paa Sabbaten; men hans Diſciple hungrede og begyndte at plukke Ax og at æde.

2. Men der Phariſæerne ſaae det, ſagde de til ham: ſee, dine Diſciple gjøre det, ſom ikke er tilladt at gjøre paa Sabbaten.

3. Men han ſagde til dem: have I ikke læſt, hvad David gjorde, der han hungrede, og de, ſom vare med ham?

4. Hvorledes han gik ind i Guds Huus og aad Skuebrødene, hvilke det ikke var ham tilladt at æde, ei heller dem, ſom vare med ham, men alene Præſterne?

5. Eller have I ikke læſt i Loven, at Præſterne vanhellige Sabbaten i Templet paa Sabbaterne, og ere uſkyldige?

6. Men jeg ſiger Eder, at den er her, ſom er ſtørre end Templet.

7. Men dersom I havde vidſt, hvad det er: jeg haver Villie til Miſkundhed, og ikke til Offer; da havde I ikke fordømt de Uſkyldige.

8. Thi Menneſkens Søn er Herre, ogſaa over Sabbaten.

9. Og han gik frem derfra, og kom i deres Synagoge.

10. Og ſee, der var et Menneſke, ſom havde en viſſen Haand; og de ſpurgte ham ad og ſagde: er det tilladt at helbrede paa Sabbaten? at de kunde anklage ham.

11. Men han ſagde til dem: hvilket

V. 23. Eſ. 14, 12. Begr. 4, 6. - **V. 24.** c. 10, 15. - **V. 25.** Luc. 10, 21. 1 Cor. 1, 27. - **V. 26.** Eph. 1, 5. - **V. 27.** c. 28, 18. Joh. 3, 35 c. 17 2. Joh. 1, 18. c. 6, 46. c. 10, 15. - **V. 28.** Jer. 31, 25. - **V. 29.** Pſ. 68, 20. Sach. 9, 9. Jer. 6, 16. - **V. 30.** *Phil. 4, 13. 1 Joh. 5, 3.* - **C. 12.** **V. 1.** Marc. 2, 23. Luc. 6, 1. fg. 5 Moſ. 23, 25. - **V. 3.** 1 Sam. 21, 6. - **V. 4.** 2 Moſ. 25, 30. 3 Moſ. 24, 9. - **V. 5.** 4 Moſ. 28, 9. - **V. 6.** Mal. 3, 1. - **V. 7.** c. 9, 13. - **V. 8.** Marc. 2, 28. - **V. 9.** Marc. 3, 1. fg. Luc. 6, 6. - **V. 10.** Luc. 13, 14. c. 14, 3. Joh. 9, 16.

Bille, ſom er i Himlene, den er min Broder og Søſter og Moder.

13. Capitel.

(I) Jeſus taler ved Lignelſer: om Sædemanden, 1-23. (II) Om Ukrudet iblandt Hveden, 24-30 og 36-43. (III) Ligner Himmeriges Rige ved et Sennepskorn, 31. 32; en Surdei, 33-35; et Liggendefæ, 44; en koſtelig Perle, 45. 46; et Garn, 47-52. (IV) Foragtes i Nazareth, 53-58.

1. Paa den ſamme Dag gik Jeſus ud af Huſet, og ſatte ſig ved Søen.

2. Og meget Folk forſamledes til ham, ſaa han ſteg i Skibet og ſatte ſig; og alt Folket ſtod paa Strandbredden.

3. Og han talede Meget til dem ved Lignelſer, og ſagde: ſee, en Sædemand gik ud at ſaae.

4. Og idet han ſaaede, faldt Noget ved Veien; og Fuglene kom og aade det op.

5. Men Noget faldt paa Steengrund, hvor det ikke havde megen Jord; og det voxte ſnart op, fordi det ikke havde dyb Jord.

6. Men der Solen gik op, blev det forbrændt, og fordi det ikke havde Rod, viſnede det.

7. Men Noget faldt iblandt Torne; og Tornene voxte op og kvalte det.

8. Men Noget faldt i god Jord, og bar Frugt, Noget hundrede Fold, men Noget treſindstyve Fold, men Noget tredive Fold.

9. Hvo ſom haver Øren at høre med, han høre!

10. Og Diſciplene gik til ham og ſagde til ham: hvi taler du til dem ved Lignelſer?

11. Men han ſvarede og ſagde til dem: Eder er det givet at forſtaae Himmeriges Riges Hemmeligheder; men dem er det ikke givet.

12. Thi hvo ſom haver, ham ſkal gives, og han ſkal have til Overflod; men hvo ſom ikke haver, ham ſkal endog fratages det, han haver.

13. Derfor taler jeg til dem ved Lignelſer, fordi de ſkjøndt ſeende dog ikke ſee, og hørende dog ikke høre, og forſtaae ikke heller.

14. Og i dem fuldkommes Eſaias' Spaadom, ſom ſiger: med Eders Øren ſkulle I høre, og ikke forſtaae, og ſee med Eders Øine, og ikke fatte.

15. Thi dette Folks Hjerte er blevet forhærdet, og med Ørene høre de tungt, og deres Øine have de tillukt, paa det de ikke ſkulle komme til at ſee med Øinene, og høre med Ørene, og forſtaae med Hjertet, og omvende ſig, at jeg maatte helbrede dem.

16. Men ſalige ere Eders Øine, at de ſee, og Eders Øren, at de høre.

17. Thi ſandelig ſiger jeg Eder: mange Propheter og Retfærdige begjerede at ſee det, I ſee, og ſaae det ikke; og at høre det, I høre, og hørte det ikke.

18. Saa hører I nu den Lignelſe om Sædemanden.

19. Naar Nogen hører Rigets Ord, og forſtaaer det ikke, da kommer den Onde og river det bort, ſom er ſaaet

V. 50. c. 7, 21. 1 Theſſ. 4, 3. Joh. 15, 14. 2 Cor. 6, 18. Hebr. 2, 11. - **C. 13. V. 1.** Marc. 4, 1. fg. - **V. 3.** Sach. 6, 12. Luc. 8, 4. fg. - **V. 9.** c. 11, 15. Marc. 7, 16. - **V. 12.** c. 11, 25. c. 16, 17. 1 Cor. 2, 10 1 Joh. 2, 27. - **V. 12.** c. 25, 29. Ordſp. 1, 5. Marc. 4, 25. Luc. 19, 26. - **V. 14.** Eſ. 6, 9. 10. Marc. 4, 12. Joh. 12, 40. Ap. G. 28, 26. Rom. 11, 8. - **V. 16.** c. 16, 17. Luc. 10, 23. fg.

i hans Hjerte; denne er det, som er saaet ved Veien.

20. Men det, som er saaet paa Steengrund, er den, som hører Ordet og annammer det strax med Glæde.

21. Men han haver ikke Rod i sig, og bliver kun ved til en Tid; men naar Trængsel eller Forfølgelse kommer for Ordets Skyld, forarges han strax.

22. Men det, som er saaet iblandt Torne, er den, som hører Ordet; og denne Verdens Bekymring og Rigdoms Forførelse kvæler Ordet, og det bliver uden Frugt.

23. Men det, som er saaet i god Jord, er den, som hører Ordet og forstaaer det, som ogsaa bærer Frugt, En hundrede Fold, en Anden tresindstyve Fold, en Anden tredive Fold.

24. Han fremsatte en anden Lignelse for dem og sagde: Himmeriges Rige lignes ved et Menneske, som saaede god Sæd i sin Ager.

25. Men der Folkene sov, kom hans Fjende, og saaede Klinte iblandt Hveden, og gik bort.

26. Men der Grøden voxte og bar Frugt, da lod ogsaa Klinten sig tilsyne.

27. Men Husbondens Tjenere kom frem og sagde til ham: Herre, saaede du ikke god Sæd i din Ager? hvorfra haver den da Klinten?

28. Han sagde til dem: det haver et fjendsk Menneske gjort. Da sagde Tjenerne til ham: vil du da, at vi skulle gaae hen og luge den af?

29. Men han sagde: nei, paa det I ikke skulle tillige med den rykke Hveden op, naar I luge Klinten af.

30. Lader dem begge voxe tilsammen indtil Høsten; og i Høstens Tid vil jeg sige til Høstfolkene: sanker først Klinten tilsammen og binder den i Knipper, at opbrænde den; men samler Hveden i min Lade.

31. Han fremsatte en anden Lignelse for dem og sagde: Himmeriges Rige ligner et Sennepskorn, som et Menneske tog og saaede i sin Ager.

32. Dette er vel mindre end alt andet Frø; men naar det voxer op, er det større end Urterne, og bliver et Træ, saa at Himmelens Fugle komme og bygge Rede i dets Grene.

33. Han sagde dem en anden Lignelse: Himmeriges Rige ligner en Surdei, hvilken en Kvinde tog og nedlagde i tre Maader Meel, indtil det blev syret altsammen.

34. Alt dette talede Jesus til Folket ved Lignelser, og uden Lignelse talede han Intet til dem;

35. at det skulde fuldkommes, som er talet ved Propheten, som siger: jeg vil oplade min Mund i Lignelser; jeg vil udsige det, som haver været skjult, fra Verdens Grundvold blev lagt.

36. Da lod Jesus Folket fare, og kom til sit Huus. Og hans Disciple gik til ham og sagde: forklar os den Lignelse om Klinten paa Ageren.

37. Men han svarede og sagde til

V. 20. Es 58, 2. Joh. 5, 35. - **V. 21.** 2 Tim. 4, 16. - **V. 22.** Jer. 4, 3. Matth. 19, 22. 1 Tim. 6, 9. - **V. 23.** 1 Mos. 26, 12. - **V. 30.** c. 3, 12. - **V. 31.** Marc. 4, 31. Luc. 13, 19. - **V. 33.** 1 Mos. 18, 6. Luc. 13, 21. - **V. 34.** Marc. 4, 33. - **V. 35.** Ps. 78, 2. Rom. 16, 25. - **V. 36.** c. 14, 15.

dem: den, som saaer den gode Sæd, er Menneskens Søn.

38. Men Ageren er Verden; og den gode Sæd er Rigets Børn; og Klinten er den Ondes Børn;

39. og Fjenden, som den saaede, er Djævelen; og Høsten er Verdens Ende; og Høstfolkene ere Englene.

40. Derfor, ligesom Klinten sankes og opbrændes med Ild, saa skal det og skee ved denne Verdens Ende.

41. Menneskens Søn skal udsende sine Engle, og de skulle sanke af hans Rige alle Forargelser og dem, som gjøre Uret,

42. og de skulle kaste dem i Ild-Ovnen, der skal være Graad og Tænders Gnidsel.

43. Da skulle de Retfærdige skinne som Solen i deres Faders Rige. Hvo som haver Øren at høre med, han høre.

44. Atter lignes Himmeriges Rige ved et Liggendefæ, skjult i en Ager, hvilket et Menneske fandt og skjulte, og gik hen af Glæde derover og solgte alt det, han havde, og kjøbte den Ager.

45. Atter lignes Himmeriges Rige ved en Kjøbmand, som søgte efter gode Perler;

46. hvilken, der han fandt en meget kostelig Perle, gik hen og solgte alt det, han havde, og kjøbte samme.

47. Atter er Himmeriges Rige ligt en Vod, som kastes i Havet, og som samler af alle Slags Fisk.

48. Naar den er fuld, drage de den op paa Strandbredden, og sidde og sanke de gode tilsammen i Kar, men de raadne kaste de ud.

49. Saaledes skal det gaae til ved Verdens Ende; Englene skulle udgaae og skille de Onde ud fra de Retfærdige,

50. og kaste dem i Ild-Ovnen; der skal være Graad og Tænders Gnidsel.

51. Jesus siger til dem: forstode I dette altsammen? De sige til ham: ja, Herre!

52. Men han sagde til dem: saaledes er hver Skriftklog, som er oplært til Himmeriges Rige, ligesom en Husbonde, der bringer frem af sit Forraad Nyt og Gammelt.

53. Og det begav sig, der Jesus havde fuldendt disse Lignelser, drog han bort derfra.

54. Og han kom til sit Fædreneland, og lærte dem i deres Synagoge, saa at de forundrede sig saare og sagde: hveden haver denne saadan Viisdom og de kraftige Gjerninger?

55. Er denne ikke den Tømmermands Søn? hedder ikke hans Moder Maria? og hans Brødre Jakob og Joses og Simon og Judas?

56. og ere ikke alle hans Søstre hos os? Hveden haver denne da alt dette?

57. Og de forargedes paa ham; men Jesus sagde til dem: en Prophet er ikke foragtet uden i sit Fædreneland og i sit Huus.

V. 38. 1 Cor. 3, 9. Joh. 8, 44. Ap. G. 13, 10. 1 Joh. 3, 8. - **V. 39.** Joel 3, 13. Åb. 14, 15. - **V. 41.** c. 24, 31. - **V. 42.** *c. 8. 12 c. 22. 13 c. 24; 51.* - **V. 43.** Dan. *12. 3. 1 Cor. 15, 42. Matth.* 11, 15. - **V. 44.** Phil. 3, 7. Matth. 16. 24. - **V. 49.** c. 25, 32. - **V. 50.** v. 42. - **V. 52.** Hoës. 7, 13. - **V. 53.** Marc. 6, 1. fg. - **V. 54.** Luc. 4, 16. - **V. 55.** c. 12. 46. Joh. 6, 42. - **V. 57.** c. 11, 6. Marc. 6, 4. Luc. 4, 24.

58. Og han gjorde der ikke mange kraftige Gjerninger formedelſt deres Vantro.

14. Capitel.

(I) Herodes mener, at Johannes, hvem han havde ladet halshugge, er opſtanden, 1-12. (II) Jeſus beſpiſer 5000 Mænd, 13-21. (III) Gaaer paa Vandet, 22-34. (IV) Helbreder, 35. 36.

1. Paa den ſamme Tid hørte Herodes, den Fjerdingsfyrſte, Rygtet om Jeſus.

2. Og han ſagde til ſine Tjenere: denne er Johannes den Døber; han er opreiſt fra de Døde, derfor tee ſig de kraftige Gjerninger i ham.

3. Thi Herodes havde grebet Johannes og bundet ham og kaſtet ham i Fængſel for Herodias', ſin Broder Philips Huſtrues Skyld.

4. Thi Johannes ſagde til ham: det er dig ikke tilladt at have hende.

5. Og han havde gjerne ſlaget ham ihjel, men frygtede for Folket; thi de holdt ham for en Prophet.

6. Men der Herodes holdt ſin Fødſelsdag, dandſede Herodias' Datter for dem, og hun behagede Herodes.

7. Derfor lovede han med en Ed at give hende, hvad hun begjerede.

8. Men da hun var tilforn underviiſt af ſin Moder, ſagde hun: giv mig hid Johannes den Døbers Hoved paa et Fad.

9. Og Kongen blev bedrøvet; men for de Eders og for Gjeſternes Skyld, befoel han det at gives hende.

10. Og han ſendte hen og lod Johannes halshugge i Fængſlet.

11. Og hans Hoved blev baaret paa et Fad og givet Pigen; og hun bar det til ſin Moder.

12. Da kom hans Diſciple og toge Legemet og jordede det, og de kom og forkyndte Jeſus det.

13. Og der Jeſus det hørte, veg han bort derfra udi et Skib til et øde Sted affides; og der Folket det hørte, fulgte de ham tillands fra Stæderne.

14. Og der Jeſus gik frem, ſaae han meget Folk, og han ynkedes inderligen over dem, og helbredte deres Syge.

15. Men der det var blevet Aften, gik hans Diſciple til ham og ſagde: Stedet er øde, og Tiden er allerede forløben; lad Folket fare, at de kunne gaae hen i Byerne og kjøbe ſig Mad.

16. Men Jeſus ſagde til dem: de have ikke behov at gaae bort; giver I dem at æde.

17. Men de ſagde til ham: vi have her ikke uden fem Brød og to Fiſke.

18. Men han ſagde: henter mig dem hid.

19. Og han bød Folket ſætte ſig ned paa Græsſet, og tog de fem Brød og de to Fiſke, ſaae op til Himmelen og velſignede dem, og han brød dem og gav ſine Diſciple Brødene, men Diſciplene gave Folket dem.

20. Og de aade alle og bleve mætte;

C. 14. V. 1. Marc. 6, 14. Luc. 9, 7. - **V. 3.** Luc. 3, 19. 20. - **V. 4.** 3 Moſ. 18, 16. - **V. 5.** c. 21, 26. Luc. 20, 6. - **V. 6.** Hoſ. 7, 5. - **V. 7.** Eſth. 5, 6. - **V. 12.** Marc. 6, 29. 30. - **V. 13.** Marc. 6, 31. 32. Luc. 9, 10. Joh. 6, 2. - **V. 14.** c. 9. 36. - **V. 19.** c. 15, 36. Marc. 6, 41. Matth. 26, 26.

og de opsamlede de overblevne Stykker, tolv Kurve fulde.

21. Men de, som aade, vare ved fem tusinde Mænd, foruden Kvinder og Børn.

22. Og strax nødte Jesus sine Disciple til at gaae i Skibet og i Forveien sætte over til hiin Side, indtil han fik ladet Folket fare.

23. Og der han havde ladet Folket fare, gik han paa et Bjerg affides for at bede. Men der det var blevet Aften, var han alene der.

24. Men Skibet var allerede midt paa Søen og led Nød af Bølgerne; thi Veiret var dem imod.

25. Men i den fjerde Nattevagt kom Jesus til dem, vandrende paa Søen.

26. Og der Disciplene saae ham vandre paa Søen, bleve de forfærkede og sagde: det er et Spøgelse; og de skrege af Frygt.

27. Men Jesus talede strax til dem og sagde: værer frimodige; det er mig, frygter ikke.

28. Men Peter svarede ham og sagde: Herre! dersom det er dig, da byd mig komme til dig paa Vandet.

29. Men han sagde: kom! Og Peter traadte ned af Skibet og vandrede paa Vandet, for at komme til Jesus.

30. Men der han saae det stærke Veir, frygtede han; og da han begyndte at synke, raabte han og sagde: Herre, frels mig!

31. Og Jesus udrakte strax Haanden, og tog fat paa ham og sagde til ham: du lidet Troende, hvi tvivlede du?

32. Og der de stege ind i Skibet, stilledes Veiret.

33. Men de, som vare i Skibet, kom og faldt ned for ham og sagde: du er sandelig Guds Søn.

34. Og da de vare farne over, kom de til Genezareths Land.

35. Og der Folket paa samme Sted kjendte ham, sendte de ud i det ganske Land trindt omkring, og førte alle de Syge til ham.

36. Og de bade ham, at de maatte ikkun røre ved Sømmen paa hans Klædebon; og alle de, som rørte derved, bleve helbredede.

15. Capitel.

(I) Jesus lærer, hvad der gjør Mennesket urent, og straffer Pharisæernes Hykleri og Blindhed, 1-20. (II) Prøver og bønhører den cananæiske Kvinde, 21-28. (III) Helbreder Mange, og bespiser 4000 Mænd, 29-39.

1. Da kom Skriftkloge og Pharisæer af Jerusalem til Jesus og sagde:

2. hvi overtræde dine Disciple de Gamles Vedtægt? thi de toe ikke deres Hænder, idet de æde Brød.

3. Men han svarede og sagde til dem: hvi overtræde og I Guds Bud for Eders Vedtægts Skyld?

4. Thi Gud haver budet, sigende: ær Fader og Moder; og: hvo som bander Fader eller Moder, skal visselig døe.

5. Men I sige: hvo som siger til Fader eller Moder: det, hvormed jeg kunde hjulpet dig, er en Gave,

V. 22. Marc. 6, 45. Joh. 6, 17. - **V. 23.** Luc. 6, 12. c. 9, 18. Joh. 6, 15. - **V. 26.** Luc. 24, 37. - **V. 30.** c. 8, 25. - **V. 31.** c. 6, 30. c. 8, 26. Jak. 1, 6. - **V. 33.** c. 16, 16. - **V. 34.** Marc. 6, 53. - **V. 36.** c. 9, 21. - **C. 15. V. 1.** Marc. 7, 1-5. - **V. 2.** c. 23, 25. 26. - **V. 4.** 2 Mos. 20, 12. 21, 17. 3 Mos. 20, 9. Ordsp. 20, 20.

han behøver ikke at ære sin Fader eller sin Moder.

6. Saaledes have I tilintetgjort Guds Bud for Eders Vedtægts Skyld.

7. I Dienskalke! Esaias spaaede retteligen om Eder, da han sagde:

8. dette Folk holder sig nær til mig med sin Mund, og ærer mig med Læberne; men deres Hjerte er langt fra mig.

9. Men de dyrke mig forgjeves, idet de lære saadanne Lærdomme, som ere Menneskers Bud.

10. Og han kaldte Folket til sig og sagde til dem: hører til, og forstaaer!

11. Ikke det, som indkommer i Munden, gjør Mennesket ureent, men det, som udgaaer af Munden, dette gjør Mennesket ureent.

12. Da gik hans Disciple frem og sagde til ham: veed du, at Pharisæerne have forarget sig, der de hørte den Tale?

13. Men han svarede og sagde: hver Plantning, som min himmelske Fader ikke haver plantet, skal med Rod oprykkes.

14. Lader dem fare! Blinde ere Blindes Veiledere; men naar en Blind leder en Blind, da falde de begge i Graven.

15. Men Peter svarede og sagde til ham: forklar os denne Lignelse.

16. Men Jesus sagde: ere og I endnu uforstandige?

17. Forstaae I ikke endnu, at alt det, som indkommer i Munden, gaaer i Bugen og udføres ad den naturlige Gang.

18. Men det, som udgaaer af Munden, kommer ud af Hjertet, og det gjør Mennesket ureent.

19. Thi af Hjertet udkomme onde Tanker, Mord, Hoer, Skjørlevnet, Tyverier, falske Vidnesbyrd, Bespottelser.

20. Disse ere de Ting, som gjøre Mennesket ureent; men at æde med utoede Hænder, gjør ikke Mennesket ureent.

21. Og Jesus gik bort derfra og drog til Tyrus' og Sidons Egne.

22. Og see, en cananæisk Kvinde kom fra de samme Grændser, raabte og sagde til ham: Herre, Davids Søn, forbarm dig over mig! min Datter plages ilde af Djævelen.

23. Men han svarede hende ikke et Ord. Da traadte hans Disciple til ham, bade ham og sagde: skil dig af med hende, thi hun raaber efter os.

24. Men han svarede og sagde: jeg er ikke udsendt uden til de fortabte Faar af Israels Huus.

25. Men hun kom, og faldt ned for ham og sagde: Herre, hjælp mig!

26. Men han svarede og sagde: det er ikke smukt at tage Børnenes Brød, og kaste det for smaa Hunde.

27. Men hun sagde: jo, Herre! Hunde æde dog og af de Smuler, som falde af deres Herrers Bord.

V. 5. Ordsp. 28, 24. - **V. 7.** Es. 29, 13. Marc. 7, 6. - **V. 8. 9.** Ez. 33, 31. - **V. 9.** 5 Mos. 4, 2. Col. 2, 18. 23. Tit. 1, 14. - **V. 10.** Marc. 7, 14. - **V. 11.** Ap. G. 10, 15. Rom. 14, 14. 17. - **V. 13.** Joh. 15, 2. Ap. G. 5, 38. 39. - **V. 14.** c. 23, 24. Luc. 6. 39. - **V. 15.** c. 13, 36. - **V. 16.** c. 16, 9. Marc. 7, 18. - **V. 18.** Jak. 3, 6. 10. - **V. 19.** 1 Mos. 6, 5. Jer. 17, 9. Matth. 12, 35. - **V. 21.** Marc. 7, 24. fg. - **V. 24.** c. 10, 6. Ap. G. 13 46. Rom. 15, 8.

28. Da svarede Jesus og sagde til hende: o Kvinde, din Tro er stor, dig ske, som du vil! Og hendes Datter blev karsk fra den samme Time.

29. Og Jesus gik frem derfra og kom til den galilæiske Sø, og han gik op paa et Bjerg og satte sig der.

30. Og meget Folk kom til ham, og havde med sig Halte, Blinde, Stumme, Kroblinger og mange Andre; og de lagde dem for Jesu Fødder, og han helbredte dem,

31. saa at Folket forundrede sig, der de saae, at de Stumme talede, Kroblinger vare helbredede, Halte gik, og Blinde saae; og de prisede Israels Gud.

32. Men Jesus kaldte sine Disciple til sig og sagde: mig ynkes inderligen over Folket, thi de have nu tøvet hos mig tre Dage, og have Intet at æde; og lade dem fastende fare vil jeg ikke, paa det de skulle ikke forsmægte paa Veien.

33. Og hans Disciple sagde til ham: hveden skulle vi faae saa mange Brød i Ørken, at vi kunne mætte saa meget Folk?

34. Og Jesus sagde til dem: hvor mange Brød have I? Men de sagde: syv, og faa smaa Fiske.

35. Og han bød Folket sætte sig ned paa Jorden.

36. Og han tog de syv Brød og Fiskene, takkede, brød dem, og gav sine Disciple dem, men Disciplene Folket.

37. Og de aade alle og bleve mættede; og de samlede de overblevne Stykker, syv Kurve fulde.

38. Men de, som aade, vare fire tusinde Mænd, foruden Kvinder og Børn.

39. Og der han havde ladet Folket fare, gik han i et Skib og kom til Magdalas Grændser.

16. Capitel.

(I) Jesus straffer Pharisæerne, som begjerede Tegn, 1-4; advarer for deres Surdei, 5-12. (II) Peter bekjender, at Jesus er Guds Søn, 13-20. (III) Jesus taler om sin Lidelse, straffer Peter, 21-23. (IV) Taler om Fornegtelse og sin Tilkommelse, 24-28.

1. Og Pharisæerne og Sadducæerne gik frem, fristede ham og begjerede, at han vilde vise dem et Tegn af Himmelen.

2. Men han svarede og sagde til dem: om Aftenen sige I: det bliver en skjøn Dag, thi Himmelen er rød;

3. og om Morgenen: det bliver Storm i Dag, thi Himmelen er rød og mørk. I Dieuskalke! om Himmelens Skikkelse vide I at dømme, men om Tidernes Tegn kunne I ikke.

4. Denne onde og vanartige Slægt begjærer Tegn, og den skal intet Tegn gives, uden Jonas' Prophetens Tegn. Og han forlod dem og gik bort.

5. Og der hans Disciple fore over til hiin Side, havde de glemt at tage Brød med.

6. Og Jesus sagde til dem: seer til, og tager Eder vare for Pharisæernes og Sadducæernes Surdei.

7. Da tænkte de ved sig selv og

V. 28. c. 8, 10. - V. 29. Marc. 7, 31. - V. 30. Ef. 35, 5. Matth. 11, 5. c. 14, 35. - V. 32. Marc. 8, 1. fg. - V. 37. 2 Kong. 4, 44. - C. 16. V. 1. Marc. 8, 11. Luc. 11, 16. 29. Matth. 12, 38. - V. 3. Luc. 12, 54. - V. 4. Jon. 2, 1. Luc. 11, 30. - V. 5. Marc. 8, 14. - V. 6. Luc. 12, 1. 1 Cor. 5, 6. Gal. 5, 9.

sagde: det er, fordi vi ikke toge Brød med.

8. Men som Jesus det vidste, sagde han til dem: I lidet Troende! hvi tænke I ved Eder selv derpaa, at I ikke toge Brød med?

9. Forstaae I ikke endnu? komme I ikke heller ihu de fem Brød iblandt de fem Tusinde, og hvor mange Kurve I da toge op?

10. ikke heller de syv Brød iblandt de fire Tusinde, hvor mange Kurve I da toge op?

11. Hvorledes forstaae I da ikke, at det ei var om Brød jeg sagde til Eder, at I skulde tage Eder vare for Pharisæernes og Sadducæernes Surdei?

12. Da forstode de, at han havde ikke sagt, at de skulde tage sig vare for Brødets Surdei, men for Pharisæernes og Sadducæernes Lærdom.

13. Men der Jesus var kommen i Egnen af Cæsarea Philippi, spurgte han sine Disciple ad og sagde: hvem sige Menneskene mig, Menneskens Søn, at være?

14. Men de sagde: Nogle sige, at du er Johannes den Døber; men Andre, Elias; men Andre, Jeremias eller een af Propheterne.

15. Han siger til dem: men I, hvem sige I mig at være?

16. Da svarede Simon Peter og sagde: du er Christus, den levende Guds Søn.

17. Og Jesus svarede og sagde til ham: salig er du, Simon Jonas' Søn! thi Kjød og Blod haver ikke aabenbaret dig det, men min Fader, som er i Himlene.

18. Men jeg siger dig ogsaa, at du er Petrus; og paa denne Klippe vil jeg bygge min Menighed, og Helvedes Porte skulle ikke faae Overhaand over den.

19. Og jeg vil give dig Himmeriges Riges Nøgler, og hvad du binder paa Jorden, det skal være bundet i Himlene, og hvad du løser paa Jorden,, det skal være løst i Himlene.

20. Da bød han sine Disciple, at de skulde Ingen sige, at han var Christus.

21. Fra den Tid begyndte Jesus at give sine Disciple tilkjende, at ham burde at gaae til Jerusalem, og lide Meget af de Ældste og Ypperstepræster og Skriftkloge, og ihjelslaaes, og opstaae tredie Dag.

22. Og Peter tog ham tilside, begyndte at straffe ham og sagde: Herre, spar dig selv; dette skee dig ingenlunde!

23. Men han vendte sig og sagde til Peter: vig bag mig, Satan! du er mig en Forargelse; thi du sandser ikke, hvad Guds er, men hvad Menneskens er.

24. Da sagde Jesus til sine Disciple: vil Nogen komme efter mig, han fornegte sig selv, og tage sit Kors, og følge mig.

25. Thi hvo som vil frelse sit Liv, skal miste det, og hvo som

V. 8. c. 6, 30. c. 8, 26. - **V. 9.** c. 14, 17. - **V. 10.** c. 15, 34. 37. - **V. 13.** Marc. 8, 27. Luc. 9, 18. - **V. 14.** c. 14, 2. - **V. 16.** c. 14, 33. Joh. 6, 69. c. 11, 27. Ap G. 8, 37. c. 9, 20. 1 Joh. 4, 15. - **V. 17.** Gal. 1, 16. *Matth. 11, 27.* - **V. 18.** Joh. 1, 43. Pf. 46, 6. - **V. 19.** c. 18, 18. Joh. 20, 23. 2 Cor. 10, 8. - **V. 20.** c. 17, 9. Marc. 8, 30. fg. Luc. 9, 21. - **V. 21.** c. 17, 22. c. 20, 17. 18. c. 27, 63. - **V. 23.** 2 Sam. 19, 22. - **V. 24.** c. 10, 38. - **V. 25.** Luc. 17, 33. Joh. 12, 25.

miſter ſit Liv for min Skyld, ſkal finde det.

26. Thi hvad gavner det Menneſket, om han vinder den ganſke Verden, men tager Skade paa ſin Sjæl? eller hvad kan et Menneſke give til Vederlag for ſin Sjæl?

27. Thi Menneſkens Søn ſkal komme i ſin Faders Herlighed med ſine Engle, og da ſkal han betale Hver efter ſin Gjerning.

28. Sandelig ſiger jeg Eder: der ere Nogle, ſom her ſtaae, ſom ingenlunde ſkulle ſmage Døden, førend de ſee Menneſkens Søn komme i ſit Rige.

17. Capitel.

(I) Jeſus forklares paa Bjerget, 1-9. (II) Taler om Elias, 10-13. (III) Helbreder en Maaneſyg, 14-21. (IV) Forkynder ſin Lidelſe, 22. 23. (V) Giver Skat, 24-27.

1. Og ſex Dage derefter tog Jeſus Peter og Jakob og Johannes, hans Broder, til ſig, og førte dem afſides op paa et høit Bjerg.

2. Og han blev forvandlet for dem, og hans Anſigt ſkinnede ſom Solen, men hans Klæder bleve hvide ſom Lyſet.

3. Og ſee, Moſes og Elias viſte ſig for dem, og talede med ham.

4. Da ſvarede Peter og ſagde til Jeſus: Herre! her er godt at være; vil du, da ville vi gjøre tre Boliger her, dig een, og Moſes een, og Elias een.

5. Der han endnu talede, ſee, da overſkyggede dem en klar Sky; og ſee, en Røſt kom fra Skyen, ſom ſagde: denne er min Søn, den Elſkelige, i hvilken jeg haver Behagelighed; hører ham!

6. Og der Diſciplene hørte det, faldt de paa deres Anſigt og frygtede ſaare.

7. Og Jeſus traadte frem, rørte ved dem og ſagde: ſtaaer op, og frygter ikke.

8. Men der de opløftede deres Øine, ſaae de Ingen, uden Jeſus alene.

9. Og der de gik ned af Bjerget, bød Jeſus dem og ſagde: I ſkulle Ingen ſige dette Syn, førend Menneſkens Søn er opſtanden fra de Døde.

10. Og hans Diſciple ſpurgte ham og ſagde: hvad er det da, de Skriftkloge ſige, at Elias bør først komme?

11. Men Jeſus ſvarede og ſagde til dem: Elias kommer vel først og ſkal ſikke Alting tilrette.

12. Men jeg ſiger Eder, at Elias er alt kommen, og de erkjendte ham ikke, men gjorde mod ham, hvad de vilde; ſaa ſkal ogſaa Menneſkens Søn lide af dem.

13. Da forſtode Diſciplene, at han havde talet til dem om Johannes den Døber.

14. Og der de kom til Folket, gik et Menneſke til ham, og faldt paa Knæ for ham og ſagde:

15. Herre! forbarm dig over min Søn, thi han er maaneſyg og lider meget Ondt; thi han falder ofte i Ild og ofte i Vand;

16. og jeg ledte ham til dine Diſciple, og de kunde ikke helbrede ham.

V. 26. Pſ. 49, 9. - **V. 27.** c. 25, 31. c. 26, 64. Sach. 14, 5. Job 34, 11. Rom. 2, 6. *2 Cor. 5, 10.* Nah. 2, 23. - **V. 28.** Marc. 9, *1. Luc. 9, 27.* - **C. 17. V. 1.** Marc. 9, 2. *Luc. 9, 28.* - **V. 2.** *Phil.* 3, 21. Matth. 13, 43. - **V. 4.** 2 Kong. 2, 19. - **V. 5.** c. 3, 17. Joh. 1, 34. Col. 1, 13. 5 Moſ. 18, 15. - **V. 7.** Dan. 10, 10. 18. - **V. 9.** c. 16, 20. - **V. 10.** c. 11, 14. - **V. 11.** Luc. 1, 17. - **V. 12.** c. 14, 10. - **V. 14.** Marc. 9, 17. Luc. 9, 38.

17. Men Jesus svarede og sagde: o du vantro og forvendte Slægt! hvorlænge skal jeg være hos Eder? hvorlænge skal jeg taale Eder? Leder mig ham hid.

18. Og Jesus tiltalede ham haardeligen, og Djævelen foer ud af ham, og Drengen blev karsk fra den samme Stund.

19. Da gik Disciplene til Jesus affides og sagde: hvi kunde vi ikke uddrive ham?

20. Men Jesus sagde til dem: for Eders Vantroes Skyld; thi sandelig siger jeg Eder: dersom I have Tro som et Sennepskorn, da kunne I sige til dette Bjerg: flyt dig herfra derhen, saa skal det flytte sig; og Eder skal Intet være umuligt.

21. Men dette Slags farer ikke ud, uden ved Bøn og Faste.

22. Der de vandrede i Galilæa, sagde Jesus til dem: Menneskens Søn skal overantvordes i Menneskers Hænder;

23. og de skulle slaae ham ihjel, og han skal opreises paa den tredie Dag; og de bleve saare bedrøvede.

24. Men der de kom til Capernaum, gik de, som oppebare Skattens Penninge, til Peter og sagde: betaler Eders Mester ikke Skattens Penninge?

25. Han sagde: jo. Og der han kom ind i Huset, forekom Jesus ham og sagde: hvad tykkes dig, Simon? af hvem tage Konger paa Jorden Told eller Skat? af deres egne Børn eller af Fremmede?

26. Peter siger til ham: af Fremmede. Jesus sagde til ham: saa ere jo Børnene frie.

27. Men paa det vi skulle ikke forarge dem, gak hen til Havet, kast en Krog, og tag den første Fisk, som kommer op; og naar du aabner dens Mund, skal du finde en Stater; tag denne, og giv dem den for dig og for mig.

18. Capitel.

(I) Jesus lærer Disciplene at flye Hovmodighed og Forargelser, 1-10; at han er kommen for at frelse det Fortabte, 11-14. (II) Hvorledes de skulle forholde sig mod en Broder, som synder, 15-18; taler om forenet Bøn, 19. 20. (III) Om at tilgive, 21. 22; hvilket han forklarer med Lignelsen om den gjældbundne Svend, 23-35.

1. I den samme Stund gik Disciplene til Jesus og sagde: hvo er den Største i Himmeriges Rige?

2. Og Jesus kaldte et Barn til sig, og stillede det midt iblandt dem,

3. og sagde: sandelig siger jeg Eder: uden I omvende Eder, og blive som Børn, komme I ingenlunde ind i Himmeriges Rige.

4. Derfor, hvo sig selv fornedrer som dette Barn, han er den Største i Himmeriges Rige.

5. Og hvo som annammer et saadant Barn i mit Navn, annammer mig.

6. Men hvo som forarger Een af disse Smaa, som troe paa mig, ham var det bedre, at der var hængt en Møllesteen om hans Hals, og han var sænket i Havets Dybhed.

7. Vee Verden for Forargelser!

V. 20. c. 21, 21. Marc. 11, 23. Luc. 17, 6. 1 Cor 13, 2. - **V. 22.** c 16, 21. c. 20, 18. Marc. 9, 31. Luc. 9, 22. c. 18, 31. - **V. 25.** c. 22, 21. Rom 13, 7. - **V. 27.** Luc. 23, 2. - **C. 18. V. 1.** *c. 5, 19.* Marc. 9, 34. Luc. 9, 46. - **V. 3.** c. 19, 14. Marc. 10, 14. - **V. 4.** 1 Petr. 5, 5. - **V. 5.** c. 10, 40. - **V. 6.** Marc. 9, 42. Luc 17, 1. - **V. 7.** 1 Cor. 11, 19. 2 Thess. 2, 11.

Vel er det fornødent, at Forargelser skulle komme; dog vee det Menneske, ved hvilket Forargelse kommer!

8. Men dersom din Haand eller din Fod forarger dig, da hug dem af og kast dem fra dig. Det er dig bedre, at gaae halt eller en Krøbling ind til Livet, end at have to Hænder og to Fødder, og kastes i den evige Ild.

9. Og dersom dit Øie forarger dig, da riv det ud, og kast det fra dig. Det er dig bedre, at gaae eenøiet ind til Livet, end at have to Øine, og kastes i Helvedes Ild.

10. Seer til, at I ikke foragte Een af disse Smaa; thi jeg siger Eder: deres Engle i Himlene see altid min Faders Ansigt, som er i Himlene.

11. Thi Menneskens Søn er kommen at frelse det, som var fortabt.

12. Hvad tykkes Eder? Om et Menneske havde hundrede Faar, og eet af dem foer vild, forlader han ikke de ni og halvfemsindstyve, og gaaer paa Bjergene, og leder efter det, som var faret vild?

13. Og hænder det sig, at han finder det, sandelig siger jeg Eder, at han glæder sig mere over det, end over de ni og halvfemsindstyve, som ikke fore vild.

14. Saaledes er det ikke Eders himmelske Faders Villie, at Een af disse Smaa skal fortabes.

15. Men om din Broder synder imod dig, gak hen og straf ham imellem dig og ham alene; hører han dig, da haver du vundet din Broder.

16. Men hører han dig ikke, da tag endnu Een eller To med dig, paa det at Sagen maa blive fast efter to eller tre Vidners Mund.

17. Men hører han dem ikke, da sig Menigheden det; men hører han ikke Menigheden, da skal han være for dig ligesom en Hedning og Tolder.

18. Sandelig jeg siger Eder: hvadsomhelst I binde paa Jorden, skal være bundet i Himmelen; og hvadsomhelst I løse paa Jorden, skal være løst i Himmelen.

19. Atter siger jeg Eder, at dersom To af Eder blive enige paa Jorden, om hvad for en Sag det er, at de ville bede, det skal vederfares dem af min Fader, som er i Himlene.

20. Thi hvor To eller Tre ere forsamlede i mit Navn, der er jeg midt iblandt dem.

21. Da gik Peter frem til ham og sagde: Herre! hvor ofte skal jeg forlade min Broder, som synder imod mig? indtil syv Gange?

22. Jesus sagde til ham: jeg siger dig, ikke indtil syv Gange, men indtil halvfjerdsindstyve Gange syv Gange.

23. Derfor er Himmeriges Rige lignet ved en Konge, som vilde holde Regnskab med sine Tjenere.

24. Men der han begyndte at holde

V. 8. c. 5, 30. Marc. 9, 43. Col. 3, 5. - V. 10. Ps. 34, 8. - V. 11. Luc. 19, 10. 1 Tim. 1, 15. - V. 12. Luc. 15, 4. - V. 14. 2 Petr 3, 9. - V. 15. 3 Mos. 19, 17. Ordspr. 17, 10. Luc. 17, 3. Gal. 6, 1. Jak. 5, 19. - V. 16. 5 Mos. 17, 6. c. 19, 15. Joh 8, 17 2 Cor. 13, 1. Hebr. 10, 28. - V. 17. 1 Tim. 5, 20. Rom. 16, 17. 1 Cor. 5, 9. 2 Thess 3, 14. 2 Joh. v. 10. - V. 18. c. 16, 19. Joh. 20, 23. - V. 19. Jak. 5, 16 1 Joh. 3, 22. c. 5, 14. - V. 20. c. 28, 20. Joh 20, 19. - V. 22. Luc. 17, 4.

Regnskab, blev Een ført frem for ham, som var ti tusinde Talenter skyldig.

25. Men der han Intet havde at betale med, bød hans Herre ham at sælges og hans Hustru og Børn og alt det, han havde, og Gjelden at betales.

26. Da faldt Tjeneren ned for hans Fødder og sagde: Herre! vær langmodig med mig, og jeg vil betale det altsammen.

27. Da ynkedes samme Tjeners Herre inderligen over ham, og gav ham løs, og forlod ham Gjelden.

28. Men den samme Tjener gik ud, og fandt een af sine Medtjenere, som var ham hundrede Penninge skyldig; og han greb fat paa ham, og vilde kvæle ham og sagde: betal mig det, du er skyldig.

29. Da faldt hans Medtjener ned for hans Fødder, og bad ham og sagde: vær langmodig med mig, og jeg vil betale dig det altsammen.

30. Men han vilde ikke, men gik hen og kastede ham i Fængsel, indtil han betalte det, han var skyldig.

31. Men der hans Medtjenere saae det, som skeet var, bleve de saare bedrøvede, og kom og aabenbarede for deres Herre alt det, som skeet var.

32. Da kaldte hans Herre ham for sig, og sagde til ham: du onde Tjener! al den Gjeld forlod jeg dig, fordi du bad mig.

33. Burde dig ikke og at forbarme dig over din Medtjener, ligesom jeg og haver forbarmet mig over dig?

34. Og hans Herre blev vred, og overantvordede ham til Bødlerne, indtil han betalte alt det, han var ham skyldig.

35. Saa skal og min himmelske Fader gjøre mod Eder, om I ikke forlade af Eders Hjerter, hver sin Broder hans Brøst.

19. Capitel.

(I) Jesus helbreder, 1. 2. (II) Taler om Skilsmisse imellem Ægtefolk og om Ægteskab, 3-12. (III) Velsigner smaa Børn, 13-15. (IV) Befaler En at fornegte sin Rigdom, og taler om de Rige, 16-26. (V) Trøster dem, som fornegte Noget for hans Skyld, 27-30.

1. Og det skete, der Jesus havde endt disse Ord, drog han bort af Galilæa, og kom til Judæas Grændser paa hiin Side Jordan.

2. Og meget Folk fulgte ham, og han helbredte dem der.

3. Og Pharisæerne traadte til ham, fristede ham og sagde til ham: er det en Mand tilladt at skille sig fra sin Hustru for hvilkensomhelst Sag?

4. Men han svarede og sagde til dem: have I ikke læst, at den, som gjorde dem af Begyndelsen, gjorde dem Mand og Kvinde,

5. og sagde: derfor skal et Menneske forlade Fader og Moder, og blive fast hos sin Hustru, og de To skulle være til eet Kjød;

6. saa at de ere ikke længere to, men eet Kjød. Derfor, hvad Gud har tilsammensøiet, skal Mennesket ikke adskille.

7. De sagde til ham: hvorfor bød da Moses at give et Skilsmisse-Brev og skille sig fra hende?

V. 33. Jak. 2, 13. - **V. 34.** c. 5, 25. 26. - **V. 35.** c. 6, 15. Marc. 11, 25. - **C. 19. V. 1.** Marc. 10, 1. - **V. 4.** 1 Mos. 1, 27. - **V. 5.** 1 Mos. 2, 24. 1 Cor. 7, 11. Eph. 5, 31. 1 Cor. 6, 16. - **V. 7.** 5 Mos. 24, 1. Matth. 5, 31.

8. Han ſagde til dem: Moſes tilſtedte Eder, at ſkille Eder fra Eders Huſtruer, for Eders Hjerters Haardheds Skyld; men af Begyndelſen haver det ikke ſaaledes været.

9. Men jeg ſiger Eder, at hvo ſom ſkiller ſig fra ſin Huſtru uden for Hoers Skyld, og tager en Anden tilægte, han bedriver Hoer, og hvo ſom tager en Fraſkilt tilægte, han bedriver Hoer.

10. Hans Diſciple ſagde til ham: ſtaaer Mandens Sag ſaaledes med Huſtruen, da er det ikke godt at gifte ſig.

11. Men han ſagde til dem: dette Ord begribe ikke Alle, men de, ſom det er givet.

12. Thi der ere Gildinger, ſom ere fødte ſaaledes af Moders Liv; og der ere Gildinger, ſom ere gildede af Menneſkene; og der ere Gildinger, ſom have gildet ſig ſelv for Himmeriges Riges Skyld. Hvo det kan begribe, han begribe det!

13. Da bleve ſmaa Børn førte til ham, at han ſkulde lægge Hænderne paa dem og bede; men Diſciplene truede dem.

14. Da ſagde Jeſus: lader de ſmaa Børn med Fred, og formener dem ikke at komme til mig; thi Himmeriges Rige hører ſaadanne til.

15. Og han lagde Hænderne paa dem, og drog derfra.

16. Og ſee, Een traadte frem og ſagde til ham: gode Meſter! hvad Godt ſkal jeg gjøre, at jeg maa have det evige Liv?

17. Men han ſagde til ham: hvi kalder du mig god? Ingen er god uden Een, ſom er Gud. Men vil du indgaae til Livet, da hold Budene.

18. Han ſagde til ham: hvilke? Men Jeſus ſagde: dette: du ſkal ikke ihjelſlaae; du ſkal ikke bedrive Hoer; du ſkal ikke ſtjæle; du ſkal ikke bære falſk Vidnesbyrd;

19. ær din Fader og din Moder, og: du ſkal elſke din Næſte ſom dig ſelv.

20. Da ſiger den unge Karl til ham: det haver jeg holdet altſammen fra min Ungdom; hvad fattes mig endnu?

21. Jeſus ſagde til ham: vil du være fuldkommen, da gak hen, ſælg, hvad du haver, og giv Fattige det, og du ſkal have et Liggendefæ i Himmelen; og kom, følg mig.

22. Men der den unge Karl hørte det Ord, gik han bedrøvet bort; thi han havde meget Gods.

23. Da ſagde Jeſus til ſine Diſciple: ſandelig ſiger jeg Eder, at en Rig kommer vanſkelig ind i Himmeriges Rige.

24. Atter ſiger jeg Eder: det er lettere, at en Kameel gaaer igjennem et Naaleøie, end at en Rig kommer ind i Guds Rige

25. Men der hans Diſciple hørte det, bleve de ſaare forfærdede og ſagde: hvo kan da blive ſalig?

V. 9. c. 5, 32. Marc. 10, 11. Luc. 16, 18. 1 Cor. 7, 10. - **V. 11.** 1 Cor. 7, 17. - **V. 12.** 1 Cor. 7, 32. 34. - **V. 13.** Marc. 10, 13. Luc. 18, 15. - **V. 14.** c. 18, 2. fg. - **V. 16.** Marc. 10, 17. Luc. 18, 18. Luc. 10, 25. - **V. 17.** Luc. 10, 28. - **V. 18.** 2 Moſ. 20 13. fg. Rom. 13, 9. - **V. 19.** c. 15, 4. 3 Moſ. 19, 18. Rom. 13, 9. Gal. 5, 14. Jak. 2, 8. - **V. 21.** c. 6, 20. Luc. 12, 33. 1 Tim. 6, 19. - **V. 23.** Marc. 10, 24. 1 Tim. 6, 9. 10. - **V. 24.** Luc. 18, 25

26. Da saae Jesus paa dem og sagde: for Mennesker er dette umuligt, men for Gud er alle Ting mulige.

27. Da svarede Peter og sagde til ham: see, vi have forladt alle Ting og fulgt dig; hvad skulle da vi have?

28. Men Jesus sagde til dem: sandelig siger jeg Eder, at I, som have efterfulgt mig, udi Igjenfødelsen, naar Menneskens Søn skal sidde paa sin Herligheds Throne, skulle I og sidde paa tolv Throner, og dømme de tolv Israels Stammer.

29. Og hver, som haver forladt Huus eller Brødre eller Søstre eller Fader eller Moder eller Hustru eller Børn eller Agre for mit Navns Skyld, skal faae hundredefold igjen, og arve det evige Liv.

30. Men Mange, som ere de Første, skulle blive de Sidste, og de Sidste de Første.

20. Capitel.

(I) Jesus taler om Arbeiderne i Viingaarden, 1-16. (II) Om sin Lidelse, 17-19. (III) Straffer Zebedæus' Sønner, og raader til Ydmygbed, 20-28. (IV) Helbreder to Blinde ved Jericho, 29-34.

1. Thi Himmeriges Rige lignes ved en Huusbonde, som udgik tidlig om Morgenen, at leie Arbeidere til sin Viingaard.

2. Men der han blev eens med Arbeiderne om en Penning om Dagen, sendte han dem i sin Viingaard.

3. Og han gik ud ved den tredie Time, og saae Andre staae ledige paa Torvet,

4. og han sagde til dem: gaaer I og hen i Viingaarden, og jeg vil give Eder, hvad som ret er. Men de gik hen.

5. Han gik atter ud ved den sjette og niende Time, og gjorde ligesaa.

6. Men ved den ellevte Time gik han ud og fandt Andre staae ledige, og sagde til dem: hvi staae I her den ganske Dag ledige?

7. De sagde til ham: fordi Ingen leiede os. Han sagde til dem: gaaer I ogsaa hen i Viingaarden, og hvad som ret er, skulle I faae.

8. Men der det blev Aften, siger Viingaardens Herre til sin Foged: kald Arbeiderne, og giv dem Lønnen, og begynd fra de Sidste til de Første.

9. Og de kom, som vare leiede ved den ellevte Time, og fik hver en Penning.

10. Men der de Første kom, meente de, at de skulde faae Mere; og de fik og hver en Penning.

11. Men der de fik den, knurrede de imod Huusbonden og sagde:

12. disse Sidste have ikkun arbeidet een Time, og du haver gjort dem lige med os, som have baaret Dagens Byrde og Hede.

13. Men han svarede og sagde til een af dem: Ven! jeg gjør dig ikke Uret; er du ikke bleven eens med mig om en Penning?

14. Tag Dit og gak hen. Men jeg vil give denne Sidste ligesom dig.

15. Eller haver jeg ikke Magt til

V. 26. 1 Mos. 18. 14. Sach. 8, 6. Luc. 1, 37. - V. 27. c. 4, 20. Marc. 10, 28. Luc. 18, 28. - V. 28. Ap. G. 3, 21. 2 Petr. 3, 13. Aab. 21, 1. Luc. 22, 29. 30. Aab. 3, 21. V. 29. c. 10, 37. Luc. 14, 26. Tit. 3, 7. - V. 30. c. 20, 16. Marc 10, 31. Luc. 13, 30. - C. 20. V. 1. c. 21, 33. - V. 2. c. 22, 19. - V. 4. 1 Cor. 3, 8. - V. 15. Rom. 9, 21.

at gjøre med Mit, hvad jeg vil? eller er dit Øie ondt, fordi jeg er god?

16. Saaledes skulle de Sidste blive de Første, og de Første de Sidste; thi Mange ere kaldede, men Faa ere udvalgte.

17. Og Jesus drog op til Jerusalem, og tog de tolv Disciple tilside paa Veien, og sagde til dem:

18. see, vi reise op til Jerusalem, og Menneskens Søn skal overantvordes de Ypperstepræster og Skriftkloge; og de skulle fordømme ham til Døden,

19. og overantvorde Hedningerne ham at bespotte og hudstryge og korsfæste; og paa den tredie Dag skal han opstaae.

20. Da gik Zebedæus' Sønners Moder til ham med sine Sønner, faldt ned for ham og bad ham om Noget.

21. Men han sagde til hende: hvad vil du? Hun sagde til ham: sig, at disse mine to Sønner skulle sidde i dit Rige, den ene ved din høire, den anden ved din venstre Side.

22. Men Jesus svarede og sagde: I vide ikke, hvad I bede. Kunne I drikke den Kalk, som jeg skal drikke, og døbes med den Daab, som jeg skal døbes med? De sige til ham: vi kunne.

23. Og han sagde til dem: min Kalk skulle I vel drikke, og med den Daab, som jeg døbes med, skulle I døbes; men at sidde ved min høire og ved min venstre Side, hører ikke mig til at give Nogen uden dem, som det er beredt af min Fader.

24. Og der de Ti det hørte, bleve de vrede paa de to Brødre.

25. Men Jesus kaldte dem til sig og sagde: I vide, at Folkenes Fyrster herske over dem, og de Store bruge Myndighed over dem.

26. Men saa skal det ikke være iblandt Eder; men hvo som vil være stor iblandt Eder, han være Eders Tjener,

27. og hvo som vil være den Ypperste iblandt Eder, han være Eder underdanig.

28. Ligesom Menneskens Søn er ikke kommen, at lade sig tjene, men at tjene og at give sit Liv til en Gjenløsning for Mange.

29. Og der de gik ud fra Jericho, fulgte ham meget Folk.

30. Og see, to Blinde sadde ved Veien, og der de hørte, at Jesus gik forbi, raabte de og sagde: Herre, Davids Søn, forbarme dig over os!

31. Men Folket truede dem, at de skulde tie; men de raabte mere og sagde: Herre, Davids Søn, forbarme dig over os!

32. Og Jesus stod stille, og kaldte ad dem og sagde: hvad ville I, jeg skal gjøre Eder?

33. De sagde til ham: Herre, at vore Øine maatte oplades.

34. Men Jesus ynkedes inderligen

V. 16. c. 19, 30. c. 22, 14. - **V. 17.** c. 17, 22. Marc. 9, 31. c. 10, 32. - **V. 19.** *Luc. 18, 32. c. 24, 7.* 20. Joh. 18, 32. - **V. 20.** *Marc. 10, 35. fg.* - **V. 22.** Rom. 8, 26. *Matth. 26 39. 42.* - **V. 23.** c. 25, 34. - **V. 26.** 1 Petr. 5, 3. - **V. 27.** c. 23, 11. Marc. 9, 35. c. 10, 43. - **V. 28.** Luc. 22, 27. Joh. 13, 14. Phil. 2, 7. Eph. 1, 7. 1 Tim. 2, 6. Tit. 2, 14. 1 Petr. 1, 19. - **V. 30.** c. 9, 27. Marc. 10, 46. Luc. 18, 35.

og rørte ved deres Øine; og strax bleve deres Øine seende, og de fulgte ham.

21. Capitel.

(I) Jesus rider ind i Jerusalem, 1-11. (II) Renser Templet, 12. 13; helbreder, forsvarer de Børn, som prisede ham, 14-16. (III) Forbander Figentræet, 17-22. (IV) Vil ei svare paa de Ypperstepræsters Spørgsmaal, 23-27. (V) Siger en Lignelse om de to Sønner, 28-32. (VI) Og om Arbeiderne i Vingaarden, 33-44. (VII) Præsterne ville slaae ham ihjel, 45. 46.

1. Og der de kom nær til Jerusalem, og vare komne til Bethphage ved Oliebjerget, da sendte Jesus tvende Disciple og sagde til dem:

2. gaaer hen i den By, som ligger for Eder; og strax skulle I finde en Aseninde bunden, og et Føl hos hende; løser dem og fører dem til mig.

3. Og dersom Nogen taler Eder Noget til, da siger, at Herren haver dem behov, saa skal han strax fremsende dem.

4. Men dette skete altsammen, at det skulde fuldkommes, som er talet ved Propheten, som siger:

5. forkynder Zions Datter: see, din Konge kommer til dig, sagtmodig og ridende paa et Asen og paa Asenindens Føl.

6. Men Disciplene gik hen og gjorde, som Jesus befoel dem;

7. og de hentede Aseninden og Føllet, og lagde deres Klæder paa dem; og han satte sig derpaa.

8. Men de Fleste af Folket bredte deres Klæder paa Veien; Andre huggede Grene af Træerne og strøede dem paa Veien.

9. Men Folket, som gik foran og fulgte, raabte og sagde: Hosanna den Davids Søn! velsignet være den, som kommer i Herrens Navn! Hosanna i det Høieste!

10. Og der han drog ind i Jerusalem, oprørtes den ganske Stad og sagde: hvo er denne?

11. Men Folket sagde: det er Jesus, Propheten fra Nazareth i Galilæa.

12. Og Jesus gik ind i Guds Tempel og uddrev alle dem, som solgte og kjøbte i Templet, og omstødte Vexlerernes Borde og Duekræmmernes Stole.

13. Og han sagde til dem: der er skrevet: mit Huus skal kaldes et Bedehuus, men I have gjort det til en Røverkule.

14. Og der gik Blinde og Halte til ham i Templet, og han helbredte dem.

15. Men der de Ypperstepræster og Skriftkloge saae de Undergjerninger, som han gjorde, og at Børnene raabte i Templet og sagde: Hosanna den Davids Søn! bleve de vrede og sagde til ham:

16. hører du, hvad disse sige? Men Jesus sagde til dem: jo! have I aldrig læst: af de Umyndiges og Diendes Mund skal du berede Lov?

17. Og han forlod dem og gik udenfor Staden til Bethanien, og blev der.

18. Men der han om Morgenen

C. 21. V. 1. Marc. 11, 1. Luc. 19, 29. - **V. 2.** Joh. 1, 14. 15. - **V. 5.** Es. 62, 11. Zach. 9, 9. Matth. 11, 29. - **V. 7.** 2 Kong. 9, 13. - **V. 9.** Ps. 118, 26. Joh. 12, 13. *Matth. 23, 39.* - **V. 10.** Ps. 24, 8. - **V. 11.** c. 2, 23. Joh. 1, 46. - **V. 12.** Marc. 11, 15. Luc. 19, 45. Joh. 2, 15. - **V. 13.** Es. 56, 7. Jer. 7, 11. - **V. 16.** Ps. 8, 3. **V. 18.** Marc. 11, 12.

igjen gik til Staden, hungrede ham.

19. Og han saae et Figentræ ved Veien, og gik til det og fandt Intet derpaa, uden Blade alene. Og han sagde til det: aldrig mere voxe Frugt paa dig! Og Figentræet visnede strax.

20. Og der Disciplene saae det, forundrede de sig og sagde: hvorledes visnede Figentræet saa strax?

21. Men Jesus svarede og sagde til dem: sandelig siger jeg Eder: dersom I have Tro og ikke tvivle, da skulle I ikke alene kunne gjøre det med Figentræet, men dersom I endog sige til dette Bjerg: løft dig og kast dig i Havet, da skal det skee.

22. Og alt det, I begjære i Bønnen troende, det skulle I faae.

23. Og der han kom i Templet, traadte til ham, idet han lærte, de Ypperstepræster og Folkets Ældste, og sagde: af hvad Magt gjør du dette? og hvo haver giver dig denne Magt?

24. Men Jesus svarede og sagde til dem: jeg vil og spørge Eder om een Sag; dersom I sige mig det, vil jeg og sige Eder, af hvad Magt jeg gjør dette.

25. Johannes' Daab, hveden var den? af Himmelen eller af Menneskene? Men de betænkte ved sig selv og sagde: sige vi, den var af Himmelen, da vil han spørge os: hvi troede I ham da ikke?

26. Men sige vi: den var af Menneskene, frygte vi os for Folket; thi de holdt alle Johannes for en Prophet.

27. Og de svarede Jesus og sagde: vi vide det ikke. Da sagde han og til dem: saa siger jeg Eder ikke heller, af hvad Magt jeg gjør dette.

28. Men hvad tykkes Eder? Et Menneske havde to Sønner; og han gik til den første og sagde: Søn! gak hen, arbeid i Dag udi min Viingaard.

29. Men han svarede og sagde: jeg vil ikke; men derefter angrede det ham, og han gik hen.

30. Og han gik til den anden og sagde ligesaa. Men han svarede og sagde: Herre! jeg vil; og gik ikke hen.

31. Hvilken af de To gjorde Faderens Villie? De sagde til ham: den første. Jesus sagde til dem: sandelig siger jeg Eder, at Toldere og Skjøger gaae for Eder i Guds Rige

32. Thi Johannes kom til Eder paa Retfærdigheds Vei, og I troede ham ikke; men Toldere og Skjøger troede ham; men enddog I det saae, angrede det Eder alligevel ikke derefter, saa I troede ham.

33. Hører en anden Lignelse: der var en Huusbonde, som plantede en Viingaard og satte et Gjerde omkring den og gravede en Perse i den og byggede et Taarn; og han leiede den til Viingaardsmænd og drog udenlands.

34. Men der Frugtens Tid kom, sendte han sine Tjenere til Viin-

V. 19. Luc. 13, 6. - V. 21. c. 17, 20. *Jak. 1, 6. - V. 22. c. 7, 7. - V. 23.* Marc. *11, 27. fg. Luc. 20, 1. fg. Ap. G. 4, 7. - V. 26.* c. 14, 5. Marc. 6, 20. Luc. 20, 6. - *V. 30.* Ez. 33, 31. - *V. 31.* Luc. 7, 29. 30. - *V. 32.* Luc. 3, 12. - *V. 33.* Marc. 12, 1. fg.

gaardsmændene, at annamme dens Frugter.

35. Og Viingaardsmændene toge hans Tjenere; en sloge de, en anden dræbte de, en anden stenede de.

36. Han sendte atter andre Tjenere, flere end de første; og de gjorde ligesaa med dem.

37. Men derefter sendte han sin Søn til dem, og sagde: de ville dog undsee sig for min Søn.

38. Men der Viingaardsmændene saae Sønnen, sagde de til hverandre: denne er Arvingen; kommer, lader os slaae ham ihjel og tilvende os hans Arv.

39. Og de toge ham og stødte ham udenfor Viingaarden, og sloge ham ihjel.

40. Naar da Viingaardens Herre kommer, hvad skal han gjøre med disse Viingaardsmænd?

41. De sagde til ham: han skal ilde omkomme de Onde, og leie sin Viingaard til andre Viingaardsmænd, som skulle give ham Frugterne i deres Tid.

42. Jesus sagde til dem: have I aldrig læst i Skrifterne: den Steen, som Bygningsmændene forskøde, den er bleven til en Hoved-Hjørnesteen? det er skeet af Herren, og er underligt for vore Øine.

43. Derfor siger jeg Eder, at Guds Rige skal tages fra Eder, og gives et Folk, som skal bære dets Frugter.

44. Og hvo som falder paa denne Steen, skal sønderstødes; men hvilken den falder paa, ham skal den knuse.

45. Og der de Ypperstepræster og Pharisæerne hørte hans Lignelser, mærkede de, at han talede om dem.

46. Og de søgte at gribe ham, men frygtede for Folket; thi de holdt ham for en Prophet.

22. Capitel.

(I) Jesus siger en Lignelse om en Kongesøns Bryllup, 1-14. (II) Lærer, at man skal give Keiseren Skat, 15-22. (III) Om Opstandelsen, 23-33. (IV) Om det første Bud i Loven, 34-40. (V) At Christus er Davids Søn og Herre, 41-46.

1. Og Jesus svarede og talede atter ved Lignelser til dem og sagde:

2. Himmeriges Rige lignes ved en Konge, som gjorde sin Søns Bryllup.

3. Og han udsendte sine Tjenere, at kalde de Budne til Bryllup; men de vilde ikke komme.

4. Han udsendte atter andre Tjenere og sagde: siger de Budne: see, jeg haver beredt mit Maaltid, mine Øxen og det fede Kvæg er slagtet, og Alting er rede; kommer til Bryllup.

5. Men de foragtede det og gik hen, den Ene paa sin Ager, den Anden til sit Kjøbmandskab.

6. Andre grebe hans Tjenere, forhaanede og ihjelsloge dem.

7. Men der Kongen det hørte, blev han vred og skikkede sine Hære ud, og ødelagde disse Manddrabere og satte Ild paa deres Stad.

8. Da sagde han til sine Tjenere:

V. 35. 2 Kron. 24, 21. - V. 36. Ap. G. 7, 51. - V. 38. c. 26, 3. 4. c. 27, 1. Joh. 11, 53. - V. 42. Ps. 118, 22. 23. Es. 8, 14. c. 28, 16. Marc. 12, 10. Luc. 20, 17. Ap. G. 4, 11. Rom. 9, 33. 1 Petr. 2, 7. - V. 43. c. 8, 12. Ap. G. 13, 46. Es. 55, 5. - V. 44. Es. 8, 15. - V. 46. Luc. 7, 16. Joh. 7, 40. - C. 22. V. 2. Luc. 14, 16. Aab. 19, 7. V. 4. Ordsp. 9, 1. 2.

Brylluppet er vel beredt; men de Budne vare det ikke værd.

9. Gaaer derfor ud paa Veiskjellene, og byder til Bryllup saa Mange, som I finde.

10. Og de Tjenere gik ud paa Veien og samlede alle dem, de fandt, baade Onde og Gode; og Brylluppshuset blev fuldt af Gjester.

11. Da gik Kongen ind at besee Gjesterne, og han saae der et Menneske, som ikke var iført Brylluppsklædningen.

12. Og han sagde til ham: Ven! hvorledes er du kommen hid ind, og haver ikke Brylluppsklædningen paa? Men han taug.

13. Da sagde Kongen til Tjenerne: binder Hænder og Fødder paa ham, og tager ham og kaster ham ud i det yderste Mørke; der skal være Graad og Tænders Gnidsel.

14. Thi Mange ere kaldede, men Faa udvalgte.

15. Da gik Pharisæerne hen og holdt Raad, hvorledes de kunde besnære ham i Ord.

16. Og de sendte deres Disciple til ham med de Herodianer og sagde: Mester! vi vide, at du er sanddru, og lærer Guds Vei i Sandhed, og skjøtter om Ingen; thi du anseer ikke Menneskers Person.

17. Siig os derfor: hvad tykkes dig? er det tilladt at give Keiseren Skat, eller ei?

18. Men som Jesus havde mærket deres Ondskab, sagde han: I Dieskalke, hvi friste I mig?

19. Viser mig Skattens Mynt. Men de bragte ham en Penning.

20. Og han sagde til dem: hvis Billede og Overskrift er dette?

21. De sagde til ham: Keiserens. Da sagde han til dem: saa giver Keiseren det, som Keiserens er, og Gud det, som Guds er.

22. Og der de hørte det, forundrede de sig, og forlode ham og gik bort.

23. Paa den samme Dag traadte Sadducæerne til ham, som sige, at der ikke er Opstandelse, og spurgte ham og sagde:

24. Mester! Moses haver sagt: naar Nogen dør, og haver ikke Børn, skal hans Broder for Svogerskabs Skyld tage hans Hustru tilægte og opreise sin Broder Sæd.

25. Men nu have været hos os syv Brødre; og den første giftede sig og døde; og efterdi han ikke havde Sæd, efterlod han sin Broder sin Hustru.

26. Og den anden ligesaa, og den tredie, indtil den syvende;

27. men sidst af dem alle døde og Kvinden.

28. Hvis Hustru af disse syv skal hun da være i Opstandelsen? thi de have alle havt hende.

29. Men Jesus svarede: I fare vild, idet I ikke kjende Skrifterne, ei heller Guds Kraft.

30. Thi i Opstandelsen skulle de hverken tage tilægte, ei heller bortgiftes; men de ere ligesom Guds Engle i Himmelen.

V. 9. Luc. 14, 21. - **V. 11.** 2 Cor. 5, 3. *Eph. 4, 24. Aab. 16, 15.* c. 19, 8. - **V. 13.** *c. 8, 12. c. 25, 30. c. 13, 42.* c. 24, 51. - **V. 14.** *c. 20, 16.* - **V. 15.** Marc. 12, 13. Luc. 20, 20. - **V. 18.** Ordsp. 11, 9. - **V. 21.** Luc. 23, 2. Rom. 13, 7. - **V. 23.** Marc. 12, 18. fg. Luc. 20, 27. fg. Ap. G. 23, 6. 8. - **V. 24.** 5 Mos. 25, 5.

31. Men have I ikke læst om de Dødes Opstandelse, hvad som er talet til Eder af Gud, naar han siger:

32. Jeg er Abrahams Gud og Isaaks Gud og Jakobs Gud; men Gud er ikke de Dødes Gud, men de Levendes.

33. Og der Folket det hørte, forundrede de sig saare over hans Lærdom.

34. Men der Pharisæerne hørte, at han havde stoppet Munden paa Sadducæerne, forsamlede de sig.

35. Og Een af dem, en Lovkyndig, spurgte og fristede ham, og sagde:

36. Mester, hvilket er det store Bud i Loven?

37. Men Jesus sagde til ham: du skal elske Herren din Gud i dit ganske Hjerte og i din ganske Sjæl og i dit ganske Sind.

38. Dette er det første og store Bud.

39. Men det andet er ligesom dette; du skal elske din Næste som dig selv.

40. Af disse to Bud hænger al Loven og Propheterne.

41. Men der Pharisæerne vare forsamlede, spurgte Jesus dem og sagde:

42. hvad tykkes Eder om Christus? hvis Søn er han? De sagde til ham: Davids.

43. Han sagde til dem: hvorledes kalder da David ham i Aanden en Herre, da han siger:

44. Herren sagde til min Herre: sæt dig ved min høire Haand, indtil jeg lægger dine Fjender til dine Fødders Skammel?

45. Efterdi David nu kalder ham en Herre, hvorledes er han da hans Søn?

46. Og Ingen kunde svare ham et Ord, og Ingen turde ydermere gjøre Spørgsmaal til ham efter den Dag.

23. Capitel.

(I) Jesus lærer Folket at høre Pharisæerne, men ei at efterfølge dem, 1-12. (II) Raaber Vee over dem, 13-33. (III) Forkynder Jerusalems og Templets Ødelæggelse, 34-39.

1. Da talede Jesus til Folket og til sine Disciple og sagde:

2. paa Moses' Stol sidde Skriftkloge og Pharisæer.

3. Alt det derfor, som de sige Eder, at I skulle holde, det holder og gjører; men gjører ikke efter deres Gjerninger, thi de sige det vel, men gjøre det ikke.

4. Thi de binde svare Byrder, vanskelige at bære, og lægge Menneskene dem paa Skuldrene; men selv ville de ikke røre dem med en Finger.

5. Men de gjøre alle deres Gjerninger for at anses af Menneskene; thi de gjøre deres Tankeremme brede, og Sømmene paa deres Klæder store.

6. Og de ville gjerne sidde øverst

V. 31. 2 Mos. 3, 6. 15. 16. - **V. 33.** c. 7, 28. - **V. 34.** Marc. 12, 28. fg. - **V. 35.** Luc. 10, 25. - **V. 37.** 5 Mos. 6, 5. Luc. 10, 27. - **V. 39.** 3 Mos. 19, 18. Rom. 13, 9. Gal. 5, 14. 1 Tim. 1, 5. - **V. 40.** c. 7, 12. - **V. 41.** Marc. 12, 35. Luc. 20, 41. - **V. 43.** *Ps. 110, 1. Ap. G. 2, 34.* 1 Cor. 15, 25. - **V. 46.** Luc. 14, 6. - **C. 23. V. 2.** Neh. 8, 4. 5. Ap. G. 13, 27. - **V. 3.** Mal. 2, 7. Rom. 2, 21. 23. - **V. 4.** Luc. 11, 46. Ap. G. 15, 10. Gal. 6, 13. Joh. 7, 19. - **V. 5.** c. 6, 1. 2. 5. 16. 4 Mos. 15, 38. 5 Mos. 6, 8. c. 22, 12. - **V. 6.** Marc. 12, 38. fg. Luc. 11, 43. 3 Joh. v. 9.

tilbords ved Nadverne, og paa de fornemste Sæder i Synagogerne.

7. Og de ville gjerne være hilsede paa Torvene, og kaldes Rabbi, Rabbi af Menneskene.

8. Men I skulle ikke ville kaldes Rabbi; thi Een er Eders Veileder, Christus, men I ere alle Brødre.

9. Og I skulle Ingen kalde Eders Fader paa Jorden; thi Een er Eders Fader, som er i Himlene.

10. Og I skulle ikke lade Eder kalde Veiledere; thi Een er Eders Veileder, Christus.

11. Men den Største iblandt Eder skal være Eders Tjener.

12. Men hvo sig selv ophøier, skal fornedres, og hvo sig selv fornedrer, skal ophøies.

13. Vee Eder, I Skriftkloge og Pharisæer, I Dienskalke! at I tillukke Himmeriges Rige for Menneskene; thi I gaae ikke derind, og dem, som ville gaae ind, tillade I det ikke.

14. Vee Eder, I Skriftkloge og Pharisæer, I Dienskalke, at I opæde Enkers Huse, og paa Skrømt bede længe! derfor skulle I faae des haardere Dom.

15. Vee Eder, I Skriftkloge og Pharisæer, I Dienskalke! at I drage om til Vands og Lands for at vinde en Tilhænger; og naar han er bleven det, gjøre I et Helvedes Barn af ham, dobbelt mere end I ere.

16. Vee Eder, I blinde Veiledere! I, som sige: hvo som sværger ved Templet, det er Intet; men hvo som sværger ved Guldet i Templet, er skyldig.

17. I Daarer og Blinde! hvilket er størst? Guldet, eller Templet, som helliger Guldet?

18. Fremdeles: hvo som sværger ved Alteret, det er Intet; men hvo som sværger ved Gaven, som er derpaa, er skyldig.

19. I Daarer og Blinde! hvilket er størst? Gaven, eller Alteret, som helliger Gaven?

20. Derfor, hvo som sværger ved Alteret, sværger ved det og ved Alt, som er derpaa.

21. Og hvo som sværger ved Templet, sværger ved det og ved den, som boer deri.

22. Og hvo som sværger ved Himmelen, sværger ved Guds Throne og ved den, som sidder derpaa.

23. Vee Eder, I Skriftkloge og Pharisæer, I Dienskalke! at I tiende af Mynte og Dild og Kommen, og efterlade de Ting, som svarere ere i Loven, Dom og Barmhjertighed og Tro. Disse Ting burde man at gjøre, og ikke forsømme de andre.

24. I blinde Veiledere, I, som sie Myggen af, men nedsluge Kamelen!

25. Vee Eder, I Skriftkloge og Pharisæer, I Dienskalke! at I rense Bægere og Fade udvortes, men indentil ere de fulde af Rov og Uretfærdighed.

26. Du blinde Pharisæer! rens først det, som er inden i Bægeret og Fadet, at ogsaa det Udvortes paa dem maa blive reent.

V. 8. Jak. 3, 1. - **V. 9.** Mal. 2, 10. Eph. 3, 14. 15. - **V. 11.** c. 20, 26. 27. - **V. 12.** *Job 22, 29 Ordsp. 29, 23. Ez. 17, 24. Luc. 14, 11. c. 18, 14. 1 Petr. 5, 5. Jak. 4, 6.* - **V. 13.** *Luc. 11, 52.* - **V. 14.** Marc. 12, 40. Luc. 20, 47. - **V. 16.** c. 15, 14. c. 5, 33. - **V. 17.** 2 Petr. 1, 9. - **V. 19.** 2 Mos. 29, 37. - **V. 22.** c. 5, 34. - **V. 23.** Luc. 11, 42. - **V. 25.** c. 15, 2. Luc. 11, 39. 40. - **V. 26.** Tit. 1, 15.

27. Vee Eder, I Skriftkloge og Phariſæer, I Dienſkalke! thi I ere ligeſom kalkede Grave, hvilke ſynes deilige udvortes, men indentil ere fulde af døde Been og al Ureenhed.

28. Ligeſaa ſynes og I vel udvortes retfærdige for Menneſkene, men indvortes ere I fulde af Dienſkalkhed og Uret.

29. Vee Eder, I Skriftkloge og Phariſæer, I Dienſkalke! at I bygge Propheternes Grave og pryde de Retfærdiges Gravſteder, og ſige:

30. havde vi været i vore Fædres Tid, da havde vi ikke været deelagtige med dem i Propheternes Blod.

31. Saa bære I da Vidnesbyrd om Eder ſelv, at I ere deres Børn, ſom have ihjelſlaget Propheterne.

32. Saa fylder og I Eders Fædres Maal!

33. I Slanger! I Øgleunger! hvorledes kunne I undflye Helvedes Dom?

34. Derfor, ſee, jeg ſender til Eder Propheter og Viſe og Skriftkloge; og Nogle af dem ſkulle I ihjelſlaae og korsfæſte, og Nogle af dem ſkulle I hudſtryge i Eders Synagoger, og forfølge dem fra en Stad til en anden;

35. at alt det retfærdige Blod ſkal komme over Eder, ſom er udgydt paa Jorden, fra den retfærdige Abels Blod indtil Sacharias', Barachias' Søns, Blod, hvilken I ſloge ihjel imellem Templet og Alteret.

36. Sandelig ſiger jeg Eder, alt dette ſkal komme over denne Slægt.

37. Jeruſalem! Jeruſalem! ſom ihjelſlaaer Propheterne og ſtener dem, ſom ere ſendte til dig, hvor ofte vilde jeg forſamlet dine Børn, ligeviis ſom en Høne forſamler ſine Kyllinger under Vingerne! Og I vilde ikke!

38. See, Eders Huus ſkal lades Eder øde.

39. Thi jeg ſiger Eder: I ſkulle fra nu af ikke ſee mig, indtil I ſige: velſignet være den, ſom kommer i Herrens Navn!

24. Capitel.

(I) Jeſus taler om Templets Ødelæggelſe, 1. 2. (II) Om Jeruſalems Ødelæggelſe og foregaaende Tegn, 3-28. (III) Om Verdens Undergang og Tegn for Dommedag, 29-36. (IV) Raader til Aarvaagenhed, 37-51.

1. Og Jeſus gik ud, bort fra Templet, og hans Diſciple gik til ham, for at viſe ham Templets Bygninger.

2. Men Jeſus ſagde til dem: ſee I ikke alt dette? Sandelig ſiger jeg Eder: her ſkal ikke lades Steen paa Steen, ſom jo ſkal nedbrydes.

3. Men da han ſad paa Oliebjerget, gik hans Diſciple til ham affides og ſagde: ſig os, naar ſkal dette ſkee? og hvad Tegn ſkal der være paa din Tilkommelſe og Verdens Ende?

4. Og Jeſus ſvarede og ſagde

V. 29. Luc. 11, 47. - **V. 31.** Ap. G. 7, 51. 1 Theſſ. 2, 15. - **V. 33.** c. 3, 7. - **V. 34.** Luc. 11, 49. Ap. G. 5, 40. c. 22, 19. 2 Cor. 11, 24. - **V. 35.** 1 Moſ. 4, 8. Hebr. 11, 4. - **V. 37.** Luc. 13, 34. Eſ. 31, 5. Pſ. 81, 12. *13. Eſ. 65, 12. Jer. 6, 10. 16. c. 44, 16.* - **V. 38.** 1 Kong. 9, 7. - **V. 39.** c. 21, 9. - **C. 24. V. 1.** Marc. 13, 1. fg. Luc. 21, 5. fg. - **V. 2.** 1 Kong. 9, 8. Mich. 3, 12. Luc. 19, 44. - **V. 4.** Jer. 29, 8. Eph. 5, 6. Col. 2, 18. 2 Theſſ. 2, 3.

til dem: seer til, at Ingen forfører Eder.

5. Thi Mange skulle komme i mit Navn og sige: jeg er Christus; og de skulle forføre Mange.

6. Men I skulle høre Krige og Rygte om Krige. Seer til, at I ikke forskrækkes; thi dette maa altsammen skee; men Enden er ikke endda.

7. Thi Folk skal reise sig imod Folk, og Rige imod Rige; og der skal være Hunger og Pestilentse og Jordskjælv her og der.

8. Men alt dette er kun Veernes Begyndelse.

9. Da skulle de overantvorde Eder til Trængsel og slaae Eder ihjel, og I skulle hades af alle Folkene for mit Navns Skyld.

10. Og da skulle Mange forarges, og forraade hverandre og hade hverandre.

11. Og mange falske Propheter skulle opstaae og forføre Mange.

12. Og efterdi Uretfærdighed vil være bleven mangfoldig, skal Kjærligheden blive kold i Mange.

13. Men hvo som bliver bestandig indtil Enden, han skal blive salig.

14. Og dette Riges Evangelium skal prædikes i den ganske Verden, til et Vidnesbyrd for alle Folk; og da skal Enden komme.

15. Naar I da see Ødelæggelsens Vederstyggelighed, om hvilken Propheten Daniel haver talet, at staae paa det hellige Sted, (hvo som det læser, give Agt derpaa!)

16. da flye paa Bjergene, hvo som er i Judæa;

17. og hvo som er paa Taget, stige ikke ned, at hente Noget af sit Huus;

18. og hvo som er paa Ageren, vende ikke tilbage, at hente sine Klæder.

19. Men vee de Frugtsommelige og dem, som give Die, i de Dage!

20. Men beder, at Eders Flugt skal ikke skee om Vinteren, ei heller paa Sabbaten;

21. thi da skal være saa stor en Trængsel, som ikke haver været fra Verdens Begyndelse hidindtil, som ikke heller skal blive.

22. Og dersom disse Dage ikke bleve forkortede, da blev intet Menneske frelst; men for de Udvalgtes Skyld skulle disse Dage forkortes.

23. Dersom Nogen da siger til Eder: see, her er Christus, eller der! da skulle I det ikke troe.

24. Thi falske Christi og falske Propheter skulle opstaae og gjøre store Tegn og Undergjerninger, at de Udvalgte skulde og forføres, om det var muligt.

25. See, jeg haver sagt Eder det forud.

26. Derfor, om de sige Eder: see, han er i Ørken, da gaaer ikke ud; see, han er i Kamrene, da troer det ikke.

27. Thi ligesom Lynet udgaaer fra Østen og skinner indtil Besten, saa skal og Menneskens Søns Tilkommelse være.

V. 5. c. 7, 22. Joh. 5, 43. - V. 6. Jer. 4, 27. c. 5, 10. 18. - V. 7. Es. 19, 2. - V. 9. c. 10, 17. Joh. 15, 20. 21. c. 16, 2. 3. Hab. 2, 10. - V. 11. 2 Petr. 2, 1. - V. 12. 2 Tim. 3, 3. - V. 13. c. 10, 22. - V. 14. Hab. 14. 6. - V. 15. Marc. 13, 14. fg. Luc. 21, 20. Dan. 9, 26. 27. - V. 17. Luc. 17, 31. - V. 21. Dan. 12, 1. - V. 23. Marc. 13, 21. Luc. 17, 23. c. 21, 8. - V. 25. Joh. 14, 25.

28. Thi hvor Aadslet er, der skulle Ørnene forsamles.

29. Men strax efter de Dages Trængsel skal Solen formørkes, og Maanen ikke give sit Skin, og Stjernerne falde af Himmelen, og Himmelens Kræfter røres.

30. Og da skal Menneskens Søns Tegn aabenbares i Himmelen; og da skulle alle Jordens Slægter hyle; og de skulle see Menneskens Søn komme i Himmelens Skyer med Kraft og megen Herlighed.

31. Og han skal udsende sine Engle med stærktlydende Basune, og de skulle forsamle hans Udvalgte fra de fire Veir, fra den ene Ende af Himmelen til den anden.

32. Lærer en Lignelse af Figentræet: naar Vædsken er kommen i dets Grene, og Bladene skyde ud, da vide I, at Sommeren er nær.

33. Saaledes og I, naar I see alt dette, vider, at han er nær for Døren.

34. Sandelig siger jeg Eder, denne Slægt skal ikke forgaae, førend dette skeer altsammen.

35. Himmelen og Jorden skulle forgaae, men mine Ord skulle ingenlunde forgaae.

36. Men om den Dag og den Time veed Ingen, end ikke Himmelens Engle, uden min Fader alene.

37. Men ligesom Noahs Dage vare, saa skal og Menneskens Søns Tilkommelse være.

38. Thi ligesom de i Dagene for Syndfloden aade og drak, toge tilægte og bortgiftede, indtil den Dag, der Noah gik ind i Arken;

39. og de agtede det ikke, indtil Syndfloden kom og tog dem alle bort: saaledes skal og Menneskens Søns Tilkommelse være.

40. Da skulle To være paa Ageren; den Ene skal annammes, og den Anden lades tilbage.

41. To Kvinder skulle male paa Kværnen: den Ene skal annammes, og den Anden lades tilbage.

42. Vaager derfor, thi I vide ikke, i hvilken Time Eders Herre kommer.

43. Men dette skulle I vide, at dersom Husbonden vidste, i hvilken Nattevagt Tyven vilde komme, da vaagede han, og lod ikke bryde ind i sit Huus.

44. Derfor værer I og rede; thi Menneskens Søn kommer paa den Time, som I ikke mene.

45. Hvo er vel den troe og snilde Tjener, som hans Herre haver sat over sit Tyende, at give dem Mad itide?

46. Salig er den Tjener, hvilken hans Herre, naar han kommer, finder at gjøre saaledes.

47. Sandelig siger jeg Eder, at han skal sætte ham over alt sit Gods.

V. 28. Job 39, 33. Hab. 1, 8. Luc. 17, 37. - **V. 29.** Joel 2, 10. Åp. G. 2. 20. Aab. 6, 12. Es. 13, 10. Es. 32, 7. - **V. 30.** Marc. 14, 62. Aab. 1, 7. - **V. 31.** c. 13, 41. 1 Cor. 15, 52. 1 Thess. 4, 16. - **V. 32.** Marc. 13, 28. Luc. 21, 29. - **V. 33.** Jak. 5, 9. - **V. 34.** c. 23, 36. - **V. 35.** Ps. 102, 27. Es. 51 6. *Hebr. 1, 11.* - **V. 36.** Marc. 13, 32. - **V. 37.** 1 Mos. 6, 2. 4. Luc. 17, 26. fg. 1 Petr. 3, 20. - **V. 40.** 1 Thess. 4, 17. - **V. 42.** c. 25, 13. Luc. 12, 40. - **V. 43.** Luc. 12, 39. 1 Thess. 5, 2. 2 Petr. 3, 10. Aab. 3, 3. - **V. 45.** c. 25, 21. Luc. 12, 42. - **V. 46.** Aab. 16, 15. - **V. 47.** c. 25, 21. 23. Luc. 22, 29. 30.

48. Men dersom nogen ond Tjener vilde sige i sit Hjerte: min Herre tøver at komme;

49. og begynde at slaae Medtjenerne, men at æde og drikke med de Drukne:

50. saa skal den Tjeners Herre komme paa den Dag, som han ikke forventer, og paa den Time, som han ikke veed,

51. og slaae ham sønder, og give ham sin Deel med Dienskalke; der skal være Graad og Tænders Gnidsel.

25. Capitel.

(I) Jesus fremsætter en Lignelse om fem kloge og fem daarlige Jomfruer, 1-13. (II) Om Herren, der betroer sine Tjenere sit Gods, 14-30. (III) Beskrivelse af Dommens Dag, 31-46.

1. Da skal Himmeriges Rige lignes ved ti Jomfruer, som toge deres Lamper og gik Brudgommen imøde.

2. Men de fem af dem vare kloge, og de fem daarlige.

3. De daarlige toge deres Lamper, men toge ikke Olie med sig.

4. Men de kloge toge Olie i deres Kar tilligemed deres Lamper.

5. Og der Brudgommen tøvede, slumrede de alle og sov ind.

6. Men ved Midnat skete Anskrig: see, Brudgommen kommer; gaaer ham imøde!

7. Da bleve Jomfruerne alle opvakte, og gjorde deres Lamper tilrette.

8. Men de daarlige sagde til de kloge: giver os af Eders Olie; thi vore Lamper udslukkes

9. Men de kloge svarede og sagde: det maatte ikke blive nok til os og Eder; men gaaer hellere hen til Sælgerne, og kjøber for Eder selv.

10. Men der de vare bortgangne at kjøbe, kom Brudgommen, og de, som vare rede, gik ind med ham til Bryllup; og Døren blev tillukt.

11. Siden kom og de andre Jomfruer og sagde: Herre, Herre, lad op for os!

12. Men han svarede og sagde: sandelig siger jeg Eder, jeg kjender Eder ikke.

13. Vaager derfor, thi I vide hverken Dag eller Time, paa hvilken Menneskens Søn kommer.

14. Thi ligesom en Mand, der drog udenlands, kaldte sine Tjenere og overantvordede dem sit Gods,

15. og gav Een fem Talenter, en Anden to, og en Anden eet, hver efter hans Evne; og han drog strax udenlands.

16. Da gik den, som havde annammet fem Talenter, hen og kjøbslog med dem, og vandt andre fem Talenter.

17. Ligesaa og den, som havde annammet de to Talenter, ogsaa han vandt andre to.

18. Men den, som havde annammet det ene, gik bort og grov i Jorden, og skjulte sin Herres Penge.

19. Men en lang Tid derefter kom disse Tjeneres Herre, og holdt Regnskab med dem.

V. 48. Ez. 12, 27. - **V. 51.** c. 8, 12. - *C. 25. V. 7.* Luc. 12, 36. 37. - **V. 12.** c. 7, 23. Luc. 13, 25. 27. - **V. 13.** c. 24, 42. 1 Cor. 16, 13. 1 Petr. 5, 8. - **V. 14.** Marc. 13, 34. Luc. 19, 12.

20. Da gik den frem, ſom havde annammet fem Talenter, og frembragte andre fem Talenter, og ſagde: Herre, du overantvordede mig fem Talenter; ſee, jeg haver vundet fem andre Talenter med dem.

21. Men hans Herre ſagde til ham: vel, du gode og troe Tjener! du haver været tro over det Lidet, jeg vil ſætte dig over Meget; gak ind til din Herres Glæde.

22. Da gik og den frem, ſom havde annammet to Talenter, og ſagde: Herre! du overantvordede mig to Talenter; ſee, jeg haver vundet to andre Talenter med dem.

23. Hans Herre ſagde til ham: vel, du gode og troe Tjener! du haver været tro over Lidet, jeg vil ſætte dig over Meget, gak ind til din Herres Glæde.

24. Men den traadte og frem, ſom havde annammet eet Talent, og ſagde: Herre! jeg kjendte dig, at du er en haard Mand, ſom høſter, der du ikke ſaaede, og ſamler, der du ikke ſpredte;

25. frygtende herfor gik jeg hen og ſkjulte dit Talent i Jorden; ſee, der haver du, hvad dit er.

26. Men hans Herre ſvarede og ſagde til ham: du onde og lade Tjener! du vidſte, at jeg høſter, der jeg ikke ſaaede, og ſamler, der jeg ikke ſpredte;

27. derfor burde det dig, at have overantvordet Vexelererne mine Penge; og naar jeg kom, da havde jeg faaet Mit igjen med Rente.

28. Tager derfor det Talent fra ham, og giver det til den, ſom haver ti Talenter.

29. Thi Hver, ſom haver, ham ſkal gives, og han ſkal have til Overflod; men hvo ſom ikke haver, ham ſkal endog fratages det, han haver.

30. Og kaſter den udygtige Tjener ud i det yderſte Mørke; der ſkal være Graad og Tænders Gnidſel.

31. Men naar Menneſkens Søn kommer i ſin Herlighed, og alle hellige Engle med ham, da ſkal han ſidde paa ſin Herligheds Throne.

32. Og alle Folkeſlag ſkulle forſamles for ham, og han ſkal ſkille dem fra hverandre, ligeſom en Hyrde ſkiller Faarene fra Bukkene.

33. Og han ſkal ſtille Faarene ved ſin høire Side, men Bukkene ved den venſtre.

34. Da ſkal Kongen ſige til dem ved hans høire Side: kommer hid, min Faders Velſignede! arver det Rige, ſom Eder er beredt, fra Verdens Grundvold blev lagt.

35. Thi jeg var hungrig, og I gave mig at æde; jeg var tørſtig, og I gave mig at drikke; jeg var fremmed, og I toge mig til Eder;

36. jeg var nøgen, og I klædte mig; jeg var ſyg, og I beſøgte mig; jeg var i Fængſel, og I kom til mig.

37. Da ſkulle de Retfærdige ſvare ham og ſige: Herre! naar ſaae vi

V. 21. c. 24, 47. - **V. 26.** c. 18, 32. - **V. 29.** c. 13, 12. Marc. 4, 25. - **V. 30.** c. 24. 51. - **V. 31.** Sach. 14, 5. Matth. 16, 27. c. 19. 28. 1 Theſſ. 4, 16. 2 Theſſ. 1, 7. - **V. 32.** Rom. 14, 10. 2 Cor. 5, 16. Matth. 13, 49. Ez. 20, 38. - **V. 33.** Ez. 34, 17. 20. - **V. 34.** c. 20, 23. Joh. 14, 2. 1 Cor. 2, 9. - **V. 35.** Eſ. 58, 7. Ez. 18, 7. Hebr. 13, 2. **V. 36.** Jak. 1, 27.

dig hungrig, og gave dig Mad? eller tørſtig, og gave dig at drikke?

38. Naar have vi ſeet dig fremmed, og taget dig til os? eller nogen, og have klædt dig?

39. Naar have vi ſeet dig ſyg eller i Fængſel, og ere komne til dig?

40. Og Kongen ſkal ſvare: ſandelig ſiger jeg Eder: hvad I have gjort mod een af disſe mine mindſte Brødre, have I gjort mod mig.

41. Da ſkal han og ſige til dem ved den venſtre Side: gaaer bort fra mig, I Forbandede! i den evige Ild, ſom er beredt Djævelen og hans Engle.

42. Thi jeg var hungrig, og I gave mig ikke at æde; jeg var tørſtig, og I gave mig ikke at drikke;

43. jeg var fremmed, og I toge mig ikke til Eder; jeg var nøgen, og I klædte mig ikke; jeg var ſyg og i Fængſel, og I beſøgte mig ikke.

44. Da ſkulle de ogſaa ſvare ham og ſige: Herre! naar have vi ſeet dig hungrig eller tørſtig eller fremmed eller nøgen eller ſyg eller i Fængſel, og have ikke tjent dig?

45. Da ſkal han ſvare dem og ſige: ſandelig ſiger jeg Eder: hvad I ikke have gjort mod een af disſe Mindſte, have I heller ikke gjort mod mig.

46. Og de ſkulle gaae hen, disſe til den evige Pine, men de Retfærdige til det evige Liv.

26. Capitel.

(I) Jeſus taler om ſin Lidelſe, 1. 2; Jøderne holde Raad om at dræbe ham, 3-5. (II) Han forſvarer Kvinden, ſom ſalver ham, 6-13; Judas vil forraade ham, 14-16. (III) Jeſus æder Paaſkelam, og taler om ſin Forræder, 17-25. (IV) Indſtifter den hellige Nadvere, 26-29. (V) Gaaer til Oliebjerget, taler om Forargelſe og Peters Fald, 30-35. (VI) Hans Lidelſe i Haven, 36-44. (VII) Han forraades og gribes, 45-50. (VIII) Straffer Peter, Diſciplene flye, 51-56. (IX) Han føres til Caiphas Huus, bekjender ſig at være Guds Søn, fordømmes, beſpottes, ſlaaes, 57-68. (X) Fornegtes af Peter, 69-75.

1. Og det ſkete, der Jeſus havde endt alle disſe Ord, ſagde han til ſine Diſciple:

2. I vide, at om to Dage er det Paaſke, og Menneſkens Søn ſkal forraades til at korsfæſtes.

3. Da forſamledes de Ypperſtepræſter og Skriftkloge og Folkets Ældſte i den Ypperſtepræſtes Pallads; han hedte Caiphas.

4. Og de holdt Raad, at de kunde gribe Jeſus med Liſt og ihjelſlaae ham.

5. Men de ſagde: ikke paa Høitiden, at der ikke ſkal blive Larm iblandt Folket.

6. Men der Jeſus var i Bethania, udi Simon den Spedalſkes Huus,

7. da kom en Kvinde til ham, ſom havde en Alabaſters Krukke med meget koſtelig Salve, og udøſte den paa hans Hoved, der han ſad tilbords.

8. Men der hans Diſciple det ſaae, bleve de fortrydelige og ſagde: hvortil tjener denne Spilde?

9. Thi denne Salve kunde været

V. 40. Ordſp. 19, 17. Matth. 10, 42 Joh. 13, 20. - **V. 41.** c. 7, 23. Luc. 13, 27. - **V. 42.** Job 24, 7. - **V. 46.** Dan. 12, 2. Joh. 29. - **C. 26. V. 2.** 2 Moſ. 12, 15. Luc. 22 1. Joh. 13, 1. - **V. 3.** Joh. 11, 47. Ap. G. 4, 27. - **V. 4.** Pſ. 2, 2. Matth. 27, 1. - **V. 5.** c. 27, 15. - **V. 6.** Marc. 14, 3. Joh. 11, 1. - **V. 7.** Joh. 12, 3.

folgt til en høi Priis, og givet til de Fattige.

10. Men der Jesus det mærkte, sagde han til dem: hvi gjøre I denne Kvinde Fortred? Hun haver jo gjort en god Gjerning imod mig.

11. Thi I have altid Fattige hos Eder; men mig have I ikke altid.

12. Thi at hun udgød denne Salve paa mit Legeme, det haver hun gjort for at flye mig tilgode.

13. Sandelig siger jeg Eder: hvorsomhelst dette Evangelium bliver prædiket i den ganske Verden, skal og det, hun haver gjort, omtales til hendes Ihukommelse.

14. Da gik En af de Tolv, ved Navn Judas Iskariotes, hen til de Ypperstepræster,

15. og sagde: hvad ville I give mig, saa vil jeg forraade Eder ham? Men de udtællede ham tredive Sølvpenninge.

16. Og fra den Stund søgte han beleilig Tid til at forraade ham.

17. Men paa den første Dag af de usyrede Brøds Høitid gik Disciplene til Jesus og sagde til ham: hvor vil du, at vi skulle berede for dig at æde Paaskelammet?

18. Men han sagde: gaaer ind i Staden til en vis Mand, og siger til ham: Mesteren siger: min Tid er nær; jeg vil holde Paaske hos dig med mine Disciple.

19. Og Disciplene gjorde, ligesom Jesus befoel dem, og beredte Paaskelammet.

20. Men der det var blevet Aften, satte han sig tilbords med de Tolv.

21. Og der de aade, sagde han: sandelig siger jeg Eder, at Een af Eder skal forraade mig.

22. Og de bleve saare bedrøvede, og begyndte hver især at sige til ham: Herre, er det mig?

23. Men han svarede og sagde: den, som dyppede Haanden tilligemed mig i Fadet, han skal forraade mig.

24. Menneskens Søn gaaer vel bort, som der er skrevet om ham; men vee det Menneske, ved hvilket Menneskens Søn bliver forraadt! Det var dette Menneske bedre, om han aldrig var født.

25. Men Judas, som ham forraadte, svarede og sagde: er det mig, Mester? Han sagde til ham: du haver sagt det.

26. Men der de aade, tog Jesus Brødet, og takkede, brød det, og gav Disciplene det og sagde: tager, æder; dette er mit Legeme.

27. Og han tog Kalken, og takkede, gav dem den og sagde: drikker alle deraf;

28. thi dette er mit Blod, det nye Testamentes, hvilket udgydes for Mange til Syndernes Forladelse.

29. Men jeg siger Eder, at jeg skal herefter ikke mere drikke af denne Viintræets Frugt, indtil den Dag, da jeg skal drikke den nye med Eder i min Faders Rige.

30. Og der de havde sjunget Lovsangen, gik de ud til Oliebjerget.

31. Da siger Jesus til dem: i

V. 11. 5 Mos. 15, 11. - **V. 14.** Marc. 14, 10. Luc. 22, 3. 4. - **V. 15.** Sach. 11, 12. - **V. 17.** Marc. 14, 12. Luc. 22, 7. - **V. 20.** Marc. 14. 18. Luc. 22, 14. Joh. 13, 2. - **V. 23.** Joh. 13, 26. - **V. 26.** 1 Cor. 11, 23. - **V. 28.** Jer. 31, 31. Hebr. 8, 8. Matth. 20, 28. - **V. 31.** Joh. 16, 32. Sach. 13, 7.

denne Nat skulle I alle forarges paa mig; thi der er skrevet: jeg skal slaae Hyrden, og Hjordens Faar skulle adspredes.

32. Men efterat jeg er opstanden, vil jeg gaae forud for Eder til Galilæa.

33. Men Peter svarede og sagde til ham: dersom de og alle skulle forarges paa dig, saa vil jeg dog aldrig forarges.

34. Jesus sagde til ham: sandelig siger jeg dig, at i denne Nat, førend Hanen galer, skal du fornegte mig tre Gange

35. Peter sagde til ham: dersom jeg og skulde døe med dig, vil jeg ikke fornegte dig. Ligesaa sagde og alle Disciplene.

36. Da kom Jesus med dem til en Gaard, som kaldes Gethsemane, og sagde til Disciplene: sætter Eder her, medens jeg gaaer derhen og beder.

37. Og han tog Peter og de to Zebedæus' Sønner til sig, og begyndte at bedrøves og svarligen at ængstes.

38. Da siger han til dem: min Sjæl er ganske bedrøvet indtil Døden; bliver her og vaager med mig.

39. Og han gik lidet frem, faldt paa sit Ansigt, og bad og sagde: min Fader, er det muligt, da gaae denne Kalk fra mig! dog ikke som jeg vil, men som du vil.

40. Og han kom til Disciplene og fandt dem sovende, og sagde til Peter: saa kunde I da ikke vaage een Time med mig!

41. Vaager og beder, at I ikke falde i Fristelse; Aanden er vel redebon, men Kjødet er skrøbeligt.

42. Han gik atter anden Gang hen, bad og sagde: min Fader! er det ikke muligt, at denne Kalk kan gaae fra mig, uden at jeg skal drikke den, da ske din Villie!

43. Og han kom, og fandt dem atter sovende, thi deres Øine vare betyngede.

44. Og han lod dem blive, og gik atter hen og bad tredie Gang, og talede de samme Ord.

45. Da kom han til sine Disciple og sagde til dem: sove I fremdeles og hvile Eder? See, Timen er nær, og Menneskens Søn skal forraades i Synderes Hænder.

46. Staaer op, lader os gaae; see, han er nær, som forraader mig.

47. Og der han endnu talede, see, da kom Judas, een af de Tolv, og en stor Skare med ham, med Sværd og Stænger, fra de Ypperstepræster og Folkets Ældste.

48. Men den, som ham forraadte, havde givet dem et Tegn og sagt: hvilken jeg monne kysse, den er det; griber ham!

49. Og han traadte strax til Jesus og sagde: hil være dig, Rabbi! og kyssede ham.

50. Men Jesus sagde til ham: Ven, hvorfor er du kommen? Da

V. 32. c 28, 16. - **V. 34.** Joh. 13, 38. - **V. 36.** Marc. 14, 32. Luc. 22. 39. Joh. 18, 1. - **V. 37.** c. 17, 1. Marc. 5, 37. - **V.** 3. Pf. 42, 6. 12. Joh. 12, 27. - **V. 39.** Hebr. 5, 7. 8. Joh. 6, 38. - **V. 42.** Joh. 18, 11. - **V. 45.** Marc. 14, 41. - **V. 47.** Marc. 14, 43. Luc. 22, 47. Joh. 18, 3. - **V. 49.** 2 Sam. 20, 9.

traadte de frem og lagde Hænder paa Jesus og grebe ham.

51. Og see, Een af dem, som vare med Jesus, udrakte Haanden, og uddrog sit Sværd, og slog den Ypperstepræsts Tjener og huggede hans Øre af.

52. Da sagde Jesus til ham: stik dit Sværd paa sit Sted: thi alle de, som tage Sværd, skulle omkomme ved Sværd.

53. Eller mener du, at jeg nu ikke kunde bede min Fader, at han skulde tilskikke mig mere end tolv Legioner Engle?

54. Hvorledes skulde da Skrifterne fuldkommes, at det bør saaledes gaae til?

55. Paa den samme Tid sagde Jesus til Skaren: I ere udgangne, ligesom til en Rover, med Sværd og Stænger, at tage fat paa mig. Jeg haver siddet daglig hos Eder og lært i Templet, og I grebe mig ikke.

56. Men det er altsammen skeet, at Propheternes Skrifter skulde fuldkommes. Da forlode alle Disciplene ham, og flyede.

57. Men de, som havde grebet Jesus, førte ham hen til den Ypperstepræst Caiphas, der hvor de Skriftkloge og Ældste vare forsamlede.

58. Men Peter fulgte langt fra efter ham indtil den Ypperstepræsts Pallads, og gik indenfor og sad hos Svendene, at see Enden.

59. Men de Ypperstepræster og de Ældste og det ganske Raad søgte falsk Vidnesbyrd mod Jesus, paa det de kunde aflive ham; og de fandt intet.

60. Og alligevel at der traadte mange falske Vidner frem, fandt de dog intet. Men paa det Sidste traadte to falske Vidner frem og sagde:

61. denne har sagt: jeg kan nedbryde Guds Tempel og bygge det i tre Dage.

62. Og den Ypperstepræst stod op og sagde til ham: svarer du Intet? hvad vidne disse imod dig?

63. Men Jesus taug. Og den Ypperstepræst svarede og sagde til ham: jeg besværger dig ved den levende Gud, at du siger os, om du er den Christus, den levende Guds Søn.

64. Jesus sagde til ham: du haver sagt det; dog siger jeg Eder: nu herefter skulle I see Menneskens Søn sidde hos Kraftens høire Haand og komme i Himmelens Skyer.

65. Da sønderrev den Ypperstepræst sine Klæder og sagde: han har bespottet Gud; hvad have vi længere Vidner behov? see, nu have I hørt hans Bespottelse.

66. Hvad tykkes Eder? Men de svarede og sagde: han er skyldig til Døden.

67. Da spyttede de udi hans Ansigt, og sloge ham paa Munden, men de Andre sloge ham med Kjeppe.

V. 51. Luc. 22, 50. Joh. 18, 10. 26. - **V. 52.** 1 Mos. 9, 6. Nab. 13, 10. - **V. 54.** Pf. 22, 7. fg. Es. 53 7. 8. 10 - **V. 56.** Job 19, 13. Pf. 88, 9. - **V. 57.** Marc. 14, 53. Luc. 22, 54. Joh. 18, 13. - **V. 59.** Pf. 94, 21. Ap. G. 6, 13. - **V. 60.** 1 Kong. 21, 13. - **V. 61.** Joh. 2, 19. - **V. 63.** Nab. 10, 6. - **V. 64.** Dan. 7, 13. Matth. 16, 27. c. 24, 30. Pf. 110, 1. - **V. 65.** Es. 37, 1. Ap. G. 14, 14. - **V. 66.** 3 Mos. 24, 16. Jer. 26, 11. - **V. 67.** Es. 50, 6. Matth. 27, 30.

68. Og de sagde: spaa os, Christe! hvo er den, der dig slog?

69. Men Peter sad udenfor i Gaarden; og en Pige kom til ham og sagde: du haver og været med Jesus den Galilæer.

70. Men han negtede det for dem alle og sagde: jeg veed ikke, hvad du siger.

71. Men der han gik hen til Indgangen, saae en anden ham; og hun sagde til dem, som der vare: denne var og med Jesus af Nazareth.

72. Og han negtede det atter med en Ed, sigende: jeg kjender ikke det Menneske.

73. Men lidet derefter gik de frem, som stode der, og sagde til Peter: sandelig, du er og een af dem; thi og dit Maal røber dig.

74. Da begyndte han at forbande sig og sværge: jeg kjender ikke det Menneske. Og strax goel Hanen.

75. Og Peter kom Jesu Ord ihu, der han sagde til ham: førend Hanen galer, skal du fornegte mig tre Gange; og han gik udenfor og græd bitterlig.

27. Capitel.

(I) Jesus antvordes til Pilatus, 1. 2. (II) Judas fortvivler, 3-5; en Ager kjøbes for Blodpengene, 6-10. (III) Jesus bekjender sig at være en Konge, svarer ellers Intet, 11-14. (IV) Pilatus vil give ham los, giver dog Barrabas los, overgiver Jesus til at hudstrygges og korsfæstes, 15-26. (V) Jesus bespottes, tornekrones, udføres, 27-31. (VI) Hans Kors bæres af Simon; han skjenkes med Galde, hans Klæder skiftes, to Mordere korsfæstes med ham, 32-38. (VII) Han bespottes, 39-44. (VIII) Mange Tegn skee, da Jesus dør, 45-54. (IX) Kvinderne see til, Joseph jorder hans Legeme, 55-61. (X) Graven beseegles og forvares med Vagt, 62-66.

1. Men der det var blevet Morgen, holdt alle de Ypperstepræster og Folkets Ældste Raad imod Jesus, at de kunde aflive ham.

2. Og de bandt ham, og førte ham hen, og overantvordede Landshøvdingen Pontius Pilatus ham.

3. Der Judas, som ham forraadte, da saae, at han var fordømt, angrede det ham, og han bar de tredive Sølvpenninge til de Ypperstepræster og Ældste igjen og sagde:

4. jeg haver syndet, at jeg forraadte uskyldigt Blod. Men de sagde: hvad kommer det os ved? see du dertil.

5. Og han kastede Sølvpenningene i Templet, veg bort, og gik hen og hængte sig.

6. Men de Ypperstepræster toge Sølvpenningene og sagde: det er ikke tilladt at lægge dem i Templets Kiste, thi det er Blod-Penge.

7. Men de holdt Raad, og kjøbte en Pottemagers Ager derfor, til at jorde Fremmede udi.

8. Derfor blev den Ager kaldet Blod-Ager indtil denne Dag.

9. Da fuldkommedes det, som talet er ved Propheten Jeremias, som siger: og de toge de tredive Sølvpenninge, den Burderedes Værd, hvilken Israels Børn vurderede,

10. og de gave dem for en Pottemagers Ager, som Herren befoel mig.

11. Men Jesus stod for Landshøvdingen; og Landshøvdingen spurgte ham og sagde: er du Jødernes

V. 69. Marc. 14, 66. Luc. 22, 56. Joh. 18, 17. *25.* - *C. 27. V. 1.* Marc. 15, 1. Luc. 22, 66. - *V. 2. c. 23, 1.* - *V. 4.* Ap. G. 18, 15. - *V. 5.* Ap. G. 1, 18. - *V. 9.* Sach. 11, 13. - *V. 11.* Marc. 15, 2. Luc. 23, 3. Joh. 18, 33-37. 1 Tim. 6, 13.

Konge? Men Jesus sagde til ham: du siger det.

12. Og der han blev anklaget af de Ypperstepræster og Ældste, svarede han Intet.

13. Da sagde Pilatus til ham: hører du ikke, hvor meget de vidne imod dig?

14. Og han svarede ham end ikke til eet Ord, saa at Landshøvdingen forundrede sig saare.

15. Men paa Høitiden pleiede Landshøvdingen at give Folket een Fange løs, hvilken de vilde.

16. Men de havde da en mærkelig Fange, som hedte Barrabas.

17. Derfor, der de vare forsamlede, sagde Pilatus til dem: hvilken ville I, at jeg skal give Eder løs: Barrabas? eller Jesus, som kaldes Christus?

18. Thi han vidste, at de havde af Avind overantvordet ham.

19. Men der han sad paa Domstolen, skikkede hans Hustru til ham og lod sige: befat dig intet med denne Retfærdige; thi jeg haver lidt meget i Dag i en Drøm for hans Skyld.

20. Men de Ypperstepræster og de Ældste overtalede Folket, at de skulde begjære Barrabas, men omkomme Jesus.

21. Men Landshøvdingen svarede og sagde til dem: hvilken ville I, at jeg skal give Eder løs af disse To? Men de sagde: Barrabas.

22. Pilatus sagde til dem: hvad skal jeg da gjøre med Jesus, som kaldes Christus? De sagde alle til ham: lad ham korsfæstes!

23. Men Landshøvdingen sagde: hvad Ondt haver han da gjort? Men de raabte end mere: lad ham korsfæstes!

24. Men der Pilatus saae, at han udrettede Intet, men at der blev større Bulder, tog han Vand og toede Hænderne for Folket og sagde: jeg er uskyldig i denne Retfærdiges Blod; seer I dertil.

25. Og det ganske Folk svarede og sagde: hans Blod komme over os, og over vore Børn!

26. Da gav han dem Barrabas løs; men Jesus lod han hudstryge, og overantvordede ham, at han skulde korsfæstes.

27. Da toge Landshøvdingens Stridsmænd Jesus til sig i Domhuset, og samlede om ham den ganske Rode.

28. Og de afklædte ham og kastede en Purpurkaabe om ham.

29. Og de flettede en Krone af Torne, og satte den paa hans Hoved, og et Rør i hans høire Haand; og de faldt paa Knæ for ham og bespottede ham og sagde: hil være dig, du Jødernes Konge!

30. Og de spyttede paa ham, og toge Røret og sloge paa hans Hoved.

31. Og der de havde bespottet ham, toge de Kaaben af ham, og iførte ham hans egne Klæder, og førte ham hen at korsfæstes.

32. Men idet de gik ud, fandt de et Menneske fra Cyrene, ved Navn

V. 15. Marc. 15 6. Luc. 23, 17. Joh. 18, 39. - **V. 20.** Ap. G. 3 14. - **V. 23.** Joh. 19, 6. - **V. 24.** 5 Mos. 21, 6. - **V. 25.** Ap. G. 5, 28. - **V. 26.** Joh. 19, 1. - **V. 30.** c. 26, 67. - **V. 32.** Marc. 15, 21. Luc. 23, 26.

Simon; ham tvang de til at bære hans Kors.

33. Og der de kom til et Sted, kaldet Golgatha, det er udlagt: Hovedpande-Sted,

34. da gave de ham at drikke Eddike, blandet med Galde; og der han smagte det, vilde han ikke drikke.

35. Men de, som havde korsfæstet ham, skiftede hans Klæder og kastede Lod om dem, at det skulde fuldkommes, som er sagt af Propheten: de skiftede mine Klæder, og kastede Lod om mit Klædebon.

36. Og de sadde der og toge vare paa ham.

37. Og oven over hans Hoved satte de Beskyldningen mod ham skreven: denne er Jesus, den Jødernes Konge.

38. Da korsfæstede de med ham to Røvere, een ved den høire, og een ved den venstre Side.

39. Men de, som gik forbi, bespottede ham og rystede deres Hoveder og sagde:

40. du, som nedbryder Templet og bygger det i tre Dage, frels dig selv; er du Guds Søn, da stig ned af Korset.

41. Ligesaa bespottede de Ypperstepræster ham, med de Skriftkloge og Ældste, og sagde:

42. han haver frelst Andre, sig selv kan han ikke frelse; er han Israels Konge, da stige han nu ned af Korset, saa ville vi troe ham;

43. han forlod sig paa Gud, han frie ham nu, om han haver Behag i ham; thi han haver sagt: jeg Guds Søn.

44. Men det Samme bebreidede og Røverne ham, som vare korsfæstede med ham.

45. Men fra den sjette Time blev et Mørke over det ganske Land indtil den niende Time.

46. Men ved den niende Time raabte Jesus med stor Røst og sagde: Eli! Eli! Lama Sabachtani? det er: min Gud! min Gud! hvorfor haver du forladt mig?

47. Men Nogle af dem, som der stode, da de hørte det, sagde de: han kalder paa Elias.

48. Og strax løb Een af dem og tog en Svamp, og fyldte den med Eddike og stak den paa et Rør, og gav ham at drikke.

49. Men de Andre sagde: holdt lader os see, om Elias kommer og vil frelse ham.

50. Men Jesus raabte atter med stor Røst og udgav Aanden.

51. Og see, Forhænget i Templet splittedes i to, fra det Øverste indtil det Nederste; og Jorden skjalv og Klipperne revnede;

52. og Gravene oplodes, og mange af de hensovne Helliges Legemer stode,

53. og de gik ud af Gravene efter hans Opstandelse, og kom ind i den hellige Stad og aabenbaredes for Mange.

54. Men Høvedsmanden og de som vare med ham og bevogtede Jesus, der de saae det Jordskjælv, og

V. 33. Joh. 19, 17. Luc. 23, 33. - V. **35.** *22, 19.* - *V. 38. Es. 53,* 12. - V. **39.** *22, 8.* - *V. 40. c. 26,* 61. - V. **43.** *v. 9.* - *V. 44. Luc.* 23, 39. - V. **46.**

Ps. 22, 2. Hebr 5, 7. - V. **48.** Ps. 69, 22. V. **50.** Marc. 15, 37. Luc. 23, 46. Joh. 19, 30. - V. **51.** 2 Mos. 26, 31. 2 Kron. 3, 14.

hvad der skete, frygtede de saare og sagde: sandelig, denne var Guds Søn.

55. Men der vare mange Kvinder, som langt fra saae det an, hvilke havde fulgt Jesus fra Galilæa og tjent ham.

56. Iblandt disse vare Maria Magdalene og Maria, Jakobs og Jose' Moder, og Zebedæus' Sønners Moder.

57. Men der det var blevet Aften, kom en rig Mand af Arimathæa ved Navn Joseph, hvilken og selv havde været Jesu Discipel.

58. Denne gik til Pilatus og begjerede Jesu Legeme. Da befoel Pilatus, at man skulde overantvorde ham Legemet.

59. Og Joseph tog Legemet og svøbte det i et reent, fiint Linklæde,

60. og lagde det i sin nye Grav, hvilken han havde ladet hugge i en Klippe, og væltede en stor Steen for Indgangen til Graven, og gik bort.

61. Men Maria Magdalene var der og den anden Maria, og de satte sig tvært over for Graven.

62. Men den anden Dag, som fulgte paa Beredelsens Dag, forsamledes de Ypperstepræster og Pharisæer til Pilatus,

63. og sagde: Herre! vi komme ihu, at denne Forfører sagde, der han endnu levede: efter tre Dage opreises jeg.

64. Befal derfor, at man med Flid forvarer Graven indtil den tredie Dag, at ikke hans Disciple skulle komme om Natten og stjæle ham, og sige til Folket: han er opreist fra de Døde; og da vil det sidste Bedrag blive værre end det første.

65. Men Pilatus sagde til dem: der have I Vagten; gaaer hen, forvarer med Flid, som I bedst vide.

66. Men de gik hen og forvarede med Flid Graven ved Vagten, der de havde beseglet Stenen.

28. Capitel.

(I) Kvinderne ville salve Jesus, høre af Engle, at han er opstanden, see Jesus. 1-10. (II) Vægterne fortælle, hvad skeet var, underkjøbes til at tie, 11-15. (III) Jesus aabenbares for Disciplene i Galilæa, giver Befaling om at døbe og lære, 16-20.

1. Men efter Sabbaten, da det gryede ad den første Dag i Ugen, kom Maria Magdalene og den anden Maria for at see Graven.

2. Og see, der skete et stort Jordskjælv; thi Herrens Engel nedfoer af Himmelen, traadte til og væltede Stenen fra Indgangen, og satte sig der.

3. Men hans Skikkelse var ligesom Lynet, og hans Klædebon hvidt som Snee.

4. Men Vægterne skjælvede af Frygt for ham, og bleve som døde.

5. Men Engelen tiltalede Kvinderne og sagde: frygter I ikke! thi jeg veed, at I lede efter Jesus den Korsfæstede.

6. Han er ikke her, thi han er opstanden, som han haver sagt. Kommer hid, seer Stedet, hvor Herren laa,

V. 55. Luc. 8, 2. - **V. 60.** Es. 53, 9. - **V. 63.** c. 16, 21. - **V. 28. V. 1.** Marc. 16, 1. Luc. 24, 1. Joh. 20, 1. - **V. 2.** Joh. 5, 4. - **V. 3.** Marc. 9, 3. c. 16, 5. - **V. 6.** c. 12, 40. c. 16, 21. c. 17, 23.

7. og gaaer haſtelig hen og ſiger hans Diſciple, at han er opſtanden fra de Døde; og ſee, han gaaer forud for Eder til Galilæa, der ſkulle I ſee ham. See, jeg haver ſagt Eder det.

8. Og de gik haſtelig ud af Graven med Frygt og ſtor Glæde, og løb at bebude hans Diſciple det.

9. Men der de gik at bebude hans Diſciple det, ſee, da mødte Jeſus dem og ſagde: hil være Eder! Men de traadte til, og omfavnede hans Fødder og tilbade ham.

10. Da ſagde Jeſus til dem: frygter ikke! gaaer hen, forkynder mine Brødre, at de drage til Galilæa, og der ſkulle de ſee mig.

11. Men der de gik hen, ſee, da kom Nogle af Vagten i Staden, og forkyndte de Ypperſtepræſter alt det, ſom var ſkeet.

12. Og de forſamledes med de Ældſte og holdt et Raad, og gave Stridsmændene rigeligen Penge,

13. og ſagde: ſiger, hans Diſciple kom om Natten og ſtjal ham, da vi ſov.

14. Og derſom Landshøvding faaer det at høre, ville vi ſtille h tilfreds og holde Eder angerløſe.

15. Men de toge Pengene gjorde, ſom de vare underviſte; Rygtet om denne Sag blev u ſpredt iblandt Jøderne indtil der Dag.

16. Men de elleve Diſciple gik Galilæa, til det Bjerg, hvor Jeſ havde beſtilt dem.

17. Og der de ſaae ham, tilbe de ham; men Nogle tvivlede.

18. Og Jeſus traadte frem, tale med dem og ſagde: mig er giv al Magt i Himmelen og paa Jorde

19. Gaaer derfor hen, og lær alle Folk, og døber dem i Navn Faderens og Sønnens og den He lig Aands;

20. og lærer dem at holde alt d jeg haver befalet Eder. Og ſe jeg er med Eder alle Dage, ind Verdens Ende.

Amen.

St. Marci Evangelium.

1. Capitel.

(I) Johannes prædiker og døber, 1-8. (II) Jeſus døbes 9-11; friſtes, 12. 13. (III) Prædiker. 14. 15; kalder fire Diſciple, 16-20. (IV) Lærer og uddriver Djævle, 21-28. (V) Helbreder Peters Huſtrues Moder og Flere, 29-34. (VI) Gaaer hen at bede, prædiker atter, 35-39. (VII) Helbreder en Spedalſk, 40-45.

1. Jeſu Chriſti, Guds Søn Evangelii Begyndelſe var,

2. ligeſom ſkrevet er i Propheterne ſee, jeg ſender min Engel for d Anſigt, ſom ſkal berede din V for dig.

V. 1. c. 26, 32. - V. 10. Ap. G. 1, 3. c. 13, 31. - V. 16. v. 7. - V. 17. Luc. 24, 52. - V. 18. Pſ. 8, 7. Matth. 11, 27. Luc. 10, 22. Joh. 3, 35. c. 17, 2. Hebr. 1, 2. c. 2, 8. - V. 19. Marc. 16, 15. Luc. 24, 47. Joh. 1 16. - V. 20. c. 18, 20. Joh. 14. 18. — C. 1. 1 2. Mal. 3, 1. Es. 40, 3. Matth. 11, 10.

3. Det er hans Røst, som raaber i Ørken: bereder Herrens Vei, gjører hans Stier jævne.

4. Johannes døbte i Ørken, og prædikede Omvendelsens Daab til Syndernes Forladelse.

5. Og det ganske Land Judæa gik ud til ham, og de af Jerusalem, og de døbtes af ham i Jordans Flod, alle, som bekjendte deres Synder.

6. Men Johannes havde Klæder af Kameelhaar og et Læderbelte om sin Lænd, og aad Græshopper og vild Honning;

7. og prædikede og sagde: der kommer den efter mig, som er stærkere end jeg, for hvem jeg ikke er værdig til at bukke mig ned, at løse hans Skotvinge.

8. Vel har jeg døbt Eder med Vand, men han skal døbe Eder med den Hellig Aand.

9. Og det skete i de samme Dage, at Jesus kom fra Nazareth i Galilæa, og døbtes af Johannes i Jordan.

10. Og strax, der han steg op af Vandet, saae han Himlene adskilte, og Aanden ligesom en Due komme ned over ham;

11. og der skete en Røst fra Himlene: du er min Søn den Elskelige, i hvilken jeg haver Behagelighed.

12. Og strax drev Aanden ham ud i Ørken.

13. Og han var der i Ørken fyrretyve Dage, og blev fristet af Satan, og var blandt Dyrene; og Englene tjente ham.

14. Men efterat Johannes var kastet i Fængsel, kom Jesus til Galilæa og prædikede Guds Riges Evangelium,

15. og sagde: Tiden er fuldkommet, og Guds Rige er nær, omvender Eder og troer Evangelium.

16. Men der han vandrede ved den galilæiske Sø, saae han Simon og hans Broder Andreas, at de kastede Garn i Søen, (thi de vare Fiskere).

17. Og Jesus sagde til dem: følger efter mig, saa vil jeg gjøre Eder til Menneske-Fiskere.

18. Og de forlode strax deres Garn og fulgte ham.

19. Og da han gik lidet frem derfra, saae han Jakob, Zebedæus' Søn, og hans Broder Johannes, at ogsaa de bødte deres Garn i Skibet;

20. og han kaldte strax ad dem, og de forlode deres Fader Zebedæus i Skibet med Leiesvendene, og gik efter ham.

21. Og de gik ind i Capernaum, og strax paa Sabbaten gik han ind i Synagogen og lærte.

22. Og de forundrede sig saare paa hans Lærdom; thi han lærte dem som den, der havde Myndighed, og ikke som de Skriftkloge.

23. Og der var et Menneske i de-

V. 3. Matth. 3, 3. Luc. 1, 76. c. 3, 4. Joh. 1, 23. - **V. 4.** Matth. 3, 1. fg. - **V. 5.** Matth. 3, 5. 6. - **V. 6.** 3 Mos. 11, 22. Matth. 3, 4. - **V. 7.** Matth. 3, 11. - **V. 8.** Ap. G. 1, 5. c. 2, 4. fg. - **V. 9.** Matth. 3, 13. Luc. 3, 21. - **V. 10.** Joh. 1, 32. 33. - **V. 11.** Ps. 2, 7. Es. 42, 1. Matth. 3, 17. c. 17, 5. 2 Petr. 1, 17. - **V. 12.** *Matth. 4, 1. Luc. 4, 1.* - **V. 13.** Matth. 4, 2. 11. - **V. 14.** Matth. 4, 17. Luc. 4, 15. Joh. 4, 43. - **V. 15.** Gal. 4, 4. Matth. 3, 2. fg. - **V. 16.** Matth 4, 18. 21. - **V. 17.** Jer. 16, 16. Ez. 47, 10. Luc. 5, 10. - **V. 20.** Luc. 5, 11. - **V. 21.** Matth. 4, 13. 23. Luc. 4, 31. - **V. 22.** Matth. 7, 28. 29. Luc. 4, 32. - **V. 23.** Luc. 4, 33.

res Synagoge med en ureen Aand, og han raabte høit,

24. og sagde: ak! hvad have vi med dig at skaffe, Jesus af Nazareth? er du kommen at fordærve os? jeg kjender dig, hvo du er, den Guds Hellige.

25. Og Jesus truede ham og sagde: ti, og far ud af ham!

26. Og den urene Aand sled ham og raabte med stor Røst, og foer ud af ham.

27. Og de bleve alle forfærdede, saa at de bespurgte sig med hverandre og sagde: hvad er dette? hvad er denne for en ny Lærdom? thi han byder og de urene Aander med Magt, og de lyde ham.

28. Men hans Rygte kom strax ud i alt det omkringliggende Land i Galilæa.

29. Og de gik strax ud af Synagogen, og kom i Simons og Andreas' Huus, med Jakob og Johannes.

30. Men Simons Hustrues Moder laa og havde Feber, og strax sagde de ham om hende.

31. Og han gik til hende, tog fat paa hendes Haand og reiste hende op, og Feberen forlod hende strax, og hun gik dem tilhaande.

32. Men der det var blevet Aften, der Solen var nedgangen, førte de Alle, som vare syge, og de Besatte til ham,

33. og den ganske Stad var forsamlet for Døren.

34. Og han helbredte Mange, som lede af mangehaande Sygdomme, og uddrev mange Djævle, og lod Djævlene ikke tale; thi de kjendte ham.

35. Og om Morgenen længe før Dag stod han op og gik ud og gik hen til et øde Sted, og bad der.

36. Og Simon og de, som vare med ham, skyndte sig efter ham.

37. Og der de fandt ham, sagde de til ham: Alle lede efter dig.

38. Og han sagde til dem: lader os gaae til de nærmeste Smaastæder, at jeg og der kan prædike; thi dertil er jeg kommen.

39. Og han prædikede i deres Synagoger udi al Galilæa, og uddrev Djævle.

40. Og der kom en Spedalsk til ham, bad ham og faldt paa Knæ for ham og sagde til ham: dersom du vil, kan du rense mig.

41. Men Jesus ynkedes inderligen, og udrakte Haanden og rørte ved ham, og sagde til ham: jeg vil; vorde reen!

42. Og da han det sagde, gik Spedalskheden strax af ham, og han blev renset.

43. Og han drev ham strax fra sig, idet han bød ham strengeligen,

44. og sagde til ham: see til, at du siger Ingen Noget herom, men gak hen, betee dig for Præsten, og offre for din Rensels det, som Moses haver befalet, dem til et Vidnesbyrd.

45. Men der han kom ud, begyndte han at fortælle Meget derom og udsprede Rygtet om denne Sag, saa at han ikke mere kunde gaae aaben-

V. 24. *Matth.* 8, 29. Marc. 5, 7. - **V. 27.** *Ap. G. 17, 19.* - **V. 29.** *Matth.* 8, 14. Luc. 4, *38.* - **V. 34.** *Ap. G. 16, 17.* 18. c. 19, 15. - *V. 35. Luc. 4, 42. c. 5, 16.* - **V. 38.** Luc. 4, 43. Ef. 61, 1. Luc. 4, 18. - **V. 40.** Matth. 8, 2. Luc. 5, 12. - **V. 41.** Matth. 9, 36. - **V. 44.** 3 Mos. 14, 2. fg. Luc. VI. 14. - **V. 45.** Luc. 5, 15.

bare ind i en Stad, men han var udenfor paa øde Steder, og allevegne fra kom de til ham.

2. Capitel.

(I) Jesus helbreder en Værkbrudden, 1-12. (II) Kalder Levi og æder med Toldere, 13-17. (III) Taler om Fasten, 18-22. (IV) Forsvarer Disciplene, som plukkede Ax paa en Sabbat, 23-28.

1. Og nogle Dage derefter gik han atter ind i Capernaum, og det spurgtes, at han var hjemme.

2. Og strax forsamledes Mange, saa at de ikke havde Rum, end ikke for Døren; og han talede Ordet til dem.

3. Og Nogle kom til ham, som bragte en Værkbrudden, der blev baaren af Fire.

4. Og der de ikke kunde komme nær til ham for Folket, toge de Taget af, hvor han var; og da de havde brudt Hul, lode de Sengen ned, paa hvilken den Værkbrudne laa.

5. Men der Jesus saae deres Tro, sagde han til den Værkbrudne: Søn! dine Synder ere dig forladne.

6. Men nogle af de Skriftkloge sadde der, og de tænkte i deres Hjerter:

7. hvi taler denne saadanne Bespottelser? Hvo kan forlade Synder uden Een, det er Gud?

8. Og Jesus kjendte strax i sin Aand, at de tænkte saa ved sig selv, og sagde til dem: hvi tænke I Saadant i Eders Hjerter?

9. Hvilket er lettere, at sige til den Værkbrudne: Synderne ere dig forladne; eller at sige: staa op og tag din Seng og vandre?

10. Men at I skulle vide, at Menneskens Søn haver Magt at forlade Synder paa Jorden, (sagde han til den Værkbrudne):

11. jeg siger dig: staa op og tag din Seng og gak til dit Huus.

12. Og han stod strax op, og tog Sengen og gik ud for Alles Øine, saa de bleve alle forfærbede og prisede Gud og sagde: vi have aldrig seet Saadant.

13. Og han gik ud igjen til Søen; og alt Folket kom til ham, og han lærte dem.

14. Og der han gik frem, saae han Levi, Alphæus' Søn, siddende i Toldboden, og sagde til ham: følg mig. Og han stod op og fulgte ham.

15. Og det begav sig, der han sad tilbords i hans Huus, satte og mange Toldere og Syndere sig tilbords med Jesus og hans Disciple; thi de vare mange og havde fulgt ham.

16. Og der de Skriftkloge og Pharisæerne saae, at han aad med Toldere og Syndere, sagde de til hans Disciple: hvad er det, at han æder og drikker med Toldere og Syndere?

17. Og der Jesus det hørte, sagde han til dem: de Karske have ikke Læge behov, men de, som have ondt. Jeg er ikke kommen at kalde Retfærdige, men Syndere til Omvendelse.

18. Og Johannes' Disciple og

C. 2. V. 1. Matth. 9, 1. - **V. 3.** Luc. 5, 18. - **V. 7.** Ps. 32, 5. Ps. 130, 4. Es. 43, 25. - **V. 12.** c. 1, 27. - **V. 14.** Matth. 9, 9. Luc. 5, 27. - **V. 17.** Matth. 9, 13. c. 21, 31. Luc. 5, 32 c. 19, 10. 1 Tim. 1, 15. - **V. 18.** Matth. 9, 14. Luc. 5, 33.

Pharisæernes faſtede, og de kom og ſagde til ham: hvorfor faſte Johannes' Diſciple og Phariſæernes, men dine Diſciple faſte ikke?

19. Og Jeſus ſagde til dem: mon Bryllupsfolkene kunne faſte, den Stund Brudgommen er hos dem? Saalænge de have Brudgommen hos ſig, kunne de ikke faſte.

20. Men de Dage ſkulle komme, da Brudgommen ſkal tages fra dem, og da ſkulle de faſte i de Dage.

21. Og Ingen bøder et gammelt Klædebon med en Klud af nyt Klæde, ellers river den nye Klud Noget af det gamle, og Hullet bliver værre.

22. Og Ingen lader ny Viin i gamle Læderflaſker, ellers ſprænger den nye Viin Læderflaſkerne, og Vinen ſpildes, og Læderflaſkerne fordærves; men man ſkal lade ny Viin i nye Læderflaſker.

23. Og det begav ſig, at han vandrede paa Sabbaten igjennem Sæden, og hans Diſciple begyndte, idet de gik, at plukke Ax.

24. Og Phariſæerne ſagde til ham: ſee, hvorfor gjøre de paa Sabbaten, hvad ikke er tilladt?

25. Og han ſagde til dem: have I aldrig læſt, hvad David gjorde, der han havde det behov, og ſelv hungrede og de, ſom vare med ham?

26. Hvorledes han gik ind i Guds Huus, da Abiathar var Ypperſtepræſt, og aad Skuebrødene, hvilke det ikke er Nogen tilladt at æde uden Præſterne, og gav ogſaa dem, ſom vare med ham?

27. Og han ſagde til dem: Sabbaten blev til for Menneſkets Skyld, ikke Menneſket for Sabbatens Skyld.

28. Saaledes er Menneſkens Søn en Herre ogſaa over Sabbaten.

3. Capitel.

(I) Jeſus helbreder en viſſen Haand, 1-6. (II) Uddriver Djævle, 7-12. (III) Udvælger de Tolv, 13-19. (IV) Beſpottes af de Skriftkloge, 20-30. (V) Lærer, hvo der er hans Moder, Brødre, 31-35.

1. Og han gik atter ind i Synagogen, og der var et Menneſke, ſom havde en viſſen Haand.

2. Og de toge vare paa ham, om han vilde helbrede ham paa Sabbaten, paa det de kunde anklage ham.

3. Og han ſagde til det Menneſke, ſom havde den viſne Haand: træd frem her i Midten.

4. Og han ſagde til dem: er det tilladt at gjøre godt paa Sabbaten, eller gjøre ondt? frelſe et Liv, eller ſlaae ihjel? Men de tau.

5. Og han ſaae omkring paa dem med Vrede, bedrøvet over deres Hjerters Forhærdelſe, og ſagde til Menneſket: ræk din Haand ud! og han rakte den ud; og hans Haand blev karſk igjen ſom den anden.

6. Og Phariſæerne gik ud og holdt ſtrax Raad med de Herodianer mod ham, hvorledes de kunde omkomme ham.

7. Og Jeſus veg hen med ſine Diſciple til Søen, og en ſtor Mængde fulgte ham fra Galilæa og fra Judæa,

8. og fra Jeruſalem og fra Idu-

V. 23. Matth 12. 1. Luc. 6, 1. 5 Moſ. 23, 25. - V. 24. 2 Moſ. 20, 10 - V. 26. 1 Sam. 21, 6. 2 Moſ. 29, 32 33 3 Moſ. 24, 2. - V. 22. 5 Moſ. 5, 14. - V. 28. Luc. 6, 5. - C. 3. V. 1. Matth. 12, 9. Luc. 6, 6. - V. 2. Luc. 14, 1. - V. 5. 1 Kong. 13, 6. - V. 6. Matth. 22, 16. - V. 7. Joh. 6, 1. Matth. 4, 25.

mæa og hiin Side Jordan, og de ved Tyrus og Sidon, en stor Mængde, som hørte, hvor store Gjerninger han gjorde, kom til ham.

9. Og han sagde til sine Disciple, at et lidet Skib skulde være tilrede til ham, for Folkets Skyld, at de ikke skulde trænge ham.

10. Thi han helbredte Mange, saa at Alle, som havde Plager, styrtede ind paa ham, at de kunde røre ved ham.

11. Og naar de urene Aander saae ham, faldt de ned for ham og raabte og sagde: du er den Guds Søn.

12. Og han truede dem strengeligen, at de ikke skulde sige, hvo han var.

13. Og han gik op paa et Bjerg, og kaldte til sig, hvilke han selv vilde; og de gik hen til ham.

14. Og han beskikkede Tolv, at de skulde være hos ham, og at han kunde udsende dem at prædike,

15. og at have Magt til at helbrede Sygdomme og til at uddrive Djævle:

16. Simon, hvem han tillagde det Navn Petrus;

17. og Jakob, Zebedæus' Søn, og Johannes, Jakobs Broder, hvilke han tillagde Navnet Boanerges, det er Tordenssønner;

18. og Andreas, og Philippus, og Bartholomæus, og Matthæus, og Thomas og Jakob, Alphæus' Søn, og Thaddæus, og Simon Cananites,

19. og Judas Iskariotes, som og forraadte ham.

20. Og de kom til Huset, og Folket samledes atter, saa at de end ikke kunde faae Mad.

21. Og der de, som vare omkring ham, hørte det, gik de ud for at drage ham til sig; thi de sagde: han er afmægtig.

22. Og de Skriftkloge, som vare komne ned fra Jerusalem, sagde: han haver Beelzebul, og ved den øverste Djævel uddriver han Djævle.

23. Og han kaldte dem til sig og sagde til dem i Lignelser: hvorledes kan en Satan uddrive den anden?

24. Og dersom et Rige bliver splidagtigt med sig selv, kan samme Rige ikke bestaae.

25. Og dersom et Huus bliver splidagtigt med sig selv, kan samme Huus ikke bestaae.

26. Og dersom Satan haver sat sig op imod sig selv, og er bleven splidagtig, kan han ikke bestaae, men det er ude med ham.

27. Der kan jo Ingen gaae ind i den Stærkes Huus og røve hans Redskab, uden han først binder den Stærke, og da kan han plyndre hans Huus.

28. Sandelig siger jeg Eder: alle Synder kunne forlades Menneskens Børn, ogsaa Bespottelser, hvor store Bespottelser de end tale;

29. men hvo som taler bespottelig mod den Hellig Aand, haver ingen

V. 14. Matth. 10, 1. Luc. 6, 13. c. 9, 1 - **V. 16.** Joh. 1, 43. - **V. 18.** c. 2, 14. - **V. 19.** Matth. 26, 14. - **V. 20.** [illegible] 31. - **V. 22.** Matth. 9, 34. c. 12, 24. Joh. 7, 20. c. 8, 48. 52. c. 10, 20. - **V. 23.** Matth. 12, 25. fg. - **V. 24.** Luc. 11, 17. - **V. 27.** Col. 2, 15. - **V. 28.** Matth. 12, 31. Luc. 12, 10. 1 Joh. 5, 16.

Forladelse evindelig, men er skyldig til en evig Dom.

30. Thi de havde sagt: han haver en ureen Aand.

31. Da kom hans Brødre og Moder, og stode udenfor og sendte til ham og lode ham kalde.

32. Og Folket sad omkring; men de sagde til ham: see, din Moder og dine Brødre udenfor spørge efter dig.

33. Og han svarede dem og sagde: hvo er min Moder eller mine Brødre?

34. Og han saae trindt omkring paa dem, som sadde om ham, og sagde: see, min Moder og mine Brødre!

35. Thi hvo som gjør Guds Villie, denne er min Broder og min Søster og Moder.

4. Capitel.

(I) Jesus lærer ved Lignelser: om Sædemanden, 1-20. (II) Om Lyset, der sættes paa Stagen, 21-23. (III) Om vel at høre Ordet, 24.25. (IV) Om Sæden, 26-29. (V) Om Sennepskornet, m. v., 30-34. (VI) Stiller Stormen, 35-41.

1. Og han begyndte atter at lære ved Søen, og meget Folk forsamledes til ham, saa at han maatte træde ind og sætte sig i et Skib paa Søen; og alt Folket var paa Landet ved Søen.

2. Og han lærte dem meget ved Lignelser, og sagde til dem i sin Undervisning:

3. Hører til; see, en Sædemand *gik ud* at saae.

4. *Og det skete*, idet han saaede, at Noget faldt ved Veien, og Himmelens Fugle kom og aade det op.

5. Men Noget faldt paa Steengrund, hvor det havde ikke megen Jord; og det voxte snart op, fordi det ikke havde dyb Jord.

6. Men der Solen gik op, blev det forbrændt, og efterdi det ikke havde Rod, visnede det.

7. Og Noget faldt iblandt Torne, og Tornene voxte op og kvalte det, og det bar ikke Frugt.

8. Og Noget faldt i god Jord og bar Frugt, som voxte op og blev stor; og Noget bar tredive Fold, og Noget tresindstyve Fold, og Noget hundrede Fold.

9. Og han sagde til dem: hvo som haver Øren at høre med, han høre!

10. Men der han var alene, spurgte de, som vare om ham, tilligemed de Tolv, ham om Lignelsen.

11. Og han sagde til dem: Eder er det givet at vide Guds Riges Hemmelighed; men dem, som ere udenfor, meddeles Alt ved Lignelser;

12. at de see med Øinene, og ikke skjønne, og høre med Ørene, og ikke forstaae; at de ingenlunde omvende sig, og Synderne forlades dem.

13. Og han sagde til dem: forstaae I ikke denne Lignelse? hvorledes ville I da forstaae alle de andre Lignelser?

14. Den, som saaer, saaer Ordet.

15. Men de ved Veien ere de, hvor Ordet bliver saaet, og naar

V. 31. Matth. 12, 46. fg. Luc. 8, 19. fg. - 34. Joh. 15, 14. Hebr. 2, 11. - C. 4. 1. Matth 13, 1. fg. - V. 3. Luc 8, 5. fg. - V. 8. 1 Mos 26, 12. - V. 9. Matth. 11, 15. fg. - V. 14. Matth 13, 18. fg. Luc. 8, 11. fg.

de have hørt det, kommer strax Satan og tager Ordet bort, som var saaet i deres Hjerter.

16. Og ligeledes de, som fik Sæden paa Steengrund, ere de, som, naar de have hørt Ordet, annamme det strax med Glæde;

17. dog have de ingen Rod i sig, men blive ved til en Tid; naar siden Trængsel eller Forfølgelse skeer for Ordets Skyld, forarges de strax.

18. Og de, som fik Sæden blandt Torne, ere de, som høre Ordet;

19. og denne Verdens Bekymringer og Rigdommens Forførelse og Begjerligheder efter de andre Ting trænge ind og kvæle Ordet, saa det bliver uden Frugt.

20. Og de, der fik Sæden i god Jord, ere de, som høre Ordet og annamme det og bære Frugt, Endeel tredive Fold, Endeel tresindstyve Fold og Endeel hundrede Fold.

21. Og han sagde til dem: kommer Lyset ind, for at sættes under Skjeppen eller under Bordet? monne ikke for at sættes paa Lysestagen?

22. Thi Intet er skjult, som jo skal aabenbares; ei heller skeer det lønligt, men for at komme til Lyset.

23. Dersom Nogen haver Øren at høre med, han høre!

24. Og han sagde til dem: agter paa, hvad I høre: med hvad Maade I maale, skal Eder maales, og Eder, som høre, skal end gives Mere.

25. Thi hvo som haver, ham skal gives; og hvo som ikke haver, fra ham skal endog det fratages, som han haver.

26. Og han sagde: med Guds Rige haver det sig saaledes, som naar et Menneske kaster Sæd i Jorden,

27. og sover og staaer op, Nat og Dag; og Sæden voxer og bliver høi, han veed ei selv hvorledes.

28. Thi Jorden bærer Frugt af sig selv, først Græs, derefter Ax, derefter fuldt Korn i Axet.

29. Men naar Frugten er fuldkommen, skikker han strax Seglen hen; thi Høsten er forhaanden.

30. Og han sagde: hvorved ville vi ligne Guds Rige? eller med hvad Lignelse ville vi forestille det?

31. Det er som med Sennepskornet, hvilket, naar det saaes i Jorden, er mindre end alt andet Frø paa Jorden;

32. og naar det er saaet, voxer det op, og bliver større end alle Urter, og faaer store Grene, saa at Himmelens Fugle kunne gjøre Rede under dets Skygge.

33. Og han talede Ordet til dem ved mange saadanne Lignelser, efterhvi de det kunde fatte.

34. Men uden Lignelse talede han ikke til dem; men i Eenrum udlagde han sine Disciple det altsammen.

35. Og den samme Dag, der det var blevet Aften, sagde han til dem: lader os fare over til hiin Side.

36. Og de lode Folket gaae, og

V. 19. Matth. 19, 22. Luc. 12, 15. 1 Tim. 6, 17. - V. 22. Job 12, 22. Matth. 10, 26. Luc. 8, 17. c. 12, 2 - V. 23. Matth. 13, 9. - V. 24. Matth. 7, 2. Luc. 6, 38. Rom. 2, 1.

V. 25. Matth. 13, 12. - V. 28. 1 Mos. 1, 11. 12. - V. 31. Matth. 13, 31. Luc. 13, 19. - V. 33. Matth. 13, 3-34.

toge ham med, som han sad i Skibet; men der vare og andre Skibe med ham.

37. Og der kom en stærk Hvirvelvind, og den kastede Bølgerne ind i Skibet; saa at det allerede fyldtes.

38. Og han var i Bagstavnen og sov paa en Hovedpude; og de vakte ham op og sagde til ham: Mester! bekymrer du dig ikke om, at vi forgaae?

39. Og han stod op, og truede Veiret og sagde til Søen: ti, vær stille! og Veiret lagde sig, og det blev ganske blikstille.

40. Og han sagde til dem: hvi ere I saa frygtagtige? hvorledes have I ikke Tro?

41. Og de frygtede saare og sagde til hverandre: hvo er da denne, at baade Vind og Sø ere ham lydige?

5. Capitel.

(I) Jesus udbriver Djævle, og lader dem fare i Svinene, 1-20. (II) Helbreder den blodsottige Kvinde, og opvækker Jairus' Datter, 21-43.

1. Og de kom paa hiin Side Søen til de Gadareners Egn.

2. Og der han traadte ud af Skibet, mødte ham strax et Menneske fra Gravene, som havde en ureen Aand.

3. Han havde sin Bolig i Gravene, og Ingen kunde binde ham, end ikke med Lænker.

4. Thi han havde ofte været bunden med Bøier og Lænker, og Lænkerne vare sønderrykte af ham, og Bøierne sønderslidte, og Ingen kunde tæmme ham.

5. Og han var altid Nat og Dag paa Bjergene og i Gravene, skreg og slog sig selv med Stene.

6. Men der han saae Jesus langt borte, løb han hen og kastede sig ned for ham,

7. og raabte med høi Røst og sagde: hvad haver jeg med dig at gjøre, Jesus, den allerhøieste Guds Søn? jeg besværger dig ved Gud, at du ikke piner mig.

8. Thi han sagde til ham: far ud, du urene Aand, af dette Menneske!

9. Og han spurgte ham: hvad er dit Navn? og han svarede og sagde: Legion er mit Navn; thi vi ere mange.

10. Og han bad ham meget, at han ikke skulde drive ham ud af Landet.

11. Men der var sammesteds ved Bjergene en stor Hjord Svin, som græssede;

12. og alle de Djævle bade ham og sagde: send os i Svinene, at vi maae fare i dem.

13. Og Jesus tilstedte dem det strax. Og de urene Aander fore ud og fore ind i Svinene; og Hjorden styrtede sig af Brinken i Søen, (men de vare ved to tusinde), og de druknede i Søen.

14. Men Svinehyrderne flyede og kundgjorde det i Staden og paa Landet; og de gik ud at see, hvad det var, som var skeet.

15. Og de kom til Jesus, og saae

V. 37. Jon. 1, 4. 5. Matth. 8, 23. fg. Luc. 8, 23. fg. - *V. 39.* Job 26, 12. Ps. 107, 29. - *V. 40. Luc. 24, 38. Marc. 11, 22.* - **C. 5.** *V. 1.* Matth. 8, 28. fg. Luc. 8, 26. fg. - *V. 7.* c. 1, 24.

ham, som havde været besat, at han sad og var paaklædt og var ved Sands, nemlig ham, som havde havt Legionen, og de forfærdedes.

16. Men de, som det havde seet, fortalte dem, hvorledes det var gaaet den Besatte, og om Svinene.

17. Og de begyndte at bede ham, at han vilde drage bort fra deres Egne.

18. Og der han traadte ind i Skibet, bad den, som havde været besat, ham, at han maatte være hos ham.

19. Men Jesus tilstedte ham det ikke, men sagde til ham: gak hen i dit Huus til Dine, og forkynd dem, hvor store Ting Herren haver gjort dig, og at han haver forbarmet sig over dig.

20. Og han gik bort og begyndte at forkynde i Dekapolis, hvor store Ting Jesus havde gjort imod ham; og de forundrede sig alle.

21. Og der Jesus igjen var faren over i Skibet til hiin Side, forsamledes meget Folk til ham; og han var ved Søen.

22. Og see, der kom een af Synagogforstanderne ved Navn Jairus, og der han saae ham, faldt han ned for hans Fødder.

23. Og han bad ham meget og sagde: min Datter er paa sit Yderste; o, at du vilde komme og lægge Hænderne paa hende, at hun maa frelses! da skal hun leve.

24. Og han gik bort med ham; og meget Folk fulgte ham, og de trængte ham.

25. Og der var en Kvinde, som havde havt Blodflod i tolv Aar.

26. Og hun havde lidt meget af mange Læger, og havde tilsat alt det, hun havde, og hun var ikke bleven hjulpen; men det var blevet værre med hende.

27. Der hun hørte om Jesus, kom hun iblandt Folket bag fra, og rørte ved hans Klædebon;

28. thi hun sagde: om jeg ikkun kan røre ved hans Klæder, da bliver jeg frelst.

29. Og strax tørredes hendes Blods Kilde; og hun fornam i Legemet, at hun var bleven helbredet fra denne Plage.

30. Og Jesus fornam strax paa sig selv, at en Kraft udgik af ham, og vendte sig om iblandt Folket og sagde: hvo haver rørt ved mine Klæder?

31. Og hans Disciple sagde til ham: du seer, at Folket trænger dig, og du siger: hvo rørte ved mig?

32. Og han saae sig om, for at see hende, som havde gjort dette.

33. Men Kvinden frygtede og bævede, da hun vidste, hvad hende var skeet, og kom og faldt ned for ham, og sagde ham al Sandheden.

34. Men han sagde til hende: Datter! din Tro haver frelst dig; gak bort med Fred, og vær helbredet fra din Plage.

35. Der han endnu talede, kom Nogle fra Synagogforstanderens Huus og sagde: din Datter er død, hvi umager du Mesteren længere?

36. Men Jesus hørte strax, hvad

V. 17. Luc. 8, 37. Ap. G. 16, 39. - **V. 20.** c. 7, 31. - **V. 22.** Matth. 9, 18. Luc. 8, 41. fg. - **V. 25.** *3 Mos. 15, 19. 25.* Matth. 9, 20. - **V. 27.** Luc. 6, 19. - **V. 30.** Luc. 6, 19. - **V. 34.** c. 10, 52. Matth. 9, 22. - **V. 35.** Luc. 8, 49 fg.

der blev talet, og han sagde til Synagogforstanderen: frygt ikke, tro ikkun!

37. Og han tilstedte Ingen at følge med sig, uden Peter og Jakob og Johannes, Jakobs Broder.

38. Og han kom i Synagogforstanderens Huus og saae Larmen, at de græd og hylede meget.

39. Og han gik ind og sagde til dem: hvi larme I og græde? Barnet er ikke dødt, men sover.

40. Og de beloe ham; men han drev dem alle ud, og tog Barnets Fader og Moder med sig og dem, som vare med ham, og gik ind, hvor Barnet laa.

41. Og han tog Barnet ved Haanden og sagde til det: Talitha kumi! som er udlagt: Pige, jeg siger dig, staa op!

42. Og Pigen stod strax op og gik omkring; thi hun var tolv Aar gammel. Og de forfærdedes overmaade.

43. Og han bød dem meget, at Ingen skulde faae det at vide; og han sagde, at de skulde give hende at æde.

6. Capitel.

(I) Jesus foragtes i Nazareth, 1-6. (II) Udsender de Tolv, 7-13. (III) Herodes mener, at han var Johannes, hvem han havde ladet halshugge, 14-29. (IV) Jesus lærer, og bespiser 5000 Mænd, 30-44. (V) Beder, gaaer paa Havet, helbreder Mange, 45-56.

1. Og han gik bort derfra og kom til sit Fædreneland; og hans Disciple fulgte ham.

2. Og der Sabbaten var kommen, begyndte han at lære i Synagogen, og Mange, som det hørte forundrede sig saare og sagde: hveden haver denne Saadant? og hvad er det for en Viisdom, som ham er given, at og saadanne kraftige Gjerninger ske ved hans Hænder?

3. Er denne ikke den Tømmermand, Marias Søn, Jakobs og Jose' og Juda' og Simons Broder? ere ikke og hans Søstre her hos os? Og de forargedes paa ham.

4. Men Jesus sagde til dem: en Prophet er ikke foragtet uden i sit Fædreneland og iblandt sine Slægtninge og i sit Huus.

5. Og han kunde der slet ingen kraftig Gjerning gjøre, uden at han lagde Hænderne paa nogle faa Syge og helbredte dem.

6. Og han forundrede sig over deres Vantro, og gik omkring i Byerne og lærte.

7. Og han fremkaldte de Tolv, og han begyndte at udsende dem, To og To, og gav dem Magt over de urene Aander.

8. Og han bød dem, at de skulde Intet tage med paa Reisen uden alene en Stav, ei Taske, ei Brød, ei Penninge i Beltet;

9. men have anbundne Skoe paa, og ikke iføre sig to Kjortler.

10. Og han sagde til dem: hvor I gaae ind i et Huus, bliver der, indtil I drage bort fra Stedet.

11. Og hvorsomhelst de ikke annamme Eder, og ei høre Eder,

V. 39. Joh. 11, 11. - **V. 41.** Luc. 7, 14. - **C. 6.** V. **1.** Matth. 13, 54. Luc. 4, 16. - **V. 2.** *c. 1, 22.* - **V. 3.** Matth. 13, 55. Joh. *6. 42.* - **V. 4.** *Matth. 13,* 57. Luc. 4, 24. *Joh. 4, 44.* - **V. 6.** *Matth.* 9 35. Luc. 13, 22. - **V. 7.** Matth. 10, 1. Marc. 3, 13. Luc. 6, 13. c. 10, 1. - **V. 8.** Matth 10, 9. Luc. 9, 3. c. 10, 4. - **V. 10.** Matth. 10, 11. - **V. 11.** Matth. 10, 14.

gaaer bort derfra, og afryster Støvet under Eders Fødder til Vidnesbyrd imod dem. Sandelig siger jeg Eder: det skal gaae Sodoma og Gomorra lideligere paa Dommens Dag end den Stad.

12. Og de gik ud og prædikede, at man skulde omvende sig.

13. Og de dreve mange Djævle ud og salvede mange Syge med Olie og helbredte dem.

14. Og Kong Herodes hørte det, (thi hans Navn var bleven bekjendt), og han sagde: Johannes den Døber er opreist fra de Døde, og derfor tee sig de kraftige Gjerninger i ham.

15. Andre sagde: han er Elias; men Andre sagde: han er en Prophet eller som een af Propheterne.

16 Men der Herodes hørte det, sagde han: Johannes, som jeg haver ladet halshugge, ham er det; han er opreist fra de Døde.

17. Thi Herodes havde selv sendt hen og ladet Johannes gribe og kaste i Fængsel, for Herodias', sin Broder Philippus' Hustrues, Skyld; thi han havde taget hende til Ægte.

18 Thi Johannes sagde til Herodes: det er dig ikke tilladt, at have din Broders Hustru.

19. Men Herodias efterstræbte ham og vilde omkomme ham, og kunde ikke.

20. Thi Herodes frygtede for Johannes, fordi han vidste, at han var en retfærdig og hellig Mand, og holdt sin Haand over ham; og naar han havde hørt ham, gjorde han meget deraf, og han hørte ham gjerne.

21. Og da der kom en beleilig Dag, der Herodes gjorde sine Store og de øverste Høvedsmænd og de Ypperste i Galilæa et Gjestebud paa sin Fødselsdag,

22. og Herodias' Datter kom ind og dandsede, og behagede Herodes og Gjesterne, sagde Kongen til Pigen: bed af mig, hvad du vil, saa vil jeg give dig det.

23. Og han svoer hende: hvad du beder om, vil jeg give dig, indtil Halvdelen af mit Rige.

24. Men hun gik ud og sagde til sin Moder: hvad skal jeg bede om? Men hun sagde: Johannes den Døbers Hoved.

25. Og hun gik strax hastelig ind til Kongen, bad og sagde: jeg vil, at du strax giver mig paa et Fad Johannes den Døbers Hoved.

26. Og Kongen blev bedrøvet, dog for Edernes og Gjesternes Skyld vilde han ikke afvise hende.

27. Og Kongen sendte strax En af Vagten, og befoel at hente hans Hoved.

28. Denne gik hen og halshuggede ham i Fængslet; og han bar hans Hoved frem paa et Fad, og gav Pigen det, og Pigen gav sin Moder det.

29. Og der hans Discipler hørte det, kom de og toge hans Legeme og lagde det i en Grav.

30. Og Apostlerne forsamledes til

V. 11. Luc. 9, 5. c. 10, 11. Ap. G. 13, 51. c. 18, 6. - **V. 12.** Matth. 3, 2. - **V. 13.** Jak 5, 14. - **V. 14.** Matth. 14, 1. Luc. 9, 7. - **V. 15.** Matth. 16, 14. - **V. 17.** Luc. 3, 19. 20. c. 9, 9. - **V. 18.** 3 Mos. 18, 16. c. 20, 21 - **V. 20.** 1 Sam. 18, 12. 15. Matth. 14, 5. c. 21, 26. - **V. 21.** 1 Mos. 40, 20. Hos. 7, 5. - **V. 22.** 1 Kong. 3, 5. Esth. 5, 6. - **V. 23.** Esth. 5, 3. - **V. 27.** Matth. 14, 10. fg.

Jesus og forkyndte ham alle Ting, baade hvad de havde gjort, og hvad de havde lært.

31. Og han sagde til dem: kommer I affides til et øde Sted og hviler lidet; thi de vare mange, som gik til og fra, og de havde ikke engang Leilighed til at æde.

32. Og de fore bort i et Skib til et øde Sted affides.

33. Og Folket saae dem fare bort, og Mange kjendte ham, og over Land løb de fra alle Stæder tilsammen derhen, og kom førend de, og kom til ham.

34. Og Jesus gik ud og saae meget Folk, og han ynkedes inderligen over dem, thi de vare som Faar, der ikke have Hyrde; og han begyndte at lære dem meget.

35. Og der Dagen var nu fast forløben, gik hans Disciple til ham og sagde: det er et øde Sted, og Dagen er nu fast forløben.

36. Lad dem fare, at de kunne gaae hen i de omliggende Landsbyer og Flækker at kjøbe sig Brød; thi de have Intet at æde.

37. Men han svarede og sagde til dem: giver I dem at æde. Og de sagde til ham: skulle vi gaae bort, og kjøbe Brød for to hundrede Penninge og give dem at æde?

38. Men han sagde til dem: hvor mange Brød have I? gaaer bort og seer. Og der de havde forfaret det, sagde de: fem, og to Fiske.

39. Og han bød dem, at lade dem alle sætte sig ned i adskillige Hobe paa det grønne Græs.

40. Og de satte sig ned, Hob ved Hob, i somme hundrede og i somme halvtredsindstyve.

41. Og han tog de fem Brød og de to Fiske, saae op til Himmelen, og velsignede dem; og han brød Brødene, og gav sine Disciple dem at lægge for Folket, og han delede de to Fiske iblandt dem alle.

42. Og de aade alle og bleve mætte.

43. Og de opsamlede tolv Kurve fulde af Stykker, og af Fiskene.

44. Og de, som aade Brødene, vare ved fem tusinde Mænd.

45. Og strax nødte han sine Disciple til at gaae i Skibet, og i Forveien sætte over til hiin Side til Bethsaida, indtil han havde ladet Folket fare.

46. Og der han havde taget Afsked fra dem, gik han op paa et Bjerg at bede.

47. Og der det var blevet Aften, var Skibet midt paa Søen, og han alene paa Landet.

48. Og han saae, at de lede Nød, idet de roede, (thi Veiret var dem imod), og ved den fjerde Nattevagt kom han til dem, vandrende paa Søen, og han vilde gaaet dem forbi.

49. Men der de saae ham vandre paa Søen, meente de, at det var et Spøgelse, og de skrege.

50. (Thi de saae ham alle og bleve forskrækkede.) Og han talede

V. 31. c. 3, 20. - V. 32. Matth. 14, 13. Luc. 9, 10. Joh. 6, 1. - V. 34. Matth. 9, 36. Jer. 23, 1. Ez. 34, 12. - V. 37. c. 14, 5 V. 41. Matth. 14, 19. c. 15, 36. c. 26, 26 1 Sam. 9, 13. - V. 45. Matth. 14, 22. - V. 46. Luc 6, 12. c. 9, 18. - V. 47. Matth. 14. 23. Joh. 6, 17. - V. 48. Matth. 14, 25. - V. 49. Matth. 14, 26 Luc. 24, 37.

med dem og ſagde til dem:
frimodige, det er mig, frygte!
Og han traadte i Skibet til
og Veiret ſtilledes, og de for-
es over al Maade ved ſig
og forundrede ſig.
Thi de havde ikke faaet For-
af det, ſom var ſkeet med
ne, fordi deres Hjerte var
det.
Og der de vare ſatte over,
e til det Land Genezareth, og
til Land.
Og der de traadte ud af Ski-
jendte man ham ſtrax.
Og de løb om i den ganſke
gende Egn, og begyndte at
em, ſom lede ilde, omkring
Sengene, hvor de hørte, at
ar.
Og hvor han gik ind i Flæk-
ler Stæder eller Landsbyer,
de de Syge paa Torvene og
am, at de maatte ikkun røre
ommen paa hans Klædebon;
e de, ſom rørte ved ham,
helbredede.

7. Capitel.

Jus taler om hvad der gjør Menneſket og laſter Phariſæernes Hykleri, 1-23. hører den cananæiſke Kvinde, 24-30. lbreder en Døv, 31-37.

Og Phariſæerne og nogle af
riftkloge, ſom vare komne fra
lem, forſamledes til ham.
Og der de ſaae nogle af hans
le æde Brød med vanhellige,
det er, med utoede Hænder, laſtede de det.
3. (Thi Phariſæerne og alle Jøderne æde ikke, uden flittigen at toe Hænderne, overholdende de Ældſtes Skik.
4. Og af det, der er kjøbt paa Torvet, æde de ikke, uden først at toe det; og der ere mange andre Ting, ſom de have vedtaget at holde, med at udtoe Bægere og Kruus og Kobberkar og Bænke).
5. Derefter ſpurgte Phariſæerne og de Skriftkloge ham ad: hvi vandre ikke dine Diſciple efter de Ældſtes Skik, men æde med utoede Hænder?
6. Men han ſvarede og ſagde til dem: Eſaias haver ſpaaet retteligen om Eder, I Dienſtalke! ſom ſkrevet er: dette Folk ærer mig med Læberne, men deres Hjerte er langt fra mig.
7. Men de dyrke mig forgjeves, idet de lære ſaadanne Lærdomme, ſom ere Menneſkers Bud.
8. Thi I forlade Guds Bud, og holde Menneſkers Skik med at udtoe Kruus og Bægere; og I gjøre mange andre ſaadanne Ting.
9. Og han ſagde til dem: ſmukt aflægge I Guds Bud, paa det I kunne holde Eders Skik.
10. Thi Moſes haver ſagt: ær din Fader og din Moder, og hvo ſom bander Fader eller Moder, ſkal visſelig døe.
11. Men I ſige: naar Nogen ſiger til Fader eller Moder: det,

3. Matth. 14. 34. Joh. 6, 25. - **V. 56.** 20. Marc. 5, 27. 28. - **C. 7. V. 1.** 5. 1. - **V. 2.** Luc. 11, 38. - **V. 6.** 3. Ez. 33. 31. Matth. 15, 8. - **V. 7.** 9. Col. 2. 18. 20. 23. Tit. 1, 14. - **V. 8.** Matth. 15, 3. c. 23, 25. 26. - **V. 10.** 2 Moſ. 20, 12. Eph. 6, 2. 2 Moſ. 21, 17. 3 Moſ 20, 9. 5 Moſ 21, 16. Ordſp. 20, 20. **V. 11.** Matth 15, 5.

hvormed jeg kunde hjulpet dig, er Corban (det er: en Gave):

12. da tilstede I ham ikke ydermere at yde sin Fader eller Moder nogen Hjælp.

13. Og I gjøre Guds Ord til Intet ved Eders Skik, som I have paalagt; og I gjøre meget Saadant.

14. Og han kaldte alt Folket til sig og sagde til dem: hører mig Alle, og forstaaer.

15. Der er Intet udenfor Mennesket, som, naar det kommer ind i ham, kan gjøre ham ureen; men hvad som gaaer ud af ham, dette er det, som gjør Mennesket ureent.

16. Dersom Nogen haver Øren at høre med, han høre!

17. Og der han var indgangen i Huset fra Folket, spurgte hans Disciple ham om denne Lignelse.

18. Og han sagde til dem: ere I og saa uforstandige? forstaae I ikke, at Intet, som udenfra kommer ind i Mennesket, kan gjøre ham ureen?

19. Thi det kommer ikke ind i hans Hjerte, men i Bugen, og gaaer ud ved den naturlige Gang, og saaledes renses al Maden.

20. Men han sagde: hvad som udgaaer af Mennesket, det gjør Mennesket ureent.

21. Thi indvortes af Menneskenes Hjerte udgaae onde Tanker, Hoer, Skjørlevnet, Mord,

22. Tyveri, Gjerrighed, Ondskab, Svig, Uteerlighed, et ondt Øie, Gudsbespottelse, Hovmod, Uforstandighed;

23. alle disse onde Ting udgaae indvortes fra og gjøre Mennesket ureent.

24. Og han stod op og gik derfra til Tyrus' og Sidons Grændser, og gik ind i et Huus, og vilde Ingen lade vide det; og det kunde dog ikke blive skjult.

25. Thi en Kvinde, som havde hørt om ham, hvis Datter havde en ureen Aand, kom og faldt ned for hans Fødder;

26. (men hun var en græksk Kvinde, af Slægt en Syro-Phoenicerinde), og hun bad ham, at han vilde udbrive Djævelen af hendes Datter.

27. Men Jesus sagde til hende: lad først Børnene mættes; thi det er ikke smukt, at tage Børnenes Brød og kaste det for smaa Hunde.

28. Men hun svarede og sagde til ham: jo, Herre! thi og smaa Hunde æde under Bordet af Børnenes Smuler.

29. Og han sagde til hende: for dette Ords Skyld gak bort; Djævelen er udfaren af din Datter.

30. Og hun gik bort til sit Huus og fandt, at Djævelen var udfaren, og Datteren laa paa Sengen.

31. Og der han gik ud igjen af Tyrus' og Sidons Egne, kom han til den galilæiske Sø, midt igjennem Dekapolis Grændser.

32. Og de førte en Døv til ham, som besværlig kunde tale; og de bade

V. 13. 1 Tim. 4, 3 - **V. 14.** Matth. 15, 10. *fg.* - **V. 15.** *Ap. G. 10*, 15. Rom. 14, 14. *17. 20. Tit. 1, 15.* - **V. 16.** Matth. 11, 15. - **V. 21.** *1 Mos. 6*, 5. c. 8, 21. Ordsp. 6. 14. Jer. 17. 9. Matth. 15. 19. - **V. 22.** Ordsp. 23, 6. - **V. 24.** Matth. 15, 21. *fg.* **V. 31.** Matth. 15, 29. - **V. 32.** Matth. 32. Luc. 11, 14. c. 13, 13.

ham, at han vilde lægge Haanden paa ham.

33. Og han tog ham affides fra Folket, og lagde sine Fingre i hans Øren, og spyttede og rørte ved hans Tunge,

34. og saae op til Himmelen, sukkede og sagde til ham: ephata! det er: lad dig op!

35. Og strax aabnedes hans Øren, og hans Tunges Baand løsnedes, og han talede ret.

36. Og han bød dem, at de skulde Ingen sige det; men jo mere han bød dem, desto mere kundgjorde de det.

37. Og de forundrede sig overmaade og sagde: han haver gjort alle Ting vel; baade gjør han, at de Døve høre, og at de Maalløse tale.

8. Capitel.

(I) Jesus bespiser 4000 Mænd, 1-9. (II) Vil intet Tegn give fra Himmelen, 10-13. (III) Advarer for Pharisæernes Surdei, 14-21. (IV) Helbreder en Blind, 22-26. (V) Peter bekjender ham at være Guds Søn, 27-30. (VI) Jesus taler om sin Lidelse og om Selvfornegtelse, samt om sin Tilkommelse, 31-38. Cap. 9, 1.

1. I de samme Dage, da der var saare meget Folk, og de Intet havde at æde, kaldte Jesus sine Disciple til sig og sagde til dem:

2. mig ynkes inderligen over Folket; thi de have nu tøvet hos mig i tre Dage, og have Intet at æde.

3. Og dersom jeg lader dem fare fastende hjem, maatte de forsmægte paa Veien; thi Nogle af dem ere komne langt fra.

4. Og hans Disciple svarede ham: hvorfra skulde Nogen kunne mætte disse med Brød her i Ørken?

5. Og han spurgte dem ad: hvor mange Brød have I? men de sagde: syv.

6. Og han bød Folket sætte sig ned paa Jorden, og tog de syv Brød, takkede, brød dem og gav sine Disciple dem, at de skulde lægge dem for dem, og de lagde dem for Folket.

7. Og de havde faa smaa Fiske; og han velsignede dem og bød, at ogsaa disse skulde lægges for.

8. Men de aade og bleve mætte og optoge af de levnede Stykker syv Kurve.

9. Men de vare ved fire Tusinde, som havde ædet, og han lod dem fare.

10. Og strax traadte han i Skibet med Disciplene og kom til Dalmanuthas Egne.

11. Og Pharisæerne gik ud og begyndte at bespørge sig med ham, og begjerede af ham et Tegn fra Himmelen for at friste ham.

12. Og han sukkede dybt i sin Aand og sagde: hvi søger denne Slægt Tegn? Sandelig siger jeg Eder, at intet Tegn skal gives denne Slægt.

13. Og han lod dem fare, og traadte i Skibet igjen og foer til hiin Side.

V. 33. c. 8, 23. Joh. 9, 6. - **V. 34.** Joh. 11, 41. c. 17, 1. - **V. 36.** c. 5, 43. Matth. 8, 4. c. 9, 30. - **V. 37.** 1 Mos. 1, 31. - **C. S. V. 1.** Matth. 15, 32. fg. - **V. 2.** c. 6, 34. - **V. 4.** Ps. 78, 19. - **V. 6.** c. 6 41. - **V. 8.** 2 Kong. 4, 44. Joh. 6, 12. - **V. 10.** Matth. 15, 39. - **V. 11.** Matth. 12, 38. c. 16, 1. Joh. 6, 30. - **V. 12.** 11, 29.

14. Og de havde glemt at tage Brød med, og havde ikke mere med sig i Skibet end eet Brød.

15. Og han bød dem og sagde: seer til, tager Eder vare for Pharisæernes Surdei og Herodes' Surdei.

16. Og de bespurgte sig indbyrdes og sagde: det er, fordi vi ikke have Brød.

17. Og da Jesus fornam det, sagde han til dem: hvi bespørge I Eder derom, at I ikke have Brød? Besinde I Eder ikke endnu, og forstaae I ei heller, er Eders Hjerte endnu forhærdet?

18. Have I Øine, og see ikke? og have I Øren, og høre ikke? og komme I ikke ihu?

19. Da jeg brød fem Brød til fem Tusinde, hvor mange Kurve fulde af Stykker toge I da op? De sagde til ham: tolv.

20. Men da jeg brød de syv til de fire Tusinde, hvor mange Kurve fulde af Stykker toge I da op? De sagde: syv.

21. Og han sagde til dem: hvorledes forstaae I da ikke?

22. Og han kom til Bethsaida; og de førte en Blind til ham og bade ham, at han vilde røre ved ham.

23. Og han tog den Blinde ved Haanden og ledte ham hen udenfor Byen, og spyttede i hans Øine, og lagde Hænderne paa ham og spurgte ham, om han saae Noget.

24. Og han saae op og sagde: jeg seer Mennesker, som Træer, gaae omkring.

25. Derefter lagde han atter Hænderne paa hans Øine og kom ham til at see, og han blev helbredet og saae Alle klarlig.

26. Og han sendte ham til hans Huus og sagde: du skal hverken gaae ind i Byen, ei heller sige det til Nogen i Byen.

27 Og Jesus og hans Disciple gik ud til de Byer ved Cæsarea Philippi; og paa Veien spurgte han sine Disciple og sagde til dem: hvem sige Mennesker mig at være?

28. Men de svarede: Nogle sige, du er Johannes den Døber; og Andre, Elias; men Andre, een af Profeterne.

29. Og han sagde til dem: men I, hvem sige I, at jeg er? Da svarede Peter og sagde til ham: du er Christus.

30. Og han bød dem strengeligen, at de ikke skulde sige Nogen dette om ham.

31. Og han begyndte at lære dem, at Menneskens Søn skulde lide meget og forskydes af de Ældste og Ypperstepræster og Skriftkloge, og ihjelslaaes, og opstaae efter tre Dage.

32. Og han talede dette frit ud. Og Peter tog ham til sig og begyndte at straffe ham.

33. Men han vendte sig og saae paa sine Disciple, og straffede Peter og sagde: vig bag mig, Satan! thi du sandser ikke, hvad Guds er, men hvad Menneskens er.

V. 14. *Matth. 16, 5.* - **V. 15.** Luc. 12, 1. - **V. 17.** *c. 6, 52.* - **V. 19.** Matth. 14. 19. *c. 9, 13. Joh. 6, 9. 13.* - **V. 20.** Matth. 34. - **V. 23.** *c. 7, 32* 33. - **V. 26.** *c.* 7, 36. - **V. 27.** Matth. 16, 13. fg. Luc. 9, 18. - **V. 28.** Matth. 14, 2. - **V. 29.** Matth. 16, 16. Joh. 6, 69. - **V. 31.** *c. 9, 31. c. 10,* 33. - **V. 33.** 2 Sam. 19, 22.

34. Og han kaldte Folket til sig tilligemed sine Disciple, og sagde til dem: hvo som vil komme efter mig, han skal fornegte sig selv, og tage sit Kors op, og følge mig.

35. Thi hvo som vil frelse sit Liv, skal miste det; men hvo som mister sit Liv for min og Evangeliums Skyld, han skal frelse det.

36. Thi hvad kan det gavne et Menneske, dersom han vandt den ganske Verden, og tog Skade paa sin Sjæl?

37. Eller hvad kan et Menneske give til Vederlag for sin Sjæl?

38. Thi hvo som skammer sig ved mig og mine Ord iblandt denne vanartige og syndige Slægt, ved den skal og Menneskens Søn skamme sig, naar han kommer i sin Faders Herlighed med de hellige Engle.

Cap. 9, 1. Og han sagde til dem: sandelig siger jeg Eder, der ere Nogle af dem, som her staae, som ingenlunde skulle smage Døden, førend de see Guds Rige at være kommet med Kraft.

9. Capitel.

(I) Jesus forklares, 2-10; taler om Elias, 11-13 (II) Helbreder den Maanesyge, 14-29. (III) Taler om sin Lidelse, 30-32. (IV) Om hvem der er den Største. 33-37. (V) Bil ei, man skulde forbyde at udrive Djævle i hans Navn, 38-41. (VI) Advarer for Forargelse, 42-50.

2. Og sex Dage derefter tog Jesus Peter og Jakob og Johannes til sig, og førte dem aflides op paa et høit Bjerg, og han blev forvandlet for dem.

3. Og hans Klæder bleve skinnende, meget hvide som Snee, saa at ingen Farver paa Jorden kan gjøre dem saa hvide.

4. Og Elias tilligemed Moses viste sig for dem, og de talede med Jesus.

5. Og Peter svarede og sagde til Jesus: Rabbi! her er os godt at være, og vi ville gjøre tre Boliger, dig een, og Moses een, og Elias een.

6. Thi han vidste ikke, hvad han talede; thi de vare heel forfærdede.

7. Og der kom en Sky, som overskyggede dem; og en Røst kom af Skyen, som sagde: denne er min Søn den Elskelige, hører ham!

8. Og strax, der de skuede omkring sig, saae de Ingen mere, uden Jesus alene med dem.

9. Men der de gik ned af Bjerget, bød han dem, at de skulde Ingen fortælle, hvad de havde seet, førend Menneskens Søn var opstanden fra de Døde.

10. Og de holdt dette hos sig selv, og bespurgte sig med hverandre, hvad det er, at opstaae fra de Døde.

11. Og de spurgte ham og sagde: sige dog de Skriftkloge, at Elias bør først komme?

12. Men han svarede og sagde til dem: Elias bør først komme og skikke alle Ting tilrette; og det skal skee, som det er skrevet om Menne-

V. 34. Matth. 10, 37. 38. c. 16, 24. Luc. 9 23. c. 14, 26. 27. - **V. 35.** Matth. 10, 39. Luc. 9, 24. c. 17, 33. Joh. 12. 25. - **V. 37.** Ps. 49, 9. - **V. 38.** Matth. 10, 33 Luc. 9, 26. c. 12, 9. 2 Tim. 2, 12. 1 Joh. 2, 23. - **Cap. 9. V. 1.** Matth. 16, 28. Luc. 9, 27. - **2.** Matth. 17, 1. fg. Luc. 9, 28. fg. - **V. 3.** Matth. 28, 3. - **V. 5.** 2 Kong. 2, 19. - **V. 6.** Ps. 126, 1. - **V. 7.** 5 Mos. 18, 19. Ps. 2, 7. Es. 42, 1. Matth. 3, 17. - **V. 9.** Matth. 17, 9. - **V. 11.** Matth. 17, 10. Luc. 1, 17. - **V. 12.** Ps. 22, 7. 8. Es. 53, 3. 4. Dan. 9, 26.

ſkens Søn, at han ſkal lide meget og foragtes.

13. Men jeg ſiger Eder, at baade er Elias kommen, og de gjorde ved ham, hvad de vilde, efterſom det er ſkrevet om ham.

14. Og da han kom til Diſciplene, ſaae han meget Folk omkring dem og de Skriftkloge, ſom beſpurgte ſig med dem.

15. Og ſtrax forbauſedes alt Folket, der de ſaae ham, og de løb til og hilſede ham.

16. Og han ſpurgte de Skriftkloge: hvorom beſpørge I Eder indbyrdes?

17. Og Een af Folket ſvarede og ſagde: Meſter! jeg haver ført min Søn til dig; han haver en maalløs Aand.

18. Og naar den faaer fat paa ham, ſliber den ham, og han fraader og ſkærer med ſine Tænder, og han henvisner; og jeg haver begjeret af dine Diſciple, at de ſkulde uddrive den, og de kunde ikke.

19. Men han ſvarede dem og ſagde: o du vantro Slægt! hvor længe ſkal jeg være hos Eder? hvor længe ſkal jeg taale Eder? Bringer ham til mig!

20. Og de ledte ham frem til ham; og der han ſaae ham, ſled Aanden ham ſtrax, og han faldt paa Jorden og væltede ſig og fraadede.

21. Og han ſpurgte hans Fader: hvor længe er det, at dette vederfares ham? Men han ſagde: fra Barndommen;

22. og den haver ofte kaſtet ham baade i Ild og Vand, at den kunde omkomme ham; men formaaer du noget, da forbarm dig over os og hjælp os.

23. Men Jeſus ſagde til ham: derſom du kan troe; alle Ting ere den mulige, ſom troer.

24. Og ſtrax raabte Barnets Fader grædende og ſagde: jeg troer, Herre! hjælp min Vantro.

25. Men der Jeſus ſaae, at Folket løb til, truede han den urene Aand og ſagde til den: du maalløſe og døve Aand! jeg byder dig, far ud af ham, og at du ikke herefter farer ind i ham.

26. Da ſkreg og ſled den ham ſaare og foer ud, og han blev ligeſom død, ſaa at Mange ſagde: han er død.

27. Men Jeſus tog ham fat ved Haanden og reiſte ham op; og han ſtod op.

28. Og der han var indgangen i Huſet, ſpurgte hans Diſciple ham i Eenrum: hvi kunde vi ikke uddrive den?

29. Og han ſagde til dem: dette Slags kan ikke fare ud ved Noget, uden ved Bøn og Faſte.

30. Og da de gik ud derfra, vandrede de igjennem Galilæa, og han vilde ikke, at Nogen ſkulde vide det.

31. Thi han lærte ſine Diſciple og ſagde til dem: Menneſkens Søn ſkal overantvordes i Menneſkenes Hænder, og de ſkulle ihjelſlaae ham; og naar han er ihjelſlagen, ſkal han opſtaae paa den tredie Dag.

V. 13. Matth. 11, 14. - **V. 14.** Matth 17. 14. fg. Luc. 9, 37. fg. - **V. 18.** v. 20. - **V. 19.** Matth. 17. 17. - **V. 20.** v. 18. c. 1, 26. - **V. 23.** Matth. 17, 20. Luc. 17, 6. Phil. 4, 13. - **V. 28.** Matth. 17, 19. - **V. 31.** Matth. 16, 21. c. 17, 22. Marc. 8, 31. Luc. 24, 7.

32. Men de forstode ikke det Ord, og frygtede at spørge ham.

33. Og han kom til Capernaum, og der han var i Huset, spurgte han dem: hvorom bespurgte I Eder indbyrdes paa Veien?

34. Men de taug; thi de havde bespurgt sig med hverandre paa Veien, hvilken der skulde være den Største.

35. Og han satte sig, og kaldte de Tolv og sagde til dem: dersom Nogen vil være den Første, han skal være den Sidste iblandt Alle, og Alles Tjener.

36. Og han tog et lidet Barn og stillede det midt iblandt dem, og tog det i Favn og sagde til dem:

37. hvo som annammer eet af saadanne smaa Børn i mit Navn, annammer mig; og hvo mig annammer, annammer ikke mig, men den, som mig udsendte.

38. Men Johannes svarede ham og sagde: Mester! vi saae En, som ikke følger os, at uddrive Djævle i dit Navn; og vi forbøde ham det, fordi han ikke følger os.

39. Men Jesus sagde: forbyder ham det ikke; thi der er Ingen, som gjør en kraftig Gjerning i mit Navn, og kan snart derpaa tale ilde om mig.

40. Thi hvo som ikke er imod os, er med os.

41. Thi hvo som skjenker Eder med et Bæger Vand i mit Navn, fordi I høre Christus til, sandelig siger jeg Eder, han skal ingenlunde miste sin Løn.

42. Og hvo som forarger een af de Smaa, som troe paa mig, ham var det bedre, at der blev hængt en Mollesteen om hans Hals, og han blev kastet i Havet.

43. Og dersom din Haand forarger dig, hug den af; det er dig bedre, at gaae en Krøbling ind i Livet, end at have to Hænder, og fare hen til Helvede i den uslukkelige Ild,

44. hvor deres Orm ikke døer og Ilden ikke udslukkes.

45. Og dersom din Fod forarger dig, hug den af; det er dig bedre, at gaae halt ind i Livet, end at have to Fødder, og blive kastet i Helvede i den uslukkelige Ild,

46. hvor deres Orm ikke døer, og Ilden ikke udslukkes.

47. Og dersom dit Øie forarger dig, kast det fra dig; det er dig bedre, at gaae eenøiet ind i Guds Rige, end at have to Øine, og blive kastet i Helvedes Ild,

48. hvor deres Orm ikke døer, og Ilden ikke udslukkes.

49. Thi Hver skal saltes med Ild, og alt Offer skal saltes med Salt.

50. Saltet er godt; men dersom Saltet mister sin Kraft, hvormed ville I give det sin Smag igjen? Haver Salt i Eder selv, og holder Fred med hverandre.

V. 32. Luc. 18, 34. - **V. 33.** Matth. 18, 1. - **V. 34.** Luc. 9, 46. c. 22, 24. - **V. 35.** Matth. 20, 26. Marc. 10, 43. - **V. 36.** c. 10, 16. - **V. 37.** Matth. 10, 40. c. 18, 5. Luc. 9, 48. Joh. 13, 20. - **V. 38.** 4 Mos. 11, 27. 28. Luc. 9, 49. Matth. 7, 22. - **V. 39.** 1 Cor. 12, 3. - **V. 40.** Matth. 12, 30. - **V. 41.** Matth. 10, 42. c. 25, 35. - **V. 42.** Matth. 18, 6. Luc. 17, 1. 2. - **V. 43.** 5 Mos. 13, 6. Matth. 5, 30. c. 18, 8. - **V. 44.** Es. 66, 24. - **V. 45.** Matth. 18, 8. - **V. 47.** Matth. 5, 29. - **V. 49.** 3 Mos. 2, 13. - **V. 50.** Matth. 5, 13. Luc. 14, 34. Col. 4, 6. Rom. 12, 18. Hebr. 12, 14.

10. Capitel.

(I) Jesus taler om Ægteskabs-Skilsmisse, 1-12 (II) Velsigner smaa Børn, 13-16. (III) Lærer at forsage Rigdom, 17-27. (IV) Trøster dem, som have forsagt Noget for hans Skyld. 28-31. (V) Taler om sin Lidelse, 32-34. (VI) Straffer Zebedæus' Sønner, og raader til Ydmyghed. 35-45. (VII) Helbreder den blinde Bartimæus, 46-52.

1. Og han stod op derfra og kom til Judæas Grændser igjennem det Land paa hiin Side Jordan, og Folket gik atter til ham i Hobetal; og han lærte dem atter, som han pleiede.

2. Og Pharisæerne gik til ham og spurgte ham, om det var en Mand tilladt at skille sig fra sin Hustru; for at friste ham.

3. Men han svarede og sagde til dem: hvad haver Moses budet Eder?

4. Men de sagde: Moses tilstedte at skrive et Skilsmisse-Brev og skille sig fra hende.

5. Og Jesus svarede og sagde til dem: for Eders Hjerters Haardheds Skyld skrev han Eder dette Bud.

6. Men fra Skabningens Begyndelse gjorde Gud dem Mand og Kvinde;

7. derfor skal Manden forlade sin Fader og Moder, og blive fast hos sin Hustru,

8. og de To skulle være til eet Kjød, saa at de ere ikke længere to, men eet Kjød.

9. Derfor, hvad Gud haver tilsammensøiet, skal Mennesket ikke adskille.

10. Og hans Disciple spurgte han atter i Huset om det Samme.

11. Og han sagde til dem: hvo som skiller sig fra sin Hustru, og tager en Anden til Ægte, han bedriver Hoer imod hende.

12. Og dersom en Kvinde skiller sig fra sin Mand, og ægtes af en Anden, hun bedriver Hoer.

13. Og de førte smaa Børn til ham, at han skulde røre ved dem; men Disciplene truede dem, som bare dem frem.

14. Men der Jesus det saae, blev han vred og sagde til dem: lader de smaa Børn komme til mig, og formener dem ikke; thi Guds Rige hører Saadanne til.

15. Sandelig siger jeg Eder: hvo som ikke annammer Guds Rige som et lidet Barn, han skal ingenlunde komme ind i det.

16. Og han tog dem i Favn, og lagde Hænderne paa dem og velsignede dem.

17. Og der han var udgangen paa Veien, løb Een til og faldt paa Knæ for ham og spurgte ham: gode Mester! hvad skal jeg gjøre, at jeg kan arve det evige Liv?

18. Men Jesus sagde til ham: hvi kalder du mig god? Ingen er god, uden een, som er Gud.

19. Du veed Budene: du skal ikke bedrive Hoer; du skal ikke slaae ihjel; du skal ikke stjæle; du skal ikke tale falsk Vidnesbyrd; du skal ikke bedrage; ær din Fader og din Moder

C. 10. V. 1. Matth. 19, 1. fg. - **V. 4.** 5 Mos. 24, 1. Matth. 5, 31. - **V. 6.** 1 Mos. 1, 27. c. 5, 2. - **V. 7.** 1 Mos. 2, 24. Eph. 5, 31. - **V. 8.** 1 Cor. 6, 16. - **V. 9.** Matth. 19, 6. 1 Cor. 7, 10. - **V. 11.** Matth. 5, 32. Luc. 16, 18. 1 Cor. 7, 10. 11. - **V. 13.** Matth. 19, 13. fg. Luc. 18, 15. - **V. 15.** Matth. 18, 3. 1 Cor. 14, 20. - **V. 16.** c. 9, 36. - **V. 17.** Matth. 19, 16. fg. Luc. 18, 18. fg. - **V. 19.** 2 Mos. 20, 12. fg. Rom. 13, 9.

20. Men han svarede og sagde til ham: Mester! alt dette haver jeg holdet fra min Ungdom.

21. Men Jesus saae paa ham og sattede Kjærlighed til ham og sagde til ham: een Ting fattes dig; gak bort, sælg, hvad du haver, og giv de Fattige det, saa skal du have et Liggendefæ i Himmelen; og kom, tag Korset, og følg mig.

22. Men han blev ilde tilfreds over den Tale, og gik bedrøvet bort; thi han havde meget Gods.

23. Og Jesus saae sig omkring og sagde til sine Disciple: hvor vanskelig skulle de, som have Rigdom, komme ind i Guds Rige!

24. Men Disciplene bleve forfærdede over hans Taler. Men Jesus svarede igjen og sagde til dem: Børn! hvor vanskeligt er det, at de, som forlade sig paa Rigdom, kunne komme ind i Guds Rige.

25. Det er lettere, at en Kameel gaaer igjennem et Naalesie, end at en Rig kommer ind i Guds Rige.

26. Da forfærdedes de end meget mere og sagde til hverandre: hvo kan da blive salig?

27. Men Jesus saae paa dem og sagde: for Menneskene er det umuligt, men ikke for Gud; thi alle Ting ere mulige for Gud.

28. Men Peter tog til Orde og sagde til ham: see, vi have forladt alle Ting og fulgt dig.

29. Men Jesus svarede og sagde: sandelig siger jeg Eder, der er Ingen, som haver forladt Huus eller Brødre eller Søstre eller Fader eller Moder eller Hustru eller Børn eller Agre for min og Evangeliums Skyld,

30. der jo skal faae hundrede Fold igjen, nu i denne Tid Huse og Brødre og Søstre og Mødre og Børn og Agre, med Forfølgelser, og i den tilkommende Verden et evigt Liv.

31. Men Mange, som ere de Første, skulle blive de Sidste, og de Sidste blive de Første.

32. Men de vare paa Veien og gik op til Jerusalem; og Jesus gik foran dem, og de vare forfærdede og fulgte ham med Frygt. Og han tog atter de Tolv til sig og begyndte at sige dem, hvad ham skulde vederfares.

33. See, vi gaae op til Jerusalem, og Menneskens Søn skal overantvordes de Ypperstepræster og Skriftkloge, og de skulle fordømme ham til Døden og overantvorde Hedninger ham;

34. og de skulle bespotte ham og hudstryge ham, og bespytte ham og ihjelslaae ham, og paa den tredie Dag skal han opstaae.

35. Da gik Jakob og Johannes, Zebedæus' Sønner, til ham og sagde: Mester! vi ønske, at du tilstaaer os det, vi ville bede om.

36. Han sagde til dem: hvad ville I, at jeg skal gjøre Eder?

37. Men de sagde til ham: giv os, at vi maae sidde, den ene ved

V. 21. Matth. 6, 19. c. 19, 21. Luc. 12, 33. c. 16, 9. 1 Tim. 6, 19. Matth. 10, 38. - **V. 23.** Job 31. 24. Ordsp. 11, 28. Matth. 19. 23. - **V. 24.** Ps. 62. 11. - **V. 27.** Job 42. 2. Jer. 32, 17. Sach. 8, 6. Luc. 1, 37. - **V. 28.** Matth. 4, 20. c. 19, 27. fg. Luc. 5, 11. c. 18, 28. fg. - **V. 31.** Matth. 20, 16. - **V. 32.** Matth. 20, 17. Luc. 18, 31. - **V. 33.** Matth. 16. 21. c. 17, 22. Marc. 8, 31. c. 9. 31. Luc. 9. 22. c. 24, 7. Joh. 18, 32. - **V. 35.** Matth. 20, 20. fg.

din høire Side, og den anden ved din venstre Side i din Herlighed.

38. Men Jesus sagde til dem: I vide ikke, hvad I bede. Kunne I drikke den Kalk, som jeg drikker, og døbes med den Daab, som jeg døbes med?

39. Men de sagde til ham: vi kunne. Men Jesus sagde til dem: I skulle vel drikke den Kalk, som jeg drikker, og døbes med den Daab, som jeg døbes med;

40. men at sidde ved min høire og ved min venstre Side, hører ikke mig til at give Nogen uden den, som det er beredt.

41. Og der de Ti hørte det, begyndte de at blive vrede paa Jakob og Johannes.

42. Da kaldte Jesus dem og sagde til dem: I vide, at de, der ere i Anseelse som Folkenes Fyrster, herske over dem, og de Store iblandt dem bruge Myndighed over dem.

43. Men det skal ikke være saa iblandt Eder; men hvo som vil blive stor iblandt Eder, skal være Eders Tjener;

44. og hvo som vil blive den Ypperste iblandt Eder, skal være Alles Tjener;

45. thi og Menneskens Søn er ikke kommen for at lade sig tjene, men for at tjene, og at give sit Liv til en Igjenløselses Betaling for Mange.

46. Og de kom til Jericho; og der han gik ud af Jericho tilligemed sine Disciple og meget Folk, sad Timæus' Søn, Bartimæus, den Blinde, ved Veien og tiggede.

47. Og der han hørte, at det var Jesus fra Nazareth, begyndte han at raabe og sige: Jesus, du Davids Søn, forbarme dig over mig!

48. Og Mange truede ham, at han skulde tie; men han raabte mega mere: du Davids Søn, forbarme dig over mig!

49. Og Jesus stod stille og sagde, de skulde kalde ham; og de kaldte den Blinde og sagde til ham: vær frimodig, staa op; han kalder ad dig.

50. Men han kastede sin Overkjortel fra sig, stod op, og kom til Jesus.

51. Og Jesus svarede og sagde til ham: hvad vil du, at jeg skal gjøre dig? Men den Blinde sagde til ham: Rabboni, at jeg kan vorde seende!

52. Men Jesus sagde til ham: gak bort, din Tro haver frelst dig. Og strax blev han seende, og fulgte Jesus paa Veien.

11. Capitel.

(I) Jesus rider ind i Jerusalem, 1–10. (II) Gaaer i Templet, kommer til Bethanien, forbander Figentræet, 11–14. (III) Renser Templet, 15–18. (IV) Taler om Troen og Bønnen, 19–26. (V) Vil ei sige, af hvad Magt han gjorde sine Gjerninger, 27–33.

1. Og der de kom nær til Jerusalem, til Bethphage og Bethanien ved Oliebjerget, sendte han to af sine Disciple og sagde til dem:

2. gaaer bort til den By, som ligger for Eder; og strax, naar I

V. 38. Rom. 8, 26. Luc. 12. 50. - **V. 40.** *Matth. 25, 34.* - **V. 42.** Luc. 22. 25. - **V. 44.** *c. 9, 35. 1 Petr. 5, 3.* - **V. 45.** Matth. 20. *Joh. 13, 14. Phil. 2, 7. Eph. 1. 7. 1 Tim. 2, 6. Tit. 2, 14.* - **V. 46.** Matth. 20, 29. fg. Luc. 18, 35. fg. - **V. 47.** Luc. 17, 13. - **V. 52.** c. 5, 34. Matth. 9, 22. - **C. 11. V. 1.** Matth. 21, 1. fg. Luc. 19, 29. fg.

komme ind i den, skulle I finde et Føl bundet, paa hvilket intet Menneske haver siddet; løser det og fører det hid.

3. Og dersom Nogen siger til Eder: hvorfor gjøre I dette? da siger, at Herren haver det behov; saa skal han strax sende det hid.

4. Men de gik hen og fandt Føllet bundet ved Døren, udenfor paa Veiskjellet, og løste det.

5. Og Nogle af dem, som der stode, sagde til dem: hvad gjøre I, at I løse Føllet?

6. Men de sagde til dem, ligesom Jesus havde befalet, og de tilstedte dem det.

7. Og de førte Føllet til Jesus, og lagde deres Klæder derpaa, og han satte sig derpaa.

8. Men Mange bredte deres Klæder paa Veien, men Andre huggede Grene af Træerne og strøede paa Veien.

9. Og de, som gik for, og de, som fulgte, raabte og sagde: Hosanna! velsignet være den, som kommer i Herrens Navn!

10. Velsignet være vor Fader Davids Rige, som kommer i Herrens Navn! Hosanna i det Høieste!

11. Og Jesus gik ind i Jerusalem og i Templet, og da han havde beseet alle Ting, gik han, der det allerede var Aftenstid, ud til Bethanien med de Tolv.

12. Og den anden Dag, der de gik ud fra Bethanien, hungrede han.

13. Og han saae et Figentræ langt borte, som havde Blade; da traadte han til, om han kunde finde Noget derpaa, og der han kom til det, fandt han Intet uden Blade; thi det var ikke Figentid.

14. Og Jesus talede til det: aldrig mere æde Nogen Frugt af dig! og hans Disciple hørte det.

15. Og de kom til Jerusalem; og Jesus gik ind i Templet og begyndte at uddrive dem, som solgte og kjøbte i Templet, og Vexlerernes Borde og Duekræmmernes Stole stødte han om.

16. Og han tilstedte ikke, at Nogen bar et Kar igjennem Templet.

17. Og han lærte og sagde til dem: er der ikke skrevet, at mit Huus skal kaldes et Bedehuus for alle Folkeslag? men I have gjort det til en Røverkule.

18. Og de Skriftkloge og Ypperstepræster hørte det og søgte, hvorledes de kunde omkomme ham; thi de frygtede for ham, eftersom alt Folket forundrede sig saare over hans Lærdom.

19. Og da det var blevet Aften, gik han udenfor Staden.

20. Og om Morgenen, da de gik forbi, saae de, at Figentræet var visnet fra Roden af.

21. Og da Peter kom det ihu, sagde han til ham: Rabbi! see, Figentræet, det du forbandede, er visnet.

22. Og Jesus svarede og sagde til dem: haver Tro til Gud.

23. Thi sandelig siger jeg Eder:

V. 7. Joh. 12, 14. 2 Kong. 9, 13. - **V. 9.** Ps. 118, 26. Matth. 21, 9. c. 23, 29. - **V. 11.** Matth. 21, 17. - **V. 12.** Matth. 21, 18. - **V. 13.** Luc. 13, 6. - **V. 15.** Matth. 21, 12. Luc. 19, 45. Joh. 2, 14. - **V. 17.** 1 Kong. 8, 30. Es. 56, 7. Jer. 7, 11. - **V. 18.** Luc. 20, 19. Joh. 7, 19. Matth. 7, 28. - **V. 20.** Matth. 21, 20. - **V. 22.** c. 4, 40. - **V. 23.** Matth. 17, 20. c. 21, 21. Luc. 17, 6.

at hvo som vilde sige til dette Bjerg: løft dig op og kast dig i Havet, og ikke vilde tvivle i sit Hjerte, men troe, at det skal skee, som han siger, ham skal det skee, som han sagde.

24. Derfor siger jeg Eder: Alt hvad I begjære i Bønnen, troer, at I skulle faae det, saa skal det vederfares Eder.

25. Og naar I staae og bede, forlader, dersom I have Noget imod Nogen, at og Eders Fader, som er i Himlene, maa forlade Eder Eders Overtrædelser.

26. Men dersom I ikke forlade, skal Eders Fader, som er i Himlene, ei heller forlade Eder Eders Overtrædelser.

27. Og de kom atter til Jerusalem; og der han gik i Templet, kom de Ypperstepræster og Skriftkloge og de Ældste til ham.

28. Og de sagde til ham: af hvad Magt gjør du disse Ting? og hvo haver givet dig denne Magt, at du gjør disse Ting?

29. Men Jesus svarede og sagde til dem: ogsaa jeg vil spørge Eder om een Sag, og svarer mig, saa vil jeg og sige Eder, af hvad Magt jeg gjør disse Ting.

30. Johannes' Daab, var den af Himmelen eller af Mennesker? svarer mig.

31. Og de tænkte ved sig selv og sagde: sige vi, den var af Himmelen, da siger han: hvi troede I ham da ikke?

32. Men sige vi, den var af Mennesker, da frygtede de for Folket; thi Alle holdt for, at Johannes virkelig var en Prophet.

33. Og de svarede og sagde til Jesus: vi vide ikke. Og Jesus svarede og sagde til dem: saa siger jeg Eder og ikke, af hvad Magt jeg gjør disse Ting.

12. Capitel.

(I) Jesus siger en Lignelse om Viingaardsmændene, 1-12. (II) Taler om Skattens Mynt, 13-17. (III) Om Opstandelsen, 18-27. (IV) Om det største Bud i Loven, 28-33. (V) Om Messias, 34-37. (VI) Advarer for de Skriftkloge, 38-40. (VII) Berømmer Enken, som gav sin Skjerv, 41-44.

1. Og han begyndte at tale til dem ved Lignelser: et Menneske plantede en Viingaard, og gjorde et Gjerde derom, og grov en Perse og byggede et Taarn, og leiede den til Viingaardsmænd, og drog udenlands.

2. Og der Tiden kom, sendte han en Tjener til Viingaardsmændene, at han af Viingaardsmændene skulde modtage af Viintræets Frugt.

3. Men de grebe ham og sloge ham, og lode ham tomhændet fra sig.

4. Og han sendte atter en anden Tjener til dem; og denne sloge de med Stene og saarede hans Hoved og lode ham forhaanet fra sig.

5. Og han sendte atter en Anden, og denne sloge de ihjel, og mange Andre; Nogle sloge de, men Nogle dræbte de.

6. Men efterdi han endnu havde

V. 24. Jer. 29, 12. Matth. 7, 7. Luc. 11, 9. Joh. 14, 13. c. 15, 7. fg. - V. 25. Matth. 5, 23. fg. c. 6, 14. Eph. 4, 32. Col. 3, 13. - V. 27. Matth. 21, 23. Luc. 20, 1. - V. 28. 2 Mos. 2, 14. Ap. G. 4, 7. c. 7, 27. - V. 32. Matth. 14, 5. - C. 12. V. 1. Pf. 80, 9. Es. 5, 1. Jer. 2, 21. Matth. 21, 33. Luc. 20, 9. - V. 6. Matth. 21, 37.

een Søn, sin Elskelige, sendte han tilsidst ogsaa denne til dem, og sagde: de skulle dog undsee sig for min Søn.

7. Men hine Viingaardsmænd sagde til hverandre: denne er Arvingen, kommer, lader os slaae ham ihjel, saa bliver Arven vores.

8. Og de grebe ham og sloge ham ihjel og kastede ham udenfor Viingaarden.

9. Hvad skal da Viingaardens Herre gjøre? Han skal komme og ødelægge Viingaardsmændene, og leie Viingaarden til Andre.

10. Da sagde Jesus: have I ikke og læst, hvad skrevet er: den Steen, som Bygningsmændene forskjøde, den er bleven til en Hoved-Hjørnesteen?

11. Det er skeet af Herren, og er underligt for vore Øine.

12. Og de søgte at gribe ham, men de frygtede for Folket; thi de forstode, at han sagde denne Lignelse imod dem; og de forlode ham og gik bort.

13. Og de sendte Nogle til ham af Pharisæerne og af de Herodianer, at de skulde fange ham i Ord.

14. Men de kom og sagde til ham: Mester! vi vide, at du er sanddru og skjøtter om Ingen; thi du anseer ikke Menneskers Person, men lærer Guds Vei i Sandhed. Er det tilladt, at give Keiseren Skat, eller ei? skulle vi give eller ikke give?

15. Men da han vidste deres Dienskalkhed, sagde han til dem: hvi friste I mig? Tager mig hid en Penge, at jeg kan see den.

16. Men de bragte den frem; og han sagde til dem: hvis er dette Billede og Overskrift? Men de sagde til ham: Keiserens.

17. Og Jesus svarede og sagde til dem: giver Keiseren, hvad Keiserens er, og Gud, hvad Guds er. Og de forundrede sig over ham.

18. Og Sadducæer kom til ham, hvilke sige, at der ikke er Opstandelse; og de adspurgte ham og sagde:

19. Mester! Moses foreskrev os, at naar Nogens Broder dør og efterlader en Hustru, men efterlader ikke Børn, da skal hans Broder tage hans Hustru og opreise sin Broder Sæd.

20. Nu have der været syv Brødre; og den første tog en Hustru og døde, og efterlod ikke Sæd.

21. Og den anden tog hende og døde, og han efterlod ikke Sæd, og den tredie ligesaa.

22. Og de toge hende alle syv, og efterlode ikke Sæd; sidst af dem alle døde og Kvinden.

23. I Opstandelsen nu, naar de opstaae, hvis Hustru af disse skal hun være? thi de have alle syv havt hende til Hustru.

24. Da svarede Jesus og sagde til dem: fare I ikke derfor vild, at I ikke kjende Skrifterne, ei heller Guds Kraft?

25. Thi naar de ere opstandne fra de Døde, da hverken gifte de sig, ei heller giftes, men de ere som Engle i Himlene.

V. 7. Ps. 2, 8. Hebr. 1, 2. 1 Mos. 37, 18. Matth. 26, 4. fg. - **V. 8.** Hebr. 13, 12. - **V. 10.** Ps. 118, 22. 23. Es. 28, 16. Matth. 21, 42. Luc. 20, 17. - **V. 12.** c. 11, 32. - **V. 13.** Matth. 22, 15. fg. Luc. 20, 20. - **V. 17.** Matth. 17, 25. c. 22, 21. Rom. 13, 7. - **V. 18.** Matth. 22, 23. fg. Luc. 20, 27. Vv. S. 23, 8. - **V. 19.** 5 Mos. 25, 5.

26. Men om de Døde, at de opstaae, have I ikke læst i Mosebog i Stedet om Tornebusken, hvorledes Gud talede til ham og sagde: jeg er Abrahams Gud og Isaaks Gud og Jakobs Gud.

27. Gud er ikke de Dødes, men de Levendes Gud; derfor fare I meget vild.

28. Og een af de Skriftkloge, som havde hørt dem, da de bespurgte sig med hverandre, gik til ham, og efterdi han skjønnede, at han havde svaret dem vel, spurgte han ham ad: hvilket er det fornemste Bud af alle?

29. Men Jesus svarede ham: det første Bud af alle er dette: hør, Israel! Herren, vor Gud, Herren er een;

30. og du skal elske Herren din Gud af dit ganske Hjerte og af din ganske Sjæl og af dit ganske Sind og af din ganske Styrke, dette er det første Bud.

31. Og det andet, ligt dette, er: du skal elske din Næste ligesom dig selv. Der er intet andet Bud større end disse.

32. Og den Skriftkloge sagde til ham: Mester! du haver talet vel og efter Sandhed; thi der er een Gud, og der er ingen anden foruden ham.

33. Og at elske ham af ganske Hjerte og af ganske Forstand og af ganske Sjæl og af ganske Styrke; og at elske sin Næste ligesom sig selv, er mere end alle Brændof og Slagtoffere.

34. Og der Jesus saae, at I svarede forstandeligen, sagde han ham: du er ikke langt fra Gu Rige. Og der turde Ingen spø ham ydermere.

35. Og der Jesus lærte i Temp tog han til Orde og sagde: hv ledes sige de Skriftkloge, at Chris er Davids Søn?

36. Thi David siger selv, dre af den Hellig Aand: Herren sa til min Herre: sæt dig ved n høire Haand, indtil jeg lægger d Fjender til dine Fødders Skamm

37. Altsaa kalder da David h selv en Herre; hvorledes er han hans Søn? Og meget Folk hø ham gjerne.

38. Og han sagde dem i sin Und viisning: tager Eder vare for Skriftkloge, som gjerne gaae i la Klæder og lade sig hilse paa Torve

39. og ville have de fornem Stolestader i Synagogerne, og sid øverst til Bords i Nadverne;

40. de, som opæde Enkers Hu og paa Skrømt bede længe, di skulle faae des haardere Dom.

41. Og Jesus satte sig lige over Templets Kiste og saae, hvorlei Folket lagde Penge i Kisten, mange Rige lagde Meget derudi.

42. Og en fattig Enke kom og la to Skjerve udi, som er en Hvid.

43. Og han kaldte sine Disci til sig og sagde til dem: sande

V. 26. 2 Mos. 3, 6 c. 4, 5. 1 Kong. 18, 36. Ap. G. 7, 32. - **V. 28.** Matth. 22, 35. *fg. Luc. 10, 25. c. 20, 39.* - **V. 29.** 5 Mos. *6, 4. c. 10, 17.* - **V. 31.** 3 Mos. 19, 18. Luc. *10, 27. fg.* - **V. 32.** 5 Mos. 4, 35. - **V. 35.** *Matth. 22, 42. Luc. 20, 41.* - **V. 36.** Ps. 110, 1 Ap. G. 2, 34. 35. 1 Cor. 15, 25. fg. - **38.** Matth. 23, 5. Luc. 11, 43. c. 20, 46. - **V. 40.** Matth. 23, 14. 2 Tim. 3, 5. - **41.** 2 Kong. 12, 9. Luc. 21, 1. - **V. 43** Cor. 8, 12.

siger jeg Eder, at denne fattige Enke har lagt mere deri, end alle de, som lagde i Kisten.

44. Thi de lagde alle af deres Overflod; men denne lagde af sin Fattigdom alt det, hun havde, hendes ganske Eiendom.

13. Capitel.

(I) Jesus taler om Templets og Jerusalems Ødelæggelse og om de forudgaaende Tegn. 1-23. (II) Om Verdens Ende og om Tegnene før samme. 24-31. (III) Byder Alle at vaage. 32-37.

1. Og der han gik ud af Templet, siger een af hans Disciple til ham: Mester, see hvilke Stene og hvilke Bygninger!

2. Og Jesus svarede og sagde til ham: seer du disse store Bygninger? Der skal ikke lades Steen paa Steen, som jo skal nedbrydes.

3. Og der han sad paa Oliebjerget, tvert over for Templet, spurgte Peter og Jakob og Johannes og Andreas ham i Eenrum:

4. sig os, naar skulle disse Ting skee, og hvad Tegn skal der være, naar alt dette skal fuldkommes?

5. Men Jesus svarede dem og begyndte at sige: seer til, at ikke Nogen forfører Eder.

6. Thi Mange skulle komme i mit Navn og sige: jeg er Christus; og de skulle forføre Mange.

7. Men naar I høre Krig og Rygte om Krig, da forskrækkes ikke, thi det maa skee; men Enden er ikke endda.

8. Thi Folk skal reise sig mod Folk, og Rige mod Rige, og der skal skee Jordskjælv her og der, og der skal være Hunger og Oprør. Dette er Veernes Begyndelse.

9. Men I, tager vare paa Eder selv; thi de skulle overantvorde Eder for Raadet og for Synagoger; I skulle hudstryges og stilles for Fyrster og Konger for min Skyld, dem til et Vidnesbyrd.

10. Og Evangelium bør først at prædikes for alle Folk.

11. Men naar de føre Eder hen at overantvorde Eder, da bekymrer Eder ikke forud, hvad I skulle tale, betænker Eder ei heller derpaa; men hvad som Eder bliver givet i den samme Time, det taler; thi I ere ikke de, som tale, men den Hellig Aand.

12. Men en Broder skal overantvorde den anden til Døden, og Faderen Barnet: og Børn skulle sætte sig op mod Forældre og slaae dem ihjel.

13. Og I skulle hades af Alle for mit Navns Skyld; men hvo som bliver bestandig indtil Enden, han skal blive salig.

14. Men naar I see Ødelæggelsens Vederstyggelighed, om hvilken Propheten Daniel haver talet, at staae, hvor den ikke bør; (hvo det læser, han give Agt derpaa!) da

* **C. 13. V. 1.** Matth. 24. 1. Luc. 21, 5. fg. - **V. 2.** 1 Kong 9, 7. 8. Mich. 3, 12. Luc. 19, 44. - **V. 5.** Jer. 29, 8. Eph. 5, 6. 2 Thess. 2, 3. 1 Joh. 4, 1. - **V. 6.** Jer. 14, 14. c. 23, 21. Matth. 24, 23 24. - **V. 8.** 2 Kron. 15, 6. Es. 19, 2. Matth. 24, 7. - **V. 9.** Matth. 10, 17. 18. Joh. 15, 20. fg. c. 16, 2. - **V. 10.** Matth. 24. 14. - **V. 11.** Matth. 10, 19 20. Luc. 12, 11. 12. c. 21, 14. 15. - **V. 12.** Mich. 7, 5. 6. Matth. 10, 21. - **V. 13.** Matth. 10, 22. Hebr. 3, 14. Jak. 2, 10 c. 3, 10. - **V. 14.** Matth. 24. 15. fg. Luc. 21, 20 fg. Dan. 9, 26. 27.

flye til Bjergene de, som ere i Judæa;

15. men hvo som er paa Taget, stige ikke ned i Huset, eller gaae ind at hente Noget af sit Huus;

16. og hvo som er paa Ageren, vende ikke tilbage at hente sit Klædebon.

17. Men vee de Frugtsommelige og dem, som give Die, i de Dage!

18. Men beder, at Eders Flugt ikke skal skee om Vinteren;

19. thi i de Dage skal være saa stor en Trængsel, som ikke haver været fra Skabningens Begyndelse, som Gud skabte, indtil nu, og som ikke heller skal blive.

20. Og dersom Herren ikke forkortede de Dage, blev intet Menneske frelst, men for de Udvalgtes Skyld, som han haver udvalgt, haver han forkortet de Dage.

21. Og naar Nogen da siger til Eder: see, her er Christus, eller: see der, da skulle I ikke troe det.

22. Thi falske Christi og falske Propheter skulle opstaae og gjøre Tegn og underlige Gjerninger, for at forføre, om det var muligt, endog de Udvalgte.

23. Men vogter I Eder; see, jeg haver sagt Eder Alt forud.

24. Men i de Dage efter den Trængsel skal Solen formørkes, og Maanen ikke give sit Skin,

25. og Himmelens Stjerner skulle nedfalde, og de Kræfter, som ere i Himlene, skulle røres.

26. Og da skulle de see Menneskens Søn komme i Skyerne med megen Kraft og Herlighed.

27. Og da skal han sende sine Engle og forsamle sine Udvalgte fra de fire Veir, fra Jordens Ende indtil Himmelens Ende.

28. Lærer en Lignelse af Figentræet: naar Bødskken er kommen i dets Grene, og Bladene skyde ud, saa vide I, at Sommeren er nær.

29. Ligesaa og I, naar I see, at disse Ting skee, vider, at han er nær for Dørene.

30. Sandelig siger jeg Eder: denne Slægt skal ingenlunde forgaae, forend disse Ting skee allesammen.

31. Himmelen og Jorden skulle forgaae, men mine Ord skulle ingenlunde forgaae.

32. Men om den Dag og Time veed Ingen, hverken Englene, som ere i Himlene, ikke heller Sønnen, men alene Faderen.

33. Seer til, vaager og beder; thi I vide ikke, naar den Tid er.

34. Ligesom et Menneske, som drog udenlands, forlod sit Huus og gav sine Tjenere Magt og hver sin Gjerning, og bød Dørvogteren, at han skulde vaage.

35. Derfor vaager; (thi I vide ikke, naar Husets Herre kommer, om Aftenen eller ved Midnat eller ved Hanegal eller om Morgenen),

36. at han ikke, naar han kommer hastelig, skal finde Eder sovende.

V. 15. Luc. 17, 31. - **V. 19.** Dan. 12, 1. - **V. 21.** Luc. 17, 23. c. 21, 8. - **V. 22.** 5 Mos. 13, 1. 2 Thess. 2, 11. - **V. 23.** 1 Thess. 3, 4. - **V. 24.** Es. 13, 10. Ez. 32, 7. Joel 2, 10. c. 3, 4. 20. Matth. 24, 29. fg. Luc. 21, 25. fg. Aab. 6, 12. - **V. 26.** Dan. 7, 13. Matth. 16, 27. Ap. G. 1, 11. 1 Thess. 4, 16. 2 Thess. 1, 10. Aab. 1, 7. - **V. 31.** Pf. 102, 27. Es. 40, 8. c. 51, 6. Luc. 21, 33. Hebr. 1, 11. 12. - **V. 32.** Matth. 24, 36. Ap. G. 1, 7. - **V. 33.** Matth. 25, 13. Luc. 21, 36. 1 Thess. 5, 6. - **V. 34.** Luc. 19, 12.

37. Men hvad jeg ſiger Eder, det ſiger jeg Alle: vaager!

14. Capitel.

(I) De Ypperſtepræſter ville dræbe Jeſus, 1. 2. (II) Jeſus ſalves, 3-9. (III) Judas beſlutter at forraade ham, 10. 11. (IV) Jeſus æder Paaſkelammet, 12-21. (V) Indſtifter den hellige Nadvere, 22-25. (VI) Taler paa Veien til Oliebjerget om Peters Fald, 26-31. (VII) Begynder ſin Lidelſe i Urtegaarden, 32-42. (VIII) Forraades, 43-46. (IX) Peter ſlaaer til med Sværd, 47; Diſciplene flye, 48-52. (X) Jeſus føres til Caiphas' Huus, ſvarer forſt Intet, bekjender ſig at være Guds Søn, fordømmes og beſpottes, 53-65. (XI) Peter fornegter ham, 66-72.

1. Men det var Paaſke og de uſyrede Brøds Høitid to Dage derefter. Og de Ypperſtepræſter og de Skriftkloge ſøgte, hvorledes de med Liſt kunde gribe og ihjelſlaae ham.

2. Men de ſagde: ikke paa Høitiden, at der ikke ſkal blive Larm iblandt Folket.

3. Og der han var i Bethanien, i Simon den Spedalſkes Huus, og ſad til Bords, kom en Kvinde, ſom havde en Alabaſterkrukke med uforfalſket, meget koſtelig Nardusſalve; og hun ſønderbrød Alabaſterkrukken og udgød den paa hans Hoved.

4. Men der vare Nogle, ſom bleve fortrydelige ved ſig ſelv og ſagde: hvortil blev denne Salve ſpildt?

5. Thi den kunde blevet ſolgt for mere end tre hundrede Penninge og givet de Fattige; og de overfuſede hende.

6. Men Jeſus ſagde: lader hende med Fred, hvi gjøre I hende Fortræd? Hun gjorde en god Gjerning imod mig.

7. Thi I have altid Fattige hos Eder, og naar I ville, kunne I gjøre dem tilgode; men mig have I ikke altid.

8. Hun gjorde, hvad hun kunde; hun haver forud ſalvet mit Legeme til Begravelſen.

9. Sandelig ſiger jeg Eder: hvorſomhelſt dette Evangelium bliver prædiket i den ganſke Verden, ſkal og det, ſom hun haver gjort, ſiges til hendes Ihukommelſe.

10. Og Judas Iſchariotes, een af de Tolv, gik hen til de Ypperſtepræſter, for at forraade ham til dem.

11. Men der de hørte det, bleve de glade, og de lovede at give ham Penge; og han ſøgte, hvorledes han kunde beleiligen forraade ham.

12. Og paa de uſyrede Brøds første Dag, der man ſlagtede Paaſkelam, ſagde hans Diſciple til ham: hvor vil du, at vi ſkulle gaae hen og berede, at du kan æde Paaſkelammet?

13. Og han ſendte to af ſine Diſciple og ſagde til dem: gaaer hen i Staden, og et Menneſke ſkal møde Eder, ſom bærer en Vandkrukke, følger ham;

14. og hvor han gaaer ind, der ſiger til Husbonden: Meſteren ſiger: hvor er det Herberge, der jeg kan æde Paaſkelammet med mine Diſciple.

15. Og han ſkal viſe Eder en ſtor

C. 14. V. 1. Matth. 26, 2. fg. Luc. 22, 1. Joh. 11, 55. c. 13, 1. - **V. 3.** Luc. 7, 37. Joh. 12, 3. Hoſſ. 1, 12. - **V. 4.** Joh. 12, 4. - **V. 7.** 5 Moſ. 15, 11. Matth. 26, 11. fg. - **V. 10.** Matth. 26, 14. Luc. 22, 3. 4. - **V. 12.** 2 Moſ. 12, 17. 5 Moſ. 16, 5. Matth. 26, 17. Luc. 22, 7. - **V. 13.** Matth. 26, 18. fg. Luc. 22, 8.

Sal, tillavet og rede, der bereder det for os.

16. Og hans Disciple gik bort og kom i Staden og fandt det, ligesom han havde sagt dem; og de beredte Paaskelammet.

17. Og der det var blevet Aften, kom han med de Tolv.

18. Og da de sadde til Bords og aade, sagde Jesus: sandelig siger jeg Eder, at een af Eder, som æder med mig, skal forraade mig.

19. Men de begyndte at bedrøves, og at sige til ham, een efter een: er jeg den? og en anden: er jeg den?

20. Men han svarede og sagde til dem: een af de Tolv, den, som dypper med mig i Fadet.

21. Menneskens Søn gaaer vel bort, som det er skrevet om ham; dog vee det Menneske, ved hvilket Menneskens Søn bliver forraadt! Det var dette Menneske godt, om han aldrig var født.

22. Og der de aade, tog Jesus Brødet, velsignede og brød det, og gav dem og sagde: tager, æder; dette er mit Legeme.

23. Og han tog Kalken, takkede og gav dem den; og de drak alle deraf.

24. Og han sagde til dem: dette er mit Blod, det nye Testamentes, hvilket udgydes for Mange.

25. Sandelig siger jeg Eder, at jeg skal herefter ikke mere drikke af Viintræets Frugt, indtil paa hiin Dag, naar jeg skal drikke den ny Guds Rige.

26. Og der de havde sjunget Lovsangen, gik de ud til Oliebjerget.

27. Og Jesus sagde til dem: denne Nat skulle I alle forarges paa mig; thi der er skrevet: jeg skal slaae Hyrden, og Faarene skulle adspredes.

28. Men efterat jeg er opstanden vil jeg gaae forud for Eder til Galilæa.

29. Men Peter sagde til ham: dersom de endog alle forargedes, vil jeg dog ikke forarges.

30. Og Jesus sagde til ham: sandelig siger jeg dig, at i Dag, denne Nat, førend Hanen galer to Gange, skal du fornegte mig tre Gange.

31. Men han sagde end ydermere: dersom jeg end skulde dø med dig, vil jeg dog ikke fornegte dig; men ligesaa sagde de og alle.

32. Og de kom til en Gaard, hvis Navn var Gethsemane; og han sagde til sine Disciple: sætter Eder her, imedens jeg beder.

33. Og han tog Peter og Jakob og Johannes til sig, og begyndte skjælve og svarligen at ængstes.

34. Og han sagde til dem: min Sjæl er ganske bedrøvet indtil Døden; bliver her og vaager.

35. Og han gik lidet frem, faldt ned paa Jorden og bad, at den Time maatte gaae ham forbi, og det var muligt.

V. 17. Matth. 26, 20. fg. Luc. 22, 14. - **V. 18.** Pf. 41, 10. Luc. 22, 21. fg. Joh. 13, 18. 21. - **V. 22.** Matth. 26, 26. fg. Luc. 22, 19. *1 Cor. 11, 23.* - **V. 26.** Matth. 26, 30. *Luc. 22, 39. Joh. 18, 1.* - **V. 27.** Sach. 13, 7. Joh. 16, 32. - **V. 28.** Matth. 28, 10. Marc. 16, 7. - **V. 29.** Joh. 13, 37. - **V. 30.** Matth. 26, 34. Luc. 22, 34. Joh. 13, 38. - **V. 32.** Matth. 26, 36. fg. Luc. 22, 40. Joh. 18, 1. - **V. 34.** Joh. 12, 27.

36. Og han sagde: Abba, Fader! Alting er dig muligt; tag denne Kalk fra mig; dog ikke hvad jeg vil, men hvad du vil.

37. Og han kom og fandt dem sovende, og sagde til Peter: Simon, sover du? kunde du ikke vaage een Time?

38. Vaager og beder, at I ikke skulle falde i Fristelse; Aanden er vel redebon, men Kjødet er skrøbeligt.

39. Og han gik atter hen, og bad og sagde de samme Ord.

40. Og han kom igjen, og fandt dem atter sovende; thi deres Øine vare betyngede, og de vidste ikke, hvad de skulde svare ham.

41. Og han kom tredie Gang og sagde til dem: sove I frembeles og hvile Eder? Det er forbi, Timen er kommen; see, Menneskens Søn forraades i Synderes Hænder.

42. Staaer op, lader os gaae; see, han er nær, som forraader mig.

43. Og strax, som han endnu talede, kom Judas, een af de Tolv, og en stor Skare med ham med Sværd og Stænger, fra de Ypperstepræster og Skriftkloge og de Ældste.

44. Men den, som forraadte ham, havde givet dem et aftalt Tegn og sagt: hvilken jeg kysser, den er det; griber ham og fører ham sikkert bort.

45. Og der han kom, traadte han strax til ham og sagde: Rabbi! Rabbi! og han kyssede ham.

46. Men de lagde deres Hænder paa ham og grebe ham.

47. Men Een af dem, som stode hos, drog Sværdet ud, slog den Ypperstepræsts Tjener og afhuggede hans Øre.

48. Og Jesus svarede og sagde til dem: I ere udgangne ligesom til en Røver, med Sværd og med Stænger, at tage fat paa mig.

49. Jeg haver været daglig hos Eder i Templet og lært, og I grebe mig ikke; men dette skeer, paa det Skrifterne skulle fuldkommes.

50. Og de forlode ham alle og flyede.

51. Og et ungt Menneske fulgte ham, som havde et Linklæde over det blotte Legeme; og Karlene toge fat paa ham.

52. Men han slap Linklædet, og flyede nøgen fra dem.

53. Og de førte Jesus hen til den Ypperstepræst; og alle de Ypperstepræster og Ældste og Skriftkloge kom tilsammen hos ham.

54. Og Peter fulgte ham langt bag efter, til ind i den Ypperstepræsts Pallads, og han sad hos Tjenerne og varmede sig ved Ilden.

55. Men de Ypperstepræster og det ganske Raad søgte Vidnesbyrd mod Jesus, paa det de kunde aflive ham; og de fandt intet.

56. Thi Mange bare falske Vidnesbyrd mod ham, men Vidnesbyrdene kom ikke overeens.

57. Og Nogle stode op, og bare falskt Vidnesbyrd mod ham og sagde:

58. vi have hørt, at han sagde:

V. 36. c. 10, 27. Luc. 1, 37. Joh. 6, 38. - **V. 38.** Gal. 5, 17. - **V. 42.** Joh. 14, 31. - **V. 43.** Matth. 26, 47. Luc. 22, 47. Joh. 18, 3. - **V. 45.** 2 Sam. 20, 9. - **V. 47.** Matth. 26, 51. fg. Luc. 22, 50. fg. Joh. 18, 10. 26. - **V. 49.** Pſ. 22, 7. Matth. 26, 56. - **V. 50.** Job 19, 13. Pſ. 88, 9. - **V. 52.** Matth. 26, 57. fg. Luc. 22, 54. fg. Joh. 18, 13. 24. - **V. 54.** Luc. 22, 56. - **V. 55.** Ap. G. 6, 13. - **V. 58.** c. 15, 29. Joh. 2, 19.

jeg vil nedbryde dette Tempel, som er gjort med Hænder, og i tre Dage bygge et andet, som ikke er gjort med Hænder.

59. Og end ikke saaledes kom deres Vidnesbyrd overeens.

60. Og den Ypperstepræst stod op midt iblandt dem, og adspurgte Jesus: svarer du slet intet? hvad vidne disse imod dig?

61. Men han tav og svarede Intet. Da spurgte den Ypperstepræst ham atter og sagde til ham: er du den Christus, den Høilovedes Søn?

62. Men Jesus sagde: jeg er det; og I skulle see Menneskens Søn sidde hos Kraftens høire Haand og komme med Himmelens Skyer.

63. Da sønderrev den Ypperstepræst sine Klæder og sagde: hvad have vi længere Vidner behov?

64. I have hørt Gudsbespottelsen; hvad tykkes Eder? Men de fordømte ham at være skyldig til Døden.

65. Og Nogle begyndte at bespytte ham, og skjule hans Ansigt og slaae ham med Næver, og sige til ham: spaa! og Tjenerne sloge ham paa Munden.

66. Og da Peter var nede i Gaarden, kom een af den Ypperstepræsts Piger,

67. og der hun saae Peter varme sig, saae hun paa ham og sagde: du haver ogsaa været med Jesus af Nazareth.

68. Men han negtede og sagde: jeg kjender ham ikke, veed og ikke, hvad du siger; og han gik ud i Forgaarden, og Hanen goel.

69. Og Pigen saae ham igjen og begyndte at sige til dem, som stode hos: denne er En af dem.

70. Men han negtede atter. Og lidet derefter sagde atter de, som stode hos, til Peter: sandelig du er af dem; thi du er og en Galilæer, og dit Maal er ligt derefter.

71. Men han begyndte at forbande sig og sværge: jeg kjender det Menneske ikke, om hvem I tale.

72. Og Hanen goel anden Gang. Og Peter kom det Ord ihu, som Jesus sagde til ham: førend Hanen galer to Gange, skal du fornegte mig tre Gange; og han braft i Graad.

15. Capitel.

(I) Christus bekjender for Pilatus sig at være en Konge, 1-5. (II) Pilatus lader Barrabas los, antvorder Jesus at hudstrygges og korsfæstes, 6-15. (III) Jesus tornekrones slaaes, udføres, 16-20. (IV) Simon bærer hans Kors; Jesus korsfæstes, hans Klæder stiftes, 21-25. (V) Overskriften skrives, tvende Røvere korsfæstes med ham, 26-28. (VI) Jesus bespottes, 29-32. (VII) Solen formørkes i tre Timer, Jesus raaber Eloi osv., bespottes igjen, drikker Eddike, og dør; Templets Forhæng splittes, Høvedsmanden troer, 33-39. (VIII) Kvinderne see til; Joseph begraver ham, 40-47.

1. Og strax om Morgenen, der de Ypperstepræster med de Ældste og Skriftkloge og det ganske Raad havde holdt Raadslag, bandt de

V. 60. Matth. 26, 62. - **V. 61.** Es. 53, 7. Ap. G. 8, 32. Matth. 16, 16. - **V. 62.** Dan. 7, 13. Matth. 24, 30. c. 26, 64. fg. - **V. 63.** *3 Mos. 10, 6.* 4 Mos. 14, 6. - **V. 64.** *Jer. 26. 11. Matth.* 26. 66. - **V. 65.** *5 16, 10. Es. 50, 6. Matth.* 26, 67. Joh. 19, 3. - **V. 66.** Matth. 26, 69. fg. Luc. 22. 55. Joh. 18, 17. fg. - **V. 72.** Matth. 26, 34. Joh. 13, 38. - **C. 15. V. 1.** Matth. 27, 1. fg. Luc. 22, 66. c. 23, 1. Joh. 18, 28. Ps. 2, 2. Ap. G. 5, 13. c. 4. 26. 27.

og førte ham bort og over-
bede Pilatus ham.
)g Pilatus spurgte ham: er
a Jødernes Konge? Men han
e og sagde til ham: du siger

)g de Ypperstepræster anklagede
meget.
Pilatus spurgte ham atter og
svarer du slet intet? See,
meget de vidne imod dig.
Men Jesus svarede endda In-
aa at Pilatus forundrede sig.
Men han pleiede at give dem
nge løs om Høitiden, hvilken
jjerede.
Men der var En, som hedte
bas, som var fangen med Op-
, som udi et Opløb havde
t Mord.
)g Folket raabte og begyndte
jjere, at han vilde gjøre med
som han altid pleiede.
Men Pilatus svarede dem og
ville I, at jeg skal give Eder
ødernes Konge løs?
Thi han vidste, at de Ypperste-
e havde overantvordet ham af

Men de Ypperstepræster til-
e Folket at bede, at han hel-
ulde give dem Barrabas løs.
Men Pilatus svarede og sagde
til dem: hvad ville I da, jeg
jøre med ham, som I kalde
nes Konge?
Men de raabte atter: korsfæst

Da sagde Pilatus til dem:

hvad Ondt haver han da gjort? Men de raabte meget mere: kors-fæst ham!

15. Men Pilatus vilde gjøre Folket fyldest, og gav dem Barrabas løs; og Jesus lod han hudstryge, og gav ham hen til at korsfæstes.

16. Men Stridsmændene førte ham hen i Palladset, uemlig Domhuset, og sammenkaldte den ganske Rode.

17. Og de iførte ham et Purpur-klæde, og flettede en Tornekrone, og satte den paa ham,

18. og begyndte at hilse ham, sigende: hil være dig, du Jødernes Konge!

19. Og de sloge hans Hoved med et Rør og bespyttede ham, og faldt paa Knæ og tilbade ham.

20. Og der de havde bespottet ham, toge de Purpurklædet af ham, og iførte ham hans egne Klæder, og de førte ham ud for at korsfæste ham.

21. Og de tvang En, som gik forbi, Simon fra Cyrene, som kom fra Marken, Alexanders og Rufus' Fader, til at bære hans Kors.

22. Og de førte ham til det Sted Golgatha, det er udlagt: Hoved-pandested.

23. Og de gave ham Vin at drikke med Myrrha udi; men han tog det ikke.

24. Og der de havde korsfæstet ham, skiftede de hans Klæder og kastede Lod om dem, hvad hver skulde tage.

:. Luc. 23, 3. Joh. 18, 33. - V. 4. 27. 13. Joh. 19, 10. - V. 6. Matth. fg. Luc. 23. 17. fg. Joh. 18, 39. fg. - . Ap. G. 3, 14. - V. 15. Matth. 27. . 23. 25. - V. 16. Matth. 27, 27. Joh. 19, 1. - V. 17. Joh. 19, 2. - V. 20. Matth. 27, 31. - V. 21. Matth. 27, 32. Luc. 23, 26. - V. 22. Luc. 23, 33. Joh. 19, 17. - V. 24. Ps. 22, 19. Joh. 19, 23.

25. Men det var den tredie Time, da de korsfæstede ham.

26. Og der var skreven en Overskrift med Beskyldningen mod ham: den Jødernes Konge.

27. Og de korsfæstede to Røvere med ham, een ved hans høire, og een ved hans venstre Side.

28. Og Skriften blev fuldkommet, som siger: han er regnet med Overtrædere.

29. Og de, der gik forbi, bespottede ham og rystede med deres Hoveder og sagde: hvi dig, du som nedbryder Templet og bygger det i tre Dage;

30. frels dig selv, og stig ned af Korset.

31. Ligesaa bespottede og de Ypperstepræster ham indbyrdes, tillige med de Skriftkloge, og sagde: han haver frelst Andre, sig selv kan han ikke frelse.

32. Den Christus, den Israels Konge, stige nu ned af Korset, at vi kunne see og troe! Og de, som vare korsfæstede med ham, forhaanede ham.

33. Men da den sjette Time var kommen, blev et Mørke over det ganske Land indtil den niende Time.

34. Og ved den niende Time raabte Jesus med stor Røst og sagde: Eloi! eloi! lama sabachtani? det er udlagt: min Gud! min Gud! hvorfor haver du forladt mig?

35. Og Nogle af dem, som stode hos, der de det hørte, sagde de: see, han kalder ad Elias.

36. Men En løb og fyldte en Svamp med Eddike, og stak den paa et Rør og gav ham at drikke, og sagde: holdt! lader os see, om Elias kommer at tage ham ned.

37. Men Jesus raabte med stor Røst, og udgav Aanden.

38. Og Forhænget i Templet splittedes i to, fra det Øverste indtil det Nederste.

39. Men Høvedsmanden, som stod hos, vært over for ham, og saae, at han udgav Aanden med saadant Raab, sagde: sandelig var dette Menneske Guds Søn.

40. Men der vare ogsaa Kvinder, som langt fra saae til, iblandt hvilke vare Maria Magdalene og Maria, Jakob den Mindres og Jose' Moder, og Salome,

41. hvilke og havde fulgt ham og tjent ham, der han var i Galilæa; og mange andre Kvinder, som vare gangne op til Jerusalem med ham.

42. Og der det nu var blevet Aften, (efterdi det var Beredelsens Dag, hvilken er en For-Sabbat),

43. kom Joseph af Arimathæa, en hæderlig Raadsherre, hvilken og selv ventede Guds Rige; han dristede sig til at gaae ind til Pilatus og bede om Jesu Legeme.

44. Men Pilatus forundrede sig over, at han allerede skulde være død,

45. og kaldte Høvedsmanden og

V. 26. Matth. 27, 37. Luc. 23, 38. - **V. 28.** Es. 53, 12. Luc. 22, 37. - **V. 29.** Matth. 27, 39. Luc. 23, 35. Ps. 22, 8. Ps. 109, 25. *Marc. 14, 58.* - **V. 33.** Matth. 27, 45. fg. *Luc. 23, 44.* - **V. 34.** Ps. 22, 2. - **V. 36.** *Ps. 69, 22. Matth. 27, 48.* - **V. 37.** Joh. 19, 30. - **V. 35.** 2 Kron. 3, 14. Matth. 27, 51. Luc. 23, 45. - **V. 39.** Matth. 27, 54. - **V. 40.** Matth. 27, 55. fg. Luc. 23, 49. Ps. 38, 12. - **V. 41.** Luc. 8, 2. - **V. 43.** Matth. 27, 57. fg. Luc. 23, 50. fg. Joh. 19, 38. fg.

:gte ham, om han havde længe
:t død; og der han fik det at
af Høvedsmanden, skjenkte han
:ph Legemet.
. Og denne kjøbte et fiint Lin-
:e og tog ham ned, svøbte ham
nklædet og lagde ham i en Grav,
var udhuggen i en Klippe, og
:ede en Steen for Indgangen til
:ven.
'. Men Maria Magdalene og
ria, Jose' Moder, saae, hvor
blev lagt.

16. Capitel.

Englene forkynde Jesu Opstandelse for
derne, 1-8. (II) Jesus sees af Maria
dalene, 9-11. (III) Af de To, som gik til
us, og af de Elleve, 12-14, (IV) Byder
lerne at prædike, og lover sin Bistand,
3. (V) Optages til Himmelen, 19. 20.

Og der Sabbaten var for-
gen, kjøbte Maria Magdalene
Maria, Jakobs Moder, og Sa-
e vellugtende Salver, for at
me og salve ham.
Og de kom til Graven paa den
te Dag i Ugen meget aarle, der
len gik op.
Og de sagde til hverandre: hvo
vælte os Stenen fra Indgangen
Graven?
Og der de saae hen, bleve de
:, at Stenen var fravæltet; (thi
var meget stor).
Og de gik ind i Graven, og
en ung Person sidde ved den
e Side i et langt hvidt Klæde-
, og de forfærdedes.
Men han sagde til dem: for-

færdes ikke! I lede efter Jesus af Nazareth, den Korsfæstede; han er opstanden, han er ikke her, see, der er Stedet, hvor de lagde ham.
7. Men gaaer bort, siger hans Disciple og Peter, at han gaaer forud for Eder til Galilæa; der skulle I see ham, som han haver sagt Eder.
8. Og de gik hasteligen ud og flyede fra Graven; men Bævelse og Forfærdelse betog dem, og de sagde Ingen Noget; thi de frygtede
9. Men der han var opstanden aarle den første Dag i Ugen, aabenbaredes han først for Maria Magdalene, af hvilken han havde uddrevet syv Djævle.
10. Hun gik bort og kundgjorde det for dem, som havde været med ham, som sørgede og græd.
11. Men disse samme, der de hørte, at han levede og var seet af hende, troede det ikke.
12. Men derefter aabenbaredes han for To af dem paa Veien i en anden Skikkelse, der de gik ud paa Landet.
13. Og disse gik hen og forkyndte de Andre det; ikke heller dem troede de.
14. Paa det Sidste aabenbaredes han for de Elleve, der de sadde tilbords, og bebreidede dem deres Vantro og Hjertes Haardhed, at de ikke havde troet dem, som havde seet ham opstanden.
15. Og han sagde til dem: gaaer bort i al Verden, og prædiker Evangelium for al Skabningen.

47. Matth. 27, 61. - C. 16. V. 1. h. 28, 1. Luc. 24, 1. Joh. 20, 1. 1 Mos. 6. - V. 4. 1 Mos. 29. 2. - V. 5. Matth. 3. Luc. 24. 4. Joh. 20, 12. - V. 7. h. 26, 32. *Marc. 14, 28.* Ap. G. 1, 3. c. 13, 31. 1 Cor. 15. 5. fg. - V. 8. Matth. 28, 8. Luc. 24, 9. - V. 9. Joh. 20, 14. 18. Luc. 8, 2. - V. 12. Luc. 24, 13. - V. 14. 1 Cor. 15, 6. Luc. 24. 25. Joh. 20, 19. - V. 15. Matth. 28, 19. Joh. 15, 16. Col. 1, 23.

Sal, tillavet og rede, der bereder det for os.

16. Og hans Disciple gik bort og kom i Staden og fandt det, ligesom han havde sagt dem; og de beredte Paaskelammet.

17. Og der det var blevet Aften, kom han med de Tolv.

18. Og da de sadde til Bords og aade, sagde Jesus: sandelig siger jeg Eder, at een af Eder, som æder med mig, skal forraade mig.

19. Men de begyndte at bedrøves, og at sige til ham, een efter een: er jeg den? og en anden: er jeg den?

20. Men han svarede og sagde til dem: een af de Tolv, den, som dypper med mig i Fadet.

21. Menneskens Søn gaaer vel bort, som det er skrevet om ham; dog vee det Menneske, ved hvilket Menneskens Søn bliver forraadt! Det var dette Menneske godt, om han aldrig var født.

22. Og der de aade, tog Jesus Brødet, velsignede og brød det, og gav dem og sagde: tager, æder; dette er mit Legeme.

23. Og han tog Kalken, takkede og gav dem den; og de drak alle deraf.

24. Og han sagde til dem: dette er mit Blod, det nye Testamentes, hvilket udgydes for Mange.

25. Sandelig siger jeg Eder, at jeg skal herefter ikke mere drikke af Viintræets Frugt, indtil paa hiin Dag, naar jeg skal drikke den ny i Guds Rige.

26. Og der de havde sjunget Lovsangen, gik de ud til Oliebjerget.

27. Og Jesus sagde til dem: i denne Nat skulle I alle forarges paa mig; thi der er skrevet: jeg skal slaae Hyrden, og Faarene skulle adspredes.

28. Men efterat jeg er opstanden, vil jeg gaae forud for Eder til Galilæa.

29. Men Peter sagde til ham: dersom de endog alle forargedes, vil jeg dog ikke forarges.

30. Og Jesus sagde til ham: sandelig siger jeg dig, at i Dag, i denne Nat, førend Hanen galer to Gange, skal du fornegte mig tre Gange.

31. Men han sagde end ydermere: dersom jeg end skulde døe med dig, vil jeg dog ikke fornegte dig; men ligesaa sagde de og alle.

32. Og de kom til en Gaard, hvis Navn var Gethsemane; og han sagde til sine Disciple: sætter Eder her, imedens jeg beder.

33. Og han tog Peter og Jakob og Johannes til sig, og begyndte at skjælve og svarligen at ængstes.

34. Og han sagde til dem: min Sjæl er ganske bedrøvet indtil Døden; bliver her og vaager.

35. Og han gik lidet frem, faldt ned paa Jorden og bad, at denne Time maatte gaae ham forbi, om det var muligt.

V. 17. Matth. 26, 20. fg. Luc. 22, 14. - **V. 18.** Pf. 41, 10. Luc. 22, 21. fg. Joh. 13, 18. 21. - **V. 22.** Matth. 26, 26. fg. Luc. 22, 19. *1 Cor. 11, 23.* - **V. 26.** Matth. 26, 30. *Luc. 22, 39. Joh. 18, 1.* - **V. 27.** Sach. 13, 7. Joh. 16, 32. - **V. 28.** Matth. 28, 10. 16. Marc. 16, 7. - **V. 29.** Joh. 13, 37. - **V. 30.** Matth. 26, 34. Luc. 22, 34. Joh. 13, 38. - **V. 32.** Matth. 26, 36. fg. Luc. 22, 40. Joh. 18, 1. - **V. 34.** Joh. 12, 27.

36. Og han sagde: Abba, Fader! lting er dig muligt; tag denne alk fra mig; dog ikke hvad jeg vil, en hvad du vil.
37. Og han kom og fandt dem vende, og sagde til Peter: Simon, ver du? kunde du ikke vaage een ime?
38. Vaager og beder, at I ikke ulle falde i Fristelse; Aanden er l redebon, men Kjødet er skrøbeligt.
39. Og han gik atter hen, og bad ; sagde de samme Ord.
40. Og han kom igjen, og fandt m atter sovende; thi deres Øine re betyngede, og de vidste ikke, ad de skulde svare ham.
41. Og han kom tredie Gang og gde til dem: sove I frembeles og ile Eder? Det er forbi, Timen kommen; see, Menneskens Søn rraades i Synderes Hænder.
42. Staaer op, lader os gaae; see, n er nær, som forraader mig.
43. Og strax, som han endnu tade, kom Judas, een af de Tolv, en stor Skare med ham med værd og Stænger, fra de Ypperstepræster og Skriftkloge og de Ældste.
44. Men den, som forraadte ham, vde givet dem et aftalt Tegn og gt: hvilken jeg kysser, den er t; griber ham og fører ham sikkert rt.
45. Og der han kom, traadte han ax til ham og sagde: Rabbi! abbi! og han kyssede ham.
46. Men de lagde deres Hænder a ham og grebe ham.
47. Men Een af dem, som stode hos, drog Sværdet ud, slog den Ypperstepræsts Tjener og afhuggede hans Øre.
48. Og Jesus svarede og sagde til dem: I ere udgangne ligesom til en Røver, med Sværd og med Stænger, at tage fat paa mig.
49. Jeg haver været daglig hos Eder i Templet og lært, og I grebe mig ikke; men dette skeer, paa det Skrifterne skulle fuldkommes.
50. Og de forlode ham alle og flyede.
51. Og et ungt Menneske fulgte ham, som havde et Linklæde over det blotte Legeme; og Karlene toge fat paa ham.
52. Men han slap Linklædet, og flyede nøgen fra dem.
53. Og de førte Jesus hen til den Ypperstepræst; og alle de Ypperstepræster og Ældste og Skriftkloge kom tilsammen hos ham.
54. Og Peter fulgte ham langt bag efter, til ind i den Ypperstepræsts Pallads, og han sad hos Tjenerne og varmede sig ved Ilden.
55. Men de Ypperstepræster og det ganske Raad søgte Vidnesbyrd mod Jesus, paa det de kunde aflive ham; og de fandt intet.
56. Thi Mange bare falske Vidnesbyrd mod ham, men Vidnesbyrdene kom ikke overeens.
57. Og Nogle stode op, og bare falskt Vidnesbyrd mod ham og sagde:
58. vi have hørt, at han sagde:

V. 36. c. 10, 27. Luc. 1, 37. Joh. 6, 38. **V. 38.** Gal. 5, 17. - **V. 42.** Joh. 14, 31. **V. 43.** Matth. 26, 47. Luc. 22, 47. Joh. , 3. - **V. 45.** 2 Sam. 20, 9. - **V. 47.** *atth. 26, 51. fg. Luc. 22, 50. fg.* Joh. 18, 10. 26. - **V. 49.** Pſ. 22, 7. Matth. 26, 56. - **V. 50.** Job 19, 13. Pſ. 88, 9. - **V. 53.** Matth. 26, 57. fg. Luc. 22, 54. fg. Joh. 18, 13. 24. - **V. 54.** Luc. 22, 56. - **V. 55.** Ap. G. 6, 13. - **V. 58.** c. 15, 29. Joh. 2, 19.

79. for at skinne for dem, som sidde i Mørke og i Dødens Skygge, at styre vore Fødder paa Fredens Vei.

80. Men Barnet voxte og blev styrket i Aanden, og var udi Ørkenerne indtil den Dag, han fremstillede sig for Israel.

2. Capitel.

(I) Jesus fødes og besøges af Hyrderne, 1-20. (II) Omskæres, 21. (III) Fremstilles i Templet, hvor Simeon og Anna tale om ham, 22-38. (IV) Opfødes i Nazareth, bliver tilbage i Jerusalem, findes i Templet, er Forældrene lydig. 39-52.

1. Men det begav sig i de Dage, at en Befaling udgik fra Keiser Augustus, at al Verden skulde skrives i Mandtal.

2. (Denne første Indskrivning skete, der Quirinius var Landsherre i Syrien).

3. Og Alle gik at lade sig indskrive, hver til sin Stad.

4. Men Joseph gik ogsaa op fra Galilæa, fra den Stad Nazareth, til Judæa, til Davids Stad, som kaldes Bethlehem, (fordi han var af Davids Huus og Slægt),

5. at lade sig indskrive tilligemed Maria, sin trolovede Hustru, som var frugtsommelig.

6. Men det skete, der de vare der, blev Tiden fuldkommet, at hun skulde føde.

7. Og hun fødte sin Søn den førstefødte, og svøbte ham og lagde ham i en Krybbe; thi de havde ikke Rum i Herberget.

8. Og der vare Hyrder i den samme Egn, som laae ude paa Marken og holdt Nattevagt over deres Hjord.

9. Og see, Herrens Engel stod for dem, og Herrens Klarhed skinnede om dem, og de frygtede saare.

10. Og Engelen sagde til dem: frygter ikke; thi see, jeg forkynder Eder en stor Glæde, som skal vederfares alt Folket.

11. Thi Eder er i Dag en Frelser født, som er den Herre Christus i Davids Stad.

12. Og det skal være Eder et Tegn: I skulle finde et Barn svøbt, liggende i en Krybbe.

13. Og strax var med Engelen en himmelsk Hærskares Mangfoldighed, som lovede Gud og sagde:

14. Ære være Gud i det Høieste! og Fred paa Jorden! og i Mennesker en Velbehagelighed!

15. Og det skete, der Englene fore fra dem til Himmelen, da sagde disse Mennesker, Hyrderne, til hverandre: lader os dog gaae til Bethlehem, og see det, som Herren haver kundgjort os.

16. Og de kom hastelig, og fandt baade Maria og Joseph, og Barnet liggende i Krybben.

17. Men der de havde seet det, kundgjorde de, hvad der var talet til dem om dette Barn.

18. Og Alle, som det hørte, forundrede sig over det, som Hyrderne sagde til dem.

19. Men Maria bevarede alle disse Ord, og overveiede dem i sit Hjerte.

V. 79. Es. 9, 2. c. 42, 7. c. 43, 8. c. 49, 9. c. 60, 1. Matth. 4, 16. - **V. 80.** c. 2, 40. **2.** - **V. 2.** *V. 2. Ap. G. 5, 37.* - **V. 4.** 1 *Mos. 16, 4. Mich 5, 1. Matth. 2, 6. Joh. 7,* - **V. 5.** *Matth. 1, 18. Luc. 1, 27.* - **V. 7.** Matth. 1, 25. - **V. 12.** 2 Mos. 3, 12. Luc. 1, 18. - **V. 13.** Ps. 103, 21. Ps. 148, 2. Dan. 7, 10. - **V. 14.** Es. 57, 19. Luc. 19, 38. Rom. 5, 1. Eph. 1, 5. c. 2, 17. - **V. 15.** 2 Mos. 3, 3. - **V. 19.** 1 Mos. 37, 11. Luc. 2, 51.

20. Og Hyrderne vendte tilbage, riſede og lovede Gud for alt det, om de havde hørt og ſeet, efter hvad er var ſagt til dem.

21. Og der otte Dage vare fuldommede, at Barnet ſkulde omſkæres, a blev hans Navn kaldet Jeſus, om det var kaldet af Engelen, før an blev undfangen i Moders Liv.

22. Og der hendes Renſelſesdage fter Moſe Lov vare fuldkommede, ørte de ham op til Jeruſalem, at remſtille ham for Herren,

23. (ſom der er ſkrevet i Herrens ov, at alt Mandkjøn, ſom aabner Moders Liv, ſkal kaldes Herren elligt)

24. og at bringe Offer efter det, ſom ſagt er i Herrens Lov, et Par Turteldуer eller to unge Duer.

25. Og ſee, der var en Mand i Jeruſalem, ſom hedte Simeon, og enne Mand var retfærdig og gudygtig, han ventede Israels Troſt, g den Hellig Aand var over ham.

26. Og det var ham aabenbaret f den Hellig Aand, at han ikke kulde ſee Døden, førend han havde eet Herrens Salvede.

27. Og han kom i Templet af Aandens Drift; og der Forældrene ragte Barnet Jeſus ind, at gjøre or ham, hvad der var Skik efter Loven,

28. da tog han ham paa ſine Arme, og priſede Gud og ſagde:

29. Herre! nu lader du din Tjener fare i Fred, ligeſom du haver ſagt.

30. Thi mine Øine have ſeet din Frelſe,

31. hvilken du beredte for alle Folks Aaſyn,

32. et Lys til at oplyſe Hedningerne, og en Herlighed for dit Folk Israel.

33. Og Joſeph og hans Moder forundrede ſig over de Ting, ſom bleve ſagte om ham.

34. Og Simeon velſignede dem, og ſagde til hans Moder Maria: ſee, denne er ſat Mange i Israel til Fald og Opreisning, og til et Tegn, ſom imodſiges,

35. (ogſaa din egen Sjæl ſkal et Sværd gjennemtrænge!) at mange Hjerters Tanker ſkulle aabenbares.

36. Og der var en Prophetinde, Anna Phanuels Datter, af Aſers Stamme; hun var meget bedaget, og havde levet ſyv Aar med ſin Mand efter ſin Jomfruſtand,

37. og var nu en Enke ved fire og firſindstyve Aar, ſom ikke veg fra Templet, tjenende Gud med Faſten og Beden Nat og Dag.

38. Og hun traadte til i den ſamme Stund, og iligemaade priſede Herren, og talede om ham til Alle, ſom forventede Forløsning i Jeruſalem.

39. Og der de havde fuldkommet alle Ting efter Herrens Lov, droge de til Galilæa igjen, til deres Stad Nazareth.

40. Men Barnet voxte og blev ſtærk i Aanden, fuld med Viisdom; og Guds Naade var over ham.

V. 21. 1 Moſ. 17, 12. Matth. 1, 21. Luc. 1, 31. Joh. 7, 22. - **V. 22.** 3 Moſ. 12, 2. - **V. 23.** 2 Moſ. 13, 2. c. 22, 29. c. 34, 19. 4 Moſ. 3, 13. - **V. 24.** 3 Moſ. 12, 6. 8. - **V. 25.** 1 Moſ. 5, 29. - **V. 29.** 1 Moſ. 46, 30. Phil. 1, 23. - **V. 30.** Pſ. 98, 2. Eſ. 40. Luc. 3, 6. - **V. 31.** Eſ. 11, 10. c. 49, 6. - **V. 32.** Eſ. 42, 6. Ap. G. 13, 47. c. 28, 28. Luc. 1, 68. - **V. 34.** Eſ. 8, 14. Matth. 21, 42. Rom. 9, 33. 2 Cor. 2, 16. 1 Petr. 2, 7. Ap. G. 28, 22. - **V. 35.** Joh. 19, 25. - **V. 37.** 1 Tim. 5, 5. 2 Moſ. 38, 8. 1 Sam. 2, 22. - **V. 40.** c. 1, 80.

41. Og hans Forældre gik hvert Aar til Jerusalem paa Paaske-Høitiden.

42. Og der han var tolv Aar gammel, gik de op til Jerusalem efter Høitidens Sædvane.

43. Og der de havde tilendebragt de Dage, og de droge hjem igjen, blev Barnet Jesus i Jerusalem, og Joseph og hans Moder vidste det ikke.

44. Men da de meente, at han var i Reiseselskabet, kom de en Dags Reise frem, og de ledte efter ham iblandt Slægtninge og Kyndinge.

45. Og der de ikke fandt ham, gik de tilbage til Jerusalem, og ledte efter ham.

46. Og det begav sig efter tre Dage, da fandt de ham i Templet, siddende midt iblandt Lærerne, hvor han baade hørte dem og adspurgte dem.

47. Men Alle, som ham hørte, forundrede sig saare over hans Forstand og Svar.

48. Og der de saae ham, bleve de forfærdede; og hans Moder sagde til ham: Søn! hvi gjorde du os dette? See, din Fader og jeg ledte efter dig med Smerte.

49. Og han sagde til dem: hvi ledte I efter mig? vidste I ikke, at mig bør at være i min Faders Gjerning?

50. Og de forstode ikke det Ord, som han talede til dem.

51. Og han drog ned med dem, og kom til Nazareth og var dem underdanig. Og hans Moder bevarede alle disse Ord i sit Hjerte.

52. Og Jesus forfremmedes i Viisdom og Alder og Naade hos Gud og Mennesker.

3. Capitel.

(I) Johannes døber og underviser Enhver om sin Pligt. 1-18. (II) Kastes i Fængsel efterat han havde døbt Jesus, 19-22. (III) Jesu Slægtregister, 23-38.

1. Men i Keiser Tiberius' femtende Regjeringsaar, der Pontius Pilatus var Landshovding i Judæa, og Herodes var Fjerdingsfyrste i Galilæa, men hans Broder Philip var Fjerdingsfyrste i Ituræa og Trachonitis Land, og Lysanias Fjerdingsfyrste i Abilene,

2. der Annas og Caiphas vare Ypperstepræster: skete Guds Ord til Johannes, Zacharias' Søn, i Ørken.

3. Og han kom i den hele Egn omkring Jordan, og prædikede Omvendelses Daab til Syndernes Forladelse,

4. som skrevet er i Esaias den Prophets Talers Bog, hvor han siger: det er hans Røst, som raaber i Ørken: bereder Herrens Vei, gjører hans Stier jævne;

5. hver Dal skal opfyldes, og hvert Bjerg og Høi skal nedtrykkes, og det Krumme skal gjøres lige, og de ujævne Veie skulle slettes;

6. og alt Kjød skal see Guds Frelse.

V. 41. 2 Mos. 23, 15. 17. 3 Mos. 23, 5. fg. - **V. 42.** 5 Mos. 16, 6. 16. - **V. 47.** *Matth.* 7, 28. Marc. 1, 22. Luc. 4, 22. 32. *Joh.* 7, 15. 46. - **V. 48.** 1 Mos. 20, 9. c. *26, 10.* - **V. 50.** Luc. 9, 45. c. 18, 34. - **V. 51.** v. 19. - **V. 52.** 1 Sam. 2, 26. Luc. 1, 80. - **C. 3. V. 2.** Joh. 18, 13. Ap. G. 4, 6. Joh. 11, 49. 51. - **V. 4.** Es. 40, 3. fg. Matth. 3, 3. Luc. 1, 76. - **V. 6.** Ps. 98, 2. Es. 52, 10. Luc. 2, 30.

7. Derfor sagde han til Folket, m gik ud at døbes af ham: I Ogleunger! hvo viste Eder at flye a den tilkommende Brede?
8. Bærer da Omvendelsens vær- ige Frugter, og begynder ikke at ge ved Eder selv: vi have Abraham l Fader; thi jeg siger Eder, at Gud kan opvække Abraham Børn f disse Stene.
9. Men Øxen ligger og allerede ed Roden af Træerne; derfor skal vert Træ, som ikke bærer god Frugt, fhugges og kastes i Ilden.
10. Og Folket adspurgte ham, gende: hvad skulle vi da gjøre?
11. Men han svarede og sagde til em: hvo som haver to Kjortler, ele med den, som ingen haver; og vo som haver Mad, gjøre ligesaa.
12. Ogsaa Toldere kom at døbes, g de sagde til ham: Mester! hvad ulle vi gjøre?
13. Men han sagde til dem: kræver ntet mere, end Eder er forordnet.
14. Men og Stridsmændene spurgte am og sagde: hvad skulle da vi jøre? Og han sagde til dem: gjører ke Vold, bruger ikke Underfundig- eb, og lader Eder nøie med Eders old.
15. Men da Folket var i For- entning, og Alle tænkte i deres jerter om Johannes, om han ikke ulde være den Christus,
16. da svarede Johannes og sagde l Alle: jeg døber Eder vel med Vand, men den kommer, som er stærkere end jeg, hvis Skotvinge jeg ikke er værdig at løse, han skal døbe Eder med den Hellig Aand og Ild.
17. Hans Kasteskovl er i hans Haand, og han skal gjennemrense sin Lo, og samle Hveden i sin Lade, men Avnerne skal han opbrænde med uslukkelig Ild.
18. Ogsaa meget Andet lærte og forkyndte han Folket.
19. Men der Fjerdingsfyrsten Herodes blev straffet af ham for Herodias', hans Broder Philips Hustrues, Skyld, og for alt det Onde, som Herodes gjorde,
20. saa lagde han til alt det Øvrige ogsaa dette, at han kastede Johannes i Fængsel.
21. Men det begav sig, der alt Folket lod sig døbe, og Jesus ogsaa blev døbt og bad, at Himmelen aabnedes,
22. og at den Hellig Aand foer ned i legemlig Skikkelse, som en Due, over ham, og at en Røst skete fra Himmelen, som sagde: du er min Søn, den Elskelige, i dig haver jeg Behagelighed.
23. Og Jesus var ved tredive Aar, der han begyndte, og var, som man holdt for, en Søn af Joseph, Eli Søn,
24. Matthats Søn, Levi Søn, Melchi Søn, Jannas Søn, Josephs Søn,
25. Mattathias Søn, Amos Søn, Naums Søn, Esli Søn, Naggai Søn,

V. 7. Matth. 3, 7. c. 23, 33. - V. 8. Matth. 3. 9. Joh. 8, 39. - V. 9. Matth. 3, 10. 7, 19. Luc. 13, 7. - V. 10. Ap. h. 2, 37. c. 16, 30. - V. 11. Jak. 2, 15. 1 Joh. 3, 17. c. 4, 20. - V. 16. Matth. 3, 11. Ap. G. 1, 5. c. 11, 16. c. 19, 4. Ap. G. 13, 25. Esa. 44, 3. Joel 3, 1. Ap. G. 2, 2. 4. - V. 17. Matth. 3, 12. - V. 19. Matth. 14, 3. Marc. 6, 17. - V. 20. Matth. 11, 2. - V. 21. Matth. 3, 16. Marc. 1, 9. Joh. 1, 32. - V. 22. Matth. 3, 17. c. 17, 5. Marc. 1, 11. c. 9, 7. Luc. 9, 35. Ps. 45, 3. Esa. 42, 1. Esa. 13. 2 Petr. 1, 17 - V. 23. Matth. 13, Marc. 6, 3. Joh. 1, 45. c. 6, 42.

26. Maaths Søn, Mattathias Søn, Semei Søn, Josephs Søn, Judas Søn,
27. Johannas Søn, Resas Søn, Zorobabels Søn, Salathiels Søn, Neri Søn,
28. Melchi Søn, Addi Søn, Kosams Søn, Elmodams Søn, Ers Søn,
29. Jose Søn, Eliezers Søn, Jorims Søn, Matthats Søn, Levi Søn,
30. Simeons Søn, Judas Søn, Josephs Søn, Jonans Søn, Eliakims Søn,
31. Meleas Søn, Mainans Søn, Mattathas Søn, Nathans Søn, Davids Søn,
32. Jesfai Søn, Obeds Søn, Booz Søn, Salmons Søn, Naassons Søn,
33. Aminadabs Søn, Arams Søn, Esroms Søn, Phares Søn, Judas Søn,
34. Jakobs Søn, Isaaks Søn, Abrahams Søn, Tharas Søn, Nachors Søn,
35. Saruchs Søn, Ragahus Søn, Phaleks Søn, Ebers Søn, Salas Søn,
36. Cainans Søn, Arphachsads Søn, Sems Søn, Noe Søn, Lamechs Søn,
37. Methusalas Søn, Enochs Søn, Jareds Søn, Maleleels Søn, Cainans Søn,
38. Enos Søn, Seths Søn, Adams Søn, Guds Søn.

V. 31. 2 Sam 5. 14. 1 Kron. 3, 5. Sach. 12, 12. - V. 32. Ruth 4, 22. 1 Sam. 16, 19. - V. 34. 1 Mos. 21, 2. 3. c. 25, 19. 1 Mos. 1, 26. 27. - V. 36. 1 Mos. 11, 10. 1 Mos. 28. fg. - V. 38. 1 Mos. 5, 3. - C. 4.

4. Capitel.

(I) Jesus fristes af Djævelen, 1-13. (II) Lærer i Galilæa, især i Nazareth, hvor man vil omkomme ham, 14-30. (III) Og i Capernaum, helbreder der en Besat, Peters Hustrues Moder og Andre, 31-41. (IV) Gaaer ud at prædike, 42-44.

1. Men Jesus, fuld af den Hellig Aand, kom tilbage fra Jordan, og blev ført af Aanden i Ørken;
2. og han blev fristet fyrretyve Dage af Djævelen. Og han aad Intet i de Dage, og der de havde Ende, hungrede ham omsider.
3. Og Djævelen sagde til ham: dersom du er Guds Søn, da sig til denne Steen, at den bliver Brød.
4. Og Jesus svarede og sagde til ham: der er skrevet: Mennesket lever ikke alene af Brød, men af hvert Guds Ord.
5. Og Djævelen førte ham op paa et høit Bjerg, og viste ham alle Verdens Riger i et Øieblik.
6. Og Djævelen sagde til ham: jeg vil give dig al denne Magt og disse Rigers Herlighed; thi den er mig overantvordet, og jeg giver den, hvem jeg vil.
7. Dersom du vil tilbede mig, skal det altsammen høre dig til.
8. Jesus svarede ham og sagde: vig bort, bag mig, Satan! thi der er skrevet: du skal tilbede Herren din Gud, og tjene ham alene.
9. Og han førte ham til Jerusalem, og satte ham paa Tindingen af Templet og sagde til ham: dersom du er Guds Søn, da kast dig ned herfra;

V. 1. Matth. 4, 1. fg. Marc. 1, 12. Ap. G. 8, 39. - V. 2. 2 Mos. 34, 28. 1 Kong. 19, 8. - V. 4. 5 Mos. 8, 3. Matth. 4, 4. - V. 8. 5 Mos. 6, 13. c. 10, 12. 1 Sam. 7, 3.

0. thi der er ſkrevet; han ſkal
e ſine Engle Befaling om dig,
bevare dig;
1. og at de ſkulle bære dig paa
nderne, paa det du ikke ſkal ſtøde
i Fod paa nogen Steen.
2. Og Jeſus ſvarede og ſagde til
m: der er ſagt: du ſkal ikke friſte
rren din Gud
3. Og der Djævelen havde gjort
ıde paa Friſtelſen, veg han fra ham
en Tid.
4. Og Jeſus kom tilbage i Aan=
ns Kraft til Galilæa, og Rygtet
ı ham kom ud i alt det omkring=
ggende Land.
5. Og han lærte i deres Syna=
ger, og blev priſet af Alle.
6. Og han kom til Nazareth,
or han var opfødt, og gik i Sy=
gogen efter ſin Sædvane paa Sab=
tsdagen, og ſtod op at forelæſe
7. Da gave de ham Eſaias Pro=
etens Bog, og der han ſlog Bo=
ı op, fandt han det Sted, hvor
: ſtaaer ſkrevet:
8. Herrens Aand er over mig,
for ſalvede han mig; han haver
dt mig til at kundgjøre Evange=
m for de Fattige, at helbrede dem,
n have et ſønderknuſet Hjerte, at
kynde de Fangne, at de ſkulle lades
, og at de Blinde ſkulle faae Syn,
udlade de Plagede i Friheb,
9. at forkynde et Naadeaar fra
rren.
0. Og han lukte Bogen ſammen
gav Tjeneren den igjen og ſatte
ig; og Alles Øine i Synagogen
ſtirrede paa ham.
21. Men han begyndte at ſige til
dem: i Dag er denne Skrift gaaet
i Opfyldelſe for Eders Øren.
22. Og de gave ham alle Prits
og forundrede ſig over de livſalige
Ord, ſom udgik af hans Mund, og
ſagde: er ikke denne Joſephs Søn?
23. Og han ſagde til dem: I ville
ſikkerligen ſige mig dette Ordſprog:
Læge, læg dig ſelv! ſaa ſtore Ting,
ſom vi have hørt at være ſkete i
Capernaum, gjør ogſaa her i dit
Fædreneland.
24. Men han ſagde: ſandelig ſiger
jeg Eder, at ingen Prophet er vel
antagen i ſit Fædreneland.
25. Men jeg ſiger Eder i Sand=
heb: der vare mange Enker i Israel
i Elias' Dage, der Himmelen var
lukt i tre Aar og ſex Maaneder,
den Gang der var en ſtor Hunger
i det ganſke Land;
26. og til ingen af dem blev Elias
ſendt uden til Sarepta ved Sidon,
til en Enke.
27. Og der vare mange Spedalſke
i Israel udi Eliſæus Prophetens
Tid, og ingen af dem blev renſet,
uden Naaman den Syrer.
28 Da bleve Alle, ſom vare i
Synagogen, fulde af Brede, der de
hørte dette,
29. Og de ſtode op og ſtødte ham
ud af Staden og førte ham til
Skrænten af Bjerget, paa hvilket

3. **10.** Pſ. 91, 11. 12. - **V. 12.** 5 Moſ.
16. - **V. 14.** *Matth. 4, 12.* fg. v. 23. fg.
rr. *1, 14. Joh. 4, 43.* Ap. G. 10, 37. -
16. *Matth 2, 23* c. 13, 53. 54. Neh. 8,
V. 17. *Eſ. 61, 1.* fg. - **V. 18.** Matth
. *Eſ. 42, 7.* - **V. 19.** 3 Moſ. 25, 10.

2 Cor. 6, 2. - **V. 22.** Pſ. 45, 3. *Eſ.* 50 4.
Luc. 2 47. Matth. 13, 55. Joh. 6, 42. - **V.**
23. Matth. 4, 13. Matth. 13, 54. - **V. 24.**
Matth 13, 57. fg. Marc. 6, 4. - **V 25.**
Kong. 17, 9. Jak. 5, 17. - **V. 27.** 2 Ko
5, 14.

deres Stad var bygt, for at styrte ham ned.

30. Men han gik midt igjennem dem, og drog bort.

31. Og han kom ned til Capernaum, en Stad i Galilæa, og lærte dem paa Sabbaterne.

32. Og de forundrede sig saare over hans Lærdom, thi hans Tale var med Myndighed.

33. Og der var et Menneske i Synagogen, som havde en ureen Djævels Aand og raabte med stor Røst,

34. og sagde: ak! hvad have vi med dig at skaffe, Jesus af Nazareth? er du kommen at fordærve os? Jeg kjender dig, hvo du er, den Guds Hellige.

35. Og Jesus truede ham og sagde: ti og far ud af ham! og Djævelen kastede ham midt iblandt dem og gjorde ham ingen Skade.

36. Og der kom en Rædsel over Alle; og de talede med hverandre og sagde: hvad er dog dette, at han byder de urene Aander med Myndighed og Magt, og de fare ud?

37. Og Rygtet om ham udbredtes allevegne i det omkringliggende Land.

38. Men han stod op og gik fra Synagogen til Simons Huus; og Simons Hustrues Moder var betagen af en svar Feber, og de bade ham for hende.

39. Og han traadte hen for hende og truede Feberen, og den forlod hende; men hun stod strax op og tjente dem.

40. Men der Solen gik ned, førte alle de, som havde Syge af allehaande Svagheder, dem til ham, men han lagde Hænderne paa enhver af dem og helbredte dem.

41. Ogsaa fore Djævle ud af Mange, raabte og sagde: du er Christus, den Guds Søn; og han truede dem og lod dem ikke tale; thi de vidste, at han var den Christus.

42. Men der det var blevet Dag, gik han ud og drog til et øde Sted; og Folket ledte efter ham, og de kom hen til ham, og de holdt paa ham, at han ikke skulde gaae fra dem.

43. Men han sagde til dem: mig bør og for andre Stæder at forkynde Guds Rige; thi dertil er jeg udsendt.

44. Og han prædikede i Galilæas Synagoger.

5. Capitel.

(I) Jesus lærer af Skibet, velsigner Peters Fiskedræt, 1-11. (II) Helbreder en Spedalsk og Andre gaaer hen i Orken at bede, 12-16 (III) Helbreder en Bærkbrudden, 17-26. (IV) Kalder Levi, æder med Toldere, 27-32. (V) Taler om Faasten, 33-39.

1. Men det begav sig, der Folket trængte sig til ham, for at høre Guds Ord og han stod ved Genezareths Sø,

2. og saae to Skibe ligge paa Søen, som Fiskerne vare bortgangne fra for at toe deres Garn,

3. traadte han ind i eet af Skibene, som var Simons, og bad ham at lægge lidet fra Landet; og han satte sig og lærte Folket af Skibet.

V. 30. Joh. 8, 59. - **V. 31.** Matth. 4, 13. - **V. 32.** *Matth. 7, 28. 29.* Marc. 1, 22. - **V. 33.** *Marc. 1, 23. fg.* - **V. 34.** c. 1, 5. - **V. 38.** *Matth. 8, 14.* Marc 1, 29. - **V. 40.** *Matth. 8, 15. c. 9, 25.* Marc. 1, 34. c. 7, 32. c. 8, 23. 25. - **V. 41.** Marc. 1, 34. c. 3, 12. Ap. G. 16, 17. 18. - **V. 43.** Marc. 1, 38. - **C. 5. V. 1.** Matth. 4, 25. c. 13, 2. Marc. 4, 1. - **V. 2.** Marc. 1, 16.

4. Men der han lod af at tale, sagde han til Simon: far ud paa Dybet, og kaster Eders Garn ud til et Dræt.

5. Og Simon svarede og sagde til ham: Mester: vi have arbeidet den ganske Nat, og fik Intet, men paa dit Ord vil jeg udkaste Garnet.

6. Og der de gjorde det, fangede de en stor Hob Fiske; men deres Garn sønderrevnes.

7. Og de vinkede ad deres Medbrødre, som vare i det andet Skib, at de skulde komme og hjælpe dem; og de kom og fyldte begge Skibene, saa at de vare nær ved at synke.

8. Men der Simon Peter saae det, faldt han ned for Jesu Knæ og sagde: Herre! gak ud fra mig, thi jeg er en syndig Mand.

9. Thi en Rædsel var paakommen ham og alle dem, som vare med ham, for den Fiskedræt, som de havde fanget med hverandre;

10. desligeste ogsaa Jakob og Johannes, Zebedæus' Sønner, som vare Simons Stalbrødre. Og Jesus sagde til Simon: frygt ikke, fra nu af skal du fange Mennesker.

11. Og de førte Skibene til Landet, og forlode alle Ting og fulgte ham.

12. Og det begav sig, der han var i een af Stæderne, see, da var der en Mand fuld af Spedalskhed; og der han saae Jesus, faldt han paa sit Ansigt, bad ham og sagde: Herre! om du vil, kan du rense mig.

13. Og han udrakte sin Haand, og rørte ved ham og sagde: jeg vil; vorde reen! Og strax gik Spedalskheden bort af ham.

14. Og han bød ham, at han skulde Ingen sige det, men sagde: gak bort og betee dig for Præsten, og offre for din Renselse, som Moses haver befalet, dem til Vidnesbyrd.

15. Men Rygtet om ham udbredte sig end mere, og meget Folk kom sammen at høre og at helbredes af ham for deres Sygdomme.

16. Men han veg bort i Ørkenerne og bad.

17. Og det begav sig paa een af Dagene, at han lærte, og der sadde Pharisæer og Lov-Lærere, som vare komne fra alle Byer i Galilæa og Judæa og fra Jerusalem; og Herrens Kraft viste sig i at helbrede.

18. Og see, nogle Mænd bare paa en Seng et Menneske, som var værkbrudden, og denne søgte de at bringe ind og lægge for ham.

19. Og der de formedelst Folket ikke kunde finde, hvorledes de skulde bringe ham ind, stege de op paa Taget, og lode ham tilligemed Sengen ned imellem Tagstenene midt iblandt Folket for Jesus.

20. Og der han saae deres Tro, sagde han til ham: Menneske! dine Synder ere dig forladne.

21. Og de Skriftkloge og Pharisæerne begyndte at tænke og sagde: hvo er denne, som taler Gudsbespottelser? hvo kan forlade Synder, uden Gud alene?

V. 4. Joh. 21, 6. - V. 5. Joh. 21, 3. - V. 8. *Matth. 8, 8. Luc. 8, 37.* - V. 10. *Matth. 4, 21. Jer. 16. 16. Ez. 47, 10.* - V. 11. *Matth 19, 27.* - V. 12. Matth. 8, 2. *Marc. 1, 40.* - V. 14. Matth. 8, 4. c. 9, 30. Marc. 1, 44. c. 7, 36. 3 Mos. 14, 10. 12. - V. 16 Marc. 1, 35. - V. 17. c. 6, 19. - V. 18. Matth. 9, 2. 18. Marc. 2, 3. 18. V. 9, 33. - V. 20. c. 7, 48. - V. 21. 32, 5. Ps. 130, 4. Es. 43, 25.

22. Men der Jesus fornam deres Tanker, svarede han og sagde til dem: hvad tænke I udi Eders Hjerter?

23. Hvilket er lettere, at sige: dig ere dine Synder forladne? eller at sige: staa op og vandre?

24. Men at I skulle vide, at Menneskens Søn haver Magt paa Jorden, at forlade Synder, (sagde han til den Værkbrudne): jeg siger dig, staa op, tag din Seng op og gak til dit Huus.

25. Og han stod strax op for deres Øine, og tog op det, som han laa paa, og gik hen til sit Huus og prisede Gud.

26. Og en stor Forfærdelse betog dem alle, og de prisede Gud; og de bleve fulde af Frygt og sagde: vi have idag seet utrolige Ting.

27. Derefter gik han ud og saae en Tolder, som hedte Levi, siddende i Toldboden, og han sagde til ham: følg mig!

28. Og han forlod alle Ting, og stod op og fulgte ham.

29. Og samme Levi gjorde et stort Gjestebud for ham i sit Huus; og der var en stor Hob af Toldere og Andre, som sadde med dem tilbords.

30. Og deres Skriftkloge og Pharisæerne knurrede imod hans Disciple og sagde: hvorfor æde og drikke I med Toldere og Syndere?

31. Og Jesus svarede og sagde til dem: de Karske have ikke Læge behov, men de, som lide ilde.

32. Jeg er ikke kommen at kalde Retfærdige, men Syndere til Omvendelse.

33. Men de sagde til ham: hvorfor faste Johannes' Disciple saa ofte, og holde Bønner, og Pharisæernes ligesaa, men dine æde og drikke?

34. Men han sagde til dem: kunne I komme Bryllups-Folket til at faste, saalænge Brudgommen er hos dem?

35. De Dage skulle komme, naar Brudgommen skal tages fra dem, da skulle de faste i de samme Dage.

36. Men han sagde og en Lignelse til dem: Ingen sætter en Klud af nyt Klæde paa et gammelt Klædebon, ellers river baade det nye det gamle sønder, og Kluden af det nye stikker sig ikke paa det gamle.

37. Og Ingen lader ny Viin i gamle Læderflasker, ellers sønderriver den nye Viin Læderflaskerne, og den spildes, og Læderflaskerne fordærves.

38. Men man skal lade den nye Viin i nye Læderflasker, saa blive de begge bevarede.

39. Og Ingen, som drikker den gamle, vil strax drikke den nye; thi han siger: den gamle er bedre.

6. Capitel.

(I) Disciplene plukke Ax paa Sabbaten, 1-5 (II) Jesus helbreder en visfen Haand, 6-11. (III) Gaaer hen at bede, udvælger de Tolv, helbreder, 12-19. (IV) Prædiker om, hvilke der skulle prises salige, og hvilke ei, 20-26. (V) Om Kjærlighed, om Barmhjertighed i at dømme og give, 27-42. (VI) Om at kjende Sindelaget af dets Frugter, og om Forskjellen mellem dem, som gjøre efter hans Ord, og dem, som blot høre det, 43-49.

1. Men det begav sig paa den

V. 27. Matth 9, 9. Marc. 2. 14. fg. - **V. 29.** *c. 15,* 1. - **V. 30.** Matth. 20, 11. Joh. *6, 43. 61.* - **V. 31.** *Matth.* 9, 12. 13. Marc. *2 17.* - **V. 32.** *c. 19, 10.* 1 Tim. 1, 15. - **V. 33.** Matth. 9, 14. fg. Marc. 2, 18. - **C. 6. V. 1.** 3 Mos. 23, 7. 8. 35. 36. 5 Mos 23, 25. Matth. 12, 1. fg. Marc. 2, 23.

næstførste Sabbat, at han gik igjennem Sæden, og hans Disciple plukkede Ax, og gnede dem mellem Hænderne og aade.

2. Men nogle af Pharisæerne sagde til dem: hvi gjøre I, hvad ikke er tilladt at gjøre paa Sabbaterne?

3. Og Jesus svarede og sagde til dem: have I da ikke læst det, som David gjorde, der han hungrede og de, som vare med ham?

4. Hvorledes han gik ind i Guds Huus og tog Skuebrødene og aad, og gav ogsaa dem, som vare med ham, hvoraf det dog ikke er Nogen tilladt at æde, uden Præsterne alene.

5. Og han sagde til dem: Menneskens Søn er Herre ogsaa over Sabbaten.

6. Men det skete paa en anden Sabbat, at han gik ind i Synagogen, og lærte; og der var et Menneske, hvis høire Haand var visen.

7. Men de Skriftkloge og Pharisæerne toge vare paa ham, om han vilde helbrede paa Sabbaten, paa det de kunde finde Klagemaal imod ham,

8. Men han vidste deres Tanker og sagde til det Menneske, som havde den visne Haand: reis dig og staa frem iblandt os! Men han reiste sig og stod frem.

9. Da sagde Jesus til dem: jeg vil spørge Eder: hvad er tilladt paa Sabbaterne? at gjøre godt eller at gjøre ondt? at frelse Liv eller at fordærve det?

10. Og han saae omkring paa dem alle, og sagde til Mennesket: ræk din Haand ud; men han gjorde saa; da blev hans Haand karsk igjen, som den anden.

11. Men de bleve fulde af Raseri og talede med hverandre om, hvad de skulde gjøre ved Jesus.

12. Men det begav sig i de Dage, at han gik ud til et Bjerg at bede, og han blev der Natten over i Bøn til Gud.

13. Og der det blev Dag, kaldte han sine Disciple frem, og udvalgte Tolv af dem, hvilke han og kaldte Apostler:

14. Simon, hvilken han og kaldte Petrus, og Andreas, hans Broder, Jakobus og Johannes, Philippus og Bartholomæus,

15. Matthæus og Thomas, Jakobus, Alphæus' Søn, og Simon, som kaldes Zelotes,

16. Judas, Jakobus' Broder, og Judas Iskariotes, den Samme, som blev Forræder.

17. Og han gik ned med dem og stod paa et jævnt Sted, og hans Disciples Skare og en stor Hob Folk fra hele Judæa og Jerusalem og Kysten ved Tyrus og Sidon,

18. som vare komne at høre ham og helbredes af deres Sygdomme, og Saadanne, som vare plagede af urene Aander; og de bleve helbredte.

19. Og alt Folket søgte at røre ved ham; thi en Kraft gik ud fra ham og helbredte Alle.

V. 2. 2 Mos. 20, 10. c. 23, 12. c. 31, 15. - **V. 3.** 1 Sam. 21, 6. - **V. 4.** 3 Mos. 24, 9. - **V. 6.** Matth. 12, 9. Marc. 3, 1. - **V. 7.** c. 14, 1. - **V. 10.** 1 Kong. 13, 6. - **V. 12.** Matth. 14, 23. - **V. 13.** Matth. 10, 1. fg. Marc. 3, 13. c. 6, 7. Luc. 9, 1. - **V. 14.** Joh. 1, 42. 43. - **V. 16.** Luc. 22, 3. - **V. 17.** Matth. 4, 25. c. 5, 1. Marc. 3, 7. - **V. 19.** Matth. 14, 36. Marc. 5, 30.

20. Og han opløftede sine Øine paa sine Disciple og sagde: salige ere I Fattige, thi Eders er Guds Rige.

21. Salige ere I, som nu hungre, thi I skulle mættes. Salige ere I, som nu græde, thi I skulle lee.

22. Salige ere I, naar Menneskene hade Eder, og naar de udstøde Eder og bespotte Eder, og forskyde Eders Navn som ondt, for Menneskens Søns Skyld.

23. Glæder Eder paa den samme Dag og jubler, thi see, Eders Løn er stor i Himmelen; lige det Samme gjorde deres Fædre ved Propheterne.

24. Men vee Eder, I Rige, thi I have Eders Trøst borte.

25. Vee Eder, I, som ere fyldte, thi I skulle hungre. Vee Eder, I, som nu lee, thi I skulle sørge og græde.

26. Vee Eder, naar alle Mennesker tale vel om Eder, lige det Samme gjorde deres Fædre ved de falske Propheter.

27. Men jeg siger Eder, I, som høre mig: elsker Eders Fjender, gjører dem godt, som Eder hade,

28. velsigner dem, som Eder forbande, og beder for dem, som gjøre Eder Skade.

29. Hvo som slaaer dig paa det ene Kindbeen, byd ham og det andet til; og hvo som tager Kappen fra dig, formeen ham heller ikke Kjortelen.

30. Giv hver den, som beder dig; og af den, som tager dit fra dig, kræv det ikke igjen.

31. Og som I ville, at Menneskene skulle gjøre mod Eder, ligesaa gjører og I mod dem.

32. Og dersom I elske dem, som Eder elske, hvad Tak have I derfor? Thi Syndere elske og dem, som dem elske.

33. Og dersom I gjøre vel mod dem, der gjøre vel mod Eder, hvad Tak have I derfor? Thi Syndere gjøre det Samme.

34. Og dersom I laane dem, af hvilke I haabe at faae igjen, hvad Tak have I derfor? Thi Syndere laane ogsaa Syndere, paa det de skulle faae lige igjen.

35. Men elsker Eders Fjender, og gjører vel, og laaner, ventende Intet derfor; saa skal Eders Løn være stor, og I skulle være den Høiestes Børn; thi han er miskundelig mod de Utaknemmelige og Onde.

36. Saa værer da barmhjertige, som Eders Fader og er barmhjertig.

37. Og dømmer ikke, saa skulle og I ikke dømmes; fordømmer ikke, saa skulle I ikke fordømmes; forlader, saa skal Eder forlades;

38. giver, saa skal Eder gives; en god, knuget og skuddet og over-

V. 20. Matth. 5, 2. fg. - **V. 21.** Es. 55, 1. c. 65, 13. Ps. 126, 5. 6. Es. 61, 2. 3. c. 66, 10. - **V. 22.** Matth. 5. 11. 1 Petr. 2, 19. c. 3, 14. c. 4, 14. Es. 66, 5. - **V. 23.** Matth. 5, 12. Ap. G. 5, 41. Ap. G. 7, 51. 52. Hebr. 11, 36. fg. - **V. 24.** Ps. 17, 13. 14. Amos 6, 1. 3. fg. Luc. 16, 25. Jak. 5, 1. - **V. 25.** Es. 10, 16. c. 65, 13. 14. Jak. 4, 2 - **V. 27.** 2 Mos. 23, 4. 5. Ordsp. 25, 21. Matth. 5, 44. Rom. 12, 14. 20. 1 Cor. 4, 12. **V. 28.** Rom. 12, 14. Luc. 23, 34. Ap. G. 7, 60. - **V. 29.** Matth. 5, 39. Rom. 12, 17. Matth. 5, 40. 1 Cor. 6, 7. - **V. 30.** 5 Mos. 15, 7. fg. Matth. 5, 42. - **V. 31.** Matth. 7, 12. - **V. 32.** Matth. 5, 46. - **V. 34.** 5 Mos. 15, 8. Matth. 5, 42. - **V. 35.** Ps. 37, 26. Matth. 5. 45. - **V. 36.** Sach. 7, 9. Ps. 103, 8. 13. - **V. 37.** Matth. 7, 1. Rom. 2, 1. 1 Cor. 4, 5. Matth 6, 12. 14. - **V. 38.** Ordsp. 10, 22. c. 19, 17. Matth. 7, 2. Marc. 4, 24. Gal. 6, 7. Ap. 18. 6.

Maade ſkulle de give i Eders
; thi med den ſamme Maade,
maale med, ſkal Eder maa-
en.

Men han ſagde dem en Lig-
monne en Blind kunne lede
ind? ville de ikke begge falde
ven?

Diſcipelen er ikke over ſin
; men hver, ſom er fuldkom-
kal være ſom hans Meſter.

Men hvi ſeer du Skjæven,
r i din Broders Øie, men
n, ſom er i dit eget Øie,
du ikke vaer?

Eller hvorledes kan du ſige
Broder: holdt, Broder! jeg
ge Skjæven ud, ſom er i dit
ou, ſom ikke ſeer Bjelken i dit
Øie? Du Øienſkalk! uddrag
Bjelken af dit Øie og da
ı ſee til at uddrage Skjæven,
: i din Broders Øie.

Thi der er intet godt Træ,
ærer raadden Frugt, og intet
nt Træ ſom bærer god

Thi hvert Træ kjendes paa
n Frugt; thi man ſanker ikke
af Torne, man plukker og
iindruer af Tornebuſke.

Et godt Menneſke fremfører
af ſit Hjertes gode Forraad,
ondt Menneſke fremfører Ondt
Hjertes onde Forraad; thi
Mund taler af Hjertets Over-
ed.

Men hvi kalde I mig Herre,
Herre! og gjøre ikke, hvad jeg
ſiger?

47. Hver, ſom kommer til mig,
og hører mine Ord, og gjør dem,
den vil jeg viſe Eder, hvem han
er lig;

48. han er lig et Menneſke, der
byggede et Huus, og grov dybt, og
lagde Grundvolden paa en Klippe;
men der et Vandløb kom, ſtødte
Strømmen paa ſamme Huus og
kunde ikke rokke det; thi det var
grundfæſtet paa Klippen.

49. Men hvo ſom hører, og ikke
gjør derefter, er ligeſom et Men-
neſke der byggede et Huus paa
Jorden, uden Grundvold, og Strøm-
men ſtødte derpaa og det faldt
ſtrax, og ſamme Huſes Fald blev
ſtort.

7. Capitel.

(I) Jeſus helbreder Høvedsmandens Tjener, 1-10. (II) Oppvækker Enkens Søn, 11-17. (III) Taler til Johannes' Diſciple om ſig ſelv, 18-23. (IV) Til Folket om Johannes og om deres Vantro, 24-35. (V) Forſvarer ſig og troſter Synderinden, 36-50.

1. Men der han havde fuldendt
al ſin Tale i Folkets Paahør, gik
han ind i Capernaum.

2. Men en Høvedsmands Tjener,
ſom denne holdt meget af, var ſyg
og nær ved at døe.

3. Men der han hørte om Jeſus,
ſendte han nogle af Jødernes Ældſte
til ham, og bad ham, at han vilde
komme og helbrede hans Tjener.

4. Men der de kom til Jeſus,

*). Cf. 42, 19. Matth. 15, 14. - **V.** tth. 10, 24. Joh. 13, 16. c. 15, 20. - Matth. 7, 3. - **V. 43.** Matth. 7, 17. - **V. 44.** Matth. 7, 16. - **V. 45.** Matth. 12, 35. - **V. 46.** Mal. 1 6. Matth. 7, 21. Rom. 2, 13. Jak. 1, 22. - **V. 47** Matth. 7, 24. fg. - **C. 7. V. 2.** Matth. 5. fg.

bade de ham flitteligen og sagde: han er vel værd, at du gjør ham dette;

5. thi han elsker vort Folk, og haver bygget os vor Synagoge.

6. a gik Jesus med dem; men der han nu var ikke langt fra Huset, sendte Høvedsmanden nogle af sine Venner til ham, og lod ham sige: Herre! umag dig ikke; thi jeg er ikke værd, at du gaaer ind under mit Tag.

7. Derfor agtede jeg heller ikke mig selv værdig at komme til dig; men sig det med et Ord, da bliver min Dreng helbredet.

8. Thi jeg er og et Menneske, Øvrigheden undergiven, som haver Stridsmænd under mig; og siger jeg til denne: gak! saa gaaer han; og til den anden: kom! saa kommer han; og til min Tjener: gjør det! saa gjør han det.

9. Men der Jesus hørte det, forundrede han sig over ham; og han vendte sig om og sagde til Folket, som ham fulgte: jeg siger Eder, saa stor en Tro haver jeg end ikke fundet i Israel.

10. Og der de, som vare udsendte, kom tilbage til Huset, fandt de den syge Tjener karsk.

11. Og det begav sig Dagen derefter, at han gik til en Stad, som hedte Nain, og der gik mange af hans Disciple med ham og meget Folk.

12. Men der han kom nær til Stadens Port, see, da blev en Død udbaaren, som var sin Moders enbaarne Søn, og hun var en Enke; og meget Folk af Staden gik med hende.

13. Og der Herren saae hende, ynkedes han inderligen over hende, og sagde til hende: græd ikke.

14. Og han traadte til og rørte ved Baaren, (men de, som bare, stode stille), og han sagde: du unge Karl, jeg siger dig, staa op!

15. Og den Døde reiste sig op og begyndte at tale; og han gav hans Moder ham.

16. Men en Frygt betog Alle, og de prisede Gud og sagde: der er en stor Prophet opreist iblandt os, og Gud haver besøgt sit Folk.

17. Og denne Tale om ham kom ud i det ganske Judæa og i alt det omkringliggende Land.

18. Og Johannes' Disciple forkyndte ham om alt dette. Og Johannes kaldte to af sine Disciple til sig,

19. og sendte dem til Jesus og lod sige: er du den, som kommer, eller skulle vi vente en Anden?

20. Men der disse Mænd kom til ham, sagde de: Johannes den Døber haver sendt os til dig, og lader sige: er du den, som kommer, eller skulle vi vente en Anden?

21. Men i den samme Time helbredte han Mange fra Sygdomme og Plager og onde Ånder, og skjenkte mange Blinde Synet.

22. Og Jesus svarede og sagde til dem: gaaer bort og forkynder

V. 12. 2 Kong. 4, 20 27. Jer. 6, 26. Sach. 12, 10. - **V. 13.** Jer. 31, 16. Matth. 9, 36. Luc. 8, 52. - **V. 14.** Marc. 5, 41. Ap. G. 9, 40. - **V. 15.** 1 Kong. 17, 23. 2 Kong. 4, 36. - **V. 16.** c. 1, 65. 5 Mos. 18, 15. Luc. 24, 19. Joh. 4, 19. c 6, 14. Luc. 1, 68. Joh. 9, 17. - **V. 17.** Matth. 9, 26. - **V. 18.** Matth. 11, 2. fg. - **V. 21.** Es. 35, 5. 6. - **V. 22.** Es. 29, 18. c. 61, 1. Matth. 11, 4. Luc. 4, 18.

Johannes, hvad I have seet og hørt: Blinde see, Halte gaae, Spedalske renses, Døve høre, Døde staae op, Evangelium prædikes for de Fattige,

23. og salig er den, som ikke forarges paa mig.

24. Men der Johannes' Bud gik bort, begyndte han at tale til Folket om Johannes: hvad ere I udgangne i Ørken at see? et Rør, som bevæges af Veiret?

25. Eller hvad ere I udgangne at see? et Menneske, iført bløde Klæder? See, de, som leve i herlige Klæder og i Vellyst, ere i Kongers Gaarde.

26. Eller hvad ere I udgangne at see? en Prophet? Ja, jeg siger Eder, mere end en Prophet.

27. Han er den, om hvem der er skrevet: see, jeg sender min Engel for dit Ansigt; han skal berede din Vei for dig.

28. Thi jeg siger Eder: iblandt dem, som ere fødte af Kvinder, er ingen større Prophet, end Johannes den Døber; men den Mindste i Guds Rige er større end han.

29. Og alt Folket, som ham hørte, endog Tolderne, gave Gud Æren, og bleve døbte med Johannes' Daab.

30. Men Pharisæerne og de Lovkyndige foragtede Guds Raad med dem, og bleve ikke døbte af ham.

31. Men Herren sagde: hvem skal jeg derfor ligne denne Slægts Mennesker ved? og hvem ere de lige?

32. De ere de smaa Børn lige, som sidde paa Torvet og raabe til hverandre og sige: vi sløitede for Eder, og I vilde ikke dandse, vi sang klageligen for Eder, og I vilde ikke græde.

33. Thi Johannes den Døber kom, og hverken aad Brød, ei heller drak Viin, og I sige: han haver Djævelen.

34. Menneskens Søn er kommen, æder og drikker, og I sige: see, en Fraadser og en Viindranker, Tolderes og Synderes Ven.

35. Dog, Viisdommen er retfærdiggjort af alle sine Børn.

36. Men En af Pharisæerne bad ham, at han vilde æde med ham; og han gik ind i Pharisæerens Huus og sad tilbords.

37. Og see, der var en Kvinde i Staden, som var en Synderinde; der hun fornam, at han sad tilbords i Pharisæerens Huus, hentede hun en Alabasterkrukke med Salve;

38. og hun stod bagved hos hans Fødder, græd, og begyndte at væde hans Fødder med Taarer, og aftørrede dem med sit Hovedhaar, og kysfede hans Fødder og salvede dem med Salve.

39. Men der Pharisæeren, som havde budet ham, saae det, talede han ved sig selv og sagde: dersom denne var en Prophet, vidste han jo, hvo og hvordan en Kvinde denne er, som rører ved ham; thi hun er en Synderinde.

40. Og Jesus svarede og sagde

V. 30. Ap. G. 13, 46. - **V. 31.** Matth. 11, 16. fg. - **V. 33.** Matth. 3, 4. Marc. 1, 6. **V. 35.** Matth. 11, 19. - **V. 37.** Matth. 26, 6. Joh. 11, 2. c. 12, 3. - **V. 38.** Matth. 9, 20. Marc. 5, 27. **V.** - **39.** c. 15, 2.

til ham: Simon! jeg haver Noget at sige dig. Men han sagde: Mester, sig frem!

41. Jesus sagde: en Mand, som udlaante Penge, havde to Skyldnere; den ene var fem hundrede Penninge skyldig, men den anden halvtredsindstyve.

42. Men der de havde ikke at betale med, gav han dem begge det efter. Sig: hvilken af dem skal derfor elske ham meest?

43. Men Simon svarede og sagde: jeg holder for, den, som han eftergav meest. Men han sagde til ham: du dømte ret.

44. Og han vendte sig til Kvinden, og sagde til Simon: seer du denne Kvinde? Jeg kom ind i dit Huus, du haver ikke givet mig Vand til mine Fødder; men denne vædede mine Fødder med Graad, og tørrede dem af med sit Hovedhaar.

45. Du gav mig intet Kys; men denne aflod ikke, fra hun kom ind, at kysse mine Fødder.

46. Du salvede ikke mit Hoved med Olie; men hun salvede mine Fødder med Salve.

47. Derfor, siger jeg dig, ere hendes mange Synder hende forladne, thi hun elskede meget; men hvem Lidet forlades, elsker lidet.

48. Men han sagde til hende: dine Synder ere forladne!

49. Da begyndte de, som sadde tilbords med ham, at sige ved sig selv: hvo er denne, som endog forlader Synder?

50. Men han sagde til Kvinden: din Tro haver frelst dig, gak bort med Fred.

8. Capitel.

(I) Jesus drager omkring og prædiker; de Tolv og nogle Kvinder ere med ham, 1-3. (II) Jesus lærer ved Lignelse: om Sædemanden, 4-15. (III) Om Lyset, der sættes paa Stagen, 16-18. (IV) Kalder Disciplene sine Nærpaarørende, 19-21. (V) Stiller Havet, 22-25. (VI) Udbriver Djævle, 26-39. (VII) Helbreder den blodsottige Kvinde og opvækker Jairus' Datter, 40-56.

1. Og det begav sig derefter, at han reiste igjennem Stæder og Byer og prædikede og forkyndte Guds Riges Evangelium, og de Tolv med ham;

2. saa og nogle Kvinder, som vare helbredte fra onde Aander og Sygdomme, nemlig: Maria, der kaldtes Magdalene, af hvem syv Djævle vare udfarne,

3. og Johanna, Chuzas Herodes' Fogeds Hustru, og Susanne og mange Andre, som kom ham til Hjælp med deres Gods.

4. Men da meget Folk kom tilsammen, og de droge til ham fra alle Stæder, sagde han ved en Lignelse:

5. der gik en Sædemand ud at saae sin Sæd; og idet han saaede, faldt Noget ved Veien, og blev nedtraadt, og Himmelens Fugle aade det op.

6. Og Noget faldt paa en Klippe;

V. 42. Matth. 18, 27. - V. 44. 1 Mos. *18, 4. c. 19, 2. - V. 48. Matth.* 9, 2. Luc. *5, 20. - V. 49. Matth.* 9, 3. Marc. 2, 7. - *V. 50. Marc. 5, 34. c.* 10, 52. Luc. 8, 48. c. 18, 42. - *V. 8. V. 1. c.* 4, 43. - *V. 2.* Matth 27, 55. 56. Marc. 15, 40. Joh. 19, 25. Marc. 16, 9. - *V. 4. Matth.* 13, 3. fg. Marc. 4, 2. fg.

og der det voxte op, visnede det, fordi det ikke havde Bædske.

7. Og Noget faldt midt iblandt Torne, og Tornene voxte op med og kvalte det.

8. Og Noget faldt i god Jord, og det voxte op, og bar hundrede Fold Frugt. Der han dette sagde, raabte han: hvo som haver Øren at høre med, han høre!

9. Men hans Disciple spurgte ham, hvad denne Lignelse skulde betyde?

10. Men han sagde: Eder er det givet at vide Guds Riges Hemmeligheder, men de Andre ved Lignelser, at de Seende skulle ikke see, og de Hørende ikke forstaae.

11. Men dette er Lignelsen: Sæden er Guds Ord.

12. Men de ved Veien ere de, som det høre; derefter kommer Djævelen og tager Ordet af deres Hjerte, at de skulle ikke troe og blive salige.

13. Men de paa Klippen ere de, som annamme Ordet med Glæde, naar de det høre; og disse have ikke Rod; de troe til en Tid og falde fra i Fristelsens Tid.

14. Men det, som faldt iblandt Tornene, ere de, som det høre; og de gaae hen og kvæles under dette Livs Bekymringer og Rigdom og Vellyster, og bære ingen fuldkommen Frugt.

15. Men det i den gode Jord ere de, hvilke, naar de høre Ordet, beholde det i et smukt og godt Hjerte, og bære Frugt i Taalmodighed.

16. Men Ingen, som tænder et Lys, skjuler det med et Kar eller sætter det under en Bænk; men han sætter det paa en Lysestage, at de, som komme ind, kunne see Lyset.

17. Thi der er Intet skjult, som jo skal blive aabenbaret; og Intet er hemmeligt, som jo skal blive kjendt og komme for Lyset.

18. Seer derfor til, hvorledes I høre; thi hvo som haver, ham skal gives; og hvo som ikke haver, fra ham skal og tages det, han synes at have.

19. Men hans Moder og Brødre kom til ham, og kunde ikke komme ham i Tale for Folket.

20. Og det blev ham tilkjendegivet af Nogle, som sagde: din Moder og dine Brødre staae udenfor og begjære at see dig.

21. Men han svarede og sagde til dem: min Moder og mine Brødre ere disse, som høre Guds Ord, og gjøre det.

22. Og det begav sig en Dag, at han traadte i et Skib tilligemed sine Disciple, og han sagde til dem: lader os fare over Søen; og de fore ud.

23. Men der de seilede, faldt han

V. 8. 1 Mos. 26, 12. Matth. 11, 15. Ap. G. 2, 7. fg. - **V. 9.** Marc. 4, 10. - **V. 10.** Matth. 13, 11. Marc 4, 11. 12. Es. 6, 9. 10. Matth. 11, 25. Joh. 12, 40. Ap. G. 28, 26. Rom. 11, 8. 2 Cor. 3, 14. - **V. 11.** Matth. 13, 18. fg. Marc. 4, 14. fg. 1 Petr. 1, 23. - **V. 13.** Marc. 14, 71 - **V. 14.** Matth. 19, 23. Marc. 10, 23. 1 Tim. 6, 9. - **V. 15.** Hebr. 10, 36. - **V. 16.** c. 11, 33 Matth. 5, 15. Marc. 4, 21. - **V. 17.** Joh 12, 22. Matth. 10, 26. Marc. 4, 22. Luc. 12, 2. - **V. 18.** Marc. 4, 24. Matth. 13, 12. c. 25, 29. Marc. 4, 25. Luc. 19, 26. - **V. 19.** Matth. 12, 46. fg. c. 13, 55. Marc. 3, 31. - **V. 21.** Joh. 15. 14. 2 Cor. 5, 16. - **V. 22.** Matth. 8, 23. fg. Marc. 4, 35. - **V. 23.** Jon. 1, 4. 5. Sp. 21, 14.

i Søvn, og en Storm reiste sig paa Søen, og Skibet blev fuldt af Vand, og de vare i Fare.

24. Da traadte de til ham, og vakte ham og sagde: Mester! Mester! vi forgaae. Men han stod op og truede Veiret og Vandets Bølger; og de lagde sig, og det blev blikstille.

25. Da sagde han til dem: hvor er Eders Tro? Men de forfærdedes og forundrede sig, og sagde til hverandre: hvo er dog denne? thi han byder baade over Veir og Vand, og de ere ham lydige.

26. Og de seilede frem til de Gadareners Egn, hvilken er tvert over for Galilæa.

27. Men der han traadte ud paa Landet, mødte ham en Mand af Staden, som i lang Tid havde været besat af Djævle, som ikke tog Klæder paa og ikke blev i Huus, men iblandt Gravene.

28. Men der han saae Jesus, raabte han og faldt ned for ham og sagde med høi Røst: hvad haver jeg med dig at skaffe, Jesus, den allerhøieste Guds Søn! jeg beder dig, at du ikke vil pine mig.

29. Thi han bød den urene Aand at fare ud af Menneskет; thi i lang Tid havde den slebet ham, og han havde været bunden med Lænker og Bøier og bevogtet, og han havde sønderrevet Baandene, og var dreven af Djævelen i Ørknerne.

30. Men Jesus spurgte ham og sagde: hvad hedder du? Men han sagde: Legio; thi mange Djævle vare farne i ham.

31. Og de bade ham, at han ikke vilde byde dem fare hen i Afgrunden.

32. Men der var sammesteds en stor Hjord Svin, som græssede paa Bjerget; og de bade ham, at han vilde tilstede dem at fare i dem; og han tilstedte dem det.

33. Men Djævlene fore ud af Menneskет og fore i Svinene, og Hjorden styrtede sig ned af Brinken i Søen, og druknede.

34. Men der Hyrderne saae det, som var skeet, flyede de, og gik hen og kundgjorde det i Staden og paa Landet.

35. Da gik de ud at see det, som var skeet, og kom til Jesus, og fandt det Menneske, af hvem Djævlene vare uddrevne, siddende ved Jesu Fødder, paaklædt og ved Sands; og de forfærdedes.

36. Men de, som havde seet det, kundgjorde dem ogsaa, hvorledes den Besatte var bleven frelst.

37. Og den hele Mængde af Gadarenernes Land bade ham, at han vilde gaae bort; thi de vare betagne med stor Frygt; men han traadte i Skibet og vendte tilbage igjen.

38. Men Manden, af hvem Djævlene vare udfarne, bad ham, at han maatte være hos ham; men Jesus lod ham fare og sagde:

39. vend tilbage til dit Huus og fortæl, hvor store Ting Gud haver gjort dig. Og han gik bort og for-

V. 25. Job 26, 12. Ps. 107, 29. - **V. 26.** *Matth. 8, 28. fg. Marc. 5, 1.* - **V. 28.** Jak. 2, 19. - **V. 30.** *Marc. 5, 9.* - **V. 37.** Ap. G. 16, 39. Luc. 1, 65. c. 7, 16. - **V. 38.** Marc. 5, 18. - **V. 39.** Ps. 126, 2. 3.

hndte igjennem den ganske Stad, vor store Ting Jesus havde gjort am.

40. Men det begav sig, der Jesus om tilbage, tog Folket imod ham, thi de forventede ham alle.

41. Og see, der kom en Mand, som hedte Jairus, og han var Forstander for Synagogen; og han faldt ned for Jesu Fødder og bad ham at komme ind i hans Huus;

42. thi han havde en eenbaaren Datter ved 12 Aar gammel, og hun droges med Døden. Men idet han gik, trængte Folket ham.

43. Og en Kvinde, som havde havt Blodflod i tolv Aar, og havde kostet al sin Formue paa Læger, og kunde ikke blive helbredet af Nogen,

44. hun gik til bagfra og rørte ved Sømmen af hans Klædebon; og strax stilledes hendes Blodflod.

45. Og Jesus sagde: hvo var det, som rørte ved mig? Men der Alle negtede det, sagde Peter og de, som vare med ham: Mester! Folket trykker og trænger dig, og du siger: hvo var det, som rørte ved mig?

46. Men Jesus sagde: der rørte Nogen ved mig; thi jeg fornam, at der udgik en Kraft fra mig.

47. Men der Kvinden saae, at det ikke var skjult, kom hun bævende og faldt ned for ham og bekjendte for ham i alt Folkets Paahør, af hvad Aarsag hun havde rørt ved ham, og hvorledes hun strax var bleven helbredet.

48. Men han sagde til hende: vær frimodig, min Datter! din Tro haver frelst dig; gak bort med Fred.

49. Der han endnu talede, kom En fra Synagogforstanderens Huus og sagde til ham: din Datter er død; umag ikke Mesteren.

50. Men der Jesus det hørte, svarede han ham og sagde: frygt ikke; tro ikkun, saa skal hun blive frelst.

51. Men der han kom i Huset, lod han Ingen gaae ind, uden Peter og Jakob og Johannes, og Pigens Fader og Moder.

52. Men de græd alle og holdt Veeklage over hende; men han sagde: græder ikke; hun er ikke død, men sover.

53. Og de beloe ham; thi de vidste, at hun var død.

54. Men han drev dem alle ud, og tog fat paa hendes Haand, og raabte og sagde: Pige, staa op!

55. Og hendes Aand kom igjen, og hun stod strax op; og han befoel, at man skulde give hende at æde.

56. Og hendes Forældre bleve saare forfærdede! men han bød dem, at de ikke skulde sige Nogen det, som var skeet.

9. Capitel.

(I) De Tolv udsendes, 1-6 (II) Herodes vil gjerne see Jesus 7-9. (III) Apostlerne komme tilbage, Christus lærer, helbreder, bespiser 5000 Mænd, 10-17. (IV) Peter bekjender ham at være Guds Søn, 18-21. (V) Jesus taler om sin Lidelse, om Selvfornegtelse og om sit Riges Tilkommelse, 22-27. (VI) Forklares paa Bjerget, 28-36. (VII) Helbreder den Maanesyge, 37-43 (VIII) Taler om sin Lidelse 44. 45. (IX) Om Ydmyghed, 46-48.

V. 41. Matth. 9, 18. fg. Marc. 5, 22. fg. - V. 43. 3 Mos. 15, 25. - V. 44. c. 7, 38. - V. 46. c. 6, 19. - V. 48. c. 7, 50. - V. 49. Marc. 5, 35. fg. - V. 52. c. 7, 13. Matth. 9, 24. Joh. 11, 11. - V. 55. Joh. 11, 44.

(X) Imod blind Nidkjærhed, 49-56. (XI) Om sin Efterfølgelse, 57-62.

1. Men han kaldte sine tolv Disciple tilsammen, og gav dem Magt og Myndighed over alle Djævle og til at helbrede Sygdomme,

2. og sendte dem ud at prædike Guds Rige og at helbrede de Syge.

3. Og han sagde til dem: tager Intet med paa Veien, hverken Stave, ei heller Taske, ei heller Brød, ei heller Penge, ei heller skal hver have to Kjortler.

4. Og i hvilket Huus I gaae ind, bliver der, og drager derfra bort.

5. Og hvorsomhelst de ikke ville annamme Eder, gaaer ud af den Stad, og afryster endog Støvet af Eders Fødder til et Vidnesbyrd imod dem.

6. Men de gik ud og droge fra By til By, prædikede Evangelium og helbredte allevegne.

7. Men Herodes den Fjerdingsfyrste hørte alt det, som han gjorde, og han kom i Tvivl, fordi Nogle sagde, at Johannes var opvakt fra de Døde;

8. men Nogle, at Elias var aabenbaret, men Andre, at en Prophet, een af de gamle, var opstanden.

9. Og Herodes sagde: Johannes haver jeg ladet halshugge; men hvo er denne, om hvilken jeg hører Saadant? Og han søgte at faae ham at see.

10. Og Apostlerne kom tilbage og fortalte ham, hvor store Ting de havde gjort; og han tog dem til sig og veg bort afsides til et øde Sted ved en Stad, som kaldes Bethsaida.

11. Men der Folket fik det vide, fulgte de efter ham; og han tog imod dem og talede til dem om Guds Rige, og helbredte dem som havde Lægedom behov.

12. Men Dagen begyndte at hælde da traadte de Tolv til og sagde til ham: lad Folket fare, at de kunne gaae herfra til de omliggende Byer og Landsbyer, og faae Herberge og finde Føde; thi vi ere her paa øde Sted.

13. Men han sagde til dem: giver I dem at æde. Men de sagde: vi have ikke mere end fem Brød og to Fiske, med mindre vi skulle gaae bort og kjøbe Mad til al denne Mængde.

14. Thi de vare ved fem tusind Mænd. Men han sagde til sine Disciple: lader dem sætte sig ned i Hobe, halvtredsindstyve i hver.

15. Og de gjorde saa, og de lode dem alle sætte sig ned.

16. Men han tog de fem Brød og de to Fiske, og saae op mod Himmelen, og velsignede dem, og brød dem og gav Disciplene dem, at lægge dem for Folket.

17. Og de aade og bleve alle mætte; og der optoges af Stykkerne, som bleve tilovers fra dem, tolv Kurve.

18. Og det begav sig, der han

G. 9. V. 1. Matth. 10, 1. Marc. 3, 13. c. 6, 7. Luc. 6, 13. - *V. 2.* Matth. 10, 7. 8. - *V. 3.* Matth. 10, 9. Marc. 6, 8. Luc. 22, 35. - *V. 4.* Matth. 10, 11. Marc. 6, 10. - *V. 5.* *G. 13 51. c. 18,* 6. - *V. 7.* Matth. 14, 1. Marc. 6, 14. - *V. 9.* c. 23, 8. - *V. 1* Matth. 14, 13. fg. Marc. 6, 32. fg. - *V. 1* Joh. 6, 5. - *V. 16.* Matth. 14, 19. - *V.* 2 Kong. 4, 44. Marc. 8, 8. - *V. 18.* 16, 13. fg. Marc. 8, 27.

var alene og bad, at hans Disciple vare hos ham; og han spurgte dem ad og sagde: hvem siger Folket mig at være?

19. Men de svarede og sagde: de sige, du er Johannes den Døber; men Andre, Elias; men Andre, at en Prophet af de gamle er opstanden.

20. Men han sagde til dem: men I, hvem sige I mig at være? Da svarede Peter og sagde: Guds Christus.

21. Men han bød dem strengeligen, at de skulde Ingen sige dette.

22. Og han sagde: det bør Menneskens Søn at lide meget, og at forskydes af de Ældste og Ypperstepræster og Skriftkloge, og ihjelslaaes, og opstaae paa tredie Dag.

23. Men han sagde til dem alle: hvo som vil komme efter mig, skal fornegte sig selv, og tage sit Kors op daglig, og følge mig;

24. thi hvo som vil frelse sit Liv, skal miste det; men hvo som mister sit Liv for min Skyld, han skal frelse det.

25. Thi hvad gavner det Mennesket, om han vandt den ganske Verden, men tabte sig selv eller led Skade paa sig selv?

26. Thi hvo som skammer sig ved mig og mine Ord, ved ham skal Menneskens Søn skamme sig, naar han kommer i sin Herlighed og Faderens og de hellige Engles.

27. Men sandelig siger jeg Eder: der ere Nogle af dem, som her staae, der ingenlunde skulle smage Døden, førend de see Guds Rige.

28. Men det begav sig ved otte Dage efter denne Tale, at han tog Peter og Johannes og Jakob til sig, og gik op paa et Bjerg at bede.

29. Og der han bad, blev hans Ansigts Skikkelse anderledes, og hans Klædebon blev hvidt og skinnende.

30. Og see, to Mænd talede med ham, hvilke vare Moses og Elias,

31. som bleve sete i Herlighed, og talede om hans Udgang, som han skulde fuldende i Jerusalem.

32. Men Peter og de, som vare med ham, vare betyngede med Søvn; men der de vaagnede op, saae de hans Herlighed og de to Mænd, som stode hos ham.

33. Og det begav sig, der disse skiltes fra ham, sagde Peter til Jesus: Mester! her er godt for os at være; lader os gjøre tre Boliger, dig een, Moses een, og Elias een; dog han vidste ikke, hvad han sagde.

34. Men idet han talede Saadant, kom en Sky og overskyggede dem; men de forfærdedes, der de kom ind i Skyen.

35. Og en Røst kom af Skyen,

V. 19. Matth. 14, 2. Marc. 6, 14. Luc. 9, 8. - **V. 20.** Matth. 16, 16. Joh. 6, 69. - **V. 22.** Matth. 16, 21. c. 17, 22. 23. c. 20, 18. 19. Marc. 9, 31. Luc. 18, 32. 33. c. 24, 7. - **V. 23.** *Matth. 16, 24.* Marc. 8, 34. - **V. 24.** *c. 17, 33. Joh. 12, 25* - **V. 25.** *Matth. 16, 26.* - **V. 26.** Matth. 10, 33. *Marc. 8, 38. Luc. 12, 8. 2 Tim. 2, 12. 1 Joh. 2, 23.* - **V. 27.** Matth. 16, 28. Marc. 9, 1. - **V. 28.** Matth. 17, 1. fg. Marc. 9, 2. fg. Luc. 8, 51. - **V. 30.** Ap. G. 1, 10. - **V. 32.** Dan. 8, 18 c. 10, 9. - **V. 35.** Es. 42, 1. Matth. 3, 17. c. 17, 5. Marc. 1, 11. c. 9, 7. Ap. G. 3, 22. Col. 1, 13. 2 Petr. 1, 17. 5 Mos. 18, 15. 19.

som sagde: denne er min Søn, den Elskelige, hører ham.

36. Og idet Røsten skete, blev Jesus funden alene, og de tang og forkyndte i de Dage Ingen Noget af det, de havde seet.

37. Men det begav sig Dagen derefter, der de kom ned af Bjerget, da gik meget Folk ham imøde.

38. Og see, en Mand iblandt Folket raabte og sagde: Mester! jeg beder dig, see til min Søn! thi han er min eenbaarne.

39. Og see, en Aand griber ham, og strax skriger han, og den slider ham saa, at han fraader, og med Nød viger den fra ham, naar den haver piint ham;

40. og jeg bad dine Disciple, at de skulde uddrive den, og de kunde ikke.

41. Men Jesus svarede og sagde: o du vantroe og forvendte Slægt! hvorlænge skal jeg være hos Eder og taale Eder? Før din Søn her hid.

42. Men der han kom til ham, rev og sled Djævelen ham; men Jesus truede den urene Aand, og helbredte Drengen, og gav hans Fader ham igjen.

43. Men de bleve alle saare forfærdede over Guds Majestæt.

44. Men der de alle forundrede sig over alt det, Jesus gjorde, sagde han til sine Disciple: gjemmer I udi Eders Øren disse Ord: Menneskens Søn skal overantvordes i Menneskers Hænder.

45. Men dette Ord forstode de ikke, og det var skjult for dem, saa de ikke begrebe det, og de frygtede at spørge ham om dette Ord.

46. Men der opstod den Tanke hos dem, hvo af dem vel skulde være den Største.

47. Men der Jesus saae deres Hjertes Tanke, tog han et Barn og stillede det hos sig.

48. Og han sagde til dem: hvo som annammer dette lidet Barn i mit Navn, annammer mig; og hvo mig annammer, annammer den, som mig udsendte; thi hvo som er den Mindste iblandt Eder alle, han skal være stor.

49. Men Johannes svarede og sagde: Mester! vi saae En, som uddrev Djævle i dit Navn; og vi forbøde ham det, fordi han ikke følger med os.

50. Og Jesus sagde til ham: forbyder ham det ikke; thi hvo som ikke er imod os, er med os.

51. Men det begav sig, der de Dage fuldkommedes, at han skulde optages, da vendte han stadelig sit Ansigt at vandre til Jerusalem.

52. Og han sendte Bud for sig, og de gik bort og kom ind i en af Samaritanernes Byer, at berede ham Herberge.

53. Og de annammede ham ikke, fordi hans Ansigt var vendt mod Jerusalem.

V. 37. Matth. 17, 14 fg. Marc. 9, 14. fg. - V. 38. c. 7, 12. - V. 44. Matth. 16, 21. c. 17, 22. Marc. 9, 31. Luc. 18, 32 - V. 45. c. 2, 50. c. 18, 34. - V. 46. Matth. 18, 1. Marc. 9, 34. Luc. 22, 24. - V. 48. Matth. 18, 5. Marc. 9, 37. Luc. 10, 16. c. 14, 11. Joh. 13, 20. Matth. 23, 11. Luc. 18, 14. - V. 49. 4 Mos. 11, 27. 28. Marc. 9, 38. - V. 50. Matth. 12, 30. Luc. 11, 23. - V. 51. Ap. G. 1, 2. - V. 52. Joh. 4, 9.

54. Men der hans Disciple, Johannes og Jakob, saae det, sagde de: Herre! vil du, at vi skulle byde Ild falde ned af Himmelen og fortære dem, ligesom og Elias gjorde?

55. Men han vendte sig, og strafsede dem og sagde: I vide ikke, af hvad Aand I ere.

56. Thi Menneskens Søn er ikke kommen, at fordærve Menneskers Sjæle, men at frelse dem. Og de gik til en anden By.

57. Men det begav sig, der de gik paa Veien, sagde En til ham: Herre! jeg vil følge dig, i hvor du gaaer hen.

58. Men Jesus sagde til ham: Ræve have Huler, og Himmelens Fugle Reder; men Menneskens Søn haver ikke det, han kan helde sit Hoved til.

59. Men han sagde til en Anden: følg mig. Men denne sagde: Herre! tilsted mig, at jeg først gaaer hen at begrave min Fader.

60. Men Jesus sagde til ham: lad de Døde begrave deres Døde; men gak du hen og forkynd Guds Rige.

61. Men og en Anden sagde: Herre! jeg vil følge dig; men tilsted mig først at tage Affked fra dem, som ere i mit Huus.

62. Men Jesus sagde til ham: Ingen, som lægger sin Haand paa Ploven, og seer tilbage, er vel skikket til Guds Rige.

10. Capitel.

(I) Jesus udsender 70 Disciple, raaber Vee over Chorazin, 1-16. (II) De 70 komme glade tilbage; Jesus lærer, hvori de skulle glæde sig, 17-20; priser Faderen, 21. 22; priser Disciplene salige, 23-24. (III) Lærer en Skriftlog, hvo der var hans Næste, 25-37. (IV) Roser Maria fremfor Martha, 38-42.

1. Men derefter beskikkede Herren og halvfjerdsindstyve Andre og sendte dem ud To og To for sig, til hver Stad og hvert Sted, hvorhen han selv vilde komme.

2. Og han sagde til dem: Høsten er vel stor, men Arbeiderne ere faa; beder derfor Høstens Herre, at han udsender Arbeidere i sin Høst.

3. Gaaer bort! See, jeg sender Eder som Lam midt iblandt Ulve.

4. Bærer ikke Pung, ei heller Taske, ei heller Skoe; og hilser Ingen paa Veien.

5. Men hvor som I komme ind i et Huus, der siger først: Fred være med dette Huus.

6. Og er der sammesteds et Fredens Barn, skal Eders Fred hvile paa ham; men er der ingen, da skal den vende til Eder igjen.

7. Men bliver i det samme Huus, æder og drikker, hvad de have; thi en Arbeider er sin Løn værd. I skulle ikke gaae fra Huus til Huus.

8. Og hvor I komme ind i en Stad, og de annamme Eder, da æder, hvad Eder foresættes;

9. og helbreder de Syge, som deri ere, og siger dem: Guds Rige er kommet nær til Eder.

10. Men hvor I komme ind i en Stad, og de ikke annamme Eder,

V. 54. 2 Kong. 1, 10. 12. - **V. 55.** Gal. 5, 22. 23. - **V. 56.** Joh. 3, 17. c. 12, 47. - **V. 57.** Matth. 8, 19. - **V. 59.** Matth. 8, 21. - **V. 61.** 1 Kong. 19, 20. - **V. 62.** 1 Mos. 19, 26. - **C. 10. V. 1.** 2 Mos. 15, 27. - **V. 2.** *Matth. 9, 37. Joh. 4, 35.* 2 Thess. 3, 1. - **V. 3.** Matth. 10, 16. - **V. 4.** Matth. 10, 9. Marc. 6, 8. Luc. 9, 3. c. 22, 35. 2 Kong. 4, 29. - **V. 7.** 3 Mos. 19, 13. 5 Mos. 24, 14. Matth. 10, 10. 1 Tim. 5, 18. - **V. 8.** Matth. 10, 11. 1 Cor. 9, 4. - **V. 9.** Matth. 3, 2. c. 4, 17. c. 10, 7.

da gaaer ud paa dens Gader og siger:

11. vi afstryge for Eder endog det Støv, som hænger ved os af Eders Stad; dog skulle I dette vide, at Guds Rige haver været nær hos Eder.

12. Men jeg siger Eder, det skal gaae Sodoma lideligere paa hiin Dag, end denne Stad.

13. Vee dig, Chorazin! vee dig, Bethsaida! thi vare de kraftige Gjerninger skete i Tyrus og Sidon, som ere skete hos Eder, havde de længe siden siddet i Sæk og Aske og omvendt sig.

14. Dog skal det gaae Tyrus og Sidon lideligere i Dommen end Eder.

15. Og du, Capernaum! som er ophøiet indtil Himmelen du skal nedstødes indtil Helvede.

16. Hvo som Eder hører, hører mig, og hvo som Eder foragter, foragter mig; men hvo mig foragter, foragter den, som mig udsendte.

17. Men de Halvfjerdsindstyve kom igjen med Glæde og sagde: Herre! ogsaa Djævlene ere os underdanige i dit Navn.

18. Men han sagde til dem: jeg saae, at Satanas faldt ned af Himmelen som et Lyn.

19. See, jeg giver Eder Magt at træde paa Slanger og Skorpioner, og over al Fjendens Kraft; og slet intet skal skade Eder.

20. Dog glæder Eder ikke derover, at Aanderne ere Eder underdanige, men glæder Eder mere, at Eders Navne ere skrevne i Himlene.

21. I den samme Stund frydede Jesus sig i Aanden og sagde: jeg priser dig, Fader, Himmelens og Jordens Herre! at du haver skjult disse Ting for de Vise og Forstandige, og aabenbaret de Umyndige dem. Ja, Fader! thi det var saaledes behageligt for dig.

22. Alle Ting ere mig overgivne af min Fader; og Ingen kjender, hvo Sønnen er, uden Faderen, og hvo Faderen er, uden Sønnen, og hvem Sønnen vil aabenbare det.

23. Og han vendte sig til Disciplene i Særdeleshed og sagde til dem; salige ere de Øine, som see det, I see.

24. Thi jeg siger Eder, at mange Propheter og Konger vilde seet det, I see, og have det ikke seet, og hørt det, I høre, og have det ikke hørt.

25. Og see, en Lovkyndig stod op, og fristede ham og sagde: Mester! hvad skal jeg gjøre, at jeg kan arve et evigt Liv?

26. Men han sagde til ham: hvad er skrevet i Loven? hvorledes læser du?

V. 11. Matth. 10, 14. Marc. 6, 11. Ap. G. 13, 51. c. 18, 6. - **V. 12.** Matth. 11, 24. - **V. 13.** Matth. 11, 21. - **V. 16.** Matth. 10, 40. Marc. 9, 37. Joh. 13, 20. 1 Thess. 4, 8. - **V. 18.** Aab. 12, 8. 9. - **V. 19.** Ps. 91, 13. Ap. G. 28, 5. - **V. 20.** 2 Mos. 32, 32. Es. 4, 3. Dan. 12, 1. Phil. 4, 3. Aab. 13, 8. - **V. 21.** Matth. 11, 25. Es. 29, 14. 1 Cor. 1, 19. 26. c. 2, 6. - **V. 22.** Ps. 8, 7. Matth. 11, 27. c. 28, 18. Joh. 3, 35. c. 17, 2. 1 Cor. 15, 27. Eph. 1, 21. Phil. 2, 9. Hebr. 2, 8. Joh. 1, 18. c. 6, 46. - **V. 23.** 1 Kong. 10, 8. Matth. 13, 16. - **V. 24.** 1 Petr. 1, 10. - **V. 25.** Matth. 22, 35. Marc. 12, 28. Matth. 19, 16. Ap. G. 16, 30.

27. Men han svarede og sagde til ham: du skal elske Herren din Gud af dit ganske Hjerte og af din ganske Sjæl og af din ganske Styrke og af dit ganske Sind, og din Næste som dig selv.

28. Men han sagde til ham: du svarede ret; gjør dette, saa skal du leve.

29. Men han vilde gjøre sig selv retfærdig, og sagde til Jesus: hvo er da min Næste?

30. Men Jesus svarede og sagde: et Menneske gik fra Jerusalem til Jericho, og faldt iblandt Røvere, hvilke baade klædte ham af og sloge ham, og gik bort og lode ham ligge halvdød.

31. Men ved en Hændelse drog en Præst den samme Vei ned, og der han saae ham, gik han forbi.

32. Desligeste ogsaa en Levit, der han kom til Stedet, gik han til og saae ham, og gik forbi.

33. Men en Samaritan reiste og kom til ham, og der han saae ham, ynkedes han inderligen.

34. Og han gik til ham, forbandt hans Saar og gød Olie og Viin derudi, løftede ham paa sit eget Dyr og førte ham til Herberge og røgtede ham.

35. Og den anden Dag, der han reiste bort, tog han to Penge ud og gav Værten dem, og sagde til ham: røgte ham, og hvad du udlægger mere, vil jeg betale dig, naar jeg kommer igjen.

36. Hvilken af disse Tre tykkes dig nu at have været hans Næste, der var falden iblandt Røvere?

37. Men han sagde: den, som gjorde Barmhjertighed imod ham. Derfor sagde Jesus til ham: gak bort, og gjør du ligesaa.

38. Men det begav sig, der de vandrede, gik han ind i en By; men der var en Kvinde, som hedte Martha, hun annammede ham i sit Huus.

39. Og hun havde en Søster, som hedte Maria, og hun satte sig ved Jesu Fødder og hørte hans Tale.

40. Men Martha syslede med megen Opvartning; og hun traadte til og sagde: Herre! agter du ikke paa, at min Søster lader mig opvarte ene? Siig hende dog, at hun kommer mig til Hjælp.

41. Men Jesus svarede og sagde til hende: Martha! Martha! du gjør dig Bekymring og Uro med mange Ting;

42. men Eet er fornødent; Maria haver udvalgt den gode Deel, som ikke skal borttages fra hende.

11. Capitel.

(I) Jesus lærer sine Disciple at bede, 1-13. (II) Driver en Djævel ud, bespottes, forsvarer sig, 14-28. (III) Henviser Folket til Jonas Tegn, og straffer deres Vantro, 29-32. (IV) Taler om Menneskens Lys, 33-36. (V) Væder med Pharisæer, raaber Vee over dem og de Lovkyndige, 37-54

1. Og det begav sig, der han var paa et Sted og bad, at en af hans Disciple sagde til ham, der han lod af: Herre! lær os at bede, som Johannes og lærte sine Disciple.

V. 27. 5 Mos. 6, 5. c. 10, 12. c. 30, 6. 3 Mos. 19, 18. Matth. 22, 39. Rom. 13, 9. Gal. 5, 14. 1 Tim. 1, 5. - **V. 28.** 3 Mos. 18, 5. Ez. 20, 11. - **V. 29.** 2 Mos. 11, 2. - **V. 38.** Joh. 11, 1. c. 12, 2. 3. - **V. 39.** Ap. G. 22, 3. - **V. 42.** Ps. 27, 4. Matth. 6, 33. Phil. 3, 14.

2. Da ſagde han til dem: naar I bede, da ſiger: vor Fader, du ſom er i Himlene! helliget vorde dit Navn; komme dit Rige; ſkee din Villie, ſom i Himmelen, ſaa og paa Jorden;

3. giv os hver Dag vort daglige Brød;

4. og forlad os vore Synder, thi og vi forlade hver, ſom os er ſkyldig; og led os ikke i Friſtelſe; men fri os fra det Onde.

5. Og han ſagde til dem: om Nogen af Eder haver en Ven, og vilde gaae til ham om Midnat og ſige til ham: Kjære! laan mig tre Brød,

6. efterdi min Ven er kommen til mig fra Reiſen, og jeg haver Intet at ſætte for ham;

7. og han derinde ſkulde ſvare og ſige: gjør mig ikke Uro; Døren er nu tillukt, og mine Børn ere med mig i Senge, jeg kan ikke ſtaae op at give dig;

8. da, ſiger jeg Eder, derſom han og ikke ſtaaer op og giver ham, fordi han er hans Ven, ſaa ſtaaer han dog op for hans Ubluheds Skyld, og giver ham ſaa mange, ſom han haver behov.

9. Og jeg ſiger Eder: beder, ſaa ſkal Eder gives; leder, ſaa ſkulle I finde; banker, ſaa ſkal Eder oplades.

10. Thi hver den, ſom beder, han faaer, og hvo ſom leder, han finder, og den, ſom banker paa, ham ſkal oplades.

11. Men derſom iblandt Eder en Søn beder ſin Fader om et Brød, monne han da give ham en Steen? og derſom han beder om en Fiſk, monne han for Fiſken give ham en Slange?

12. Eller og derſom han beder om et Æg, monne han give ham en Skorpion?

13. Derſom da I, ſom ere onde, vide at give Eders Børn gode Gaver, hvor meget mere ſkal den himmelſke Fader give dem den Hellig Aand, ſom ham bede?

14. Og han uddrev en Djævel, og den var ſtum; men det ſkete, der Djævelen var udfaren, talede den Stumme, og Folket forundrede ſig.

15. Men Nogle af dem ſagde: han uddriver Djævle ved Beelzebul, Djævlenes Øverſte.

16. Men Andre friſtede ham, og begjerede Tegn af ham fra Himmelen.

17. Men der han fornam deres Tanker, ſagde han til dem: hvert Rige, ſom er ſplidagtigt med ſig ſelv, bliver øde, og et Huus, ſom er ſplidagtigt med ſig ſelv, falder.

18. Men er og Satanas bleven ſplidagtig med ſig ſelv, hvorledes ſkal hans Rige da blive beſtandigt? Thi I ſige, jeg uddriver Djævle ved Beelzebul.

19. Men om jeg uddriver Djævle ved Beelzebul, ved hvem uddrive da Eders Sønner dem? Derfor ſkulle de være Eders Dommere.

C. 11. V. 2. Matth. 6, 9. 2 Moſ. 20, 7. Luc. 17, 20. 1 Sam. 3, 18. 2 Sam. 10, 12. Ap. G. 21, 14. - **V. 4.** Pſ. 32, 5. 6. Eph. 4, 32. 1 Cor. 10, 13. Jak. 1, 13. 15. Pſ. 91, 3. fg. 2 Tim. 4, 18. - **V. 5.** c. 18, 1. fg. - **V. 9.** Matth. 7, 7. c. 21, 22. Marc. 11, 24. Joh. 14, 13. c. 15, 7. c. 16, 23. 24. Jak. 1, 5. 6. 1 Joh. 3, 22. - **V. 11.** Matth. 7, 9. fg. - **V. 13.** Pſ. 143, 10. - **V. 14.** Matth. 9, 32. fg. c. 12, 22. - **V. 15.** Matth. 12, 24. Marc. 3, 22. - **V. 16.** Matth. 12, 38. c. 16, 1. - **V. 17.** Joh. 2, 25.

20. Men dersom jeg uddriver Djævle ved Guds Finger, da er jo Guds Rige kommet til Eder.

21. Naar den Stærke bevæbnet vogter sit Pallads, bliver det, han haver, med Fred.

22. Men naar en Stærkere end han kommer over ham og overvinder ham, da borttager han hans fulde Rustning, som han forlod sig paa, og uddeler hans Bytte.

23. Hvo som ikke er med mig, er imod mig; og hvo som ikke samler med mig, adspreder.

24. Naar den urene Aand udfarer af Mennesket, vandrer han igjennem tørre Steder og søger Hvile; og naar han ikke finder den, da siger han: jeg vil vende om til mit Huus, som jeg gik ud af.

25. Og naar han kommer, finder han det feiet og prydet.

26. Da gaaer han bort, og tager syv andre Aander med sig, som ere værre end han selv, og naar de komme ind, boe de der; og det Sidste bliver værre med dette Menneske, end det Første.

27. Men det begav sig, der han sagde disse Ting, opløftede en Kvinde af Folket Røsten og sagde til ham: saligt er det Liv, som bar dig, og de Bryster, som du diede.

28. Men han sagde: ja, salige ere de, som høre Guds Ord, og bevare det.

29. Men der Folket forsamledes til ham, begyndte han at sige: denne Slægt er ond, den begjærer et Tegn, og den skal intet Tegn gives, uden Jonas Prophetens Tegn.

30. Thi ligesom Jonas var de Niniviter et Tegn, saa skal og Menneskens Søn være for denne Slægt.

31. Dronningen fra Sønden skal opstaae ved Dommen imod Mændene af denne Slægt, og skal fordømme dem; thi hun kom fra Jordens Grændser, at høre Salomons Viisdom; og see, her er mere end Salomon.

32. De Mænd af Ninive skulle opstaae ved Dommen imod denne Slægt, og fordømme den; thi de omvendte sig ved Jonas Prædiken; og see, her er mere end Jonas.

33. Ingen tænder et Lys og sætter det i Skjul, ikke heller under en Skjeppe, men paa en Lysestage, at de, som gaae ind, kunne see dets Skin.

34. Øiet er Legemets Lys; naar dit Øie derfor er sundt, er og dit ganske Legeme lyst, men dersom det er ondt, er og dit Legeme mørkt.

35. See derfor til, at det Lys, der er i dig, ikke er Mørke.

36. Dersom da dit ganske Legeme er lyst, saa at ingen Deel deraf er mørk, bliver det hele lyst, som naar Lyset med sin Glands bestraaler dig.

37. Men idet han talede, bad en Pharisæer ham, at han vilde æde Middagsmaaltid med ham, og han gik ind og satte sig tilbords.

V. 20. 2 Mos. 8, 19. - **V. 22.** Es. 53, 12. Col. 2. 15. Es. 49, 25. Eph 6, 11. 13. - **V. 23.** Matth. 12, 30. - **V. 24.** Matth 12, 43. - **V. 26.** Joh. 5, 14 Hebr. 6, 4 c. 10, 26. 2 Petr. 2. 20. - **V. 28.** Matth. 7 21. Joh. 8, 47. Rom. 2, 13. Hebr. 4, 2. - **V. 29.** Matth. 12, 39. Jon. 2, 1. - **V. 31.** 1 Kong 10, 1. - **V. 32.** Jon. 3, 5. - **V. 33.** c 8. 16 - **V. 34.** Matth. 6, 22.

38. Men Pharisæeren forundrede sig, da han saae, at han ikke toede sig først før Maaltid.

39. Men Herren sagde til ham: I Pharisæer rense nu Bægere og Fade udvortes; men det Indvortes i Eder er fuldt af Rov og Ondskab.

40. I Daarer! den, som gjorde det Udvortes, gjorde han ikke ogsaa det Indvortes?

41. Men af det Indvortes giver Almisse; see, saa ere alle Ting Eder rene.

42. Men vee Eder, I Pharisæer! at I give Tiende af Mynte og Rude og allehaande Urter, og forbigaae Dom og Guds Kjærlighed; disse Ting burde man at gjøre, og ikke forsømme de andre.

43. Vee Eder, I Pharisæer! at I ville gjerne sidde paa det fornemste Sæde i Synagogerne og være hilsede paa Torvene.

44. Vee Eder, I Skriftkloge og Pharisæer, I Dienskalke! at I ere som ukjendelige Grave, og Menneskene, som gaae over dem, vide det ikke.

45. Men en af de Lovkyndige svarede og sagde til ham: Mester! idet du siger Saadant, forhaaner du og os.

46. Men han sagde: vee og Eder, I Lovkyndige! thi I besvære Menneskene med Byrder, vanskelige at bære, og selv røre I Byrderne ikke med een af Eders Fingre.

47. Vee Eder, at I bygge P pheternes Grave, men Eders Fa sloge dem ihjel.

48. Saaledes vidne I med Eb Fædres Gjerninger, og samtykke de thi de sloge dem ihjel, og I by deres Grave.

49. Derfor har og Guds Vi dom sagt: jeg vil sende Prophe og Apostler til dem, og nogle dem skulle de slaae ihjel, og f følge andre,

50. paa det at alle Prophet Blod, som er udøst fra Verde Begyndelse, skal kræves af den Slægt,

51. fra Abels Blod indtil Zad rias Blod, som blev omkom imellem Alteret og Templet; ja, siger Eder: det skal kræves af den Slægt.

52. Vee Eder, I Lovkyndige! I have taget Kundskabens Nøg selv gaae I ikke ind, og dem, s ville gaae ind, formene I det.

53. Men der han sagde dette dem, begyndte de Skriftkloge Pharisæerne at trænge hardt i paa ham, og at lokke Ord af ha Mund om mange Ting.

54. Thi de lurede paa ham, søgte at opfange Noget af ha Mund, at de kunde anklage ham

12. Capitel.

(I) Jesus advarer mod Pharisæernes Su dei, 1-3. (II) Mod Menneskefrygt, 4- (III) Bil ei skifte Arv, 13-15. (IV) Advc mod Gjerrighed og Næringssorg, 16-34. Formaner til Aarvaagenhed og Troskab, 35-

V. 38. Matth. 15, 2. Marc. 7, 2-4. - V. 39. Matth. 15, 3. c. 23, 25. Tit. 1, 15. - V. 42. Matth. 23, 23. 1 Sam. 15, 22. Hos. 6, 6. Mich. 6, 8. Matth. 9, 13. c. 12, 7. - V. 43. Matth. 23, 6. 7. Marc. 12, 38. 39. Luc. 20, 46. - V. 46. Matth. 23, 4. Ap. G. 10. - V. 47. Matth. 23, 29. - V. 49. c. 3. Joh. 16, 2. Ap. G. 7, 52. Hebr. 11, V. 51. 1 Mos. 4, 8. - V. 52. Matth.

(VI) Taler om Trængsel for Evangeliets Skyld, 49-53. (VII) Om at prøve og iagttage Tiden, 54-59.

1. Idet Folket var forsamlet ved mange Tusinde, saa at de traadte paa hverandre, begyndte han at sige til sine Disciple: fornemmeligen tager Eder vare for Pharisæernes Surdei, som er Hienskalkhed.

2. Men Intet er skjult, som jo skal aabenbares, og Intet hemmeligt, som man jo skal faae at vide.

3. Derfor, hvad I sige i Mørket, skal høres i Lyset; og hvad I tale i Øret i Kamrene, skal forkyndes paa Tagene.

4. Men jeg siger Eder, mine Venner! frygter ikke for dem, som slaae Legemet ihjel, og derefter ikke formaae at gjøre mere.

5. Men jeg vil vise Eder, for hvem I skulle frygte: frygter for den, som haver Magt til, efterat have slaget ihjel, at kaste i Helvede; ja jeg siger Eder: frygter for ham.

6. Sælges ikke fem Spurve for to Penninge? og ikke een af dem er glemt af Gud.

7. Ja og Haarene paa Eders Hoved ere alle talte; derfor frygter ikke, I ere bedre end mange Spurve.

8. Men jeg siger Eder: hver den, som bekjender mig for Menneskene, den skal og Menneskens Søn bekjende for Guds Engle.

9. Og hvo mig fornegter for Menneskene, skal fornegtes for Guds Engle.

10. Og hver den, som taler et Ord imod Menneskens Søn, ham skal det forlades; men hvo som taler bespottelig imod den Hellig Aand, ham skal det ikke forlades.

11. Men naar de føre Eder frem for Synagoger og Øvrigheder og de Vældige, da bekymrer Eder ikke, hvorledes eller hvad I skulle tale til Eders Forsvar, eller hvad I skulle sige;

12. thi den Hellig Aand skal lære Eder i den samme Stund, hvad I bør sige.

13. Men En af Folket sagde til ham: Mester! sig min Broder, at han skifter Arv med mig.

14. Men han sagde til ham: Menneske! hvo haver sat mig til Dommer eller Deler imellem Eder?

15. Og han sagde til dem: seer til og vogter Eder for Gjerrighed; thi Ingens Liv bestaaer i at have overflødigt Gods.

16. Men han talede en Lignelse til dem og sagde: der var en rig Mand, hvis Land havde baaret vel.

17. Og han tænkte ved sig selv og sagde: hvad skal jeg gjøre, thi jeg haver ikke Rum, hvorudi jeg kan samle mine Frugter.

18. Og han sagde: dette vil jeg gjøre: jeg vil nedbryde mine Lader, og bygge dem større, og jeg vil samle derudi alt det, som mig er voxet, og mit Gods;

19. og jeg vil sige til min Sjæl: Sjæl! du haver meget Godt i Forraad til mange Aar! giv dig til Ro, æd, drik, vær glad.

C. 12. V. 1. *Matth. 16, 6. Marc. 8, 15.* - **V. 2.** *c. 8, 17.* - **V. 4.** *Jer. 1, 8. 17. Matth. 10, 28. 1 Petr. 3, 14.* - **V. 6.** *Matth. 10, 29. fg.* - **V. 7.** *c. 21, 18. Ap. G. 27, 34.* - **V. 9.** *c. 9, 26.* - **V. 10.** *Matth. 12, 31. Marc. 3, 28. fg.* - **V. 11.** *Matth. 10, 19. Marc. 13, 11. Luc. 21, 14.* - **V. 15.** *1 Tim. 6, 9. 10. Matth. 4, 4.* - **V. 19.** *1 Cor. 15, 32. Jak. 5, 5. Præd. 2, 1.*

20. Men Gud sagde til ham: du Daare! i denne Nat kræves din Sjæl af dig; men hvem skal det høre til, som du haver beredt?

21. Saaledes den, som samler sig Liggendefæ, og er ikke rig i Gud.

22. Men han sagde til sine Disciple: derfor siger jeg Eder: bekymrer Eder ikke for Eders Liv, hvad I skulle æde; ikke heller for Legemet, hvad I skulle iføres.

23. Livet er mere end Maden, og Legemet end Klæderne.

24. Giver Agt paa Ravnene, de saae ikke, høste og ikke, de have ingen Kjelder og ei Lade, og Gud føder dem alligevel; hvormeget ere I bedre end Fuglene?

25. Men hvo er iblandt Eder, som kan sætte een Alen til sin Vært, enddog han bekymrer sig derfor?

26. Formaae I da ei engang det Mindste, hvi bekymre I Eder for det Øvrige?

27. Giver Agt paa Lilierne, hvorledes de voxe; de arbeide ikke, spinde ei heller; men jeg siger Eder: end ikke Salomon i al sin Herlighed var klædt som een af dem.

28. Klæder da Gud Græsset saa, som i Dag staaer paa Marken, og i Morgen kastes i Ovnen, hvor meget mere Eder, I lidet Troende!

29. Derfor spørger og I ikke med Bekymring om, hvad I skulle æde, eller hvad I skulle drikke, og værer ikke vankelmodige.

30. Thi efter alt Saadant søge Hedningerne i Verden; men Eders Fader veed, at I have det behov.

31. Søger heller Guds Rige, saa skulle alle disse Ting tillægges Eder.

32. Frygt ikke, du lille Hjord! thi det er Eders Fader behageligt at give Eder Riget.

33. Sælger, hvad I have, og giver Almisse. Gjører Eder Poser, som ikke blive gamle, et Liggendefæ, som ikke forgaaer, i Himlene, hvor ingen Tyv kommer til, og intet Møl forderver.

34. Thi hvor Eders Liggendefæ er der vil og Eders Hjerte være.

35. Eders Lænder være ombundne og Eders Lys brændende.

36. Og værer ligesom de Mennesker, der vente deres Herre, naar han bryder op fra Brylluppet, paa det, naar han kommer og banker paa, de strax kunne lade op for ham.

37. Salige ere de Tjenere, som Herren finder vaagne, naar han kommer. Sandelig siger jeg Eder, at han skal binde op om sig, og sætte dem tilbords, og gaae frem og tjene dem.

38. Og dersom han kommer i den anden Vagt, og kommer i den tredie Vagt, og finder det saaledes, da ere disse Tjenere salige.

39. Men dette skulle I vide, at dersom Husbonden vidste, hvad for en Time Tyven vilde komme, da vaagede han og lod ikke bryde ind i sit Huus.

V. 20. Pſ. 39, 7. Jer. 17, 11. - **V. 22.** Pſ. 55, 23. Matth. 6, 25, 31. Phil. 4, 6. 1 Tim. 6, 8. 1 Petr. 5, 7. - **V. 24.** Job 39, 3. Pſ. 147, 9. - **V. 25.** Matth. 6, 27. - **V. 27.** *Præd. 2. 4. fg. Matth. 6, 28.* - **V. 30.** *Matth. 6, 8. 32.* - **V. 31.** 1 Kong. 3, 11. *Pſ. 37, 25. Matth. 6, 33.* - **V. 33.** Matth. 19, 21. Ap. G. 2, 45. c. 4, 34. 1 Tim. 6, 8 fg. Matth. 6, 19. Luc. 16, 9. 1 Tim. 6, 19 - **V. 34.** Matth. 6, 21. Col. 3, 1. - **V. 35** Eph. 6, 14. 1 Petr. 1, 13. Matth. 25, 1. fg - **V. 37.** Joh. 13, 4. fg. - **V. 39.** Matth 24, 43. 1 Thesſ. 5, 2. 2 Pet. 3, 10. Aab 3, 3. c. 16, 15.

40. Derfor værer og I beredte; thi Menneſkens Søn kommer paa den Time, ſom I ikke mene.

41. Men Peter ſagde til ham: Herre! ſiger du denne Lignelſe til os, eller ogſaa til Alle?

42. Men Herren ſagde: hvo er vel den troe og ſnilde Huusholder, ſom Herren vil ſætte over ſit Tyende, at give dem deres tillagte Spiſe i rette Tid?

43. Salig er den Tjener, hvilken hans Herre, naar han kommer, finder at gjøre ſaaledes.

44. Sandelig ſiger jeg Eder: han ſkal ſætte ham over alt ſit Gods.

45. Men derſom ſamme Tjener ſiger i ſit Hjerte: min Herre tøver at komme; og han begynder at ſlaae Drengene og Pigerne, og at æde og drikke og blive drukken:

46. da ſkal ſamme Tjeners Herre komme paa den Dag, ſom han ikke tænker, og paa den Time, ſom han ikke veed, og hugge ham i to, og ſkal give ham hans Deel med de Utroe.

47. Men den Tjener, ſom veed ſin Herres Villie og ikke bereder ſig, og ikke gjør efter hans Villie, ſkal faae mange Hug.

48. Men den, ſom ikke veed det, og gjør, hvad der er Hug værd, ſkal faae lidet Hug. Thi Enhver, hvem Meget er givet, hos ham ſkal man ſøge Meget; og hvem Meget er betroet, af ham ſkal man kræve Mere.

49. Ild er jeg kommen at kaſte paa Jorden, og hvor vilde jeg, at den var optændt allerede!

50. En Daab ſkal jeg døbes med, og hvor ængſtes jeg, indtil den er fuldbragt!

51. Mene I, at jeg er kommen, at give Fred paa Jorden? nei, ſiger jeg Eder, men Tvedragt.

52. Thi fra nu af ſkulle Fem i eet Huus være ſplidagtige, tre imod to, og to imod tre.

53. Faderen ſkal være ſplidagtig imod Sønnen, og Sønnen imod Faderen; Moderen imod Datteren, og Datteren imod Moderen; Mandens Moder imod ſin Søns Huſtru, og Sønnens Huſtru imod ſin Mands Moder.

54. Men han ſagde og til Folket: Naar I ſee Skyen opgaae i Veſter, ſige I ſtrax: der kommer Regn; og det ſkeer ſaaledes.

55. Og naar I ſee Sønden-veir blæſe, ſige I: der kommer Hede; og det ſkeer.

56. I Dienſkalke! Jordens og Himmelens Skikkelſe vide I at ſkjønne, men hvi ſkjønne I ikke denne Tid?

57. Men hvorfor dømme I ikke og af Eder ſelv, hvad ret er.

58. Thi medens du gaaer hen med din Modſtander for Øvrigheden, da gjør din Flid paa Veien, at du kan gaae forligt fra ham; paa det han ikke ſkal drage dig for Dommeren, og Dommeren ſkal overantvorde Slutteren dig, og Slutteren ſkal kaſte dig i Fængſel.

59. Jeg ſiger dig: du ſkal ſlet ikke

V. 40. Matth. 24, 44. c. 25, 13. Marc. 13, 33. 1 Theſſ. 3, 13. Luc. 21, 34. 1 Theſſ. 5, 6. 2 Petr. 3, 10. Aab. 3, 3. - **V. 41.** Marc. 13, 37. - **V. 42.** Matth. 24, 25. c. 25, 21. - **V. 47.** Jak. 4, 17. - **V. 49.** Matth. 10, 34. Aab. 8, 5. - **V. 50.** Matth. 20, 22. - **V. 51** Matth. 10, 21. 34. - **V. 53.** Mich. 7, 6. - **V. 54.** Matth. 16, 2. - **V. 58.** Ordſp. 25, 8. Matth. 5, 25.

komme derudfra, førend du betaler endog den sidste Skjerv.

13. Capitel.

(I) I Anledning af nogle Galilæers Drab formaner Jesus til Omvendelse, 1-9. (II) Jesus helbreder en værkbrudden Kvinde, 10-17. (III) Fremsætter Lignelserne om Sennepskornet og Suurdeien, 18-21. (IV) Taler om Mangés Forkastelse, og om Hedningernes Omvendelse, 22-30. (V) Frygter ei for Herodes, klager over Jerusalem, 31-35.

1. Men paa den samme Tid vare Nogle tilstede, som forkyndte ham om de Galilæer, hvis Blod Pilatus havde blandet med deres Offer.

2. Og Jesus svarede og sagde til dem: mene I, at disse Galilæer vare Syndere fremfor alle andre Galilæer, fordi de lede dette?

3. Nei, siger jeg Eder; men dersom I ikke omvende Eder, skulle I alle ligesaa omkomme.

4. Eller de Atten, som Taarnet i Siloam faldt paa og ihjelslog, mene I, at de vare skyldige fremfor alle Mennesker, som boe i Jerusalem?

5. Nei, siger jeg Eder; men dersom I ikke omvende Eder, skulle I alle ligesaa omkomme.

6. Men han sagde denne Lignelse: En havde et Figentræ, som var plantet i hans Viingaard; og han kom og lede efter Frugt derpaa, og fandt ingen.

7. Men han sagde til Viingaardsmanden: see, jeg er nu i tre Aar kommen og har lede efter Frugt paa dette Figentræ, og finder ingen; hug det om, hvi skal det og gjøre Jorden unyttig?

8. Men han svarede og sagde ti ham: Herre! lad det staae endnu dette Aar, indtil jeg faaer gravet om det og gjødet det,

9. om det da vil bære Frugt; men hvis ikke, da hug det siden om.

10. Men han lærte i een af Synagogerne paa Sabbaten.

11. Og see, der var en Kvinde som havde havt en Sygdoms Aand i atten Aar, og hun var kroget og kunde aldeles ikke rette sig op.

12. Men der Jesus saae hende kaldte han ad hende, og sagde ti hende: Kvinde! du er løst fra din Sygdom.

13. Og han lagde Hænderne paa hende; og strax rettede hun sig op og prisede Gud.

14. Da svarede Synagogforstanderen, som var vred, fordi Jesus helbredte paa Sabbaten, og sagde til Folket: der ere sex Dage, paa hvilke man bør arbeide; kommer derfor paa dem og lader Eder helbrede, og ikke paa Sabbatsdagen.

15. Da svarede Herren ham og sagde: du Dienskalk! løser ikke hver iblandt Eder sin Oxe eller sit Asen fra Krybben paa Sabbaten, og fører dem til Vands?

16. Men denne, som er en Abrahams Datter, hvilken Satanas havde bundet, see, i atten Aar, burde hun ikke løses af dette Baand paa Sabbatsdagen?

17. Og der han dette sagde, bleve Alle beskæmmede, som vare ham imod; og alt Folket glædte sig over alle de

C. 13. V. 3. Ps. 7, 13. - V. 6. Es. 5, 2. *Matth. 21, 19.* - V. 13. Marc. 7, 32 - V. *14. 2 Mos. 20, 9. 5 Mos. 5, 13.* Ez 20, 12. - V. 15. 5 Mos. 22, 4. Matth. 12, 11. Marc. 3, 2. Luc. 6, 7. c. 14, 5. Joh. 7, 23.

herlige Gjerninger, som gjordes af ham.

18. Men han sagde: hvad er Guds Rige ligt? og hvorved skal jeg ligne det?

19. Det er ligt et Sennepskorn, hvilket et Menneske tog og lagde i sin Have; og det voxte og blev et stort Træ, og Himmelens Fugle gjorde Rede i dets Grene.

20. Og han sagde atter: hvorved skal jeg ligne Guds Rige?

21. Det er ligt en Surdei, hvilken en Kvinde tog og nedlagde i tre Maader Meel, indtil det blev syret altsammen.

22. Og han gik igjennem Stæder og Byer og lærte, og tog Veien til Jerusalem.

23. Men En sagde til ham: Herre! mon de ere faa, som blive salige? Da sagde han til dem:

24. stræber alvorligen at indgaae igjennem den snevre Port; thi Mange, siger jeg Eder, skulle søge at komme ind, og skulle ikke kunne.

25. Efterat Husbonden er staaet op og haver tillukt Døren, og I da komme til at staae udenfor og banke paa Døren og sige: Herre, Herre! lad op for os! da skal han svare og sige til Eder: jeg kjender Eder ikke, hveden I ere.

26. Da skulle I begynde at sige; vi aade og drak for dine Øine, og du lærte paa vore Gader.

27. Og han skal svare: jeg siger Eder: jeg kjender Eder ikke, hveden I ere; viger fra mig, alle I, som gjøre Uret;

28. Der skal være Graad og Tænders Gnidsel, naar I faae at see Abraham og Isaak og Jacob og alle Propheter i Guds Rige, men Eder at være udstødte udenfor.

29. Og de skulle komme fra Øster og Vester og fra Nord og Sønder, og sidde tilbords i Guds Rige.

30. Og see, der ere Sidste, som skulle være de Første, og der ere Første, som skulle være de Sidste.

31. Paa den samme Dag kom nogle Pharisæer og sagde til ham: gak bort og drag herfra; thi Herodes vil ihjelslaae dig.

32. Og han sagde til dem: gaaer hen og siger den Ræv: see, jeg udriver Djævle, og fuldfører Helbredelser i Dag og i Morgen, og paa den tredie Dag fuldendes jeg.

33. Dog bør det mig at vandre i Dag og i Morgen og den Dag derefter; thi det skeer ikke, at en Prophet omkommes udenfor Jerusalem.

34. Jerusalem! Jerusalem! som ihjelslaaer Propheter og stener dem, som ere sendte til dig, hvor ofte vilde jeg forsamlet dine Børn, ligerviis som en Høne forsamler sine Kyllinger under Vingerne; men I vilde ikke.

35. See, Eders Huus skal lades Eder øde; men sandelig siger jeg Eder: I skulle ikke see mig, indtil Tiden kommer, naar I skulle sige: velsig-

V. 19. Matth. 13, 31. Marc. 4, 31. - **V. 21.** Matth. 13, 33. - **V. 24.** Matth. 7, 13. Phil. 3, 12. 2 Tim. 4, 7. - **V. 25.** Matth. 25, 11. Luc. 6, 46. Matth. 7, 23. c. 25, 12. - **V. 26.** Matth. 7, 22. - **V. 27.** Pf. 6, 9. - **V. 28.** Matth. 8, 12. c. 13, 42. c. 24, 51. - **V. 29.** Es. 2, 2. Mal. 1, 11. Matth. 8, 11. - **V. 30.** Matth. 19, 30. c. 20, 16. Marc. 10, 31. - **V. 34.** Matth. 23, 37. Pf. 17, 8. Pf. 91, 4. - **V. 35.** Pf. 69, 26. Es. 1, 7. Mich. 3, 12. Ap. G. 1, 20. Pf. 118, 26.

net være den, som kommer i Herrens Navn!

14. Capitel.

(I) Jesus helbreder en Vattersottig, 1-6. (II) Taler om dem, der søge de øverste Sæder, og om at indbyde Fattige, 7-14. (III) Om den store Nadvere, 15-24. (VI) Om Selvfornegtelse, 25-35.

1. Og det begav sig, der han kom ind i een af de øverste Pharisæers Huus paa en Sabbat for at holde Maaltid, at de toge vare paa ham.

2. Og see, der var et vattersottigt Menneske for ham.

3. Og Jesus begyndte at tale til de Lovkyndige og Pharisæerne og sagde: mon det er tilladt at helbrede paa Sabbaten?

4. Men de taug; og han tog paa ham og helbredte ham, og lod ham gaae.

5. Og han svarede og sagde til dem: hvo er iblandt Eder, som, naar hans Oxe eller Asen falder i en Brønd, ikke strax drager det op paa Sabbatsdagen?

6. Og de kunde ikke give ham Svar derpaa.

7. Men han sagde en Lignelse til Gjesterne, der han gav Agt paa, hvorledes de udvalgte de øverste Sæder ved Bordet, og sagde til dem:

8. naar du er buden af Nogen til Bryllup, da sæt dig ikke øverst tilbords, at ikke en Høderligere end du maatte være buden af ham;

9. og den, som indbød dig og ham, maatte komme og sige til dig: giv denne Plads; og du da med Blusel komme til at sidde nederst.

10. Men naar du er buden, gak hen og sæt dig nederst, at naar han kommer, som dig indbød, han da maa sige til dig: Ven! sæt dig høiere op; og da skal du have Ære for dem, som sidde med dig tilbords.

11. Thi hver den, sig selv ophøier, skal fornedres; og hvo sig selv fornedrer, skal ophøies.

12. Men han sagde og til den, som ham havde budet: naar du gjør Middags- eller Aftens-Maaltid, byd ikke dine Venner, ei heller dine Brødre, ei heller dine Frænder, ei heller rige Naboer, paa det de ikke skulle indbyde dig igjen, og dig skee Vederlag.

13. Men naar du gjør et Gjestebud, da byd Fattige, Krøblinger, Halte, Blinde,

14. saa skal du være salig; thi de have Intet at betale derfor; men det skal igjengives dig i de Retfærdiges Opstandelse.

15. Men der En af dem, som sadde med tilbords, hørte det, sagde han til ham: salig er den, som kommer tilbords i Guds Rige.

16. Men han sagde til ham: der var et Menneske, som gjorde en stor Nadvere og bød Mange.

17. Og han udsendte sin Tjener paa Nadverens Time, at sige til de Budne: kommer; thi nu ere alle Ting beredte.

18. Og de begyndte alle eendræg-

C. 14. V. 1. Pf. 37, 32. Marc. 3, 2. Luc. 6, 7. - **V. 3.** Matth. 12, 10. Luc. 6, 9. - **V. 5.** c. 13, 15. - **V. 6.** Matth. 22, 46. - **V. 8.** *Ordsp. 25, 6.* 7. - **V. 11.** Ordsp. 29, 23. Es. *21, 26. Dan. 4, 37.* Matth. 23, 12. Luc. 1, *51. c. 18, 14. Jak. 4, 6.* 1 Petr. 5, 5. - **V. 12.** c. 6, 33. - **V. 13.** Neh. 8, 10. Ordsp. 3, 9. Præd. 11, 1. - **V. 14.** Ordsp. 19, 17. 1 Tim. 6, 19. - **V. 15.** c. 13, 29. c. 22, 30. Åb. 19, 9. - **V. 16.** Ordsp. 9, 1. fg. Es. 25, 6. c. 55, 1. Matth. 22, 2.

ligen at undskylde sig. Den Første
gde til ham: jeg haver kjøbt en
ger, og haver fornøden at gaae
d og see den; jeg beder dig, hav
ig undskyldt.
19. Og en Anden sagde: jeg haver
jøbt fem Par Øxen, og gaaer hen
t prøve dem; jeg beder dig, hav
ig undskyldt.
20. Og en Anden sagde: jeg tog
ig en Hustru til Ægte, og derfor
an jeg ikke komme.
21. Og den Tjener kom, og for-
ndte sin Herre det; da blev Huus-
onden vred og sagde til sin Tjener:
ak hurtig ud paa Stadens Stræder
g Gader, og før hid ind Fattige
g Krøblinger og Halte og Blinde.
22. Og Tjeneren sagde: Herre! det
r gjort, som du befoel, og der er
ndnu Rum.
23. Og Herren sagde til Tjeneren:
ak ud paa Veiene og ved Gjer-
erne, og nød dem at gaae ind, paa
et mit Huus kan vorde fuldt.
24. Thi jeg siger Eder, at ingen
af de Mænd, som vare budne, skal
mage min Nadvere.
25. Men meget Folk gik med ham;
og han vendte sig og sagde til dem:
26. Dersom Nogen kommer til mig,
og hader ikke sin Fader og Moder
og Hustru og Børn og Brødre og
Søstre og tilmed sit eget Liv, han
kan ikke være min Discipel.
27. Og hvo som ikke bærer sit
Kors og kommer efter mig, kan ikke
være min Discipel.
28. Thi hvo iblandt Eder, som vil
bygge et Taarn, sidder ikke først og
beregner Bekostningen, om han haver,
hvad der hører til at fuldføre det
med;
29. at ikke, naar han faaer lagt
Grundvold, og ei kan fuldende det,
Alle, som see det, skulle begynde at
spotte ham og sige:
30. dette Menneske begyndte at
bygge, og kunde ikke fuldende det.
31. Eller hvilken Konge, som dra-
ger i Krig at stride imod en anden
Konge, sidder ikke først og beraader
sig, om han er mægtig til med ti
Tusinde at møde den, som kommer
mod ham med tyve Tusinde?
32. Men hvis ikke, udskikker han
Sendebud, medens den Anden endnu
er langt borte, og handler om Fred.
33. Saaledes og hver af Eder, som
ikke forsager alt det, han haver, kan
ikke være min Discipel.
34. Saltet er godt, men dersom
Saltet mister sin Kraft, hvormed
skal det saltes?
35. Det tjener hverken til Jord
eller til Gjødning; de kaste det ud.
Hvo som haver Øren at høre med,
han høre!

15. Capitel.

(I) Jesus forsvarer sin Omgængelse med Toldere og Syndere ved en Lignelse om et forloret Faar, 1-7. (II) En forloren Penning, 8-10. (III) Og en forloren Søn, 11-32.

1. Men alle Toldere og Syndere
holdt sig nær til ham, for at høre
ham.
2. Og Pharisæerne og de Skrift-
kloge knurrede og sagde: denne an-
nammer Syndere, og æder med
dem.

V. 22. Ez. 9, 11. - V. 23. Ap. G. 13, 6. - V. 26. 5 Mos. 13, 6. fg. c. 33, 9. Matth. 10, 37. c. 19, 29. - V. 27. Matth. 0, 38. c. 16, 24. fg. Luc. 9, 23. - V. 34. Matth. 5, 13. Marc. 9, 50. - V. 35. c. 8, 8. - C. 15. V. 1. Matth. 9, 10. Marc. 2, 15. Luc. 5, 29. - V. 2. c. 7, 39. Matth. 11, 19.

3. Men han talede denne Lignelse til dem og sagde:

4. hvilket Menneske af Eder, som haver hundrede Faar, og haver tabt eet af dem, forlader ei de ni og halvfemsindstyve i Orken, og gaaer bort efter det tabte, indtil han finder det?

5. Og naar han haver fundet det, lægger han det paa sine Skuldre med Glæde.

6. Og naar han kommer hjem, sammenkalder han Venner og Naboer og siger til dem: glæder Eder med mig; thi jeg haver fundet mit Faar, som var tabt.

7. Jeg siger Eder: saaledes skal der være Glæde i Himmelen over een Synder, som omvender sig, mere end over ni og halvfemsindstyve Retfærdige, hvilke ikke have Omvendelse behov.

8. Eller hvilken Kvinde, som haver ti Penninge, om hun taber een Penning, tænder ikke et Lys og feier Huset og søger med Flid, indtil hun finder den?

9. Og naar hun haver fundet den, sammenkalder hun Veninder og Naboerske, og siger: glæder Eder med mig; thi jeg haver fundet den Penning, som jeg tabte.

10. Saaledes, siger jeg Eder, bliver der Glæde hos Guds Engle over een Synder, som omvender sig.

11. Men han sagde: en Mand havde to Sønner.

12. Og den yngste af dem sagde til Faderen: Fader! giv mig den Deel af Eiendommen, som mig tilfalder. Og han skiftede God imellem dem.

13. Og ikke mange Dage derefi samlede den yngre Søn alt Sit, drog udenlands, til et Land lan borte, og ødte der sit Gods i overdaadigt Levnet.

14. Men der han havde fortær alt det, han eiede, blev en sv Hunger i det samme Land; og h begyndte at lide Mangel.

15. Og han gik hen og holdt f til een af Borgerne der i Lande og denne sendte ham paa sine Ag at vogte Svin.

16. Og han begjerede at fylde s Bug med Mask, som Svinene aad og Ingen gav ham Noget.

17. Men han gik i sig selv sagde: hvor mange Daglønnere h min Fader have overflødigt Brø men jeg omkommer af Hunger.

18. Jeg vil staae op og gaae min Fader og sige til ham: Fade jeg haver syndet imod Himmelen for dig,

19. og er ikke længer værd kaldes din Søn; gjør mig som e af dine Daglønnere.

20. Og han stod op og kom sin Fader. Men der han end var langt borte, saae hans Fa ham og ynkedes inderligen, og l til og faldt om hans Hals og k sede ham.

21. Men Sønnen sagde til ha Fader! jeg haver syndet imod Hi melen og for dig, og er ikke længe værd, at kaldes din Søn.

22. Men Faderen sagde til si

V. 4. Ez. 34 11. 16. Matth. 18, 12. Luc. 19, 10. - V. 6. 1 Petr. 2, 25. - V. 7. c. 5, 32. - V. 12. Ordsp. 20, 21. - V. 17. Ordsp. 23, 21. - V. 20. Ap. G. 2, 39. Eph. 2, 17. 2 Sam. 14, 33.

Tjenere: bærer frem det bedſte Klædebon, iſører ham det, og giver ham en Ring paa hans Haand og Skoe paa Fødderne,

23. og henter den fedede Kalv hid og ſlagter den, og lader os æde og være lyſtige;

24. thi denne min Søn var død, og er bleven levende igjen, og var fortabt, og er funden. Og de begyndte at være lyſtige.

25. Men hans ældſte Søn var paa Marken, og da han kom og var nær ved Huſet, hørte han Muſik og Dands.

26. Og han kaldte een af Drengene til ſig, og udſpurgte, hvad det var?

27. Men han ſagde til ham: din Broder er kommen, og din Fader ſlagtede den fedede Kalv, fordi han haver faaet ham karſk igjen.

28. Men han blev vred og vilde ikke gaae ind; derfor gik hans Fader ud og bad ham.

29. Men han ſvarede og ſagde til Faderen: ſee, ſaa mange Aar tjener jeg dig, og overtraadte end aldrig dit Bud, og du haver aldrig givet mig et Kid, at jeg kunde være lyſtig med mine Venner.

30. Men da denne din Søn er kommen, ſom haver fortæret dit Gods med Skjøger, ſlagtede du den fedede Kalv til ham.

31. Men han ſagde til ham: min Søn! du er altid hos mig, og alt det, ſom mit er, er dit.

32. Men man burde at være lyſtig og glæde ſig, fordi denne din Broder var død, og er bleven levende igjen, og var *fortabt, og er funden.*

16. Capitel.

(I) Jeſus taler om den utroe Huusfoged, advarer for Gjerrighed, 1-13. (II) Straffer Phariſæernes Stolthed, at de foragtede Evangelium, og ei forſtode Loven ret, 14-18. (III) Siger Lignelſen om den rige Mand, 19-31.

1. Men han ſagde og til ſine Diſciple: der var en rig Mand, ſom havde en Huusholder; og denne blev beſørt for ham, at han ødte hans Gods.

2. Og han kaldte ham og ſagde til ham: hvi hører jeg dette om dig? Gjør Regnſkab for din Huusholdning; thi du kan ikke længer forestaae Huſet.

3. Men Huusholderen ſagde ved ſig ſelv: hvad ſkal jeg gjøre, efterdi min Herre tager Huusholdningen fra mig? Jeg formaaer ikke at grave, jeg ſkammer mig ved at trygle.

4. Jeg veed, hvad jeg vil gjøre, at de ſkulle tage mig i deres Huſe, naar jeg bliver ſat fra Huusholdningen.

5. Og han fremkaldte enhver af ſin Herres Skyldnere, og ſagde til den første: hvor meget er du min Herre ſkyldig?

6. Men denne ſagde: hundrede Fade Olie. Og han ſagde til ham: tag dit Brev og ſæt dig ſnart ned og ſkriv halvtredſindstyve.

7. Derefter ſagde han til en anden: men du, hvor meget er du ſkyldig? Men denne ſagde: hundrede Maader Hvede. Og han ſagde til ham: tag dit Brev og ſkriv firſindstyve.

8. Og Herren lovede den uretfærdige Huusholder, at han gjorde ſnildeligen; thi denne Verdens Børn

G. 16. V. 1. 1 Cor. 4, 1. 1 Petr. 4, 10. - *V. 8. Eph. 5, 8. 1 Theſſ. 5, 5.*

ere klogere end Lysets Børn mod deres Slægt.

9. Og jeg siger Eder: gjører Eder Venner ved den urette Mammon, at, naar I skilles herfra, de skulle annamme Eder i de evige Boliger.

10. Hvo som er tro i det Mindste, er og tro i Meget; og hvo som er uretfærdig i det Mindste, er og uretfærdig i Meget.

11. Dersom I da ikke have været troe i den urette Mammon, hvo vil betroe Eder den sande?

12. Og dersom I ikke have været troe i det Fremmede, hvo vil give Eder Noget selv at eie?

13. Ingen Huusfvend kan tjene to Herrer; thi han skal enten hade den ene, og elske den anden, eller holde sig til den ene, og foragte den anden; I kunne ikke tjene Gud og Mammon.

14. Men alt dette hørte ogsaa Pharisæerne, som vare pengegjerrige; og de spottede ham.

15. Og han sagde til dem: I ere de, som retfærdiggjøre Eder selv for Menneskene; men Gud kjender Eders Hjerter: thi hvad som er høit blandt Mennesker, er en Vederstyggelighed for Gud.

16. Loven og Propheterne indtil Johannes spaaede; fra den Tid forkyndes Guds Rige ved Evangelium, og Hver trænger derind med Magt.

17. Men det er lettere, at Himmelen og Jorden forgaae, end at een Tøddel af Loven bortfalder.

18. Hver, som skiller sig fra sin Hustru og tager en anden til Ægte, bedriver Hoer; og Hver, som tager den til Ægte, der er skilt fra Manden, bedriver Hoer.

19. Men der var en rig Mand, og han klædte sig i Purpur og kosteligt Linklæde, og levede hver Dag herligen og i Glæde.

20. Der var og en Fattig, ved Navn Lazarus, som var lagt for hans Dør, fuld af Saar.

21. Og han begjerede at mættes af de Smuler, som faldt af den Riges Bord; men og Hundene kom, og slikkede hans Saar.

22. Men det begav sig, at den Fattige døde, og at han blev henbaaren af Englene i Abrahams Skjød; men den Rige døde ogsaa og blev begraven.

23. Og der han opløftede sine Øine i Helvede, der han var i Pine, saae han Abraham langt borte, og Lazarus i hans Skjød.

24. Og han raabte og sagde: Fader Abraham! forbarm dig over mig, og send Lazarus, at han dypper det Yderste af sin Finger i Vand og lædsker min Tunge; thi jeg pines svarligen i denne Lue.

25. Men Abraham sagde: Søn, kom ihu, at du haver annammet dit Gode i din Livstid, og Lazarus ligesaa det Onde; men nu trøstes han, og du pines.

26. Og foruden alt dette er imellem os og Eder et stort Svælg befæstet, at de, som ville fare herfra ned til Eder, kunne ikke, og de

V. 10. c. 19, 17. - **V. 13.** Matth. 6, 24. - *V. 14. Matth. 23, 14.* 1 Tim 6, 10. - **V. 15.** *c. 18, 9. 1 Sam. 16, 7.* Pf. 7, 10. - **V.** *7. Ef. 51, 6. c. 40, 8.* Matth. 5, 18. - **V. 18.** 5 Mos. 24, 1. Matth. 5, 32. c. 19, 9. Marc. 10, 11. 1 Cor. 7, 10. - **V. 24.** Sach. 14, 12. Ef. 66, 24. Marc. 9, 44. - **V. 25.** Pf. 17, 14.

kunne ikke heller fare derfra over til os.

27. Men han sagde: saa beder jeg dig, Fader! at du sender ham til min Faders Huus;

28. thi jeg haver fem Brødre; at det han kan vidne for dem, at ikke ogsaa de komme i denne Pines Sted.

29. Abraham sagde til ham: de have Moses og Propheterne, lad dem høre dem.

30. Men han sagde: ak nei, Fader Abraham! men dersom Nogen fra de Døde gik til dem, da omvendte de sig.

31. Men han sagde til ham: høre de ikke Moses og Propheterne, da troe de ikke heller, om Nogen opstod fra de Døde.

17. Capitel.

(I) Jesus taler om Forargelse, og om at tilgive, 1-4. (II) Om Tro og Lydighed, 5-10. (III) Helbreder ti Spedalske, 11-19. (IV) Taler om sin Tilkommelse, 20-37.

1. Men han sagde til Disciplene: det er umuligt, at Forargelser ei skulde komme; men vee den, ved hvilken de komme!

2. Det var ham bedre, om en Mølleſteen blev hængt om hans Hals, og han blev kastet i Havet, end at han skulde forarge een af disse Smaa.

3. Vogter Eder selv. Men dersom din Broder synder imod dig, straf ham; og dersom han omvender sig, da tilgiv ham.

4. Og dersom han syv Gange om Dagen synder imod dig, og syv Gange om Dagen vender tilbage til dig og siger: det fortryder mig, da skal du tilgive ham.

5. Og Apostlerne sagde til Herren: forøg os Troen.

6. Men Herren sagde: dersom I havde Tro som et Sennepskorn, da kunde I sige til dette Morbærtræ: ryk dig op med Rod, og plant dig i Havet; og det skulde være Eder lydigt.

7. Men hvo af Eder, som haver en Tjener, der pløier eller vogter Kvæg, siger strax til ham, naar han kommer hjem af Marken: gak hen og sæt dig tilbords?

8. Mon han ikke snarere sige til ham: bered det, jeg skal have til Nadvere, og bind op om dig og vart mig op, medens jeg æder og drikker; og derefter maa du æde og drikke?

9. Mon han takke denne Tjener, at han gjorde det, som ham var befalet? Jeg mener det ikke.

10. Ligesaa og I, naar I have gjort alle Ting, som Eder ere befalede, siger: vi ere unyttige Tjenere; thi vi gjorde det, som vi vare skyldige at gjøre.

11. Og det begav sig, der han reiste til Jerusalem, da drog han midt igjennem Samaria og Galilæa.

12. Og der han kom til en By, mødte ham ti spedalske Mænd, som stode langt borte.

13 Og de opløftede Røsten og

V. 29. Ef. 8, 20. c. 34, 16 Joh. 5, 39. 5. Ap. G. 15, 21. c. 17, 11. - **C. 17. V. 1.** Matth. 18, 7. 2 Cor. 6, 3. Rom. 14, 20. - **V.** Marc. 9, 42. - **V. 3.** 3 Mos. 19, 17. Ordsp. 17, 10. Matth. 18, 15. 21. Jak. 5, 19. - **V. 4.** Matth. 18, 22 - **V. 5.** Marc. 9, 24. 2 Petr. 3, 18. - **V. 6.** Matth. 17, 20. c. 21, 21. Marc. 11, 23.

ſagde: Jeſus, Meſter, forbarm dig over os!

14. Og der han ſaae dem, ſagde han til dem: gaaer hen og beteer Eder for Præſterne. Og det ſkete, der de gik bort, bleve de renſede.

15. Men een af dem, der han ſaae, at han var helbredet, vendte tilbage og priſede Gud med høi Røſt.

16. Og han faldt paa ſit Anſigt for hans Fødder og takkede ham; og denne var en Samaritan.

17. Da ſvarede Jeſus og ſagde: bleve ikke de Ti renſede? men hvor ere de Ni?

18. Bleve ellers Ingen fundne, ſom vendte tilbage at give Gud Ære, uden denne Fremmede?

19. Og han ſagde til ham: ſtaa op, gak bort! din Tro haver frelſt dig.

20. Men da han blev adſpurgt af Phariſæerne: naar kommer Guds Rige? ſvarede han dem og ſagde: Guds Rige kommer ikke ſaaledes, at man kan viſe derpaa.

21. De ſkulle ikke heller ſige: ſee her, eller ſee der er det; thi ſee, Guds Rige er inden i Eder.

22. Men han ſagde til Diſciplene: de Dage ſkulle komme, da I ſkulle begjære at ſee een af Menneſkens Sons Dage, og I ſkulle ikke ſee den.

23. Og de ſkulle ſige til Eder: ſee her, eller ſee der er han; men gaaer ikke hen og følger ikke heller.

24. Thi ligeſom Lynet, ſom lyn fra den ene Side af Himmele ſkinner til den anden Side af Hi melen, ſaa ſkal Menneſkens S være paa ſin Dag.

25. Men ham bør det førſt lide meget, og forkydes af den Slægt.

26. Og ſom det ſkete i Noe Dag ſaaledes ſkal det og ſkee i Menn ſkens Sons Dage:

27. de aade, drak, toge til Ægt bleve bortgiftede indtil den Dag, d Noe gik ind i Arken, og Synd floden kom og ødelagde Alle.

28. Desligeſte og, ſom det ſkete Loths Dage: de aade, drak, kjøbt ſolgte, plantede, byggede;

29. men paa den Dag, der Lo gik ud af Sodoma, regnede Ild Svovl af Himmelen og ødelag dem alle.

30. Saaledes ſkal det være p den Dag, Menneſkens Søn aabe bares.

31. Paa den ſamme Dag, h ſom er paa Taget, og hans Re ſkaber i Huſet, ſtige ikke ned tage dem; og desligeſte, hvo ſo er paa Marken, vende ikke om t det, ſom er bag ham.

32. Kommer Loths Huſtru ihu.

33. Hvo ſom ſøger at frelſe ſ Liv, ſkal miſte det; og hvo ſo miſter det, ſkal holde det ved Liv

34. Jeg ſiger Eder: i den ſamm Nat ſkulle To være i een Seng

V. 14. c. 5, 14. - **V. 19.** Matth. 9, 22. Marc. 5, 34. c. 10, 52. Luc. 7, 50. c. 8, 48. c. 18, 42. - **V. 21.** Matth. 24, 23. Rom. 14, 17. - **V. 23.** Marc. 13, 21. - **V. 25.** c. 9, 22. c. 18, 32. c. 24, 7. 26. - **V. 26.** 1 Moſ 6, 2 Matth. 24, 37. 1 Petr. 3, 20. - **V. 28.** 1 Moſ. 19, 14. - **V. 29.** 1 Moſ. 19, 15-24. 5 Moſ. 29, 23. Eſ. 13, 19. Jer. 50, 40. Ho 11, 8. Am. 4, 11. Jud. v. 7. - **V. 31.** Matt 24, 17. Marc. 13, 15 16. - **V. 32.** 1 Mo 19, 26. - **V. 33.** Matth. 10, 39 c. 16, 2 Marc. 8, 35. Luc. 9, 24. - **V. 34.** Matt 24, 40. 41.

den Ene skal annammes, og den Anden skal lades tilbage.

35. To Kvinder skulle male tilsammen; den Ene skal annammes, og den Anden skal lades tilbage.

36. To skulle være paa Marken; den Ene skal annammes, og den Anden skal lades tilbage.

37. Og de svarede og sagde til ham: hvor, Herre? Men han sagde til dem: hvor Kroppen er, der skulle Ørnene forsamles.

18. Capitel.

(I) Jesus taler om Bønnen, 1-8. (II) Fremsætter Lignelsen om Pharisæeren og Tolderen, 9-14. (III) Taler om smaa Børn, 15-17. (IV) Om Selvfornegtelse, 18-30. (V) Om sin Lidelse, 31-34. (VI) Helbreder en Blind, 35-43.

1. Men han sagde dem og en Lignelse derom, at man bør altid bede, og ikke blive træt.

2. Og han sagde: der var en Dommer i en Stad, som frygtede ikke Gud, og undsaae sig ikke for noget Menneske.

3. Men der var en Enke i den samme Stad, og hun kom til ham og sagde: skaf mig Ret over min Modstander.

4. Og han vilde længe ikke. Men derefter sagde han ved sig selv: alligevel jeg hverken frygter Gud, ei heller undseer mig for noget Menneske,

5. dog, efterdi denne Enke gjør mig megen Besvær, vil jeg skaffe hende Ret, at hun ikke uden Ophør skal komme og plage mig.

6. Men Herren sagde: hører, hvad den uretfærdige Dommer siger.

7. Skulde da Gud ikke skaffe sine Udvalgte Ret, som raabe til ham Dag og Nat, enddog han er langmodig imod dem?

8. Jeg siger Eder, han skal snart skaffe dem Ret. Dog, naar Menneskens Søn kommer, mon han skal finde Troen paa Jorden?

9. Men han sagde og til Nogle, som stolede paa sig selv, at de vare retfærdige, og foragtede Andre, denne Lignelse:

10. Der gik to Mennesker op til Templet at bede; den Ene var en Pharisæer, og den Anden en Tolder.

11. Pharisæeren stod for sig selv og bad saaledes: jeg takker dig, Gud! at jeg ikke er som de andre Mennesker, Røvere, Uretfærdige, Hoerkarle, eller og som denne Tolder.

12. Jeg faster to Gange om Ugen, jeg giver Tiende af alt det, jeg eier.

13. Og Tolderen stod langt borte, og vilde end ikke opløfte Øinene til Himmelen, men slog sig paa sit Bryst og sagde: Gud, vær mig Synder naadig!

14. Jeg siger Eder: denne gik retfærdiggjort hjem i sit Huus fremfor den Anden; thi hvo sig selv ophøier, skal fornedres, men hvo sig selv fornedrer, skal ophøies.

15. Men de bare og smaa Børn til ham, at han skulde røre ved dem; men der Disciplene saae det, truede de dem.

V. 37. Job 39, 33. Matth. 24, 28. - C. 18. V. 1. c. 11, 5. c. 21, 36. Rom. 12, 12. Eph. 6, 18. Col. 4, 2. 1 Thess. 5, 17. - V. 2. c. 11, 7. - V. 7. Hab. 6, 10. - V. 11. Es. 1, 15. c. 58, 2. Luc. 11, 39. Hab. 3, 17. - V. 12. Matth. 23, 23. Luc. 11, 42. - V. 13. Ps. 51, 3. - V. 14. c. 14, 11. - V. 15. Matth. 19, 13. 14. Marc. 10, 13.

16. Men Jesus kaldte dem til sig og sagde: lader smaa Børn komme til mig, og formener dem det ikke; thi Guds Rige hører saadanne til.
17. Sandelig siger jeg Eder: hvo som ikke annammer Guds Rige som et Barn, kommer ingenlunde derind.
18. Og en af de Øverste spurgte ham og sagde: gode Mester! hvad skal jeg gjøre, at jeg kan arve et evigt Liv?
19. Men Jesus sagde til ham: hvi kalder du mig god? Ingen er god uden Een, det er Gud.
20. Du veed Budene: du skal ikke bedrive Hoer; du skal ikke slaae ihjel; du skal ikke stjæle; du skal ikke bære falsk Vidnesbyrd; ær din Fader og din Moder.
21. Da sagde han: dette haver jeg holdet altsammen fra min Ungdom af.
22. Men der Jesus det hørte, sagde han til ham: endnu fattes dig Eet: sælg alt det, du haver, og uddeel det til Fattige, saa skal du have et Liggendefæ i Himmelen; og kom, følg mig.
23. Men der han det hørte, blev han heel bedrøvet; thi han var saare rig.
24. Men der Jesus saae, at han var bleven heel bedrøvet, sagde han: hvor vanskelig skulle de, som have Rigdom, komme ind i Guds Rige;
25. thi det er lettere, at en Kameel gaaer igjennem et Naalesie, end at en Rig kommer ind i Guds Rige.
26. Men de, som hørte det, sagde: hvo kan da blive salig?
27. Men han sagde: hvad som er umuligt for Mennesker, det er muligt for Gud.
28. Men Peter sagde: see, vi have forladt Alting, og fulgt dig.
29. Men han sagde til dem: sandelig siger jeg Eder: der er Ingen, som haver forladt Huus eller Forældre eller Brødre eller Hustru eller Børn for Guds Riges Skyld,
30. som jo skal annamme det mange Fold igjen i denne Tid, og i den tilkommende Verden et evigt Liv.
31. Men han tog de Tolv til sig og sagde til dem: see, vi gaae op til Jerusalem, og alle de Ting, som ere skrevne ved Propheterne, skulle fuldkommes paa Menneskens Søn.
32. Thi han skal overantvordes Hedningerne og bespottes, forhaanes og bespyttes;
33. og de skulle hudstryge og ihjelslaae ham; og tredie Dag skal han opstaae.
34. Men de fattede Intet deraf, og denne Tale var skjult for dem, og de forstode ikke det, som blev sagt.
35. Men det skete, der han kom nær til Jericho, sad en Blind ved Veien og tiggede.
36. Og der denne hørte Folket gaae forbi, spurgte han, hvad dette var.

V. 16. Matth. 18, 3. - **V. 18.** Matth. *19, 16. Marc. 10, 17.* - **V. 20.** 2 Mos. 20, *12 fg.* - **V. 22.** *Matth.* 6, 19. c. 19, 21. 1 *Tim. 6, 19.* - **V. 24.** Ordsp. 11, 28. Marc. *10, 24.* - **V. 27.** *c. 1, 37.* - **V. 28.** c. 5, 11. **V. 29.** *5 Mos. 33, 9.* - **V. 30.** Job 42, 12. - **V. 31.** Matth. 16, 21. c. 17, 22. Marc. 10, 32. 33. Luc. 9, 22. Ps. 22, 7. Es. 53, 7. - **V. 32.** c. 23, 1. - **V. 33.** Joh. 2, 19. - **V. 34.** c. 2, 50. c. 9, 45. - **V. 35.** Matth. 20, 30. Marc. 10, 46.

37. Men de forkyndte ham, at Jesus af Nazareth kom forbi.

38. Og han raabte og sagde: Jesus, du Davids Søn, forbarm dig over mig!

39. Og de, som gik foran, truede ham, at han skulde tie; men desto mere raabte han: du Davids Søn, forbarm dig over mig!

40. Da stod Jesus stille, og bød ham føres til sig; men der han kom nær til ham, spurgte han ham og sagde:

41. hvad vil du, at jeg skal gjøre dig? Men han sagde: Herre! at jeg maa blive seende.

42. Og Jesus sagde til ham: bliv seende! din Tro haver frelst dig.

43. Og strax blev han seende, og fulgte ham, og prisede Gud; og alt Folket, som saae det, lovede Gud.

19. Capitel.

(I) Zachæus omvendes, 1-10. (II) Jesus fremsætter Lignelsen om de 10 Pund, 11-27. (III) Rider ind i Jerusalem, 28-40. (IV) Græder over Staden, 41-44. (V) Renser Templet, 45. 46. (VI) Man søger at omkomme ham, 47. 48.

1. Og han kom ind i Jericho og drog derigjennem.

2. Og see, der var en Mand, som hedte Zachæus; han var Toldernes Øverste, og han var rig.

3. Og han søgte efter at faae Jesus at see, hvo han var, og kunde ikke for Folket, fordi han var liden af Vext.

4. Og han løb forud og steg op i et Morbærtræ, at han kunde see ham; thi han skulde komme frem ad den Vei.

5. Og der Jesus kom til Stedet, saae han op og blev ham vaer, og sagde til ham: Zachæus! skynd dig og stig ned; thi det bør mig i Dag at tage ind i dit Huus.

6. Og han skyndte sig og steg ned og annammede ham med Glæde.

7. Og de, som det saae, knurrede alle og sagde: han tager Herberge hos en synding Mand.

8. Men Zachæus blev staaende og sagde til Herren: see, Herre! Halvdelen af mit Gods giver jeg de Fattige; og dersom jeg haver forfordelet Nogen, da giver jeg det firefold igjen.

9. Men Jesus sagde til ham: i Dag er dette Huus vederfaret Frelse, efterdi ogsaa han er en Abrahams Søn;

10. thi Menneskens Søn er kommen, at søge og frelse det Fortabte.

11. Men der de hørte paa dette, blev han ved og sagde en Lignelse, fordi han var nær Jerusalem, og de meente, at Guds Rige skulde strax aabenbares.

12. Han sagde da: en høibaaren Mand drog til et Land langt borte, at tage imod et Rige og at komme igjen.

13. Men han kaldte ti af sine Tjenere, og gav dem ti Pund, og sagde til dem: kjøbslaaer, indtil jeg kommer.

14. Men hans Borgere hadede ham, og skikkede Sendebud efter ham

V. 38. Matth. 15, 22. Luc. 17, 13. - V. 42. c. 17, 19. - V. 43. Ap. G. 3, 8. 9. - C. 19. V. 5. Joh. 10, 3. - V. 7. c. 7, 39. c. 15, 2. - V. 8. 2 Mos. 22, 1. Ez. 33, 15. - V. 9. c. 13, 16. - V. 10. Matth. 10, 6. c. 15, 24. c. 18, 11. Luc. 5, 32. Ap. G. 1. 46. 1 Tim. 1, 15. - V. 12. Matth. 25, Marc. 13, 34. - V. 14. Ps. 2, 3.

net være den, som kommer i Herrens Navn!

14. Capitel.

(I) Jesus helbreder en Vatterſottig, 1-6. (II) Taler om dem, der ſøge de øverſte Sæder, og om at indbyde Fattige, 7-14. (III) Om den ſtore Nadvere, 15-24. (VI) Om Selvfornegtelſe, 25-35.

1. Og det begav ſig, der han kom ind i een af de øverſte Phariſæers Huus paa en Sabbat for at holde Maaltid, at de toge vare paa ham.

2. Og ſee, der var et vatterſottigt Menneſke for ham.

3. Og Jesus begyndte at tale til de Lovkyndige og Phariſæerne og ſagde: mon det er tilladt at helbrede paa Sabbaten?

4. Men de taug; og han tog paa ham og helbredte ham, og lod ham gaae.

5. Og han ſvarede og ſagde til dem: hvo er iblandt Eder, ſom, naar hans Oxe eller Aſen falder i en Brønd, ikke ſtrax drager det op paa Sabbatsdagen?

6. Og de kunde ikke give ham Svar derpaa.

7. Men han ſagde en Lignelſe til Gjeſterne, der han gav Agt paa, hvorledes de udvalgte de øverſte Sæder ved Bordet, og ſagde til dem:

8. naar du er buden af Nogen til Bryllup, da ſæt dig ikke øverſt tilbords, at ikke en Hæderligere end du maatte være buden af ham;

9. og den, ſom indbød dig og ham, maatte komme og ſige til dig: giv denne Plads; og du da med Bluſel komme til at ſidde nederſt.

10. Men naar du er buden, gak hen og ſæt dig nederſt, at naar han kommer, ſom dig indbød, han da maa ſige til dig: Ven! ſæt dig høiere op; og da ſkal du have Ære for dem, ſom ſidde med dig tilbords.

11. Thi hver den, ſig ſelv ophøier, ſkal fornedres; og hvo ſig ſelv fornedrer, ſkal ophøies.

12. Men han ſagde og til den, ſom ham havde budet: naar du gjør Middags- eller Aftens-Maaltid, byd ikke dine Venner, ei heller dine Brødre, ei heller dine Frænder, ei heller rige Naboer, paa det de ikke ſkulle indbyde dig igjen, og dig ſkee Vederlag.

13. Men naar du gjør et Gjeſtebud, da byd Fattige, Krøblinger, Halte, Blinde,

14. ſaa ſkal du være ſalig; thi de have Intet at betale derfor; men det ſkal igjengives dig i de Retfærdiges Opſtandelſe.

15. Men der En af dem, ſom ſadde med tilbords, hørte det, ſagde han til ham: ſalig er den, ſom kommer tilbords i Guds Rige.

16. Men han ſagde til ham: der var et Menneſke, ſom gjorde en ſtor Nadvere og bød Mange.

17. Og han udſendte ſin Tjener paa Nadverens Time, at ſige til de Budne: kommer; thi nu ere alle Ting beredte.

18. Og de begyndte alle eendræg-

C. 14. V. 1. Pſ. 37, 32. Marc. 3, 2. Luc. 6, 7. - **V. 3.** Matth. 12, 10. Luc. 6, 9. - **V. 5.** c. 13, 15. - **V. 6.** Matth. 22, 46. - **V. 8.** Ordſp. 25, 6. 7. - **V. 11.** Ordſp. 29, 23. Ez. 21, 26. Dan. 4. 37. Matth. 23, 12. Luc. 1. 51. c. 18, 14. Jak. 4, 6. 1 Petr. 5, 5. - **V. 12.** c. 6, 33. - **V. 13.** Neh. 8. 10. Ordſp. 3, 9. Præd. 11, 1. - **V. 14.** Ordſp. 19, 17. 1 Tim. 6, 19. - **V. 15.** c. 13, 29. c. 22, 30. Aab. 19, 9. - **V. 16.** Ordſp. 9, 1. fg. Eſ. 25. 6. c. 55, 1. Matth. 22, 2.

teligen at undskylde sig. Den Første sagde til ham: jeg haver kjøbt en Ager, og haver fornøden at gaae ud og see den; jeg beder dig, hav mig undskyldt.

19. Og en Anden sagde: jeg haver kjøbt fem Par Øxen, og gaaer hen at prøve dem; jeg beder dig, hav mig undskyldt.

20. Og en Anden sagde: jeg tog mig en Hustru til Ægte, og derfor kan jeg ikke komme.

21. Og den Tjener kom, og forkyndte sin Herre det; da blev Husbonden vred og sagde til sin Tjener: gak hurtig ud paa Stadens Stræder og Gader, og før hid ind Fattige og Krøblinger og Halte og Blinde.

22. Og Tjeneren sagde: Herre! det er gjort, som du befoel, og der er endnu Rum.

23. Og Herren sagde til Tjeneren: gak ud paa Veiene og ved Gjerderne, og nød dem at gaae ind, paa det mit Huus kan vorde fuldt.

24. Thi jeg siger Eder, at ingen af de Mænd, som vare budne, skal smage min Nadvere.

25. Men meget Folk gik med ham; og han vendte sig og sagde til dem:

26. Dersom Nogen kommer til mig, og hader ikke sin Fader og Moder og Hustru og Børn og Brødre og Søstre og tilmed sit eget Liv, han kan ikke være min Disciple.

27. Og hvo som ikke bærer sit Kors og kommer efter mig, kan ikke være min Disciple.

28. Thi hvo iblandt Eder, som vil bygge et Taarn, sidder ikke først og beregner Bekostningen, om han haver, hvad der hører til at fuldføre det med;

29. at ikke, naar han faaer lagt Grundvold, og ei kan fuldende det, Alle, som see det, skulle begynde at spotte ham og sige:

30. dette Menneske begyndte at bygge, og kunde ikke fuldende det.

31. Eller hvilken Konge, som drager i Krig at stride imod en anden Konge, sidder ikke først og beraader sig, om han er mægtig til med ti Tusinde at møde den, som kommer mod ham med tyve Tusinde?

32. Men hvis ikke, udskikker han Sendebud, medens den Anden endnu er langt borte, og handler om Fred.

33. Saaledes og hver af Eder, som ikke forsager alt det, han haver, kan ikke være min Disciple.

34. Saltet er godt, men dersom Saltet mister sin Kraft, hvormed skal det saltes?

35. Det tjener hverken til Jord eller til Gjødning; de kaste det ud. Hvo som haver Øren at høre med, han høre!

15. Capitel.

(I) Jesus forsvarer sin Omgængelse med Toldere og Syndere ved en Lignelse om et forloret Faar, 1-7. (II) En forloren Penning, 8-10. (III) Og en forloren Søn, 11-32.

1. Men alle Toldere og Syndere holdt sig nær til ham, for at høre ham.

2. Og Pharisæerne og de Skriftkloge knurrede og sagde: denne annammer Syndere, og æder med dem.

V. 22. Ez. 9, 11. - **V. 23.** Ap. G. 13, 46. - **V. 26.** 5 Mos. 13, 6. fg. c. 33, 9. Matth. 10, 37. c. 19, 29. - **V. 27.** Matth. 10, 38. c. 16, 24. fg. Luc. 9, 23. - **V. 34.** Matth. 5, 13. Marc. 9, 50. - **V. 35.** c. 8, 8. - **C. 15. V. 1.** Matth. 9, 10. Marc. 2, 15. Luc. 5, 29. - **V. 2.** c. 7, 39. Matth. 11, 19.

i den Mening, at Johannes var en Prophet.

7. Og de svarede, at de vidste ikke, hvorfra.

8. Og Jesus sagde til dem: saa siger jeg Eder ikke heller, af hvad Magt jeg gjør disse Ting.

9. Men han begyndte at sige til Folket denne Lignelse: et Menneske plantede en Viingaard, og leiede den til Viingaardsmænd, og drog udenlands en Tid lang.

10. Og der Tiden kom, sendte han en Tjener til Viingaardsmændene, at de skulde give ham af Viingaardens Frugt; men Viingaardsmændene sloge ham og lode ham tomhændet fra sig.

11. Og han blev ved og sendte en anden Tjener; men de sloge ogsaa denne og forhaanede ham og lode ham tomhændet fra sig.

12. Og han blev ved og sendte den tredie; men ogsaa denne saarede de, og udstødte ham.

13. Men Viingaardens Herre sagde: hvad skal jeg gjøre? jeg vil sende min Søn, den Elskelige; maaskee, naar de see ham, skulle de undsee sig.

14. Men der Viingaardsmændene saae ham, beraadte de sig indbyrdes og sagde: denne er Arvingen; kommer, lader os slaae ham ihjel, at Arven maa blive vores.

15. Og de stødte ham udenfor Viingaarden og sloge ham ihjel. Hvad skal nu Viingaardens Herre gjøre ved dem?

16. Han skal komme og udrydde disse Viingaardsmænd, og leie Viingaarden til andre. Men der de det hørte, sagde de: det skee aldrig!

17. Men han saae paa dem og sagde: hvad er da dette, som er skrevet: den Steen, som Bygningsmændene forskøde, den er bleven til en Hovedhjørnesteen?

18. Hver, som falder paa denne Steen, bliver sønderstødt; men hvem den falder paa, ham skal den knuse.

19. Og de Ypperstepræster og Skriftkloge søgte at lægge Haand paa ham i den samme Time, men de frygtede for Folket; thi de forstode, at han havde sagt denne Lignelse mod dem.

20. Og de toge vare paa ham, og udsendte Lurere, der anstillede sig, som om de vare retfærdige, for at fange ham i Talen, paa det de kunde overantvorde ham til Øvrigheden og Landshøvdingens Magt.

21. Og de spurgte ham og sagde: Mester! vi vide, at du taler og lærer rettelig, og ikke anseer nogen Person, men lærer Guds Vei i Sandhed.

22. Er det os tilladt at give Keiseren Skat, eller ei?

23. Men da han mærkede deres Trædskhed, sagde han til dem: hvi friste I mig?

24. Viser mig en Penning; hvis Billede og Overskrift haver den? Men de svarede og sagde: Keiserens.

V. D. Ef. 5, 1. 3er. 2, 21. c. 12, 10. Matth. 21, 33. Marc. 12, 1. - V. 14. Pf. 2, Hebr. 1, 2. 1 Mos. 37, 18. Matth. 26, 4. 27. 1. Joh. 11, 53. - V. 17. Pf. 118, 22. Ef. 8, 14. c. 28, 16. Matth. 21, 42. Marc. 12, 10. - V. 18. Sach. 12, 3. Dan. 2, 34. - V. 19. c. 19, 48. - V. 20. Matth. 22, 15. Marc. 12, 13.

jenere: bærer frem det bedſte Klæde-
n, iſører ham det, og giver ham
Ring paa hans Haand og Skoe
a Fødderne,
23. og henter den fedede Kalv hid
ſlagter den, og lader os æde og
re lyſtige;
24. thi denne min Søn var død,
er bleven levende igjen, og var
rtabt, og er funden. Og de be-
ndte at være lyſtige.
25. Men hans ældſte Søn var
a Marken, og da han kom og
r nær ved Huſet, hørte han Muſik
Dands.
26. Og han kaldte een af Dren-
ne til ſig, og udſpurgte, hvad
t var?
27. Men han ſagde til ham: din
roder er kommen, og din Fader
igtede den fedede Kalv, fordi han
ver faaet ham karſk igjen.
28. Men han blev vred og vilde
'e gaae ind; derfor gik hans Fader
ud og bad ham.
29. Men han ſvarede og ſagde til
aderen: ſee, ſaa mange Aar tjener
g dig, og overtraadte end aldrig
t Bud, og du haver aldrig givet
ig et Kid, at jeg kunde være lyſtig
ed mine Venner.
30. Men da denne din Søn er
mmen, ſom haver fortæret dit
ods med Skjøger, ſlagtede du den
dede Kalv til ham.
31. Men han ſagde til ham: min
øn! du er altid hos mig, og alt
t, ſom mit er, er dit.
32. Men man burde at være lyſtig
glæde ſig, fordi denne din Bro-
r *var død, og er bleven* levende
en, og var fortabt, og er funden.

16. Capitel.

(I) Jeſus taler om den utroe Huusfoged, advarer for Gjerrighed, 1-13. (II) Straffer Phariſæernes Stolthed, at de foragtede Evangelium, og ei forſtode Loven ret, 14-18. (III) Siger Lignelſen om den rige Mand, 19-31.

1. Men han ſagde og til ſine Diſciple: der var en rig Mand, ſom havde en Huusholder; og denne blev beſørt for ham, at han ødte hans Gods.

2. Og han kaldte ham og ſagde til ham: hvi hører jeg dette om dig? Gjør Regnſkab for din Huusholdning; thi du kan ikke længer foreſtaae Huſet.

3. Men Huusholderen ſagde ved ſig ſelv: hvad ſkal jeg gjøre, efterdi min Herre tager Huusholdningen fra mig? Jeg formaaer ikke at grave, jeg ſkammer mig ved at trygle.

4. Jeg veed, hvad jeg vil gjøre, at de ſkulle tage mig i deres Huſe, naar jeg bliver ſat fra Huusholdningen.

5. Og han fremkaldte enhver af ſin Herres Skyldnere, og ſagde til den første: hvor meget er du min Herre ſkyldig?

6. Men denne ſagde: hundrede Fade Olie. Og han ſagde til ham: tag dit Brev og ſæt dig ſnart ned og ſkriv halvtredſindstyve.

7. Derefter ſagde han til en anden: men du, hvor meget er du ſkyldig? Men denne ſagde: hundrede Maader Hvede. Og han ſagde til ham: tag dit Brev og ſkriv firſindstyve.

8. Og Herren lovede den uretfærdige Huusholder, at han gjorde ſnildeligen; thi denne Verdens Børn

16. V. 1. 1 Cor. 4, 1. 1 Petr. 4, 10. - *V. 8. Eph. 5, 8. 1 Theſſ. 5, 5.*

og paa Skrømt bede længe; disse skulle faae des haardere Dom.

21. Capitel.

(I) Jesus taler om den fattige Enkes Gave, 1-4 (II) Om Templets og Jerusalems Ødelæggelse, 5-24. (III) Om Verdens Ende, 25-36. (IV) Lærer dagligen i Templet, 37. 38.

1. Men idet han saae op, blev han de Rige vaer, som lagde deres Gaver i Templets Kiste.

2. Men han saae og en fattig Enke, som lagde to Skjærve deri.

3. Og han sagde: sandelig siger jeg Eder: denne fattige Enke haver lagt mere end Alle.

4. Thi alle disse have lagt af deres Overflod som Gaver for Gud; men denne haver af sin Armod lagt al sin Eiendom.

5. Og der Nogle sagde om Templet, at det var prydet med deilige Stene og Klenodier, sagde han:

6. hvad angaaer disse Ting, som I skue, skulle de Dage komme, paa hvilke der ikke skal lades Steen paa Steen, som jo skal nedbrydes.

7. Da spurgte de ham og sagde: Mester! naar skal dette da være? og hvilket er Tegnet, naar dette skal skee?

8. Men han sagde: seer til, I ikke blive forførte, thi Mange skulle komme under mit Navn og sige, at det er mig, og at Tiden er kommen nær. Gaaer derfor ikke efter dem.

9. Men naar I høre om Kr og Oprør, forfærdes ikke; thi d bør først at skee, men Enden er strax.

10. Da, sagde han til dem, Folk reise sig mod Folk, og R mod Rige;

11. og der skal skee store Jo skjælv her og der, og Hunger Pestilentse, og skee skrækkelige T og store Tegn af Himmelen.

12. Men før alt dette skulle lægge Haand paa Eder, og forf og overantvorde Eder i Synag og Fængsler, og føre Eder for K ger og Fyrster for mit Na Skyld.

13. Men det skal vederfares C til et Vidnesbyrd.

14. Lægger det da paa Hjerte, I ikke forud betænke, hvorledes skulle forsvare Eder.

15. Thi jeg vil give Eder M og Viisdom, hvilken alle Ei Modstandere ikke skulle kunne m sige og ei imodstaae.

16. Men I skulle og forrad af Forældre og Brødre og Frær og Venner, og de skulle slaae n af Eder ihjel.

17. Og I skulle hades af for mit Navns Skyld.

18. Dog ikke et Haar af Ei Hoved skal forkomme.

19. Ved Eders Bestandighed vorer Eders Sjæle.

20. Men naar I see Jerusa

C. 21. V. 1. Marc. 12, 41. 2 Kong. 12, 9. - **V. 3.** 2 Cor. 8, 12. - **V. 5.** Matth. 24, 1. fg. Marc. 13, 1. - **V. 6.** c. 19, 44. - **V. 8.** Jer. 14, 14. c. 23, 21. c. 29, 8. Matth. 24, 4. Marc. 13, 5. Eph. 5, 6. Col. 2, 8. 18. 2 *Thess. 2, 3. 1 Joh. 4, 1.* - **V. 10.** Es. 19, 2. - **V. 12.** *Matth 10, 17. c. 24,* 9. Marc. 13, 9 *Joh. 16, 2. Ap. G. 4,* **3. c. 5.** 18. c. 12, 4. c. 16, 24. c. 25, 23. - **V. 14.** c. 12. **V. 15.** 2 Mos. 4, 12. Es. 54, 17. Ap. G. 6 - **V. 16.** Mich. 7, 6. Ap. G. 7, 59. c. 12 **V. 17.** Matth. 10, 22. Marc. 13, 13. 15, 18. - **V. 18.** c. 12, 7. - **V. 19.** 2 S 15, 7. Apb. 2, 10. - **V. 20.** Dan. 9, Matth. 24, 15. Marc. 13, 14.

rundt omkring beleiret af Krigshære, da mærker, at dens Ødelæggelse er kommen nær.

21. De, som da ere i Judæa, flye til Bjergene; og de, som ere midt i Staden, vige derudfra; og de, som ere paa Landet, komme ikke ind i den;

22. thi disse ere Hevnens Dage, da Alt, hvad skrevet er, skal fuldkommes.

23. Men vee de Frugtsommelige og dem, som give Die, i de Dage; thi der skal være stor Nød paa Jorden, og Vrede over dette Folk.

24. Og de skulle falde for Sværdets Eg, og føres fangne til alle Hedningerne; og Jerusalem skal nedtrædes af Hedningerne, indtil Hedningernes Tider fuldkommes.

25. Og der skal skee Tegn i Sol og Maane og Stjerner; og paa Jorden skulle Folkene ængstes i Fortvivlelse, naar Havet og Bølgerne bruse,

26. naar Menneskene forsmægte af Frygt og de Tings Forventelse, som skulle komme over Jorderige; thi Himmelens Kræfter skulle rores.

27. Og da skulle de see Menneskens Søn komme i Skyerne med megen Kraft og Herlighed.

28. Men naar disse Ting begynde at skee, da seer op, og oplofter Eders Hoveder, efterdi Eders Forløsning stunder til.

29. Og han sagde dem en Lignelse: seer Figentræet og alle Træer;

30. naar de springe ud, da skjønne I af Eder selv, at Sommeren nu er nær.

31. Ligesaa og I, naar I see disse Ting at skee, da kjende I, at Guds Rige er nær.

32. Sandelig siger jeg Eder, at denne Slægt skal ikke forgaae, førend det skeer altsammen.

33. Himmelen og Jorden skulle forgaae; men mine Ord skulle ingenlunde forgaae.

34. Men vogter Eder, at Eders Hjerter ikke nogen Tid besværes med Fraadseri og Drukkenskab, og med Sorrig for Næring, og denne Dag skal komme pludselig over Eder.

35. Thi den skal komme som en Snare over alle dem, som boe paa den ganske Jord.

36. Derfor vaager og beder til enhver Tid, at I kunne agtes værdige til at undflye alle disse Ting, som skee skulle, og til at bestaae for Menneskens Søn!

37. Men han lærte om Dagene i Templet, men om Nætterne gik han ud og opholdt sig Natten over paa det Bjerg, som kaldes Oliebjerget.

38. Og alt Folket kom aarle til ham i Templet for at høre ham.

22. Capitel.

(I) Jøderne raadslaae om at dræbe Jesus. 1. 2. (II) Judas vil forraade ham, 3–6. (III) Disciplene berede Paaske, 7–13 (IV) Jesus æder Paaskelammet, indstifter Alterens Sacrament, 14-20. (V) Taler om sin Forræder

V. 24. Rom. 11, 25. - **V. 25.** Es. 13, 10. Ez. 32, 7. Joel 3, 4. 20. Matth. 24, 29. Marc. 13, 24. 2 Petr. 3, 10. 12. Aab. 6, 12. - **V. 27.** Dan. 7, 13. Matth. 16, 27. c. 24, 30. c. 25, 31. c. 26, 64. Ap. G. 1, 11. 2 Thess. 1, 10. Aab. 1, 7. - **V. 28.** Rom. 8, 21. 23. - **V. 33.** Ps. 102, 27. Matth. 24, 35. Hebr. 1, 11. 2 Petr. 3, 7. 10. Luc. 16, 17. 1 Petr. 1, 25. - **V. 34.** Rom. 13, 13. Eph. 5, 18. 1 Thess. 5, 6. 1 Petr. 4, 7. - **V. 35.** 1 Thess. 5, 2. 2 Petr. 3, 10. Aab. 3, 3. - **V. 36.** c. 12, 40. c. 18, 1. - **V. 37.** Joh. 8, 1

21-23. (VI) Raader til Ydmyghed. 24-27. (VII) Trøster Disciplene. 28-30. (VIII) Forkynder Peters Fald. 31-34; taler om de tilstundende Fristelser. 35-38. (IX) Liber i Urtegaarden. 39-46. (X) Forraades. 47. 48. (XI) Læger Malchus' Øre. 49-51. (XII) Straffer sine Fjender. 52. 53. (XIII) Fornegtes af Peter. 54-62. (XIV) Bespottes og slaaes; 63-65. (XV) Bekjender sig at være Christus 66-71.

1. Men de usyrede Brøds Høitid, som kaldes Paaske, nærmede sig.

2. Og de Ypperstepræster og Skriftkloge søgte, hvorledes de kunde ihjelslaae ham; thi de frygtede for Folket.

3. Men Satanas foer i Judas med Tilnavn Ischariotes, som var een af de Tolv.

4. Og han gik hen og talede med de Ypperstepræster og Høvedsmændene, hvorledes han vilde forraade ham til dem.

5. Og de bleve glade, og lovede at give ham Penge.

6. Og han tilsagde det; og han søgte beleilig Tid til at forraad ham til dem uden Oploeb.

7. Men de usyrede Brøds Dag kom, paa hvilken man burde slagte Paaskelammet.

8. Og han sendte Peter og Johannes og sagde: gaaer hen og bereder os Paaskelammet, at vi kunne æde det.

9. Men de sagde til ham: hvor vil du, at vi skulle berede det?

10. Men han sagde til dem: see, naar I komme ind i Staden, skal et Menneske møde Eder, som bærer en Vandkrukke; følger ham i Huset, hvor han gaaer ind,

11. og siger til Huusbonden i Hu set: Mesteren lader dig sige: hv er det Herberge, der jeg kan æ Paaskelammet med mine Disciple?

12. Og han skal vise Eder en st Sal tillavet; der bereder det.

13. Men de gik hen og fan det, ligesom han havde sagt dem og de beredte Paaskelammet.

14. Og der Timen kom, satte h sig tilbords, og de tolv Apostl med ham.

15. Og han sagde til dem: j haver hjerteligen længtes efter æde dette Paaskelam med Ede førend jeg lider.

16. Thi jeg siger Eder, at j skal ingenlunde mere æde af de førend det bliver fuldkommet i Gu Rige.

17. Og han tog Kalken, takke og sagde: tager dette, og deler d imellem Eder.

18. Thi jeg siger Eder, at j skal ikke drikke af Viintræets Frug førend Guds Rige kommer.

19. Og han tog Brødet, takke og brød det, og gav dem det sagde: dette er mit Legeme, hvil gives for Eder: dette gjører til m Ihukommelse.

20. Ligesaa tog han og Kalke efterat de havde holdt Nadvere, sagde: denne Kalk er det nye T stament i mit Blod, hvilket udg des for Eder.

21. Dog see, hans Haand, so mig forraader, er over Bordet m mig.

C. 22. V. 1. 2 Mos. 12. 15. Matth. 26. 2. Marc. 14, 1. - **V. 2.** Ps. 2, 2. Joh. 11, 47. Ap. G. 4, 26. Luc. 20, 19. - **V. 3.** Matth. 26, 14. Marc. 14, 10. Joh. 13, 2. 27. - **V. 7.** Matth. 26, 17. Marc. 14, 12. - **V. 13.** c. 19, 32. - **V. 14.** Matth. 26, 20. Ma 14, 17. Joh. 13, 2. - **V. 19.** 1 Cor. 11, 2 - **V. 21.** Ps. 41, 10. Matth. 26, 21. Ma 14, 18. Joh. 13, 18.

22. Og Menneskens Søn gaaer vel hen, som det er beskikket; dog vee det Menneske, ved hvem han bliver forraadt!

23. Og de begyndte at bespørge sig indbyrdes om, hvo af dem det dog maatte være, som dette skulde gjøre?

24. Der var og en Trætte iblandt dem derom, hvo af dem skulde holdes for at være den Største?

25. Men han sagde til dem: Folkenes Konger herske over dem, og de, som have Magt over dem, kaldes naadige Herrer.

26. I derimod ikke saaledes; men den Største iblandt Eder være som den Yngste, og den Øverste som den, der tjener.

27. Thi hvilken er størst: den, som sidder tilbords, eller den, som tjener? Mon ikke den, som sidder tilbords? Men jeg er iblandt Eder som den, der tjener.

28. Men I ere de, som ere blevne varagtige hos mig i mine Fristelser.

29. Og jeg beskikker Eder Riget, ligesom min Fader beskikkede mig det,

30. at I skulle æde og drikke ved mit Bord i mit Rige, og sidde paa Troner og dømme de tolv Israels Stammer.

31. Men Herren sagde: Simon! Simon! see, Satanas begjerede Eder, at sigte Eder som Hvede.

32. Men jeg bad for dig, at din Tro skal ikke aflade; og naar du engang omvender dig, da styrk dine Brødre.

33. Men han sagde til ham: Herre! jeg er rede at gaae med dig, baade i Fængsel og i Døden.

34. Men han sagde: Peter! jeg siger dig: Hanen skal ikke gale i Dag, førend du tre Gange haver negtet, at du kjender mig.

35. Og han sagde til dem: der jeg udsendte Eder uden Pung og Taske og Skoe, fattedes Eder Noget? Men de sagde: Intet.

36. Da sagde han til dem: men nu, hvo som har en Pung, tage den, ligesaa og en Taske; og hvo som ikke haver Sværd, sælge sit Klædebon og kjøbe et.

37. Thi jeg siger Eder: det bør endnu fuldkommes paa mig, hvad skrevet er: han er og regnet iblandt Overtrædere; thi hvad der er skrevet om mig, haver Ende.

38. Men de sagde: Herre! see, her ere to Sværd. Men han sagde til dem: det er nok.

39. Og han gik ud, og gik efter Sædvane til Oliebjerget; men hans Disciple fulgte ham ogsaa.

40. Men der han kom til Stedet, sagde han til dem: beder, at I ikke skulle falde i Fristelse.

41. Og han sled sig fra dem omtrent et Steenkast, og faldt paa Knæ, bad og sagde:

42. Fader, vilde du tage denne Kalk fra mig! dog skee ikke min Villie, men din.

V. 22. Ap. G. 1, 16. c. 2, 23. - **V. 24.** Matth. 18, 1. - **V. 25.** Matth. 20, 25. Marc. 10, 42. - **V. 26.** 1 Petr. 5, 3. 5, 6. - **V. 27.** Matth. 20 28. Joh. 13, 14 Phil. 2, 7. - **V. 28** 1 Petr. 4, 13. - **V. 29.** c. 12 32. - **V. 30.** *Matth. 8, 11. c.* 19, 28. Aab. 3, 21. - **V. 31.** 1 Petr. 5, 8. - **V. 32.** Joh. 17, 6 fg. Pj. 51, 15. - **V. 34.** Matth. 26, 34. Marc. 14, 30. Joh. 13, 38. - **V. 35.** c. 9, 3. c. 10, 4. Pj. 23, 1. - **V. 37.** Esj. 53, 12. - **V. 39** Matth. 26, 36. Marc. 14, 32. Joh. 18, 1. - **V. 42.** Joh. 6, 38.

43. Men en Engel af Himmelen aabenbaredes for ham og styrkede ham.

44. Og der han var i Dødsangest, bad han heftigere; men hans Sved blev som Blodsdraaber, der falde ned paa Jorden.

45. Og der han stod op fra Bønnen og kom til sine Disciple, fandt han dem sovende af Bedrøvelse.

46. Og han sagde til dem: hvi sove I? Staaer op og beder, at I ikke skulle falde i Fristelse.

47. Men der han endnu talede, see, da kom Skaren, og een af de Tolv, ved Navn Judas, gik foran dem og nærmede sig til Jesus, for at kysse ham.

48. Men Jesus sagde til ham: Judas! forraader du Menneskens Søn med et Kys?

49. Men der de, som vare omkring ham, saae, hvad der vilde ske, sagde de til ham: Herre! skulle vi slaae til med Sværd?

50. Og een af dem slog den Ypperstepræstes Tjener og afhuggede hans høire Øre.

51. Men Jesus svarede og sagde: tillader dem saa vidt! Og han rørte ved hans Øre og lægte ham.

52. Men Jesus sagde til de Ypperstepræster og Høvedsmændene for Templet og de Ældste, som vare komne til ham: I ere udgangne som mod en Røver, med Sværd og Stænger.

53. Der jeg var dagligen hos Eder i Templet, udrakte I ikke Hænder imod mig; men denne Eders Time og Mørkets Magt.

54. Men de grebe ham og førte ham bort, og bragte ham ind i den Ypperstepræstes Huus; men Peter fulgte langt fra efter.

55. Men de tændte en Ild midt i Palladset, og satte sig tilsammen, og Peter sad midt iblandt dem.

56. Men en Pige saae ham sidde ved Ilden og stirrede paa ham og sagde: denne var og med ham.

57. Men han fornegtede ham og sagde: Kvinde! jeg kjender ham ikke.

58. Og lidet derefter saae en Anden ham og sagde: du er og een af dem; men Peter sagde: Menneske, jeg er det ikke.

59. Og henved en Time derefter bekræftede en Anden hardt og sagde: i Sandhed, denne var og med ham, thi han er og en Galilæer.

60. Men Peter sagde: Menneske, jeg veed ikke, hvad du siger. Og strax, der han endnu talede, gol Hanen.

61. Og Herren vendte sig og saae paa Peter; og Peter kom Herrens Ord ihu, hvorledes han havde sagt til ham: førend Hanen galer, skal du fornegte mig tre Gange.

62. Og Peter gik udenfor og græd bitterligen.

63. Og de Mænd, som holdt Jesus, bespottede ham og sloge ham

64. og de kastede et Klæde over ham og sloge ham i Ansigtet og spurgte ham og sagde: spaa, hvo er den, som dig slog?

V. 44. Joh. 12, 27. Hebr. 5, 7. - **V. 47.** *Matth. 26, 47. Marc.* 14, 43. Joh. 18, 3. - **V. 54.** *Matth. 26, 57.* 58. Marc. 14 53. 54. Joh. 18, 13. **V. 55.** Matth. 26, 69. - **61.** v. 34. - **V. 63.** Job 16, 10. Es. 50, 6. Matth. 26, 67. Joh. 18, 22. c. 19, 3.

65. Og mange andre Beſpottelſer ſagde de imod ham.

66. Og der det blev Dag, forſamlede Folkets Ældſte ſig og de Ypperſtepræſter og Skriftkloge, og førte ham op for deres Raad,

67. og ſagde: er du Chriſtus? ſiig os det. Men han ſagde til dem: ſiger jeg Eder det, troe I det ikke;

68. men om jeg og ſpørger, ſvare I mig ikke eller lade mig løs.

69. Fra nu af ſkal Menneſkens Søn ſidde hos Guds Krafts høire Haand.

70. Men de ſagde alle: er du da den Guds Søn? Men han ſagde til dem: I ſige det; thi jeg er det.

71. Men de ſagde: hvad have vi ydermere Vidnesbyrd behov? thi vi have ſelv hørt det af hans Mund.

23. Capitel.

(I) Pilatus dømmer Jeſus at være uſkyldig. 1-4. (II) Sender ham til Herodes, 5-12. (III) Lader Barrabas løs, og fordømmer Jeſus, 13-25. (IV) Simon bærer hans Kors, 26. (V) Jeſus byder Jeruſalems Døttre at begræde ſig ſelv, 27-31. (VI) Han korsfæſtes imellem to Mordere, beder for ſine Fjender, 32-34. (VII) Beſpottes, 35-37; Overſkriften ſkrives, 38. (VIII) Roverен omvendes, 39-43. (IX) Solen formørkes, 44. 45. (X) Jeſus dør, Høvedsmanden omvendes, 46-48. (XI) Kvinderne ſee til, Joſeph jorder hans Legeme, 49-56.

1. Og deres ganſke Hob ſtod op og førte ham for Pilatus.

2. Men de begyndte at anklage ham og ſagde: denne have vi fundet at forvende Folket, og forbyde at give Keiſeren Skat, og ſige ſig ſelv at være Chriſtus, en Konge.

3. Men Pilatus ſpurgte ham og ſagde: er du den Jødernes Konge? Men han ſvarede ham og ſagde: du ſiger det.

4. Men Pilatus ſagde til de Ypperſtepræſter og til Folket: jeg finder ingen Skyld hos dette Menneſke.

5. Men de holdt hardt ved og ſagde: han oprører Folket, idet han lærer over al Judæa, fra Galilæa af, hvor han begyndte.

6. Men der Pilatus hørte om Galilæa, ſpurgte han, om dette Menneſke var en Galilæer.

7. Og der han fik at vide, at han hørte under Herodes' Magt, ſendte han ham til Herodes, ſom og ſelv var i Jeruſalem i de ſamme Dage.

8. Men der Herodes ſaae Jeſus, blev han meget glad; thi han havde længe ſiden gjerne villet ſee ham, fordi han havde hørt meget om ham, og haabede at ſkulle ſee et Tegn ſkee af ham.

9. Og han gjorde ham mange Spørgsmaal; men han ſvarede ham Intet.

10. Men de Ypperſtepræſter og Skriftkloge ſtode og anklagede ham heftig.

11. Men der Herodes med ſine Krigsfolk havde forhaanet og beſpottet ham, kaſtede han et hvidt Klædebon om ham, og ſendte ham til Pilatus igjen.

12. Paa den Dag bleve Pilatus og Herodes hinandens Venner; thi de vare før i Fjendſkab med hinanden.

V. 66. Pſ. 2, 2. Matth. 27, 1. Marc. 15, 1. Joh. 18, 24. - **V. 69.** c. 21, 27. fg. - **C. 23. V. 1.** Matth. 27, 2. Marc. 15, 1. Joh. 18, 28. - **V. 2.** c. 20, 25 Ap. G. 17, 7. - **V. 3.** 1 Tim. 6, 13. - **V. 7.** c. 3, 1. - **V. 8.** c. 9, 9. - **V. 12.** Ap. G. 4, 27.

13. Men Pilatus sammenkaldte de Ypperstepræster og de Øverste og Folket,

14. og sagde til dem: I have ført dette Menneske til mig som den, der afvender Folket; og see, jeg haver forhørt ham for Eder, og finder ingen Skyld hos dette Menneske i det, som I anklage ham for;

15. Herodes ikke heller; thi jeg sendte Eder til ham, og see, han har Intet gjort, som han er skyldig at dø for.

16. Derfor vil jeg revse ham og lade ham løs.

17. Men han var forbunden til at lade dem Een løs ved Høitiden.

18. Men de raabte i den ganske Hob og sagde: bort med denne, men lad os Barrabas løs!

19. (Denne var kastet i Fængsel for et Oprør, som skete i Staden, og for et Mord).

20. Da raabte Pilatus atter til dem og vilde lade Jesus løs.

21. Men de tilraabte ham og sagde: korsfæst, korsfæst ham!

22. Men han sagde tredie Gang til dem: hvad Ondt haver da denne gjort? Jeg finder ingen Dødsskyld hos ham, derfor vil jeg revse ham og lade ham løs.

23. Men de trængte paa med stort Skrig og begjerede, at han skulde korsfæstes; og deres og de Ypperstepræsters Skrig fik Overhaand.

24. Og Pilatus dømte, at deres Begjering skulde skee;

25. men han løsgav dem den, de begjerede, som var kastet i Fængsel for Oprør og Mord; men Jesus overgav han til deres Villie.

26. Og der de førte ham ud, tog de fat paa en vis Simon fra Cyrene, som kom fra Marken, og de lagde Korset paa ham, at han skulde bære det efter Jesus.

27. Men en stor Hob Folk og Kvinder fulgte ham, som baade beklagede og begræd ham.

28. Men Jesus vendte sig om til dem og sagde: I Jerusalems Døtre! græder ikke over mig, men græder over Eder selv og over Eder Børn.

29. Thi see, de Dage komme paa hvilke man skal sige: salige er de Ufrugtsommelige og de Liv, som ikke fødte, og de Bryster, som ikke gave Die.

30. Da skulle de begynde at sige til Bjergene: falder over os! og til Høiene: skjuler os!

31. Thi gjør man dette med det grønne Træ, hvad vil da skee med det tørre?

32. Men der bleve og to andre Misdædere førte ud for at henrettes med ham.

33. Og der de vare komne til det Sted, som kaldes Hovedpandested, korsfæstede de ham der og Misdæderne, den ene ved den høire men den anden ved den venstre Side.

34. Men Jesus sagde: Fader, forlad dem! thi de vide ikke, hvad de

V. 14. Matth. 27, 23. Marc. 15, 14. Joh. 18, 38. c. 19, 4. - V. 18. Ap. G. 3, 14. - V. 23. Joh. 19, 12 - V. 26. Matth. 27, 32. Marc. 15, 21. - V. 29. Es 54, 1 Matth. 24, 19. - V. 30. Es. 2, 19 Hos. 10, 8. Aab. 6, 16. c. 9, 6. - V. 31. Jer. 25, 29. 1 Petr 4, 17. - V. 33. Matth 27, 33. Marc. 15, 22 Joh. 19, 17. 18 - V. 34. Es. 53, 12. Matth 5, 44. Ap. G. 7, 60. c. 3, 17. 1 Cor. 4, 12 Ps. 22, 19.

gjøre. Men de skiftede hans Klæder og kastede Lod derom.

35. Og Folket stod og saae til; men og de Øverste spottede ham tilligemed dem og sagde: han haver frelst Andre, han frelse sig selv, dersom han er den Christus, den Guds Udvalgte.

36. Men og Stridsmændene spottede ham, traadte til og rakte ham Eddike og sagde:

37. dersom du er den Jødernes Konge, da frels dig selv.

38. Men der var og sat en Overskrift over ham, skreven paa Græsk og Latin og Hebraisk: denne er den Jødernes Konge.

39. Men een af Misdæderne, som vare ophængte, bespottede ham og sagde: er du den Christus, da frels dig selv og os.

40. Men den anden svarede, og straffede ham og sagde: frygter ei heller du for Gud, da du er under samme Dom?

41. Og vi vel med Rette; thi vi faae det, vore Gjerninger have forskyldt; men denne handlede intet Uskikkeligt.

42. Og han sagde til Jesus: Herre! kom mig ihu, naar du kommer i dit Rige.

43. Og Jesus sagde til ham: sandelig siger jeg dig, i Dag skal du være med mig i Paradis.

44. Men det var ved den sjette Time, og der blev et Mørke over det ganske Land indtil den niende Time.

45. Og Solen blev formørket, og Forhænget i Templet splittedes midt ad.

46 Og Jesus raabte med høi Røst og sagde: Fader! i dine Hænder befaler jeg min Aand. Og der han det sagde, udgav han Aanden.

47. Men der Høvedsmanden saae det, som skete, gav han Gud Æren og sagde: i Sandhed, dette Menneske var retfærdigt.

48. Og alle de Folk, som vare komne sammen til dette Syn, der de saae, hvad der var skeet, sloge sig for deres Bryst og vendte tilbage.

49. Men alle hans Kyndinge stode langt borte, saa og de Kvinder, som havde fulgt med ham fra Galilæa, og saae dette.

50. Og see, en Mand ved Navn Joseph, som var en Raadsherre, en god og retfærdig Mand,

51. (denne havde ikke samtykt i deres Raad og Gjerning), han var fra Arimathæa, en jødisk Stad, og han ventede ogsaa selv Guds Rige;

52. han gik til Pilatus og begjærede Jesu Legeme.

53. Og han tog det ned og svøbte det i et fiint Linklæde, og lagde det i en Grav, som var huggen i en Klippe, hvor endnu ikke Nogen var lagt.

54. Og det var Beredelsens Dag, og Sabbaten stundede til.

55. Men og Kvinderne, som vare komne med ham fra Galilæa, fulgte efter og saae Graven, og hvorledes hans Legeme blev lagt.

V. 35. Matth. 27, 39. Marc. 15, 29. - **V. 38.** Matth. 27, 37. Marc. 15, 26. Joh. 19, 19. **V. 42.** 1 Mos. 40, 14. - **V. 43.** Åb. 2, 7. - **V. 44.** Matth. 27, 45. Marc. 15, 33. - **V. 46.** *Ps. 31, 6.* Matth. 27, 50. Ap. G. 7, 59. 60. - **V. 50.** Matth. 27, 57. Marc. 15, 43. Joh. 19, 38. - **V. 51.** c 2, 25. 38. - **V. 54.** Matth. 27, 62. Joh. 19, 42. - **V. 55.** c. 8, 2.

56. Men de vendte tilbage og berede vellugtende Urter og Salver; og Sabbaten over holdt de sig stille efter Loven.

24. Capitel.

(I) Englene forkynde Kvinderne Jesu Opstandelse, 1-11; Peter beseer Graven, 12. (II) Jesus aabenbares for de To, som gik til Emaus, 13-35. (III) For de ti Apostler, 36-49. (IV) Opfarer til Himmelen, 50-53.

1. Men paa den første Dag i Ugen meget aarle kom de til Graven og bare de vellugtende Salver, som de havde beredt; og nogle Andre kom med dem.

2. Men de fandt Stenen afvæltet fra Graven.

3. Og de gik ind, og fandt ikke den Herres Jesu Legeme.

4. Og det skete, der de vare tvivlraadige derover, see, da stode to Mænd for dem i skinnende Klæder.

5. Men der de bleve forfærdede og bøiede Ansigtet mod Jorden, sagde de til dem: hvi lede I efter den Levende iblandt de Døde?

6. Han er ikke her, men han er opstanden; kommer ihu, hvorledes han talede til Eder, der han endnu var i Galilæa, og sagde:

7. det bør Menneskens Søn at overantvordes i syndige Menneskers Hænder, og korsfæstes, og opstaae tredie Dag.

8. Og de kom hans Ord ihu.

9. Og de gik fra Graven igjen og kundgjorde alle disse Ting for de Elleve, og for alle de Andre.

10. Men det var Maria Magdalene, og Johanne, og Maria Jakobs Moder, og de øvrige Kvinder med dem, som sagde Apostlerne disse Ting.

11. Og deres Ord syntes for dem som en løs Tale, og de troede dem ikke.

12. Men Peter stod op og løb til Graven; og der han kigede derind, saae han Linklæderne liggende alene, og gik bort og forundrede sig selv over det, som skeet var.

13. Og see, to af dem gik paa den samme Dag til en By, som var tresindstyve Stadier fra Jerusalem, hvis Navn var Emaus.

14. Og de talede med hverandre om alle disse Ting, som vare skete.

15. Og det begav sig, der de talede og bespurgte sig med hverandre, kom og Jesus selv nær og vandrede med dem.

16. Men deres Øine holdtes til, saa de ikke kjendte ham.

17. Men han sagde til dem: hvad ere disse for Taler, som I føre med hverandre paa Veien, og hvi see I saa bedrøvede ud?

18. Men een af dem, som hedte Cleophas, svarede og sagde til ham: er du alene fremmed i Jerusalem, og veed ikke de Ting, som ere skete i den i disse Dage?

19. Og han sagde til dem: hvilke? men de sagde til ham: angaaende Jesus af Nazareth, som var en Prophet, mægtig i Gjerning og Ord for Gud og alt Folket;

V. 56. 2 Mos. 20, 10. - C. 24. V. 1. Matth. 28, 1. Marc. 16, 1. Joh. 20, 1. - V. 4. Joh. 20, 12. Ap. G. 1, 10. - V. 6. Matth. 16, 21. c. 20, 18. fg. - V. 7. Matth. 17, 22. 9. Marc. 9, 31. fg. - V. 8. Joh. 2, 22. - V. 9. Matth. 28, 8. Marc. 16, 10. - V. 10. c. 8, 2. 3. - V. 12. Joh. 20, 3. - V. 19. c. 7, 16. Matth. 21, 11. Joh. 4, 19. c. 6, 14. Ap. G. 2, 22.

20. og hvorledes de Ypperſtepræſter og vore Overſter have overantvordet ham til Dødsdom og korsfæſtet ham.

21. Men vi haabede, at han var den, ſom ſkulde forløſe Israel; men med alt dette er det i Dag den tredie Dag, ſiden det ſkete.

22. Saa have og nogle af vore Kvinder, ſom vare aarle ved Graven, forfærdet os;

23. thi der de ikke fandt hans Legeme, kom de og ſagde, at de havde og ſeet et Syn af Engle, hvilke ſagde: han lever.

24. Og nogle af Vore gik hen til Graven og fandt det ſaaledes, ſom og Kvinderne havde ſagt; men ham ſaae de ikke.

25. Og han ſagde til dem: o I Daarer og Seenhjertede til at troe alt det, ſom Propheterne have ſagt!

26. Burde det ikke Chriſtus at lide dette, og at indgaae til ſin Herlighed?

27. Og han begyndte fra Moſe og fra alle Propheter, og udlagde dem i alle Skrifterne det, ſom var ſkrevet om ham.

28. Og de kom nær til Byen, ſom de gik til; og han lod, ſom han vilde gaae længere.

29. Og de nødte ham meget og ſagde: bliv hos os, thi det er mod Aften, og Dagen helder; og han gik ind for at blive hos dem.

30. Og det ſkete, da han ſad med dem tilbords, tog han Brødet, velſignede og brød det, og gav dem.

31. Da bleve deres Øine aabnede, og de kjendte ham, og han blev uſynlig for dem.

32. Og de ſagde til hverandre: brændte ikke vore Hjerter i os, der han talede til os paa Veien, og der han oplod os Skrifterne?

33. Og de ſtode op i den ſamme Time og vendte tilbage til Jeruſalem, og fandt forſamlede de Elleve og dem, ſom vare med dem, hvilke ſagde:

34. Herren er ſandeligen opſtanden, og ſeet af Simon.

35. Og de fortalte de Ting, ſom vare ſkete paa Veien, og hvorledes han blev kjendt af dem, idet han brød Brødet.

36. Men der de talede dette, ſtod Jeſus ſelv midt iblandt dem og ſagde til dem: Fred være med Eder!

37. Da forfærdedes de og betoges af Frygt, og meente, at de ſaae en Aand.

38. Og han ſagde til dem: hvi ere I ſaa beſtyrtede? og hvi opſtige ſaadanne Tanker i Eders Hjerter?

39. Seer mine Hænder og mine Fødder, at det er mig ſelv, føler paa mig og ſeer; thi en Aand haver ikke Kjød og Been, ſom I ſee, at jeg haver.

40. Og der han det ſagde, viſte han dem Hænderne og Fødderne.

41. Men der de for Glæde endnu

V. 22. Matth. 28, 8. Marc. 16, 10. Joh. 20, 18. - **V. 26.** Eſ. 50, 6. c. 53, 11. fg. Ap. G. 17, 3. Hebr. 12, 2. 1 Petr. 1, 11. - **V. 27.** 1 Moſ. 22, 18. Job 19, 25. Pſ. 16, 9. 10. Pſ. 18, 6. Pſ. 22, 12. 19. Eſ. 53, 10. Dan. 9, 24. fg. - **V. 29.** 1 Moſ. 19, 3. Dom. 19, 9. Ap. G. 16, 15. Hebr. 13, 2. - **V. 34.** 1 Cor. 15, 5. 6. - **V. 36.** Marc. 16, 14. Joh. 20, 19. - **V. 39.** Joh. 20, 25. **V. 41.** Joh. 21, 10.

ikke troede, og forundrede sig, sagde han til dem: have I her noget at æde?

42. Men de gave ham et Stykke af en stegt Fisk og af en Honningkage.

43. Og han tog det og aad det for deres Øine.

44. Men han sagde til dem: dette er, hvad jeg sagde Eder, der jeg endnu var hos Eder, at de Ting bør allesammen at fuldkommes, som ere skrevne i Mose Lov og Propheterne og Psalmerne om mig.

45. Da oplod han deres Forstand, at de forstode Skrifterne.

46. Og han sagde til dem: saaledes er skrevet, og saaledes burde det Christus at lide og at opstaae fra de Døde tredie Dag,

47. og i hans Navn at prædikes Omvendelse og Syndernes Forladelse for alle Folk, hvilket skulde begynde fra Jerusalem.

48. Men I ere Vidner til disse Ting.

49. Og see, jeg sender min Faders Forjættelse over Eder. Men I skulle blive i Jerusalems Stad, indtil I blive iførte med Kraft af det Høie.

50. Men han førte dem hen ud indtil Bethanien, og han opløftede sine Hænder og velsignede dem.

51. Og det skete, der han velsignede dem, skiltes han fra dem og foer op til Himmelen.

52. Og de tilbade ham, og vendte tilbage til Jerusalem med stor Glæde.

53. Og de vare stedse i Templet, og lovede og prisede Gud.

Amen.

St. Johannis Evangelium.

1. Capitel.

(I) Jesus er sand Gud og Menneske, 1-14. (II) Johannes' den Døbers Vidnesbyrd om Christus, 15-34. (III) Andreas og en anden Discipel komme til Jesus, 35-40. (IV) Desligeste Peter, Philip og Nathanael, 41-52.

1. I Begyndelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud.

2. Det var i Begyndelsen hos Gud.

3. Alle Ting ere blevne ved det, og uden det er ikke een Ting bleven til af det, som er.

4. I det var Livet, og Livet var Menneskenes Lys.

5. Og Lyset skinnede i Mørket, og Mørket begreb det ikke.

6. Der blev et Menneske udsendt af Gud, han hedte Johannes.

7. Denne kom til et Vidnesbyrd,

V. 44. Matth. 16. 21. c. 17, 22. - **V. 46.** v. 26. - **V. 47.** Ap. G. 10, 43. c. 13, 38. 1 Joh. 2. 12. - **V. 49.** Joh. 14, 26. c. 15, 26. c. 16, 7. Ap. G. 1. 4. c. 2. 1. fg. - **V. 50.** *Ap. G. 1, 12.* - **V. 51.** Marc. 16, 19. Ap. G. *1, 9.* - **C. 1. V. 1.** 1 Joh. 1, 1. 2. Aab. 19, 13 1 Joh. 5, 20. - **V. 2.** Ordsp. 8, 22. - **V. 3.** Pf. 33, 6. Col. 1, 16. Hebr. 1, 2. - **V. 4.** c. 5, 26. 1 Joh. 5, 11. - **V. 5.** c. 8, 12. c. 9, 5. c. 12, 46. Es. 60, 2. Joh. 3, 19. - **V. 6.** Matth. 3, 1. Ap. G. 13, 24.

at han skulde vidne om Lyset, at Alle skulde troe ved ham.

8. Han var ikke Lyset, men at han skulde vidne om Lyset.

9. Det var det sande Lys, som oplyser hvert Menneske, der kom til Verden.

10. Han var i Verden, og Verden er gjort ved ham, og Verden kjendte ham ikke.

11. Han kom til sit Eget, og hans Egne annammede ham ikke.

12. Men saa mange, som ham annammede, dem haver han givet Magt at vorde Guds Børn, dem, som troe paa hans Navn;

13. hvilke ikke ere fødte af Blod, ei heller af Kjøds Villie, ei heller af Mands Villie, men af Gud.

14. Og Ordet blev Kjød, og boede iblandt os, (og vi saae hans Herlighed, en Herlighed, som den Eenbaarnes af Faderen), fuld af Naade og Sandhed.

15. Johannes vidnede om ham og raabte, sigende: denne er det, om hvem jeg sagde: den, som kommer efter mig, har været for mig; thi han var førend jeg.

16. Og af hans Fylde have vi annammet, ja Naade over Naade.

17. Thi Loven er given ved Moses; Naaden og Sandheden er vorden ved Jesus Christus.

18. Ingen har nogen Tid seet Gud; den eenbaarne Søn, som er i Faderens Skjød, han haver kundgjort det.

19. Og dette er Johannes' Vidnesbyrd, der Jøderne sendte fra Jerusalem Præster og Leviter, at de skulde spørge ham: hvo er du?

20. Han bekjendte og negtede ikke, og bekjendte: jeg er ikke den Christus.

21. Og de spurgte ham: hvad da? er du Elias? og han sagde: jeg er det ikke; er du den Prophet? og han svarede: nei.

22. Da sagde de til ham: hvo er du? at vi kunne give dem Svar, som have udsendt os; hvad siger du om dig selv?

23. Han sagde: jeg er hans Røst, som raaber i Ørken: jævner Herrens Vei, som Propheten Esaias haver sagt.

24. Og de, som vare udsendte, vare af Pharisæerne.

25. Og de spurgte ham og sagde til ham: hvi døber du da, dersom du ikke er Christus, ei heller Elias, ei heller den Prophet?

26. Johannes svarede dem og sagde: jeg døber med Vand; men han staaer midt iblandt Eder, den I ikke kjende.

27. Han er den, som kommer efter mig, hvilken har været for mig, hvis Skotvinge jeg er ikke værdig at opløse.

28. Dette skete i Bethabara paa

V. 8. c. 5, 35. - **V. 9.** c. 3, 19. c. 8, 12. c. 9, 5. c. 12, 46. - **V. 10.** Hebr. 1, 2. - **V. 12.** Hos. 1, 10. Rom. 8, 15-17. Gal. 3, 26. 1 Petr. 1, 14. 2 Petr. 1, 4. 1 Joh. 3, 1. - **V. 13.** c. 3, 5. Jak. 1, 18. 1 Joh. 5, 4. - **V. 14.** Es. 7, 14. Luc. 1, 31. 32. Es. 40, 5 c. 60, 1. Matth. 17, 1. fg. 2 Petr. 1, 16. 17. Col. 1, 19. 20. c. 2, 3. 9. Luc. 2, 40. - **V. 15.** c. 3, 31. - **V. 16.** c. 3, 34. 36. - **V. 17.** 2 Mos. 20, 1. fg. - **V. 18.** 2 Mos. 33, 20. 1 Tim. 6, 16. 1 Joh. 4, 12. Matth. 11, 27. - **V. 19.** c. 5, 33. - **V. 20.** c. 3, 28. Ap. G. 13, 25. - **V. 21.** 5 Mos. 18, 15. - **V. 23.** Es. 40, 3. Matth. 3, 3. fg. - **V. 26.** Matth. 3, 11. Marc. 1, 8. Luc. 3, 16. Ap. G. 1, 5. c. 11, 16. - **V. 27.** c. 3, 28.

hiin Side Jordan, hvor Johannes døbte.

29. Den anden Dag seer Johannes Jesus komme til sig, og siger: see, det Guds Lam, som bærer Verdens Synd!

30. Han er den, om hvilken jeg sagde: efter mig kommer en Mand, hvilken har været for mig; thi han var førend jeg.

31. Og jeg kjendte ham ikke; men paa det han skulde aabenbares for Israel, derfor er jeg kommen og døber med Vand.

32. Og Johannes vidnede og sagde: jeg saae, at Aanden foer ned som en Due fra Himmelen, og den blev over ham.

33. Og jeg kjendte ham ikke; men den, som sendte mig at døbe med Vand, han sagde til mig: paa hvem du seer Aanden fare ned og blive over ham, han er den, som døber med den Hellig Aand.

34. Og jeg haver seet det og vidnet, at denne er den Guds Søn.

35. Den anden Dag stod atter Johannes der og to af hans Disciple.

36. Og der han saae paa Jesus, som gik der, sagde han: see, det Guds Lam!

37. Og de to Disciple hørte ham tale, og de fulgte Jesus.

38. Men Jesus vendte sig om, og saae dem følge og sagde til dem:

39. hvad søge I efter? Men de sagde til ham: Rabbi! (hvilket udlagt betyder: Mester), hvor o der du dig?

40. Han sagde til dem: kom og seer. De kom og saae, han opholdt sig, og bleve sa Dag hos ham; thi det var vei tiende Time.

41. Een af de To, som h hørt dette af Johannes og h fulgt ham, var Andreas, S Peters Broder.

42. Denne fandt først sin B Simon og sagde til ham: vi fundet Messias (hvilket er ud Christus).

43. Og han førte ham til J Men der Jesus saae paa sagde han: du er Simon, J Søn; du skal hedde Kephas (udlagt: Petrus).

44. Den anden Dag vilde drage hen til Galilæa; og fandt Philip og sagde til f følg mig.

45 Men Philip var fra saiba, fra Andreas' og P Stad.

46. Philip fandt Nathanael sagde til ham: vi have fundet om hvem Moses i Loven og pheterne have skrevet, Jesus, Josephs Søn, af Nazareth.

47. Og Nathanael sagde til kan noget Godt være fra Naza Philip sagde til ham: kom, og

48. Jesus saae Nathanael ko til sig, og sagde om ham: see, er sandelig en Israelit, i hvem ikke er Svig.

V. 29. 2 Mos. 12, 3. Es. 53, 7. 1 Petr. 1, 19. - **V. 30.** v. 15. - **V. 32.** Matth. 3, 16. fg. - **V. 33.** Ap. G. 1, 5. - **V. 34.** v. 6. 7. - **V. 41.** Matth. 4, 18. - **V. 42.** Dan. 9, 26. - **V. 46.** 1 Mos. 22, 18. c. 49, 10. 5 Mos. 18, 18. 2 Sam. 7, 12. fg. Es. 7, 9. 6. c. 40, 11. c. 53, 2. Jer. 23, 5. fg. 17. Matth. 2, 23. Joh. 7, 41. 42. - **V.** Ps. 32, 2. Ps. 73, 1.

49. Nathanael sagde til ham: hvorfra kjender du mig? Jesus svarede og sagde til ham: førend Philip kaldte dig, der du var under Figentræet, saae jeg dig.

50. Nathanael svarede og sagde til ham: Rabbi! du er den Guds Søn, du er den Israels Konge.

51. Jesus svarede og sagde til ham: troer du, fordi jeg sagde dig, jeg saae dig under Figentræet? du skal see større Ting end disse.

52. Og han sagde til ham, sandelig, sandelig siger jeg Eder: fra nu af skulle I see Himmelen aabnet, og Guds Engle fare op og fare ned over Menneskens Søn.

2. Capitel.

(I) Christus gjør Vand til Viin, 1-11. (II) Drager ned til Capernaum, 12; til Jerusalem, hvor han renser Templet, og taler om sin Opstandelse, 13-22. (III) Mange troe paa ham, dog betroer han sig ikke til Enhver, 23-25.

1. Og paa den tredie Dag var et Bryllup i Cana i Galilæa; og Jesu Moder var der.

2. Men ogsaa Jesus og hans Disciple vare budne til Brylluppet.

3. Og der de fattedes Viin, sagde Jesu Moder til ham: de have ikke Viin.

4. Jesus sagde til hende: Kvinde! hvad vil du mig? min Time er ikke endnu kommen.

5. Hans Moder sagde til Tjenerne: hvad som han siger Eder, det gjører.

6. Men der vare sex Vandkar af Steen, satte efter Jødernes Renselsesskik, som holdt hver to eller tre Maader.

7. Jesus sagde til dem: fylder Vandkarrene med Vand; og de fyldte dem indtil det Øverste.

8. Og han sagde til dem: øser nu og bærer til Køgemesteren; og de bare det til ham.

9. Men der Køgemesteren smagede Vandet, som var blevet Viin (og vidste ikke, hvorfra det kom, men Tjenerne, som havde øst Vandet, vidste det), kaldte Køgemesteren Brudgommen og sagde til ham:

10. hvert Menneske sætter først den gode Viin frem, og naar de ere blevne drukne, da den ringere; du haver forvaret den gode Viin indtil nu.

11. Denne Begyndelse paa sine Tegn gjorde Jesus i Cana udi Galilæa, og aabenbarede sin Herlighed; og hans Disciple troede paa ham.

12. Derefter drog han ned til Capernaum, han og hans Moder og hans Brødre og hans Disciple; og de bleve der ikke mange Dage.

13. Og Jødernes Paaske var nær, og Jesus drog op til Jerusalem.

14. Og han fandt i Templet dem, som solgte Øxen og Faar og Duer, og Vexelererne siddende.

15. Og han gjorde en Svøbe af Snore, og drev dem alle ud af Templet, tilligemed Faarene og Øxnene, og spredte Vexelerernes Penninge, og omstødte Bordene.

16. Og han sagde til dem, som solgte Duer: tager dette herfra; gjører ikke min Faders Huus til et Kjøbehuus.

V. 50. *Matth. 14, 33.* - **C. 2. V. 6.** *Marc. 7, 3.* - **V. 10.** *1 Mos. 43, 33.* Hag. 1, 6. - **V. 11.** c. 4, 46. c. 11, 45. - **V. 14.** Matth. 21, 12. Marc. 11, 15. Luc. 19, 45.

17. Men hans Disciple kom ihu, at der er skrevet: Nidkjærhed for dit Huus haver fortæret mig.

18. Da svarede Jøderne og sagde til ham: hvad viser du os for et Tegn, efterdi du gjør dette?

19. Jesus svarede og sagde til dem: nedbryder dette Tempel, og i tre Dage vil jeg opreise det.

20. Derfor sagde Jøderne: paa dette Tempel er bygt i sex og syrretyve Aar, og du vil opreise det i tre Dage?

21. Men han talede om sit Legems Tempel.

22. Derfor, der han var opstanden fra de Døde, kom hans Disciple ihu, at han havde sagt dette til dem; og de troede Skriften og de Ord, som Jesus havde sagt.

23. Men der han var i Jerusalem om Paasken paa Høitiden, troede Mange paa hans Navn, der de saae hans Tegn, som han gjorde.

24. Men Jesus selv betroede sig ikke til dem, fordi han kjendte Alle,

25. og fordi han havde ikke behov, at Nogen skulde vidne om et Menneske; thi han vidste selv, hvad der var i Mennesket.

3. Capitel.

(I) Jesus taler med Nicodemus om Igjenfødelsen, Troen og gode Gjerninger, 1-21. (II) Døber i Judæa, 22; Johannes døber ogsaa endnu, og vidner om Christi Ypperlighed, 23-36.

1. Men der var en Mand af Pharisæerne, han hedte Nicodemus, en Øverste iblandt Jøderne.

2. Han kom til Jesus om Natten og sagde til ham: Mester! vi vide, at du er en Lærer, kommen fra Gud; thi Ingen kan gjøre de Tegn, som du gjør, uden Gud er med ham.

3. Jesus svarede og sagde til ham: sandelig, sandelig siger jeg dig: uden Nogen bliver født paany, kan han ikke see Guds Rige.

4. Nicodemus siger til ham: hvorledes kan et Menneske fødes, naar han er gammel? mon han kan anden Gang komme ind i sin Moders Liv og fødes?

5. Jesus svarede: sandelig, sandelig siger jeg dig: uden Nogen bliver født af Vand og Aand, kan han ikke indkomme i Guds Rige.

6. Hvad som født er af Kjødet, er Kjød; og hvad som født er af Aanden, er Aand.

7. Forundre dig ikke, at jeg sagde til dig: det bør Eder at fødes paa ny.

8. Veiret blæser, hvorhen det vil, og du hører dets Susen, men du veed ikke, hvorfra det kommer, og hvor det farer hen; saaledes er det med hver, som er født af Aanden.

9. Nicodemus svarede og sagde til ham: hvorledes kan dette skee?

10. Jesus svarede og sagde til ham: er du en Israels Lærer, og veed ikke dette?

11. Sandelig, sandelig siger jeg

V. 17. Pſ. 69, 10. - **V. 18.** Matth. 12, 38. c. 16, 1. Marc. 8, 11. Luc. 11, 29. Joh. 6, 30. - **V. 19.** Matth. 26, 61. c. 27, 40. fg. - **V. 22.** *Luc. 24, 8.* - **V. 24.** c. 6, 64. Ap. *2, 23.* - **V. 25.** *Pſ. 7, 10.* Ap. G. 1, 24. - **K. 3. V. 1.** *c. 7, 50.* c. 19, 39. - **V. 2.** c. 9, 16. Ap. G. 2, 22. c. 10, 38. - **V. 3.** Matth. 18, 3. Tit. 3, 5. - **V. 6.** Rom. 3, 23. Eph. 2, 3. - **V. 8.** Pſ. 135, 7. **V. 9.** Pſ. 51, 12. Ez. 36, 26. Joh. 6, 52. 60. - **V. 11.** c. 7, 16. c. 8, 28. c. 12, 49. c. 14, 24. Ap. G. 28, 22.

g: vi tale det, vi vide, og vidne t, vi have seet; og I annamme ke vort Vidnesbyrd.

12. Dersom jeg siger Eder de jor- ske Ting, og I ikke troe, hvorle- s skulde I troe, om jeg sagde der de himmelske?

13. Og Ingen farer op til Him- elen, uden den, som foer ned af immelen, Menneskens Søn, som i Himmelen.

14. Og ligesom Moses ophøiede langen i Ørken, saa bør det enneskens Søn at ophøies,

15. paa det at hver den, som oer paa ham, ikke skal fortabes, en have et evigt Liv.

16. Thi saa haver Gud elsket erden, at han haver givet sin Søn, n eenbaarne, at hver den, som oer paa ham, ikke skal fortabes, en have et evigt Liv.

17. Thi Gud haver ikke sendt sin øn til Verden, at han skal dømme Verden, men at Verden skal ive salig ved ham.

18. Hvo som troer paa ham, ommes ikke; men hvo som ikke oer, er allerede dømt, fordi han aver ikke troet paa Guds eenbaarne øns Navn.

19. Men denne er Dommen, at yset er kommet til Verden, og enneskene elskede mere Mørket end yset; thi deres Gjerninger vare nde.

20. Thi hver, som gjør Ondt, hader Lyset, og kommer ikke til Lyset, at hans Gjerninger ikke skulle overbevises ham.

21. Men hvo som øver Sandhed, kommer til Lyset, at hans Gjerninger maae blive aabenbarede; thi de ere gjorte i Gud.

22. Derefter kom Jesus og hans Disciple i Judæas Land, og han opholdt sig der med dem og døbte.

23. Men ogsaa Johannes døbte i Ænon, nær ved Salem, fordi der var meget Vand, og de kom derhen og bleve døbte.

24. Thi Johannes var ikke endnu kastet i Fængsel.

25. Da opkom der en Tvist imellem Johannes' Disciple og Jøderne om Renselsen.

26. Og de kom til Johannes og sagde til ham: Mester! den, som var hos dig paa hiin Side Jordan, hvilken du gav Vidnesbyrd, see, han døber, og Alle komme til ham.

27. Johannes svarede og sagde: et Menneske kan slet intet tage, uden det bliver givet ham af Himmelen.

28. I ere selv mine Vidner, at jeg sagde: jeg er ikke den Christus, men at jeg er udsendt for ham.

29. Den, som haver Bruden, er Brudgommen; men Brudgommens Ven, som staaer og hører ham, glæder sig meget over Brudgom-

V. 13. c. 6, 62. Eph. 4, 9. - **V. 14.** 4 Mos. 21, 8. 9. Joh. 8, 28. c. 12, 32. - **V. 15.** Marc. 16, 16. Luc. 19, 10. Joh. 6, 40. 1 Joh. 5, 10-12. - **V. 16.** Rom. 5, 8. c. 8, 32. Joh. 4, 9. - **V. 17.** Luc. 9, 56. Joh. 9, 39. 12, 47. 1 Joh. 4, 14. - **V. 18.** c. 5, 24. c. 40. 47. c. 20, 31. - **V. 19.** c 1, 5. 9. 1 Joh. 3, 12. - **V. 20.** Job 24, 13. fg. - **V. 22.** c. 4, 1. 2. - **V. 23.** 1 Sam. 9, 4. Matth. 3, 6. 16. fg. Marc. 1, 5. - **V. 24.** Matth. 14, 3. Luc. 3, 20. - **V. 26.** Matth. 3, 13. Joh. 1, 7. 15. 34. - **V. 27.** c 19, 11. 1 Cor. 4, 7. Jak. 1, 17. - **V. 28.** c. 1, 20. 30. Matth. 11, 10.

mens Røst. Denne min Glæde er fuldkommen.

30. Ham bør at voxe, men mig at forringes.

31. Den, som kommer ovenfra, er over Alle; den, som er af Jorden, er af Jorden og taler af Jorden; den, som kommer af Himmelen, er over Alle.

32. Og det, som han haver seet og hørt, vidner han; og Ingen annammer hans Vidnesbyrd.

33. Den, som annammer hans Vidnesbyrd, besegler, at Gud er sanddru.

34. Thi den, som Gud udsendte, taler Guds Ord: thi Gud giver ham Aanden over al Maade.

35. Faderen elsker Sønnen, og haver givet alle Ting i hans Haand.

36. Hvo som troer paa Sønnen, haver et evigt Liv; men hvo som ikke troer Sønnen, skal ikke see Livet, men Guds Vrede bliver over ham.

4. Capitel.

(I) Jesus drager ud af Judæa gjennem Samaria; taler med en Kvinde om Livsens Vand, 1-15 (II) Om den sande Tilbedelse, og at han var Messias, 16-26. (III) Med sine Disciple om sin rette Næring, 27-38. (IV) Omvender mange Samaritaner, 39-42. (V) Vil ei drage til Nazareth, kommer til Cana, helbreder den kongelige Tjeners Søn, 43-54.

1. Der Herren nu erfarede, at Pharisæerne havde hørt, at Jesus gjorde flere Disciple og døbte flere end Johannes,

2. (enddog Jesus ikke døbte sel men hans Disciple):

3. da forlod han Judæa og dr atter hen til Galilæa.

4. Men han maatte reise igjenn Samaria.

5. Da kom han til en Stad Samaria, som kaldes Sichar, n ved det Stykke Land, som Jak gav Joseph, sin Søn.

6. Men der var Jakobs Brøn Der Jesus da var træt af Reis satte han sig ved Brønden; det v ved den sjette Time.

7. Da kom en samaritansk Kvin at drage Vand op. Jesus sagde hende: giv mig at drikke.

8. Thi hans Disciple vare gan til Staden, for at kjøbe Mad.

9. Da sagde den samaritan Kvinde til ham: hvorledes beder d som er en Jøde, mig, som er samaritansk Kvinde, om Drik Thi Jøder holde ikke Samkvem n Samaritaner.

10. Jesus svarede og sagde hende: dersom du kjendte Gu Gave, og hvo den er, som siger dig: giv mig at drikke, da bad ham, og han gav dig levende Va

11. Kvinden sagde til ham: Her du haver jo Intet at drage op m og Brønden er dyb; hvorfra ha du da det levende Vand?

12. Mon du være mere end v Fader Jakob, som haver givet Brønden, og han haver selv drul

V. 31. c. 8, 23. 1 Cor. 15, 47. - **V. 32.** c. 5, 19. c. 8, 26. 28. c. 12, 49. c. 14, 10. c. 3, 11. - **V. 33.** Rom. 3, 4. 1 Joh. 5, 10. - **V. 34.** Pf. 45, 8. - **V. 35.** Matth. 11, 27. *c. 28, 18. Luc. 10, 22.* Joh. 5, 22. c. 13, 3. *Hebr. 2, 8.* - **V. 36.** Marc. 16, 16. Joh. 3, 18. 1 Joh. 5, 10. - **C. 4. V. 1.** c. 3, 26. - **V. 5.** 1 Mos. 33, 19. c. 48, 22. Jos. 32. - **V. 9.** 2 Kong. 17, 24. Luc. 9, 52. Joh. 8, 48. Ap. G. 10, 28. - **V. 10.** Jer. 13. Joh. 6, 35. c. 7, 38. 39.

deraf, og hans Børn og hans Kvæg?

13. Jesus svarede og sagde til hende: hver den, som drikker af dette Vand, skal tørste igjen.

14. Men hvo som drikker af det Vand, som jeg vil give ham, skal til evig Tid ikke tørste, men det Vand, som jeg vil give ham, skal blive i ham en Kilde af Vand, som opvælder til et evigt Liv.

15. Kvinden siger til ham: Herre! giv mig det Vand, at jeg ikke skal tørste, og ikke komme hid for at drage op.

16. Jesus siger til hende: gak bort, kald din Mand og kom hid.

17. Kvinden svarede og sagde: jeg haver ingen Mand. Jesus siger til hende: du talede ret: jeg haver ingen Mand.

18. Thi du haver havt fem Mænd; og den, som du nu haver, er ikke din Mand. Det sagde du sandt.

19. Kvinden siger til ham: Herre! jeg seer, at du er en Prophet.

20. Vore Fædre have tilbedet paa dette Bjerg, og I sige, at i Jerusalem er Stedet, hvor man bør tilbede.

21. Jesus siger til hende: Kvinde! tro mig, at den Time kommer, da I hverken paa dette Bjerg, ei heller i Jerusalem skulle tilbede Faderen.

22. I tilbede det, som I ikke kjende; vi tilbede det, som vi kjende; thi Saliggjørelsen kommer fra Jøderne.

23. Men den Time kommer, ja er nu, da de sande Tilbedere skulle tilbede Faderen i Aand og Sandhed; thi og Faderen søger Saadanne, som ham saaledes tilbede.

24. Gud er en Aand; og de, som ham tilbede, bør det at tilbede i Aand og Sandhed.

25. Kvinden siger til ham: jeg veed, at Messias kommer, (hvilket betyder Christus); naar han kommer, skal han kundgjøre os alle Ting.

26. Jesus siger til hende: ham er jeg, som taler med dig.

27. Og i det samme kom hans Disciple og forundrede sig, at han talede med Kvinden; dog sagde Ingen: hvad spørger du? eller hvad taler du med hende?

28. Da lod Kvinden sit Vandkar staae, og gik ind i Staden og sagde til Menneskene der:

29. kommer, seer et Menneske, som haver sagt mig alt det, jeg haver gjort; mon denne ikke være den Christus?

30. Da gik de ud af Staden og kom til ham.

31. Imidlertid bade Disciplene ham og sagde: Mester, æd!

32. Men han sagde til dem: jeg haver Mad at æde, den I ikke kjende.

33. Da sagde Disciplene til hverandre: mon Nogen haver bragt ham Noget at æde?

34. Jesus sagde til dem: min Mad er, at jeg gjør hans Villie,

V. 13. c 6, 58. - **V. 14.** c. 6, 27. 35. c. 7, 38. - **V. 19.** Luc. 7. 16. c. 24, 19. Joh. 6, 14. - **V. 20.** 5 Mos. 12, 5. 11. 1 Kong. 8, 29. fg. c. 9, 3. - **V. 22.** 1 Mos. 12, 3. Ef. 2 3. Rom. 3. 2. c. 9, 4. - **V. 25.** c. 1, 42. - **V. 26.** c. 8, 25. c. 9, 37. - **V. 34.** c. 5, 30.

som mig udsendte, og fuldkommer hans Gjerning.

35. Sige I ikke: der ere endnu fire Maaneder, saa kommer Høsten? See, jeg siger Eder: oplofter Eders Øine, og seer Markerne; de ere allerede hvide til Høsten.

36. Og hvo som høster, faaer Løn og samler Frugt til et evigt Liv; paa det de skulle glæde sig tilhobe, baade den, som saaer, og den, som høster.

37. Thi herudi er hiint Ord sandt: En saaer, og en Anden høster.

38. Jeg haver udsendt Eder at høste det, som I ikke arbeidede; Andre have arbeidet, og I ere indkomne i deres Arbeide.

39. Men mange Samaritaner af den samme Stad troede paa ham for Kvindens Tales Skyld, som vidnede: han haver sagt mig alt det, jeg haver gjort.

40. Da nu Samaritanerne kom til ham, bade de ham, at han vilde blive hos dem; og han blev der to Dage.

41. Og mange Flere troede for hans Tales Skyld.

42. Og de sagde til Kvinden: vi troe nu ikke længere for din Tales Skyld; thi vi have selv hørt, og vide, at denne er sandeligen den Verdens Frelser, den Christus.

43. Men efter to Dage gik han derfra og drog til Galilæa.

44. Thi Jesus vidnede selv, at en Prophet bliver ikke æret i sit Fædreneland.

45 Der han da kom til Galilæa, annammede de Galilæer ham som havde seet alt det, som han gjorde i Jerusalem paa Høitiden thi de vare og komne til Høitiden

46. Da kom Jesus atter til Cana i Galilæa, hvor han havde gjort Vand til Viin. Og der var en kongelig Tjener, hvis Søn laa syg i Capernaum.

47. Der denne hørte, at Jesus var kommen fra Judæa til Galilæa, gik han til ham og bad ham, han vilde komme og helbrede hans Søn; thi han var nær Døden.

48. Da sagde Jesus til ham: de som I ikke see Tegn og Undergjerninger, ville I ikke troe.

49. Manden sagde til ham: Herre, kom, før mit Barn dør.

50. Jesus siger til ham: gak bort, din Søn lever. Og Manden troede det Ord, som Jesus sagde til ham, og gik bort.

51. Men idet han nu drog bort, mødte hans Tjenere ham, og forkyndte og sagde: dit Barn lever.

52. Da udspurgte han af dem den Time, paa hvilken det var blevet bedre med ham; og de sagde ham: igaar ved den syvende Time forlod Feberen ham.

53. Da mærkede Faderen, at det var skeet paa den samme Time, paa hvilken Jesus havde sagt ham: din Søn lever; og han troede selv, og hans ganske Huus.

54. Dette sit andet Tegn gjorde Jesus, der han var kommen fra Judæa til Galilæa.

V. 35. Matth. 9, 37. Luc. 10, 2. - V. 38. 1 Petr. 1, 12. - V. 42. c. 17, 8. - V. 43. Matth. 4, 12. Marc. 1, 14. - V. 44. Matth. 13, 57. fg. - V. 46. c. 2, 1. fg. - V. 4 c. 2, 18. 23. 1 Cor. 1, 22.

5. Capitel.

(I) Jesus helbreder den Syge ved Bethesda am paa en Sabbat, og forfølges derfor. 1-16. I) Forsvarer sig, og vidner om sin guddommelige Herlighed, 17-30. (III) Beraaber sig a Faderens, Johannes og Mose Vidnesrd, 31-47.

1. Derefter var det Jødernes Høid, og Jesus gik op til Jerulem.

2. Men der er en Dam i Jerulem ved Faareporten, den kaldes a Hebraisk Bethesda, og haver m Buegange.

3. I dem laa en stor Mængde Syge, Blinde, Halte, Visne, m ventede paa, at Vandet skulde res.

4. Thi paa visse Tider foer en ngel ned udi Dammen og oprørte andet. Hvo som da først efter andets Oprør steg ned, blev sund, vadsomhelst Syge han var behef:t med.

5. Men der var et Menneske, som avde ligget otte og tredive Aar i ygdom,

6. Der Jesus saae ham ligge og idste, at han havde allerede ligget ang Tid, sagde han til ham: vil u vorde sund?

7. Den Syge svarede ham: Herre! g haver Ingen, som kan bringe ig i Dammen, naar Vandet bliver oprørt; men naar jeg kommer, edstiger en Anden før jeg.

8. Jesus sagde til ham: staa op, ag din Seng og gak.

9. Og strax blev Mennesket sundt, g tog sin Seng og gik; men det ar Sabbat paa den samme Dag.

10. Derfor sagde Jøderne til den, som var bleven helbredet: det er Sabbat, det er dig ei tilladt at bære Sengen.

11. Han svarede dem: den, som gjorde mig sund, han sagde til mig: tag din Seng, og gak.

12. Da spurgte de ham: hvo er det Menneske, som sagde til dig: tag din Seng, og gak?

13. Men den, som var bleven helbredet, vidste ikke, hvo han var; thi Jesus havde unddraget sig, da der var meget Folk paa Stedet.

14. Derefter fandt Jesus ham i Templet og sagde til ham: see, du er bleven sund; synd ikke mere, at dig ikke noget værre skal vederfares.

15. Mennesket gik bort og kundgjorde Jøderne, at det var Jesus, som havde gjort ham sund.

16. Og derfor forfulgte Jøderne Jesus og søgte at slaae ham ihjel, fordi han havde gjort dette paa en Sabbat.

17. Men Jesus svarede dem: min Fader arbeider indtil nu, og jeg arbeider.

18. Derfor søgte da Jøderne end mere at slaae ham ihjel, fordi han ikke aleneste brød Sabbaten, men og kaldte Gud sin egen Fader, og gjorde sig selv Gud lig.

19. Derfor svarede Jesus og sagde til dem: sandelig, sandelig siger jeg Eder: Sønnen kan slet intet gjøre af sig selv, uden hvad han seer Faderen gjøre; thi hvilke Ting, som

V. 5. V. 1. 5 Mos. 16, 1. 16. - **V. 8.** Matth. 9, 6. Ap. G. 9, 34. - **V. 10.** Neh. 3, 19. Jer. 17, 21. fg. Matth 12, 2. Marc. 2, 24. Luc. 6, 2. Joh. 9, 14. 16. - **V. 14.** c. 8, 11. Matth. 12, 45. - **V. 17.** c. 9, 4. c 14, 10. - **V. 18.** c. 7, 30. c. 8, 37. c. 7, 19. c. 10, 33. Phil. 2, 6. - **V. 19.** v. 30. c. 8, 38.

han gjør, de samme gjør og Sønnen ligesaa.

20. Thi Faderen elsker Sønnen, og viser ham alt det, han selv gjør; og han skal vise ham større Gjerninger end disse, at I skulle forundre Eder.

21. Thi ligesom Faderen opvækker Døde og gjør levende, ligesaa gjør og Sønnen levende, hvilke han vil.

22. Ogsaa dømmer Faderen Ingen, men haver givet Sønnen al Dom,

23. at Alle skulle ære Sønnen, ligesom de ære Faderen. Hvo som ikke ærer Sønnen, ærer ikke Faderen, som ham udsendte.

24. Sandelig, sandelig siger jeg Eder: hvo som hører mit Ord og troer den, som mig udsendte, haver et evigt Liv, og kommer ikke til Dommen, men er gaaet over fra Døden til Livet.

25. Sandelig, sandelig siger jeg Eder: den Time kommer, ja er nu, da de Døde skulle høre Guds Søns Røst, og de, som den høre, skulle leve.

26. Thi ligesom Faderen haver Livet i sig selv, saaledes haver han og givet Sønnen, at have Livet i sig selv;

27. og haver givet ham Magt, ogsaa at holde Dom, efterdi han er Menneskens Søn.

28. Forundrer Eder ikke herover; thi den Time kommer, paa hvilken alle de i Gravene skulle høre hans Røst.

29. Og de skulle gaae frem, som have gjort Godt, til Livs Opstandelse, men de, som have gj Ondt, til Dommens Opstandelse

30. Jeg kan slet intet gjøre mig selv; ligesom jeg hører, dø mer jeg, og min Dom er retfærd thi jeg søger ikke min Villie, n Faderens Villie, som haver udse mig.

31. Dersom jeg vidner om n selv, er mit Vidnesbyrd ikke sa

32. Der er en Anden, som v ner om mig, og jeg veed, at Vidnesbyrd er sandt, som han v ner om mig.

33. I have sendt til Johann og han haver vidnet for Sandhed

34. Men ikke fra et Menneske h ter jeg Vidnesbyrd; dog dette si jeg, paa det I skulle frelses.

35. Han var et brændende skinnende Lys; men I have til Tid villet fryde Eder ved hans L

36. Men jeg haver et større V nesbyrd end Johannes'; thi Gjerninger, som Faderen haver vet mig at fuldkomme, disse Gj ninger, som jeg gjør, vidne mig, at Faderen haver udse mig.

37. Og Faderen, som haver n sendt mig, haver selv vidnet mig; I have aldrig hverken h hans Røst, eller seet hans Skikke

38. Og I have ikke hans L blivende i Eder; thi den, som h haver udsendt, ham troe I ikke.

V. 20. c. 3, 35. - **V. 22.** Matth. 28, 18. Joh. 17, 2. Ap. G. 17, 31. - **V. 23.** 1 Joh. 2, 23. - **V. 24.** Luc. 23, 43. Joh. 3, 18. c. 6, 40. 47. c. 8, 51. Rom. 8, 24. Eph. 2, 8. - **V. 25.** Rom. 6, 4. Gal. 2, 20. 1 Tim. 5, 6. Hab. 3, 1. - **V. 27.** v. 22. Ap. G. 10, 42. - **V. 28.** 1 Cor. 15, 52. 1 Thess. 4, 16. - **29.** Matth. 25, 46. - **V. 30.** v. 19. - **33.** c. 1, 19. - **V. 36.** c. 1, 33. c. 3, 2 7, 31. c. 10, 25. c. 14, 11. - **V. 37.** Ma 3, 17. Joh. 8, 18. c. 12, 28. 2 Mos. 33, 1 Tim. 6, 16. 1 Joh. 4, 12.

39. I ransage Skrifterne, fordi
i mene, i dem at have et evigt Liv;
g disse er det, som vidne om mig.
40. Og I ville ikke komme til
lig, at I kunne have Livet.
41. Jeg tager ikke Ære af Men-
esker;
42. men jeg kjender Eder, at I
ve ikke Guds Kjærlighed i Eder.
43. Jeg er kommen i min Faders
avn, og I annamme mig ikke;
rsom en Anden kommer i sit eget
avn, ham skulle I annamme.
44. Hvorledes kunne I troe, I
m tage Ære af hverandre, og den
Ere, som er af den eneste Gud,
ge I ikke?
45. Tænker ikke, at jeg vil an-
age Eder for Faderen; der er den,
m Eder anklager, Moses, paa
em I haabe.
46. Dersom I troede Moses,
oede I vel mig; thi han haver
revet om mig.
47. Men troe I ikke hans Skrif-
r, hvorledes skulle I troe mine
rd?

6. Capitel.

(I) Jesus bespiser 5000 Mænd, 1-15; gaaer
a Søen, 16-21. (II) Taler i Capernaum
m Livsens Brød, 22-59. (III) Mange forarge
, 60-66. (IV) De Tolv ville ikke forlade
m, Peter gjør sin Bekjendelse om ham, 67-71.

1. Derefter foer Jesus hen over
Galilæas Sø, ved Tiberias.
2. Og meget Folk fulgte ham,
rdi de saae hans Tegn, som han
jorde paa de Syge.
3. Men Jesus gik op paa et
Bjerg, og satte sig der med sine
Disciple.
4. Men det var nær Paaske, Jø-
dernes Høitid.
5. Da Jesus nu opløftede sine
Øine og saae, at meget Folk kom
til ham, sagde han til Philip: hvor
skulle vi kjøbe Brød, at disse kunne
æde?
6. (Men han sagde dette, for at
forsøge ham; thi han vidste selv,
hvad han vilde gjøre.)
7. Philip svarede ham: Brød for
to hundrede Penninge er ikke nok
for dem, at hver af dem kan faae
noget Lidet.
8. Een af hans Disciple, Andreas,
Simon Peters Broder, siger til
ham:
9. her er en liden Dreng, som
haver fem Byggbrød og to smaa
Fiske; men hvad er dette til saa
mange?
10. Men Jesus sagde: kommer
Folket til at sidde; og der var me-
get Græs paa Stedet. Da satte
Mændene sig ned, ved fem Tusinde
i Tallet.
11. Men Jesus tog Brødene,
gjorde Taksigelse, og uddelede dem
til Disciplene, men Disciplene til
dem, som havde sat sig ned; des-
ligeste ogsaa af de smaa Fiske, saa
meget de vilde.
12. Men der de vare mætte, sagde
han til sine Disciple: sanker til-
sammen de overblevne Stykker, at
Intet forkommes.

V. 39. Es. 8, 20. c. 34, 16. Luc. 16, 29.
e G. 17, 11. 1 Tim. 4, 13. Joh. 1, 46. -
. 44. c 12, 43. Rom 2, 29. - V. 45.
p. G. 15, 21. - C. G. V. 4. 2 Mos. 12,
8. 4 Mos. 28, 16. 5 Mos. 16, 16. - V. 5.
Matth 14, 14. Marc. 6, 34. fg. Luc. 9, 11.
- V. 8. c. 1, 41. - V. 9. 2 Kong. 4 43. -
V. 11. 1 Sam. 9, 13. Joh. 21, 13. - V. 12.
Matth. 15, 37. Marc. 8, 8.

13. Da samlede de, og fyldte tolv Kurve med Stykker, som bleve tilovers af de fem Bygbrød fra dem, som havde faaet Mad.

14. Da nu Folket saae det Tegn, som Jesus havde gjort, sagde de: denne er i Sandhed den Prophet, som kommer til Verden.

15. Der Jesus da vidste, at de vilde komme og tage ham med Magt, for at gjøre ham til Konge, veg han atter op paa Bjerget, ganske alene.

16. Men der det var blevet Aften, gik hans Disciple ned til Søen.

17. Og de traadte i Skibet og kom paa hiin Side Søen til Capernaum; og det var allerede blevet mørkt, og Jesus var ikke kommen til dem.

18. Og Søen reiste sig, da der blæste et stærkt Veir.

19. Der de nu havde roet ved fem og tyve eller tredive Stadier, saae de Jesus vandre paa Søen og komme nær til Skibet; og de forfærdedes.

20. Men han sagde til dem: det er mig, frygter ikke.

21. Da vilde de tage ham ind i Skibet; og strax var Skibet ved Landet, som de fore til.

22. Den anden Dag, da Folket, som stod paa hiin Side Søen, saae, at intet andet Skib var der, uden det ene, som hans Disciple vare traadte ind i, og at Jesus ikke var gaaet i Skibet med sine Disciple, men at hans Disciple alene v farne bort;

23. (men der kom andre Sk fra Tiberias nær til det Sted, h de aade Brødet, efterat Her havde gjort Taksigelse);

24. og da Folket nu saae, at J sus var der ikke, ei heller ha Disciple, traadte ogsaa de i S bene og kom til Capernaum for søge Jesus.

25. Og der de fandt ham p hiin Side Søen, sagde de til ha Rabbi, naar er du kommen hid?

26. Jesus svarede dem og sagd sandelig, sandelig siger jeg Eder: søge mig, ikke fordi I saae Teg men fordi I aade af Brødene bleve mætte.

27. Arbeider ikke for den Ma som er forgængelig, men for d Mad, som varer til et evigt Li hvilken Menneskens Søn skal gi Eder; thi ham haver Faderen, G selv, beseglet.

28. Da sagde de til ham: hv skulle vi gjøre, at vi kunne arbei Guds Gjerning?

29. Jesus svarede og sagde dem: dette er Guds Gjerning, I skulle troe paa den, som han u sendte.

30. Da sagde de til ham: hv gjør du da for et Tegn, at vi kun see det, og troe dig? hvad Arbei gjør du?

31. Vore Fædre aade Manna Ørken, som skrevet er: han gav de Brød af Himmelen at æde.

V. 14. Luc. 7, 16. c. 24, 21. Joh. 1, 21. *46.* - **V. 15.** c. 18, 36. - **V. 17.** Matth. 14, *22. Marc. 6, 45.* - **V. 20.** c. 18, 6. - **V.** *27. c. 3, 16. c. 4, 14.* c. 6, 40. 54. c. 8, 18. Ap. G. 10, 38. - **V. 29.** 1 Joh. 3, 23. **V. 30.** Matth. 12, 38. c 16, 1. Joh. 2, 1 Cor. 1, 22. - **V. 31.** 2 Mos. 16, 14. 4 Mos. 11, 7. Ps. 78, 24.

32. Da sagde Jesus til dem: sandelig, sandelig siger jeg Eder: ikke Moses gav Eder det Brød af Himmelen; men min Fader giver Eder det Brød af Himmelen, som er det sande.

33. Thi Guds Brød er det, som kommer ned af Himmelen og giver Verden Liv.

34. Da sagde de til ham: Herre! giv os altid dette Brød.

35. Men Jesus sagde til dem: jeg er det Livsens Brød. Hvo som kommer til mig, skal ikke hungre; og hvo som troer paa mig, skal aldrig tørste.

36. Men jeg haver sagt Eder, at I have seet mig, og troe dog ikke.

37. Alt, hvad min Fader giver mig, skal komme til mig; og den, som kommer til mig, skal jeg ingenlunde kaste hen ud.

38. Thi jeg er kommen ned af Himmelen, ikke at jeg skal gjøre min Villie, men hans Villie, som mig udsendte.

39. Men dette er Faderens Villie, som mig udsendte, at jeg skal Intet miste af alt det, som han haver givet mig; men jeg skal opreise det paa den yderste Dag.

40. Men det er hans Villie, som mig udsendte, at hver den, som seer Sønnen og troer paa ham, skal have et evigt Liv, og jeg skal opreise ham paa den yderste Dag.

41. Da knurrede Jøderne imod ham, fordi han sagde: jeg er det Brød, som kom ned af Himmelen.

42. Og de sagde: er ikke denne Jesus, Josephs Søn, hvis Fader og Moder vi kjende? hvorledes siger da denne: jeg er kommen ned af Himmelen?

43. Derfor svarede Jesus og sagde til dem: knurrer ikke indbyrdes.

44. Ingen kan komme til mig, uden Faderen, som mig udsendte, drager ham; og jeg skal opreise ham paa den yderste Dag.

45. Der er skrevet i Propheterne: og de skulle alle være oplærte af Gud. Hver da, som hører af Faderen og lærer, kommer til mig.

46. Ikke at Nogen haver seet Faderen, uden den, som er fra Gud, han haver seet Faderen.

47. Sandelig, sandelig siger jeg Eder: hvo som troer paa mig, haver et evigt Liv.

48. Jeg er det Livsens Brød.

49. Eders Fædre aade Manna i Ørken, og døde.

50. Dette er det Brød, som kommer ned af Himmelen, at man skal æde af det, og ikke døe.

51. Jeg er det levende Brød, som kom ned af Himmelen; om Nogen æder af dette Brød, han skal leve til evig Tid; og det Brød, som jeg vil give, er mit Kjød, hvilket jeg vil give for Verdens Liv.

52. Da kivedes Jøderne indbyrdes og sagde: hvorledes kan denne give os sit Kjød at æde?

V. 35. Esj. 55, 1. Joh. 4, 14. c. 7, 37. - **V. 36.** c. 12, 37. - **V. 37.** c. 17, 9. c. 5, 40. - **V. 38.** Matth. 26, 39. Joh. 4, 34. c. 5, 30 - **V. 39.** c. 10, 28. c. 17, 12. - **V. 40.** v. 36. c. 3, 16. c. 4, 14 - **V. 42.** Matth. 13, 55. fg. - **V. 43.** Begr. 3, 39. - **V. 44.** Jer. 31, 3. 18. Joh. 12, 32. - **V. 45.** Esj. 54, 13. Jer. 31, 33. Mich 4, 2. 1 Thessj. 4, 9. - **V. 46.** c. 1, 18. - **V. 49.** 2. Mos. 16, 15. 1 Cor. 10, 3. 5. Hebr. 3, 17-19. - **V. 51.** c. 3, 13. Hebr. 10, 5. 10. - **V. 52.** c. 3, 9.

53. Derfor ſagde Jeſus til dem: ſandelig, ſandelig ſiger jeg Eder: derſom I ikke æde Menneſkens Søns Kjød og drikke hans Blod, have I ikke Livet i Eder.

54. Hvo ſom æder mit Kjød og drikker mit Blod, haver et evigt Liv, og jeg ſkal opreiſe ham paa den yderſte Dag.

55. Thi mit Kjød er ſandelig Mad, og mit Blod er ſandelig Drikke.

56. Hvo ſom æder mit Kjød og drikker mit Blod, han bliver i mig, og jeg i ham.

57. Ligeſom den levende Fader udſendte mig, og jeg lever ved Faderen, ligeſaa ſkal og den, ſom mig æder, leve ved mig.

58. Dette er det Brød, ſom er kommen ned af Himmelen, ikke ſom Eders Fædre aade Manna og døde. Hvo ſom æder dette Brød, ſkal leve evindeligen.

59. Dette ſagde han i en Synagoge, der han lærte i Capernaum.

60. Hvorfor mange af hans Diſciple, der de det hørte, ſagde: denne er en haard Tale, hvo kan høre ham?

61. Men der Jeſus vidſte ved ſig ſelv, at hans Diſciple knurrede over dette, ſagde han til dem: forarger dette Eder?

62. Hvad om I da ſaae at ſee, at Menneſkens Søn farer op, hvor han var før?

63. Det er Aanden, ſom levendegjør, Kjødet gavner intet; de Ord, ſom jeg taler til Eder, ere Aand og ere Liv.

64. Men der ere nogle af Eder ſom ikke troe. Thi Jeſus vidſte fra Begyndelſen, hvilke de vare, ſom ikke troede, og hvo den var, ſom ham vilde forraade.

65. Og han ſagde: derfor ſagde jeg Eder, at Ingen kan komme til mig, uden det er givet ham af mi Fader.

66. Fra den Tid traadte mang af hans Diſciple tilbage og vand drede ikke mere med ham.

67. Derfor ſagde Jeſus til d Tolv: monne og I ville gaae bort

68. Da ſvarede Simon Peter ham Herre! til hvem ſkulle vi gaae hen Du haver det evige Livs Ord;

69. og vi have troet og erkjendt at du er den Chriſtus, den levend Guds Søn.

70. Jeſus ſvarede dem: haver je ikke udvalgt Eder tolv, og een a Eder er en Djævel!

71. Men han talede om Judas Simons Søn, Iſchariotes; thi ha blev ſiden hans Forræder; og va een af de Tolv.

7. Capitel.

(I) Jeſus drager lønligen op til Løvhyttefe Høitid, 1-10. (II) Jødernes forſkjellige Domm om ham, 11-13. Jeſus lærer, og forſvarer f forrige Gjerning (c. 5, 9), 14-24. (III) Rog forkaſte ham, Andre troe paa ham, 25-3 (IV) Tjenerne rores ved hans kraftige Ta og ville ei gribe ham; Nicodemus forſvar ham, 32-53.

1. Derefter drog Jeſus omkring Galilæa; thi han vilde ikke vand

V. 56. c. 15, 4. - **V. 62.** c. 3, 13. - **V. 63.** *2 Cor 3, 6.* - **V. 64.** c. 2, 25. c. 13, 11. - **V. 65.** *v. 44.* - **V. 68.** Ap. G. 5, 20. - **V. 69.** Matth. 16, 16. Joh. 11, 27. - **V. 70.** Luc. 6, 13. - **V. 71.** Matth. 26, 47.

i Judæa, fordi Jøderne søgte at slaae ham ihjel.

2. Men Jødernes Fest, Løvsalernes Høitid, var nær.

3. Da sagde hans Brødre til ham: drag bort herfra og gak til Judæa, at og dine Disciple der kunne see dine Gjerninger, som du gjør.

4. Thi Ingen gjør Noget i Lønbom, naar han selv søger at blive navnkundig; dersom du gjør Saadant, da viis dig for Verden.

5. Thi hans Brødre troede ei heller paa ham.

6. Da sagde Jesus til dem: min Tid er ikke endnu kommen; men Eders Tid er stedse forhaanden.

7. Verden kan ikke hade Eder; men den hader mig, fordi jeg vidner om den, at dens Gjerninger ere onde.

8. Drager I op til denne Høitid; jeg drager endnu ikke op til denne Høitid, thi min Tid er ikke endnu fuldkommet.

9. Der han havde sagt dette til dem, blev han i Galilæa.

10. Men der hans Brødre vare dragne op, da drog han og selv op til Høitiden, ikke aabenbare, men lønligen.

11. Da ledte Jøderne efter ham paa Høitiden og sagde: hvor er han?

12. Og der blev meget mumlet om ham iblandt Folket; Nogle sagde: han er en god Mand; men Andre sagde: nei, han forfører Folket.

13. Dog talede Ingen frit om ham, af Frygt for Jøderne.

14. Men der det nu var midt i Høitiden, gik Jesus op i Templet og lærte.

15. Og Jøderne forundrede sig og sagde: hvorledes veed denne Skrifterne, da han ikke er lært.

16. Jesus svarede dem og sagde: min Lærdom er ikke min, men hans, som mig udsendte.

17. Dersom Nogen vil gjøre hans Villie, han skal kjende, om Lærdommen er af Gud, eller jeg taler af mig selv.

18. Hvo som taler af sig selv, søger sin egen Ære; men hvo som søger hans Ære, som ham udsendte, han er sanddru, og Svig er ikke i ham.

19. Haver ikke Moses givet Eder Loven? Og Ingen af Eder holder Loven. Hvi søge I at slaae mig ihjel?

20. Folket svarede og sagde: du haver Djævelen; hvo søger at slaae dig ihjel?

21. Jesus svarede og sagde til dem: een Gjerning gjorde jeg, og I forundrede Eder alle derover.

22. Moses gav Eder Omskærelsen (ikke at den er fra Moses, men fra Fædrene), og I omskære et Menneske paa Sabbaten.

V. 7. V. 3. 3 Mos. 23, 34. - **V. 3.** Matth. 12, 46. - **V. 5.** c. 6, 64. - **V. 6.** c. 2, 4. c. 8, 20. - **V. 7.** c. 14, 17. c. 15, 18. c. 3, 19. - **V. 11.** c. 11, 56. - **V. 12.** c. 9, 16. c. 10, 19. Matth. 21, 46. c. 27, 63. Joh. 6, 14. - **V. 15.** Matth. 13, 54. 56. - **V. 16.** *c. 8, 28. c. 12, 49. c. 14,* 10. **24.** - **V. 17.** c. 8, 32 Eph. 5, 14. 2 Petr. 1, 8. - **V. 18.** c. 5, 41. - **V. 19.** 2 Mos. 24, 3. Joh. 1, 17. Ap. G. 7, 53. Joh. 7, 1. c. 10, 39. c. 11, 53. - **V. 20.** c. 8, 48. 52. c. 10, 20. - **V. 22.** 1 Mos. 17, 10. 3 Mos. 12, 3.

23. Dersom et Menneske annammer Omskjærelsen paa Sabbaten, paa det Mose Lov skal ikke brydes, ere I da vrede paa mig, at jeg haver gjort et heelt Menneske sundt paa Sabbaten?

24. Dømmer ikke efter Ansees, men dømmer en retfærdig Dom.

25. Da sagde Nogle af dem fra Jerusalem: er det ikke ham, som de søge at slaae ihjel?

26. Og see, han taler frit, og de sige Intet til ham; mon ikke de Øverste i Sandhed have kjendt, at denne er i Sandhed den Christus?

27. Dog vi vide, hvorfra denne er; men naar Christus kommer, veed Ingen, hvorfra han er.

28. Derfor raabte Jesus, idet han lærte i Templet, og sagde: baade kjende I mig og vide, hvorfra jeg er; og af mig selv er jeg ikke kommen, men han er sanddru, som mig udsendte, hvilken I ikke kjende.

29. Men jeg kjender ham; thi jeg er af ham, og han udsendte mig.

30. Derfor søgte de at gribe ham; dog lagde Ingen Haand paa ham, thi hans Time var ikke endnu kommen.

31. Men Mange af Folket troede paa ham og sagde: naar Christus kommer, monne han skal gjøre flere Tegn, end denne haver gjort?

32. Pharisæerne hørte, at Folket mumlede Saadant om ham; og Pharisæerne og de Ypperstepræste sendte Tjenere ud for at gribe ham

33. Derfor sagde Jesus til dem endnu en liden Tid er jeg hos Eder saa gaaer jeg bort til den, som mi udsendte.

34. I skulle lede efter mig, o ikke finde mig, og der, hvor jeg e kunne I ikke komme.

35. Da sagde Jøderne til hver andre: hvor vil denne gaae hen, c vi ikke skulle finde ham? Mon ha vil gaae til dem, som ere adspredt iblandt Grækerne, og lære Græ kerne?

36. Hvad er det for en Tale, c han siger: I skulle lede efter mi og ikke finde mig, og der, hvor je er, kunne I ikke komme?

37. Men paa den sidste og stor Høitids-Dag stod Jesus frem, o raabte og sagde: om Nogen tørste han komme til mig og drikke.

38. Hvo som troer paa mig, o hans Liv skal, som Skriften siger flyde levende Vandstrømme.

39. (Men dette sagde han om de Aand, som de skulde annamme, de troe paa ham; thi den Hellig Aan var ikke endnu, fordi Jesus va ikke endnu herliggjort).

40. Derfor sagde Mange af Fol ket, som hørte den Tale: denne e sandelig den Prophet;

41. Andre sagde: han er Christus men Andre sagde: mon da Christu komme af Galilæa?

V. 23. c. 5, 8. - **V. 24.** 5 Mos. 1, 16. 17. c. 16, 19. Ordsp. 24, 23. Jak. 2, 1. - **V. 27.** Matth. 13, 55. Joh. 9, 29. - **V. 28.** c. 8, 26. 42. Rom 3, 4. Joh. 8, 55. - **V. 30.** *Marc. 11, 18. Luc. 19, 47.* c 20, 19. Joh. 8, *20. 37. Luc 22, 53.* - **V. 31.** c. 8, 30. - **V.** *33. c. 13, 33 c. 16, 5.* - **V. 34.** c. 8, 21. c 13, 33 - **V. 36.** c. 16, 18. - **V. 37.** 3 Mos 23 36. Es. 55, 1. Joh. 4, 14. Aab. 22, 17. **V. 38.** Es. 44, 3. Joel 3, 1. Sach 14, 8. Es 12, 3. - **V. 39.** c. 16, 7. Ap. G. 2, 1. fg Joh. 14, 17. Eph. 1, 13. - **V. 40.** c. 4, 19. **V. 41.** c. 1, 47.

42. Siger ikke Skriften, at Chriſtus kommer af Davids Sæd og af Bethlehem, den By, hvorfra Da-vid var?

43. Saaledes blev der Splid iblandt Folket om ham.

44. Men Nogle af dem vilde grebet ham; dog lagde Ingen Haand paa ham.

45. Da kom Tjenerne til de Ypperstepræſter og Phariſæerne, og disſe ſagde til dem: hvi førte I ham ikke hid?

46. Tjenerne ſvarede: aldrig haver et Menneſke talet ſaaledes, ſom dette Menneſke.

47. Da ſvarede Phariſæerne dem: monne I og være forførte?

48. Mon nogen af de Øverſte haver troet paa ham, eller af Phariſæerne?

49. Men denne Hob, ſom ikke kjender til Loven, er forbandet.

50. Nicodemus, (den, ſom var kommen til ham om Natten og var een af dem), ſagde til dem:

51. mon vor Lov domme et Menneſke, uden man først forhører ham, og faaer at vide, hvad han gjør?

52. De ſvarede og ſagde til ham: mon du og være af Galilæa? Ransag og ſee, at der er ingen Profhet opſtanden af Galilæa.

53. Og hver gik til ſit Huus.

8. Capitel.

(I) Jeſus vil ei fordomme den Kvinde, ſom ar greben i Hoer, 1-11. (II) Hans eget og faderens Vidnesbyrd om ham, 12-20. (III) han klager over Jødernes Vantro, 21-24. (IV) Vidner atter om ſig ſelv, 25-29. (V) Mange troe; Jeſus vil frigjøre de Troende; Jøderne ere ei ret frie, de ere ei Abrahams Børn, 30-47. (VI) De beſpotte ham, han forſvarer ſig, de ville ſtene ham, 48-59.

1. Men Jeſus gik til Oliebjerget.

2. Og aarle om Morgenen kom han igjen i Templet, og alt Folket kom til ham; og han ſatte ſig og lærte dem.

3. Men de Skriftkloge og Phariſæerne førte en Kvinde til ham, greben i Hoer, og ſtillede hende frem i Midten.

4. Og de ſagde til ham: Mester! denne Kvinde er greben i Hoer paa friſk Gjerning.

5. Men Moſes bød os i Loven, at Saadanne ſkulle ſtenes; hvad ſiger nu du?

6. Men dette ſagde de, for at forſøge ham, at de kunde have Noget at anklage ham for. Men Jeſus bukkede ſig ned og ſkrev med Fingeren paa Jorden.

7. Men der de bleve ved at ſpørge ham, reiſte han ſig op og ſagde til dem: den, ſom er ſyndeløs iblandt Eder, kaſte først Stenen paa hende.

8. Og han bukkede ſig atter ned og ſkrev paa Jorden.

9. Men der de hørte det, og bleve ſlagne af deres Samvittighed, gik de bort, Een efter den Anden, fra de Ældſte af til de Yngſte, og Jeſus blev efterladt alene, og Kvinden ſtaaende i Midten.

10. Men da Jeſus reiſte ſig op og ſaae Ingen uden Kvinden, ſagde han til hende: Kvinde! hvor ere

V. 42. Luc. 2, 4. - **V. 43.** c. 9, 16. c. 10, 19. - **V. 44.** v. 30. - **V. 48.** c. 12, 42. Cor. 1, 27. c 2, 8. - **V. 50.** c. 3, 1. c. 9, 39. - **V. 51.** *2 Moſ. 23,* 1. *3 Moſ.* 19, 15. 5 Moſ. 17, 8. fg. c. 19, 15. - **V. 52.** Luc. 22, 59. Ef. 9, 1. 2. - **C. 8. V. 2.** c. 7, 14. - **V. 5.** 3 Moſ. 20, 10. 5 Moſ. 22, 22. - **V. 6.** c. 6, 6. - **V. 7.** 5 Moſ. 17, 7.

hine dine Anklagere? fordømte Ingen dig?

11. Men hun sagde: Herre! Ingen. Men Jesus sagde til hende: jeg fordømmer dig ei heller; gak bort, og synd ikke mere.

12. Da talede Jesus atter til dem og sagde: jeg er det Verdens Lys; hvo som følger mig, skal ikke vandre i Mørket, men have det Livsens Lys.

13. Da sagde Pharisæerne til ham: du vidner om dig selv; dit Vidnesbyrd er ikke sandt.

14. Jesus svarede og sagde til dem: om jeg end vidner om mig selv, er mit Vidnesbyrd sandt; thi jeg veed, hvorfra jeg kom, og hvor jeg gaaer hen; men I vide ikke, hvorfra jeg kommer, og hvor jeg gaaer hen.

15. I dømme efter Kjødet, jeg dømmer Ingen.

16. Men dersom jeg og dømmer, er min Dom sand; thi jeg er ikke alene, men baade jeg og Faderen, som udsendte mig.

17. Men der er og skrevet i Eders Lov, at to Menneskers Vidnesbyrd er sandt.

18. Jeg er den, som vidner om mig selv, og Faderen, som udsendte mig, vidner om mig.

19. Derfor sagde de til ham: hvor er din Fader? Jesus svarede: hverken kjende I mig, ei heller min Fader; dersom I kjendte mig, kjendte I og min Fader.

20. Disse Ord talede Jesus ved Templets Kiste, der han lærte i Templet; dog greb Ingen ham, fordi hans Time var ikke endnu kommen.

21. Da sagde Jesus atter til dem: jeg gaaer bort, og I skulle lede efter mig, og døe i Eders Synd; hvor jeg gaaer hen, kunne I ikke komme.

22. Da sagde Jøderne: mon han vil slaae sig selv ihjel, fordi han siger: hvor jeg gaaer hen, kunne I ikke komme?

23. Og han sagde til dem: I er nedenfra, jeg er ovenfra; I ere af denne Verden, jeg er ikke af denne Verden.

24. Derfor haver jeg sagt Eder, at I skulle døe i Eders Synder; thi dersom I ikke ville troe, at det er mig, skulle I døe i Eders Synder.

25. Derfor sagde de til ham: hvo er du? Og Jesus sagde til dem: just det, som jeg siger Eder.

26. Jeg haver Meget at tale og dømme om Eder; men den, som mig udsendte, er sanddru, og hvad jeg haver hørt af ham, det siger jeg for Verden.

27. Men de forstode ikke, at han talede til dem om Faderen.

28. Derfor sagde Jesus til dem: naar I faae ophøiet Menneskens Søn, da skulle I kjende, at det er mig, og at jeg gjør Intet af mig selv; men som min Fader haver lært mig, saaledes taler jeg.

29. Og den, som udsendte mig, er med mig; Faderen haver ikke la-

V. 12. Es. 42, 16. Joh. 1, 5. 9. c. 9, 5. c. 12, 46. - V. 14. c. 5, 31. - V. 16. c. 16, 32. - V. 17. 5 Mos. 17, 6. c. 19, 15. 2 Kor. 13, 1. - V. 19. c. 16, 3. c. 14, 7. - V. 20. c. 7, 8. 30. 44. - V. 21. c. 7, 34. - V. 23. c. 3, 31. - V. 24. Marc. 16, 16. - V. 26. c. 7, 28. c. 15, 15. - V. 28. c. 3, 14. c. 12, 32. - V. 29. c. 14, 10. c. 8, 16.

ig alene, fordi jeg gjør altid
om er ham behageligt.
Der han talede dette, troede
e paa ham.
Derfor sagde Jesus til Jøderne,
avde troet paa ham: dersom
e i mit Ord, ere I sandelig
Disciple.
Og I skulle forstaae Sand-
og Sandheden skal frigjøre

De svarede ham: vi ere Abra-
Sæd, og have aldrig været
s Trælle; hvorledes siger du
skulle vorde frie?
Jesus svarede dem: sandelig,
ig siger jeg Eder: hver den,
jør Synd, er Syndens Træl.
Men Trællen bliver ikke al-
Huset, Sønnen bliver der

Dersom da Sønnen faaer fri-
Eder, skulle I være virkeli-
rie.
Jeg veed, at I ere Abra-
Sæd; men I søge at slaae
hjel, fordi min Tale ikke fin-
dum hos Eder.
Jeg taler det, som jeg haver
os min Fader, saa gjøre I
t, som I have seet hos Eders
.
De svarede og sagde til ham:
ham er vor Fader. Jesus
til dem: dersom I vare Abra-
Børn, gjorde I Abrahams
inger.
Men nu søge I at slaae mig
et Menneske, der haver sagt

Eder Sandheden, som jeg haver
hørt af Gud; dette havde Abra-
ham ikke gjort.
41. I gjøre Eders Faders Gjer-
ninger. Derfor sagde de til ham:
vi ere ikke avlede i Hoer; vi have
een Fader, Gud.
42. Da sagde Jesus til dem:
dersom Gud var Eders Fader, da
elskede I mig; thi jeg er udgangen
og kommer fra Gud; thi jeg er
ingenlunde kommen af mig selv, men
han haver udsendt mig.
43. Hvi forstaae I ikke min Tale?
efterdi I ikke kunne fordrage mit
Ord.
44. I ere af en Fader Djævelen,
og ville gjøre Eders Faders Be-
gjæringer. Han var en Manddra-
ber fra Begyndelsen af, og blev
ikke bestaaende i Sandheden; thi
Sandhed er ikke i ham. Naar han
taler Løgn, taler han af sit Eget;
thi han er en Løgner og Løgnens
Fader.
45. Men mig troe I ikke, fordi
jeg taler Sandhed.
46. Hvo af Eder kan overbevise
mig om nogen Synd? men siger
jeg Sandhed, hvorfor troe I mig
ikke?
47. Hvo som er af Gud, hører
Guds Ord; derfor høre I ikke,
fordi I ere ikke af Gud.
48. Da svarede Jøderne og sagde
til ham: sige vi ikke med Rette, at
du er en Samaritan og haver Djæ-
velen?

30. c. 2, 11. c. 7, 31. - **V. 31.** c. 7, 15, 10. 14. - **V. 32.** Rom. 6, 18. c. Gal. 5, 1. - **V. 34.** Rom. 6, 16. 20. 2 2, 19. 1 Joh. 3, 8. - **V. 35.** Gal. 4, **V. 39.** *Matth. 3, 9.* **Rom. 2, 28.** c. 9, 7. - **V. 42.** c. 16, 27. - **V. 44.** 1 Kong. 22. 22. 2 Petr. 2, 4. 1 Joh. 3, 8. 10. - **V. 46.** 1 Petr. 2, 22. 1 Joh. 3, 5. - **V. 47.** c. 8, 36. c. 10, 26. 1 Joh. 4, 6. - **V. 48.** c. 7, 20.

49. Jesus svarede: jeg haver ikke Djævelen, men jeg ærer min Fader, og I vanære mig.

50. Men jeg søger ikke min Ære; der er den, som søger den og dømmer.

51. Sandelig, sandelig siger jeg Eder: dersom Nogen holder mit Ord, skal han ikke see Døden evindeligen.

52. Da sagde Jøderne til ham: nu kjende vi, at du haver Djævelen; Abraham er død og Propheterne, og du siger: dersom Nogen holder mit Ord, han skal ikke smage Døden evindeligen.

53. Mon du er større end vor Fader Abraham, hvilken er død? og Propheterne ere døde; hvem gjør du dig selv til?

54. Jesus svarede: dersom jeg ærer mig selv, er min Ære Intet; det er min Fader, som mig ærer, om hvem I sige, at han er Eders Gud.

55. Og I have ikke kjendt ham, men jeg kjender ham; og dersom jeg sagde: jeg kjender ham ikke, da blev jeg en Løgner, ligesom I. Men jeg kjender ham og holder hans Ord.

56. Abraham, Eders Fader, frydede sig, at han skulde see min Dag; og han saae den og glædede sig.

57. Da sagde Jøderne til ham: du er ikke endnu halvtredsindstyve Aar gammel, og du haver seet Abraham?

58. Jesus sagde til dem: sandelig, sandelig siger jeg Eder: førend Abraham blev, er jeg.

59. Derfor optoge de Stene, for at kaste paa ham; men Jesus skjulte sig, og gik ud af Templet, og gik midt igjennem Mængden, og han undkom saaledes.

9. Capitel.

(I) Jesus helbreder en Blindfødt paa en Sabbat, 1-7. (II) Den Samme forhøres, forsvarer Jesus, udstødes, trøstes af Jesus, og undervises, 8-38. (III) Jesus bebreider Phariseerne deres Blindhed, 39-41.

1. Og da han gik frem, saae han et Menneske, som var blind født.

2. Og hans Disciple spurgte ham og sagde: Mester! hvo haver syndet, denne eller hans Forældre, at han er blind født?

3. Jesus svarede: hverken denne syndede, ei heller hans Forældre; men paa det at Guds Gjerninger skulde blive aabenbarede paa ham.

4. Mig bør at gjøre hans Gjerninger, som mig haver udsendt, saalænge det er Dag; Natten kommer, da Ingen kan arbeide.

5. Medens jeg er i Verden, er jeg Verdens Lys.

6. Der han det havde sagt, spyttede han paa Jorden og gjorde Dynd af Spyttet, og smurte Dynden paa den Blindes Øine.

7. Og han sagde til ham: gak bort, to dig i Dammen Siloam, (hvilket er udlagt: Udsendt). Da gik han bort og toede sig, og kom seende tilbage.

V. 49. c. 7, 18. - V. 50. c. 7, 18. - V. 51. c. 5, 24. c. 11, 25. - V. 54. c. 5, 31. - V. 55. c. 7, 28. - V. 56. 1 Mos. 17, 17. c. 10, 24. Hebr. 11, 13. 17. fg. - V. 58. c. 1, 1. 15. 30. - V. 59. Luc. 4, 30. Joh. 10, 31. - C. 9. V. 3. Luc. 13, 2. 4. - V. 5. c. 8, 12. - V. 6. Marc. 8, 23. - V. 7. Neh. 3, 15.

8. Da sagde Naboerne og de, som før havde seet, at han var blind: er det ikke den, som sad og tiggede?

9. Andre sagde: det er denne; nen Andre: han er ham lig; han elv sagde: det er mig.

10. Da sagde de til ham: hvorledes bleve dine Øine aabnede?

11. Han svarede og sagde: et Menneske, som kaldes Jesus, gjorde Dynd og smurte paa mine Øine og agde til mig: gak bort til Damnen Siloam, og to dig. Men da eg gik hen og toede mig, blev jeg eende.

12. Da sagde de til ham: hvor er han? Han sagde: jeg veed ikke.

13. Da førte de ham, som før var blind, til Pharisæerne.

14. (Men det var en Sabbat, da Jesus gjorde Dynd og aabnede hans Øine.)

15. Da spurgte og Pharisæerne ham atter, hvorledes han var bleven seende? Men han sagde til dem: Dynd lagde han paa mine Øine, og jeg toede mig, og seer.

16. Derfor sagde nogle af Pharisæerne: dette Menneske er ikke af Gud, efterdi han holder ikke Sabbaten. Andre sagde: hvorledes kan et syndigt Menneske gjøre saadanne Tegn? Og der var Splid imellem dem.

17. De sagde atter til den Blinde: hvad siger du om ham, efterdi han aabnede dine Øine? Men han sagde: han er en Prophet.

18. Men Jøderne troede ikke om ham, at han havde været blind. og var bleven seende, førend de kaldte hans Forældre, som havde faaet sit Syn.

19. Og de spurgte dem og sagde: er denne Eders Søn, om hvem I sige, at han var blind født? hvorledes er han da nu seende?

20. Hans Forældre svarede dem og sagde: vi vide, at denne er vor Søn, og at han var blind født?

21. Men hvorledes han nu er bleven seende, vide vi ikke, og hvo der haver aabnet hans Øine, vide vi ikke heller; han er selv gammel nok, spørger ham; han maa selv svare for sig.

22. Dette sagde hans Forældre, fordi de frygtede for Jøderne; thi Jøderne vare allerede komne overeens om, at dersom Nogen bekjendte ham at være Christus, skulde denne blive udelukt af Synagogen.

23. Derfor sagde hans Forældre: han er gammel nok, spørger ham selv.

24. Da kaldte de anden Gang til sig det Menneske, som havde været blind, og sagde til ham: giv Gud Æren; vi vide, at hiint Menneske er en Synder.

25. Da svarede han og sagde: om han er en Synder, veed jeg ikke; een Ting veed jeg, at jeg, som var blind, nu seer.

26. Men de sagde til ham igjen: hvad gjorde han ved dig? hvorledes aabnede han dine Øine?

27. Han svarede dem: jeg haver allerede sagt Eder det, og I hørte

V. 14. c. 5, 9. - V. 16. c. 7, 12 43. c. 13. c. 12, 42. - V. 24. Jos. 7, 19. 1 Sa 9, 19. - V. 17. Luc. 7, 16. - V. 22. c. 7, 6, 5.

ikke derefter. Hvorfor ville I høre det igjen? ville I og vorde hans Disciple?

28. Da skjældte de paa ham og sagde: du er hans Discipel, men vi ere Moses' Disciple.

29. Vi vide, at Gud haver talet til Moses; men om denne vide vi ikke, hvorfra han er.

30. Mennesket svarede og sagde til dem: det er dog underligt, at I ikke vide, hvorfra han er, og han haver aabnet mine Øine.

31. Vi vide dog, at Gud hører ikke Syndere; men dersom Nogen er gudfrygtig og gjør hans Villie, den hører han.

32. Aldrig er det hørt, at Nogen haver aabnet Øinene paa en Blindfødt.

33. Var denne ikke fra Gud, da kunde han slet intet gjøre.

34. De svarede og sagde til ham: du er ganske født i Synd, og du vil lære os? Og de stødte ham ud.

35. Jesus hørte, at de havde udstødt ham, og da han traf ham, sagde han til ham: troer du paa Guds Søn?

36. Han svarede og sagde: hvo er han, Herre! at jeg kan troe paa ham?

37. Men Jesus sagde til ham: baade haver du seet ham, og den, som taler med dig, ham er det.

38. Men han sagde: jeg troer, Herre! og han kastede sig ned for ham.

39. Og Jesus sagde: jeg er kommen til Dom i denne Verden, at de, som ikke see, skulle vorde seende, og de, som see, skulle vorde blinde.

40. Dette hørte de af Pharisæerne, som vare hos ham, og de sagde til ham: monne og vi ere blinde?

41. Jesus sagde til dem: vare I blinde, da havde I ikke Synd; men nu sige I: vi see; derfor bliver Eders Synd.

10. Capitel.

(I) Jesus ligner sig ved Døren til Faarestien, 1-10. (II) Og ved den gode Hyrde, 11-18. (III) Jøderne kives om ham, 19-21. (IV) Han bekjender sig at være Christus, klager over de Vantroe, trøster dem, som troe, 22-30. (V) Nogle ville stene ham, mod hvilke han forsvarer sig, 31-39. (VI) Paa hiin Side Jordan troe Mange paa ham, 40-42.

1. Sandelig, sandelig siger jeg Eder: hvo som ikke gaaer ind ad Døren i Faarestien, men stiger andensteds over, han er en Tyv og en Røver.

2. Men den, som gaaer ind ad Døren, er Faarenes Hyrde.

3. For denne lader Dørvogteren op, og Faarene høre hans Røst; og han kalder sine egne Faar ved Navn, og fører dem ud.

4. Og naar han haver udladt sine egne Faar, gaaer han foran dem; og Faarene følge ham, fordi de kjende hans Røst.

5. Men en Fremmed følge de ikke, men flye fra ham, fordi de kjende ikke den Fremmedes Røst.

6. Denne Lignelse sagde Jesus til

V. 29. c. 7, 27. c. 8, 14. - **V. 31.** Job 27, 9. 35, 13. *Pf.* 66, 18. *Ordsp.* 15, 29. c. 28, 9. *Es.* 15. - **V. 39.** *Matth.* 13, 13. Joh. 3, 19. c. 12, 47. - **C. 10. V. 1.** c. 14, 6. - **V. 6.** *Marc.* 9, 32. *Luc.* 18, 34.

)em; men de forſtode ikke, hvad
)et var, ſom han talede til dem.
7. Derfor ſagde Jeſus atter til
em: ſandelig, ſandelig ſiger jeg
)der: jeg er Faarenes Dør.
8. Alle de, ſom ere komne for mig,
re Tyve og Røvere; men Faarene
ørte dem ikke.
9. Jeg er Døren; derſom Nogen
aaer ind ved mig, han ſkal frel-
:s; og han ſkal gaae ind og gaae
d og finde Føde.
10. Tyven kommer ikke, uden for
t ſtjæle og myrde og fordærve; jeg
: kommen, at de ſkulle have Liv,
g have overflødigt.
11. Jeg er den gode Hyrde; den
ode Hyrde ſætter ſit Liv til for
ſaarene.
12. Men Leieſvenden og den, ſom
ke er Hyrde, hvilken Faarene ikke
øre til, ſeer Ulven komme, og
)rlader Faarene og flyer; og Ul-
en røver dem og adſpreder Faa-
ene.
13. Men Leieſvenden flyer, fordi
an er en Leieſvend, og haver ikke
)msorg for Faarene.
14. Jeg er den gode Hyrde, og
g kjender Mine, og kjendes af
Mine;
15. (ligeſom Faderen kjender mig,
ender jeg og Faderen); og jeg
etter mit Liv til for Faarene.
16. Og jeg haver andre Faar,
)m ikke ere af denne Sti; dem bør
et mig og at føre did, og de ſkulle
øre min Røſt; og der ſkal blive
:n Hjord, een Hyrde.
17. Derfor elſker Faderen mig,
fordi jeg ſætter mit Liv til, at jeg
ſkal tage det igjen.
18. Ingen tager det fra mig, men
jeg ſætter det til af mig ſelv. Jeg
haver Magt at ſætte det til, og ha-
ver Magt at tage det igjen. Dette
Bud annammede jeg af min Fader.
19. Da blev der atter Splid
iblandt Jøderne over disſe Ord.
20. Mange af dem ſagde: han
haver Djævelen og raſer; hvi høre
I ham?
21. Andre ſagde: disſe ere ikke
Ord af en Beſat; mon en Djævel
kan aabne de Blindes Øine?
22. Men Indvielſens Feſt indtraf
i Jeruſalem, og det var Vinter.
23. Og Jeſus gik omkring i Tem-
plet, udi Salomons Buegang.
24. Da omringede Jøderne ham
og ſagde til ham: hvor længe hol-
der du vor Sjæl i Forventning?
derſom du er Chriſtus, da ſiig os
det frit.
25. Jeſus ſvarede dem: jeg haver
ſagt Eder det, og I tro ikke; de
Gjerninger, ſom jeg gjør i min Fa-
ders Navn, disſe vidne om mig.
26. Men I troe ikke; thi I ere
ikke af mine Faar, ſom jeg ſagde
Eder.
27. Mine Faar høre min Røſt,
og jeg kjender dem, og de følge
mig.
28. Og jeg giver dem et evigt
Liv, og de ſkulle ingenlunde forta-
bes, og Ingen ſkal rive dem af min
Haand.

V. 8. Jer. 23, 2. - V. 9. Hebr. 10, 19. - V. 10. c. 1, 4. 16. - V. 11. Pſ. 23, 1. Pſ. 2. Eſ. 40, 11. Joh. 15, 13. - V. 14. 2 m. 2, 19. - V. 15. c. 6, 46. - V. 16. Ap. 2, 39. Eph. 2, 13. 14. - V. 18. c. 14, 31. - V. 19. c. 9, 16. - V. 20. c. 7, 20. - V. 23. 1 Kong. 6, 3. Ap. G. 3, 11. - V. 25. c. 5, 36. - V. 26. c. 8, 45. - V. 27. c. 8, 47.

29. Min Fader, som haver givet mig dem, er større end Alle; og Ingen kan rive dem af min Faders Haand.

30. Jeg og Faderen, vi ere eet.

31. Da toge Jøderne atter Stene op for at stene ham.

32. Jesus svarede dem: mange gode Gjerninger viste jeg Eder fra min Fader; for hvilken af disse Gjerninger stene I mig?

33. Jøderne svarede ham og sagde: for en god Gjerning stene vi dig ikke, men for Gudsbespottelse, og fordi du, som er et Menneske, gjør dig selv til Gud.

34. Jesus svarede dem: er der ikke skrevet i Eders Lov: jeg haver sagt: I ere Guder?

35. Dersom han kalder dem Guder, til hvilke Guds Ord skete (og Skriften kan ikke brydes);

36. sige I da til den, hvem Faderen haver helliget og sendt til Verden: du bespotter Gud, fordi jeg sagde: jeg er Guds Søn?

37. Dersom jeg ikke gjør min Faders Gjerninger, troer mig ikke.

38. Men dersom jeg gjør dem, om I end ikke ville troe mig, da troer Gjerningerne, paa det I kunne kjende og troe, at Faderen er i mig, og jeg i ham.

39. Derfor søgte de atter at gribe ham; men han undkom af deres Haand.

40. Og han drog atter bort paa hiin Side Jordan til det Sted, hvor Johannes først døbte, og blev der.

41. Og Mange kom til ham og sagde: Johannes gjorde vel intet Tegn; men Alt, hvad Johannes sagde om denne, var sandt.

42. Og Mange der troede paa ham.

11. Capitel.

(I) Jesus opvækker Lazarus; Mange tro. 1-45. (II) Caiphas raader at ihjelslaae Jesus, 46-53. (III) Jesus undbrager sig; der tales Adskilligt om ham, 54-57.

1. Men der laa En syg, Lazarus af Bethania, af den By, hvor Maria og Martha, hendes Søster, vare.

2. (Men Maria var den, som salvede Herren med Salve og tørrede hans Fødder med sit Haar; hendes Broder Lazarus var syg).

3. Da sendte de Søstre til ham og lode ham sige: Herre! see, den, du elsker, er syg.

4. Men der Jesus det hørte, sagde han: denne Sygdom er ikke til Døden, men til Guds Ære, at Guds Søn skal æres ved den.

5. Men Jesus elskede Martha og hendes Søster og Lazarus.

6. Der han nu hørte, at han var syg, blev han dog to Dage paa det Sted, hvor han var.

7. Siden efter sagde han til Disciplene: lader os drage til Judæa igjen.

8. Disciplene sagde til ham: Mester! nyligen søgte Jøderne at stene dig, og du drager atter derhen?

9. Jesus svarede: ere der ikke tolv Timer om Dagen? Vandrer Nogen

V. 29. c. 14, 28. - **V. 30.** c. 5, 19. c. *14, 9 c. 17, 11.* 21. 22. - **V. 31.** c. 8, 59. - **V. 34.** *Ps. 82, 6.* - **V. 36.** Joh. 5, 17. - **V. 38.** *c. 14, 10. 11.* - **V. 39.** c. 8, 59. - **V. 40.** c. 1, 28. - **C. 11. V. 1.** Luc. 10, 38. 39. - **V. 2.** c. 12, 3. - **V. 4.** c. 9, 3. - **V. 8.** c. 8, 59. c. 10, 31.

om Dagen, da ſtøder han ikke an; thi han ſeer denne Verdens Lys.

10. Men vandrer Nogen om Natten, da ſtøder han an; thi Lyſet er ikke i ham.

11. Dette talede han; og derefter ſiger han til dem: Lazarus, vor Ven, er ſovet ind; men jeg gaaer hen for at opvække ham af Søvne.

12. Da ſagde hans Diſciple: Herre! ſover han, da bliver han karſk.

13. Men Jeſus talede om hans Død; de derimod meente, at han talede om den naturlige Søvn.

14. Derfor ſagde da Jeſus dem reent ud: Lazarus er død.

15. Og jeg er glad for Eders Skyld, at jeg ikke var der, paa det I ſkulle troe; men lader os gaae til ham.

16. Da ſagde Thomas, (hvilket betyder Tvilling), til ſine Meddiſciple: lader os ogſaa gaae, at vi kunne dø med ham.

17. Da Jeſus kom, fandt han ham liggende i Graven allerede fire Dage.

18. (Men Bethania var nær ved Jeruſalem, omtrent femten Stadier derfra).

19. Og mange Jøder vare komne til Martha og Maria, for at trøſte dem over deres Broder.

20. Da Martha nu hørte, at Jeſus kom, gik hun ud ham imøde; men Maria blev ſiddende i Huſet.

21. Da ſagde Martha til Jeſus: Herre! havde du været her, da var min Broder ikke død.

22. Men ogſaa nu veed jeg, at hvadſomhelſt du beder af Gud, vil Gud give dig.

23. Jeſus ſagde til hende: din Broder ſkal opſtaae.

24. Martha ſiger til ham: jeg veed, at han ſkal opſtaae i Opſtandelſen paa den yderſte Dag.

25. Jeſus ſagde til hende: jeg er Opſtandelſen og Livet; hvo ſom troer paa mig, om han end dør, ſkal han dog leve.

26. Og hver den, ſom lever og troer paa mig, ſkal ikke dø evindeligen. Troer du dette?

27. Hun ſiger til ham: ja Herre! jeg haver troet, at du er Chriſtus, den Guds Søn, den, ſom kommer til Verden.

28. Og der hun dette havde ſagt, gik hun bort og kaldte hemmeligen ſin Søſter Maria og ſagde: Meſteren er her og kalder ad dig.

29. Der hun det hørte, reiſte hun ſig ſtrax og kom til ham.

30. (Men Jeſus var ikke endnu kommen til Byen, men var paa det Sted, hvor Martha mødte ham).

31. Da nu Jøderne, ſom vare hos hende i Huſet og trøſtede hende, ſaae, at Maria ſtod haſtelig op og gik ud, fulgte de hende og ſagde: hun gaaer bort til Graven for at græde der.

32. Der Maria da kom derhen, hvor Jeſus var, og ſaae ham, faldt hun ned for hans Fødder og ſagde til ham: Herre! havde du været her, da var min Broder ikke død.

33. Der Jeſus da ſaae hende græde og ſaae Jøderne græde, ſom kom med hende, rørtes han i

V. 10. c. 9, 4. V. 11. Matth. 9, 24. - V. 24. Luc. 14, 14. Joh. 5, 28. 29. c. 6, 40. - V. 25. c. 14, 6. 1 Joh. 5, 20. Joh. 6, 40. 54. - V. 27. c. 4, 42. c. 6, 69.

Aanden, og blev heftig bevæget og ſagde:

34. hvor have I lagt ham? De ſagde til ham: Herre! kom og ſee.

35. Jeſus græd.

36. Da ſagde Jøderne: ſee, hvor han elſkede ham!

37. Men nogle af dem ſagde: kunde ikke han, ſom aabnede den Blindes Øine, have gjort, at og denne ikke var død?

38. Da rørtes Jeſus atter inderlig og kom til Graven. Men det var en Hule, og en Steen laa derfor.

39. Jeſus ſagde: tager Stenen bort. Martha, den Dødes Søſter, ſiger til ham: Herre! han ſtinker allerede; thi han haver ligget fire Dage.

40. Jeſus ſagde til hende: ſagde jeg ikke, at derſom du kunde troe, ſkulde du ſee Guds Herlighed?

41. Da toge de Stenen bort, hvor den Døde var lagt. Men Jeſus opløftede ſine Øine og ſagde: Fader! jeg takker dig, at du haver hørt mig.

42. Dog jeg vidſte, at du altid hører mig; men for Folkets Skyld, ſom ſtaaer omkring, ſagde jeg det, at de ſkulle troe, at du haver udſendt mig.

43. Og der han dette havde ſagt, raabte han med høi Røſt: Lazarus, kom hid ud!

44. Og den Døde kom ud, bunden med Jordeklæder om Fødder og *Hænder, og hans* Anſigt var ombundet med en Svededug. Jeſus ſagde til dem: løſer ham og lader ham gaae.

45. Derfor troede Mange paa ham af de Jøder, ſom vare komne til Maria, og havde ſeet de Ting, ſom Jeſus havde gjort.

46. Men nogle af dem gik hen til Phariſæerne og ſagde dem, hvad Jeſus havde gjort.

47. Derfor forſamlede de Ypperſtepræſter og Phariſæerne Raadet og ſagde: hvad gjøre vi? thi dette Menneſke gjør mange Tegn.

48. Derſom vi lade ham ſaaledes blive ved, ville Alle troe paa ham; og Romerne ſkulle komme og tage baade vort Land og Folk.

49. Men een af dem, Caiphas, ſom var det Aars Ypperſtepræſt, ſagde til dem:

50. I forſtaae ſlet Intet; ei heller betænke I, at det er os gavnligt, at eet Menneſke døer for Folket, og at ikke det ganſke Folk ſkal fordærves.

51. Men dette ſagde han ikke af ſig ſelv; men da han var ſamme Aars Ypperſtepræſt, ſpaaede han, at Jeſus ſkulde døe for Folket.

52. Og ikke for Folket alene; men paa det han og ſkulde ſamle de adſpredte Guds Børn til een Hob.

53. Fra den Dag af raadſloge de derfor om at ihjelſlaae ham.

54. Da vandrede Jeſus ikke mere frit iblandt Jøderne, men gik derfra til en Egn nær ved Ørken, til en Stad, ſom kaldes Ephraim; og

V. 35. Luc. 19, 41. - V. 37. c. 9, 6. 7. *V. 40. v. 23. 26. V. 42.* c. 12, 30. - *V. 47. Matth. 26, 3. Marc. 14, 1. Luc. 22, 2. Ap. G. 4, 21. - V. 50.* c. 18, 14. - *V. 52. Eph. 2, 16. - V. 53. Matth. 12, 14.*

blev der nogen Tid med ſine
iple.
Men Jødernes Paaſke var
og Mange fra Landet gik op
ſerusalem før Paaſken, for at
ſig.
Da ledte de efter Jeſus og
e med hverandre, der de ſtode
mplet: hvad tykkes Eder, at
kommer ikke til Høitiden?
Men baade de Ypperſtepræſter
Pharisæerne havde givet en Be-
g, at derſom Nogen vidſte,
han var, ſkulde han give det
ide, at de kunde gribe ham.

12. Capitel.

Jeſus ſpiſer i Bethanien og ſalves. 1-8. Mange komme til ham og troe; Jøderne ſ ihjelſlaae Lazarus, 9-11. (III) Jeſus nd i Jerusalem, 12-19. (IV) Græker e ham; han taler om Fornegtelſe, om erliggjørelſe, og faaer Vidnesbyrd fra len, 20-28. (V) Jeſus underviſer og ter Folket, dog troe de ikke, 29-43. (VI) r han atter formaner dem, 44-50.

Men ſex Dage før Paaſke kom
s til Bethania, hvor Lazarus
der havde været død, og hvem
havde opreiſt fra de Døde.
Da gjorde de ham der en Mad-
og Martha opvartede; men
us var een af dem, ſom ſadde
ds med ham.
Da tog Maria et Pund af
ælſket, meget koſtelig Nardus-
e, og ſalvede Jeſu Fødder og
de hans Fødder med ſit Haar;
Huſet blev fuldt af Salvens

Da ſagde een af hans Diſciple,
Judas, Simons Søn, Iſchariotes, ſom ſiden forraadte ham:
5. hvorfor blev denne Salve ikke ſolgt for tre hundrede Penninge og givet til Fattige?
6. Men dette ſagde han ikke, fordi han havde Omſorg for de Fattige, men fordi han var en Tyv, og havde Pungen og bar, hvad der blev lagt deri.
7. Da ſagde Jeſus: lad hende med Fred; til min Begravelſesdag haver hun bevaret den.
8. Thi Fattige have I altid hos Eder; men mig have I ikke altid.

9. Da fik en ſtor Hob af Jøderne at vide, at han var der; og de kom ikke for Jeſu Skyld alene, men ogſaa for at ſee Lazarus, hvem han havde opreiſt fra de Døde.
10. Men de Ypperſtepræſter raadſloge om ogſaa at ihjelſlaae Lazarus,
11. Thi for hans Skyld gik mange af Jøderne hen og troede paa Jeſus.
12. Den anden Dag, da den ſtore Mængde, ſom var kommen til Høitiden, hørte, at Jeſus kom til Jerusalem,
13. toge de Palmegrene, og gik ud imod ham og raabte: Hoſanna! velſignet være den, ſom kommer i Herrens Navn, den Israels Konge!
14. Men Jeſus fandt en Aſenindes Føl og ſatte ſig derpaa, ſom der er ſkrevet:
15. frygt ikke, Zions Datter! ſee,

V. B. 1. Matth. 26, 6. - V. 3. Luc. 7, 37. Joh. 11, 2. - V. 6. c. 13, 29. - V. 7. Matth. 26, 12. - V. 9. c. 11, 43. - V. 11. c. 11, 45. - V. 12. Matth. 21, 8. Marc. 11, 8. Luc. 19, 36. - V. 13. Pſ. 118, 25. 26. Matth. 21, 9. Marc. 11, 10. Luc. 19, 37. - V. 15. Ei. 62, 11. Sach. 9, 9

din Konge kommer ridende paa en Aſenindes Føl.

16. Men dette forſtode hans Diſciple ikke først; men der Jeſus var herliggjort, da kom de ihu, at dette var ſkrevet om ham, og at de havde gjort dette for ham.

17. Men den Mængde, ſom havde været med ham, vidnede, at han havde kaldt Lazarus af Graven og opreiſt ham fra de Døde.

18. Derfor gik og Folket ham imøde, fordi det havde hørt, at han havde gjort dette Tegn.

19. Da ſagde Phariſæerne til hverandre: I ſee, at I udrette ſlet intet; ſee, al Verden gaaer efter ham.

20. Men der var nogle Græker af dem, ſom vare gangne op for at tilbede paa Høitiden.

21. Disſe gik nu til Philip, ſom var fra Bethſaida i Galilæa, og bade ham og ſagde: Herre! vi ønſke at ſee Jeſus.

22. Philip kommer og ſiger Andreas det, og Andreas og Philip ſige atter Jeſus det.

23. Men Jeſus ſvarede dem og ſagde: Timen er kommen, at Menneſkens Søn ſkal herliggjøres.

24. Sandelig, ſandelig ſiger jeg Eder: uden Hvedekornet falder i Jorden og døer, bliver det ene; men derſom det døer, bærer det megen Frugt.

25. Hvo ſom elſker ſit Liv, ſkal miſte det; og hvo ſom hader ſit Liv i denne Verden, ſkal bevare d til et evigt Liv.

26. Om Nogen tjener mig, la følge mig, og hvor jeg er, der ſk og min Tjener være; og om N gen tjener mig, ham ſkal Faden ære.

27. Nu er min Sjæl forfærde og hvad ſkal jeg ſige? Fader, fr mig fra denne Time! Dog d for er jeg kommen til denne Ti

28. Fader, herliggjør dit Na Da kom en Røſt af Himmel baade haver jeg herliggjort og atter herliggjøre det.

29. Da ſagde Folket, ſom og hørte det, at det havde tord Andre ſagde: en Engel talede ham.

30. Jeſus ſvarede og ſagde: d Røſt ſkete ikke for min Skyld, for Eders Skyld.

31. Nu gaaer der Dom denne Verden; nu ſkal denne dens Fyrſte udſtødes.

32. Og jeg, naar jeg bliver høiet fra Jorden, vil jeg drage til mig.

33. (Men han ſagde dette at betegne, hvad Død han ſk døe).

34. Folket ſvarede ham: vi hørt af Loven, at Chriſtus b evindeligen; og hvorledes ſiger at det bør Menneſkens Søn at høies? hvo er denne Menneſ Søn?

35. Da ſagde Jeſus til d

V. 21. c. 1, 44. - **V. 23.** c. 13, 32. c. *17, 1.* - **V. 24.** *1 Cor. 15, 36.* **V. 25.** *Matth 10, 39. c. 16, 25.* - **V. 26.** c. 14, 3 *c. 17, 24. 1 Theſſ. 4, 17.* - **V. 27.** Matth. *6, 38.* - **V. 30.** *c. 11, 42.* - **V. 31.** c. 16, 11. - **V. 32.** c. 3, 14. c. 6, 44. - **V.** 2 Sam 7, 13. Pſ. 89, 30. 37. Pſ. 110, 9, 6. 7. Es. 37, 25. Dan. 2, 44. Joh. 27. **V. 35.** c. 8, 12. c. 11, 10.

Lyset er endnu en liden Tid hos Eder. Vandrer den Stund, I have Lyset, at Mørke ikke skal overfalde Eder! Og hvo som vandrer i Mørket, veed ikke, hvor han gaaer hen.

36. Medens I have Lyset, troer paa Lyset, at I kunne blive Lysets Børn. Dette talede Jesus, og gik bort og skjulte sig for dem.

37. Men alligevel han havde gjort saa mange Tegn for deres Øine, troede de dog ikke paa ham;

38. at Esaias den Prophets Tale skulde fuldkommes, som han har sagt: Herre! hvo troede det, han hørte af os, og for hvem er Herrens Arm aabenbaret?

39. Derfor kunde de ikke troe; thi Esaias siger atter:

40. Han haver forblindet deres Øine og forhærdet deres Hjerter, at de ikke skulde see med Øinene, og forstaae med Hjertet, og omvende sig, og jeg maatte helbrede dem.

41. Dette sagde Esaias, der han saae hans Herlighed og talede om ham.

42. Dog alligevel troede Mange ogsaa af de Øverste paa ham; men for Pharisæernes Skyld bekjendte de det ikke, at de ikke skulde blive udelukkede af Synagogen;

43. thi de elskede Menneskens Ære mere end Guds Ære.

44. Men Jesus raabte og sagde: hvo som troer paa mig, troer ikke paa mig, men paa den, som mig haver udsendt.

45. Og hvo som seer mig, seer den, som mig haver udsendt.

46. Jeg er kommen et Lys til Verden, at hver den, som troer paa mig, ikke skal blive i Mørket.

47. Og om Nogen hører mine Ord, og troer ikke, ham dømmer jeg ikke; thi jeg er ikke kommen for at dømme Verden, men for at frelse Verden.

48. Hvo mig foragter og annammer ikke mine Ord, haver den, som ham dømmer; det Ord, som jeg haver talet, det skal dømme ham paa den yderste Dag.

49. Thi jeg haver ikke talet af mig selv; men Faderen, som mig haver udsendt, han haver givet mig Befaling, hvad jeg skal sige, og hvad jeg skal tale.

50. Og jeg veed, at hans Befaling er et evigt Liv. Derfor, hvad jeg taler, taler jeg saaledes, som Faderen haver sagt mig.

13. Capitel.

(I) Jesus toer Disciplenes Fødder, og formaner dem til Ydmyghed, 1-20. (II) Taler om sin Forræder, 21-30. (III) Om sin Herliggjørelse, og om indbyrdes Kjærlighed, 31-35. (IV) Om Peters Fald, 36-38.

1. Men for Paaske-Høitiden, der Jesus vidste, at hans Time var kommen, at han skulde gaae ud af denne Verden til Faderen, da, som han havde elsket sine Egne, som vare i Verden, saa elskede han dem indtil Enden.

V. 36. Eph. 5, 8. - V. 38. Es. 53, 1. Rom. 10, 16. - V. 40. Es. 6, 9. 10. Matth. 13, 14. - V. 41. Es. 6, 1. fg. - V. 43. c. 5, 44. - V. 45. c. 10, 30. c. 14, 9. - V. 46. Luc. 2, 32. - V. 47. c. 3, 17. - V. 48. c. 3, 18. c. 8, 24. - V. 49. c. 14, 10. - V. 50. V. 1. c. 7, 6. 30.

2. Da nu Nadveren holdtes, og Djævelen allerede havde indskudt i Judas, Simons Søns, Iscariotes' Hjerte, at han skulde forraade ham;

3. da Jesus vidste, at Faderen havde givet ham alle Ting i Hænder, og at han udkom fra Gud og gik hen til Gud:

4. reiste han sig fra Nadveren og lagde sine Klæder fra sig; og han tog et Linklæde og bandt op om sig.

5. Derefter slog han Vand i et Bækken, og begyndte at toe Disciplenes Fødder og at tørre dem med Linklædet, som han var ombunden med.

6. Da kom han til Simon Peter, og han sagde til ham: Herre! toer du mine Fødder?

7. Jesus svarede og sagde til ham: hvad jeg gjør, veed du ikke nu; men du skal forstaae det herefter.

8. Peter siger til ham: du skal i Evighed ikke toe mine Fødder. Jesus svarede ham: dersom jeg ikke toer dig, haver du ingen Deel med mig.

9. Simon Peter siger til ham: Herre! ikke mine Fødder alene, men ogsaa Hænderne og Hovedet.

10. Jesus siger til ham: hvo som er toet, haver ikke behov, uden at toe Fødderne, men er ganske reen; og I ere rene, men ikke alle.

11. Thi han kjendte den, som ham forraadte; derfor sagde han: I ere ikke alle rene.

12. Der han da havde toet deres Fødder og havde taget sine Klæder, satte han sig atter ned og sagde til dem: vide I, hvad jeg haver gjort Eder?

13. I kalde mig Mester og Herre, og I tale ret, thi jeg er det.

14. Dersom da jeg, Herren og Mesteren, haver toet Eders Fødder, saa ere I og skyldige at toe hverandres Fødder.

15. Thi jeg haver givet Eder et Exempel, at ligesom jeg gjorde Eder, skulle og I gjøre.

16. Sandelig, sandelig siger jeg Eder: en Tjener er ikke større end hans Herre, ikke heller et Sendebud større end den, ham haver sendt.

17. Dersom I vide dette, ere I salige, om I gjøre det.

18. Jeg taler ikke om Eder alle; jeg veed, hvilke jeg haver udvalgt; men Skriften maa fuldkommes: den, som æder Brødet med mig, haver opløftet sin Hæl mod mig.

19. Fra nu af siger jeg Eder det, førend det skeer, at, naar det er skeet, I skulle troe, at det er mig.

20. Sandelig, sandelig siger jeg Eder: hvo som annammer den, som jeg sender, annammer mig; men hvo mig annammer, annammer den, som haver sendt mig.

21. Der Jesus havde sagt dette, blev han heftig bevæget i Aanden, og vidnede og sagde: sandelig, sandelig siger jeg Eder, at een af Eder skal forraade mig.

V. 2. Luc. 22, 3. - V. 3. Matth. 11, 27. *Joh. 3, 35. c. 16, 28.* - V. 10. c. 15, 3. - V. 11. *c. 6, 64.* - V. 13. Matth. 23, 8. 10. *1 Cor. 8, 6.* - V. 14. Luc. 22, 27. - V. 15. *1 Petr. 2, 21. 1 Joh. 2,* 6. - V. 16. Matth. 10, 24. Luc. 6, 40. Joh. 15, 20. - V. 17. Matth. 7, 24. - V. 18. Ps. 41, 10. Ap. G. 1, 16. - V. 19. c. 14, 29. - V. 20. Matth. 10, 40. - V. 21. Matth. 26, 21. Marc. 14. 18. Luc. 22, 21.

. Da saae Disciplene paa hver-
:e, tvivlraadige, om hvem han
)e.
. Men der var een iblandt hans
ciple, som laa op til Jesu Skjød,
n Jesus elskede.
. Til denne nikkede derfor Si-
ı Peter, at han skulde udspørge,
det maatte være, han talede
?
). Men denne bøiede sig op til
u Bryst og sagde til ham:
:re! hvo er det?
). Jesus svarede: det er den,
lken jeg giver det Stykke, som
dypper. Og han dyppede Styk-
og gav Judas, Simons Søn,
hariotes det.
7. Og efterat han havde taget
ykket, da gik Satan ind i ham.
ı sagde Jesus til ham: hvad du
r, det gjør snart!
8. Men Ingen af dem, som sadde
)ords, forstod, til hvad Ende han
)de ham det.
9. Thi Nogle meente, efterdi
ıdas havde Pungen, at Jesus
)de til ham: kjøb, hvad vi have
)ov til Høitiden; eller at han
lde give Noget til Fattige.
0. Der han da havde taget Styk-
, gik han strax ud; men det var
tt.
1. Der han da var udgangen,
)de Jesus: nu er Menneskens
)n herliggjort, og Gud er her-
gjort i ham.
2. Dersom Gud er herliggjort i
m, skal Gud og herliggjøre ham
i sig selv, og han skal snart herlig-
gjøre ham.
33. Børnlille! jeg er endnu lidet
hos Eder. I skulle lede efter mig,
og ligesom jeg sagde til Jøderne:
hvor jeg gaaer hen, kunne I ikke
komme, siger jeg og Eder nu.
34. Jeg giver Eder en ny Befa-
ling, at I skulle elske hverandre;
som jeg elskede Eder, at I og
skulle elske hverandre.
35. Derpaa skulle Alle kjende, at
I ere mine Disciple, dersom I have
indbyrdes Kjærlighed.
36. Simon Peter sagde til ham:
Herre! hvor gaaer du hen? Jesus
svarede ham: hvor jeg gaaer hen,
kan du ikke nu følge mig; men siden
skal du følge mig.
37. Peter siger til ham: Herre!
hvorfor kan jeg ikke følge dig nu?
Jeg vil sætte mit Liv til for dig.
38. Jesus svarede ham: vil du
sætte dit Liv til for mig? Sande-
lig, sandelig siger jeg dig: Hanen
skal ikke gale, førend du skal for-
negte mig tre Gange.

14. Capitel.

(I) Jesus vil berede Sted for Sine, 1-4. (II) Er selv Veien til Faderen, 5-7. (III) Han og Faderen ere eet, 8-20. (IV) Han vil aabenbare sig for Sine, og sende dem Aanden, 21-26. (V) Han giver dem Fred, trøster dem og gaaer ud til Oliebjerget, 27-31.

1. Eders Hjerte forfærdes ikke;
troer paa Gud, og troer paa mig.
2. I min Faders Huus ere mange
Boliger. Men dersom det ikke saa

V. 33. c. 21, 20. - **V. 26.** Matth. 26, - **V. 29.** c. 12, 6. - **V. 32.** c. 12, 23. - **33.** c. 7, 34. c. 8, 21. - **V. 34.** c. 15, 17. - **V. 35.** 1 Joh. 2, 5. c. 4, 20. 21. - **V. 36.** c. 7, 34. c. 21, 18. 2 Petr. 1, 14. - **V. 37.** c. 10. 11. 15. - **V. 38.** Matth. 26, 34. Marc. 14, 30. Luc. 22, 34. - **C. 14. V. 1.** c. 12, 44. - **V. 2.** 2 Cor. 5, 1. Hebr. 11, 10.

var, havde jeg sagt Eder det. Jeg gaaer bort, at berede Eder Sted.

3. Og naar jeg er gaaen bort, og faaer beredt Eder Sted, kommer jeg igjen og vil tage Eder til mig, at hvor jeg er, skulle ogsaa I være.

4. Og hvor jeg gaaer hen, vide I, og Veien vide I.

5. Thomas siger til ham: Herre! vi vide ikke, hvor du gaaer hen; og hvorledes kunne vi vide Veien?

6. Jesus siger til ham: jeg er Veien, og Sandheden, og Livet; der kommer Ingen til Faderen uden ved mig.

7. Havde I kjendt mig, da havde I og kjendt min Fader; og fra nu af kjende I ham og have seet ham.

8. Philip siger til ham: Herre! viis os Faderen, og det er os nok.

9. Jesus siger til ham: saa lang en Tid er jeg hos Eder, og du haver ikke kjendt mig, Philip? Hvo mig haver seet, haver seet Faderen; hvorledes siger du da: viis os Faderen?

10. Troer du ikke, at jeg er i Faderen, og Faderen er i mig? De Ord, som jeg taler til Eder, taler jeg ikke af mig selv; men Faderen, som bliver i mig, han gjør Gjerningerne.

11. Troer mig, at jeg er i Faderen, og Faderen er i mig; men ville I ikke, saa troer mig dog for disse Gjerningers Skyld.

12. Sandelig, sandelig siger jeg Eder: hvo som troer paa mig, de Gjerninger, som jeg gjør, skal og han gjøre, og han skal gjøre større end disse; thi jeg gaaer til min Fader.

13. Og hvadsomhelst I bede om i mit Navn, det vil jeg gjøre, at Faderen maa forherliges ved Sønnen.

14. Dersom I bede om Noget i mit Navn, vil jeg gjøre det.

15. Dersom I elske mig, da holder mine Befalinger.

16. Og jeg vil bede Faderen, og han skal give Eder en anden Talsmand, at han skal blive hos Eder evindeligen,

17. den Sandheds Aand, hvilken Verden ikke kan annamme, thi den seer ham ikke, kjender ham ei heller; men I kjende ham, thi han bliver hos Eder, og skal være i Eder.

18. Jeg vil ikke forlade Eder faderløse; jeg kommer til Eder.

19. Endnu et Lidet, og Verden seer mig ikke mere, men I see mig; thi jeg lever, og I skulle leve.

20. Paa den Dag skulle I kjende, at jeg er i min Fader, og I udi mig, og jeg i Eder.

21. Hvo som haver mine Befalinger og holder dem, han er den, som mig elsker; men hvo mig elsker, skal elskes af min Fader, og jeg skal elske ham og aabenbare mig for ham.

22. Judas (ikke Iskariotes) siger til ham: Herre! hvor kommer det,

V. 3. c. 12, 26. c. 17, 24. Phil. 1, 23. 1 Thess. 4, 17. - V. 6. Es. 35, 8. Hebr. 9, 8. c. 10, 20. 3oh. 11, 25. c. 10, 9. - V. 9. c. 12, 45. - V. 10. c. 10, 38. c. 5, 19. c. 8, - V. 11. c. 5, 36. c. 10, 25. 38. - V. 13. Matth. 7, 7. 11. c. 21, 22. Luc. 11, 9. Joh. 16, 23. 24. - V. 15. c. 15, 10. 1 Joh. 5 - V. 17. Joh. 7, 39. Kap. 15, 32. - V. 18. Jer. 51, 5. Matth. 28, 20. - V. 20. c. 17, 21. 23.

it du vil aabenbare dig for os, og ikke for Verden?

23. Jesus svarede og sagde til ham: om Nogen elsker mig, skal han holde mit Ord; og min Fader skal elske ham, og vi skulle komme til ham og tage Bolig hos ham.

24. Hvo mig ikke elsker, holder ikke mine Ord; og det Ord, som I høre, er ikke mit, men Fadeens, som mig haver udsendt.

25. Dette haver jeg talet til Eder, medens jeg blev hos Eder.

26. Men Talsmanden, den Hellig Aand, hvilken Faderen skal sende i mit Navn, han skal lære Eder alle Ting og minde Eder paa alle Ting, som jeg haver sagt Eder.

27. Fred lader jeg Eder, min Fred giver jeg Eder; jeg giver Eder ikke, som Verden giver. Eders Hjerte forfærdes ikke og forsage ikke.

28. I have hørt, at jeg sagde til Eder: jeg gaaer bort, og kommer til Eder igjen; dersom I havde mig kjær, da glædede I Eder, at jeg sagde: jeg gaaer til Faderen; thi min Fader er større end jeg.

29. Og nu haver jeg sagt Eder det, før det skeer, at naar det er skeet, I da skulle troe.

30. Jeg skal herefter ikke tale Meget med Eder; thi denne Verdens Fyrste kommer, og haver slet intet i mig.

31. Men paa det Verden skal kjende, at jeg elsker Faderen, og ligesom Faderen haver befalet mig, saa gjør jeg; staaer op, lader os gaae herfra.

15. Capitel.

(I) Jesus taler om den aandelige Forening med ham, 1-8. (II) Formaner til indbyrdes Kjærlighed, 9-17. (III) Til Taalmodighed under Forfølgelse, 18-27.

1. Jeg er det sande Viintræ, og min Fader er Viingaardsmanden.

2. Hver Green paa mig, som ikke bærer Frugt, den borttager han, og hver den, som bærer Frugt, renser han, at den skal bære mere Frugt.

3. I ere allerede rene formedelst det Ord, som jeg haver talet til Eder.

4. Bliver i mig, da bliver og jeg i Eder. Ligesom Grenen ikke kan bære Frugt af sig selv, uden den bliver i Træet, saa kunne I ikke heller, uden I blive i mig.

5. Jeg er Viintræet, I ere Grenene, hvo som bliver i mig, og jeg i ham, han bærer megen Frugt; thi uden mig kunne I slet intet gjøre.

6. Om Nogen ikke bliver i mig, han bliver udkastet som en Green, og visner; man sanker dem og kaster dem i Ilden, og de brænde.

7. Dersom I blive i mig, og mine Ord blive i Eder, da beder om hvadsomhelst I ville, og det skal vederfares Eder.

8. Derudi forherliges min Fader, at I bære megen Frugt, og I skulle vorde mine Disciple.

V. 23. 1 Cor. 3, 16. c. 6, 19. - **V. 26.** Luc. 24, 49. Joh. 15, 26. c. 16, 7. 1 Joh. 2, 20. 27. - **V. 27.** Phil. 4, 7. - **V. 29.** c. 13, 19. - **V. 31.** c. 10, 18. Matth. 26, 46. - **V. 15. V. 2.** Matth. 15, 13. - **V. 3.** c. 13, 10. - **V. 4.** c. 6, 56. - **V. 5.** Es. 26, 12. 2 Cor. 3, 5. Phil. 2, 13. - **V. 6.** Matth. 10. c. 7, 19. - **V. 7.** c. 14, 13. 14. - **V.** Matth. 5, 16. Phil. 1, 11.

var, havde jeg sagt Eder det. Jeg gaaer bort, at berede Eder Sted.

3. Og naar jeg er gaaen bort, og faaer beredt Eder Sted, kommer jeg igjen og vil tage Eder til mig, at hvor jeg er, skulle ogsaa I være.

4. Og hvor jeg gaaer hen, vide I, og Veien vide I.

5. Thomas siger til ham: Herre! vi vide ikke, hvor du gaaer hen; og hvorledes kunne vi vide Veien?

6. Jesus siger til ham: jeg er Veien, og Sandheden, og Livet; der kommer Ingen til Faderen uden ved mig.

7. Havde I kjendt mig, da havde I og kjendt min Fader; og fra nu af kjende I ham og have seet ham.

8. Philip siger til ham: Herre! viis os Faderen, og det er os nok.

9. Jesus siger til ham: saa lang en Tid er jeg hos Eder, og du haver ikke kjendt mig, Philip? Hvo mig haver seet, haver seet Faderen; hvorledes siger du da: viis os Faderen?

10. Troer du ikke, at jeg er i Faderen, og Faderen er i mig? De Ord, som jeg taler til Eder, taler jeg ikke af mig selv; men Faderen, som bliver i mig, han gjør Gjerningerne.

11. Troer mig, at jeg er i Faderen, og Faderen er i mig; men ville I ikke, saa troer mig dog for disse Gjerningers Skyld.

12. Sandelig, sandelig siger jeg Eder: hvo som troer paa mig, de Gjerninger, som jeg gjør, skal og han gjøre, og han skal gjøre større end disse; thi jeg gaaer til min Fader.

13. Og hvadsomhelst I bede om i mit Navn, det vil jeg gjøre, at Faderen maa forherliges ved Sønnen.

14. Dersom I bede om Noget i mit Navn, vil jeg gjøre det.

15. Dersom I elske mig, da holder mine Befalinger.

16. Og jeg vil bede Faderen, og han skal give Eder en anden Talsmand, at han skal blive hos Eder evindeligen,

17. den Sandheds Aand, hvilken Verden ikke kan annamme, thi den seer ham ikke, kjender ham ei heller; men I kjende ham, thi han bliver hos Eder, og skal være i Eder.

18. Jeg vil ikke forlade Eder faderløse; jeg kommer til Eder.

19. Endnu et Lidet, og Verden seer mig ikke mere, men I see mig; thi jeg lever, og I skulle leve.

20. Paa den Dag skulle I kjende, at jeg er i min Fader, og I udi mig, og jeg i Eder.

21. Hvo som haver mine Befalinger og holder dem, han er den, som mig elsker; men hvo mig elsker, skal elskes af min Fader, og jeg skal elske ham og aabenbare mig for ham.

22. Judas (ikke Ischariotes) siger til ham: Herre! hvor kommer det,

V. 3. c. 12, 26. c. 17, 24. Phil. 1, 23. 1 Thess. 4, 17. - **V. 6.** Es. 35, 8. Hebr. 9, 8. *c. 10, 20.* Joh. 11, 25. c. 10, 9. - **V. 9.** c. *12, 45.* - **V. 10.** c. *10, 38.* c. 5, 19. c. 8, *28. 38.* - **V. 11.** *c. 5, 36.* c. 10, 25. 38. - **V. 13.** Matth. 7, 7. 11. c. 21, 22. Luc. 11, 9. Joh. 16, 23. 24. - **V. 15.** c. 15, 10. 1 Joh. 5, 3. - **V. 17.** Joh. 7, 39. Ap. G. 5, 32. - **V. 18.** Jer. 51, 5. Matth. 28, 20. - **V. 20.** c. 17, 21. 23.

t du vil aabenbare dig for os, og ikke for Verden?

23. Jesus svarede og sagde til am: om Nogen elsker mig, skal an holde mit Ord; og min Fader kal elske ham, og vi skulle komme il ham og tage Bolig hos ham.

24. Hvo mig ikke elsker, holder kke mine Ord; og det Ord, som I høre, er ikke mit, men Fadeens, som mig haver udsendt.

25. Dette haver jeg talet til Eder, nedens jeg blev hos Eder.

26. Men Talsmanden, den Helig Aand, hvilken Faderen skal sende mit Navn, han skal lære Eder alle Ting og minde Eder paa alle Ting, som jeg haver sagt Eder.

27. Fred lader jeg Eder, min Fred giver jeg Eder; jeg giver Eder ikke, som Verden giver. Eders Hjerte forfærdes ikke og forsage ikke.

28. I have hørt, at jeg sagde til Eder: jeg gaaer bort, og kommer til Eder igjen; dersom I havde mig kjær, da glædede I Eder, at jeg sagde: jeg gaaer til Faderen; thi min Fader er større end jeg.

29. Og nu haver jeg sagt Eder det, før det skeer, at naar det er skeet, I da skulle troe.

30. Jeg skal herefter ikke tale Meget med Eder; thi denne Verdens Fyrste kommer, og haver slet intet i mig.

31. Men paa det Verden skal kjende, at jeg elsker Faderen, og ligesom Faderen haver befalet mig, saa gjør jeg; staaer op, lader os gaae herfra.

15. Capitel.

(I) Jesus taler om den aandelige Forening med ham, 1-8. (II) Formaner til indbyrdes Kjærlighed, 9-17. (III) Til Taalmodighed under Forfølgelse, 18-27.

1. Jeg er det sande Viintræ, og min Fader er Viingaardsmanden.

2. Hver Green paa mig, som ikke bærer Frugt, den borttager han, og hver den, som bærer Frugt, renser han, at den skal bære mere Frugt.

3. I ere allerede rene formedelst det Ord, som jeg haver talet til Eder.

4. Bliver i mig, da bliver og jeg i Eder. Ligesom Grenen ikke kan bære Frugt af sig selv, uden den bliver i Træet, saa kunne I ikke heller, uden I blive i mig.

5. Jeg er Viintræet, I ere Grenene, hvo som bliver i mig, og jeg i ham, han bærer megen Frugt; thi uden mig kunne I slet intet gjøre.

6. Om Nogen ikke bliver i mig, han bliver udkastet som en Green, og visner; man sanker dem og kaster dem i Ilden, og de brænde.

7. Dersom I blive i mig, og mine Ord blive i Eder, da beder om hvadsomhelst I ville, og det skal vederfares Eder.

8. Derudi forherliges min Fader, at I bære megen Frugt, og I skulle vorde mine Disciple.

V. 23. 1 Cor. 3, 16. c. 6, 19. - **V. 26.** Luc. 24, 49. Joh. 15, 26. c. 16, 7. 1 Joh. 2, 20. 27. - **V. 27.** Phil. 4, 7. - **V. 29.** c. 13, 19. - **V. 31.** c. 10, 18. Matth. 26, 46. - **C. 15. V. 2.** Matth. 15, 13. - **V. 3.** c. 13, 10. - **V. 4.** c. 6, 56. - **V. 5.** Es. 26, 12. 2 Cor. 3, 5. Phil. 2, 13. - **V. 6.** Matth. 3, 10. c. 7, 19. - **V. 7.** c. 14, 13. 14. - **V. 8.** Matth. 5, 16. Phil. 1, 11.

9. Ligesom Faderen haver elsket mig, saa haver jeg og elsket Eder; bliver i min Kjærlighed!

10. Dersom I holde mine Befalinger, skulle I blive i min Kjærlighed, ligesom jeg haver holdt min Faders Befalinger, og bliver i hans Kjærlighed.

11. Dette haver jeg talet til Eder, paa det min Glæde kan blive i Eder, og Eders Glæde kan blive fuldkommen.

12. Denne er min Befaling, at I skulle elske hverandre, ligesom jeg haver elsket Eder.

13. Ingen haver større Kjærlighed end denne, at En sætter sit Liv til for sine Venner.

14. I ere mine Venner, dersom I gjøre, hvad jeg befaler Eder.

15. Jeg kalder Eder ikke længere Tjenere, thi Tjeneren veed ikke, hvad hans Herre gjør; men Eder haver jeg kaldet Venner, thi alt det, som jeg haver hørt af min Fader, haver jeg kundgjort Eder.

16. I have ikke udvalgt mig, men jeg haver udvalgt Eder og sat Eder, at I skulle gaae hen og bære Frugt, og Eders Frugt skal blive ved; at hvadsomhelst I bede Faderen i mit Navn, skal han give Eder.

17. Dette befaler jeg Eder, at I skulle elske hverandre.

18. Dersom Verden hader Eder, da vider, at den haver hadet mig forend Eder.

19. Vare I af Verden, da vilde Verden elske sit Eget; men efterdi I ikke ere af Verden, men jeg haver udvalgt Eder af Verden, derfor hader Verden Eder.

20. Kommer det Ord ihu, som jeg sagde Eder: en Tjener er ikke større end hans Herre. Have de forfulgt mig, skulle de og forfølge Eder; have de holdt mit Ord, skulle de og holde Eders.

21. Men alt dette skulle de gjøre Eder for mit Navns Skyld, fordi de ikke kjende den, som mig haver udsendt.

22. Dersom jeg ikke var kommen og havde talet til dem, havde de ikke Synd; men nu have de end ikke et Paaskud for deres Synd.

23. Hvo mig hader, hader og min Fader.

24. Havde jeg ikke gjort de Gjerninger iblandt dem, som ingen Anden haver gjort, havde de ikke Synd; men nu have de seet dem, og dog hadet baade mig og min Fader.

25. Dog, de Ord, som ere skrevne i deres Lov, maae fuldkommes: de hadede mig uforskyldt.

26. Men naar Talsmanden kommer, hvilken jeg skal sende Eder fra Faderen, (den Sandheds Aand, som udgaaer fra Faderen), han skal vidne om mig.

27. Men ogsaa I skulle vidne; thi I vare med mig fra Begyndelsen.

V. **10.** *c. 14, 15.* - **V. 11.** c. 16, 24. - **V. 12.** *c. 13, 34.* - **V. 13.** c. 10, 11. 15. *Rom. 5, 7. 8. Eph. 5, 2.* - **V. 14.** Matth. 12, 50. *Joh. 8, 31.* - **V. 15.** c. 8, 26. - **V. 17.** *c. 13, 34.* **V. 18.** 1 Joh. 3, 13. - **V. 19.** *1 Joh. 4, 5. Joh. 17, 14. Gal. 1, 10.* - **V. 20.** Joh. 13, 16. Matth. 24, 9. Joh. 16, 2. - **V. 21.** c. 16, 3. **V. 22.** Luc. 12, 47. Joh. 9, 41. - **V. 24.** c. 10, 37. - **V. 25.** Pſ. 35, 19. - **V. 26.** c. 14, 26. c. 16, 7. - **V. 27.** Ap. G. 1, 8. c. 5, 32.

16. Capitel.

(I) Jesus taler ydermere om Forfølgelse, 1-4. (II) Om den Hellig Aands Sendelse og Virkning, 5-15. (III) Om sin Bortgang, 16-23. (IV) Om Bønnens Kraft, 24-27. (V) Atter om sin Bortgang, 28-33.

1. Dette haver jeg talet til Eder, at I skulle ikke forarges.

2. De skulle udelukke Eder af Synagogerne; ja den Tid skal komme, at hver den, som ihjelslaaer Eder, skal mene, han viser Gud en Tjenelse.

3. Og dette skulle de gjøre Eder, fordi de hverken kjende Faderen, ei heller mig.

4. Men dette haver jeg talet til Eder, paa det, naar Timen kommer, I skulle komme ihu, at jeg sagde Eder det; men dette sagde jeg Eder ikke fra Begyndelsen, fordi jeg var hos Eder.

5. Men nu gaaer jeg hen til den, som mig udsendte, og ingen af Eder spørger mig: hvor gaaer du hen?

6. Men fordi jeg haver talet dette til Eder, haver Bedrøvelse opfyldt Eders Hjerte.

7. Men jeg siger Eder Sandhed: det er Eder gavnligt, at jeg gaaer bort; thi gaaer jeg ikke bort, skal Talsmanden ikke komme til Eder; men gaaer jeg bort, saa vil jeg sende ham til Eder.

8. Og naar han kommer, skal han overbevise Verden om Synd, og om Retfærdighed, og om Dom.

9. Om Synd, fordi de troe ikke paa mig;

10. men om Retfærdighed, fordi jeg gaaer hen til min Fader, og I see mig ikke længere;

11. men om Dom, fordi denne Verdens Fyrste er dømt.

12. Jeg haver endnu Meget at sige Eder, men nu kunne I ikke bære det.

13. Men naar han, den Sandheds Aand, kommer, skal han veilede Eder til al Sandhed; thi han skal ikke tale af sig selv, men hvadsomhelst han hører, skal han tale, og de tilkommende Ting skal han forkynde Eder.

14. Han skal herliggjøre mig; thi han skal tage af Mit og forkynde Eder.

15. Alt hvad Faderen haver, er mit; derfor sagde jeg, at han skal tage af Mit og forkynde Eder.

16. Om en liden Stund skulle I ikke see mig, og atter om en liden Stund skulle I see mig; thi jeg gaaer hen til Faderen.

17. Da sagde nogle af hans Disciple til hverandre: hvad er dette, som han siger os: om en liden Stund skulle I ikke see mig, og atter om en liden Stund skulle I see mig; og: thi jeg gaaer hen til Faderen?

18. Da sagde de: hvad er det, som han siger: om en liden Stund? Vi forstaae ikke, hvad han taler.

19. Da vidste Jesus, at de vilde spørge ham, og han sagde til dem: derom bespørge I Eder indbyrdes, at jeg sagde: om en liden Stund skulle I ikke see mig, og atter

V. 16. V. 2. Matth. 24, 9. Marc. 13, 9. Luc. 21, 12. Joh. 12, 42. - **V. 3.** c. 15, 21. *1 Cor. 2, 8.* - **V. 4.** *Joh. 13, 19.* c. 14, 29. *Matth. 9, 15.* - **V. 5.** c. 7, 33. - **V. 7.** c. 14, 16. 26. c. 15, 26. - **V. 11.** c. 12, 31. c. 14, 30. - **V. 13.** c. 14, 26. c. 15, 26. - **V. 15.** c. 17, 10. - **V. 16.** c. 7, 33. c. 13, 33. - **V. 17.** c. 7, 36.

om en liden Stund skulle I see mig.

20. Sandelig, sandelig siger jeg Eder: I skulle græde og hyle, men Verden skal glæde sig; I skulle være bedrøvede, men Eders Bedrøvelse skal vorde til Glæde.

21. Kvinden, naar hun føder, haver Bedrøvelse, fordi hendes Time er kommen; men naar hun haver født Barnet, kommer hun ikke mere den Trængsel ihu for Glæde, at et Menneske er født til Verden.

22. Ogsaa I have da vel nu Bedrøvelse, men jeg vil see Eder igjen, og Eders Hjerte skal glædes, og Ingen tager Eders Glæde fra Eder.

23. Og paa den samme Dag skulle I ikke spørge mig om Noget. Sandelig, sandelig siger jeg Eder, at hvadsomhelst I bede Faderen om i mit Navn, skal han give Eder.

24. Hidindtil have I ikke bedet om Noget i mit Navn; beder, og I skulle faae, at Eders Glæde maa blive fuldkommen.

25. Dette haver jeg talet til Eder ved Lignelser; men den Time kommer, da jeg ikke mere skal tale med Eder ved Lignelser, men frit ud forkynde Eder om min Fader.

26. Paa den samme Dag skulle I bede i mit Navn, og jeg siger Eder ikke, at jeg vil bede Faderen for Eder;

27. thi Faderen selv elsker Eder, efterdi I have elsket mig og troet, at jeg er udgangen fra Gud.

28. Jeg udgik fra Faderen og kom til Verden; jeg forlader Verden igjen og gaaer til Faderen.

29. Hans Disciple sige til ham: see, nu taler du frit ud og siger ingen Lignelse.

30. Nu vide vi, at du veed alle Ting, og haver ikke behov, at Nogen spørger dig; desaarsag troe vi, at du udgik fra Gud.

31. Jesus svarede dem: nu troe I.

32. See, den Time kommer og er allerede kommen, at I skulle adspredes hver til Sit, og forlade mig alene; dog jeg er ikke alene, thi Faderen er med mig.

33. Dette haver jeg talet til Eder, paa det I skulle have Fred i mig. I Verden skulle I have Trængsel; men værer frimodige, jeg haver overvundet Verden.

17. Capitel.

(I) Jesus beder, at Faderen vil herliggjøre ham, 1-5. (II) Opholde hans Disciple, som havde annammet hans Ord, 6-19. (III) Og forene alle Troende med ham, 20-26.

1. Dette talede Jesus, og opløftede sine Øine til Himmelen og sagde: Fader! Timen er kommen; herliggjør din Søn, at ogsaa din Søn maa herliggjøre dig.

2. Ligesom du haver givet ham Magt over alt Kjød, paa det han maa give alle dem, som du haver givet ham, et evigt Liv.

3. Men dette er det evige Liv, at de kjende dig, den eneste sande Gud, og den, du udsendte, Jesus Christus.

V. 20. Ps. 30, 6. 12. - **V. 21.** Es. 26, 17. - **V. 22.** Es. 35, 10. c. 51, 11. - **V. 23.** *c. 14, 13. c. 15, 7. 16.* - **V. 26.** c. 14, 20. - *V. 27. c. 14, 21. c. 17, 8.* 25. - **V. 30.** c. 21, 17. - **V. 32.** Matth. 26, 31. Joh. 8, 16. - **V. 33.** c. 14, 27. Rom. 5, 1. Eph. 2, 14. Col. 1, 20. - **C. 17. V. 1.** c. 12, 23. - **V. 2.** c. 3, 35. c. 5, 25.

4. Jeg haver herliggjort dig paa Jorden; jeg haver fuldkommet den Gjerning, som du haver givet mig at gjøre.

5. Herliggjør du mig og nu, Fader! hos dig selv med den Herlighed, som jeg havde hos dig, før Verden var.

6. Jeg haver aabenbaret dit Navn for de Mennesker, hvilke du haver givet mig af Verden; de vare dine, og du haver givet mig dem, og de have bevaret dit Ord.

7. Nu vide de, at alt det, som du haver givet mig, er af dig.

8. Thi de Ord, som du haver givet mig, haver jeg givet dem; og de have annammet dem og kjendt i Sandhed, at jeg udgik fra dig, og de have troet, at du haver udsendt mig.

9. Jeg beder for dem; jeg beder ikke for Verden, men for dem, som du haver givet mig, thi de ere dine.

10. Og alt det, som mit er, det er dit, og det, som dit er, det er mit; og jeg er herliggjort i dem.

11. Og jeg er ikke mere i Verden, men disse ere i Verden, og jeg kommer til dig. Hellige Fader! bevar dem i dit Navn, hvilke du haver givet mig, at de maae være eet, ligesom vi.

12. Da jeg var hos dem i Verden, bevarede jeg dem i dit Navn; dem, som du haver givet mig, vogtede jeg, og Ingen af dem blev fortabt, uden det Fortabelsens Barn, at Skriften skulde fuldkommes.

13. Men nu kommer jeg til dig, og dette taler jeg i Verden, at de maae have min Glæde fuldeligen i sig.

14. Jeg haver givet dem dit Ord; og Verden haver hadet dem, fordi de ere ikke af Verden, ligesom jeg er ikke af Verden.

15. Jeg beder ikke, at du skal borttage dem af Verden, men at du skal bevare dem fra det Onde.

16. De ere ikke af Verden, ligesom jeg er ikke af Verden.

17. Hellige dem i din Sandhed; dit Ord er Sandhed.

18. Ligesom du haver sendt mig til Verden, saa haver og jeg sendt dem til Verden.

19. Og jeg helliger mig selv for dem, paa det de skulle ogsaa være helligede i Sandheden.

20. Men jeg beder ikke alene for disse, men ogsaa for dem, som formedelst deres Ord skulle troe paa mig.

21. Paa det de maae alle være eet, ligesom du, Fader! i mig, og jeg i dig, at de og skulle være eet i os, at Verden kan troe, at du haver udsendt mig.

22. Og jeg haver givet dem den Herlighed, som du haver givet mig, paa det de skulle være eet, ligesom vi ere eet,

23. jeg i dem, og du i mig, paa det de skulle være fuldkommede til

V. 4. c. 4, 34. c. 19, 30. - **V. 5.** Ap. G. 3, 13. - **V. 6.** c. 6, 37. - **V. 8.** c. 16, 27. 30. - **V. 10.** c. 16, 15. - **V. 11.** c. 10, 30. Gal. 3, 28. - **V. 12.** c. 6, 39. c. 10, 28. c. 18, 9. - **V. 13.** c. 16, 5. c. 15, 11. - **V. 14.** *c. 15, 18. 19. c. 18, 36.* - **V. 15.** 2 Thess. 3, 3. - **V. 17.** c. 8, 40. - **V. 18.** c. 20, 21. - **V. 19.** 1 Cor. 1, 2. 30. Hebr. 2, 11. - **V. 20.** Ap. G. 10, 43. - **V. 21.** v. 11. c. 10, 38. c. 14, 20. 1 Joh. 1, 3. c. 3, 24. - **V. 23.** 1 Cor. 6, 11.

eet, og at Verden kan kjende, at du haver udsendt mig, og haver elsket dem, ligesom du haver elsket mig.

24. Fader! jeg vil, at de, som du haver givet mig, skulle og være hos mig, hvor jeg er, at de maae skue min Herlighed, som du haver givet mig; thi du haver elsket mig, førend Verdens Grundvold blev lagt.

25. Retfærdige Fader! og Verden kjendte dig ikke; men jeg kjender dig, og disse have kjendt, at du haver udsendt mig.

26. Og jeg kundgjorde dem dit Navn, og vil kundgjøre dem det, paa det den Kjærlighed, hvormed du elsker mig, skal være i dem, og jeg i dem.

18. Capitel.

(I) Jesus forraades af Judas, 1-9. (II) Peter afhugger Malchus' Øre, 10. 11. (III) Jesus bindes, føres fra Annas til Caiphas; Peter følger efter, 12-18. (IV) Jesus svarer den Ypperstepræst, og Tjeneren slaaer ham, 19-24. (V) Peter fornegter ham, 25-27. (VI) Jesus fremstilles for Pilatus og vidner om sit Rige, 28-40.

1. Der Jesus havde talet dette, gik han ud med sine Disciple over den Bæk Kedron, hvor en Urtegaard var, i hvilken han gik ind med sine Disciple.

2. Men og Judas, som ham forraadte, vidste Stedet; thi Jesus forsamledes ofte der med sine Disciple.

3. Da tog Judas Roden og de Ypperstepræsters og Pharisæernes Svende med sig, og kom derhen med Blus og Lamper og Vaaben.

4. Men som Jesus vidste Alt, hvad der skulde komme over ham, gik han frem og sagde til dem: hvem lede I efter?

5. De svarede ham: Jesus af Nazareth. Jesus siger til dem: det er mig. Men Judas, som ham forraadte, stod og hos dem.

6. Der han da sagde til dem: det er mig, vege de tilbage og faldt til Jorden.

7. Da spurgte han dem atter: hvem lede I efter? Men de sagde: Jesus af Nazareth.

8. Jesus svarede: jeg haver sagt Eder, at det er mig; dersom I da lede efter mig, saa lader disse gaae;

9. paa det de Ord skulde fuldkommes, hvilke han havde sagt: jeg mistede end ikke een af dem, som du haver givet mig.

10. Men Simon Peter, som havde et Sværd, drog det ud og slog den Ypperstepræstes Tjener og afhuggede hans høire Øre. Men den Tjener hedte Malchus.

11. Da sagde Jesus til Peter: stik dit Sværd i Balgen. Skal jeg ikke drikke den Kalk, som min Fader haver givet mig?

12. Da tog Roden og Krigsøversten og Jødernes Svende samtligen Jesus og bandt ham.

13. Og de førte ham først til Annas; thi han var Svigerfader til Caiphas, som var det Aars Ypperstepræst.

14. Men det var Caiphas, som

V. 24. c. 12, 26. c. 14, 3. Apg. 3, 21. - **V. 25.** c. 15, 21. c. 16, 3. c. 7, 29. c. 8, 55. c. 16, 27. - **V. 26.** c. 15, 9. - **C. 18. V. 1.** Matth. 26, 36. Marc. 14, 32. Luc. 22, 39. - **V. 3.** Matth. 26, 47. Ap. G. 1, 16. - **V. 9.** c. 17, 12. - **V. 10.** Matth. 26, 51. - **V. 13.** Matth. 26, 57. - **V. 14.** c. 11, 50.

givet Jøderne det Raad, at
r gavnligt, at eet Menneſke
omkommes for Folket.
Men Simon Peter og en an=
iſcipel fulgte Jeſus; ſamme
el var kjendt af den Ypperſte=
og gik ind med Jeſus i den
tepræſtes Pallads.
Men Peter ſtod udenfor Dø=
Da gik den anden Diſcipel,
ar kjendt med den Ypperſte=
ud og talede med Dørvog=
og førte Peter ind.
Da ſiger Pigen, ſom var
gterſke, til Peter: mon ikke
være af dette Menneſkes Di=
Han ſagde: jeg er ikke.
Men Tjenerne og Svendene
)g havde gjort en Kulild, (thi
ar koldt), og varmede ſig;
Peter ſtod hos dem og var=
ſig.
Da ſpurgte den Ypperſtepræſt
om hans Diſciple og om
Lærdom.
Jeſus ſvarede ham: jeg haver
:it for Verden; jeg haver al=
ct i Synagogen og i Tem=
ber hvor Jøderne komme til=
n fra alle Steder, og jeg ha=
ntet talet i Løndom.
Hvi ſpørger du mig? ſpørg
ſom have hørt, hvad jeg ta=
l dem; ſee, de vide, hvad jeg
ſagt.
Men ſom han det talede, gav
Svendene, ſom ſtod derhos,
et Slag paa Munden og
ſvarer du ſaaledes den Yp=
ræſt?

23. Jeſus ſvarede ham: haver jeg talet ilde, da beviis, at det er ondt; men haver jeg talet vel, hvi ſlaaer du mig.

24. Men Annas havde ſendt ham bunden til den Ypperſtepræſt Caiphas.

25. Men Simon Peter ſtod og varmede ſig. Da ſagde de til ham: mon ikke og du være af hans Diſciple? Han negtede det og ſagde: jeg er ikke.

26. Een af den Ypperſtepræſts Tjenere, ſom var hans Frænde, hvis Øre Peter havde afhugget, ſiger: ſaae jeg dig ikke i Urtegaarden med ham?

27. Da negtede Peter atter; og ſtrax goel Hanen.

28. Da førte de Jeſus fra Caiphas til Domhuſet. Men det var aarle; og de gik ikke ind i Domhuſet, at de ikke ſkulde beſmittes, men at de maatte æde Paaſke.

29. Derfor gik Pilatus ud til dem og ſagde: hvad Klagemaal føre I imod dette Menneſke?

30. De ſvarede og ſagde til ham: var denne ikke en Misdæder, da havde vi ikke overantvordet dig ham.

31. Da ſagde Pilatus til dem: tager I ham, og dømmer ham efter Eders Lov. Da ſagde Jøderne til ham: vi tør Ingen aflive;

32. at Jeſu Ord ſkulde fuldkommes, hvilke han ſagde, der han gav tilkjende, hvilken Død han ſkulde døe.

33. Da gik Pilatus igjen ind i Domhuſet, og kaldte Jeſus og

O. c. 7, 26. - **V. 25.** Matth. 26, 58. **. 28.** Matth. 27, 2. Marc. 15, 1. Luc. 1. 4 Moſ. 28, 17-24. - **V. 32.** Matth. 20, 19. Joh. 3, 14. - **V. 33.** Matth. 27, 11.

sagde til ham: er du den Jødernes Konge?

34. Jesus svarede ham: taler du dette af dig selv, eller have Andre sagt dig det om mig?

35. Pilatus svarede: mon jeg være en Jøde? dit Folk og de Ypperstepræster overantvordede mig dig; hvad haver du gjort?

36. Jesus svarede: mit Rige er ikke af denne Verden. Var mit Rige af denne Verden, havde vel mine Tjenere stredet derfor, at jeg ikke var bleven overantvordet Jøderne; men nu er mit Rige ikke deraf.

37. Da sagde Pilatus til ham: er du ikke dog en Konge? Jesus svarede: du siger det, at jeg er en Konge; jeg er dertil født, og dertil kommen til Verden, at jeg skal vidne om Sandheden. Hver den, som er af Sandheden, hører min Røst.

38. Pilatus sagde til ham: hvad er Sandhed? Og der han dette havde sagt, gik han igjen ud til Jøderne og sagde til dem: jeg finder slet ingen Skyld hos ham.

39. Men I have en Sædvane, at jeg skal lade Eder Een løs om Paasken; ville I da, at jeg skal lade Eder den Jødernes Konge løs?

40. Da raabte de alle igjen og sagde: ikke denne, men Barrabas; og Barrabas var en Røver.

19. Capitel.

(I) Jesus hudstryges og forhaanes, 1-3. (II) Pilatus vil lade ham løs, men forbedømmer ham omsider, 4-16. (III) Han korsfæstes imellem to Røvere, 17. 18. (IV) Overskriften skrives, 19-22. (V) Hans Klæder skiftes, 23. 24. (VI) Han trøster sin Moder, 25-27. (VII) Skjænkes med Eddike, og dør, 28-30. (VIII) Intet Been brydes paa ham, men hans Side aabnes, 31-37. (IX) Han jordes af Joseph og Nicodemus, 38-42.

1. Nu tog da Pilatus Jesus og lod ham hudstryge.

2. Og Stridsmændene flettede en Krone af Torne og satte den paa hans Hoved, og kastede et Purpurklæde om ham og sagde:

3. Hil være dig, du Jødernes Konge! og de sloge ham paa Munden.

4. Da gik Pilatus atter ud og sagde til dem: see, jeg fører ham hid ud til Eder, at I skulle vide, at jeg finder ingen Skyld hos ham.

5. Da gik Jesus ud, og bar Tornekronen og Purpurklædet. Og han sagde til dem: see, hvilket Menneske!

6. Da nu de Ypperstepræster og Svendene saae ham, raabte de og sagde: korsfæst! korsfæst! Pilatus siger til dem: tager I ham og korsfæster ham; thi jeg finder ikke Skyld hos ham.

7. Jøderne svarede ham: vi have en Lov, og efter denne vor Lov er han skyldig at dø, fordi han haver gjort sig selv til Guds Søn.

8. Der Pilatus da hørte den Tale, frygtede han mere.

9. Og han gik ind igjen i Domhuset og sagde til Jesus: hvorfra er du? Men Jesus gav ham ikke Svar.

10. Da siger Pilatus til ham: taler du ikke med mig? veed du ikke, at jeg haver Magt til at korsfæste

V. 36. c. 6, 15. c. 17, 14. 1 Tim. 6, 13. *V. 38.* Matth. 27, 23. - **V. 40.** Marc. 15, 15. Luc. 23, 22. - **V. 3.** c. 18, 22. - **V. 4.** c. 18, 29. 38. **V. 7.** 3 Mos. 24, 15. 16. - *C. 19.* **V. 1.** Matth. 27, 26. Marc. 15, 15. 5 Mos. 18, 20. - **V. 9.** c. 18, 33.

og at jeg haver Magt til at
dig løs?
Jesus svarede: du havde al-
ingen Magt mod mig, dersom
ikke var given dig ovenfra;
: haver den, som overantvor-
mig til dig, større Synd.
Derefter søgte Pilatus at lade
løs. Men Jøderne raabte og
: dersom du lader denne løs,
i ikke Keiserens Ven. Hver
som gjør sig til Konge, sætter
) imod Keiseren.
Der Pilatus hørte disse Ord,
rte han Jesus ud, og satte sig
Domstolen, paa det Sted, som
: Steenlagt, men paa Hebraisk
atha.
Men det var Beredelsens Dag
ksten, ved den sjette Time; og
siger til Jøderne: see, Eders
!
Men de raabte: bort, bort
ham; korsfæst ham! Pilatus
til dem: skal jeg korsfæste
: Konge? De Ypperstepræster
e: vi have ingen Konge uden
en.
Derfor overantvordede han
da til dem, for at korsfæstes.
de toge Jesus og førte ham

Og han bar sit Kors, og gik
det Sted, som kaldes Hoved-
sted, og hedder paa Hebraisk
atha,
hvor de korsfæstede ham og
dre med ham, een paa hver
men Jesus midt imellem.
Men Pilatus havde og skrevet
verskrift og sat den paa Korset.

Men der var skrevet: Jesus Naza-
ræus, den Jødernes Konge.
20. Denne Overskrift læste da
mange af Jøderne; thi det Sted,
hvor Jesus blev korsfæstet, var nær
ved Staden; og den var skreven
paa Hebraisk, Græsk og Latin.
21. Da sagde Jødernes Ypperste-
præster til Pilatus: skriv ikke: den
Jødernes Konge: men: han sagde:
jeg er Jødernes Konge.
22. Pilatus svarede: hvad jeg skrev,
det skrev jeg.
23. Der nu Stridsmændene havde
korsfæstet Jesus, toge de hans Klæ-
der og gjorde fire Parter, for hver
Stridsmand en Part, ligeledes og
Kjortelen; men Kjortelen var usyet,
vævet fra øverst heelt igjennem.
24. Da sagde de til hverandre:
lader os ikke sønderskære den, men
lodde om den, hvis den skal være;
paa det Skriften skulde fuldkommes,
som siger: de delede mine Klæder
iblandt sig, og kastede Lod om min
Kjortel. Dette gjorde da Stridsmændene.
25. Men der stode ved Jesu Kors
hans Moder og hans Moders Søster, Maria, Cleophas' Hustru, og
Maria Magdalene.
26. Der Jesus da saae sin Moder
og den Discipel staae hos, som han
elskede, siger han til sin Moder:
Kvinde! see, det er din Søn.
27. Derefter siger han til Disci-
pelen: see, det er din Moder. Og
fra den Time tog Discipelen hende
hjem til Sit.
28. Derefter da Jesus vidste, at
Alting var nu fuldbragt, paa det

', Matth. 27, 33. - V. 19. Matth. V. 23. Matth. 27, 35. - V. 24. Ps. 22, 19. - V. 25. Matth. 27, 61. - V. 28. c. 18, 4. Ps. 69, 22.

Skriften ſkulde fuldkommes, ſagde han: jeg tørſter.

29. Men der ſtod et Kar fuldt af Eddike; og de fyldte en Svamp med Eddike og ſatte den paa en Iſop-Stengel og holdt den til hans Mund.

30. Der nu Jeſus havde taget Eddiken, ſagde han: det er fuldbragt; og bøiede Hovedet, og opgav Aanden.

31. Men paa det Legemerne ikke ſkulde blive paa Korſet Sabbaten over, (efterdi det var Beredelſens-Dag, thi denne Sabbatsdag var ſtor), bade Jøderne Pilatus, at deres Been maatte brydes, og de nedtages.

32. Da kom Stridsmændene og brøde Benene paa den Første og den Anden, ſom vare korsfæſtede med ham;

33. men da de kom til Jeſus, og de ſaae, at han var allerede død, brøde de ikke hans Been.

34. Men een af Stridsmændene ſtak ham i Siden med et Spyd, og ſtrax udgik Blod og Vand.

35. Og den, det haver ſeet, haver vidnet det, og hans Vidnesbyrd er ſandt, og den Samme veed, at han ſiger Sanden, paa det I ſkulle troe.

36. Thi disſe Ting ſkete, at Skriften ſkulde fuldkommes: hans Been ſkal ikke ſønderbrydes.

37. Og atter paa et andet Sted ſiger Skriften: de ſkulle ſee, i hvilken de have ſtunget.

38. Men Joſeph af Arimathæa, (ſom var en Jeſu Diſcipel, dog lønligen, af Frygt for Jøderne), bad derefter Pilatus, at han maatte nedtage Jeſu Legeme; og Pilatus tilſtedte det. Da kom han og nedtog Jeſu Legeme.

39. Men og Nicodemus, han, ſom tilforn var kommen til Jeſus om Natten, kom og bragte Myrrha og Aloe ſammenblandede, henved hundrede Pund.

40. Da toge de Jeſu Legeme og bandt det i Linklæder med dyrebare Salver, ſom Jødernes Skik er at flye Lig til Jorde.

41. Men der var ved det Sted, hvor han blev korsfæſtet, en Urtegaard, og i Urtegaarden en ny Grav, i hvilken endnu aldrig Nogen var lagt.

42. Der lagde de da Jeſus, for Jødernes Beredelſes-Dags Skyld, efterdi Graven var nær.

20. Capitel.

(I) Maria Magdalene, Peter og Johannes beſee Graven, 1-10. (II) Jeſus aabenbarer ſig for Maria Magdalene, 11-18. (III) For de ſi Apoſtler, 19-25. (IV) For de Elleve, der Thomas var der hos, 26-29. (V) Henſigten af Johannes' Evangelium, 30. 31.

1. Men paa den første Dag i Ugen kom Maria Magdalene aarle, der det var endnu mørkt, til Graven, og ſaae, at Stenen var bortagen fra Graven.

2. Da løb hun og kom til Simon Peter og til den anden Diſcipel, hvilken Jeſus elſkede, og ſagde til dem: de have borttaget Herren af Graven, og vi vide ikke, hvor de have lagt ham.

V. 29. Matth. 27, 48. - V. **36.** 2 Moſ. 12, 46 - V. **37.** Sach. 12, 10. Aab. 1, 7. - V. **38** Matth. 27, 57. Joh. 12, 42. c. 20, 19. - V. **39.** c. 3, 2. - C. **20.** V. **1.** Matth. 28, 1. Marc. 16, 1. Luc. 24, 1.

3. Da gik Peter og den anden Disciпel ud, og de kom til Graven.

4. Men de Tvende løb tilsammen; og den anden Disciпel løb foran, fastere end Peter, og kom først til Graven.

5. Og da han kigede ind, saae han Linklæderne ligge, men gik dog ikke ind.

6. Da kom Simon Peter, som fulgte ham, og gik ind i Graven, og saae Linklæderne ligge,

7. og Svededugen, som han havde paa sit Hoved, ikke liggende hos Linklæderne, men sammensvøbt paa et Sted for sig selv.

8. Nu gik da og den anden Disciпel, som var kommen først til Graven, ind, og saae og troede.

9. Thi de forstode ikke endnu Skriften, at det burde ham at opstaae fra de Døde.

10. Da gik Disciplene atter hen til deres.

11. Men Maria stod udenfor ved Graven og græd; og som hun græd, kigede hun ind i Graven;

12. og hun saae to Engle sidde i hvide Klæder, een ved Hovedet, og een ved Fødderne, hvor Jesu Legeme havde ligget.

13. Og de sagde til hende: Kvinde! hvi græder du? Hun sagde til dem: fordi de have taget min Herre bort, og jeg veed ikke, hvor de have lagt ham.

14. Og der hun det havde sagt, vendte hun sig tilbage og saae Jesus staae der; og hun vidste ikke, at det var Jesus.

15. Jesus siger til hende: Kvinde! hvi græder du? hvem leder du efter? Hun meente, det var Urtegaardsmanden, og siger til ham: Herre! dersom du haver baaret ham bort, da sig mig, hvor du haver lagt ham, saa vil jeg tage ham.

16. Jesus siger til hende: Maria! Da vendte hun sig og siger til ham: Rabbuni! hvilket betyder Mester.

17. Jesus siger til hende: rør ikke ved mig; thi jeg er ikke endnu opfaren til min Fader; men gak til mine Brødre og sig dem: jeg farer op til min Fader og Eders Fader, og til min Gud og Eders Gud.

18. Men Maria Magdalene kommer og forkynder Disciplene, at hun havde seet Herren, og at han havde sagt hende dette.

19. Men om Aftenen paa den samme Dag, som var den første i Ugen, da Dørene vare lukte, hvor Disciplene vare forsamlede, af Frygt for Jøderne, kom Jesus og stod midt iblandt dem og sagde til dem: Fred være med Eder!

20. Og der han det sagde, viste han dem sine Hænder og sin Side. Da bleve Disciplene glade, at de saae Herren.

21. Da sagde Jesus atter til dem: Fred være med Eder! Ligesom Faderen haver udsendt mig, saa sender og jeg Eder.

22. Og der han dette sagde, aandede han paa dem og siger til dem: annammer den Hellig Aand!

23. Hvem I forlade Synderne,

V. 3. Luc. 24, 12. - **V. 11.** Marc. 16, 5. - **V. 14.** Matth. 28, 9. - **V. 18.** Marc. 16, 10. - **V. 19.** Dom. 6, 23. c. 19, 20. Luc. 24, 36. 1 Cor. 15, 5. - **V. 21.** c. 17, 18. - **V. 23.** Matth. 16, 19. c. 18, 18.

dem ere de forladne, og hvem I beholde dem, ere de beholdne.

24. Men Thomas, een af de Tolv, hvilket betyder Tvilling, var ikke med dem, der Jesus kom.

25. Derfor sagde de andre Disciple til ham: vi have seet Herren. Men han sagde til dem: uden jeg saaer seet Naglegabet i hans Hænder, og stikker min Finger i Naglegabet, og stikker min Haand i hans Side, vil jeg ingenlunde troe.

26. Og efter otte Dage vare atter hans Disciple inde, og Thomas med dem. Jesus kom, der Dørene vare lukte, og stod midt iblandt dem og sagde: Fred være med Eder!

27. Derefter siger han til Thomas: ræk din Finger hid, og see mine Hænder, og ræk din Haand hid og stik den i min Side, og vær ikke vantro, men troende.

28. Og Thomas svarede og sagde til ham: min Herre og min Gud!

29. Jesus siger til ham: efterdi du haver seet mig, Thomas! haver du troet; salige ere de, som ikke have seet, og dog troet.

30. Desuden har Jesus og gjort mange andre Tegn for sine Disciples Aasyn, som ikke ere skrevne i denne Bog.

31. Men dette er skrevet, at I skulle troe, at Jesus er den Christus, den Guds Søn, og at I, som troe, skulle have Livet i hans Navn.

21. Capitel.

(I) Jesus aabenbares for syv Disciple i Galilæa, og æder med dem, 1-14. (II) Spørger Peter tre Gange, om han elsker ham, og taler om hans Død og Ideelser, 15-19. (III) Vil d, han skal spørge om Johannes, 20-24; ikke alt er nedskrevet. hvad Jesus har gjort. 25.

1. Derefter aabenbarede Jesus sig atter for Disciplene ved Tiberias' Sø: men han aabenbarede sig saaledes.

2. Simon Peter og Thomas, hvilket betyder Tvilling, og Nathanael fra Cana i Galilæa, og Zebedæus' Sønner og to andre af hans Disciple vare tilsammen.

3. Simon Peter siger til dem: jeg gaaer hen at fiske. De sige til ham: vi komme og med dig. De gik ud og traadte strax i Skibet, og samme Nat fangede de Intet.

4. Men der det nu var blevet Morgen, stod Jesus ved Søbredden; men Disciplene vidste ikke, at det var Jesus.

5. Jesus siger da til dem: Børnlille? have I Noget at æde? De svarede ham: nei.

6. Men han sagde til dem: kaster Garnet til den høire Side af Skibet, saa skulle I finde. Da kastede de det ud, og de kunde ikke mere drage det for Fiskenes Mængde.

7. Da siger den Discipel, som Jesus elskede, til Peter: det er Herren. Der Simon Peter da hørte, at det var Herren, opbandt han sin Fiskerkjortel om sig, (thi han var nøgen), og kastede sig i Søen.

8. Men de andre Disciple kom med Skibet, (thi de vare ikke langt fra Landet, kun henved to hundrede Alen), og de droge Garnet med Fiskene.

V. 29. 1 Petr. 1, 8. - V. 30. c. 21. 25. - V. 31. 1 Joh. 5, 13. - C. 21. V. 1. c. 4 l. - V. 2. c. 20, 24. c. 1, 46. c. 2, 1. 11. Luc. 5, 10. - V. 4. Luc. 24, 16. - V. 6. Luc. 5, 4. - V. 7. c. 13, 23.

9. Der de da traadte ud paa Landet, saae de der en Kulild, og Fisk ligge derpaa og Brød.

10. Jesus siger til dem: tager hid af Fiskene, som I nu fangede.

11. Simon Peter steg op og drog Garnet paa Landet, fuldt af store Fisk, hundrede, halvtredsindstyve og tre, og alligevel de vare saa mange, sønderrevnes Garnet ikke.

12. Jesus siger til dem: kommer, gjører Maaltid. Men ingen af Disciplene turde spørge ham: hvo er du? thi de vidste, at det var Herren.

13. Da kom Jesus og tog Brødet og gav dem det, ligeledes og Fisken.

14. Dette var nu den tredie Gang, at Jesus aabenbarede sig for sine Disciple, efterat han var opstanden fra de Døde.

15. Efterat de da havde gjort Maaltid, siger Jesus til Simon Peter: Simon, Jonas' Søn, elsker du mig mere end disse? Han siger til ham: ja, Herre! du veed, at jeg elsker dig. Jesus siger til ham: vogt mine Lam.

16. Han siger atter anden Gang til ham: Simon, Jonas' Søn, elsker du mig? Han siger til ham: ja Herre! du veed, at jeg elsker dig. Jesus siger til ham: vær Hyrde for mine Faar.

17. Han siger tredie Gang til ham: Simon, Jonas' Søn, elsker du mig? Peter blev bedrøvet, fordi han sagde den tredie Gang til ham: elsker du mig? og han sagde til ham: Herre! du veed alle Ting, du veed, at jeg elsker dig. Jesus siger til ham: vogt mine Faar.

18. Sandelig, sandelig siger jeg dig: der du var yngre, bandt du op om dig selv og gik, hvor du vilde; men naar du bliver gammel, skal du udrække dine Hænder, og en Anden skal binde op om dig og føre dig derhen, hvor du ikke vil.

19. Men dette sagde han, for at betegne, med hvad Død han skulde herliggjøre Gud. Og der han havde dette sagt, siger han til ham: følg mig.

20. Men Peter vendte sig og saae den Discipel følge, som Jesus elskede, som og laa op til hans Bryst i Nadveren og havde sagt: Herre! hvo er den, som forraader dig?

21. Der Peter saae denne, siger han til Jesus: Herre! men hvad skal denne?

22. Jesus siger til ham: dersom jeg vil, at han skal blive, indtil jeg kommer, hvad angaaer det dig? følg du mig.

23. Derover kom dette Sagn ud iblandt Brødrene: denne Discipel dør ikke; enddog Jesus ikke sagde til ham: han dør ikke; men: om jeg vil, at han skal blive, indtil jeg kommer, hvad angaaer det dig?

24. Denne er den Discipel, som vidner om disse Ting, og haver skrevet dette; og vi vide, at hans Vidnesbyrd er sandt.

25. Men der ere og mange andre Ting, som Jesus haver gjort, hvilke, dersom de skulde skrives stykkevis, mener jeg, at ikke end Verden selv kunde rumme de Bøger, som skulde skrives.

Amen.

V. 13. c. 6, 11. - V. 15. Matth. 26, 33. - V. 16. Ez. 34, 8. - V. 19. 2 Petr. 1, 14. - V. 20. v. 7. - V. 24. c. 15. 27. c. 19, 35. - V. 25. c. 20, 30.

De hellige Apostlers Gjerninger.

1. Capitel.

(I) Jesu Afstedstale og Himmelfart, 1-11. (II) Disciplenes Samdrægtighed, 12-14. (III) Peters Tale, og Matthias' Udvælgelse til Apostel-Embedet, 15-26.

1. Den første Beretning skrev jeg, o Theophilus! om alt det, som Jesus foretog sig baade at gjøre og lære,

2. indtil den Dag, han blev optagen, efterat han havde givet Apostlerne, hvilke han havde udvalgt, Befaling ved den Hellig Aand;

3. for hvilke han og, efterat han havde lidt, fremstillede sig levende med mange Beviisninger, da han blev seet af dem i fyrretyve Dage, og talede om det, som hører til Guds Rige.

4. Og der han havde forsamlet dem, befoel han dem, at de skulde ikke vige fra Jerusalem, men oppebie Faderens Forjættelse, hvilken, sagde han, I have hørt af mig.

5. Thi Johannes døbte vel med Vand, men I skulle døbes med den Hellig Aand om ikke mange Dage.

6. Som de nu vare forsamlede, spurgte de ham og sagde: Herre! vil du paa denne Tid oprette Israel Riget?

7. Men han sagde til dem: det tilkommer ikke Eder, at vide Tid og Stund, hvilke Faderen haver forbeholdt sin egen Magt.

8. Men I skulle annamme den Hellig Aands Kraft, som skal komme over Eder; og I skulle være mine Vidner baade i Jerusalem, og i det ganske Judæa og Samaria, og indtil Jordens Ende.

9. Og der han dette havde sagt, blev han optagen, idet de saa derpaa, og en Sky tog ham bor fra deres Øine.

10. Og som de stirrede op mo Himmelen, der han foer hen, se da stode to Mænd hos dem i hvid Klæder,

11. hvilke og sagde: I galilæis Mænd, hvi staae I og see op t Himmelen? Denne Jesus, som optagen fra Eder til Himmele skal komme igjen saaledes, som have seet ham fare til Himmelen.

12. Da vendte de om til Jerusa lem fra det Bjerg, som kaldes Oli bjerget, hvilket er nær Jerusalem en Sabbatsreise derfra.

13. Og der de kom derind, ste de op paa Salen, hvor de forblev Peter og Jakob, og Johannes o Andreas, Philip og Thomas, Bar tholomæus og Matthæus, Jak Alphæus' Søn, og Simon Zelotes og Judas, Jakobs Broder.

14. Alle disse holdt eendrægtige ved i Bøn og Paakaldelse, tillige med Kvinderne og Maria, Jes Moder, og med hans Brødre.

15. Og i de Dage stod Peter o

C. 1. V. 1. Luc. 1, 3. c. 24, 19. Joh. 20, 30. - **V. 2.** Luc. 24, 50. 51. - **V. 3.** Luc. 17, 20. 21. Rom. 14, 17. 1 Cor. 4, 20. - **V. 4.** *Luc. 24,* 49. Joh. 14, 26. c. 15, 26. - **V. 5.** *Joh. 1, 26.* *Ef. 44,* 3. Matth. 3, 11. Ap. G. *4. c. 11,* 16. fg. - **V. 6.** Luc. 24, 21. - **V. 7.** Marc. 13, 32. - **V. 8.** c. 2, 4. Matt 28, 19. Joh. 15, 27. Ap. G. 5, 32. - **V.** Marc. 16, 19. Luc. 24, 51. - **V. 10.** Luc. 30. - **V. 12.** Luc. 24, 50-52. - **V. 13.** Matt 10, 2. - **V. 14.** c. 2, 1.

midt iblandt Disciplene og sagde, (men der var en Hob af henved hundrede og tyve Personer tilsammen):

16. I Mænd, Brødre! det burde de Skriftens Ord at fuldkommes, hvilke den Hellig Aand havde forud talet ved Davids Mund om Judas, som blev deres Veileder, der grebe Jesus.

17. Thi han var regnet i vores Tal og havde annammet dette Embeds Lod.

18. Han forhvervede da en Ager ved sin Uretfærdigheds Løn, og han styrtede ned, og han brast itu, og alle hans Indvolde udvæltede.

19. Og det er bleven vitterligt for alle dem, som boe i Jerusalem, saa at den Ager kaldes paa deres eget Maal Hakeldama, det er, Blod-Ager.

20. Thi der er skrevet i Psalmernes Bog: hans Bolig blive øde, og Ingen være, som boer derudi, og hans Tilsyns-Embede annamme en Anden.

21. Derfor bør det, at een af disse Mænd, som have været med os den ganske Tid, i hvilken den Herre Jesus gik ind og gik ud hos os,

22. lige fra Johannes' Daab indtil den Dag, der han blev optagen fra os, skal vorde et Vidne med os om hans Opstandelse.

23. Og de fremstillede Tvende, Joseph, som kaldtes Barsabas med Tilnavn Justus, og Matthias.

24. Og de bade og sagde: du Herre! som kjender Alles Hjerter, giv tilkjende, hvilken af disse To du haver udvalgt,

25. til at annamme denne Tjenestes og Apostel-Embedets Lod, som Judas veg fra, for at gaae hen til sit eget Sted.

26. Og de kastede Lod imellem dem, og Lodden faldt paa Matthias, og han blev eenstemmigen optagen, at være med de elleve Apostler.

2. Capitel.

(I) Den Hellig Aands Udgydelse paa Pintsedagen, og Folkets Yttringer derom, 1-13. (II) Peters Tale om Christi Lidelse, Opstandelse, Himmelfart, og Aandens Meddelelse ved ham, 14-36. (III) Folkets Spørgsmaal og Peters Raad og Formaning; tre Tusinde omvendes, 37-41. (IV) De første Christnes indbyrdes Omgængelse, 42-47.

1. Og der Pintsefestens Dag var kommen, vare de alle eendrægtigen tilsammen.

2. Og der kom pludseligen en Lyd af Himmelen, som af et fremfarende vældigt Veir, og fyldte det ganske Huus, hvor de sadde.

3. Og der viste sig for dem Tunger som af Ild, der fordeelte sig og satte sig paa enhver af dem.

4. Og de bleve alle opfyldte af den Hellig Aand, og begyndte at tale med andre Tungemaal, eftersom Aanden gav dem at udsige.

5. Men der vare Jøder boende i Jerusalem, gudfrygtige Mænd af alle Folkeslag under Himmelen.

6. Der denne Lyd hørtes, kom Mængden tilsammen og blev be-

V. 16. Ps. 41, 10. Joh. 13, 18. c. 18, 3. - **V. 17.** Luc. 6, 16. - **V. 18.** 2 Sam. 17, 23. Matth. 27, 5. - **V. 19.** Sach. 11, 13. Matth. 27, 7. 8. - **V. 20.** Ps. 69, 26. Ps. 109, 8. - **V. 22.** c. 4, 33. - **V. 24.** Ps. 139, 1. 2. Jer. 17, 9. 10. - **V. 26.** Ordsp. 16, 33. - **C. 2. V. 1.** c. 1, 14. - **V. 2.** Joel 3, 1. - **V. 4.** c. 1, 5. c. 11, 15. c. 19, 6. Marc. 16, 17. - **V. 5.** c. 13, 26.

styrtet; thi Enhver havde hørt dem tale med sit eget Maal.

7. Men de forfærdedes alle og forundrede sig, og sagde til hverandre: see, ere ikke alle disse, som tale, Galilæer?

8. Og hvorledes høre vi dem tale, hver paa vort eget Maal, hvorudi vi ere fødte?

9. Parther og Meder og Elamiter, og vi som boe i Mesopotamia, Judæa og Cappadocia, Pontus og Asia,

10. i Phrygia og Pamphylia, Egypten og Lybiens Egne ved Cyrene, og vi her boende Romere,

11. Jøder og Proselyter, Creter og Araber: vi høre dem forkynde Guds store Gjerninger med vore Tungemaal.

12. Men de forfærdedes alle og tvivlede, og sagde En til den Anden: hvad monne dette være?

13. Men Andre spottede og sagde: de ere fulde af sød Viin.

14. Da stod Peter frem med de Elleve, og opløftede sin Røst og talede til dem: I jødiske Mænd og alle I, som boe i Jerusalem! det være Eder vitterligt, og aabner Eders Øren for mine Ord.

15. Thi ikke ere disse drukne, som I mene, det er jo den tredie Time paa Dagen;

16. men dette er, hvad der er sagt ved Propheten Joel:

17. og det skal skee i de sidste Dage, siger Gud, da vil jeg udgyde af min Aand over alt Kjød; og Eders Sønner og Eders Døttre skulle prophetere, og de Unge blandt Eder skulle see Syner, og de Gamle skulle have Drømme.

18. Ja endog over mine Trælle og over mine Trælkvinder vil jeg i de Dage udgyde af min Aand, og de skulle prophetere.

19. Og jeg vil lade skee Under i Himmelen oventil, og Tegn paa Jorden nedentil, Blod og Ild og Røgdamp.

20. Solen skal forvandles til Mørke, og Maanen til Blod, førend Herrens den store og herlige Dag kommer.

21. Og det skal skee, hver den, som paakalder Herrens Navn, skal frelses.

22. I israelitiske Mænd! hører disse Ord: Jesus af Nazareth, en Mand, af Gud udmærket for Eder ved kraftige Gjerninger og Under og Tegn, hvilke Gud gjorde ved ham midt iblandt Eder, som I og selv vide;

23. denne, da han efter Guds besluttede Raad og Forsyn var given hen, toge I og korsfæstede ved ugudelige Hænder, og ihjelsloge ham.

24. Ham opreiste Gud, der ham havde løst Dødens Smerter, eftersom det var umuligt, at han kunde holdes af den.

25. Thi David siger om ham: jeg havde stedse Herren for mine Øine; thi han er hos min høire Haand, at jeg ikke skal rokkes.

26. Derfor glæder mit Hjerte sig,

V. 7. c. 10, 45. - **V. 16.** Joel 3, 1. fg. - **V. 17.** *c. 21, 9.* - **V. 20.** Joel 3, 4. *Matth. 24, 29.* - **V. 21.** Rom, 10, 13. - **V. 22.** *c. 10, 38.* - **V. 23.** Luc. 22, 22. Ap. G. 4, 28. - **V. 24.** v. 32. c. 3, 15. c. 4, 10. c. 10, 40. c. 13, 30. 34. c. 17, 31. Rom. 4, 24. c. 8, 11. 1 Cor. 6, 14. c. 15, 5. 2 Cor. 4, 14. - **V. 25.** Ps. 16, 8. fg.

n Tunge jubler, ja ogsaa mit
skal hvile i Haab;
thi du skal ikke lade min Sjæl
Dødes Rige, ikke heller til-
)in Hellige at see Forraadnelse.
Du haver kundgjort mig Li-
Veie; du skal fylde mig med
: fra dit Aasyn.
I Mænd, Brødre! lader mig
frit til Eder om Patriarchen
): han er baade død og be-
t, og hans Grav er hos os
denne Dag.
Som han nu var en Prophet
)ste, at Gud havde svoret ham
n Ed, at han vilde af hans
rs Frugt opreise Christus efter
: til at sidde paa hans Throne:
da talede han forudseende om
i Opstandelse, at hans Sjæl
ulde lades i de Dødes Rige,
ller hans Kjød see Forraad-

Denne Jesus opreiste Gud,
l vi alle ere Vidner.
Efterat han nu er ophøiet ved
høire Haand, og haver an-
et den Hellig Aands Forjæt-
af Faderen, haver han udgydet
om I nu see og høre.
Thi David foer ikke til Him-
; men han siger: Herren sagde
in Herre: sæt dig hos min
Haand,
indtil jeg lægger dine Fjender
ne Fødders Skammel.
Derfor skal alt Israels Huus
igen vide, at denne Jesus,

hvem I korsfæstede, haver Gud gjort baade til en Herre og Christus.

37. Men der de det hørte, gik det dem igjennem Hjertet, og de sagde til Peter og de andre Apostler: I Mænd, Brødre! hvad skulle vi gjøre?

38. Men Peter sagde til dem: omvender Eder, og hver af Eder lade sig døbe i Jesu Christi Navn til Syndernes Forladelse; og I skulle faae den Hellig Aands Gave.

39. Thi Eder og Eders Børn hører Forjættelsen til, og alle dem, som ere langt borte, hvilkesomhelst Herren vor Gud vil kalde dertil.

40. Ogsaa med mange andre Ord vidnede han for dem og formanede dem, sigende: lader Eder frelse fra den vanartige Slægt.

41. De, som nu gjerne annammede hans Ord, bleve døbte; og der vandtes samme Dag henved tre tusinde Sjæle.

42. Men de holdt sig varagtige til Apostlernes Underviisning og Samfundet og Brødets Brydelse og Bønnerne.

43. Men der kom en Frygt over alle Sjæle, og der skete mange Undergjerninger og Tegn ved Apostlerne.

44. Men alle de Troende holdt sig tilsammen, og havde alle Ting tilfælles.

45. Og de solgte deres Eiendom og Gods, og delede det ud iblandt Alle, efterhvi Nogen havde behov.

46. Og hver Dag vare de var-

:7. c. 13, 35. - V. 29. 1 Kong. 2, 10. 13, 36. - V. 30. 2 Sam. 7, 12. 1 8, 20. Sl. 89, 4 5. Sl. 132, 11. - V. 31. 10. - V. 32. 1 Cor. 15. 15. - V. 33. 26. Matth. 11, 4. - V. 34 Sl. 110, 15, 25. fg. - V. 37. c. 9, 6. c. 16, 30. - V. 38. Matth. 3, 2. c. 4, 17. Marc. 1, 15. - V. 39. Joh. 10, 16. - V. 40. 2 Thess. 3, 2. 2 Tim. 2, 21. - V. 44. 5 Mos. 15, 11. Ap. G. 4, 32. Phil. 2, 4. - V. 45. Luc. 12. 33. Ap. G. 4, 34. - V. 46. c. 20, 7.

agtigen og ſamdrægteligen i Templet, og i Huſene brøde de Brødet, og nøde Maaltidet med Fryd og i Hjertets Eenfoldighed,

47. idet de lovede Gud og havde Yndeſt hos alt Folket. Men Herren lagde dagligen Nogle til Menigheden, ſom lode ſig frelſe.

3. Capitel.

(I) Peter helbreder den Halte. 1-8. (II) Folket forundrer ſig. Peter taler om Jeſu Død og Opſtandelſe. 9-16. (III) Raader til Omvendelſe. 17-26.

1. Men Peter og Johannes gik tilſammen op i Templet ved Bedeſtunden, ſom var den niende Time.

2. Og en Mand, ſom var halt fra Moders Liv af, blev baaren frem; ham ſatte de dagligen ved den Tempel-Dør, ſom kaldtes den ſkjønne, at tigge Almisſe af dem, ſom gik ind i Templet.

3. Der han ſaae Peter og Johannes, idet de vilde gaae ind i Templet, bad han om Almisſe.

4. Da ſaae Peter tilligemed Johannes ſtivt paa ham og ſagde: ſee paa os!

5. Og han gav Agt paa dem, efterdi han forventede at faae Noget af dem.

6. Men Peter ſagde: Sølv og Guld haver jeg ikke; men det, ſom jeg haver, det giver jeg dig: i Jeſu Chriſti Nazaræi Navn, ſtaa op og gak!

7. Og han greb ham ved den høire Haand og reiſte ham op.

8. Men ſtrax bleve hans Been og Ankler ſtærke, og han ſprang op, ſtod, gik omkring, og fulgte med dem i Templet, gik omkring og ſprang og lovede Gud.

9. Og alt Folket ſaae ham gaae og love Gud.

10. Og de kjendte ham, at han var den, ſom havde ſiddet for den ſkjønne Tempel-Dør og tigget, og de bleve fulde af Rædſel og Forfærdelſe over det, ſom ham var vederfaret.

11. Der nu den Halte, ſom var helbredet, holdt paa Peter og Johannes, løb alt Folket ſammen til dem i den Buegang, ſom kaldes Salomons, og var forfærdet.

12. Men der Peter det ſaae, talede han til Folket: I israelitiſke Mænd! hvi forundre I Eder over dette? eller hvi ſee I ſtivt paa os, ligeſom vi af egen Magt eller Gudfrygtighed havde gjort, at denne gaaer?

13. Abrahams og Iſaaks og Jakobs Gud, vore Fædres Gud, haver herliggjort ſin Søn Jeſus, hvilken I overantvordede og fornegtede for Pilatus, der han dømte, at han ſkulde løslades.

14. Men I fornegtede den Hellige og Retfærdige, og bade, at en Mordder maatte ſkjenkes Eder.

15. Men den Livſens Fyrſte ſloge I ihjel, hvilken Gud haver opreiſt fra de Døde, hvortil vi ere Vidner.

16. Og formedelſt Troen paa hans Navn haver hans Navn ſtyrket denne, hvem I ſee og kjende; og Troen formedelſt ham haver givet denne

V. 47. c. 5, 14. c. 11, 21. - C. 3. V. 1. 10, 3. - V. 2. c. 14, 8. - V. 6. c. 14, 9. - V. 7. Matth. 8, 15. c. 9, 25. - V. 13. Moſ. 3, 6. 15. Ap. G. 5, 30. Matth. 27, 23. fg. Joh. 19, 4. - V. 14. Matth. 27, 20. Marc. 15, 11. fg. - V. 15. 1 Cor. 2, 8 Ap. G. 2, 24. c. 4, 33.

saadan Helbredelse i alle Eders Paasyn.

17. Og nu, Brødre! jeg veed, at I have gjort det af Uvidenhed, ligesom og Eders Øverster.

18. Men Gud haver saaledes fuldbyrdet, hvad han forud forkyndte ved alle sine Propheters Mund, at Christus skulde lide.

19. Derfor fatter et andet Sind og vender om, at Eders Synder maae være udslettede, paa det Vederkvægelsens Tider maae komme fra Herrens Aasyn,

20. og han maa sende Eder den Eder forud forkyndte Jesus Christus;

21. hvilken det bør at indtage Himmelen indtil alle Tings Fuldkommelses-Tid, hvorom Gud haver talet ved alle sine hellige Propheters Mund fra de ældste Dage.

22. Thi Moses sagde til Fædrene: en Prophet skal Herren Eders Gud opreise Eder af Eders Brødre, ligesom mig, ham skulle I høre i Alt, hvadsomhelst han monne tale til Eder.

23. Men det skal skee, hver Sjæl, som ikke hører den Prophet, skal udryddes af Folket.

24. Ja ogsaa alle Propheter, fra Samuel af og derefter, saa mange som talede, have og forud forkyndt disse Dage.

25. I ere Propheternes Børn og Pagtens, hvilken Gud gjorde med vore Fædre, der han sagde til Abraham: og i din Sæd skulle alle Slægter paa Jorden velsignes.

26. Eder først haver Gud, der han opreiste sin Søn Jesus, sendt ham at velsigne Eder, idet hver af Eder vender sig fra sin Ondskab.

4. Capitel.

(I) Peter og Johannes kastes i Fængsel. Mange troe. 1-4. (II) Peter forsvarer sig frimodeligen for Raadet, og vidner om Jesu Opstandelse, 5-12. (III) Man truer dem, og lader dem gaae, 13-22. (IV) Da de komme til deres, bede de eendrægteligen til Gud, og bønhøres, 23-31. (V) Menighedens Tilstand, 32-36.

1. Men der de talede til Folket, kom Præsterne og Templets Høvedsmænd og Sadducæerne over dem,

2. hvilke fortrøde paa, at de lærte Folket og kundgjorde i Jesus Opstandelsen fra de Døde.

3. Og de lagde Haand paa dem og satte dem i Fængsel til den anden Dag; thi det var allerede Aften.

4. Men mange af dem, som havde hørt Ordet, troede, og Tallet paa Mændene blev henved fem tusinde.

5. Men det skete Dagen derefter, at deres Øverster og Ældste og Skriftkloge forsamlede sig i Jerusalem,

6. saa og Annas den Ypperstepræst, og Caiphas og Johannes og Alexander og saa mange, som vare af ypperstepræstelig Slægt.

7. Og de stillede dem frem og spurgte: af hvad Magt eller i hvilket Navn have I gjort dette?

8. Da sagde Peter, fyldt af den Hellig Aand, til dem: I Folkets Øverster og Israels Ældste!

9. Efterdi vi i Dag forhøres angaaende den Velgjerning mod det

V. 17. c. 13, 27. 1 Cor. 2, 8. - V. 18. Luc. 24, 44. - V. 19. c. 2, 38. - V. 22. 5 Mos. 18, 15. 18. Joh. 1, 21. Matth. 17, 5. - V. 23. 5 Mos. 18, 19. Ps. 2, 12. - V. 25. 1 Mos. 12, 3. c. 18, 18. Rom. 15, 8. Gal. 3, 8. - V. 26. Ap. G. 17, 30. - C. 4. V. 1. Luc. 22, 4. 52. - V. 3. c. 5, 18. - V. 4. Joh. 8, 30. c. 10, 42. - V. 6. Luc. 3, 2. Ap. G. 5, 17. - V. 7. Matth. 21, 23. - V. 8. Joh. 10, 32.

ſtrøbelige Menneſke, ved hvem han haver erholdt Frelſe,

10. da ſkal det være Eder alle og alt det israelitiſke Folk vitterligt, at ved Jeſu Chriſti Nazaræi Navn, hvilken I have korsfæſtet, hvilken Gud haver opreiſt fra de Døde, ved dette ſtaaer denne helbredet her for Eders Øine.

11. Han er den Steen, ſom er agtet for Intet af Eder, I Bygningsmænd! hvilken er bleven til en Hoved-Hjørneſteen.

12. Og der er ikke Frelſe i nogen Anden; thi der er og ikke noget andet Navn under Himmelen givet iblandt Menneſker, ved hvilket vi ſkulle vorde frelſte.

13. Men der de ſaae Peters og Johannes' Frimodighed, og havde fornummet, at de vare ulærde Mænd og læg Folk, forundrede de ſig; og de kjendte dem, at de havde været med Jeſus.

14. Men der de ſaae det Menneſke, ſom var helbredet, ſtaae hos dem, havde de Intet at ſige derimod.

15. Men de bøde dem træde ud fra Raadet, og raadførte ſig med hverandre og ſagde:

16. hvad ſkulle vi gjøre med disſe Mennesker? thi et vitterligt Tegn er ſkeet ved dem, ſom er aabenbaret for alle dem, ſom boe i Jeruſalem, og vi kunne det ikke negte.

17. Men at det ſkal ikke komme videre ud iblandt Folket, da lader os alvorligen true dem, at de herefter ikke tale til noget Menne dette Navn.

18. Og de kaldte dem og dem, at de aldeles ikke ſkulde ei heller lære i Jeſu Navn.

19. Men Peter og Johannes rede og ſagde til dem: dømmer om det er ret for Gud, at Eder mere end Gud.

20. Thi vi kunne ikke andet tale det, ſom vi have ſeet og

21. Men de truede dem end og lode dem løs, der de ikke fo hvorledes de ſkulde ſtraffe dem Folkets Skyld; thi de lovede Gud for det, ſom var ſkeet.

22. Thi den Mand, paa dette Helbredelſes-Tegn var var mere end fyrretyve Aar gam

23. Der de nu vare losladte, de til deres Egne og forkyndte hvad de Ypperſtepræſter og de Æ havde ſagt til dem.

24. Men de, der de hørte oploftede ſamdrægteligen Røſten Gud og ſagde: Herre, du ſom haver gjort Himmelen og den og Havet og alle Ting, ere i dem,

25. ſom haver ſagt ved Da din Tjeners Mund: hvorfor fny Hedningerne, og Folkene opl forfængelige Raad?

26. Jordens Konger reiſte ſig, Fyrſterne forſamlede ſig tilhobe Herren og mod hans Chriſtus;

27. thi de have i Sandhed ſamlet ſig mod dit hellige

V. 10. c. 3, 16. c. 2, 23. c. 5, 30. - **V. 11.** *Pſ. 118, 22.* Eſ. 28, 16. Matth. 21. 42. *Jg.* - **V. 12.** *Matth. 1, 21.* Luc. 1, 31. Ap. *10, 43.* - **V. 16.** *Joh.* 11, 47. - **V. 19.** c. 5, 29. - **V. 20.** Matth. 11, 4. - **V.** 1 Moſ. 1, 1. Eſ. 37, 16. Nah. 14, 7. **25.** Pſ. 2, 1. 2. - **V. 27.** Luc. 23, 12.

esus, hvilken du haver salvet, baade Herodes og Pontius Pilatus, ved Hedningerne og Israels Folk,
28. at gjøre det, som din Haand og dit Raad havde forud besluttet at skulle skee.
29. Og nu, Herre! see til deres Trusler, og giv dine Tjenere at tale dit Ord med al Frimodighed,
30. idet du udrækker din Haand til Helbredelse, at Tegn og Under maatte skee ved dit hellige Barns Jesu Navn.
31. Og der de havde bedet, bevægedes Stedet, hvor de vare forsamlede, og de bleve alle fyldte med den Hellig Aand, og talede Guds Ord med Frimodighed.
32. Men de Troendes Mængde havde eet Hjerte og een Sjæl; og end ikke Een sagde Noget af sit Gods at være hans eget, men alle Ting vare dem tilfælles.
33. Og Apostlerne gave Vidnesbyrd med stor Kraft om den Herres Jesu Opstandelse, og der var stor Naade over dem alle.
34. Der var ei heller nogen Trængende iblandt dem; thi saa mange, som eiede Agre eller Huse, solgte dem og frembare Værdien af det Solgte,
35. og lagde det for Apostlernes Fødder; men der blev uddeelt til Enhver, efterdom han havde behov.
36. Men Joses, som af Apostlerne havde faaet det Tilnavn Barnabas, (det er udlagt: Trøstens Søn), en Levit, født paa Cypern,
37. solgte en Ager, som han havde, og bragte Pengene og lagde dem for Apostlernes Fødder.

5. Capitel.

(I) Ananias' og Saphiras Løgn og Død. 1-11. (II) Apostlernes kraftige Gjerninger. Mange troe, 12-16. (III) Apostlerne sættes i Fængsel, men udlades ved en Engel, 17-20. De findes i Tempelet, stilles for Raadet, som vil lade dem ihjelslaae, 21-33. (V) Gamaliel redder dem ved sin Tale. 34-39. (VI) De hudstryges, løslades, vedblive at prædike. 40-42.

1. Men en Mand ved Navn Ananias, med Saphira hans Hustru, solgte en Eiendom,
2. og forbeholdt sig selv noget af Værdien med sin Hustrues Vidende, og bragte en Deel deraf frem og lagde den for Apostlernes Fødder.
3. Men Peter sagde: Ananias! hvorfor haver Satan fyldt dit Hjerte, at du skulde lyve imod den Hellig Aand og forbeholde dig noget af Agerens Værdi?
4. Var den ikke din, der du eiede den, og det, den blev solgt for, var i din Magt? hvi haver du sat dig denne Gjerning for i dit Hjerte? du haver ikke løiet for Menneskene, men for Gud.
5. Men der Ananias hørte disse Ord, faldt han om og opgav Aanden; og der kom en stor Frygt over Alle, som det hørte.
6. Men de unge Karle stode op og besørgede Liget, og bare ham ud og begrove ham.
7. Men det skete ved tre Timer

V. 28. c. 2, 23. - V. 29. Luc. 21, 15. - V. 31. c. 16, 26. - V. 32 c. 1, 14, c. 2, 1. 1 Petr. 3, 8. Ap. G. 2, 44. - V. 33. c. 1, 2 c. 2, 24. - V. 35. 5 Mos. 15, 11. Ef. 58, 7. - C. 5. V. 2. c. 4, 35. 36. - V. 3. Joh. 13, 2. - V. 4. 1 Thess. 4, 8. - V. 5. Luc. 1, 65. c. 7, 16. - V. 6. 3 Mos. 10, 4.

derefter, da kom hans Hustru ind og vidste ikke, hvad skeet var.

8. Men Peter sagde til hende: sig mig, om I solgte Ageren til den Pris? Men hun sagde: ja, til den Pris.

9. Men Peter sagde til hende: hvorledes ere I dog blevne enige om at friste Herrens Aand? See, deres Fødder, som begrove din Mand, ere for Døren, og de skulle udbære dig.

10. Men hun faldt strax om for hans Fødder og opgav Aanden; men de unge Karle kom ind og fandt hende død, og bare hende ud og begrove hende hos hendes Mand.

11. Og en stor Frygt kom over den ganske Menighed og over Alle, som dette hørte.

12. Men der skete mange Tegn og Undergjerninger iblandt Folket ved Apostlernes Hænder; og de vare alle samdrægteligen i Salomons Buegang.

13. Men Ingen af de Andre turde holde sig til dem; dog Folket ophøiede dem.

14. Men der kom stedse Flere til, som troede paa Herren, en Mængde baade af Mænd og Kvinder,

15. saa at de bare de Syge ud paa Gaderne og lagde dem paa Senge og Lodbænke, paa det, naar Peter kom, endog blot hans Skygge kunde overskygge Nogen af dem.

16. Men selv fra de omliggende Stæder kom en Mængde til Jerusalem, og bragte Syge og dem, som vare plagede af urene Aander, hvilke alle bleve helbredte.

17. Men den Ypperstepræst op og alle de, som vare med (nemlig Sadducæernes Sect), bleve fulde af Nidkjærhed.

18. Og de lagde Haand Apostlerne og kastede dem i fentligt Fængsel.

19. Men Herrens Engel Fængslets Døre om Natten, o dem ud og sagde:

20. gaaer hen og træder fre taler i Templet alle disse L Ord for Folket.

21. Men der de havde hørt gik de aarle ind i Templet og Men der den Ypperstepræst k de, som vare med ham, san kaldte de Raadet og alle Børns Ældste, og sendte h Fængslet, at føre dem frem.

22. Men der Tjenerne kom hen, fandt de dem ikke i Fæn og de kom tilbage og forkynd og sagde:

23. Fængslet fandt vi tillukt al Omhu, og Vogterne sta udenfor Dørene; men der vi op, fandt vi Ingen inde.

24. Men der baade den Ypp præst og Templets Høvedsma de andre Ypperstepræster hørte Ord, bleve de tvivlraadige om hvad dette monne være.

25. Men En kom frem, fort dem og sagde: see, de Mænd, I kastede i Fængsel, staae i plet og lære Folket.

26. Da gik Høvedsmanden med Tjenerne og førte dem me dog ikke med Magt; thi de tede for Folket, at de skulde blive ste

V. 11. v. 5. - *V. 12.* c. 3, 11. - *V. 15.* 12, 7. - *V. 21.* c. 4, 5.
c. 19, 11. 12. - *V. 17.* c. 4, 1. - *V. 19.* c.

27. Men der de havde ført dem
ied sig, stillede de dem for Raadet,
g den Ypperstepræst spurgte dem og
igde:
28. bøde vi Eder ikke alvorligen,
t I skulde ikke lære i dette Navn?
g see, I have fyldt Jerusalem med
ders Lærdom, og ville føre dette
Menneskes Blod over os.
29. Men Peter og Apostlerne sva-
ede og sagde: man bør adlyde Gud
ere end Menneskene.
30. Vore Fædres Gud opreiste
esus, hvilken I hængte paa et Træ
g ihjelsloge.
31. Denne haver Gud ophøiet til
n Fyrste og Frelser ved sin høire
aand, at give Israel Omvendelse
g Syndernes Forladelse.
32. Og vi ere hans Vidner til
isse Ting, som og den Hellig Aand,
vilken Gud haver givet dem, som
am lyde.
33. Men der de hørte det, skar
et dem i Hjertet, og de beraadte
ig paa at slaae dem ihjel.
34. Men der opstod i Raadet en
Pharisæer ved Navn Gamaliel, en
ov-Lærer, høit agtet af alt Folket,
g bød, at de skulde lade Apost-
erne træde lidet ud.
35. Og han sagde til dem: I is-
aelitiske Mænd! tager Eder vare
ned disse Mennesker, hvad I gjøre
ed dem.
36. Thi før disse Dage opstod
Theudas, som sagde sig selv at
ære Noget, og et Antal Mænd
ed fire hundrede hængte sig ved
ham; han blev ihjelslagen, og alle
de, som fulgte ham, ere adspredte
og blevne til Intet.
37. Efter denne opstod Judas
den Galilæer, i Skatte-Beskrivnin-
gens Dage, og drog meget Folk
efter sig; han er og omkommen, og
alle de, som fulgte ham, blove ad-
spredte.
38. Og nu siger jeg Eder: holder
Eder fra disse Mennesker og lader
dem fare; thi dersom dette Raad
eller dette Værk er af Menneskene,
bliver det forstyrret;
39. men er det af Gud, kunne I
ikke forstyrre det. Lader Eder dog
ikke befinde som de, der endog ville
stride mod Gud.
40. Da løde de ham; og de frem-
kaldte Apostlerne og lode dem hud-
stryge og bøde dem, ikke at tale i
Jesu Navn; hvorpaa de lode dem
fare.
41. Saa gik de da glade bort
fra Raadets Aasyn, fordi de havde
været agtede værdige til at forhaa-
nes for hans Navns Skyld.
42. Og de lode ikke af hver Dag
at lære i Templet og i Husene, og
at forkynde Jesus Christus.

6. Capitel.

(I) Syv Fattigforsørgere udvælges, 1-6; mange Præster troe, 7. (II) Stephanus gjør store Tegn; Jøderne kunne ei imodstaae hans Aand, men føre falske Vidner frem imod ham, 8-15.

1. Men i de Dage, der Disciplene formeredes, begyndte Hellenisterne at

V. 28. c. 4, 18. Matth. 27, 25. - V. 29. Dan. 6, 10. 11. Ap. G. 4, 19. - V. 30. c. 24. c 3, 15. - V. 31. c. 2, 33. Phil. 2, Hebr. 2, 9. Luc. 24, 47. - V. 32. Luc. 24, 48. Joh. 15, 27. Joh. 14, 17. - V. 33. c. 2, 37. - V. 34. c. 22, 3. - V. 38. Matth. 15, 13. - V. 39. c. 9, 5. - V. 40. c. 22, 19. - V. 41. Matth. 5, 10. fg. Rom. 5, 3. Phil. 1, 29. Jak. 1, 2. 1 Petr. 4, 13.

knurre imod Hebræerne, fordi deres Enker bleve tilsidesatte ved den daglige Uddeling.

2. Men de Tolv kaldte Disciplenes hele Mængde sammen og sagde: det sømmer os ikke, at forlade Guds Ord for at tjene ved Bordene.

3. Udseer derfor, Brødre! iblandt Eder syv Mænd, som have godt Vidnesbyrd og ere fyldte af den Hellig Aand og Viisdom, hvilke vi kunne beskikke til denne Forretning.

4. Men vi ville blive varagtige i Bøn og Ordets Tjeneste.

5. Og denne Tale behagede den ganske Mængde, og de udvalgte Stephanus, en Mand fuld af Tro og den Hellig Aand, og Philip og Prochorus og Nicanor og Timon og Parmenas og Nicolaus, en Proselyt fra Antiochia,

6. hvilke de fremstillede for Apostlerne, og disse gjorde Bøn, og lagde deres Hænder paa dem.

7. Og Guds Ord havde Fremgang, og Disciplenes Tal formeredes meget i Jerusalem; og en stor Hob af Præsterne antoge Troen.

8. Men Stephanus, fuld af Tro og Kraft, gjorde Undergjerninger og store Tegn iblandt Folket.

9. Da opstode Nogle af den Synagoge, som kaldes de Frigivnes, og de Cyreners og de Alexandriners, og af dem fra Cilicia og Asia, og tvistede med Stephanus.

10. Og de kunde ikke imodstaae den Viisdom og den Aand, som han talede af.

11. Da beskikkede de hemmeligen Mænd, som sagde: vi have hørt ham tale bespottelige Ord imod Moses og imod Gud.

12. Og de oprørte Folket og de Ældste og Skriftkloge; og de overfaldt ham og reve ham bort og førte ham for Raadet;

13. og de fremstillede falske Vidner, som sagde: dette Menneske lader ikke af at tale bespottelige Ord mod dette hellige Sted og imod Loven.

14. Thi vi have hørt ham sige, at denne Jesus af Nazareth skal forstyrre dette Sted og forandre de Skikke, som Moses haver overantvordet os.

15. Og alle de, som sadde i Raadet, stirrede paa ham, og de saae hans Ansigt som en Engels Ansigt.

7. Capitel.

(I) Stephanus opregner Guds Velgjerninger imod det utaknemmelige jødiske Folk fra Abrahams indtil Salomons Tid, 1-50. (II) Straffer derpaa Jødernes vedholdende Gjenstridighed, hvorover han udstødes og stenes, 51-60.

1. Men den Ypperstepræst sagde: mon da dette haver sig saaledes?

2. Hvorpaa han sagde: I Mænd, Brødre og Fædre, hører til! Herlighedens Gud aabenbaredes for vor Fader Abraham, der han var i Mesopotamien, førend han tog Bolig i Charan.

3. Og han sagde til ham: gak ud af dit Land og fra din Slægt, og

C. 6. V. 3. 5 Mos. 1, 13. 1 Tim. 3, 7. - *V. 4. Rom. 12, 12. Eph. 6,* 18. - *V. 5.* c *5. c. 21, 8.* - *V. 6.* c. 13, 3. 1 Tim. 4 *14. c. 5, 22.* - *V. 7. c. 19,* 20. - *V. 8.* c. 2, 43. c. 5, 12. - *V. 10.* 2 Mos. 4, 12 Es. 54, 17. Luc. 21, 15. - *V. 13.* 1 Kong. 21. 13. Marc. 14, 55. - *C. 7. V. 2.* 1 Mos. 11, 31. - *V. 3.* 1 Mos. 12, 1.

til et Land, ſom jeg vil
dig.
Da udgik han af de Chal-
s Land og tog Bolig i Cha-
og efter hans Faders Død
Gud ham flytte derfra hen i
Land, ſom I nu boe udi.
Og han gav ham Intet deraf
Eie, end ikke en Fodbred; dog
de han ham, at give ham det
beſidde, og hans Sæd efter
, enddog han intet Barn havde.
Men Gud talede ſaaledes:
s Sæd ſkal være ſom Udlæn-
e udi et fremmed Land, og
ſkal gjøre den til Trælle, og
ple ilde dermed i fire hundrede

Og det Folk, under hvilket de
e trælle, vil jeg dømme, ſagde
d; og derefter ſkulle de drage
og tjene mig paa dette Sted.
Og han gav ham Omſkærel-
Pagt; og ſaa avlede han Iſaak,
omſkar ham den ottende Dag,
Iſaak avlede Jakob, og Jakob
olv Patriarcher.
Og Patriarcherne bare Avind
Joſeph og ſolgte ham til
gypten; men Gud var med
t.
). Og han udfriede ham af alle
s Trængſler og gav ham Naade
Viisdom for Pharao, Kongen i
gypten, ſom ſatte ham til en
ſte over Ægypten og ſit ganſke
us.
. Men der kom en Hunger ove
det ganſke Ægyptens og Canaans
Land, og en ſtor Trængſel; og vore
Fædre fandt ikke Føde.
12. Men der Jakob hørte, at der
var Korn i Ægypten, ſendte han
vore Fædre ud første Gang.
13. Og anden Gang blev Joſeph
kjendt af ſine Brødre, og Joſephs
Slægt blev kundbar for Pharao.
14. Men Joſeph ſendte hen og
lod kalde ſin Fader Jakob og al
ſin Slægt til ſig, fem og halvfjerds-
ſindstyve Sjæle.
15. Men Jakob drog ned til
Ægypten, og han døde og vore Fædre.
16. Og de bleve førte hen til
Sichem og lagte i den Grav, ſom
Abraham kjøbte for Penge af Amo-
riterne i Sichem.
17. Men der den Forjættelſes Tid
nærmede ſig, hvilken Gud havde
ſvoret Abraham, voxte Folket og
formeredes i Ægypten,
18. indtil en anden Konge opſtod,
ſom ikke havde kjendt Joſeph.
19. Han brugte Trædſkhed mod vor
Slægt, og handlede ilde med vore
Fædre, idet han lod deres ſmaa Børn
ſætte ud, at de ikke ſkulde formeres.
20. Paa den Tid blev Moſes
født, et deiligt Barn for Gud;
han blev opfoſtret i tre Maaneder i
ſin Faders Huus.
21. Men der han var udſat, tog
Pharaos Datter ham op og opfo-
ſtrede ham ſig ſelv til en Søn.
22. Og Moſes blev oplært i al

. **4.** 1 Moſ. 11, 32. c. 12, 5. - **V. 5.** 1
. 12. 7. - **V. 6.** 1 Moſ. 15, 13. - **V. 8.**
of. 17, 10. c. 21, 2. c. 25, 26. c. 29, 32.
. 30, 5. fg. - **V. 9.** 1 Moſ. 37, 28. -
10. 1 Moſ. 41, 40. fg. - **V. 11.** 1 Moſ.
54. - **V. 12.** 1 Moſ. 42, 1. **V. 13.**
1 Moſ. 45, 4. - **V. 15.** 1 Moſ. 46, 6. c. 49,
33. - **V. 16.** 1 Moſ. 12, 6. c. 23, 16. 17.
Joſ. 24, 32. - **V. 17.** 2 Moſ. 1, 7. - **V. 19.**
2 Moſ. 1, 22. - **V. 20.** 2 Moſ. 2, 2. Hebr.
11, 23. - **V. 21.** 2 Moſ. 2, 5. fg. - **V. 22.**
Luc. 24, 19.

Ægyptens Viisdom; men han var mægtig i Ord og Gjerninger.

23. Men der han blev fyrretyve Aar gammel, fik han i Sinde, at besøge sine Brødre, Israels Børn.

24. Og der han saae En lide Uret, beskjermede han ham og hevnede hans Uret, som blev ilde medhandlet, idet han slog Ægypteren ihjel.

25. Men han meente, at hans Brødre skulde forstaaet, at Gud gav dem Frelse ved hans Haand; men de forstode det ikke.

26. Men den anden Dag traf han Nogle, som trættedes, og formanede dem til Fred, sigende: I Mænd! I ere Brødre, hvi gjøre I hverandre Uret?

27. Men den, som gjorde sin Næste Uret, stødte ham fra sig og sagde: hvo haver sat dig til en Øverste og Dommer over os?

28. Vil du slaae mig ihjel, ligesom du igaar ihjelslog Ægypteren?

29. Men Moses flyede for denne Tales Skyld, og blev en Udlænding i Midians Land, hvor han avlede to Sønner.

30. Og der fyrretyve Aar vare fuldkommede, aabenbaredes Herrens Engel for ham i Sinai Bjergs Ørk, i en Tornebuskes Ildslue.

31. Men der Moses det saae, forundrede han sig over dette Syn; og der han gik hen for at beskue det, skete Herrens Røst til ham:

32. Jeg er dine Fædres Gud, Abrahams Gud og Isaaks Gud og Jakobs Gud. Da bævede Moses og turde ikke skue derhen.

33. Men Herren sagde til ham: løs Skoene af dine Fødder; thi det Sted, som du staaer paa, er hellig Jord.

34. Jeg haver grant seet det Onde, mit Folk lider i Ægypten, og hørt deres Suk, og er nedkommen at udfrie dem; og kom nu hid, jeg vil sende dig til Ægypten.

35. Denne Moses, hvilken de fornegtede, sigende: hvo haver sat dig til en Øverste og Dommer? denne sendte Gud til at være en Øverste og Befrier ved Engelens Haand, som aabenbaredes for ham i Tornebusken.

36. Denne udførte dem, der han havde gjort Undergjerninger og Tegn i Ægyptens Land og i det røde Hav og i Ørken i fyrretyve Aar.

37. Denne er den Moses, som sagde til Israels Børn: en Prophet skal Herren Eders Gud opreise Eder af Eders Brødre ligesom mig; ham skulle I høre.

38. Denne er den, som i Menigheden udi Ørken stod imellem Engelen, som talede til ham paa Sinai Bjerg, og vore Fædre; den, som annammede de levende Ord at give os;

39. hvem Eders Fædre ikke vilde lyde, men stødte ham fra sig og

V. 23. 2 Mos. 2, 11. Hebr. 11, 24. - **V. 26.** 2 Mos. 2, 13. 1 Mos. 13, 8. - **V. 27.** 2 Mos. 2, 14. - **V. 29.** 2 Mos. 2, 15. Hebr. 11, 27. - **V. 30.** 2 Mos. 3, 2. - **V. 32.** 2 Mos. 3, 15. 16. - **V. 34.** 2 Mos. 3, 10. - **V. 35.** 2 Mos. 2, 14. - **V. 36.** 2 Mos. 7, 10. fg. Ap. G. 2, 43. 2 Mos. 14, 21. - **V. 37.** 5 Mos. 18, 15. Ap. G. 3, 22. - **V. 38.** 2 Mos. 19, 3. c. 20, 1. Joh. 6, 68.

ndte med deres Hjerter tilbage til
Egypten, sigende til Aaron:
0. gjør os Guder, som kunne
ae foran os; thi vi vide ikke,
ad der er skeet denne Moses,
m udførte os af Ægyptens Land.
1. Og de gjorde en Kalv i de
mme Dage, og fremførte Offer
r Afguden, og vare lystige ved
res Hænders Gjerninger.
2. Men Gud vendte sig fra dem,
, gav dem hen at tjene Himme-
ls Hær, som skrevet er i Prophe-
mes Bog: have I vel, Israels
uus, offret mig Slagt-Offere og
dre Offere i fyretyve Aar i
rken?
3. Og I bare Molochs Taber-
kel og Remphans, Eders Guds,
tjerne, de Billeder, som I havde
ort for at tilbede dem; og jeg vil
ytte Eder bort paa hiin Side
abylon.
4. Vidnesbyrdets Tabernakel var
landt vore Fædre i Ørken, lige-
m han befalede Moses at gjøre
t efter den Lignelse, som han
vde seet.
5. Dette annammede vore Fædre
indførte det under Josva i Lan-
t, som Hedningerne havde inde,
ilke Gud uddrev fra vore Fædres
asyn, indtil Davids Dage.
6. Han fandt Naade for Gud,
begjerede at udsee et Tabernakel
r Jakobs Gud.
7. Men Salomo byggede ham
Huus.

48. Dog den Høieste boer ikke i Templer, gjorte med Hænder, som Propheten siger:

49. Himmelen er min Throne, men Jorden mine Fødders Skammel, hvad Huus ville I bygge mig, siger Herren, eller hvor er min Hviles Sted?

50. Haver ikke min Haand gjort alt dette?

51. I haarde Halse og Uomskaarne paa Hjerte og Øren! I imodstaae altid den Hellig Aand, som Eders Fædre, saa og I.

52. Hvilken af Propheterne forfulgte ikke Eders Fædre? og de ihjelsloge dem, som forud forkyndte den Retfærdiges Tilkommelse, hvis Forrædere og Mordere I nu ere blevne;

53. I, som annammede Loven under Engles Besørgelse, og have ikke holdt den!

54. Men der de hørte dette, skar det dem i deres Hjerte, og de bede Tænderne sammen imod ham.

55. Men som han var fuld af den Hellig Aand, skuede han op imod Himmelen, og saae Guds Herlighed, og Jesus staaende hos Guds høire Haand.

56. Og han sagde: see, jeg seer Himlene aabnede, og Menneskens Søn staaende hos Guds høire Haand.

57. Men de raabte med høi Røst, og holdt for deres Øren, og stormede samdrægteligen ind paa ham.

V. 40. 2 Mos. 32, 1. - **V. 42.** Jer. 19, 3. Ez. 20, 8. fg. Amos 5, 25. - **V. 44.** 2 Mos. 25, 9. fg. 40. Hebr 8, 5. - **V. 45.** Jos. 3. fg. c. 18, 1. - **V. 46.** 2 Sam. 7, 2. S. 132, 5. - **V. 47.** 1 Kong. 6, 1. - **V. 48.** 1 Kong. 8, 27. Ap. G. 17, 24. Es. 66, 1 2. - **V. 51.** 2 Mos. 32, 9. c. 33, 3. Jer. 6, 10. c. 9, 26. Ez. 44, 9. Luc. 7, 30 - **V. 52.** Matth. 23, 34. - **V. 53.** 2 Mos. 20, 1. fg Gal. 3, 19. - **V. 54.** c. 5, 33. - **V. 56.** Rom. 8, 34. Hebr. 12, 2.

58. Og de stødte ham ud udenfor Staden og stenede ham; og Vidnerne lagde deres Klæder af ved en ung Mands Fødder, som hedte Saulus.

59. Og de stenede Stephanus, som bad og sagde: Herre Jesus, annam min Aand!

60. Men han faldt paa Knæ og raabte med høi Røst: Herre, tilregn dem ikke denne Synd! Og som han dette sagde, sov han hen.

8. Capitel.

(I) Saulus forfølger Menigheden, 1-4. (II) Philip omvender Samaritanerne, 5-13. (III) Apostlerne lægge Hænder paa dem, de faae den Hellig Aand; Simon vil tilkjøbe sig Aandens Gaver, og straffes derfor, 14-25. (IV) Philip omvender og døber Candaces Hofmand, 26-40.

1. Men ogsaa Saulus havde Velbehag i hans Mord. Og paa samme Dag begyndtes en stor Forfølgelse over Menigheden i Jerusalem, og de adspredtes alle over Judæas og Samarias Egne, undtagen Apostlerne.

2. Men gudfrygtige Mænd udbare Stephanus og holdt en stor Begrædelse over ham.

3. Men Saulus plagede Menigheden, og gik ind i Husene og trak baade Mænd og Kvinder frem, og overantvordede dem i Fængsel.

4. Imidlertid gik de Adspredte omkring og forkyndte Evangeliums Lære.

5. Da kom og Philip til Samarias Stad og prædikede Christus for dem.

6. Og Folket gav samdrægteligen Agt paa det, som sagdes af Philip, idet de hørte og saae de Tegn, som han gjorde.

7. Thi af Mange, som havde urene Aander, fore de ud, raabende med høi Røst; men mange Værkbrudne og Halte bleve helbredte.

8. Og der blev en stor Glæde i denne Stad.

9. Men en Mand, ved Navn Simon, havde før drevet Trolddom i Staden og forvildet det samaritanske Folk og sagt sig selv at være stor.

10. Efter ham hang Alle, Smaa og Store, og sagde: denne er den Guds Kraft, den store.

11. Men de hang efter ham, fordi han havde en lang Tid forvildet dem med Trolddomskunster.

12. Men der de troede Philip, som forkyndte Evangelium om det, som hører til Guds Rige, og Jesu Christi Navn, lode de sig døbe, baade Mænd og Kvinder.

13. Men Simon troede og selv, og lod sig døbe, og holdt sig til Philip; og da han saae de Tegn og store kraftige Gjerninger, som skete, forundrede han sig storligen.

14. Men der Apostlerne i Jerusalem hørte, at Samaria havde annammet Guds Ord, udsendte de Peter og Johannes til dem,

15. hvilke, der de vare komne ned, bade for dem, at de maatte faae den Hellig Aand.

16. (Thi den var endnu ikke kommen paa Nogen af dem, men de vare alene døbte i den Herres Jesu Navn.)

V. 58. c. 22, 20. - **V. 59.** Pſ. 31, 6. Luc. 23, 46. 1 Petr. 4, 19. - **V. 60.** Matth. 5, 44. Luc. 23, 34. - **C. 8. V. 1.** c. 7, 58 .c. 22, 20. - **V. 2.** Matth. 14, 12. - **V. 3.** c. 22, 4. c. 26, 10. 11. - **V. 4.** c. 11, 19. - **V. 5.** c. 6, 5. **V. 7.** Marc. 16, 17. - **V. 8.** Joh. 4, 39. 40. fg. - **V. 15.** c. 2, 38. - **V. 16.** c. 19, 2.

17. Da lagde de Hænderne paa dem, og de fik den Hellig Aand.

18. Men der Simon ſaae, at den Hellig Aand blev given ved Haands-paalæggelſe af Apoſtlerne, bragte han dem Penge, ſigende:

19. giver og mig denne Magt, at hvem jeg lægger Hænderne paa, han maa faae den Hellig Aand.

20. Men Peter ſagde til ham: dine Penge være forbandede tilligemed dig, fordi du mener at kunne erhverve den Guds Gave for Penge.

21. Du haver ikke Deel eller Lod i dette Ord; thi dit Hjerte er ikke ret for Gud.

22. Omvend dig derfor fra denne din Ondſkab, og bed Gud, om dit Hjertes Paafund maatte forlades dig.

23. Thi jeg ſeer, at du er betagen af en bitter Galde og beſnæret af Uretfærdighed.

24. Men Simon ſvarede og ſagde: beder I for mig til Herren, at Intet af det, ſom I have ſagt, ſkal komme over mig.

25. Men der de havde vidnet og talet Herrens Ord, vendte de tilbage til Jeruſalem igjen, og prædikede Evangelium i mange af de Samaritaners Byer.

26. Men Herrens Engel talede til Philip og ſagde: ſtaa op og gak mod Sønden, paa den Vei, ſom gaaer ned fra Jeruſalem til Gaza; den er øde.

27. Og han ſtod op og gik hen; og ſee, der var en Æthioper, en Gilding, en mægtig Mand hos Candace, Æthiopernes Dronning, ſom var ſat over al hendes Skat; han var kommen til Jeruſalem for at tilbede.

28. Og han drog hjem og ſad paa ſin Vogn, og læſte Propheten Eſaias.

29. Men Aanden ſagde til Philip: gak frem og hold dig til denne Vogn.

30. Men Philip løb til og hørte ham læſe Propheten Eſaias; og han ſagde: forſtaaer du og det, ſom du læſer?

31. Men han ſagde: hvorledes ſkulde jeg kunne det, uden Nogen veileder mig? Og han bad Philip ſtige op og ſidde hos ſig.

32. Men det Stykke af Skriften, ſom han læſte, var dette: ſom et Faar blev han ført til Slagterbænken, og ſom et Lam er ſtumt mod den, der klipper det, ſaaledes oplader han ei ſin Mund.

33. I hans Fornedrelſe blev hans Dom fuldendt; men hvo ſkal kunne fortælle hans Tid? efterdi hans Liv blev borttaget af Jorden.

34. Men Gildingen ſpurgte Philip og ſagde: jeg beder dig, om hvem taler Propheten dette? om ſig ſelv, eller om en Anden?

35. Da oplod Philip ſin Mund, og begyndte fra dette Prophetens Sted at forkynde ham Jeſus.

36. Men ſom de droge frem ad Veien, kom de til noget Vand, og Gildingen ſagde: ſee, der er Vand, hvad hindrer mig fra at blive døbt?

V. 17. c. 6, 6. c. 13, 3. - **V. 20.** Matth. 10, 8. - **V. 22.** c. 3, 26. - **V. 23.** 5 Moſ. 29, 18. - **V. 32.** Eſ. 53, 7. 8. - **V. 36.** c. 10, 47.

37. Men Philip sagde: dersom du troer af ganske Hjerte, kan det skee. Men han svarede og sagde: jeg troer, at Jesus Christus er Guds Søn.

38. Og han bød Vognen holde; og de nedstege begge i Vandet, baade Philip og Gildingen; og han døbte ham.

39. Men der de opstege af Vandet, bortrykkede Herrens Aand Philip, og Gildingen saae ham ikke mere; thi drog han sin Vei med Glæde.

40. Men Philip blev funden i Asdod, og han vandrede der igjennem, og prædikede Evangelium i alle Stæder, indtil han kom til Cæsarea.

9. Capitel.

(I) Saulus omvendes, og derefter døbes af Ananias, 1-19. (II) Han prædiker, forfølges, flyer, kommer til Jerusalem, maa atter flye; Menigheden har Fred, 20-31. (III) Peter helbreder Æneas, 32-35. (IV) Opvækker Tabitha, 36-43.

1. Men Saulus fnøs endnu med Trusel og Mord mod Herrens Disciple, og gik til den Ypperstepræst,

2. og begjerede af ham Breve til Damascus til Synagogerne, paa det, om han fandt nogle Mænd eller Kvinder, som vare af denne Lærevei, han da kunde føre dem bundne til Jerusalem.

3. Men idet han reiste og kom nær til Damascus, omskinnede ham hasteligen et Lys fra Himmelen.

4. Og han faldt til Jorden og hørte en Røst, som sagde til ham: Saul! Saul! hvi forfølger du mig?

5. Men han sagde: hvo er du, Herre? Men Herren sagde: jeg er Jesus, den du forfølger; det vil blive dig haardt at stampe mod Braadden.

6. Og han sagde, bævende og forfærdet: Herre! hvad vil du, at jeg skal gjøre? Og Herren sagde til ham: staa op og gak ind i Staden, og det skal siges dig, hvad dig bør at gjøre.

7. Men de Mænd, som vandrede med ham, stode forfærdede, da de vel hørte Røsten, men saae Ingen.

8. Og Saulus reiste sig op fra Jorden; men der han oplod sine Øine, saae han Ingen. Men de ledte ham ved Haanden og førte ham ind i Damascus.

9. Og han saae ikke i tre Dage, og han aad ikke, ei heller drak han.

10. Men der var en Discipel i Damascus, ved Navn Ananias, og Herren sagde til ham i et Syn: Ananias! Men han sagde: see, her er jeg, Herre!

11. Men Herren sagde til ham: staa op, gak hen i den Gade, som kaldes den lige og spørg i Judas' Huus efter En ved Navn Saulus fra Tarsus; thi see, han beder.

12. Og han har seet i et Syn en Mand, ved Navn Ananias, at komme ind og lægge Haanden paa ham, at han skulde blive seende.

13. Men Ananias svarede: Herre! jeg haver hørt af Mange om denne Mand, hvor meget Ondt han haver gjort dine Hellige i Jerusalem.

V. 37. Matth. 16, 16. - **V. 40.** Jos. 15, 47. *Ap. G. 10, 1.* - **C. 9. V. 1.** c. 26, 9. 10. *Gal. 1, 13. fg. 1 Tim. 1, 13.* - **V. 2.** c. 22, 5. - **V. 3.** c. 22, 6. 1 Cor. 15, 8. - **V. 4.** c. 26, 14. Luc. 10, 16. - **V. 5.** c. 5, 39. - **V. 6.** c. 10, 6. - **V. 10.** c. 22, 12.

14. Og han haver her Magt af de Ypperstepræster at binde alle dem, som paakalde dit Navn.

15. Men Herren sagde til ham: gak hen, thi denne er mig et udvalgt Redskab, at bringe mit Navn frem for Hedninger og Konger og Israels Børn;

16. thi jeg vil vise ham, hvor meget det bør ham at lide for mit Navns Skyld.

17. Men Ananias gik hen og kom ind i Huset, og lagde Hænderne paa ham og sagde: Saul, Broder! Herren haver sendt mig, Jesus, der aabenbaredes for dig paa Veien, ad hvilken du kom, at du skal vorde seende igjen, og fyldes med den Hellig Aand.

18. Og strax faldt det fra hans Øine ligesom Skæl, og han blev seende i det samme, og stod op og blev døbt.

19. Og han fik Mad og blev styrket. Men Saulus blev nogle Dage hos Disciplene i Damascus.

20. Og strax prædikede han Christus i Synagogerne, at han er den Guds Søn.

21. Men Alle, som det hørte, forbausedes og sagde: er det ikke ham, som i Jerusalem plagede dem, som paakalde dette Navn, og var kommen hid for at føre dem bundne til de Ypperstepræster?

22. Men Saulus styrkedes end mere og igjendrev Jøderne, som boede i Damascus, og beviste, at denne er den Christus.

23. Men mange Dage derefter holdt Jøderne Raad om at slaae ham ihjel.

24. Men Saulus fik deres Efterstræbelse at vide. Og de bevogtede Portene baade Dag og Nat, at de kunde ihjelslaae ham.

25. Men Disciplene toge ham om Natten og nedhisede ham over Muren i en Kurv.

26. Men der Saulus kom til Jerusalem, forsøgte han at holde sig nær til Disciplene; og de frygtede alle for ham og troede ikke, at han var en Discipel.

27. Men Barnabas tog ham til sig og førte ham til Apostlerne; og han fortalte dem, hvorledes han havde seet Herren paa Veien, og at han havde talet til ham, og hvorledes han i Damascus havde lært frimodigen i Jesu Navn.

28. Og han gik ind og gik ud med dem i Jerusalem,

29. og lærte frimodigen i den Herres Jesu Navn. Og han talede og tvistede med Hellenisterne; men de toge sig for at slaae ham ihjel.

30. Men da Brødrene fik det at vide, førte de ham til Cæsarea og sendte ham videre til Tarsus.

31. Saa havde da Menighederne Fred over ganske Judæa og Galilæa og Samaria, og vandrede i Herrens Frygt, og ved den Hellig Aands Ledsagelse formeredes de.

32. Men det skete, der Peter drog allevegne omkring, at han kom ogsaa til de Hellige, som boede i Lydda.

33. Der fandt han en Mand ved Navn Æneas, som havde ligget otte

V. 15. c. 13, 2. c. 22, 14. 15. - V. 16. 2 Cor. 11, 23. - V. 22. Tit. 1, 9. - V. 23. 2 Cor. 11, 32. - V. 26. Gal. 1, 18. - V. 27. c. 26, 22. - V. 30. c. 11, 25.

Aar ved Sengen og var værkbruden.

34. Og Peter sagde til ham: Æneas! Jesus Christus helbreder dig; staa op, og red selv under dig. Og han stod strax op.

35. Og Alle, som boede i Lydda og Saron, saae ham og omvendte sig til Herren.

36. Men der var en Disciplinde i Joppe, ved Navn Tabitha, hvilket udlagt betyder Dorkas; hun var rig paa gode Gjerninger og gav mange Almisser.

37. Men det begav sig i de samme Dage, at hun blev syg og døde. Da toede de hende og lagde hende paa Salen.

38. Men efterdi Lydda var nær ved Joppe, udsendte Disciplene, der de hørte, at Peter var der, to Mænd til ham og bade ham, uden Forhaling at komme over til dem.

39. Men Peter stod op og gik med dem. Og der han kom derhen, førte de ham op paa Salen, og alle Enkerne stode omkring ham, græd og viste ham de Kjortler og Klæder, som samme Dorkas havde gjort, den Stund hun var hos dem.

40. Men Peter bød dem alle at gaae ud, og faldt paa Knæ og bad; og han vendte sig til Legemet og sagde: Tabitha, staa op! Men hun oplod sine Øine, og der hun saae Peter, satte hun sig op.

41. Men han gav hende Haanden og reiste hende op; og han kaldte ad de Hellige og Enkerne, og fremstillede hende levende.

42. Men det blev vitterligt over al Joppe, og Mange troede paa Herren.

43. Og det skete, at han blev mange Dage i Joppe hos en vis Simon, en Garver.

10. Capitel.

(I) Den gudfrygtige Cornelius seer en Engel i et Syn; sender Bud til Peter, 1–8. (II) Peters Henrykkelse; han gaaer ned til Cæsarea, 9–24. (III) Hans Tale og Prædiken om Christus for Cornelius og andre Hedninger, som faae den Hellig Aand, og siden døbes, 25–48.

1. Men der var en Mand i Cæsarea ved Navn Cornelius, en Høvedsmand af den Rode, som kaldtes den italiske.

2. Han var from og frygtede Gud med sit ganske Huus, og gav Folket mange Almisser og bad altid til Gud.

3. Han saae klarligen i et Syn, ved den niende Time paa Dagen, en Guds Engel, som kom ind til ham og sagde til ham: Cornelius!

4. Men han saae stivt paa ham, og blev forfærdet og sagde: hvad er det, Herre? Han sagde til ham: dine Bønner og dine Almisser ere stegne op for Gud og ihukommede.

5. Og send nu Nogle til Joppe og lad hente Simon, som kaldes med Tilnavn Peter.

6. Han er til Herberge hos en vis Simon, en Garver, hvis Huus er ved Havet; han skal sige dig, hvad dig bør at gjøre.

V. 34. Matth. 9, 6. - V. 36. c. 10, 2. - V. 40. Marc. 5, 41. - V. 42. c. 4, 4. Joh. 8, 30. c. 10, 42. - V. 43. c. 10, 6. -

C 10. V. 1. Matth. 8, 5. **- V. 2.** v. 22. Dan. 4, 27. **- V. 6.** c. 9, 6.

7. Men der Engelen, ſom talede
Cornelius, var bortgangen, kaldte
n to af ſine Huusſvende og en
dfrygtig Stridsmand af dem, ſom
re om ham.
8. Og han fortalte dem det alt-
nmen og udſendte dem til Joppe.
9. Men anden Dagen, der diſſe
ſte paa Veien og kom nær til
taden, ſteg Peter op paa Huſet
bede, ved den ſjette Time.
10. Men han blev meget hungrig
vilde have Noget at ſpiſe; men
edens de lavede til, overfaldt ham
Henrykkelſe.
11. Og han ſaae Himmelen aab-
t og Noget ſtige ned til ſig, ſom
ſtor linned Dug, bundet ved de
e Hjørner og nedladt paa Jorden;
12. i hvilket vare alle Slags af
ordens firefødde Dyr og vilde og
gbende Dyr og Himmelens Fugle.
13. Og en Røſt ſkete til ham:
a op, Peter, ſlagt og æd!
14. Men Peter ſagde: ingenlunde,
erre! thi aldrig haver jeg ædet
get Vanhelligt eller Ureent.
15. Og Røſten ſagde atter anden
ang til ham: hvad Gud haver
nſet, holde du ikke for ureent!
16. Men dette ſkete tre Gange;
Dugen blev igjen optagen til
immelen.
17. Men der Peter tvivlede ved
ſelv, hvad dette Syn, ſom han
vde ſeet, maatte betyde, ſee, da
de de Mænd for Døren, ſom
re udſendte af Cornelius, ſom
vde opſpurgt Simons Huus.
18. Og de raabte og ſpurgte, om
Simon, med Tilnavn Peter, var
der til Herberge?
19. Men idet Peter grublede over
Synet, ſagde Aanden til ham: ſee,
tre Mænd lede efter dig.
20. Staa derfor op, ſtig ned og
drag med dem uden at tvivle, thi
jeg haver udſendt dem.
21. Men Peter ſteg ned til Mæn-
dene, ſom vare ſendte til ham fra
Cornelius, og ſagde: ſee, jeg er den,
ſom I lede efter; hvad er Aarſagen,
hvorfor I ere her?
22. Men de ſagde: Cornelius, en
Høvedsmand, en retfærdig Mand,
og ſom frygter Gud, ſom haver
godt Vidnesbyrd af alt Jødernes
Folk, haver faaet guddommelig Be-
faling ved en hellig Engel, at han
ſkulde lade dig hente til ſit Huus
og høre dine Ord.
23. Da kaldte han dem ind og
gav dem Herberge. Men den anden
Dag drog Peter ud med dem, og
nogle af Brødrene fra Joppe gik
med ham.
24. Og den anden Dag kom de
til Cæſarea. Men Cornelius ven-
tede paa dem, og havde ſammenkaldt
ſine Paarørende og nærmeſte Venner.
25. Men ſom det ſkete, at Peter
gik ind, mødte Cornelius ham, og
faldt ned for hans Fødder og tilbad.
26. Men Peter reiſte ham op og
ſagde: ſtaa op; jeg er og ſelv et
Menneſke.
27. Og der han havde talet med
ham, gik han ind og fandt Mange,
ſom vare komne ſammen.

V. 11. Luc. 13, 29. - V. 14. Ez. 4, 14. 3. 15. Matth. 15, 11. Rom. 14, 14. 17. 1 n. 4, 4. Tit. 1, 15. - V. 20. c. 15, 7. - V. 21. Joh. 18, 5. - V. 22. v. 2. Luc. 7, 4. 5. - V. 26. Nab. 19, 10. c. 22, 9.

28. Og han sagde til dem: I vide, hvor utilbørligt det er for en jødisk Mand, at omgaaes med eller komme til En, som er af et fremmed Folk; men mig haver Gud viist, ikke at kalde noget Menneske vanhelligt eller ureent.

29. Derfor kom jeg og uden Modsigelse, der jeg blev kaldet hid; og nu spørger jeg Eder, hvorfor I kaldte mig?

30. Og Cornelius sagde: for fire Dage siden fastede jeg indtil denne Time, og ved den niende Time bad jeg i mit Huus; og see, en Mand stod for mig i et skinnende Klædebon.

31. Og han sagde: Cornelius! din Bøn er hørt, og dine Almisser ere ihukommede for Gud.

32. Send derfor til Joppe, og lad kalde til dig Simon med Tilnavn Peter; han er til Herberge i Simons, den Garvers Huus ved Havet; han skal tale til dig, naar han kommer.

33. Derfor sendte jeg strax til dig, og du gjorde vel, at du kom. Nu ere vi derfor alle tilstede for Guds Aasyn, at høre Alt, hvad dig er befalet af Gud.

34. Men Peter oplod Munden og sagde: jeg befinder i Sandhed, at Gud anseer ikke Personer;

35. men hvo iblandt alle Folk, som ham frygter og gjør Retfærdighed, er ham behagelig.

36. Hvad den Lære angaaer, som han udsendte til Israels Børn, de han lod forkynde Fred ved Jesu Christus, (han er Alles Herre!)

37. da vide I, hvad der er ske over al Judæa, og begyndte fra Ga lilæa, efter den Daab, som Johan nes prædikede:

38. anlangende Jesus af Nazareth hvorledes Gud salvede ham med de Hellig Aand og Kraft; hvilken dre omkring og gjorde vel og helbredet Alle, som vare overvældede af Djæ velen; thi Gud var med ham.

39. Og vi ere Vidner til alt det som han haver gjort i Jødernes Land og i Jerusalem, hvilken d sloge ihjel og hængte paa et Træ.

40. Ham opreiste Gud paa de tredie Dag, og lod ham aabenbares,

41. ikke for alt Folket, men for de Vidner, som vare forud beskikkede af Gud, for os, vi som aad og drak med ham, efterat han var opstanden fra de Døde.

42. Og han haver budet os at prædike for Folket og at vidne, at han er den af Gud bestemte Leven des og Dødes Dommer.

43. Denne give alle Propheterne Vidnesbyrd, at hver den, som tror paa ham, skal faae Syndernes For ladelse ved hans Navn.

44. Der Peter endnu talede disse

V. 28. 2 Mos. 23, 32. 33 5 Mos. 7, 2. fg. Joh. 4, 9. Ap. G. 11, 3. - **V. 31.** v. 4. Luc. 1, 13. - **V. 33.** 1 Sam. 3, 9. - **V. 34.** 5 Mos. 10, 17. 2 Kron. 19, 7. Job 34, 19. Rom. 2, 11. Gal. 2, 6. 1 Petr. 1, 17. - **V. 35.** *Es. 56, 6.* - **V. 36.** Luc. 4, 15. Joh. 16, 33. *Rom. 5, 1. Col. 1, 20.* 1 Cor. 8, 6. - **V. 37.** *Matth. 4, 12. fg.* - **V. 38.** Ps. 45, 8. Es. 61, 1. Luc. 4, 18. Joh. 3, 2. Col. 2, 9. - **V. 39.** Joh. 15, 27. Ap. G. 5, 32. - **V. 40.** c. 24. 1 Cor. 15, 4. - **V. 41.** Joh. 15, 27. c. 2 19. 26. 1 Cor. 15, 5. Luc. 24, 30. Joh. 21. 1 - **V. 42.** Joh. 5, 27. Ap. G. 17. 31. Rom 14, 9. 2 Cor. 5, 10. - **V. 43.** Es. 53, 5. Jer. 31, 34. Ez. 34, 15. 16. Dan. 9, 24. He 1, 1. c. 13, 14, Mich. 7, 18. 1 Joh. 2. 12.

Ord, faldt den Hellig Aand paa alle dem, som hørte Ordet.

45. Og de Troende af Omskærelsen, saa mange som vare komne med Peter, bleve meget forfærdede over, at den Hellig Aands Gave blev og udøst over Hedningerne;

46. thi de hørte dem tale med fremmede Tungemaal og prise Gud.

47. Da svarede Peter: mon Nogen kan formene Vandet, at disse ikke skulle døbes, som have annammet den Hellig Aand, ligesom og vi?

48. Og han befoel, at de skulde døbes i Herrens Navn. Da bade de ham at blive der nogle Dage.

11. Capitel.

(I) Peter forsvarer sin Omgang med Hedningerne, 1-18. (II) De udsprede Disciple prædike her og der; i Antiochia omvendes Mange. Barnabas sendes til dem og styrker dem, 19-24. (III) Barnabas henter Saulus til Antiochia; Agabus forkynder en Dyrtid; der samles Almisser til de Christne i Judæa, 25-30.

1. Men Apostlerne og Brødrene, som vare i Judæa, hørte, at ogsaa Hedningerne havde annammet Guds Ord.

2. Og der Peter kom op til Jerusalem, tvistede de af Omskærelsen med ham og sagde:

3. du er gaaet ind til Uomskaarne og haver ædet med dem.

4. Men Peter begyndte og forklarede dem det i Sammenhæng, sigende:

5. jeg var i Staden Joppe og bad; og jeg saae i Henrykkelse et Syn, Noget, der steg ned, som en stor linned Dug, der nedlodes fra Himmelen ved dets fire Hjørner, og det kom til mig.

6. Jeg stirrede paa det og betragtede og saae Jordens firefødde Dyr og vilde og krybende Dyr og Himmelens Fugle.

7. Men jeg hørte en Røst, som sagde til mig: staa op, Peter, slagt og æd!

8. Men jeg sagde: ingenlunde, Herre! thi aldrig kom noget Vanhelligt eller Ureent i min Mund.

9. Men Røsten svarede mig anden Gang af Himmelen: hvad Gud haver renset, holde du ikke for ureent.

10. Men dette skete tre Gange; og det blev altsammen igjen draget op til Himmelen.

11. Og see, i det Samme stode tre Mænd for Huset, i hvilket jeg var, som vare udsendte til mig fra Cæsarea.

12. Men Aanden sagde til mig, at jeg skulde gaae med dem og ikke tvivle. Men og disse sex Brødre droge med mig, og vi gik ind i Mandens Huus.

13. Og han kundgjorde os, hvorledes han havde seet Engelen staaende i hans Huus og sigende til ham: send Nogle til Joppe og lad hente Simon med Tilnavn Peter.

14. Han skal sige Ord til dig, ved hvilke du og dit ganske Huus skal frelses.

15. Men idet jeg begyndte at tale, faldt den Hellig Aand paa dem, ligesom og paa os i Begyndelsen.

16. Da kom jeg Herrens Ord

V. 44. c. 4, 31. c. 8, 17. - **V. 45.** c. 15, 8. - **V. 46.** Joh. 4, 40. - **C. 11. V. 2.** c. 10, 45. - **V. 3.** *c. 10, 28.* - **V. 5.** c. 9, 42. c. 10, 8. 9. - **V. 6.** c. 10, 12. - **V. 8.** 5 Mos. 14, 3. - **V. 11.** c. 10, 17. - **V. 12.** c. 10, 23. - **V. 14.** c. 10, 6. - **V. 15.** c. 2, 4. c. 10, 44.

ihu, der han sagde: Johannes døbte vel med Vand; men I skulle døbes med den Hellig Aand.

17. Dersom Gud da haver givet dem lige Gave med os, der de troede paa den Herre Jesus Christus, hvo var da jeg, at jeg skulde kunne hindre Gud?

18. Men der de hørte det, bleve de rolige, og lovede Gud og sagde: saa haver Gud og givet Hedningerne Omvendelse til Livet!

19. Men de, som vare adspredte siden den Trængsel, som reiste sig formedelst Stephanus, vandrede om indtil Phoenicien og Cypern og Antiochia, og talede Ordet til Ingen, uden til Jøderne alene.

20. Men iblandt dem vare nogle Mænd fra Cypern og Cyrene, som kom til Antiochia og talede til Hellenisterne, og prædikede den Herre Jesus.

21. Og Herrens Haand var med dem, og et stort Antal troede og omvendte sig til Herren.

22. Men Rygtet om dem kom Menigheden i Jerusalem for Øren, og de udsendte Barnabas, at han skulde drage indtil Antiochia.

23. Denne, der han kom derhen og saae Guds Naade, glædede sig og formanede Alle, at de med Hjertets Forsæt skulde blive ved Herren.

24. Thi han var en god Mand og fuld af den Hellig Aand og Tro. Og der blev meget Folk ført til Herren.

25. Men Barnabas drog ud til Tarsus for at opsøge Saulus; der han fandt ham, førte han h til Antiochia.

26. Men det skete, at de et he Aar igjennem forsamledes i Meni heden og lærte meget Folk, og Disciplene først i Antiochia bl kaldte Christne.

27. Men i de samme Dage k Propheter ned fra Jerusalem til A tiochia.

28. Og een af dem, ved Na Agabus, stod op og tilkjendegav Aanden, at der skulde komme en Hunger over ganske Jorderige, h ken og kom under Keiser Claudi

29. Men Disciplene besluttede sende, hver efter sin Evne, No til Hjælp for Brødrene, som bo i Judæa;

30. hvilket de og gjorde, og sen det til de Ældste ved Barnabas' Saulus' Haand.

12. Capitel.

(I) Herodes lader Jakob dræbe og P fængsle; denne frelses ved en Engel, 1- (II) Herodes' Gjerninger, Stolthed og D 18-23. (III) Guds Ords Fremgang; Barna og Saulus reise, og tage Johannes Mar med sig, 24. 25.

1. Men ved den samme Tid la Kong Herodes Haand paa Nogle Menigheden, for at mishandle de

2. Men han lod Jakob, Johann Broder, henrette med Sværd.

3. Og der han saae, at det hagede Jøderne, gik han videre, lod ogsaa Peter gribe. (Men var de usyrede Brøds Dage.)

V. 16. c. 1, 5. Matth. 3, 11. fg. Es. 44, 3. *Joel 3, 1.* - **V. 19.** c. 8, 1. - **V. 21.** Joh. 4, *30. c. 10, 42. Ap. G.* 4, 4. c. 5, 14. c. 9, - **V. 23.** *c. 13, 43.* - **V. 24.** c. 6, 5. c. 5, 14. - **V. 25.** Gal. 2, 11. - **V. 28.** c. 10. - **V. 29.** Rom. 15, 25. fg. 1 Cor. 16, fg. 2 Cor. 8, 4. Gal. 2, 10. - **V. 30.** c. 25. - **C. 12. V. 1.** c. 4, 3. c. 5, 18.

4. Der han havde grebet ham, tte han ham og i Fængsel, og ıerantvordede ham at bevogtes af ɛe Vagtskifter, hvert paa fire Mand, ı han efter Paasken vilde føre ham em for Folket.

5. Saa blev da Peter bevogtet i ængslet; men der skete af Menigeden iprig Bøn til Gud for ham.

6. Men der Herodes vilde føre am frem, sov Peter i den samme lat imellem to Stridsmænd, bunm med to Lænker, og Vagten for)øren tog vare paa Fængslet.

7. Og see, Herrens Engel stod r ham, og et Lys skinnede i ængslet; men han slog Peter paa 5iden og vakte ham op og sagde: aa hastig op! og Lænkerne faldt ım af Hænderne.

8. Og Engelen sagde til ham: ınd op om dig og paabind dine 5aaler. Men han gjorde saa. Og an sagde til ham: kast din Kjortel m dig og følg mig.

9. Og han gik ud og fulgte ham, g vidste ikke, at det, som skete ved ngelen, var virkeligt, men meente, t han saae et Syn.

10. Men de gik igjennem den rste og anden Vagt og kom til en Jernport, ad hvilken man gaaer il Staden; denne oplodes af sig lv for dem, og de kom ud og gik ı Gade frem, og strax skiltes Enelen fra ham.

11. Og der Peter kom til sig selv, ıgde han: nu veed jeg i Sandhed, : Herren udsendte sin Engel og bfriede mig fra Herodes' Haand og fra al det jødiske Folks Forventelse.

12. Og som han besindede sig, kom han for Marias Huus, som var Moder til Johannes med Tilnavn Marcus, hvor Mange vare forsamlede og bade.

13. Men da Peter bankede paa Forstuens Dør, kom en Pige ved Navn Rhode frem, for at høre, hvo der var.

14. Og da hun kjendte Peters Røst, aabnede hun af Glæde ikke Døren, men løb ind og forkyndte dem, at Peter stod for Døren.

15. Da sagde de til hende: du raser. Men hun stod fast derpaa, at det var saaledes. Men de sagde: det er hans Engel.

16. Men Peter blev ved at banke paa, og der de lode op, saae de ham og bleve saare forfærdede.

17. Da vinkede han ad dem med Haanden, at de skulde tie; og han fortalte dem, hvorledes Herren havde ført ham ud af Fængslet. Og han sagde: forkynder Jakob og Brødrene dette. Og han gik ud og drog til et andet Sted.

18. Men der det blev Dag, var der ikke liden Forvirring iblandt Stridsmændene, hvor Peter var bleven.

19. Men der Herodes lod ham søge, og ikke fandt ham, forhørte han Vagten og befoel, at de skulde afstraffes. Og han drog ned fra Judæa til Cæsarea og opholdt sig der.

20. Men Herodes var fjendtlig

V. 4. Joh. 21, 18. Ap. G. 16, 24. - V. 7. 5, 19. - V. 10. c. 16, 26. - V. 12. c. 15, 37. - V. 17. c 13, 16. c. 19, 33. Marc. 16, 7.

sindet imod de Tyrier og Sidonier. Men de kom samdrægteligen til ham og fik Blastus, som var Kongens øverste Kammerbetjent, paa deres Side og bade om Fred, fordi deres Land fik Tilførsel fra Kongens.

21. Men paa en bestemt Dag iførte Herodes sig et kongeligt Klædebon og satte sig paa Thronen og holdt en Tale til dem.

22. Men Folket raabte til ham: det er Guds Røst, og ikke et Menneskes.

23. Men strax slog Herrens Engel ham, fordi han ikke gav Gud Æren; og han blev fortæret af Orme og opgav Aanden.

24. Men Guds Ord havde Fremgang og udbredtes.

25. Men Barnabas og Saulus kom tilbage fra Jerusalem, efterat de havde fuldført deres Ærinde, og de havde med sig Johannes med Tilnavn Marcus.

13. Capitel.

(I) Den Hellig Aand kalder Barnabas og Saulus til at prædike for Hedningerne, 1-3. (II) De prædike i Salamis og Paphus, hvor Sergius Paulus omvendes, og Elimas straffes, 4-12. (III) Johannes Marcus forlader dem; Paulus prædiker i Antiochia i Pisidien om Christus, 13-43. (IV) Jøderne forbittres; Apostlerne gaae til Iconium, 44-52.

1. Men i Antiochia, i den derværende Menighed, vare der nogle Propheter og Lærere, nemlig Barnabas og Simon med Tilnavn Niger, og Lucius den Cyrenæer, og Manaen, som var opfødt med Herodes den Fjerdings-Fyrste, Saulus.

2. Men der de holdt Gudstjene og fastede, sagde den Hellig Aan udtager mig Barnabas og Saul til den Gjerning, hvortil jeg ha kaldet dem.

3. Da fastede de og bade, lagde Hænderne paa dem og l dem gaae.

4. Disse, udsendte af den Hel Aand, droge da ned til Seleuc og seilede derfra til Cypern.

5. Og der de vare komne til S lamis, forkyndte de Guds Or Jødernes Synagoger; men de ha ogsaa Johannes til Medhjælper.

6. Og der de vare dragne igj nem Øen indtil Paphus, fandt en Troldkarl, en falsk Prophet, Jøde, hvis Navn var Barjesus.

7. Han var hos Landshøvdin Sergius Paulus, en forstan Mand. Denne kaldte Barnabas Saulus til sig og begjerede at h Guds Ord.

8. Men Elimas eller Troldkarl (thi dette betyder hans Navn), f dem imod og søgte at afvende Lan høvdingen fra Troen.

9. Men Saulus, (som og kal Paulus), fyldt med den Hellig Aa saae stivt paa ham og sagde:

10. o, du Djævels Barn, fuld al List og al Skalkhed, al Retfo digheds Fjende! vil du ikke lade at forvende Herrens de rette Vei

V. 22. Ez. 28, 2. Dan. 5, 20. - V. 24. Ejs. 55, 11. Ap. G. 6, 7. c. 19, 20. Col. 1, 6. - V. 25. c. 15, 37. - C. 13. V. 1. c. 11, 27. c. 15, 32. - V. 2. Matth. 9, 38. Ap. G. 9, 15. c. 22, 21. Rom. 1, 1. c. 10, 15. Gal. 1, 15. c. 2, 9. Eph. 3, 8. 1 Tim. 2, 7. 2 Tim. 1, 11. - V. 3. c. 14, 23. c. 6, c. 8, 17. - V. 5. c. 12, 12. 25. - V. 7. M 6, 20. - V. 8. 2 Tim. 3, 8. - V. 10. 5 M 13, 13. Matth. 23, 15. 33. Joh. 8, 44. 1 J 3, 8. 2 Petr. 2, 15.

g see nu, Herrens Haand
dig, og du skal vorde blind
n Tid ikke see Solen. Men
ldt Taage og Mørke paa
han gik omkring og søgte
som kunde lede ham.
er Landshøvdingen saae det,
skeet, troede han, fuld af
ing over Herrens Lære.
den Paulus og de, som
d ham, fore bort fra Pa-
kom til Perge i Pamphy-
en Johannes skiltes fra dem
e tilbage til Jerusalem.
den de droge videre fra
g kom til Antiochia i Pi-
g gik ind i Synagogen paa
s-Dagen og satte sig.
den efter Lovens og Prophe-
læsning sendte de Øverste
agogen til dem og lode sige:
, Brødre! have I nogen For-
tale til Folket, da siger frem.
den Paulus stod op og slog
med Haanden og sagde: I
ke Mænd og I, som frygte
rer til!
ette Folks, Israels, Gud
vore Fædre og ophøiede
der de boede i Udlændighed
tens Land, og førte dem
ed en høi Arm.
g henved fyrretyve Aar for-
n deres Sæder i Ørken.
g han udslettede syv Folk i
i Land, og loddeelte disses
landt dem.

20. Og siden i henved fire hundrede og halvtredsindstyve Aar gav han dem Dommere, indtil Propheten Samuel.

21. Og derefter bade de om en Konge; og Gud gav dem Saul Kis' Søn, en Mand af Benjamins Stamme, i fyrretyve Aar.

22. Og der han havde taget ham bort, opreiste han dem David til Konge, om hvilken han og vidnede, sigende: jeg haver fundet David, Isai Søn, en Mand efter mit Hjerte, som skal gjøre al min Villie.

23. Af dennes Sæd opreiste Gud efter Forjættelsen Israel en Frelser, Jesus.

24. efterat Johannes forud, før hans Fremtrædelse, havde prædiket Omvendelses-Daab for alt Israels Folk.

25. Men der Johannes havde fuldkommet Løbet, sagde han: hvem mene I mig at være? Jeg er det ikke. Men see, den kommer efter mig, hvis Skoe jeg ikke er værdig til at løse.

26. I Mænd, Brødre, Børn af Abrahams Slægt, og de iblandt Eder, som frygte Gud! Eder er denne Frelses Ord sendt.

27. Thi de, som boe i Jerusalem, og deres Øverster, der de ikke kjendte denne, fordømte de ham, og opfyldte saaledes ogsaa Propheternes Ord, som læses hver Sabbat.

28. Og alligevel de fandt ingen

c. 15, 38. - V. 15. c. 15, 21. - 12, 17. c. 19, 33. - V. 17. 2 Mos. 6. c. 12, 37. 41. c. 13, 3. - V. 5. 16, 2. 35. 4 Mos. 14, 34. Ps. 95, 10. 5 Mos. 7, 1. Jos. 14, 2. - V. 2, 16. c. 3, 9. - V. 21. 1 Sam. 16. c. 10, 21. - V. 22. Hos. 13, 13, 14. c. 15, 23. c. 16, 13. Ps. 89, 21. - V. 23. 2 Sam. 7, 12. Es. 11, 1. Matth. 1, 6. Luc. 1, 27. c. 2, 4. - V. 24. Mal. 3, 1. Matth. 3, 1. 2. Ap. G. 19, 4. - V. 25. Joh. 1, 20. Marc. 1, 7. - V. 26. Matth. 10, 6. Ap. G. 13, 46. - V. 27. Joh. 16, 3. Ap. G. 3, 17. 1 Cor. 2, 8. Ap. G. 15, 21.

Døds-Skyld hos ham, bade de dog Pilatus, at han maatte ihjelslaaes.

29. Men der de havde fuldkommet alle Ting, som ere skrevne om ham, nedtoge de ham af Træet og lagde ham i en Grav.

30. Men Gud opreiste ham fra de Døde,

31. og han blev seet mange Dage af dem, som vare gangne med ham op fra Galilæa til Jerusalem, hvilke ere hans Vidner for Folket.

32. Og vi forkynde Eder den Forjættelse, som er skeet til Fædrene,

33. at Gud haver opfyldt den for os, deres Børn, idet han opvakte Jesus; som og skrevet er i den anden Psalme: du er min Søn, idag haver jeg født dig.

34. Men at han haver opvakt ham fra de Døde, der ingenlunde skal vende tilbage til Forraadnelse, derom haver han saaledes sagt: Forjættelsen til David vil jeg holde Eder trofast.

35. Derfor siger han og i en anden Psalme: du skal ikke tilstede din Hellige at see Forraadnelse.

36. Men David, der han i sin Livstid havde tjent Guds Raadslutning, sov han hen og blev henlagt til sine Fædre, og saae Forraadnelse.

37. Men den, som Gud opvakte, saae ikke Forraadnelse.

38. Saa være det Eder vitterligt, I Mænd, Brødre! at ved ham kundgjøres Eder Syndernes Forladelse;

39. og fra Alt, hvorfra I ikke kunde vorde retfærdiggjorte ved Mose Lov, retfærdiggjøres ved denne hver, som troer.

40. Seer nu til, at det ikke kommer over Eder, som er sagt ved Propheterne:

41. seer, I Foragtere! og forundrer Eder og bliver til Intet; thi en Gjerning gjør jeg i Eders Dage, en Gjerning, hvilken I ikke vilde troe, dersom Nogen fortalte Eder den.

42. Men der de gik ud af Jødernes Synagoge, bade Hedningerne, at de samme Ord maatte tales for dem paa den følgende Sabbat.

43. Men der Forsamlingen var opløst, fulgte mange Jøder og andægtige Proselyter Paulus og Barnabas, hvilke talede til dem og formanede dem at holde fast ved Guds Naade.

44. Men paa den følgende Sabbat forsamledes næsten den ganske Stad, at høre Guds Ord.

45. Men der Jøderne saae den Mængde, bleve de fulde af Nidkjærhed og imodsagde det, som blev sagt af Paulus, ja bade imodsagde og bespottede.

46. Men Paulus og Barnabas talede frit og sagde: det var for-

V. 28. Matth. 27, 22. Marc. 15, 13. - **V. 29.** Matth. 27, 59. - **V. 30.** Matth. 28, 6. Marc. 16, 6. - **V. 31.** Matth. 28, 9. Marc. 16, 9. 12. 14. Luc. 24, 36. Joh. 20, 19. c. 21, 1. fg. Ap. G. 1, 3. 1 Cor. 15, 5. fg. - **V. 32.** *1 Mos. 3, 15.* c. 22, 18. c. 26, 4. c. 49. 10. *5 Mos. 18, 15. Es. 4,* 2. c. 7, 14. c. 9, 6. c. *40, 10. Jer. 23, 5.* c. *33,* 15. Ez. 34, 23. c. 37, *24. fg.* - **V. 33.** Ps. 2, 7. Hebr. 1, 5. c. 5, 5. - **V. 34.** Es. 55, 3. - **V. 35.** Ps. 16, 10. Ap. G. 2, 27. - **V. 36.** 1 Kong. 2, 10. Ap. G. 2, 29. - **V. 38.** Luc. 24, 47. Ap. G. 10, 43. Rom. 3, 26. 28. c. 8, 3. Gal. 2, 16. Hebr. 7, 19. c. 9, 15. 1 Joh. 2, 12. - **V. 39.** Es. 53, 11. Rom. 10, 4. - **V. 40.** Hab. 1, 5. - **V. 42.** v. 44. - **V. 43.** Matth. 23, 15. Ap. G. 11, 23. c. 14, 22. - **V. 45.** c. 5, 17.

dent, at Guds Ord skulde først es for Eder; men efterdi I for- de det og agte Eder ikke selv rdige til det evige Liv, see, saa ide vi os til Hedningerne.
7. Thi saaledes haver Herren be- et os: jeg haver sat dig til Hed- igernes Lys, at du skal være til aliggjørelse indtil Jordens Ende.
8. Men der Hedningerne det rte, bleve de glade og prisede rrens Ord og troede, saa mange, n vare skikkede til det evige Liv.
9. Men Herrens Ord udbredtes r det ganske Land.
0. Men Jøderne opirrede de an- ztige og fornemme Kvinder og de ste Mænd i Staden, og de op- te en Forfølgelse over Paulus og rnabas, og udstødte dem af deres rændser.
1. Men de rystede Støvet af es Fødder imod dem og kom til onium.
2. Men Disciplene bleve fulde Glæde og af den Hellig Aand.

14. Capitel.

1) Apostlerne prædike i Iconium, 1-4. (II) e til Lystra og prædike der; Paulus helbre- en lam Mand, holdes for en Gud, stenes, ilder dog Livet, kommer til Derbe, 5-20.) De vende tilbage og styrke Disciplene, me til Antiochia igjen, 21-28.

1. Men det skete i Iconium, at gik tilsammen ind i Jødernes magoge og talede saaledes, at en Mængde baade af Jøder og ker troede.
2. Men de vantroe Jøder ophid- sede Hedningernes Sind og satte Ondt i dem imod Brødrene.
3. De opholdt sig nu en Tidlang der og talede med Frimodighed i Herren, som gav sin Naades Ord Vidnesbyrd og lod Tegn og Under ske formedelst deres Hænder.
4. Men Mængden i Staden blev splidagtig, og Nogle holdt med Jøderne, men Nogle med Apostlerne.
5. Men som der blev et Oplob baade af Hedninger og Jøder med deres Øverster, at forhaane og stene dem,
6. og de fik det at vide, und- flyede de til Stæderne i Lycaonien, Lystra og Derbe, og til det omlig- gende Land.
7. Og de prædikede der Evan- gelium.
8. Og der var en Mand i Lystra, som maatte sidde, for han havde ingen Magt i Fødderne, men var fra Moders Liv af lam og havde aldrig gaaet.
9. Han hørte Paulus tale; og denne, der han fæstede Øie paa ham og mærkede, at han havde Tro til at frelses, sagde med høi Røst:
10. staa ret op paa dine Fødder! og han sprang op og gik.
11. Men der Mængden saae det, som Paulus havde gjort, opløftede de deres Røst og sagde paa Lycaonisk: Guderne have taget menneske- lig Skikkelse og ere komne ned til os.

. **46.** Matth. 10, 6. Ap. G. 1, 8. c. 13, Luc. 7, 30. 5 Mos. 32, 21. Es. 55, 5. Matth. 1. c. 21, 43. Ap. G. 18, 6. c. 28, 28. fg. - 7. Es. 42, 6. c. 49, 6. Luc. 2, 32. - **V. 51.** th. 10, 14. Ap. G. 14, 6. c. 18, 6. - **V.** **52.** Eph. 5. 18. - **C. 14. V. 1.** c. 11, **21.** - **V. 3.** Marc. 16, 20. Ap. G. 19, 11. Hebr. 2, 4. - **V. 5.** 2 Tim. 3, 11. - **V. 6.** Matth. 10, 23. Ap. G. 8, 1. - **V. 7.** c. 11, 20. - **V. 10.** c. 3, 6. - **V. 11.** c. 28, 6.

12. Og de kaldte Barnabas Jupiter, men Paulus Mercurius, fordi han førte Ordet.

13. Men Præsten ved det Jupiters-Tempel, som var udenfor deres Stad, bragte Øxne og Krandse for Indgangen og vilde offre tilligemed Folket.

14. Men da Apostlerne, Barnabas og Paulus, hørte det, sønderrevе de deres Klæder, og sprang ind iblandt Folket,

15. raabte og sagde: I Mænd! hvi gjøre I dette? Vi ere ogsaa Mennesker, lige Vilkaar undergivne med Eder, og forkynde Eder, at I skulle vende om fra disse forfængelige Guder, til den levende Gud, som haver gjort Himmelen og Jorden og Havet og alle Ting, som ere i dem;

16. hvilken i de forbigangne Tider haver ladet alle Hedninger vandre i deres egne Veie;

17. enddog han haver ikke ladet sig selv uden Vidnesbyrd, idet han gjorde os godt og gav os Regn og frugtbare Tider af Himmelen, idet han fyldte os med Føde og vore Hjerter med Glæde.

18. Og ved at sige dette kunde de neppe stille Folket, at de ikke offrede til dem.

19. Men der kom Jøder fra Antiochia og Ikonium dertil og forførte Mængden, saa at de stenede Paulus og slæbte ham ud af Staden; og de meente, at han var død.

20. Men der Disciplene kom omkring ham, stod han op og gik ind i Staden; og anden Dagen gik han ud med Barnabas til Derbe.

21. Og der de havde prædiket i denne Stad og gjort mange Disciple, vendte de tilbage til Lystra og Ikonium og Antiochia,

22. og bestyrkede Disciplenes Sjæle og paamindede dem at blive faste i Troen, og at os bør at indgaae i Guds Rige ved mange Trængsler.

23. Men der de havde bestikket dem Ældste i hver Menighed, og havde holdt Bøn og Faste, befole de dem Herren, paa hvem de havde troet.

24. Og de droge igjennem Pisidien og kom til Pamphylien.

25. Og da de havde talet Ordet i Perge, droge de ned til Attalia.

26. Og derfra seilede de til Antiochia, hvorfra de havde været Guds Naade anbefalede til den Gjerning, som de havde fuldkommet.

27. Men der de kom derhen og havde forsamlet Menigheden, forkyndte de, hvor store Ting Gud havde gjort med dem, og at han havde opladt Hedningerne Troens Dør.

28. Men de opholdt sig der en ikke liden Tid hos Disciplene.

15. Capitel.

(1) Paulus og Barnabas sendes til Jerusalem for det Spørgsmaals Skyld om Omskjærelsen; derom holdes Møde og afgives Svar. 1-29.

V 14. Matth. 26, 65. - **V. 15.** c. 10, 26. *1 Thessl. 1, 9.* 1 Mos. 1, 1. Ps. 33, 6. Ps. 124. *8. Ps. 146, 6. Nah. 14, 7.* - **V. 16.** c. 17, 30. *Ps. 81, 13.* - **V. 17.** c. 17, 26. 27. Ps. 104, *27. 28.* - **V. 19.** *2 Cor.* 11, 25. 2 Tim. 3, 11. - **V. 22.** *c. 11, 23.* c. 13, 43. Matth. 10, 38. c. 16, 24. Luc. 22, 28. 29. c. 24, 26. Rom. 8, 17. 1 Thess. 3, 3. 2 Tim. 3, 12. - **V. 23.** c. 6, 6. c. 11, 30. Tit. 1, 5. - **V. 26.** c. 13, 1. 2. 3. - **V. 27.** c. 15, 4. 1 Cor. 16, 9. 2 Cor. 2, 12. Nah. 3, 8. - **V. 28.** c. 15, 35.

I) De komme til Antiochia igjen tilligemed
ıbas og Silas; Barnabas og Paulus stilles
ı hverandre, 30-41.

1. Og der kom Nogle ned fra
udæa, som lærte Brødrene: dersom
ikke lade Eder omskære efter Mose
Skik, kunne I ikke blive salige.
2. Da der herover opstod en hef-
g Strid, og Paulus og Barna-
ıs havde en ikke ringe Tvist med
m, saa besluttede man, at Paulus
Barnabas og nogle andre af
m skulde drage op til Jerusalem
l Apostlerne og de Ældste an-
ıaende dette Spørgsmaal.
3. Disse droge da, ledsagede paa
Veien af Menigheden, igjennem
Phoenicien og Samarien, og for-
ılle Hedningernes Omvendelse, og
e gjorde alle Brødrene stor Glæde.
4. Men der de kom til Jerusalem,
leve de imodtagne af Menigheden
ı Apostlerne og de Ældste og kund-
jorde, hvor store Ting Gud havde
ort med dem.
5. Men der opstode nogle Troende
Pharisæernes Sect, som sagde:
an bør omskære dem og befale dem
holde Mose Lov.
6. Men Apostlerne og de Ældste
m sammen for at overlægge denne
ag.
7. Men der man havde tvistet
eget herom, opstod Peter og sagde
dem: I Mænd, Brødre! I vide,
Gud for lang Tid siden udvalgte
ig iblandt os, at Hedningerne ved
in Mund skulde høre Evangeliums
rd og troe.
8. Og Gud, som kjender Hjerterne,
vidnede for dem, idet han gav dem
den Hellig Aand, ligesom og os.
9. Og han gjorde ingen Forskjel
imellem os og dem, idet han ren-
sede deres Hjerter ved Troen.
10. Hvi friste I da nu Gud, at
I ville lægge et Aag paa Disci-
plenes Halse, hvilket hverken vore
Fædre, ei heller vi have formaaet at
bære?
11. Men vi troe at blive salige
ved den Herres Jesu Christi Naade,
paa samme Maade som og de.
12. Men al Mængden taug og
hørte Barnabas og Paulus, som
fortalte, hvor store Tegn og Under-
gjerninger Gud havde gjort ved dem
iblandt Hedningerne.
13. Men der de havde hørt op at
tale, tog Jakob til Orde og sagde:
I Mænd, Brødre, hører mig!
14. Simon haver fortalt, hvorle-
des Gud først saae til Hednin-
gerne, for at tage et Folk af dem
efter sit Navn.
15. Og dermed stemme Prophe-
ternes Taler overeens, som skre-
vet er:
16. derefter vil jeg vende tilbage
og atter opbygge Davids nedfaldne
Paulun, og det Omkastede deraf vil
jeg atter opbygge og oprette det igjen,
17. paa det de Øvrige af Menne-
skene skulle søge Herren, og alle Hed-
ninger, over hvilke mit Navn er
nævnet, siger Herren, som gjør alt
dette.

C. 15. V. 1. Gal. 5, 2. Phil. 3, 3. Col. 16. 1 Mos. 17, 10. 14. 3 Mos. 12, 3. - **V.** c. 11, 30. Gal. 2, 1. - **V. 4.** c. 14, 23. - **V. 7.** c. 10, 20. c. 11, 18. - **V. 8.** 1 n. 28, 9. c. 29, 17. Ps. 7, 10. Ps. 139, 1. er. 11, 20. c. 17, 10. c. 20, 12. Ap. S. 1, 24. c. 10, 44. 47. - **V. 9.** c. 10, 34. 35. 44. c. 26, 18. 1 Petr. 1, 22. - **V. 10.** Matth. 23, 4. Luc. 11, 46. - **V. 11.** Rom. 3, 24. Eph. 2, 4. 8. Tit. 3, 5. Hebr. 11, 13. - **V. 12.** c. 11, 18. - **V. 14.** c. 10, 44. - **V. 15.** Rom. 11. 12.

18. Gud kjender fra Evighed alle sine Gjerninger.
19. Derfor dømmer jeg, at man ikke skal besvære dem af Hedningerne, som omvende sig til Gud;
20. men skrive til dem, at de holde sig fra Afguders Urenhed, og fra Horeri, og fra det Kvalte, og fra Blod.
21. Thi Moses haver fra gammel Tid i hver Stad dem, som ham prædike, og læses hver Sabbat i Synagogerne.
22. Da besluttede Apostlerne og de Ældste med al Menigheden at udvælge Mænd af dem og sende dem til Antiochia tilligemed Paulus og Barnabas, nemlig Judas, med Tilnavn Barsabas, og Silas, hvilke Mænd vare ansete iblandt Brødrene.
23. Og de skreve saaledes med dem: Apostlerne og de Ældste og Brødrene hilse Brødrene af Hedningerne i Antiochia og Syrien og Cilicien.
24. Efterdi vi have hørt, at Nogle, udgangne fra os, have forvirret Eder med Ord og bekymret Eders Sjæle med at sige, at man skal omskæres og holde Loven, hvilke vi ikke have befalet dette,
25. saa have vi, eendrægteligen forsamlede, besluttet at udvælge Mænd og sende dem til Eder med vore Elskelige, Barnabas og Paulus,
26. Mænd, som have vovet deres Liv for vor Herres Jesu Christi Navn.
27. Vi have derfor sendt Judas og Silas, hvilke og mundtligen skul forkynde det Samme.
28. Thi det er den Hellig Aand Beslutning og vores, ingen vide Byrde at paalægge Eder, uden dis nødvendige Ting:
29. at I skulle holde Eder f Afguds-Offer, og fra Blod, og f det Kvalte, og fra Horeri. Na I holde Eder derfra, gjøre I r Lever vel!
30. Da nu disse vare affærdiged kom de til Antiochia og forsamle Mængden og overgave dem Brev
31. Men der de det læste, ble de glade over denne Trøst.
32. Men Judas og Silas, so og selv vare Propheter, formane Brødrene med megen Tale og b styrkede dem.
33. Men der de havde opholdt s der nogen Tid, lode Brødrene de fare med Fred til Apostlerne.
34. Men Silas besluttede at bli der.
35. Men Paulus og Barnab opholdt sig i Antiochia, og lærte forkyndte tilligemed mange And Herrens Ord.
36. Men efter nogle Dage sag Paulus til Barnabas: lad os d drage tilbage og besøge vore Br dre i enhver Stad, hvor vi ha forkyndet Herrens Ord, for at se hvorledes de lide.
37. Men Barnabas raadede, de skulde tage Johannes, ellers ka det Marcus, med.
38. Men Paulus holdt for, at

V. 20. 2 Mos. 23, 13. 1 Cor. 8, 1. fg. c. 10. 20. 1 Thess. 4, 3. 1 Mos. 9, 4. 3 Mos. 3, 17. c. 17. 14. 5 Mos. 12, 23. - V. 21. Neh. 1. Ap. G. 13, 15. 27. - V. 24. c. 20, 30. Gal. 2, 4. 1 Joh. 2, 19. - V. 31. c. 13, - V. 32. c. 11, 27. - V. 37. c. 12, 12. c. 13, 5. Col. 4, 10. 2 Tim. 4, 11. Philem 23. - V. 38. c. 13, 13.

e skulde tage den med, som var get fra dem i Pamphylien, og e havde fulgt med dem til Ar- idet.

39. Der opstod da en Fortørnelse, a at de skiltes fra hverandre, og Barnabas tog Marcus til sig og ilede til Cypern.

40. Men Paulus udvalgte Silas drog ud, anbefalet af Brødrene Guds Naade.

41. Men han reiste omkring i yrien og Cilicien og bestyrkede tenighederne.

16. Capitel.

(I) Paulus lader Timotheus omskære i Derbe, søger Menighederne, kommer til Troas, 1-8. I) Seer et Syn, drager til Macedonien, om- nder Lydia i Philippi, 9-15. (III) Udbriver i Spaadoms Aand, hudstryges og fængsles, -24. (IV) Fængslet aabnes af sig selv, Stok- esteren omvendes, Paulus lades los, 25-40.

1. Men han kom til Derbe og ystra; og see, der var en Discipel ed Navn Timotheus, en troende vindes Søn, men hans Fader ar en Græker.

2. Han havde et godt Vidnesbyrd Brødrene i Lystra og Iconium.

3. Denne vilde Paulus skulde age med ham; og han tog og nskar ham for Jødernes Skyld, m vare paa disse Steder; thi alle endte hans Fader, at han var en ræker.

4. Men som de droge igjennem stæderne, overantvordede de dem de nordninger at holde, som vare be- uttede af Apostlerne og de Ældste Jerusalem.

5. Saaledes bleve Menighederne styrkede i Troen og formerede i An- tal hver Dag.

6. Men der de vare dragne igjen- nem Phrygien og det galatiske Land, og det blev dem forbudet af den Hellig Aand at tale Ordet i Asia,

7. kom de hen mod Mysien og forsøgte at reise igjennem Bithynien; og Aanden tilstedte dem det ikke.

8. De droge da Mysien forbi og kom ned til Troas.

9. Og om Natten saae Paulus et Syn: en macedonisk Mand stod der og bad ham, sigende: kom over til Macedonien og hjælp os.

10. Men der han havde seet det Syn, søgte vi strax at drage over til Macedonien; thi vi sluttede, at Herren kaldte os derhen, at prædike Evangelium for dem.

11. Vi fore da ud fra Troas og seilede lige til Samothracia og den anden Dag til Neapolis,

12. og derfra til Philippi, hvilken er den fornemste Stad i den Deel af Macedonien og en romersk Co- loni. I denne Stad opholdt vi os nogle Dage.

13. Og paa Sabbatsdagen gik vi udenfor Staden ved en Flod, hvor der pleiede at være et Bedehuus; og vi satte os og talede til de Kvin- der, som kom sammen.

14. Og en Kvinde ved Navn Lydia, en Purpurkræmmerske fra Staden Thyatira, som dyrkede Gud, hørte til; hendes Hjerte oplod Herren, at hun gav Agt paa det, som blev talt af Paulus.

V. 16. V. 1. c. 19, 22. c. 20, 4. Rom. 16, 1 Cor. 4, 17. Phil. 2, 19. 1 Thess. 3, 2. 2. c. 6, 3. c. 10, 22. - V. 4. c. 15, 20. 29. - V. 6. c. 18, 23. - V. 8. c. 20, 6. 2 Cor. 2, 12. 2 Tim. 4, 13. - V. 14. Rev. 24, 45.

15. Men der hun og hendes Huus var døbt, bad hun os og sagde: dersom I agte mig at være tro for Herren, da kommer ind i mit Huus og bliver der. Og hun nødte os.

16. Men det skete, der vi gik til Bedehuset, at en Pige mødte os, som havde en Spaadoms-Aand, og skaffede sine Herrer megen Vinding ved at spaae.

17. Denne fulgte efter Paulus og os, raabte og sagde: disse Mennesker ere den høieste Guds Tjenere, som forkynde Eder Saliggjørelsens Vei.

18. Dette gjorde hun mange Dage. Men Paulus fortrød derpaa, og han vendte sig og sagde til Aanden: jeg byder dig i Jesu Christi Navn at fare ud af hende. Og den foer ud i den samme Stund.

19. Men der hendes Herrer saae, at deres Haab om Vinding var forsvunden, toge de Paulus og Silas og slæbte dem hen paa Torvet for de Øverste.

20. Og de førte dem til Høvedsmændene og sagde: disse Mennesker, som ere Jøder, forvirre slet vor Stad,

21. og de forkynde Skikke, hvilke det ikke er os tilladt at antage eller øve, efterdi vi ere Romere.

22. Og Mængden oprørtes imod dem; og Høvedsmændene lode rive Klæderne af dem og befale at hudstryge dem.

23. Og der de havde givet dem mange Slag, kastede de dem i Fængsel og befale Stokmesteren at forvare dem nøie.

24. Der han havde faaet denne Befaling, kastede han dem i det inderste Fængsel og sluttede deres Fødder i Stokken.

25. Men ved Midnat bade Paulus og Silas, og sang Gud Lovsange; men Fangerne lyttede paa dem.

26. Men der skete pludseligen et stort Jordskjælv, saa at Fængslets Grundvold rystede, og strax bleve alle Dørene opladte, og Alles Baand løstes.

27. Men Stokmesteren foer op af Søvne, og der han saae Fængslets Døre opladte, drog han et Sværd og vilde myrde sig selv, da han meente, at Fangerne havde være undflyede.

28. Men Paulus raabte med høi Røst og sagde: gjør dig selv inte Ondt; thi vi ere her alle.

29. Men han begjerede et Lys og sprang ind, og faldt skjælvende ned for Paulus og Silas.

30. Og han førte dem ud og sagde: Herrer! hvad bør mig at gjøre, at jeg kan vorde salig?

31. Men de sagde: tro paa den Herre Jesus Christus, saa skal du vorde salig og dit Huus.

32. Og de talede Herrens Ord til ham og til alle dem, som vare i hans Huus.

33. Og han tog dem til sig i den samme Stund om Natten og aftoede deres Saar; og han selv blev strax døbt og alle Hans.

V. 15. 1 Mos. 18, 3. c. 19, 3. Hebr. 13. 2. 1 Mos. 33. 11. Luc. 24, 29. - V. 22. 2 Cor. 11, 25 Phil. 1, 30. 1 Thess. 2, 2. - V. 25. c. 4, 31. - **V. 26.** c. 5, 19. c. 12, 7, 10. - **V. 30.** c. 2, 37. c. 9, 6. Luc. 3, 10. c. 10, 25. - **V. 31.** Joh. 3, 16, 36. c. 6, 47. 1 Joh. 5, 10

34. Og han førte dem op i sit
)uus og satte et Bord for dem,
g var glad med alt sit Huus i
:ro paa Gud.
35. Men der det var blevet Dag,
:ndte Høvedsmændene Stads-Tje-
erne og sagde: lad de Mennesker
)s.
36. Men Stokmesteren forkyndte
Paulus disse Ord: Høvedsmændene
:ndte hid, at I skulle lades los;
ıa drager nu ud og gaaer bort
ıed Fred.
37. Men Paulus sagde til dem:
e have hudstrøget os offentligen
ıdømte, vi, som dog ere romerske
Mænd, og kastet os i Fængsel, og
ıu jage de os hemmelig bort! Ikke
aa! men lader dem selv komme og
ere os ud.
38. Men Stads-Tjenerne kund-
jorde disse Ord for Høvedsmæn-
ene; og de frygtede, der de hørte,
t de vare Romere.
39. Og de kom, og gave dem
ode Ord, og de førte dem ud og
ade dem at drage bort af Staden.
40. Men de gik ud af Fængslet
g gik ind til Lydia; og der de
avde seet Brødrene, formanede de
em og droge bort.

17. Capitel.

(I) Paulus prædiker og forfølges i Thessa-
ıica, 1-9. (II) Ligeledes i Beroea, 10-13.
II) Drager til Athenen, prædiker mod Af-
ıderi og om den Herre Jesus, og omvender
:ogle, 14-34.

1. Men de reiste igjennem Amphi-
olis og Apollonia, og kom til Thessalonica, hvor Jøderne havde en Synagoge.
2. Men Paulus gik ind til dem, som han pleiede, og talede paa tre Sabbater med dem af Skrifterne.
3. Og han udlagde og forklarede, at det burde Christus at lide og opstaae fra de Døde, og sagde: denne Jesus, som jeg forkynder Eder, er den Christus.
4. Og Nogle iblandt dem bleve overbeviste og holdt sig til Paulus og Silas, en stor Mængde af andægtige Græker, og ikke faa af de fornemste Kvinder.
5. Men de vantroe Jøder bleve nidkjære og toge nogle slette Mennesker af Ledliggængere til sig, gjorde et Oploeb og oprørte Staden; og de stormede mod Jasons Huus og søgte at føre dem for Folket.
6. Men der de ikke fandt dem, trak de Jason og nogle Brødre for Stadens Øvrighed og raabte: disse, som oprøre den hele Verden, ere og komne hid.
7. Dem haver Jason taget ind til sig; og alle disse handle imod Keiserens Befalinger og sige en Anden at være Konge, nemlig Jesus.
8. Og de bragte Mængden og Stadens Øvrighed, som hørte det, i Forvirring.
9. Og de lode Jason og de Andre stille Borgen for sig og gave dem los.
10. Men Brødrene udsendte strax om Natten baade Paulus og Silas til Beroea; og der de vare komne derhen, gik de i Jødernes Synogoge.

V. 34. Luc 5, 29. c. 19, 6. - V. 37 c. 27. 45. Ps. 22, 7. Es. 53, 3. Matth. 16, 21. 25. - V. 39. Matth. 8, 34. - C. 17. Luc. 24, 26. 46. Joh. 1, 42. - V. 3. c. 1. 1 Thess. 2, 1. 2. - V. 3. Luc. 24, 20. c. 24, 5. - V. 7. Luc. 23, 2. Joh. 19.

11. Men disse vare mere veltænkende end de i Thessalonica: de annammede Ordet med al Redebonhed, og ransagede dagligen i Skrifterne, om disse Ting havde sig saaledes.

12. Saa troede da mange af dem, og af de fornemme græskе Kvinder og Mænd ikke faa.

13. Men da Jøderne af Thessalonica fik at vide, at Guds Ord blev og forkyndet af Paulus i Beroea, kom de og derhen og satte Folket i Bevægelse.

14. Men da sendte Brødrene strax Paulus bort og lode ham reise mod Havet; men baade Silas og Timotheus bleve der tilbage.

15. Men de, som ledsagede Paulus, førte ham indtil Athenen; og der de havde faaet Befaling til Silas og Timotheus, at de med det Snareste skulde komme til ham, droge de bort.

16. Men der Paulus forventede dem i Athenen, harmedes hans Aand heftig i ham, der han saae Staden at være saa afgudisk.

17. Derfor talede han i Synagogen til Jøderne og de Gudfrygtige, og paa Torvet hver Dag til dem, som han traf paa.

18. Men nogle af de epikuræiske og stoiske Philosopher indlode sig med ham; og Nogle sagde: hvad vil denne Ordgyder sige? men Andre: det synes, han vil forkynde fremmede Guder; fordi han forkyndte dem Jesus og Opstandelsen.

19. Og de toge ham og førte ham op for det øverste Raad og sagde: kunne vi faae at vide, hvad denne er for en ny Lærdom, som du taler?

20. Thi du bringer os nogle fremmede Ting for Øren; derfor ville vi vide, hvad dette skal være.

21. (Men alle Athenienser og de Fremmede, som opholdt sig der, gave sig ikke af med Andet end at sige eller høre Nyt).

22. Men Paulus stod midt i Raadet og sagde: I athenienske Mænd! jeg seer, at I i alle Maader ere omhyggelige for Eders Gudsdyrkelse.

23. Thi der jeg gik omkring og betragtede Eders Helligdomme, fandt jeg og et Alter, paa hvilket var skrevet: for en ukjendt Gud. Denne nu, som I ukjendt dyrke, denne forkynder jeg Eder.

24. Gud, som haver gjort Verden og alle Ting, som ere derudi, han, som er Himmelens og Jordens Herre, boer ikke i Templer, gjorte med Hænder;

25. han tjenes og ikke af Menneskers Hænder, som den, der haver Noget behov, efterdi han selv giver Alle Liv og Aande og alle Ting.

26. Og han haver gjort, at al Menneskens Slægt boer paa den ganske Jordens Kreds af eet Blod, og haver bestemt dem forordnede Tider og visse Grændser for deres Bolig,

27. at de skulde søge Herren, om

V. 11. Es. 34, 16. Luc. 16, 29. Joh. 5, 39. - **V. 13.** 1 Thess. 2, 14. - **V. 14.** c. 16, 1. - **V. 15.** 1 Thess. 3, 1. - **V. 18.** 1 Cor. 4, 12. - **V. 20.** c. 26, 22. 23. - **V. 24.** 1 Mos. 1, 1. Ps. 124, 8. Ps. 146, 6. 2 Kron. 6, 18, Es. 66, 1. - **V. 25.** Ps. 50, 12. fg. 1 Mos. 2, 7. Job 33, 4. - **V. 26.** 5 Mos. 32, 8.

de dog kunde føle og finde ham, enddog han er sandelig ikke langt fra enhver af os;

28. thi i ham leve og røres og ere vi, som og nogle af Eders Digtere have sagt: vi ere jo og hans Slægt.

29. Efterdi vi da ere Guds Slægt, skulle vi ikke mene, at Guddommen er lig Guld eller Sølv eller Steen, formet til et Billede ved Menneskens Kunst og Paafund.

30. Dog med Vankundighedens Tider haver Gud baaret over, men byder nu alle Mennesker allevegne at omvende sig.

31. Thi han haver sat en Dag, paa hvilken han vil dømme Jorderige med Retfærdighed ved en Mand, hvilken han haver beskikket dertil, og gjort det beviisligt for Alle, idet han opreiste ham fra de Døde.

32. Men der de hørte om de Dødes Opstandelse, spottede Nogle; men Andre sagde: vi ville atter høre dig om dette.

33. Og saaledes gik Paulus ud fra dem.

34. Men nogle Mænd hængte fast ved ham og troede, iblandt hvilke ogsaa var Dionysius, den Areopagiter, og en Kvinde ved Navn Damaris, og Andre med dem.

18. Capitel.

(I) Paulus kommer til Corinth, arbeider tilligemed Aqvilas og Priscilla, prædiker; Jøderne staae imod, Herren trøster ham, 1-11. (II) Gallion vil ei dømme ham, 12-17. (III) Paulus lader sit Hoved rage i Kenchrea, kommer til Ephesus, Cæsarea, Antiochia, Galatien og Phrygien. 18-23. (IV) Apollos lærer i Ephesus, lærer af Aqvilas, drager til Achaia, 24-28.

1. Derefter forlod Paulus Athenen og kom til Corinth.

2. Der fandt han en Jøde ved Navn Aqvilas, født i Pontus, som nylig var kommen fra Italien med Priscilla, sin Hustru, (fordi Claudius havde befalet alle Jøder at forlade Rom.) Til disse gik han.

3. Og efterdi han var af det samme Haandværk, blev han hos dem og arbeidede; thi de vare Teltmagere af Haandværk.

4. Men han talede i Synagogen paa hver Sabbat, og overbeviste Jøder og Græker.

5. Men der Silas og Timotheus kom fra Macedonien, trængtes Paulus af Aanden og vidnede for Jøderne, at Jesus er den Christus.

6. Men der de stode imod og bespottede, afrystede han sine Klæder og sagde til dem: Eders Blod være over Eders Hoved! Jeg er reen; herefter vil jeg gaae til Hedningerne.

7. Og han gik bort derfra og kom i Huset til En ved Navn Justus, som frygtede Gud, hvis Huus laa næst op til Synagogen.

8. Men Crispus, Synagog-Forstanderen, troede paa Herren med sit ganske Huus, og mange Corinthier, som hørte til, troede og bleve døbte.

V. 27. Es. 55, 6. Jer. 23, 23. - V. 28. Job 10, 12. - V. 29. Es. 40, 18. fg. - V. 30. c. 14, 16. Luc. 24. 47. - V. 31. Joh. 5, 22. Ap. G. 10, 42 - V. 32. 1 Cor. 1, 23. - C. 18. V. 2. Rom. 16, 3. 1 Cor. 16, 19. 2 Tim. 4, 19. - V. 3. c. 20, 34. 1 Cor. 4, 12. 2 Cor. 11, 8. 9. c. 12, 13. 1 Thess. 2, 9. - V. 5. c. 17, 14. 15. 1 Thess. 3, 6. Ap. G. 9, 22. - V. 6. Matth. 10, 14. Ap. G. 13, 51. 3 Mos. 20, 9. 12. 2 Sam. 1, 16. Ez. 3, 18. 19. Matth. 27, 25. Ap. G. 13, 46. - V. 8. 1 Cor. 1, 14. Joh. 4, 53. Ap. G. 4, 4. c. 9, 42.

9. Men Herren sagde til Paulus i et Syn om Natten: frygt ikke, men tal, og ti ikke;
10. fordi jeg er med dig, og Ingen skal lægge Haand paa dig og gjøre dig Ondt; thi jeg haver meget Folk i denne Stad.
11. Og han blev der et Aar og seks Maaneder, og lærte Guds Ord iblandt dem.
12. Men der Gallion var Landshøvding i Achaia, stode Jøderne samdrægteligen op imod Paulus og førte ham for Domstolen og sagde:
13. denne vil overtale Folket til en Gudsdyrkelse imod Loven.
14. Og der Paulus vilde oplade Munden, sagde Gallion til Jøderne: dersom det var nogen Uretfærdighed eller Misgjerning, I Jøder! vilde jeg, som billigt, anhøre Eder.
15. Men er det en Strid om Lære og Navne og om den Lov, som I have, da seer selv til; thi jeg vil ikke være Dommer over disse Ting.
16. Og han drev dem fra Domstolen.
17. Men alle Grækerne grebe Sosthenes, Synagogens Forstander, og sloge ham for Domstolen; og Gallion bekymrede sig ikke om alt dette.
18. Men Paulus blev der endnu mange Dage; derefter tog han Afsked fra Brødrene og seilede til Syrien, og med ham Priscilla og Aqvilas, efterat han havde raget sit Hoved i Kenchrea; thi han havde gjort et *Løfte.*
19. Men han kom til Ephesus og forlod dem der; men han selv gik ind i Synagogen og talede til Jøderne.
20. Men der de bade ham at blive der længere Tid hos dem, vilde han ikke samtykke;
21. men han tog Afsked fra dem og sagde: jeg maa endeligen holde denne forestaaende Høitid i Jerusalem; men jeg vil vende tilbage til Eder, om Gud vil. Og han foer bort fra Ephesus.
22. Og han kom til Cæsarea, og han drog op og hilsede Menigheden, og drog ned til Antiochia.
23. Og da han havde opholdt sig der nogen Tid, drog han bort og reiste fra Stad til Stad igjennem det galatiske Land og Phrygien, og bestyrkede alle Disciplene.
24. Men en Jøde ved Navn Apollos, født i Alexandria, en veltalende Mand, som var forfaren i Skrifterne, kom til Ephesus.
25. Denne var underviist om Herrens Vei, og som han var brændende i Aanden, talede og lærte han med Indsigt om Herren, endog han kjendte alene Johannes Daab.
26. Denne begyndte og at tale frit i Synagogen. Men der Aqvilas og Priscilla hørte ham, toge de ham til sig og udlagde ham Gudes Vei nøiere.
27. Men der han vilde reise til Achaia, opmuntrede Brødrene ham dertil og skrev til Disciplene, at de skulde annamme ham. Da han

V. 9. c. 16, 9. - **V. 10.** Es. 41, 10. - **V. 11.** *c. 25, 11.* - **V. 12.** 1 Cor. 1, 1. - **V. 18.** *4 Mos. 6, 9.* **18.** Ap. G. 21, 24. - **V. 21.** 1 Cor. 4, 19. Hebr. 6, 3. Jak. 4, 15. **V. 24.** 1 Cor. 1, 12. c. 3, 6. - **V. 26.** c. 18, 2. - **V. 27.** 1 Cor. 19, 3. -

ır kommen derhen, var han ved
)uds Naade de Troende til megen
ytte;
28. thi han igjendrev Jøderne
fentligen med stor Kraft og beviste
Skriften, at Jesus er den
Christus.

19. Capitel.

(I) Paulus meddeler Aandens Gaver til ogle i Ephesus, lærer der i to Aar og gjør re Tegn, 1-12. (II) Nogle Besværgere medndles ilde af en Besat; mange Folk omndes, 13-20. (III) Paulus vil drage videre, ider først Bud for sig, 21-22. (IV) Demeus anstifter et stort Oprør i Ephesus, 23-40.

1. Men det skete, der Apollos var Corinth, at Paulus drog igjenm de øverste Egne af Landet og m til Ephesus.
2. Og han fandt nogle Disciple g sagde til dem: fik I den Hellig Aand, der I bleve troende? Men e sagde til ham: vi have ikke enng hørt, at der er en Hellig Aand.
3. Og han sagde til dem: med vilken Daab bleve I da døbte? Ren de sagde: med Johannes' Daab.
4. Men Paulus sagde: Johannes døbte vel med Omvendelsens Daab g sagde til Folket, at de skulde ve paa den, som kom efter ham, et er paa Christus Jesus.
5. Men der de hørte det, lode de g døbe i den Herres Jesu Navn.
6. Og der Paulus havde lagt ænderne paa dem, kom den Hellig Aand over dem, og de talede med emmede Tungemaal og propheterede.
7. Men disse Mænd vare i Alt ved tolv i Tallet.
8. Men han gik ind i Synagogen og prædikede frit i tre Maaneder, talede med dem og indskærpede det, som hører til Guds Rige.
9. Og der Nogle vare forhærdede og vantroe og talede ilde om denne Lære for Mængden, forlod han dem og skilte Disciplene fra dem, og talede daglig i en Mands Skole, som hedte Tyrannus.
10. Men dette varede i to Aar, saa at Alle, som boede i Asia, baade Jøder og Græker, hørte den Herres Jesu Ord.
11. Og Gud gjorde ikke ringe Undergjerninger ved Paulus' Hænder,
12. saa at man endog bragte Svededuge og Haandklæder fra hans Legeme til de Syge, og at Sygdommene vege fra dem, og de onde Aander fore ud af dem.
13. Men nogle omløbende jødiske Besværgere dristede sig til at nævne den Herres Jesu Navn over dem, som havde de onde Aander, sigende: vi besværge Eder ved Jesus, hvilken Paulus prædiker.
14. Men de, som dette gjorde, vare syv Sønner af Skeva, en jødisk Ypperstepræst.
15. Men den onde Aand svarede og sagde: Jesus kjender jeg, og om Paulus veed jeg; men I, hvo ere I?
16. Og det Menneske, i hvem den onde Aand var, sprang ind paa dem og overvældede dem og fik saa-

V. 19. V. 1. 1 Cor 1, 12. Ap. G. 18, 24. - *V. 2.* Joh. 7, 39. Ap. G. 10, 44. - *V. 3.* c. 18, 25. - *V. 4.* Matth. 3, 11. Ap. G. 1, 5. c. 11, 16. fg. - *V. 6.* c. 10, 44. *V. 8.* c. 18, 26. - *V. 11.* Marc. 16, 20. Ap. G. 14, 3.

dan Magt over dem, at de udfly-ede nogne og saarede ud af samme Huus.

17. Men dette blev vitterligt for alle dem, som boede i Ephesus, baade Jøder og Græker; og der faldt en Frygt over dem alle, og den Herres Jesu Navn blev høiligen priset.

18. Der kom og Mange af dem, som vare blevne troende, hvilke bekjendte og aabenbarede deres Gjerninger.

19. Men Mange, som havde drevet ulovlige Kunster, bare Bøgerne sammen og opbrændte dem for Alles Øine; og de beregnede deres Værdi og befandt dem at være halvtredsindstyve tusinde Sølv-Penninge værd.

20. Saa kraftelig voxte Herrens Ord og fik Magt.

21. Men der dette var fuldkommet, satte Paulus sig for i Aanden at reise igjennem Macedonien og Achaia og at drage til Jerusalem, og sagde: efterat jeg haver været der, bør det mig at see Rom.

22. Men han sendte to af dem, som gik ham tilhaande, Timotheus og Erastus, til Macedonien; selv blev han nogen Tid i Asia.

23. Men paa den samme Tid skete et ikke lidet Oprør om denne Lære.

24. Thi en Guldsmed, ved Navn Demetrius, gjorde Dianas Sølv-Templer og skaffede Kunstnerne ikke liden Fortjeneste.

25. Disse samlede han tilligemed de andre Arbeidere og sagde: I Mænd! I vide, at vi have vor Næring af denne Fortjeneste.

26. Og I see og høre, at denne Paulus ikke alene-ste i Ephesus, men næsten i det ganske Asia haver ved sin Overtalelse afvendt en stor Mængde, sigende, at de ikke ere Guder, som gjøres med Hænder.

27. Men der er ikke alene-ste Fare for, at denne vor Haandtering skal geraade i Foragt, men ogsaa, at den store Gudinde Dianas Tempel skal blive agtet intet, og at hendes Majestæt, hvilken ganske Asia og Jorderige dyrker, skal nedstyrtes.

28. Men der de dette hørte, bleve de fulde af Vrede, raabte og sagde: stor er de Ephesers Diana!

29. Og den ganske Stad blev fuld af Forvirring, og de stormede sambrægteligen til Skuepladsen og rev med sig Macedonerne Gajus og Aristarchus, som reiste med Paulus.

30. Men der Paulus vilde gaae frem iblandt Folket, tilstedte Disciplene ham det ikke.

31. Men nogle af Asiens Øverster, som vare hans Venner, sendte til ham og formanede ham, ikke at begive sig paa Skuepladsen.

32. Da skreg den Ene det, den Anden det; thi Forsamlingen var i Forvirring, og de Fleste vidste ikke, af hvad Aarsag de vare komne sammen.

33. Men de droge Alexander, hvem Jøderne stødte frem, ud af Hoben; men Alexander slog til Lyd med Haanden og vilde holde en Forsvarstale til Folket.

V. 20. Ef. 55, 11. Ap. G. 6, 7. c. 12, 24. – V. 21. c. 18, 21. Rom. 15, 25. Gal. 2, 1. – V. 22. c. 13, 5. Rom. 16, 23. – V. 26. Pf. 115, 4. Jer. 10, 3. – *V. 29. c. 20, 4. c 27, 2. – V. 33. c. 12, 17. c. 13, 16. c. 21, 40.*

34. Men der de fik at vide, at han var en Jøde, raabte de alle som med een Røst henved to Timer: stor er de Ephesers Diana!

35. Men der Stads-Kantsleren havde stillet Folket, sagde han: I Mænd i Ephesus! hvilket Menneske er der vel, som ikke veed, at de Ephesers Stad er Tempelvogterske for den store Gudinde Diana og det himmelfaldne Billede?

36. Efterdi da dette er uimodsigeligt, bør det Eder at være stille og Intet foretage Eder fremfusende.

37. Thi I have ført disse Mænd hid, som hverken ere Tempelrøvere ei heller have bespottet Eders Gudinde.

38. Dersom Demetrius og de Kunstnere, som ere med ham, have Klage imod Nogen, da holdes Thingdage, og der ere Landshøvdinger; lader dem kalde hverandre for Retten.

39. Men have I ellers Noget med hinanden at skaffe, maa det afgjøres i en lovlig Forsamling;

40. thi vi staae og i Fare for at anklages for dette Oprør i Dag, da her Intet er, hvormed vi kunne forsvare dette Oplob. Og der han dette havde sagt, lod han Forsamlingen gaae.

20. Capitel.

(I) Paulus drager til Macedonien, til Grækenland og tilbage igjen; kommer til Troas, hvor han prædiker, og opvækker Eutychus, 1-12. (II) Han gaaer til Assus, seiler til Miletus, 13-17. (III) Der tager han en rørende Afsked fra de Ældste af Ephesus, 18-38.

1. Men efterat denne Larm var stillet, kaldte Paulus Disciplene til sig, og tog Afsked og begav sig derfra, for at reise til Macedonien.

2. Og der han var dragen igjennem disse Egne og havde formanet dem med megen Tale, kom han til Grækenland.

3. Der tøvede han i tre Maaneder, og da Jøderne havde et Anslag for imod ham, naar han vilde reise til Syrien, blev han tilsinds at vende tilbage igjennem Macedonien.

4. Da drog med ham indtil Asia Sopater fra Beroea, men af Thessalonikerne Aristarchus og Secundus, og Cajus fra Derbe og Timotheus, men af Asiaterne Tychicus og Trophimus.

5. Disse gik forud og biede paa os i Troas.

6. Men efter de usyrede Brøds Dage seilede vi ud fra Philippi og kom paa femte Dag til dem til Troas, hvor vi tøvede syv Dage.

7. Men paa den første Dag i Ugen, der Disciplene vare forsamlede at bryde Brødet, holdt Paulus en Tale til dem, da han vilde den anden Dag reise bort, og forlængede Talen indtil Midnat.

8. Men der vare mange Lamper paa Salen, hvor de vare forsamlede.

9. Men der sad en ung Karl, ved Navn Eutychus, udi et Vindue; han var falden i en dyb Søvn, der Paulus talede saa længe, og betagen af Søvnen faldt han ned fra det tredie Loft og blev tagen død op.

Cf. 20. V. 1. 1 Tim. 1, 3. - V. 4. c. 17, 10. c. 19, 29. 1 Cor. 1, 14. Ap. G. 16, 1. Eph. 6, 21. Ap. G. 21, 29. - V. 5. c. 16, 8. - V. 7. 1 Cor. 11, 20. Ap. G. 2. c. 42.

10. Men Paulus gik ned, og kastede sig over ham og omfavnede ham og sagde: gjører ingen Larm; thi hans Sjæl er i ham.

11. Men han gik op igjen og brød Brødet og nød deraf, og talede endnu længe med dem indtil Dagningen, og derpaa drog han bort.

12. Men de bragte det unge Menneske levende, og vare ikke lidet trøstede.

13. Men vi, som vare gangne forud til Skibs, fore til Assus og vilde derfra tage Paulus ind; thi saaledes havde han anordnet, da han selv vilde gaae tillands.

14. Men der han kom til os i Assus, toge vi ham ind og kom til Mytilene.

15. Og vi seilede derfra og kom anden Dagen lige overfor Chius; Dagen derpaa lagde vi til Samus og bleve over i Trogilium, og kom næste Dag til Miletus.

16. Thi Paulus havde besluttet at seile Ephesus forbi, at det ikke skulde hændes, at han blev opholdt i Asia; thi han hastede for at være i Jerusalem paa Pintsedagen, om det var ham muligt.

17. Men fra Miletus sendte han til Ephesus og lod kalde til sig Menighedens Ældste.

18. Men der de kom til ham, sagde han til dem: I vide, hvorledes jeg haver været hos Eder den ganske Tid igjennem, fra den første Dag jeg kom til Asia,

19. at jeg haver tjent Herren med al Ydmyghed og under mange Taarer og Fristelser, som mig ere vederfarne ved Jødernes Efterstræbelser;

20. hvorledes jeg haver Intet forholdet af det, som kunde være nyttigt, at jeg jo forkyndte Eder det og lærte Eder offentligen og i Eders egne Huse,

21. idet jeg vidnede baade for Jøder og Græker om Omvendelse til Gud og Tro til vor Herre Jesus Christus.

22. Og nu see, tvungen af Aanden drager jeg til Jerusalem og veed ikke, hvad mig der skal vederfares,

23. uden at den Hellig Aand vidner i hver Stad og siger, at Baand og Trængsler bie paa mig.

24. Men jeg agter Intet, holder og ikke mit Liv selv dyrebart, paa det jeg kan fuldkomme mit Løb med Glæde og den Tjeneste, som jeg haver annammet af den Herre Jesus, at forkynde Guds Naades Evangelium.

25. Og nu see, jeg veed, at I alle, iblandt hvilke jeg haver vandret og prædiket Guds Rige, ikke mere skulle see mit Ansigt.

26. Derfor vidner jeg for Eder paa denne Dag, at jeg er reen fra Alles Blod.

27. Thi jeg forholdt ikke, at jeg jo forkyndte Eder alt Guds Raad.

28. Saa giver Agt paa Eder selv og den ganske Hjord, iblandt hvilken den Hellig Aand satte Eder

V. 16. c. 21, 4. 12. 13. - V. 18. c. 19, 10. *- V. 21. Marc. 1, 15. Luc. 24, 47. - V. 23. c. 21, 4. 11. - V. 24.* c. 21, 13. 2 Tim. 4, 7. *Gal. 1, 1. - V. 27. Luc. 7, 30. Eph.* 1, 11. *- V. 28.* 1 Tim. 4, 16. 1 Petr. 5, 2. Phil. 1, 1. 1 Tim. 3, 1. 2. Eph. 1, 7. 1 Petr. 1, 19. Rab. 5, 9.

som Tilsynsmænd, at vogte Guds Menighed, hvilken han forhvervede med sit eget Blod.

29. Thi jeg veed dette, at der skal indkomme svare Ulve iblandt Eder efter min Bortgang, som ikke skulle spare Hjorden.

30. Og af Eder selv skulle opstaae Mænd, som skulle tale forvendte Ting, at drage Disciplene efter sig.

31. Derfor vaager og kommer ihu, at jeg haver ikke afladet i tre Aar, Nat og Dag, at paaminde enhver af Eder med Taarer.

32. Og nu, Brødre! befaler jeg Eder Gud og hans Naades Ord, som er mægtigt at opbygge Eder og at give Eder Arv iblandt alle de Helligede.

33. Jeg haver ikke begjeret Nogens Sølv eller Guld eller Klædebon.

34. Men I vide selv, at disse Hænder have tjent for min Nødtørft og for dem, som ere med mig.

35. Jeg viste Eder i alle Ting, at det bør os saaledes at arbeide og komme de Skrøbelige til Hjælp, og at ihukomme den Herres Jesu Ord, hvorledes han selv haver sagt: saligt er det at give, hellere end at tage.

36. Og der han havde sagt dette, faldt han paa sine Knæ og bad med dem alle.

37. Og de brast alle i heftig Graad, og de faldt om Paulus' Hals og kysséde ham.

38. Og meest smertede dem det Ord, han havde sagt, at de ikke mere skulde see hans Ansigt. Men de ledsagede ham til Skibet.

21. Capitel.

(I) Paulus kommer til Tyrus, 1-6. (II) Til Ptolemais og Cæsarea, hvor Philips Døttre prophetere, og Agabus spaaer om Paulus' Fængsel, 7-14. (III) Paulus annammes vel i Jerusalem, fortæller sine Gjerninger, 15-19. (IV) Ham raades, for Jødernes Skyld, at lade sig rense i Templet, hvor han bliver grebet, 20-30. (V) Øversten redder ham, tilstæder ham at tale for sig, 31-40.

1. Men der det var skeet, at vi havde revet os fra dem og vare komne ud paa Søen, seilede vi lige til Cos, men anden Dag til Rhodus, og derfra til Patara.

2. Og der vi fandt et Skib, som vilde gaae til Phoenicien, traadte vi derudi og fore bort.

3. Men der vi fik Cypern i Sigte, lode vi den paa venstre Haand, og seilede til Syrien og naaede til Tyrus; thi der skulde Skibet losse sin Ladning.

4. Og da vi fandt Disciple, bleve vi der syv Dage; disse sagde Paulus ved Aanden, at han ikke skulde drage op til Jerusalem.

5. Men der vi havde bragt disse Dage til Ende, droge vi ud paa vor Reise, og de ledsagede os alle med Hustruer og Børn indtil udenfor Staden; og vi faldt paa Knæ paa Strandbredden og bade.

6. Og der vi havde taget Afskeed fra hverandre, traadte vi i Skibet; men de vendte tilbage til Deres.

7. Men vi fuldendte vor Seilads

V. 29. Matth. 7, 15. - **V. 30.** c. 15, 24. *2 Petr. 2, 2. 1 Joh. 2, 19.* - **V. 31.** c. 19, 10. - **V. 33.** *4 Mos. 16, 15. 1 Sam. 12, 3. 1 Cor. 9, 12. 2 Cor. 11 9.* c. 12 ,13. - **V. 34.** c. 18, 3. - **V. 35.** *1 Thess. 2, 9. 2 Thess. 3, 8. Luc. 6, 38.* c. 16, 9. *1 Cor. 9 12.* - **V. 36.** c. 21, 5. - **C. 21. V. 1. 20, 23.** c. 21, 11. 12.

og kom fra Tyrus til Ptolemais, og hilsede Brødrene og bleve een Dag hos dem.

8. Anden Dagen drog Paulus og vi med ham ud, og kom til Cæsarea; og vi gik ind i Philip den Evangelistes Huus, (som var af de Syv), og bleve hos ham.

9. Men denne havde fire Døttre, som vare Jomfruer og Prophetinder.

10. Men der vi bleve der flere Dage, kom en Prophet ned fra Judæa, ved Navn Agabus.

11. Og han kom til os, og tog Paulus' Belte og bandt sine egne Hænder og Fødder, og sagde: dette siger den Hellig Aand: den Mand, som dette Belte hører til, skulle Jøderne saaledes binde i Jerusalem og overantvorde ham i Hedningers Hænder.

12. Men der vi hørte dette, bade vi og de der paa Stedet ham, at han ikke skulde drage op til Jerusalem.

13. Men Paulus svarede: hvad gjøre I, at I græde og plage mit Hjerte? thi jeg er rede, ikke alene at bindes, men og at døe i Jerusalem for den Herres Jesu Navns Skyld.

14. Men der han ikke vilde lade sig overtale, bleve vi stille og sagde: skee Herrens Villie!

15. Men efter de Dage, der vi vare færdige, droge vi op til Jerusalem.

16. Men der reiste ogsaa nogle med os af Disciplene fra Cæsarea som bragte os til Mnason fra Cypern, en gammel Discipel, hos hvilk vi skulde have Herberge.

17. Men der vi kom til Jerusalem, annammede Brødrene os m Glæde.

18. Men anden Dagen gik Paulus ind med os til Jakob, og a de Ældste kom derhen.

19. Og der han havde hilset dem fortalte han stykkeviis, hvad Gu havde gjort iblandt Hedningerne v hans Tjeneste.

20. Men der de det hørte, prise de Herren, og de sagde til ham Broder! du seer, hvor mange tusin Jøder der ere, som have antaget Troen, og de ere alle nidkjære for Love

21. Men de have hørt om di at du lærer alle Jøder, som e iblandt Hedningerne, at falde f Moses, og siger, at de ikke skulle omskære Børnene, ei heller vand efter Skikkene.

22. Hvad er da at gjøre? Mænd den vil visseligen komme sammen thi de ville faae at høre, at du kommen.

23. Gjør derfor dette, som vi si dig: der ere fire Mænd iblandt o som have et Løfte paa sig.

24. Tag dem til dig, og lad d rense med dem, og gjør Bekostni paa dem, at de rage Hovedet; s skulle Alle vide, at det er Int som de have hørt om dig, men du og selv vandrer saaledes, at holder Loven.

v. 8. Eph. 4, 11. c. 6, 5. - **v. 9.** Joel *1. Ap. G. 2, 17.* - **v. 10.** c. 11, 28. - *11. c. 20, 23.* - **v. 13.** c. 20, 24. - **v.** *1 Sam. 3, 18.* Luc. 22, 42. - **v. 18.** c. 15, 13. Gal. 1, 19. - **v. 19.** Luc. 10, Ap. G. 14, 27. c. 15, 4. - **v. 20.** c. 19, Rom. 10, 2. 3. - **v. 22.** c. 18, 18.

25. Men om de Hedninger, som
e blevne troende, have vi udsendt
Skrivelse og besluttet, at de in=
t saadant skulle holde, men vogte
ig for Afguds=Offer, og Blod, og
t Kvalte, og Horeri.
26. Da tog Paulus Mændene til
g og lod sig næste Dag rense med
m, og gik ind i Templet og gav
kjende, at de vilde udholde Ren=
lses=Dagene, indtil Offeret var
emført for enhver af dem.
27. Men der de syv Dage vare
æsten til Ende, saae Jøderne fra
lsia ham i Templet, og oprørte
lt Folket, og lagde Haand paa
am,
28. og skrege: I israelitiske Mænd,
jælper! Dette er det Mennneske,
m allevegne lærer Alle imod Fol=
t og Loven og dette Sted; og
lmed haver han og ført Græker
id i Templet og gjort dette hellige
Sted ureent.
29. (Thi de havde tilforn seet
rophimus den Ephesер i Staden
ed ham, og ham meente de, at
Paulus havde ført ind i Tem=
let).
30. Og den ganske Stad kom i
Bevægelse, og der blev et Tilløb af
folk; og de grebe Paulus og droge
am ud af Templet, og strax bleve
Dørene lukte.
31. Men der de søgte at ihjelslaae
am, kom et Budskab til Øversten
or Roden, at hele Jerusalem var
Forvirring.
32. Han tog strax Stridsfolk og
øvedsmænd til sig, og gik ind
paa dem. Men der de saae Øver=
sten og Stridsfolket, lode de af at
slaae Paulus.
33. Men der Øversten kom nær
til, tog han ham og befoel ham at
bindes med to Lænker, og han ud=
spurgte: hvo han var, og hvad han
havde gjort?
34. Da raabte den Ene det, den
Anden det iblandt Folket; men der
han intet vist kunde forfare for Lar=
men, befoel han at føre ham til
Fæstningen.
35. Men der han kom til Trap=
perne, skete det, at han maatte bæ=
res af Stridsfolket for Trængsel af
Mængden;
36. thi der fulgte meget Folk efter
og raabte: bort med ham!
37. Og der Paulus skulde føres
ind i Fæstningen, siger han til
Øversten: er det mig tilladt at tale
noget til dig? Men han sagde:
forstaaer du Græsk?
38. Mon du ikke være den Egyp=
tier, som for nogen Tid siden gjorde
Oprør og førte de fire tusinde Snig=
mordere ud i Ørken?
39. Men Paulus sagde: jeg er
en jødisk Mand fra Tarsus, en
Borger af en ikke ubekjendt Stad
i Cilicia; men jeg beder dig, til=
sted mig at tale til Folket.
40. Men der han havde tilstedt
ham det, stod Paulus frem paa
Trapperne og slog til Lyd med
Haanden for Folket. Men der det
var blevet meget stille, raabte han
til dem i det hebraiske Sprog og
sagde:

B. 25. c. 15, 20. 29. - V. 26. 4 Mos. 6, 21, 11. - V. 36. Luc. 23, 18. Ap. G. 22. - V. 39. c. 9, 11. c. 22, 3. - V. 40
- V. 27. c. 24, 18. - V. 28. c. 24, 6. 5
23, 3. - V. 29. c. 20, 4. - V. 33. c. c. 12, 11. c. 24, 2.

22. Capitel.

(I) Paulus fortæller sin Omvendelse og sit Kald til at prædike iblandt Hedningerne. 1-21. (II) Jøderne strige imod ham; Øversten vil lade ham hudstryge, tør dog ikke, fordi han var romersk Borger; stiller ham for Raadet, 22-30.

1. I Mænd, Brødre og Fædre! hører nu mit Forsvar til Eder!

2. (Men der de hørte, at han talede til dem i det hebraiske Sprog, holdt de sig end mere stille). Og han sagde:

3. Jeg er en jødisk Mand, født i Tarsus udi Cilicia, men opdragen i denne Stad ved Gamaliels Fødder, oplært efter vor Fædrene-Lovs Strenghed, og jeg var nidkjær for Gud, ligesom I ere alle i Dag.

4. Og jeg forfulgte denne Lærevei indtil Døden, bandt og overantvordede i Fængsler baade Mænd og Kvinder,

5. som og den Ypperstepræst maa vidne med mig, og de Ældstes ganske Raad, af hvilke jeg endog tog Breve til Brødrene og reiste til Damascus, for at føre ogsaa dem, som der vare, bundne til Jerusalem, at de maatte blive straffede.

6. Men det skete mig, da jeg reiste og kom nær til Damascus, at ved Middag et stærkt Lys fra Himmelen hasteligen omskinnede mig.

7. Og jeg faldt til Jorden og hørte en Røst, som sagde til mig: Saul! Saul! hvi forfølger du mig?

8. Men jeg svarede: hvo er du, Herre? Og han sagde til mig: jeg er Jesus den Nazaræer, som du forfølger.

9. Men de, som vare med mig, saae vel Lyset og bleve forfærdede, men hørte ikke hans Røst, som talede til mig.

10. Men jeg sagde: Herre, hvad skal jeg gjøre? Men Herren sagde til mig: staa op og gaa til Damascus; og der skal tales til dig om Alt, hvad dig er forordnet at gjøre.

11. Men der Synet var mig betaget for Glandsen af hiint Lys, blev jeg ledet ved Haanden af dem, som vare med mig, og kom til Damascus.

12. Men en vis Ananias, en gudfrygtig Mand efter Loven, som havde godt Vidnesbyrd af alle Jøder, som der boede,

13. kom til mig og stod for mig og sagde: Saul, Broder, see op! Og jeg saae paa ham i samme Time.

14. Men han sagde: vore Fædres Gud haver beskikket dig, at du skal kjende hans Villie, og see den Retfærdige, og høre en Røst af hans Mund.

15. Thi du skal være ham et Vidne for alle Mennesker om de Ting, som du haver seet og hørt.

16. Og nu, hvad tøver du? Stat op, lad dig døbe og dine Synder aftvætte; og paakald Herrens Navn.

17. Og det skete mig, der jeg kom tilbage til Jerusalem og bad i Templet, at jeg faldt i Henrykkelse,

C. 22. V. 1. c. 7, 2. - **V. 3.** 2 Cor. 11, 22. Ap. G. 9, 11. c. 5, 34. Rom. 10. 2. Gal. 1, 14. - **V. 4.** c. 8, 3. c. 9, 2. 1 Cor. 15. 9. fg. - **V. 5.** c. 9, 2. - **V. 6.** c. 9, 3. fg. - **V. 7.** c. 9, 4. c. 26, 14. - **V. 12.** c. 9, 10. 17. c. 10, 22. - **V. 14.** c. 9, 15. c. 3, 14. c. 7, 52. 1 Joh. 2, 1. - **V. 15.** c. 26, 16. - **V. 16.** Matth. 3, 11. Ap. G. 2, 38. - **V. 17.** c. 9, 26. 2 Cor. 12, 2.

18. og saae ham, sigende: skynd dig og gak hastig ud af Jerusalem; thi de ville ikke annamme dit Vidnesbyrd om mig.

19. Og jeg sagde: Herre! de vide selv, at jeg fængslede og hudstrøg i Synagogerne dem, som troede paa dig;

20. og der Stephanus', dit Vidnes, Blod blev udøst, stod jeg og selv hos og havde Behagelighed i hans Mord, og forvarede deres Klæder, som ihjelsloge ham.

21. Og han sagde til mig: reis hen; thi jeg vil udsende dig langt bort til Hedningerne.

22. Men de hørte ham indtil dette Ord; da opløftede de deres Røst og sagde: bort af Jorden med en Saadan! thi det sømmer sig ikke, at han skal leve.

23. Men der de skrege og revе Klæderne af og kastede Støv i Luften,

24. da befoel Øversten ham at føres i Fæstningen og sagde, at man skulde ved Hudstrygelse forhøre ham, paa det han kunde faae at vide, af hvad Aarsag de saaledes raabte imod ham.

25. Men der han lod ham spænde med Liner, sagde Paulus til den hosstaaende Høvedsmand: er det Eder tilladt at hudstryge en romersk Mand, og det uforhørt?

26. Men der Høvedsmanden hørte dette, gik han til Øversten og forkyndte ham det og sagde: see til, hvad du gjør; thi dette Menneske er en Romer.

27. Men Øversten kom frem og sagde til ham: sig mig, er du en Romer? Men han sagde: ja.

28. Og Øversten svarede: jeg haver kjøbt denne Borgerret for en stor Sum. Men Paulus svarede: jeg er endog født dertil.

29. Da lode de, som skulde forhøre ham, strax af fra ham. Men Øversten, der han fik at vide, at han var en Romer, frygtede endog, fordi han havde bundet ham.

30. Men anden Dagen, der han vilde erfare med Vished, hvorfor han anklagedes af Jøderne, løste han ham af Baandene og befoel, at de Ypperstepræster og deres ganske Raad skulde komme sammen, og han førte Paulus frem og stillede ham for dem.

23. Capitel.

(I) Paulus vidner om sin gode Samvittighed, bliver slaget, 1-5. (II) Taler om Opstandelsen; derom bliver Tvedragt imellem Jøderne indbyrdes, 6-9. (III) Øversten fører ham i Fæstningen, Herren trøster ham, 10-11. (IV) Jødernes Anslag mod Paulus aabenbares, 12-22. (V) Øversten sender ham til Cæsarea, til Landshøvdingen Felix, 23-35.

1. Da saae Paulus stivt paa Raadet og sagde: I Mænd, Brødre! jeg haver med al god Samvittighed vandret for Gud indtil denne Dag.

2. Men den Ypperstepræst Ananias befoel dem, som stode hos ham, at slaae ham paa Munden.

3. Da sagde Paulus til ham: Gud skal slaae dig, du kalkede Væg! du sidder for at dømme mig efter Loven, og tvertimod Loven befaler du, at jeg skal slaaes.

V. 19. c. 9, 2. - **V. 20.** c. 7, 58. c. 8, 1. - **V. 21.** c. 9, 15. c. 13, 2. Gal. 1, 16. c. 2, 8. Eph. 3, 8. 1 Tim. 2, 7. fg. - **V. 22.** c. 21, 36. - **V. 25.** c. 16, 37. - **C. 23. V. 1.** c. 22, 1. c. 24, 16. 2 Tim. 1, 3. - **V. 3.** 3 Mos. 19, 15. 5 Mos. 11, 4. 9. c. 25, 1.

4. Men de, som stode hos, sagde: skjælder du Guds Ypperstepræst?

5. Og Paulus sagde: Brødre! jeg vidste ikke, at det var den Ypperstepræst; thi der er skrevet: dit Folks Øverste skal du ikke udskjælde.

6. Men da Paulus vidste, at den ene Deel var Sadducæer, men den anden Pharisæer, raabte han i Raadet: I Mænd, Brødre! jeg er en Pharisæer, Pharisæers Søn, jeg dømmes for Haab og for de Dødes Opstandelse.

7. Men der han dette havde sagt, opkom der Strid imellem Pharisæerne og Sadducæerne, og Forsamlingen blev splidagtig.

8. Thi Sadducæerne sige, at der er ingen Opstandelse, ei heller Engel, ei heller Aand, men Pharisæerne antage begge Dele.

9. Men der blev en stærk Raaben; og de Skriftkloge af Pharisæernes Parti stode op, strede hardt og sagde: vi finde intet Ondt hos dette Menneske; men dersom en Aand eller en Engel haver talet til ham, da lader os ikke stride mod Gud.

10. Men da Striden blev heftig, frygtede Øversten, at Paulus skulde sønderslides af dem, og befoel Krigsfolket at gaae ned og rive ham ud fra dem og at føre ham i Fæstningen.

11. Men Natten derefter stod Herren for ham og sagde: vær frimodig, Paulus! thi ligesom du haver vidnet om mig i Jerusalem, saaledes bør dig og at vidne i Rom.

12. Men der det var blevet Dag, sloge nogle af Jøderne sig sammen og lovede hverandre under Forbandelser, at de vilde' hverken æde eller drikke, førend de havde slaget Paulus ihjel.

13. Men de vare flere end fyrretyve, som havde gjort denne Sammensværgelse.

14. Disse gik til Ypperstepræsten og de Ældste og sagde: vi have under Forbandelser svoret, ikke at smage Noget, førend vi have slaget Paulus ihjel.

15. Saa giver nu I tilligemed Raadet Øversten tilkjende, at han i Morgen fører ham ned til Eder som om I vilde noiere forfare om ham; men vi ere rede til at omkringe ham, førend han kommer for Eder.

16. Men Paulus' Søstersøn, som havde hørt dette Anslag, kom og gik ind i Fæstningen og forkyndte Paulus det.

17. Men Paulus kaldte een af Høvedsmændene til sig og sagde: før dette unge Menneske hen til Øversten; thi han haver Noget at forkynde ham.

18. Da tog han ham og førte ham til Øversten og sagde: den fangne Paulus kaldte mig og bad mig føre dette unge Menneske til dig, da han haver Noget at sige dig.

19. Men Øversten tog ham ved Haanden, gik hen til en Side og spurgte: hvad er det, som du haver at forkynde mig?

20. Men han sagde: Jøderne have overlagt med hinanden at bede dig at du skal lade Paulus føre for Raadet

V. 5. 2 Mos. 22, 28. - V. 6. c. 26, 5. Phil. 3, 5. - V. 8. Matth. 22, 23. - V. 9. c. 25, 25. c. 26, 31. c. 22, 17. 18. c. 5, 39. - V. 11. c. 18, 9.

Morgen, som om de vilde nøiere
.dersøge hans Sag.
:1. Lad du dig derfor ikke over-
le af dem; thi flere end fyrretyve
lænd af dem lure paa ham, hvilke
ıder Forbandelser have lovet, hverken
æde eller at drikke, førend de
ıve ombragt ham; og de ere nu
de og forvente Besked fra dig.
22. Da lod Øversten det unge
Renneske gaae og bød ham: du
al Ingen sige, at du har givet
ıig dette tilkjende.
23. Og han kaldte til sig to af Hø-
:dsmændene, og sagde: holder to
ındrede Stridsmænd rede, at de
ınne drage til Cæsarea, og halv-
erdsindstyve Ryttere og to hundrede
ikytter, fra den tredie Time af
atten;
24. og at de skulle have Lastdyr
stede, at sætte Paulus paa og
re ham sikkert til Landshøvdingen
elix.
25. Og han skrev et Brev af dette
ndhold.
26. Claudius Lysias hilser den
ægtige Landshøvding Felix.
27 Denne Mand havde Jøderne
rebet og vilde have ihjelslaget ham;
en jeg kom til med Krigsfolket
ı udfriede ham da jeg erfarede,
t han var n Romer
28. Men der jeg vilde vide Sagen
vorfor de beskyldte ham førte jeg
am for deres Raad,
29. og fandt ham beskyldt for
ogle Spørgsmaal af deres Lov,
ıen uden nogen Beskyldning. som
ırtjente Død eller Fængsel.
30. Men som jeg fik Underretning
om, at der skulde være et hemme-
ligt Anslag af Jøderne imod Man-
den, haver jeg strax sendt ham til
dig og befalet Anklagerne at frem-
føre for dig, hvad de have imod
ham. Far vel!
31. Da toge Stridsmændene Pau-
lus, eftersom det dem var befalet,
og førte ham om Natten til Anti-
patris.
32. Men anden Dagen lode de
Rytterne drage med ham, og vendte
tilbage til Fæstningen.
33. Der hine kom til Cæsarea og
havde overgivet Landshøvdingen Bre-
vet, fremstillede de ogsaa Paulus
for ham.
34 Men der Landshøvdingen havde
læst Brevet og spurgt, fra hvilket
Landskab han var, og havde erfaret,
at han var fra Cilicia, sagde han:
35. jeg vil forhøre dig, naar og-
saa dine Anklagere komme tilstede.
Og han bød ham at forvares i
Herodes' Pallads.

24. Capitel.

(I) Jøderne anklage Paulus, 1-9. (II) Pau-
lus forsvarer sig med Eftertryk, 10-23. (III)
Felix forfærdes over Paulus' Prædiken; lader
ham fangen efter sig, 24-27.

1. Men fem Dage derefter drog
den Ypperstepræst Ananias ned med
de Ældste og en vis Taler. Ter-
tullus, hvilke mødte for Landshøv-
dingen imod Paulus.
2 Men der han var fremkaldet,
begyndte Tertullus at anklage ham
og sagde:
3. At vi ved dig nyde megen Fred,
og at mange gode Foranstaltninger

V. 27. c 21, 33. - 22, 25. - V. 28. c.
, 30. - V. 29. c. 25, 25. c. 26 31. - V
30. c. 23, 20. 21 - V. 34. c. 22, 3. - C.
24. V. 1. c. 23, 2.

gjøres for dette Folk ved din Forsorg, mægtigste Felix! det erkjende vi altid og allevegne med al Taksigelse.

4. Men paa det jeg ikke skal opholde dig for længe, beder jeg, at du vil efter din Mildhed høre os korteligen.

5. Vi have nemlig befundet denne Mand at være en Pest, og at vække Oprør iblandt alle Jøder, som ere over hele Verden, samt at være Formand for de Nazaræers Sect,

6. hvilken endog haver forsøgt at vanhellige Templet; hvorfor vi og grebe ham og vilde have dømt ham efter vor Lov.

7. Men Øversten Lysias kom til og borttog ham med megen Vold af vore Hænder,

8. og bød hans Anklagere komme til dig. Af ham kan du og selv, naar du undersøger det, erfare alt det, hvorfor vi anklage ham.

9. Men Jøderne stemmede i med og sagde, at dette havde sig saaledes.

10. Men Paulus svarede, der Landshøvdingen gav ham et Vink, at han skulde tale: efterdi jeg veed, at du haver i mange Aar været en Dommer iblandt dette Folk, vil jeg des frimodigere forsvare min Sag.

11. Du kan faae at vide, at det er ikke mere end tolv Dage siden, jeg kom op for at tilbede i Jerusalem.

12. Og hverken i Templet have de fundet mig i Ordvexel med Nogen, eller at gjøre Oprør iblandt Folket, ei heller i Synagogerne heller i Staden.

13. De kunne ei heller bevise som de nu anklage mig for.

14. Men dette bekjender jeg dig, at jeg efter den Lærevei, h ken de kalde en Sect, tjener saal den fædrene Gud, at jeg troer det, som er skrevet i Loven og P pheterne,

15. og haver det Haab til G hvilket disse og selv forvente, at Dødes Opstandelse forestaaer, bc de Retfærdiges og de Uretfærdi

16. Og saaledes øver jeg mig have altid en uskadt Samvittig for Gud og Menneskene.

17. Men efter mange Aars F løb kom jeg, for at bringe Almi til mit Folk og Offringer.

18. Herved fandt nogle Jøder Asien mig, der jeg blev rens Templet uden Oplob og uden La

19. Disse burde være tilstede dig og klage, om de havde Nc imod mig.

20. Eller lad disse selv sige, de have fundet nogen Uret hos n da jeg stod for Raadet,

21. uden det maatte være d ene Ord, som jeg raabte, der stod iblandt dem: jeg dømmes Dag af Eder for de Dødes S standelse.

22. Men der Felix hørte de udsatte han Sagen, for nøiere underrette sig om denne Lærevei, sagde: naar Øversten Lysias kom ned, vil jeg paakjende Eders S

V. 3. c. 23, 26. - **V. 5.** c. 17, 6. c. 28, *22.* - **V. 6.** *c. 21, 28.* - **V. 7.** c. 21, 31. fg. - **V. 12.** *c. 25, 8.* c. 28, 17. - **V. 15.** Dan. *12, 2. Joh. 5, 28. 29.* - **V. 16.** c. 23, 1. 1 Petr. 3, 16. - **V. 17.** c. 21, 26. Rom. 15, Gal. 2, 10. - **V. 18.** c. 21, 27. - **V.** c. 23, 6. - **V. 22.** c. 23, 26.

23. Og han befoel Høvedsmanden at bevogte Paulus og tilstaae ham Bekvemmelighed, og ikke forbyde nogen af hans Egne at gaae ham tilhaande eller at komme til ham.

24. Men efter nogle Dage kom Felix med sin Hustru Drusilla, som var en Jødinde, og kaldte Paulus frem og hørte ham om Troen paa Christus.

25. Men der han talede om Retfærdighed og Afhold og den tilkommende Dom, blev Felix forfærdet og svarede: gak bort denne Gang; men naar jeg faaer bedre Tid, vil jeg lade dig kalde til mig.

26. Tilmed haabede han og, at Paulus skulde give ham Penge, for at han skulde lade ham løs; derfor lod han ham og des oftere kalde frem, og talede med ham.

27. Men der to Aar vare forløbne, fik Felix Portius Festus til Efterfølger; og da Felix vilde fortjene Tak af Jøderne, lod han Paulus bunden efter sig.

25. Capitel.

(I) Festus lader Jøderne komme til Cæsarea, hvor Paulus atter forsvarer sig mod dem, 1-8. II) Festus vil skikke ham til Keiseren, for hvem han havde indskudt sig, 9-12. (III) Festus fortæller om ham til Kong Agrippa, som selv vil høre Paulus, 13-27.

1. Der Festus nu havde tiltraadt sit Statholderskab, drog han efter tre Dage op fra Cæsarea til Jerusalem.

2. Da mødte den Ypperstepræst og de fornemste af Jøderne for ham mod Paulus og holdt an hos ham,

3. og bade om den Gunst imod ham, at han vilde lade ham hente til Jerusalem; thi de lurede paa ham, for at ihjelslaae ham paa Veien.

4. Da svarede Festus, at Paulus blev bevogtet i Cæsarea, men at han selv vilde snart drage derned.

5. Hvilke nu iblandt Eder, sagde han, der have Kyndighed, dem lader drage ned med; er der da Noget imod denne Mand, da anklage de ham!

6. Men der han havde opholdt sig hos dem mere end ti Dage, drog han ned til Cæsarea. Anden Dagen satte han sig paa Domstolen, og befoel Paulus at fremføres.

7. Men der han kom frem, traadte de Jøder, som vare komne ned fra Jerusalem, omkring ham og førte mange og svare Klagemaal imod Paulus, hvilke de ikke kunde bevise,

8. efterdi han forsvarede sig, sigende: jeg haver hverken syndet imod Jødernes Lov, ikke heller imod Templet, ikke heller imod Keiseren.

9. Men Festus, som vilde fortjene Tak af Jøderne, svarede Paulus og sagde: vil du drage op til Jerusalem, for der at dømmes af mig i denne Sag?

10. Men Paulus sagde: jeg staaer for Keiserens Domstol, hvor mig bør at dømmes. Jøderne haver jeg ingen Uret gjort, som du og veed heel vel.

11. Thi haver jeg handlet Uret eller gjort Noget, som fortjener Døden, vægrer jeg mig ikke ved at dø; men er det, hvorfor de anklage mig, uden Grund, da kan Ingen

V. 23. c. 27, 3. c. 28, 16. - V. 27. c. 25, 4. 9. - C. 25. V. 3. c. 23, 15. - V. 7. c. 24, 2. 5. - V. 8. c. 24, 12. - V. 9. c. 24, 27. - V. 11. c. 18, 14. c. 26, 32.

af Gunst opoffre mig til dem. Jeg indskyder mig for Keiseren.

12. Da talede Festus med Raadet og svarede: du haver indskudt dig for Keiseren; du skal reise til Keiseren.

13. Men der nogle Dage vare forløbne, kom Kong Agrippa og Berenice til Cæsarea, at hilse Festus.

14. Og da de opholdt sig der mange Dage, forelagde Festus Kongen Paulus' Sag, sigende: her er en Mand, efterladt bunden af Felix,

15. imod hvilken de Ypperstepræster og de Ældste af Jøderne mødte, der jeg var i Jerusalem, og begjærede Straf over ham.

16. Dem svarede jeg, at det ikke er de Romeres Skik, af Gunst at opoffre noget Menneske til Undergang, førend den Anklagede haver Anklagerne personlig tilstede, og faaer Leilighed til at forsvare sig imod Beskyldningen.

17. Der de altsaa kom sammen her, tøvede jeg ikke men anden Dagen satte jeg mig paa Domstolen og bød Manden at fremføres.

18. Men der Anklagerne traadte omkring ham, fremførte de ingen saadan Beskyldning, som jeg havde formodet.

19. Men de havde nogle Tvistigheder med ham om deres egen Gudsdyrkelse og om en Jesus, som er død, hvilken Paulus sagde at leve

20. Men der jeg var tvivlraadig hvad jeg skulde bestemme om denne, spurgte jeg, om han vilde reise til Jerusalem og der lade denne Sag paadømme.

21. Men der Paulus henskød sig under Keiserens Kjendelse, at vogtes til den, befoel jeg ham bevogtes, indtil jeg kan sende h til Keiseren.

22. Men Agrippa sagde til Fest jeg vilde og selv høre det Menn Men han sagde: i Morgen skal faae ham at høre.

23. Anden Dagen altsaa, Agrippa og Berenice kom med Bram og gik ind paa Raadh med Øversterne og de ypperste M i Staden, gav Festus Befaling, Paulus blev fremført.

24. Og Festus sagde: K Agrippa og alle I Mænd, som med os tilstede! her see I den, hvilken hele Jødernes Mængde h besværet sig for mig, baade i rusalem og her raabende paa, han ingenlunde bør leve

25 Men der jeg befandt, at havde Intet gjort, som fortj Døden, og han og selv indskød sig Keiseren, besluttede jeg at sende h derhen.

26. Dog haver jeg intet sikker skrive Herren om ham. Derfor jeg ham føre frem for Eder, især for dig, Kong Agrippa! det jeg kan have Noget at skr naar Undersøgelsen er skeet.

27 Thi det synes mig uforn at sende en Fange, og ikke o angive Beskyldningerne imod h

26. Capitel.

(I) Paulus fortæller om sit Levnet, sin vendelse og sit Kald 1-23. (II) Festus Agrippas Domme om Paulus' Tale; Pa Ønske, 24-29. (III) Hans Uskyldighed e des, 30-32.

V. 14. c. 24, 27. - V. 15. v. 2. - V. 20. v. 9. - V. 25. c. 23, 9. c. 25, 21.

1. Men Agrippa sagde til Paulus: et tilstedes dig at tale for dig. Da udrakte Paulus Haanden og orsvarede sig saaledes:
2. Angaaende alle de Ting, for vilke jeg anklages af Jøderne, Kong Agrippa! agter jeg mig selv lykkelig, at jeg i Dag skal forsvare mig for dig,
3. allermeest fordi du haver Kundskab om alle Jødernes Skikke og Spørgsmaal. Derfor beder jeg dig, at du taalmodigen vil høre mig.
4. Mit Levnet fra Ungdommen af, vorledes det haver været fra Begyndelsen iblandt mit Folk i Jerusalem, vide alle Jøderne;
5. thi de have kjendt mig tilforn, ca det første af, (om de ellers ville idne), at jeg haver levet som Phaisæer efter den strengeste Sect i or Gudsdyrkelse.
6. Og nu staaer jeg her at dømes for Haabet til den Forjættelse, om er given af Gud til Fædrene,
7. hvilken vore tolv Stammer aabe at opnaae, idet de tjene Gud afladeligen Nat og Dag; og for ette Haabs Skyld, Kong Agrippa! nklages jeg af Jøderne.
8. Hvad? holdes det for utroligt os Eder, at Gud opvækker Døde?
9. Jeg selv haver vel ogsaa forseent, at det burde mig at gjøre Meget imod Jesu den Nazaræers avn,
10. hvilket jeg og gjorde i Jerusalem; og jeg kastede mange af de Hellige i Fængsel, der jeg havde faaet Magt dertil af de Ypperstepræster, og naar de bleve tagne af Dage, gav jeg min Stemme dertil.
11. Og i alle Synagogerne lod jeg dem ofte straffe, og tvang dem til at tale bespotteligen, og rasende end mere imod dem, forfulgte jeg dem endog indtil fremmede Stæder.
12. I hvilket Øiemed jeg og drog til Damascus, med Myndighed og Fuldmagt fra de Ypperstepræster,
13. da jeg midt om Dagen saae paa Veien, o Konge! et Lys fra Himmelen, som overgik Solens Glands, omskinne mig og dem, som reiste med mig.
14. Men der vi faldt alle ned til Jorden, hørte jeg en Røst, som talede til mig og sagde i det hebraiske Sprog: Saul! Saul! hvi forfølger du mig? det vil blive dig haardt at stampe imod Braadden.
15. Og jeg sagde: Herre, hvo er du? Men han sagde: jeg er Jesus, hvem du forfølger.
16. Men reis dig og staa paa dine Fødder; thi derfor har jeg aabenbaret mig for dig, at udkaare dig til en Tjener og et Vidne baade om det, som du haver seet, og om det, hvori jeg vil aabenbare mig for dig,
17. idet jeg udfrier dig fra Folket og Hedningerne, til hvilke jeg nu udsender dig,
18. at oplade deres Øine, at de omvende sig fra Mørket til Lyset, og fra Satans Magt til Gud,

C. 26. V. 1. c. 25, 13. - **V. 5.** c. 23, 6. Phil. 3, - **V. 6.** c. 24. 15. **21.** c. 28, 20. 1 Mos. 15. c. 22, 18. Ef. 4, 2. c. 7, 14. c. 9, 6. 40, 10. Jer. 23, 5. c. 33, 15. Ez. 34, 23. 24. Dan. 9, 24. - **V. 9.** c. 8, 3. c. 9, 1. Gal. 1, 13. 1 Tim. 1, 13. - **V. 10.** c. 22, 19. - **V. 12.** c. 9, 3. - **V. 14.** c. 21, 40. - **V. 16.** c. 22, 15. - **V. 18.** Es. 35, 5. c. 42, 7. c. 60, 1. Eph. 1, 18. Col. 1, 13. 1 Pet. 2, 9.

paa det de kunne annamme Synder-nes Forladelse og Lod iblandt dem, som ere helligede ved Troen paa mig.

19. Derfor, Kong Agrippa! blev jeg ikke ulydig mod det himmelske Syn;

20. men jeg forkyndte for dem i Damascus først, og i Jerusalem og i alt Judæas Land og for Hedningerne, at omvende sig og komme tilbage til Gud og gjøre Omvendelsens værdige Gjerninger.

21. For disse Tings Skyld grebe Jøderne mig i Templet og forsøgte at slaae mig ihjel.

22. Men efterat have bekommet den Hjælp, som er fra Gud, staaer jeg indtil denne Dag og vidner baade for Smaa og Store og siger intet Andet end det, baade Propheterne have sagt at skulle skee, og Moses:

23. at Christus skulde lide, at han, den Første af de Dødes Opstandelse skulde forkynde Lys for Folket og Hedningerne.

24. Men der han saaledes forsvarede sig, sagde Festus med høi Røst: du raser, Paulus! den megen Lærdom gjør dig rasende.

25. Men han sagde: jeg raser ikke, mægtigste Festus! men taler sande og betænksomme Ord.

26. Thi Kongen er vidende om dette, og til ham taler jeg frimodigen, efterdi jeg er vis paa, at slet Intet af dette er skjult for ham; thi dette er ikke skeet i en Braa.

27. Troer du, Kong Agrippa, Propheterne? Jeg veed, at du troer dem.

28. Men Agrippa sagde til Paulus: der fattes Lidet udi, at du jo overtaler mig til at blive en Christen.

29. Men Paulus sagde: jeg vilde ønske til Gud, enten der fattes Lidet eller Meget, at ikke alene du, men og alle, som høre mig i Dag, maatte blive saadanne, som og jeg er, undtagen disse Lænker.

30. Og der han havde sagt dette, stod Kongen op og Landshøvdingen og Bernice og de, som sadde hos dem.

31. Og de gik til en Side, talede med hverandre og sagde: denne Mand gjør Intet, som fortjener Død eller Lænker.

32. Men Agrippa sagde til Festus: denne Mand kunde været løsladt, dersom han ikke havde indskudt sig for Keiseren.

27. Capitel.

(I) Paulus skal skikkes til Rom, kommer til Sidon, 1-3; derfra til Myra, 4-6. (II) Seiladsen bliver farlig; Paulus raader dem forgjeves at blive i Creta, 7-12. (III) De komme i stor Nød; Paulus trøster dem, 13-26. (IV) De lide Skibbrud ved Øen Malta, komme dog alle ustadte i Land, 27-44.

1. Men der det var besluttet, at vi skulde seile derfra til Italien, overantvordede de baade Paulus og nogle andre Fanger til en Høvedsmand ved Navn Julius, af Keiserens Rode.

2. Men vi gik ombord paa et adramyttisk Skib, for at seile langs

v. 19. Gal. 1, 16. - **v. 20.** c. 9, 20. 28. c. *22, 21. Matth. 3, 8.* - **v. 21.** c. 21, 30. - **v. 22.** *Luc. 24, 44. fg.* - **v. 23.** 1 Cor. 15. 20. *Col. 1, 18. Åb.* 1, 5. Luc. 2, 32. - **v. 29.** 1 Cor. 7, 7. - **v. 31.** c. 25, 25. - **v. 32.** c. 25, 11. - **C. 27. v. 1.** c. 25, 12. - **v. 2.** 2 Cor. 11, 25. 26. Ap. G. 19, 29.

ed Asiens Kyster, og vi fore ud; 3 Aristarchus, en Macedonier fra hessalonica, var med os.

3. Og anden Dagen anlob vi Si- on. Og Julius behandlede Pau- ls mildt og tilstedte ham at gaae l sine Venner og nyde Pleie.

4. Og vi fore bort derfra og sei- de under Cypern, fordi Vinden var nod.

5. Og vi seilede over Havet ved ilicia og Pamphylia, og kom til yra i Lycien.

6. Og der fandt Hovedsmanden et exandrinsk Skib, som seilede til talien, og satte os derpaa.

7. Men som Seiladsen i mange age gik langsomt, og vi med Van- lighed naaede Cnidus, (thi Vinden iede os ikke), holdt vi ned under reta ved Salmone.

8. Med Vanskelighed seilede vi denne rbi og kom til et Sted, som kal- s Gode-Havne, nær ved Staden fæa.

9. Men der nogen Tid var for- ben, og Seiladsen nu blev farlig, asom endog Fasten allerede var rbi, formanede Paulus dem og gde:

10. I Mænd! jeg seer, at denne eilads vil blive os til Ulykke og egen Skade, ikke alene paa Lad- ng og Skib, men ogsaa paa vort v.

11. Men Hovedsmanden troede tyrmanden og Skipperen mere end t, som Paulus sagde.

12. Og der Havnen ikke var be- em til Vinterleie, besluttede de leste at fare bort ogsaa derfra, om de muligen kunde naae hen at over- vintre i Phoenix, hvilken er en Havn i Creta, som vender mod Sydvest og Nordvest.

13. Men da en Sønden vind blæste op, meente de at have naaet deres Hensigt, lettede Anker og holdt nær under Creta.

14. Men ikke længe derefter reiste sig en heftig Storm imod Øen, den saakaldte Nordost-Kuling.

15. Men der Skibet revet bort deraf og ikke kunde dugge op mod Vinden, gave vi det over og dreve.

16. Men vi løb under en liden Ø, som kaldes Claude, og kunde neppe faae Magt over Baaden.

17. Men der de havde draget den til sig, brugte de al Hjælp og om- surrede Skibet; og som de frygtede for at kastes ind paa en Sand- banke, lode de Seilene falde og dreve saaledes.

18. Og der vi udstode meget af Stormen, begyndte de næste Dag at kaste overbords.

19. Og paa den tredie Dag ud- kastede vi med egne Hænder Skibets Tilbehør.

20. Men der hverken Sol eller Stjerner lode sig see i mange Dage, og en ikke liden Storm hængte over os, blev omsider alt Haab om at frelses os betaget.

21. Og der man havde hungret meget, stod Paulus frem midt iblandt dem og sagde: I Mænd! man burde have lydt mig, og ikke været faret bort fra Creta, og have sparet os denne Ulykke og Skade.

22. Men nu formaner jeg Eder,

V. B. c. 24, 23. c. 28, 16. - V. B. 3 Mos. 23, 27. fg. - V. 20. 2 Cor. 1, 8. c. 11, 23. - V. 21. v. 10. 11.

at I fatte et godt Mod, thi ingen Sjæl af Eder skal omkomme, men alene Skibet.

23. Thi i denne Nat stod for mig en Engel fra den Gud, hvis jeg er, og hvem jeg tjener, og sagde:

24. frygt ikke, Paulus! det bør dig at stilles for Keiseren; og see, Gud haver skjenket dig alle dem, som seile med dig.

25. Derfor, I Mænd! værer ved et godt Mod; thi jeg haver den Tro til Gud, at det skal skee saaledes, som mig er sagt.

26. Men vi maae strande paa en Ø.

27. Men der den fjortende Nat kom, og vi drev i det adriatiske Hav, kom det Skibsfolkene for ved Midnat, at de vare nær under et Land.

28. Og da de loddede, havde de tyve Favne, og lidt længere frem loddede de atter, og havde femten Favne.

29. Og de frygtede, at de skulde støde paa Skær, og kastede fire Ankere ud fra Bagstavnen og ønskede, at det vilde vorde Dag.

30. Men der Skibsfolkene vilde flygte fra Skibet og lade Baaden ned i Søen under det Paaskud, at de vilde bringe Ankerne ud fra Forstavnen,

31. da sagde Paulus til Høvedsmanden og til Stridsmændene: dersom disse ikke blive i Skibet, kunne I ikke frelses.

32. Da kappede Stridsmændene Baadens Toug og lode den falde ned.

33. Men derimellem, indtil det blev Dag, formanede Paulus Al at de skulde faae Mad, og sagt det er i Dag den fjortende Dag, I have biet uden at spise og In taget til Eder.

34. Derfor formaner jeg Eder, I faae Mad, thi dette hører Eders Frelse; der skal ikke fa et Haar af Nogens Hoved ibla Eder.

35. Men der han havde sagt de tog han Brød, og takkede Gud Alles Øine, og brød det og gyndte at æde.

36. Men de bleve alle frimodi og de fik ogsaa Mad.

37. Men vi vare i Skibet tilsa men to hundrede sex og halvtje sindstyve Sjæle.

38. Og der de vare blevne ma af Mad, lettede de Skibet og kast Levnetsmidlerne i Søen.

39. Men der det blev Dag, kjen de ikke Landet; men de bemærkede Vig med en Strandbred, hvor besluttede, om muligt, at sæ Skibet.

40. Og de kappede Ankerne, s de lode blive i Søen, og losn tillige Roertougene, og idet de sa Raaseilet til for Vinden, holdt ind paa Strandbredden.

41. Men de stødte paa en Gru med Dyb paa begge Sider, og d satte de Skibet; og Forstavnen b rede sig fast og stod urokkelig, m Bagstavnen sloges sønder af Be gernes Magt.

42. Men det var Stridsmændene Anslag, at man skulde ihjelsla

V. 24. c. 23, 11. - **V. 33.** v. 27. - **V. 34.** Matth. 10, 30. Luc 12, 7. c. 21 18. **V. 41.** 2 Cor. 11, 25.

gerne, paa det Ingen skulde
me derfra og undkomme.
. Men Høvedsmanden, som vilde
e Paulus, forhindrede dem i
Anslag og bød, at de, som
e svømme, skulde først kaste sig
for at undkomme til Landet.
. og de Andre at redde sig,
le paa Planker, Andre paa Styk-
af Skibet. Og saaledes skete
at Alle kom frelste til Landet.

28. Capitel.

Folket paa Malta beviser Paulus stor
ighed; en Ogle gjør ham ingen Skade,
(II) Publius' Fader og Andre helbredes.
(III) De seile derfra til Syracusen,
li og Rom. 11-16. (IV) Paulus prædi-
r Jøderne i Rom 17-29. (V) Han lærer
indret i to Aar, 30. 31.

Og der de vare frelste, fik de
ide, at den Ø hedte Melite.
Men Barbarerne beviste os ikke
i Menneskekjærlighed; thi de an-
te en Ild og modtoge os alle
edelst den overfaldende Regn og
Kulden
Men der Paulus rev en Hob
sammen og lagde dem paa Il-
, krøb en Ogle ud formedelst
men og snoede sig om hans
nd.
Som nu Barbarerne saae Dy-
hænge fra hans Haand, sagde
til hverandre: sikkert er dette
neske en Morder, hvem Gjen-
elsen ikke lader leve, alligevel
er frelst af Havet.
Men han rystede Dyret af i
n, og der skete ham intet Ondt.
Men de forventede, at han skulde
hovne eller falde pludselig død om;
men der de havde ventet længe og
saae, at ham vederfores intet Ondt,
kom de paa andre Tanker og sagde,
at han var en Gud.
7. Men i den samme Egn havde-
den Fornemste paa Øen, ved Navn
Publius, et Jordegods. Han an-
nammede os og laante os venligen
Herberge i tre Dage.
8. Men det traf sig, at Publius'
Fader laae syg af Feber og Blod-
gang. Til ham gik Paulus ind,
og bad og lagde Hænderne paa ham,
og helbredte ham.
9 Der dette var skeet, kom og de
Andre paa Øen, som havde Syg-
domme, til ham og bleve helbredte.
10. Disse beviste os ogsaa megen
Ære, og der vi droge bort lagde
de i Skibet, hvad vi havde behov.
11. Men efter tre Maaneders
Forløb fore vi bort i et alexandrinsk
Skib, som havde holdt Vinterleie
ved Øen og førte Tvillingernes
Mærke.
12. Og vi løb ind i Syracusen,
hvor vi bleve tre Dage
13. Derfra seilede vi omkring og
kom til Rhegium, og efter een Dags
Forløb fik vi Sønden-vind, og kom
anden Dagen til Puteoli.
14 Der fandt vi Brødre, og
bleve ombedte af dem at blive der
syv Dage. Og saa droge vi til
Rom
15. Og derfra kom Brødrene,
som havde hørt om os, os imøde
til Appii Forum og Tres-Tabernæ.
Der Paulus saae dem, takkede han
Gud og fattede Mod.

44. v. 24. 25. - E. 28 V 1 c. 27. 26 - V. 2. 2 Cor. 11. 27 - V. 6. . 14, 11.
V. 7 Rom. 12, 13. V. 8. Jak. 5, 14.

16. Men der vi kom til Rom, overantvordede Høvedsmanden Fangerne til Overſten for Livvagten. Men Paulus blev det tilſtedet at boe for ſig ſelv med den Stridsmand, der bevogtede ham.

17. Men det ſkete efter tre Dage, at Paulus ſammenkalbte de Fornemſte iblandt Jøderne. Men der de vare forſamlede, ſagde han til dem: I Mænd, Brødre! uagtet jeg Intet haver gjort imod vort Folk eller Fædrenes Skikke, er jeg overantvordet fangen fra Jerusalem i de Romeres Hænder;

18. hvilke vilde ladet mig løs, der de havde forhørt mig, efterdi der var ingen Dødsſag mod mig.

19. Men der Jøderne ſatte ſig derimod, nødtes jeg til at ſkyde mig ind for Keiſeren, dog ikke, ſom om jeg havde Noget at anklage mit Folk for.

20. For denne Sags Skyld haver jeg ladet Eder kalde hid, at ſee og tale med Eder; thi for Israels Haabs Skyld er jeg ſluttet i denne Lænke.

21. Men de ſagde til ham: vi have hverken faaet Brev fra Judæa om dig, ikke heller er nogen af Brødrene kommen, ſom haver forkyndt eller ſagt noget Ondt om dig.

22. Men vi ønſke vel at høre af dig, hvad din Mening er; thi om denne Sect er det os vitterligt, at den allevegne finder Modſigelſe.

23. Men der de havde beſtemt ham en Dag, kom Mange til ham i Herberget, for hvilke han udlagde og vidnede om Guds Rige, og ſøgte at overbeviſe dem om Jeſus baade af Moſe Lov og af Prophæterne, fra aarle om Morgenen indtil Aften.

24. Og Nogle lode ſig overbevi af det, ſom blev ſagt, men Andre troede ikke.

25. Men der de vare uſamdrægtige indbyrdes, ſkiltes de ad, der Paulus havde ſagt dette ene Ord: retteligen haver den Hellig Aand talet ved Propheten Eſaias til vore Fædre, ſigende:

26. gak hen til dette Folk og ſig: med Eders Øren ſkulle I høre, og ikke forſtaae, og ſee med Eders Øine, og ikke fatte.

27. Thi dette Folks Hjerte er blevet forhærdet, og med Ørene høre de tungt, og deres Øine have de tillukt, paa det de ikke ſkulle komme til at ſee med Øinene, og høre med Ørene, og forſtaae med Hjertet, og omvende ſig, at jeg maatte helbrede dem.

28. Derfor være det Eder vitterligt, at Guds Frelſe er ſendt til Hedningerne; de ſkulle og høre.

29. Og der han havde ſagt dette, gik Jøderne bort og havde ſtor Trætte indbyrdes.

30. Men Paulus blev to hele Aar i ſit leiede Herberge og annammede Alle, ſom kom til ham.

31. Og han prædikede Guds Rige og lærte om den Herre Jeſus med al Frimodighed, uforhindret.

V. 16. c. 23, 33. c. 24, 23. - **V. 17.** c. 21, 26. c. 24, 12. 13. c. 25, 8. - **V. 18.** c. 24, 26. c. 26, 32. c. 23, 9. - **V. 19.** c. 25, 11. - **V. 20.** c. 26, 6. 7. Eph. 6, 20. 2 Tim. 1, 16. - **V. 22.** c. 24, 14. - **V. 23** c 26, 22. Luc. 24, 27. 44. - **V. 24.** c. 17, 4. - **V. 25.** 2 Pet. 1, 21. Ef. 6, 9. 10. Ez. 12, 2. Matth. 13, 14 ig. - **V. 28.** c. 13, 38. Luc. 24, 47. Ap. **G.** 13, 46. c. 18, 6.

St. Paulus' Brev til de Romere.

1. Capitel.

(I) Paulus, som en Evangeliums Prædiker, ønsker de troende Romere Christi Naade. 1-7. (II) Bidner om sin store Længsel efter at prædike Evangelium for dem, 8-15. (III) Hvilket er et guddommeligt Middel til Salighed, 16. 17. (IV) Thi Hedningerne, skjøndt de nogenledes kjende Gud, ere dog under Guds Vrede, fordi de ei ret have dyrket ham, 18-23. (V) Hvorfor Gud haver givet dem hen i deres egne Lyster. 24-32.

1. Paulus, Jesu Christi Tjener, kaldet til Apostel, bestikket til at forkynde Guds Evangelium,

2. hvilket han forud havde lovet ved sine Propheter i de hellige Skrifter,

3. om sin Søn, født af Davids Sæd efter Kjødet,

4. krafteligen bevist at være Guds Søn efter Helligheds Aand ved Opstandelsen fra de Døde, om Jesus Christus, vor Herre,

5. ved hvem vi have faaet Naade og Apostel-Embedet til at oprette Troens Lydighed iblandt alle Hedninger formedelst hans Navn,

6. blandt hvilke ogsaa I ere, Jesu Christi Kaldte:

7. Eder alle, som ere i Rom, Guds Elskelige, kaldte Hellige, være Naade og Fred fra Gud vor Fader og den Herre Jesus Christus!

8. Først takker jeg min Gud ved Jesus Christus for Eder alle, at Eders Tro omtales i den ganske Verden.

9. Thi Gud er mit Vidne, hvem jeg i min Aand tjener udi hans Søns Evangelium, hvorledes jeg uden Afladelse tænker paa Eder,

10. altid begjærende i mine Bønner, at jeg dog engang maatte faae Held til, efter Guds Villie, at komme til Eder.

11. Thi mig forlænges efter at see Eder, at jeg kunde meddele Eder nogen aandelig Naadegave, saa I maatte styrkes,

12. det er, at vi hos Eder maatte opmuntres tilsammen ved fælles Tro, baade Eders og min.

13. Jeg vil ikke, Brødre! at I skulle være uvidende om, at jeg haver ofte sat mig for at komme til Eder, (men jeg haver hidindtil været forhindret), paa det jeg maatte have nogen Frugt ogsaa iblandt Eder, ligesom og iblandt de andre Hedninger.

14. Baade Græker og Barbarer, baade Vise og Uvise er jeg en Skyldner.

15. Saaledes er jeg og, hvad mig angaaer, redebon at prædike Evangelium ogsaa for Eder, som ere i Rom.

16. Jeg skammer mig ikke ved

V. 1. B. 1. Ap. G. 9, 15. c. 13, 2. Gal. 1, 15. - **V. 2.** Ap. G. 26, 6. 1 Mos. 3, 15. c. 22, 18. fg. - **V. 3.** 2 Sam. 7, 12. Matth. 1, 1. 2 Tim. 2, 8. - **V. 4.** Joh. 10, 30. Ap. G. 13, 32. fg. Hebr. 1, 5. c. 5, 5. - **V. 5.** c. 12, 3. c. 15, 15. 1 Cor. 15, 10. Eph. 3, 8. Ap. G. 9, 15. 1 Tim. 2, 7. Rom. 16, 26. - **V. 7.** 1 Cor. 1, 2. 3. Eph. 1, 1. 1 Thess. 4, 7. 2 Cor. 1, 2. - **V. 8** 1 Cor. 1, 4. 5. Phil. 1, 3. Eph. 5, 20. Hebr. 13, 15. 1 Petr. 2, 5. 1 Thess. 1, 8. - **V. 9.** c. 9, 1. 2 Cor. 1, 23. Gal. 1, 20. Eph. 1, 16. 2 Tim. 1, 3. - **V. 10.** 1 Thess. 3, 10. - **V. 11.** c. 15, 23. 29. - **V. 12.** 2 Petr. 1, 1. - **V. 13.** 1 Thess. 2, 18. - **V. 14.** 1 Cor. 9, 16. 2 Cor. 11, 28. - **V. 15.** Ap. G. 28, 31. - **V. 16.** Ps. 40, 10. Ps. 119, 46. 2 Tim. 1, 8. 1 Cor. 1, 18. c. 15, 2.

Christi Evangelium; thi det er en Guds Kraft til Saliggjørelse for hver den, som troer, baade for Jøde først, og for Græker.

17. Thi derudi aabenbares Guds Retfærdighed ved Troen for Troen, som skrevet staaer: den Retfærdige ved Troen skal leve.

18. Men Guds Vrede aabenbares af Himmelen over al de Menneskers Ugudelighed og Uretfærdighed, som forholde Sandheden ved Uretfærdighed.

19. Thi det, som man kan vide om Gud, er dem aabenbart; thi Gud har aabenbaret dem det.

20. Thi hans usynlige Væsen, hans evige Kraft og Guddommelighed beskues fra Verdens Skabelse af, og forstaaes af hans Gjerninger, saa at de have ingen Undskyldning.

21. Thi enddog de kjendte Gud, saa ærede eller takkede de ham dog ikke som Gud, men bleve forfængelige i deres Tanker, og deres uforstandige Hjerte blev formørket.

22. Der de sagde sig at være vise, bleve de Daarer,

23. og forvendte den uforkrænkelige Guds Herlighed til Lighed med et forkrænkeligt Menneskes og Fugles og fiirføddede Dyrs og Ormes Billede.

24. Derfor haver og Gud givet dem hen i deres Hjerters Begjeringer til Ureenhed, saa at de indbyrdes vanærede deres Legemer.

25. De forvendte Guds Sandhed til Løgn, og dyrkede og tjente Skabningen over Skaberen, som er velsignet i Evighed! Amen.

26. Desaarsag haver Gud givet dem hen i skjændelige Lyster; thi baade deres Kvinder forvendte den naturlige Brug til den unaturlige,

27. og desligeste ogsaa Mændene; de forlode Kvindens naturlige Brug og optændtes i deres Lyster til hverandre, saa at Mænd med Mænd øvede Uteerlighed og fik deres Vildfarelses Løn, som det burde sig, paa dem selv.

28. Og ligesom de ikke holdt for godt at have Guds Kundskab, saa gav Gud dem hen i et Sind, som duer intet, at gjøre det Usømmelige,

29. opfyldte med al Uretfærdighed, Horeri, Skalkhed, Gjerrighed, Ondskab; fulde af Avind, Blodtørst, Trætte, Svig, Vanart;

30. Øretudere, Bagvaskere, Guds-Hadere, Forhaanere, hovmodige, opblæste, Udaads Opfindere, Forældre ulydige,

31. uforstandige, troløse, ukjærlige, uforligelige, ubarmhjertige;

32. hvilke, enddog de kjende Guds retfærdige Dom, at de, som gjøre saadanne Ting, ere skyldige at døe, dog ikke alene gjøre det, men bifalde ogsaa dem, som det gjøre.

2. Capitel.

(I) Jøderne, som dømme Andre, skulle ei heller undflye Guds Dom, som uden Persons Anseelse dømmer Hver efter hans Gjerninger.

V. 17. c. 3, 21. 22. Phil. 3, 9. Hab. 2, 4. *Joh. 3, 36.* Gal. 3, 11. - **V. 19.** Ap. G. 14, *15. c. 17, 24. fg.* - **V. 21.** 5 Mos. 28, 28 Eph. *4, 17. 18.* - **V. 22.** 1 Cor. 1, 20. - **V. 23.** 5 *Mos. 4, 15. fg. 2 Kong.* 17, 29. Ps. 106, 20. *Ps. 40, 18. Jer. 2, 11.* - **V. 24.** Ps. 81, 13. Es. 6, 9. 10. Ap. G. 14, 16. 2 Thess. 2. 11. - **V. 25.** c. 9 5. - **V. 26.** 3 Mos. 18, 23. Eph. 5, 11. 12. - **V. 27.** 3 Mos. 18, 22. c. 20, 13. 1 Cor. 6, 9. - **V. 28.** Ps. 81, 13. **V. 32.** Hos. 7, 2. fg.

5. (11) De rose sig forgjeves af Loven og ærelsen, da de ei bruge disse Fordele ret. 29.

. Derfor er du uden Undskyld- g, o Menneske! hvo du er, som nmer; thi idet du dømmer en An- , fordømmer du dig selv; thi du, t dømmer, gjør selv det Samme.

. Vi vide jo, at Guds Dom er r Sandhed over dem, som gjøre adant.

. Men tænker du dette, o Men- ke! du som dømmer dem, der re Saadant, og gjør selv det mme, at du skal undflye Guds m?

. Eller foragter du hans God- s og Taalmodigheds og Lang- digheds Rigdom, og veed ikke, at ds Godhed leder dig til Omven- je?

. Men efter din Haardhed og dit bdfærdige Hjerte samler du dig Vrede paa Vredens og Guds ærdige Doms Aabenbarelses Dag.

. Thi han skal betale Hver efter s Gjerninger:

. dem, som ved Bestandighed i Gjerning søge Ære og Hæder Uforkrænkelighed, et evigt Liv;

. men dem, som ere gjenstridige, ikke lyde Sandhed, men adlyde tfærdighed, skal vorde Ugunst og ede.

. Trængsel og Angest skal være r hvert Menneskes Sjæl, som r det Onde, baade en Jødes først en Grækers;

10. men Ære og Hæder og Fred skal vorde hver den, som gjør det Gode, baade en Jøde først, og en Græker.

11. Thi der er ingen Persons Anseelse hos Gud.

12. Hvilkesomhelst have syndet uden Loven, de straffes og uden Loven; og hvilkesomhelst have syndet under Loven, de skulle dømmes ved Loven;

13. (thi ikke Lovens Hørere ere retfærdige for Gud, men Lovens Gjørere skulle retfærdiggjøres.

14. Thi efterdi Hedningerne, som ikke have Loven, gjøre af Naturen Lovens Gjerninger, da ere de, endskjøndt de ikke have Loven, dem selv en Lov;

15. de vise Lovens Gjerning skreven i deres Hjerter, idet deres Samvittighed vidner med dem, og Tankerne indbyrdes anklage eller og forsvare hverandre);

16. paa den Dag, naar Gud skal dømme Menneskenes skjulte Idrætter efter mit Evangelium ved Jesus Christus.

17. See, du kalder dig en Jøde og forlader dig tryggeligen paa Loven og roser dig i Gud,

18. og veed hans Villie, og prøver Tingenes Forskjel, underviist af Loven,

19. og fordrister dig til at være de Blindes Veileder, deres Lys, som ere i Mørke,

20. Uforstandiges Tugtemester, Een-

, 2. V. 1. 2 Sam. 12, 5-7. Matth. 7, 2. - **4.** c. 9, 22. fg. 2 Petr. 3, 9. 15. Åab. 2, - **V. 6.** Job. 34, 11. Pj. 62, 13. Jer. 17, c. 32, 19. Matth. 16, 27. 1 Cor. 3, 8. 2 5, 10. - **V. 8.** 2 Thess. 1, 8. - **V. 9.** 9. - **V. 11.** *5 Mos. 10.* 17. 2 Kron. 19, *Job 34, 19. Ap. G. 10,* 34. Gal. 2, 6. Eph. 6, 9. 1 Petr. 1, 17. - **V. 13.** Matth. 7, 21. Jak. 1, 22. - **V. 14.** Matth. 7, 12. - **V. 16.** Præd. 12, 14. Matth. 25, 31. fg. Ap. G. 17, 31. 1 Cor. 4, 5. 2 Cor. 5, 10. - **V. 17.** c. 5, 11. c. 9, 4. - **V. 18.** Phil. 1, 10. - **V. 19.** Matth. 15, 14.

4. Capitel.

(I) Abraham blev retfærdiggjort af Troen, 1-5. (II) David vidner om Retfærdiggjørelsen af Troen, 6-8. (III) Denne Naade vedkommer og Hedningerne; thi Abraham var retfærdiggjort, før han blev omskaaren, 9-12. (IV) Han skulde være mange Folks Fader, som troe, 13-17; hans herlige Tro og Retfærdiggjørelse er sat os til Exempel, 18-25.

1. Hvad skulle vi da sige, at vor Fader Abraham vandt efter Kjødet?

2. Thi dersom Abraham blev retfærdiggjort ved Gjerninger, haver han Roes, men ikke for Gud.

3. Thi hvad siger Skriften? Abraham troede Gud, og det blev regnet ham til Retfærdighed.

4. Men den, som har Gjerninger at fremvise, tilregnes Lønnen ikke af Naade, men som Skyldighed;

5. den derimod, som ikke har Gjerninger, men troer paa ham, som retfærdiggjør Synderen, regnes hans Tro til Retfærdighed.

6. Ligesom og David priser det Menneske saligt, hvilket Gud tilregner Retfærdighed uden Gjerninger:

7. Salige de, hvis Overtrædelser ere forladte, og hvis Synder ere skjulte;

8. salig den Mand, hvem Herren ikke vil tilregne Synd!

9. Tilhører da denne Salighed Omskærelsen alene, eller ogsaa Forhuden? Vi sige jo, at Troen blev regnet Abraham til Retfærdighed.

10. Hvorledes blev den ham da tilregnet? da han var omskaaren, eller da han havde Forhud? Ikke da han var omskaaren, men da han havde Forhud.

11. Og han annammede Omskærelsens Tegn som en Besegling paa den Retfærdighed ved Troen, hvilken han havde som uomskaaren, saa at han skulde være Fader til alle dem, som troe uden at være omskaarne, at Retfærdighed maa vorde ogsaa dem tilregnet;

12. og Fader til de Omskaarne, til dem, som ikke alene have Omskærelse, men ogsaa vandre i den Troes Fodspor, hvilken vor Fader Abraham havde som uomskaaren.

13. Thi ikke formedelst Loven til Abraham og hans Sæd den Forjættelse, at han skulde arve Verden, men formedelst Troens Retfærdighed.

14. Og ere de, som holde sig til Loven, Arvinger, da er Troen forgjeves, og Forjættelsen gjort til Intet.

15. Loven virker Straf; thi hvor der ikke er Lov, der er heller ikke Overtrædelse.

16. Derfor er Forjættelsen ved Tro, saa den tildeles af Naade, paa det den maatte staae fast for den ganske Sæd, ikke alene for den, som har Loven, men og for den, som har Abrahams Tro, hvilken er alle vores Fader,

17. (som skrevet er: jeg haver sat dig til mange Folks Fader), for Gud, hvem han troede, som levendegjør de Døde, og kalder de Ting, der ikke ere, som om de vare.

C. 4. V. 1. I Mos. 17, 5. Es. 51, 2. - **V. 2.** c. 3, 27. Eph. 2, 9. - **V. 3.** 1 Mos. 15, 6. Gal. 3, 6. - **V. 4.** c. 11, 6. - **V. 5.** c. 3, 28. 2 Cor. 5, 19. 21. Phil. 3, 9. - **V. 7.** Ps. 32, 1. 2. - **V. 10.** 1 Mos. 15, 6. c. 17, 9. 10. - **V. 11.** 1 Mos. 17, 11. Gal. 3, 6. 7. - **V. 13.** 1 Mos. 15, 6. fg. c. 17, 2. 8. - **V. 14.** Gal. 3, 18. - **V. 15.** c. 5, 13. c. 3, 20. c. 7, 8. 10. 1 Cor. 15, 56. Gal. 3, 19. - **V. 16.** Gal. 3, 18. - **V. 17.** 1 Mos. 17, 4. 5. Hebr. 11, 3.

18. Han troede imod Haab med Haab, at han skulde vorde mange Folks Fader, efter det, som sagt var: saaledes skal din Sæd vorde;

19. og uden at vakle i Troen, saae han ikke paa sit eget Legeme, som allerede var kraftesløst, thi han var nær hundrede Aar, eller paa Kraftløsheden i Saras Liv;

20. han tvivlede ikke i Vantro paa Guds Forjættelse, men styrket i Troen, gav han Gud Æren,

21. fuldkommeligen vis paa, at hvad han havde lovet, var han og mægtig til at gjøre.

22. Derfor blev det og regnet ham til Retfærdighed.

23. Dog er det ikke skrevet for hans Skyld alene, at det blev ham tilregnet,

24. men ogsaa for vor Skyld, hvilke det skal tilregnes, naar vi troe paa den, der opreiste vor Herre Jesus fra de Døde;

25. hvilken er given hen for vore Overtrædelser, og opreist for vor Retfærdiggjørelse.

5. Capitel.

(I) De Retfærdiggjorte have Fred med Gud, Tilgang til Gud, rose sig i Haabet, ja og i Trængsel for Guds Kjærligheds Skyld i Christus, 1-11. (II) Thi som Adam førte Synd og Død over alle Mennesker, saa fører Christus Retfærdighed og Liv over alle Mennesker, 12-21.

1. Altsaa, retfærdiggjorte ved Troen, have vi Fred med Gud ved vor Herre Jesus Christus,

2. ved hvem vi have erholdt Adgang i Troen til den Naade, hvori vi staae, og vi rose os af Haab om Herlighed hos Gud;

3. ja, ikke det alene, men vi rose os ogsaa af vore Trængsler, efterdi vi vide, at Trængslen virker Standhaftighed,

4. men Standhaftigheden Forfarenhed, men Forfarenheden Haab,

5. men Haabet beskæmmer ikke; thi Guds Kjærlighed er udøst i vore Hjerter ved den Hellig Aand, som er given os.

6. Thi da vi endnu vare Overtrædere, døde Christus til bestemte Tid for de Ugudelige.

7. Neppe dør Nogen for en Retfærdig; for den Gode var der maaskee Nogen, som turde døe;

8. men Gud beviser sin Kjærlighed mod os derved, at Christus døde for os, da vi endnu vare Syndere.

9. Saa meget mere skulle vi derfor, nu retfærdiggjorte ved hans Blod, frelses ved ham fra Vreden.

10. Thi dersom vi bleve forligte med Gud formedelst hans Søns Død, der vi vare Fjender, da skulle vi meget mere, efterat vi ere forligte, frelses ved hans Liv.

11. Ja, ikke det alene, men vi rose os ogsaa i Gud ved vor Herre Jesus Christus, ved hvem vi nu have faaet Forligelsen.

12. Altsaa, ligesom Synden kom ind i Verden ved eet Menneske, og

V. 18. 1 Mos. 15, 5. 6. - **V. 19.** 1 Mos. 18, 11. - **V. 20.** Hebr. 11, 8. fg. - **V. 21.** Ps. 115, 3. Luc. 1, 37. - **V. 22.** 1 Mos. 15, 6. - **V. 23.** c. 15, 4. 1 Cor. 10, 6. 11. - **V. 24.** Ap. G. 2, 24. - **V. 25.** c. 8, 32. 1 Joh. 2, 2. - **C. 5. V. 1.** Ap. G. 10, 36. Eph 2, 14 - **V. 2.** *Joh. 10, 9. c. 14, 6.* Eph. 2, 18. c. 3, 12. Hebr. 10, 19. 1 Cor. 15, 1. Hebr. 3, 6. - **V. 3.** 2 Cor. 11, 23. Phil. 1. 29. Jak. 1, 2. - **V. 5.** Hebr. 6, 18. 19. 1 Joh. 4, 16. - **V. 6.** Eph. 2, 1. Col. 2, 13. Hebr. 9, 15. 1 Petr. 3, 18. - **V. 8.** Joh. 15, 13. fg. 1 Joh. 3, 16. - **V. 10.** 2 Cor. 5. 18. Col. 1, 20. 21. - **V. 11.** Jer. 9, 24. 1 Cor. 1, 31.

4. Capitel.

(I) Abraham blev retfærdiggjort af Troen, 1-5. (II) David vidner om Retfærdiggjørelsen af Troen, 6-8. (III) Denne Naade vedkommer og Hedningerne; thi Abraham var retfærdiggjort, før han blev omskaaren, 9-12. (IV) Han skulde være mange Folks Fader, som troe, 13-17; hans herlige Tro og Retfærdiggjørelse er sat os til Exempel, 18-25.

1. Hvad skulle vi da sige, at vor Fader Abraham vandt efter Kjødet?

2. Thi dersom Abraham blev retfærdiggjort ved Gjerninger, haver han Roes, men ikke for Gud.

3. Thi hvad siger Skriften? Abraham troede Gud, og det blev regnet ham til Retfærdighed.

4. Men den, som har Gjerninger at fremvise, tilregnes Lønnen ikke af Naade, men som Skyldighed;

5. den derimod, som ikke har Gjerninger, men troer paa ham, som retfærdiggjør Synderen, regnes hans Tro til Retfærdighed.

6. Ligesom og David priser det Menneske saligt, hvilket Gud tilregner Retfærdighed uden Gjerninger:

7. Salige de, hvis Overtrædelser ere forladte, og hvis Synder ere skjulte;

8. salig den Mand, hvem Herren ikke vil tilregne Synd!

9. Tilhører da denne Salighed Omskærelsen alene, eller ogsaa Forhuden? Vi sige jo, at Troen blev regnet Abraham til Retfærdighed.

10. Hvorledes blev den ham da tilregnet? da han var omskaaren, eller da han havde Forhud? Ikke da han var omskaaren, men da han havde Forhud.

11. Og han annammede Omskærelsens Tegn som en Besegling paa den Retfærdighed ved Troen, hvilken han havde som uomskaaren, saa at han skulde være Fader til alle dem, som troe uden at være omskaarne, at Retfærdighed maa vorde ogsaa dem tilregnet;

12. og Fader til de Omskaarne, til dem, som ikke alene have Omskærelse, men ogsaa vandre i den Troes Fodspor, hvilken vor Fader Abraham havde som uomskaaren.

13. Thi ikke formedelst Loven fik Abraham og hans Sæd den Forjættelse, at han skulde arve Verden, men formedelst Troens Retfærdighed.

14. Og ere de, som holde sig til Loven, Arvinger, da er Troen forgjeves, og Forjættelsen gjort til Intet.

15. Loven virker Straf; thi hvor der ikke er Lov, der er heller ikke Overtrædelse.

16. Derfor er Forjættelsen ved Tro, saa den tildeles af Naade, paa det den maatte staae fast for den ganske Sæd, ikke alene for den, som har Loven, men og for den, som har Abrahams Tro, hvilken er alle vores Fader,

17. (som skrevet er: jeg haver sat dig til mange Folks Fader), for Gud, hvem han troede, som levendegjør de Døde, og kalder de Ting, der ikke ere, som om de vare.

C. 4. V. 1. I Mos. 17, 5. Es. 51, 2. - **V. 2.** c. 3, 27. Eph. 2, 9. - **V. 3.** 1 Mos. 15, 6. *Gal. 3, 6.* - **V. 4.** c. 11, 6. - **V. 5.** c. 3, 28. *2 Cor. 5, 19. 21. Phil. 3, 9.* - **V. 7.** Ps. 32, 1. 2 - **V. 10.** *1 Mos. 15, 6.* c. 17, 9. 10. - **V. 11.** *1 Mos. 17, 11.* Gal. 3, 6. 7. - **V. 13.** 1 Mos. 15, 6. fg. c. 17, 2. 8. - **V. 14.** Gal. 3, 18. - **V. 15.** c. 5, 13. c. 3, 20. c. 7, 8. 10. 1 Cor. 15, 56. Gal. 3, 19. - **V. 16.** Gal. 3, 18. - **V. 17.** 1 Mos. 17, 4. 5. Hebr. 11, 3.

blive til Intet, saa at vi ikke fremdeles skulle tjene Synden.

7. Thi hvo som er død, er frigjort fra Synden.

8. Men dersom vi ere døde med Christus, da troe vi, at vi og skulle leve med ham.

9. Efterdi vi vide, at Christus, som er opreist fra de Døde, dør ikke mere; Døden hersker ikke mere over ham.

10. Thi det, han døde, døde han een Gang for Synden; men det, han lever, det lever han for Gud.

11. Saaledes anseer ogsaa I Eder selv som døde for Synden, men som levende for Gud i Christus Jesus, vor Herre.

12. Derfor herske Synden ikke i Eders dødelige Legeme, saa I lyde den i dets Begjeringer.

13. Fremstiller ei heller Eders Lemmer for Synden til Uretfærdigheds Redskab; men fremstiller Eder selv for Gud som de, der fra Døde ere blevne Levende, og Eders Lemmer for Gud til Retfærdigheds Redskab.

14. Thi Synden skal ikke herske over Eder: I ere* jo ikke under Loven, men under Naaden.

15. Hvad da? skulle vi synde, efterdi vi ere ikke under Loven, men under Naaden? Det være langt fra!

16. Vide I ikke, at hvem I fremstille Eder som Tjenere til Lydighed, dens Tjenere ere I, hvem I lyde, enten Syndens til Død, eller Lydighedens til Retfærdighed?

17. Men Gud være Tak, at I have været Syndens Tjenere, men ere nu af Hjertet blevne den Lærdoms Form lydige, hvilken I have annammet,

18. og frigjorte fra Synden, ere I blevne Retfærdighedens Tjenere.

19. Jeg taler efter menneskelig Viis formedelst Eders Kjøds Skrøbelighed. Thi ligesom I have fremstillet Eders Lemmer som Ureenheds og Uretfærdigheds Tjenere til Uretfærdighed, saa fremstiller nu Eders Lemmer som Retfærdigheds Tjenere til Helliggjørelse.

20. Thi da I vare Syndens Tjenere, vare I frie fra Retfærdigheden.

21. Hvad havde I da for Frugt af de Ting, ved hvilke I nu skamme Eder? thi Enden derpaa er Døden.

22. Men nu I ere frigjorte fra Synden og blevne Guds Tjenere, have I Frugt deraf for Eder til Helliggjørelse, og Enden er et evigt Liv.

23. Thi Syndens Sold er Døden, men Guds Naadegave er et evigt Liv i Christus Jesus, vor Herre.

7. Capitel.

(I) De Troende ere døde fra Loven ved Christi Død, 1-6. (II) Thi skjønt Loven ikke er Synd, saa aabenbarer den dog Synden, og Synden tager Anledning deraf, 7-12. (III) Og selv den, der vil det Gode, gjør det ikke; hvorfor han maa tage Tilflugt til Christus, 13-25.

V. 7. 1 Petr. 4, 1. - **V. 8.** 2 Tim. 2, 11. - **V. 9.** Aab. 1, 18. - **V. 10.** Hebr. 7, 27. c. 9, 28. - **V. 11.** Gal. 2, 19. 1 Petr. 2, 24. - **V. 12.** *1 Mos. 4, 7.* - **V. 13.** Luc. 1, 74. *Rom. 12, 1. Gal.* 2, 20. Hebr. 9, 14. *1 Petr. 4, 2.* - **V. 14.** 1 Mos. 4, 7. - **V. 15.** *v. 1. Gal.* 2, 17. 19. 1 Cor. 9, 21. - **V. 16.** Joh. 8, 34. 2 Petr. 2, 19. - **V. 17.** 2 Cor. 2, 9. Phil. 2, 12. - **V. 18.** Joh. 8, 32. Gal. 5, 1. - **V. 19.** c. 3, 5. v. 13. - **V. 20.** Joh. 8, 34. - **V. 21.** c. 8, 6. - **V. 22.** v. 18. 1 Petr. 1, 9. - **V. 23.** c. 5, 12. 1, 15. Rom. 5, 21. 11, 6. 1 Petr. 1, 3.

Døden ved Synden, og saaledes Døden trængte igjennem til alle Mennesker, idet de syndede alle;

13. (thi Synden var i Verden indtil Loven; men hvor der ikke er Lov, tilregnes ikke Synd.

14. Dog herskede Døden fra Adam til Moses, ogsaa over dem, som ikke syndede i Lighed med Adams Overtrædelse, hvilken er et Billede paa ham, som skulde komme.

15. Men det er ikke med Naadegaven, som med Faldet; thi døde de Mange ved den Enes Fald, da har meget mere Guds Naade og Gave, ved det ene Menneskes Jesu Christi Naade, udbredt sig overflødig over de Mange.

16. Og det er ikke med Gaven, som med den Ene, der syndede; thi Dommen var, efter det ene Fald, til Fordømmelse, men Naaden er, efter mange Fald, til Retfærdiggjørelse.

17. Thi dersom ved Eens Fald Døden herskede formedelst den Ene, da skulle meget mere de, som annamme den overvættes Naade og Retfærdigheds Gave, herske i Livet ved den ene Jesus Christus).

18. Altsaa, ligesom der ved Eens Fald kom Fordømmelse over alle Mennesker, saaledes skal ogsaa ved Eens Retfærdighed komme over alle Mennesker Retfærdiggjørelse og Liv.

19. Thi ligesom ved det ene Menneskes Ulydighed Mange ere blevne Syndere, saa skulle og ved den Enes Lydighed Mange vorde retfærdige.

20. Men Loven kom til, at Faldet kunde des fuldere kjendes; men hvor Synden blev fuldere kjendt, der viste Naaden sig end overflødigere,

21. saa at, ligesom Synden herskede ved Døden, saa skal og Naaden herske ved Retfærdighed til et evigt Liv formedelst Jesus Christus, vor Herre.

6. Capitel.

(I) Christi Naade tilsteder ei at synde; thi vi, som troe, ere med ham døde fra Synden og opstandne til et nyt Levnet, 1-14. (II) Thi skjøndt vi ikke da ere under Loven, maae vi dog ikke hengive os til Syndens Tjeneste, hvis Sold er Død og Fordømmelse, 15-23.

1. Hvad skulle vi da sige? skulle vi blive ved i Synden, at Naaden maa blive des overflødigere?

2. Det være langt fra! Vi, som ere døde fra Synden, hvorledes skulle vi endnu leve i den?

3. Vide I ikke, at vi, saa mange som ere døbte til Christus Jesus, ere døbte til hans Død?

4. Vi ere altsaa begravne med ham ved Daaben til Døden, paa det at, ligesom Christus er opreist fra de Døde ved Faderens Herlighed, saa skulle og vi vandre i et nyt Levnet.

5. Thi dersom vi ere blevne forenede med ham ved Lighed med hans Død, da skulle vi og være det i Lighed med hans Opstandelse;

6. efterdi vi vide dette, at vort gamle Menneske er korsfæstet med ham, paa det Syndens Legeme skal

V. 12. 1 Mos. 3, 6. 1 Cor. 15, 21. 1 Mos. 2, 17. *Rom. 6, 23.* - **V. 13.** c. 4, 15. - **V. 14.** *1 Cor. 15, 21. 22.* - **V. 15.** 1 Cor. 15, 22. *Joh. 1, 16. 17.* - **V. 18.** 2 Cor. 5, 15. *1 Joh. 2, 2.* - **V. 19.** Ef. 53, 11. - **V. 20.** c. 4, 15. c. 7, 8. Gal. 3, 19. Luc. 7, 47. - **V. 21.** c. 6, 23. - **C. 6. V. 1.** Gal. 2, 17. - **V. 2.** Gal. 6, 14. 1 Petr. 2, 24. - **V. 3.** Gal. 3, 27. - **V. 4.** c. 8, 11. Phil. 3, 10. 11. Col. 2, 12. Eph. 4, 23. Col. 3, 8. fg. 1 Petr. 2, 1. c. 4, 1. 2. - **V. 5.** Phil. 3, 10. 11. - **V. 6.** Gal. 2, 20. c. 5, 24.

20. Dersom jeg da gjør det, som
ikke vil, saa er det ikke mere
ig, der udretter det, men Synden,
m boer i mig.
21. Saa finder jeg da den Lov
s mig, idet jeg vil gjøre det
ode, at det Onde hænger ved mig.
22. Thi jeg haver Lyst til Guds
v efter det indvortes Menneske;
23. men jeg seer en anden Lov i
ine Lemmer, som strider imod mit
inds Lov, og tager mig fangen
der Syndens Lov, som er i mine
mmer.
24. Jeg elendige Menneske! hvo
il frie mig fra dette Dødsens
geme?
25. Jeg takker Gud ved Jesus
hristus, vor Herre. Saa tjener
jeg, den selvsamme, Guds Lov
ed Sindet, men Syndens Lov
ed Kjødet.

8. Capitel.

(I) For dem, som ere i Christus, er ingen
rdømmelse, saafremt Aanden, den de annam-
i Christus, og ikke Kjødet, herster over dem,
13. (II) Samme Aand forsikrer dem om
rnerettigheb, 14-17. (III) Og skjøndt de
e, glæde de sig dog i Haabet til den tilkom-
n de Arvedeel, hvorefter de suffe; hvorudi
nden kommer dem til Hjælp, 18-27. (IV)
lmeb maae alle Ting tjene dem til Gode,
m elske Gud, som ere kaldte efter hans Be-
tning, 28-30. (V) Og Gud selv elsker,
rker og giver dem Seier i Christus, 31-39.

1. Saa er da nu ingen Fordøm-
else for dem, som ere i Christus
esus, der ikke vandre efter Kjødet,
en efter Aanden.

2. Thi Aandens Lov, der levendegjør i Christus Jesus, haver frigjort mig fra Syndens og Dødens Lov.
3. Thi det, som var Loven umuligt, efterdi den var krafteslos formedelst Kjødet, det gjorde Gud, da han sendte sin egen Søn i syndigt Kjøds Lignelse og til et Synd-Offer, og straffede saaledes Synden paa Kjødet,
4. paa det Lovens Fordring skulde fuldbringes i os, som ikke vandre efter Kjødet, men efter Aanden.
5. Thi de, som ere efter Kjødet, sandse det Kjødelige, men de, som ere efter Aanden, det Aandelige.
6. Thi Kjødets Sands er Døden, men Aandens Sands er Liv og Fred;
7. efterdi Kjødets Sands er Fjendskab imod Gud, thi den er ikke Guds Lov underdanig, ei heller kan den være det.
8. Men de, som ere kjødelige, kunne ikke tækkes Gud.
9. I derimod ere ikke kjødelige, men aandelige, saafremt Guds Aand boer i Eder; men om Nogen ikke haver Christi Aand, denne er ikke hans.
10. Men om Christus er i Eder, da er vel Legemet dødt formedelst Synden, men Aanden er Liv formedelst Retfærdighed.
11. Men om hans Aand, der opreiste Jesus fra de Døde, boer i Eder, da skal han, som opreiste Christus fra de Døde, levendegjøre

V. 20. v. 17. - V. 21. Job 14, 4. Ps. 51, - V. 22. Ps. 1, 2. 2 Cor. 4, 16. Eph. 3, - V. 23. c. 8, 2. - V. 25. 1 Cor. 1, 4. G. 8. V. 1. c. 10, 4. 2 Cor. 5, 17. Gal. 16. - V. 2. Joh. 8, 36. Rom. 6, 18. Gal. 1. Rom. 7, 23. - V. 3. Ap. G. 15, 10. n. 7, 14. Hebr. 7, 18. 2 Cor. 5, 21. Gal. 3, 13. - V. 5. 1 Cor. 2, 14. - V. 6. c. 6, 21. Gal. 6, 8. - V. 7. Col. 1, 21. - V. 8. v. 5. Hebr. 11, 6. - V. 9. 1 Cor. 2, 12. c. 3, 16. 2 Cor. 13. 5. Gal. 4, 6. Phil. 1, 19. Joh. 3, 24. - V. 11. Ap. G. 2, 24. Rom. 4. c. 8, 9. c. 6, 5. 1 Cor. 6, 14. 2 Cor. 4. Eph. 2, 5.

1. Vide I ikke, Brødre! (thi jeg taler til dem, som kjende Loven), at Loven herſker over Menneſket, ſaa lang Tid han lever?

2. Den gifte Kvinde er bunden ved Loven til Manden, den Stund han lever; men dersom Manden dør, er hun løſt fra Mandens Lov.

3. Derfor ſkal hun kaldes en Hore, om hun bliver en anden Mands, medens Manden lever; men dersom Manden er død, er hun fri fra den Lov, ſaa at hun ikke er en Hore, om hun bliver en anden Mands.

4. Ligeſaa ere og I, mine Brødre! døde fra Loven ved Chriſti Legeme, at I ſkulle blive en Andens, hans, ſom blev opreiſt fra de Døde, paa det vi ſkulle bære Gud Frugt.

5. Thi da vi vare i Kjødet, virkede de ſyndige Lyſter, ſom vaktes ved Loven, i vore Lemmer, til at bære Døden Frugt.

6. Men nu ere vi ſom Døde løſte fra Loven, under hvilken vi holdtes, ſaa at vi ſkulle tjene i Aandens nye Væſen, og ikke i Bogſtavens gamle Væſen.

7. Hvad ſkulle vi da ſige? Er Loven Synd? Det være langt fra! Men jeg kjendte ikke Synden uden ved Loven; thi end Begjerligheden kjendte jeg ikke, dersom Loven ei havde ſagt: du ſkal ikke begjere.

8. Men Synden, ſom tog Anledning af Budet, virkede al Begjerlighed i mig; thi uden Lov er Synden død.

9. Jeg levede nogen Tid uden Lov, men der Budet kom, blev Synden levende igjen;

10. og jeg døde, og det Bud, ſom var givet til Liv, det fandtes at geraade mig til Død;

11. thi Synden, ſom tog Anledning af Budet, forførte mig og dræbte mig ved ſamme.

12. Saaledes er vel Loven hellig, og Budet er helligt og retfærdigt og godt.

13. Er da det, ſom er godt, blevet mig til en Død? Det være langt fra! Men Synden, paa det den ſkulde kjendes ſom Synd, er det, ſom formedelſt det Gode virkede mig Døden, paa det Synden formedelſt Budet ſkulde vorde overvættes ſyndig.

14. Thi vi vide, at Loven er aandelig; men jeg er kjødelig, ſolgt under Synden.

15. Thi jeg forſtaaer ikke, hvad jeg gjør; det, ſom jeg vil, gjør jeg ikke, men hvad jeg hader, det gjør jeg.

16. Men gjør jeg det, ſom jeg ikke vil, da giver jeg Loven det Vidnesbyrd, at den er god.

17. Men nu gjør ikke jeg det mere, men Synden, ſom boer i mig.

18. Thi jeg veed, at i mig, det er, i mit Kjød, boer ikke Godt; Villien har jeg vel, men at udrette det Gode formaaer jeg ikke;

19. thi det Gode, ſom jeg vil, det gjør jeg ikke; men det Onde, ſom jeg ikke vil, det gjør jeg.

C. 7. V. 1. c. 6, 14. - **V. 2.** 1 Cor. 7, 10. 39. - **V. 3.** Matth. 5, 32. - **V. 4.** c. 8, 2. Gal. 2, 19. c. 5, 18. 23. - **V. 5.** c. 6, 21. - **V. 6.** c. 6, 2. c. 2, 29. 2 Cor. 3, 6. - **V. 7.** c. 3, 20. c. 4, 15. 2 Moſ. 20, 17. - **V. 8.** c. 5, 20. Gal. 3, 19. - **V. 10.** 3 Moſ. 18, 5. Ez. 20, 11. 13. - **V. 12.** 1 Tim. 1, 8. - **V. 14.** c. 8, 3. - **V. 15.** Gal. 5, 17. - **V. 16.** v. 12. - **V. 17.** v. 20. 1 Moſ. 6, 5. c. 8, 21. - **V. 18.** Gal. 5, 17.

Billede, paa det han skulde være den Førstefødte af mange Brødre.

30. Men hvilke han forud bestik-tede, dem haver han og kaldet; og hvilke han kaldte, dem haver han og retfærdiggjort; men hvilke han retfærdiggjorde, dem haver han og herliggjort.

31. Hvad skulle vi da hertil sige? er Gud for os, hvo kan da være mod os?

32. Han, som ikke sparede sin egen Søn, men gav ham hen for os alle, hvorledes skulde han ikke ogsaa skjenke os alle Ting med ham?

33. Hvo vil anklage Guds Udvalgte? Gud er den, som retfærdiggjør.

34. Hvo er den, som fordømmer? Christus er den, som er død, ja meget mere, som og er opreist, som og er ved Guds høire Haand, som og træder frem for os.

35. Hvo skal kunne skille os fra Christi Kjærlighed? Trængsel eller Angest eller Forfølgelse eller Hunger eller Nøgenhed eller Fare eller Sværd?

36. (Som skrevet er: for din Skyld dræbes vi den ganske Dag, vi ere regnede som Slagte-Faar).

37. Men i alt dette mere end seire vi ved ham, som os elskede.

38. Thi jeg er vis paa, at hverken Død, ei heller Liv, ei heller Engle, ei heller Fyrstendømmer, ei heller Magter, ei heller det Nærværende, ei heller det Tilkommende,

39. ei heller det Høie, ei heller det Dybe, ei heller nogen anden Skabning skal kunne skille os fra Guds Kjærlighed i Christus Jesus, vor Herre.

9. Capitel.

(I) Paulus har stor Omhyggelighed for Jødernes Salighed, 1-5. (II) At de ere Abrahams Børn efter Kjødet, gjør dem ikke til Guds Børn, 6-13. (III) Thi Kaldet i Christus skeer af Naade, saavel til Hedninger, som til Jøder, 14-33.

1. Jeg siger Sandhed i Christus, jeg lyver ikke, min Samvittighed vidner med mig i den Hellig Aand,

2. at jeg haver en stor Sorg og en uafladelig Smerte i mit Inderste.

3. Thi jeg ønskede selv at være en Forbandelse fra Christus for mine Brødre, mine Frænder efter Kjødet,

4. hvilke ere Israeliter, hvem den sønlige Udkaarelse og Herligheden, og Pagterne, og Lovgivningen, og Gudstjenesten og Forjættelserne tilhøre,

5. hvem Fædrene tilhøre, og af hvilke Christus er efter Kjødet, han som er Gud over Alting, høilovet i Evighed! Amen.

6. Ikke som om Guds Ord haver feilet; thi ikke Alle, som stamme fra Israel, ere Israel;

V. 31. 4 Mos. 14, 9. Ps. 56, 12. Ps. 118, 6. - **V. 32.** 1 Mos. 22, 16. Es. 53, 5. Joh. 3, 16. Rom. 4, 25. c. 5, 6. 9. - **V. 33.** Es. 50, 8. - **V. 34.** Job 34, 29. Es. 50, 9. Ps. 110, 1. *Hebr. 1, 3. c. 8, 1. c. 12, 2.* 1 Petr. 3, 22. *Hebr. 7, 25. c. 9, 24.* 1 Joh. 2, 1. - **V. 35.** *Høis. 8, 6. 7.* - **V. 36.** Ps. 44, 23. 1 Cor. 4, 9. *2 Cor. 4, 11.* - **V. 37.** 1 Cor. 15, 57. *2 Cor. 2, 14.* 1 Joh. 4, 4. c. 5, 4. 5. Aab. 12, 11. - **V. 38.** Phil. 1, 6. 2 Tim. 1, 12. Eph. 1, 21. c. 6, 12. Col. 2, 15. 1 Petr. 3, 22. - **V. 39.** 2 Tim. 1, 9. - **C. 9. V. 1.** 1 Tim. 2, 7. Rom. 1, 9. - **V. 2.** c. 10, 1. - **V. 3.** 2 Mos. 32, 32. - **V. 4.** 2 Mos. 4, 22. 5 Mos. 7, 6. Ps. 147, 19. Jer. 31, 9. Rom. 2, 17. Eph. 2, 12. - **V. 5.** Matth. 1, 1. fg. Joh. 1, 1. fg. Rom. 2, 25. - **V. 6.** 4 Mos. 19. Joh. 8, 39. Rom. 2, 28. Aab. 2, 9.

ogsaa Eders dødelige Legemer formedelst sin Aand, som boer i Eder.

12. Derfor, Brødre! ere vi ikke Kjødets Skyldnere, saa at vi skulde leve efter Kjødet;

13. thi dersom I leve efter Kjødet, skulle I dø, men dersom I døde Legemets Gjerninger formedelst Aanden, skulle I leve.

14. Thi saa Mange, som drives af Guds Aand, disse ere Guds Børn.

15. Og I annammede ikke en Trældoms Aand, atter til Frygt; men I annammede en sønlig Udkaarelses Aand, i hvilken vi raabe: Abba, Fader!

16. Denne Aand vidner med vor Aand, at vi ere Guds Børn.

17. Men dersom vi ere Børn, ere vi og Arvinger, nemlig Guds Arvinger og Christi Med-Arvinger, saafremt vi lide med ham, at vi da ogsaa skulle herliggjøres med ham.

18. Thi jeg holder for, at den nærværende Tids Lidelser ere ikke at agte mod den Herlighed, som skal aabenbares paa os.

19. Derfor venter og Skabningens Forlængsel paa Guds Børns Aabenbarelse.

20. Thi Skabningen er underlagt Forfængelighed, (ikke med sin Villie, men efter hans, som lagde den derunder),

21. dog i det Haab, at Skabningen selv skal og blive frigjort fra Forkrænkelighedens Trældom til Guds Børns herlige Frihed.

22. Thi vi vide, at al Skabningen tilsammen sukker, og er tilsammen i Smerte indtil nu.

23. Dog ikke det alene, men ogsaa de, som have Aandens Førstegrøde, ogsaa vi selv sukke i os selv, forventende en sønlig Udkaarelse, vort Legemes Forløsning.

24. Thi vi ere frelste i Haabet. Men det Haab, som sees, er ikke Haab; thi hvad Nogen seer, hvorledes kan han tillige haabe det?

25. Men dersom vi haabe det, som vi ikke see, da forvente vi det med Taalmodighed.

26. Desligeste kommer og Aanden vor Skrøbelighed til Hjælp; thi vi vide ikke, hvad vi skulle bede, som det sig bør, men Aanden selv træder frem for os med usigelige Sukke.

27. Men han, som ransager Hjerterne, veed, hvad Aandens Sands er, thi den træder frem for de Hellige efter Guds Villie.

28. Men vi vide, at alle Ting tjene dem til Gode, som elske Gud, dem, som efter hans Beslutning ere kaldte.

29. Thi hvilke han forud kjendte, dem har han og forud bestikket til at vorde dannede efter hans Sons

V. 12. c. 6, 17. 18. - **V. 13.** Ez. 18, 21. Eph. 4, **22.** Col. 3, 5. 6. - **V. 14.** Gal. 5, 18. 1 Joh. 3, 24. - **V. 15.** 1 Cor. 2, 12. 2 Tim. 1, 7. Marc. 4, 40. 41. Gal. 3, 26. c. 4, 6. Marc. 14, 36. - **V. 16.** v. 26. 27. 2 Cor. 1, 22. c. 5, 5. Eph. 1. 13. c. 4, 30. - **V. 17.** *Gal. 4, 7.* Ap. G. 14, 22. 2 Tim. 2. 11. 12. *1 Petr. 5, 9. c. 4, 13.* - **V. 18.** Matth. 5, 12. *2 Cor. 4, 17. Phil.* 3, 10. 21. 1 Petr. 1, 6. 1 *5. 3. 1. 2. Col.* 3, 4. - **V. 21.** Aab. 21, 5.

- **V. 23.** Gal. 4, 5. Eph. 1, 5. Luc. 21, 28. 2 Cor. 5, 2. 4. 1 Joh. 3, 2. - **V. 24.** 2 Cor. 5, 7. - **V. 25.** 2 Cor. 4, 18. Hebr. 11, 1. - **V. 26.** Matth. 20, **22.** Jak. 4, 3. Sach. 12, 10. - **V. 27.** 1 Kron. 28, 9. Pf. 7, 10. Jer. 11, 20. c. 17, 10. Ap. G. 1, 24. - **V. 28.** Jak. 1. 12. c. 2, 5. Rom. 9. 11. Eph. 1, 11. c. 3, 11. 2 Tim. 1, 9. - **V. 29.** Eph. 1, 5. 11. Phil. 3, 10. 21. 1 Joh. 3, 2. Col. 1, 15. 18.

Billede, paa det han ſkulde være den Førſtefødte af mange Brødre.

30. Men hvilke han forud beſtikkede, dem haver han og kaldet; og hvilke han kaldte, dem haver han og retfærdiggjort; men hvilke han retfærdiggjorde, dem haver han og herliggjort.

31. Hvad ſkulle vi da hertil ſige? er Gud for os, hvo kan da være imod os?

32. Han, ſom ikke ſparede ſin egen Søn, men gav ham hen for os alle, hvorledes ſkulde han ikke ogſaa ſkjenke os alle Ting med ham?

33. Hvo vil anklage Guds Udvalgte? Gud er den, ſom retfærdiggjør.

34. Hvo er den, ſom fordømmer? Chriſtus er den, ſom er død, ja meget mere, ſom og er opreiſt, ſom og er ved Guds høire Haand, ſom og træder frem for os.

35. Hvo ſkal kunne ſkille os fra Chriſti Kjærlighed? Trængſel eller Angeſt eller Forfølgelſe eller Hunger eller Nøgenhed eller Fare eller Sværd?

36. (Som ſkrevet er: for din Skyld dræbes vi den ganſke Dag, vi ere regnede ſom Slagte-Faar).

37. Men i alt dette mere end ſeire vi ved ham, ſom os elſkede.

38. Thi jeg er vis paa, at hverken Død, ei heller Liv, ei heller Engle, ei heller Fyrſtendømmer, ei heller Magter, ei heller det Nærværende, ei heller det Tilkommende,

39. ei heller det Høie, ei heller det Dybe, ei heller nogen anden Skabning ſkal kunne ſkille os fra Guds Kjærlighed i Chriſtus Jeſus, vor Herre.

9. Capitel.

(I) Paulus har ſtor Omhyggelighed for Jødernes Saligheds 1-5. (II) At de ere Abrahams Børn efter Kjødet, gjør dem ikke til Guds Børn, 6-13. (III) Thi Kaldet i Chriſtus ſkeer af Naade, ſaavel til Hedninger, ſom til Jøder, 14-33.

1. Jeg ſiger Sandhed i Chriſtus, jeg lyver ikke, min Samvittighed vidner med mig i den Hellig Aand,

2. at jeg haver en ſtor Sorg og en uafladelig Smerte i mit Inderſte.

3. Thi jeg ønſkede ſelv at være en Forbandelſe fra Chriſtus for mine Brødre, mine Frænder efter Kjødet,

4. hvilke ere Israeliter, hvem den ſønlige Udkaarelſe og Herligheden, og Pagterne, og Lovgivningen, og Gudstjeneſten og Forjættelſerne tilhøre,

5. hvem Fædrene tilhøre, og af hvilke Chriſtus er efter Kjødet, han ſom er Gud over Alting, hoilovet i Evighed! Amen.

6. Ikke ſom om Guds Ord haver feilet; thi ikke Alle, ſom ſtamme fra Israel, ere Israel;

V. 31. 4 Moſ. 14, 9. Pſ. 56, 12. Pſ. 118, 6. - **V. 32.** 1 Moſ. 22, 16. Eſ. 53, 5. Joh. 3, 16. Rom. 4, 25. c. 5, 6. 9. - **V. 33.** Eſ. 50, 8. - **V. 34.** Job 34, 29. Eſ. 50, 9. Pſ. 110, 1. Hebr. 1, 3. c. 8, 1. c. 12, 2. 1 Petr. 3, 22. Hebr. 7, 25. c. 9, 24. 1 Joh. 2, 1. - **V. 35.** Hoſ. 8, 6. 7. - **V. 36.** Pſ. 44, 23. 1 Cor 4, 9. 2 Cor. 4, 11. - **V. 37.** 1 Cor. 15, 57. 2 Cor. 2, 14. 1 Joh. 4, 4. c. 5, 4. 5. Åab. 12, 11. - **V. 38.** Phil. 1, 6. 2 Tim. 1, 12. Eph. 1, 21. c. 6, 12. Col. 2, 15. 1 Petr. 3, 22. - **V. 39.** 2 Tim. 1, 9. - **C. 9. V. 1.** 1 Tim. 2, 7. Rom. 1, 9. - **V. 2.** c. 10, 1. - **V. 3.** 2 Moſ. 32, 32. - **V. 4.** 2 Moſ. 4, 22. 5 Moſ. 7, 6. Pſ. 147, 19. Jer. 31, 9. Rom. 2, 17. Eph. 2, 12. - **V. 5.** Matth. 1, 1. fg. Joh. 1, 1. fg. Rom. 2, 25. - **V. 6.** 4 Moſ. 19. Joh. 8, 39. Rom. 2, 28. Kab. 2, 9.

7. ei heller ere Alle Abrahams Børn, fordi de ere Abrahams Sæd, men: i Isaak skal Sæden fremkaldes dig.

8. Det er: ikke de Samme, som ere Børn efter Kjødet, ere Guds Børn; men Forjættelsens Børn regnes til Sæden.

9. Thi dette er Forjættelsens Ord: ved denne Tid vil jeg komme, saa skal Sara have en Søn.

10. Saa skete det ikke alene dengang, men ogsaa med Rebekka, der hun var frugtsommelig ved den Ene, Isaak, vor Fader.

11. Thi der de endnu ikke vare fødte, og hverken havde gjort noget Godt eller Ondt, (paa det Guds Beslutning efter Udvælgelse skulde staae fast, ikke ved Gjerninger, men ved ham, som kaldte),

12. da blev der sagt til hende: den Ældre skal tjene den Yngre;

13. som skrevet er: Jakob elskede jeg, men Esau hadede jeg.

14. Hvad skulle vi da sige? mon der være Uretfærdighed hos Gud? Det være langt fra!

15. Thi han siger til Moses: jeg vil være den miskundelig, hvilken jeg er miskundelig, og forbarme mig over den, hvilken jeg forbarmer mig over.

16. Derfor staaer det ikke til den, som vil, ei heller til den, som løber, men til Gud, som gjør Miskundhed.

17. Thi Skriften siger til Pharao: til dette Samme har jeg ladet dig staae, at jeg vilde vise min Magt paa dig, og paa det min Mæ skulde forkyndes paa al Jorden.

18. Saa forbarmer han sig over den, som han vil, men fø hærder den, som han vil.

19. Derfor kunde du sige til mi hvad klager han over endnu? h haver imodstaaet hans Villie?

20. Men, o Menneske! hvo er d at du vil gaae i Rette mod Gu mon Noget, som er dannet, t sige til den, som dannede det: h gjorde du mig saaledes?

21. Eller haver Pottemageren i Magt over Leret, af det samm Stykke at gjøre et Kar til Æ men et andet til Vanære?

22. Men hvad om nu Gud, h han vilde vise Vreden og kundgj sin Magt, taalte med stor Lan modighed Vredens Kar, som v dannede til Fordærvelse;

23. og han nu vilde kundgjøre Herligheds Rigdom over Barn hjertighedens Kar, hvilke han for havde beredt til Herlighed,

24. hvilke han og kaldte, os neml ikke alene af Jøder, men ogsaa Hedninger!

25. Som han og siger hos Hosea jeg vil kalde det mit Folk, som i var mit Folk, og hende den Elskel som ikke var den Elskede;

26. og det skal skee, at paa h Sted, hvor der var sagt til den I ere ikke mit Folk, der skulle kaldes den levende Guds Børn.

27. Men Esaias udraaber or

V. 7. 1 Mos. 21, 12. Gal. 4, 23. - **V. 8.** Gal. 4, 28. c. 3, 29. - **V. 9.** 1 Mos. 18, 10. - **V. 10.** 1 Mos. 25, 21. - **V. 12.** 1 Mos. 25, 23. - **V. 13.** Mal. 1, 2. 3. Ps. 47, 5. - **V. 14.** 5 Mos. 32, 4. 2 Kron 19, 7. Rom. 3, 5. - **V. 15.** 2 Mos. 33, 19. Rom. 11, 32. - **V. 17.** 2 Mos. 9, 16. - **V. 18.** v. 15. - **20.** Es. 45, 9. - **V. 21.** Es. 64, 7. Jer. 6. Matth 20, 15. 2 Tim. 2, 20. - **V. 22.** 2, 4. - **V. 23.** Col. 1, 27. - **V. 25.** Hos. 2, 1 Petr. 2, 10. - **V. 26.** Hos. 1, 10.

Israel: om end Israels Børns
al var som Havets Sand, saa
al kun en Levning frelses.
28. Thi der er den, som fuld-
mmer sit Ord og hasteligen op-
lder det i Retfærdighed; ja, et
steligen opfyldt Ord skal Herren
se paa Jorden.
29. Og som Esaias haver sagt
forn: dersom den Herre Zebaoth
le havde levnet os en Sæd, da
re vi blevne som Sodoma og lige
ed Gomorra.
30. Hvad skulle vi da sige? Hed-
ngerne, som ikke jagede efter Ret-
rdighed, fik Retfærdighed, nemlig
n Retfærdighed, som er af Troen;
31. men Israel, som jagede efter
etfærdigheds Lov, kom ikke til
etfærdigheds Lov.
32. Hvorfor? fordi de ikke søgte
n ved Troen, men ved Lovens
jerninger. Thi de stødte an paa
nstødsstenen,
33. som skrevet er: see, jeg sætter
Zion en Anstødssteen og en For-
gelses Klippe; og hver den, som
er paa ham, skal ikke beskæmmes.

10. Capitel.

1) Israelerne søge forgjeves Retfærdighed af
den, thi den skjenkes i Jesus ved Troen,
3. (11) Denne Naade er bleven Israelerne
gjeves tilbuden, 14-21.

1. Brødre! mit Hjertes Ønske og
egjering til Gud for Israel er
t deres Frelse.
2. Jeg giver dem det Vidnesbyrd,
at de have Nidkjærheden for Gud,
men ikke med Kundskab;
3. thi da de ikke kjende Guds
Retfærdighed og tragte efter at op-
rette en egen Retfærdighed, under-
kaste de sig ikke Guds Retfærdighed.
4. Thi Christus er Lovens Ende,
til Retfærdighed for hver den, som
troer.
5. Moses skriver om den Retfær-
dighed, som er af Loven, at det
Menneske, som gjør disse Ting, skal
derved leve.
6. Men den Retfærdighed, som er
af Troen, siger saaledes: sig ikke i
dit Hjerte: hvo vil fare op til
Himmelen? nemlig for at hente
Christus ned;
7. eller: hvo vil fare ned i Af-
grunden? nemlig for at hente Christus
op fra de Døde.
8. Men hvad siger den? Ordet
er dig nær, i din Mund og i dit
Hjerte, nemlig det Troens Ord, som
vi prædike.
9. Thi dersom du bekjender den
Herre Jesus med din Mund, og
troer i dit Hjerte, at Gud opreiste
ham fra de Døde, da skal du blive salig.
10. Thi med Hjertet troer man
til Retfærdighed, men med Munden
bekjender man til Saliggjørelse.
11. Skriften siger jo: hver den,
som troer paa ham, skal ikke be-
skæmmes.
12. Og der er ikke Forskjel paa
Jøde og Græker, thi den Samme

V. 27. Es. 10, 22. 23. Rom. 11, 5. - V. 28. Es. 28, 22. - V. 29. Es. 1, 9. 1 Mos. 19, 24. 25. Es. 13, 19. Jer. 49, 18. c. 50, 40. - V. 31. c. 10, 3. c. 11, 7. - V. 32. 1 Cor. 1, 23. - V. 33. Ps. 118, 22. Es. 8, 14. c. 28, 16. Matth. 21, 42. Ps. 2, 12. Rom. 9, 11. - C. 10. V. 2. Ap. G. 21, 20. c. 22, 3. Gal. 1, 14. c. 4, 17. - V. 3. c. 9, 30. - V. 4. Matth. 5, 17. Gal. 3, 22. 24. Joh. 3, 18. Ap. G. 13, 39. - V. 5. 3 Mos. 18, 5. Ez. 20, 11. Luc. 10, 28. - V. 6. 5 Mos. 30, 12 fg. - V. 8. 1 Tim. 4, 6. - V. 9 Matth. 10, 32. 2 Tim. 2, 12. - V. 10. Ps. 116, 10. 2 Cor. 4, 13. 1 Petr. 3, 15. - V. 11. Es 28, 16. Ps. 25, 3. - V. 12. Ap. G. 10, 34. Rom. 3, 22. 29. 1 Tim. 2, 5. Eph. 1, 7. c. 2, 7.

er Alles Herre, som er rig nok for alle dem, som paakalde ham.

13. Thi hver den, som paakalder Herrens Navn, skal vorde salig.

14. Hvorledes skulle de vel paakalde den, paa hvem de ikke have troet? men hvorledes skulle de troe paa den, om hvem de ikke have hørt? men hvorledes skulle de høre, uden der er Nogen, som prædiker?

15. men hvorledes skal Nogen prædike, dersom de ikke blive udsendte? Som skrevet er: hvor deilige ere deres Fødder, som forkynde Fred, som forkynde godt Budskab.

16. Men de lode ikke alle det gode Budskab, som Esaias siger: Herre! hvo troede det, han hørte af os?

17. Altsaa kommer Troen derved, at man hører, men at man hører, skeer ved Guds Ord.

18. Nu spørger jeg: have de ikke hørt? Jo sandelig, deres Røst er udgangen over al Jorden, og deres Ord til Jorderiges Grændser.

19. Jeg spørger atter: har Israel ikke vidst det? Først siger Moses: jeg vil gjøre Eder nidkjære over et Folk, som ikke er et Folk, over et uforstandigt Folk vil jeg vække Eder til Harme.

20. Men Esaias drister sig til at sige: jeg er funden af dem, som mig ikke søgte; jeg er bleven aabenbar for dem, som ikke spurgte efter mig.

21. Men til Israel siger han: jeg udstrakte mine Hænder den ganske Dag til et ulydigt og gjenstridigt Folk.

11. Capitel.

(I) Jøderne ere ikke aldeles forskudte, men de af dem, som antage Naaden, ere udvalgte, de Andre ere forhærdede, 1–10. (II) Deres Forhærdelse gav Leilighed til Hedningernes Omvendelse, hvorved Jøderne skulle opvækkes til at følge deres Exempel, 11–32. (III) Paulus priser Guds Viisdom, 33–36.

1. Jeg spørger derfor: mon Gud haver forskudt sit Folk? Det vær langt fra! thi jeg er og en Israelit, af Abrahams Sæd, af Benjamins Stamme.

2. Gud haver ikke forskudt sit Folk, hvilket han forud kjendte. Vide I ikke, hvad Skriften siger om Elias? hvorledes han træder frem for Gud imod Israel, sigende:

3. Herre! de have ihjelslaget dine Propheter og nedbrudt dine Altere, og jeg er alene overbleven, og de efterstræbe mit Liv.

4. Men hvad siger det guddommelige Gjensvar til ham? Jeg levnede mig selv syv tusinde Mænd, som ikke have bøiet Knæ for Baal.

5. Saaledes er da og i den nærværende Tid en Levning efter Naadens Udvælgelse bleven tilbage.

6. Men er det af Naade, da er det ikke mere af Gjerninger, ellers bliver Naaden ikke mere Naade; men er det af Gjerninger, da er det ikke mere Naade, ellers er Gjerningen ikke mere Gjerning.

V. 13. Joel 3, 5. - **V. 15.** Jer. 23, 21. c. 28, 15. Es. 52, 7. Nah. 2, 1. - **V. 16.** 2 Thess. 1, 8. Es. 53, 1. Joh. 12, 38. - **V. 17.** Joh. 17, 20. - **V. 18.** Ps. 19, 5. Es. 49, 6. 2 Cor. 2, 14. Col. 1, 6. 23. - **V. 19.** 5 Mos. 32, 21. - **V. 20.** Es. 65, 1. - **V. 21.** Es. 65, 2. - **C. 11. V. 1.** Jer. 31, 37. 1 Cor. 11, 22. Phil. 3, 5. Rom. 9, 7. - **V. 2.** 1 Kong. 19, 10. - **V. 4.** 1 Kong. 19, 18. - **V. 5.** c. 9, 27. - **V. 6.** 5 Mos. 9, 4. 5. Rom. 3, 28. c. 4, 5. Eph. 2, 8.

7. Hvad altsaa? det, Israel søger efter, haver det ikke erholdt, men de Udvalgte have erholdt det; de Øvrige bleve forhærdede,

8. som skrevet er: Gud gav dem en Dorskheds Aand, Øine til ikke at see, Øren til ikke at høre, indtil denne Dag.

9. Og David siger: deres Bord vorde dem til en Snare og til en Fælde og til et Anstød og til et Vederlag!

10. deres Øine vorde mørke, saa de ikke see; og bøi altid deres Ryg!

11. Jeg spørger derfor: mon de have stødt an, paa det de skulde falde? Det være langt fra! Men ved deres Fald er Saliggjørelsen vederfaren Hedningerne, paa det hine skulde vækkes til Nidkjærhed.

12. Men dersom deres Fald er Verdens Rigdom, og deres Skade er Hedningernes Rigdom, hvor meget mere skal deres Fylde være det!

13. Thi jeg taler til Eder, I af Hedningerne! saavidt jeg er Hedningernes Apostel, ærer jeg mit Embede,

14. om jeg dog kunde vække min Slægt til Nidkjærhed og frelse Nogle af dem.

15. Thi dersom deres Forkastelse er Verdens Forligelse, hvad er da deres Antagelse Andet, end Liv af Død?

16. Men dersom den første Grøde er hellig, da er Deien ligesaa; og dersom Roden er hellig, da ere Grenene ligesaa.

17. Men ere nogle af Grenene afbrudte, og er du, en vild Oliekvist, indpodet iblandt dem og bleven meddeelagtig i Olietræets Rod og Fedme,

18. da roes dig ikke imod Grenene; men dersom du roser dig, da bærer jo du ikke Roden, men Roden dig.

19. Du vil sige: Grenene ere afbrudte, paa det jeg skulde blive indpodet.

20. Vel! de ere afbrudte ved Vantro, men du staaer ved Troen; vær ikke overmodig, men frygt!

21. Thi sparede Gud ikke de naturlige Grene, skal han maaskee ei heller spare dig.

22. See derfor Guds Godhed og Strenghed; Strengheden mod dem, som ere faldne, men Godheden mod dig, om du bliver ved i Godheden; ellers skal ogsaa du afhugges.

23. Men ogsaa hine skulle indpodes, dersom de ikke blive ved i Vantroen; thi Gud er mægtig til atter at indpode dem.

24. Thi dersom du er afhuggen af det Olietræ, som er vildt af Naturen, og imod Naturen er indpodet i et godt Olietræ, hvor meget mere skulle disse, som ere af Naturen Olietræets Grene, indpodes i deres eget Træ.

25. Thi jeg vil ikke, Brødre! at I skulle være uvidende om denne Hemmelighed, (paa det I ikke skulle mene Eder kloge), at Forhærdelse er kommen over en Deel af Israel, indtil Hedningernes Fylde er indgaaet;

V. 7. c. 9, 31. - V. 8. Es. 6, 9. 10. Luc. 8, 10. - V. 9. Ps. 69, 23. 24. - V. 11. Ap. G. 13, 46. - V. 13. Ap. G. 9, 15. Rom. 15, 16. Gal. 1, 16. c. 2, 2. 8. 1 Tim. 2, 7. - V. 14. v. 11. 1 Tim. 4, 16. - V. 17. Jer. 11, 16. - V. 19. Ap. G. 13, 46. - V. 20. 1 Cor. 10, 12. Ordsp. 28, 14. Es. 66, 2. Phil. 2, 11. V. 21. 2 Petr. 2, 4. 5. - V. 22. Joh. 15. 2. Hebr. 3, 6. - V. 23. 2 Cor. 3, 16. - V. 24. Jer. 11, 16. - V. 25. Luc. 21, 24.

26. og saa skal det ganske Israel frelses, som skrevet er: fra Zion skal Befrieren komme og afvende Ugudelighed fra Jakob;

27. og denne er min Pagt med dem, naar jeg har borttaget deres Synder.

28. Efter Evangelium ere de vel Fjender for Eders Skyld, men efter Udvælgelsen ere de elskelige for Fædrenes Skyld;

29. thi Naadegaverne og sit Kald fortryder Gud ikke.

30. Og ligesom I tilforn vare ulydige imod Gud, men have nu faaet Barmhjertighed ved deres Vantro,

31. saaledes ere og disse nu blevne ulydige ved den Barmhjertighed, som Eder er vederfaren, at ogsaa de maatte faae Barmhjertighed.

32. Thi Gud haver indsluttet Alle under Ulydighed, at han kunde forbarme sig over Alle.

33. O Rigdoms Dyb baade paa Guds Viisdom og Kundskab! hvor uransagelige ere hans Domme, og hans Veie usporlige!

34. Thi hvo haver kjendt Herrens Sind? eller hvo var hans Raadgiver?

35. eller hvo gav ham først, at det igjen skulde betales ham?

36. Thi af ham, og ved ham, og til ham ere alle Ting; ham være Ære i Evighed! Amen.

12. Capitel.

(I) Paulus formaner de Troende til en hellig Vandel, 1-3. (II) Og at Hver, som et Lem paa Christi Legeme, skal være tro i sin Deel, 4-8. (III) Fornemmelig i Kjærligheds-Beviisninger, 9-21.

1. Desaarsag formaner jeg Eder, Brødre! ved Guds Barmhjertighed, at I fremstille Eders Legemer som et levende, helligt, Gud velbehageligt Offer, hvilket er Eders fornuftige Gudsdyrkelse.

2. Og skikker Eder ikke lige med denne Verden, men vorder forvandlede ved Eders Sinds Fornyelse, at I maae skjønne, hvad der er Guds gode og velbehagelige og fuldkomne Villie.

3. Thi formedelst den Naade, som mig er given, siger jeg til Enhver iblandt Eder, at han ikke skal tænke høiere om sig selv, end han bør at tænke, men tænke om sig selv med Betænksomhed, efterdom Gud tilmaalte Enhver Troens Gave.

4. Thi ligervis som vi have mange Lemmer paa eet Legeme, men alle Lemmer have ikke den samme Gjerning:

5. ligesaa ere vi mange eet Legeme i Christus, men hver for sig ere vi hverandres Lemmer.

6. Men efterdi vi have adskillige Naade-Gaver efter den Naade, som er given os, enten vi have Prophetiens Gave, da lader os bruge den i Forhold til vor Tro;

7. eller vi have et Embede, da lader os tage vare paa Embedet; eller om Nogen lærer, paa Lærdommen;

V. 26. Ps. 14, 7. Ps. 59, 20. - V. 27. Jer. 31, 33. Es. 27, 9. Mich. 7, 18. - V. 29. 2 Tim. 2, 13. - V. 32. c. 3, 9. Gal. 3, 22. - V. 33. Job 11, 7. Ps. 36, 7. Eph. 2, 7. - V. 34. *Job 36, 22.* Ps. 92, 6. Jer. 23. 18. Es 40, 13. - V. 35. Job 41, 2. - V. 36. 1 Cor. *Col. 1, 16. 2 Tim. 4,* 18. - C. 12. V. 1. Phil. 2, 1. Rom. 6, 13-16. Phil. 4, 18. 1 Petr. 2, 5. - V. 2. 1 Petr. 1, 14. 1 Joh. 2, 15. Eph. 4, 23. c. 5, 17. Col. 1, 9. - V. 3. c. 1, 5. 1 Cor. 4, 6. c. 12, 11. Eph. 4 7. 16. - V. 4. 1 Cor. 12. 12. Eph. 1, 22. 23. - V. 5. 1 Cor. 12. 27. Eph. 5, 23. - V. 6. 1 Cor. 12, 4. 1 Petr. 4, 10. 11. - V. 7. 1 Cor. 12, 28.

8. eller om Nogen formaner, paa Formanelsen; den, som uddeler, jøre det med Redelighed; den, som r Forstander, være det med Iver; en, som gjør Barmhjertighed, gjøre et med Glæde.

9. Kjærligheden være uden Skrømt; aver Afsky til det Onde, hænger ast ved det Gode;

10. værer hverandre inderligen engivne i broderlig Kjærlighed; overkommer hverandre med Ærbøighed:

11. værer ikke lunkne i Eders Iver; ærer brændende i Aanden; tjener Herren;

12. værer glade i Haabet, taalmodige i Trængslen, varagtige i Bønnen.

13. Antager Eder de Helliges Nødtørftighed; laaner gjerne Huus.

14. Velsigner dem, som Eder forfølge; velsigner, og forbander ikke.

15. Glæder Eder med de Glade, g græder med de Grædende.

16. Haver eet Sind imod hverandre; tragter ikke efter høie Ting, men holder Eder til de lave; mener Eder selv ikke kloge.

17. Betaler ikke Nogen Ondt for Ondt; beflitter Eder paa, hvad der r godt for alle Menneskers Aasyn.

18. Dersom det er muligt, da lader Fred med alle Mennesker, aavidt det staaer til Eder.

19. Hevner Eder ikke selv, I Elskelige! men giver Straffen Tid; thi der er skrevet: Hevnen hører mig til, jeg vil betale, siger Herren.

20. Dersom da din Fjende hungrer, giv ham Mad; dersom han tørster, giv ham Drikke; thi naar du det gjør, samler du gloende Kul paa hans Hoved.

21. Lad dig ikke overvinde af det Onde, men overvind det Onde med det Gode.

13. Capitel.

(I) De Troende bør være Øvrighed lydige, 1-7. (II) Bevise Kjærlighed mod Alle, 8-10. (III) Og afsægge Mørkets Gjerninger, 11-14.

1. Hvert Menneske være de foresatte Øvrigheder underdanig; thi der er ikke Øvrighed uden af Gud, men de Øvrigheder, som ere, have Gud bestikket,

2. saa at hvo som sætter sig imod Øvrigheden, imodstaaer Guds Anordning; men de, som imodstaae, skulle faae deres Dom.

3. Thi de Regjerende ere ikke til Skræk for gode Gjerninger, men for onde. Vil du da ikke frygte for Øvrigheden, saa gjør det, som godt er, og du skal have Roes af den.

4. Thi den er Guds Tiener, dig til Gode. Men dersom du gjør det, som er ondt, da frygt dig; thi

V. 8. Ap. G. 20, 28. 1 Tim 5 17. 1 Petr. 4, 2 Cor. 9, 7. - V. 9. 1 Tim 1. 5. Pſ. 36, 5. Pſ. 139, 21. Am. 5. 15. - V. 10. Eph 4, 3. 1 Theſſ. 4, 9. 1 Petr 1, 22 2 Petr. 1, 7. Phil. 2, 3. 1 Petr 2, 17 c. 5 5 V. 11. Ap. G. 18, 25. Rom 12, 15 - V. 12. Luc 10. 20. Rom. 15, [illegible] Cor [illegible] Hebr 10, 12, 1-3. Luc. 18, 1 Eph [illegible] V. 13. 16, 1. 1 Petr. 4. 9. V. 14. Matth. 1 Cor. 4, 12. 1 Petr 3, V. 15. [illegible] 13. - V. 16. c. 15, 5. 1 Cor. 1, 10 Phil. 2, 2. Pſ. 131, 1. Ordſp. 3, 7. c. 26, 12. 16. Ef. 5, 21. - V. 17. Ordſp. 20, 22. Matth. 5, 39. 40. 1 Petr 3, 9 2 Cor. 8, 21. - V. 18. Marc. 9, 50. Hebr 12, 14. - V. 19. 3 Moſ 19, 18. Matth. 5, 39. 1 Cor 6, 7. 5 Moſ 32, 35. - V. 20. Ordſp. 25, 21. 22. Matth. 5, 44. - V. 21. 1 Sam. 24, 18. - C. 13. V. 1. Tit 3, 1 1 Petr 2, 13 Ordſp. 8, 15 16. Dan. 4, 32 Joh 19, 11. - V. 2. Ordſp. 24, 21 V. 3. Luc. 22, 25. 1 Petr. 2, 14. - V. 4. Pſ. 82, 6.

den bærer ikke Sværdet forgjeves; den er Guds Tjener, en Hevner til Straf over den, som gjør det Onde.

5. Derfor er det fornødent at være underdanig, ikke alene for Straffens Skyld, men ogsaa for Samvittighedens.

6. Derfor betale I dem ogsaa Skat; thi de ere Guds Tjenere, som just skulle tage vare paa dette.

7. Betaler derfor Alle, hvad I ere dem skyldige; den, som I ere Skat skyldige, Skat; den, som Told, Told; den, som Frygt, Frygt; den, som Ære, Ære.

8. Bliver Ingen Noget skyldige uden dette, at elske hverandre; thi hvo som elsker den Anden, haver opfyldt Loven.

9. Thi det: du skal ikke bedrive Hoer; du skal ikke ihjelslaae; du skal ikke stjæle; du skal ikke bære falsk Vidnesbyrd; du skal ikke begjere; og om der er noget andet Bud, det befattes som i en Hovedsum i dette Ord: du skal elske din Næste som dig selv.

10. Kjærligheden gjør Næsten ikke Ondt, derfor er Kjærligheden Lovens Fylde.

11. Og dette desto mere i Betragtning af Tiden, da Stunden nu er der, at vi skulle opstaae af Søvne; thi vor Frelse er nu nærmere, end da vi bleve troende.

12. Natten er fremrykket, og Dagen er kommen nær. Derfor l os aflægge Mørkets Gjerninger iføre Lysets Vaaben;

13. lader os vandre skikkel som om Dagen, ikke i Fraadseri Drukkenskab, ikke i Løsagtighed Uteerlighed, ikke i Kiv og Avin

14. men iører den Herre J Christus, og pleier ikke Kjødet at vække Begjerlighed.

14. Capitel.

(I) Den Stærke skal antage sig den S belige, og denne skal ikke dømme den A 1-4. (II) Men Hver gjøre, hvad han gjø Herrens Ære, for hvem vi alle skulle Regnskab, 5-12. (III) Ingen bør forarge Broder, 13-21; eller gjøre Noget med U agtighed, 22. 23.

1. Antager Eder den, som skrøbelig i Troen, og dømmer hans Meninger.

2. En troer, at man tør æde men den Skrøbelige æder kun U

3. Hvo som æder, foragte ikke som ikke æder; og hvo som ikke æ dømme ikke den, som æder; thi haver antaget ham.

4. Hvo er du, som dømme fremmed Svend? For sin egen H staaer eller falder han; men han blive staaende, thi Gud er ma til at holde ham.

5. En agter den ene Dag fre den anden, en Anden agter Dage lige; Hver have fuld Vi i sit eget Sind.

6. Hvo som gjør sig Mening Dage, han gjør det for Her

V. 7. Matth. 22, 21. - **V. 8.** Gal. 5, 14. 1 Tim. 1, 5. Jak. 2, 8. - **V. 9.** 2 Mos. 20, 14. fg. 3 Mos. 19, 18. Luc. 10, 27. Jak. 2, 8. - **V. 10.** 1 Cor. 13, 4. Gal. 5, 14. - **V. 11.** 1 Cor. 15, 34. Eph. 5, 14. 1 Thess. 5, 6. - **V. 12.** 1 Joh. 2, 8. Eph. 5, 11. Col. 3, 8. Eph. 6, 10. fg. 1 Thess. 5, 8. - **V. 13.** Phil. 4, 8. 1 Thess. 4, 12. Luc. 21, 34. 1 Thess. 5, 6. 1 Cor. 6, 9. Eph. 5, 5. Jak. 3, 14. - **V. 14.** Gal. 3, 27. Col. 3, 10. Rom. 16, Ordsp. 23, 20. Eph. 5, 29. 1 Petr. 2, Joh. 2, 16. - **C. 14. V. 1.** Ap. G. 2 Rom. 15, 1. 7. 1 Cor. 8, 9. 11. c. 9, 12 Gal. 6, 1. - **V. 2.** 1 Mos. 1, 29. c. 9, **V. 3.** Col. 2, 16. - **V. 4.** Jak. 4, 12. **5.** Gal. 4, 10 Col. 2, 16. - **V. 6.** 5 8, 10. 1 Cor. 10, 31. 1 Tim. 4, 3.

) hvo som ikke gjør sig Mening
n Dage, han gjør det ogsaa for
erren. Hvo som æder, gjør det
r Herren, thi han takker Gud;
hvo som ikke æder, gjør det
saa for Herren, og takker Gud.
. Thi Ingen af os lever sig selv,
Ingen dør sig selv;
. thi baade dersom vi leve, leve
Herren, og dersom vi dø, dø
Herren; derfor, enten vi leve
er vi dø, ere vi Herrens.
). Dertil er jo Christus baade
)d og opstanden og bleven levende
jen, at han skal herske baade over
)øde og Levende.
10. Du altsaa, hvi dømmer du
n Broder? eller du, hvi foragter
i din Broder? Vi skulle jo alle
emstilles for Christi Domstol.
11. Thi der er skrevet: saa sandt
g lever, siger Herren, skal hvert
næ bøies for mig, og hver Tunge
al bekjende Gud.
12. Altsaa skal hver af os gjøre
)ud Regnskab for sig selv.
13. Derfor lader os ikke mere
mme hverandre, men dømmer
llere dette, ikke at sætte Anstød
ler Forargelse for en Broder.
14. Jeg veed og er vis paa i
n Herre Jesus, at Intet er ureent
sig selv; dog for den, som agter
oget for ureent, ham er det ureent.
5. Men dersom din Broder be-
øves for Mads Skyld, da om-
aes du ikke mere efter Kjærlighed.
Led ikke ved din Mad den i Fordær-
velse, for hvis Skyld Christus er død.
16. Lader derfor Eders Gode ikke
blive bespottet
17. Thi Guds Rige er ikke Mad
og Drikke, men Retfærdighed og
Fred og Glæde i den Hellig Aand.
18. Hvo som derudi tjener Chri-
stus, er velbehagelig for Gud og
tækkelig for Menneskene.
19. Derfor lader os tragte efter
det, som tjener til Fred og ind-
byrdes Opbyggelse.
20. Nedbryd ikke Guds Værk for
Mads Skyld! Vel er Alt reent,
men det er ondt for det Menneske,
som æder med Anstød.
21. Det er godt, ikke at æde
Kjød eller at drikke Viin eller at
gjøre Noget, som støder din Broder,
forarger eller ængster ham.
22. Du haver Tro; hav den hos
dig selv for Gud. Salig er den,
som ikke maa dømme sig selv i det,
han vælger.
23. Men hvo som tvivler, og dog
æder, han er skyldig, fordi det ikke
er af Tro; men alt det, som ikke
er af Tro, er Synd.

15. Capitel.

(I) Enhver skal leve sin Næste til Behag efter Christi Exempel, som har baaret vore Skrøbeligheder, og antaget baade Jøder og Hedninger, 1-13. (II) Skjøndt de Romere selv kunde formane hverandre, har dog Paulus villet formane dem, som Hedningernes Apostel, 14-21. (III) Han vil og engang besøge dem til deres Opbyggelse, 22-29. (IV) Imidlertid skulle de bede for ham. 30-33.

B. 7. 2 Cor. 5, 15. Gal 2, 20. 1 Thess 5, 1 Petr. 4, 2. - V. 8. 1 Cor. 6, 20. 1 Petr. 19. - V. 9. Ap. G. 10, 42. 2 Cor. 5, 15. V. 10. Luc. 6, 37. Matth. 25, 32. Ap G. , 31. 2 Cor. 5, 10. - V. 11. Es 45, 23. il. 2, 10. - V. 12. Matth. 12, 36. Rom. 6. 16, 1 Cor. 3, 8. 1 Petr 4, 5. - V. 13. Matth. 18, 7. 1 Cor. 10, 32. 2 Cor. 6, 3. - V. 14. Matth. 15, 11. Ap. G. 10, 15. 1 Cor. 8, 4. Tit. 1, 15. - V. 15. 1 Cor. 8, 11 13. - V. 16. v. 14. - V. 17. 1 Cor. 8, 8. - V. 18. 1 Thess. 2, 15. - V. 19. c. 15, 2. - V. 21. v. 15.

1. Vi, som ere stærke, bør da bære over med de Svages Skrøbeligheder, og ikke behage os selv.
2. Hver af os være sin Næste til Behag i det Gode, til Opbyggelse.
3. Thi ogsaa Christus levede ikke sig selv til Behag; men som skrevet staaer: deres Forhaanelser, som dig forhaane, ere saldne paa mig.
4. Thi hvadsomhelst tilforn er skrevet, det er skrevet os til Lærdom, paa det vi skulle have Haab ved Taalmodighed og Skrifternes Trøst.
5. Men Taalmodighedens og Trøstens Gud give Eder at have eet Sind indbyrdes efter Christus Jesus,
6. at I eendrægteligen med een Mund kunne prise Gud og vor Herres Jesu Christi Fader.
7. Derfor antager Eder hverandre, ligesom Christus haver antaget sig os, til Guds Ære.
8. Jeg siger nemlig, at Jesus Christus er bleven Omskærelsens Tjener for Guds Sanddruheds Skyld, til at stadfæste Forjættelserne til Fædrene;
9. men at Hedningerne skulle prise Gud for hans Barmhjertigheds Skyld, som skrevet er: derfor vil jeg bekjende dig iblandt Hedningerne og lovsynge dit Navn.
10. Og atter siges der: fryder Eder, I Hedninger, med hans Folk!
11. Og atter: lover Herren, alle Hedninger, og priser ham, alle Fol
12. Og atter siger Esaias: skal være en Rod af Jesai, den, som opstaaer at regjere o Hedningerne, paa ham skulle Hed ningerne haabe.
13. Men Haabets Gud fyl Eder med al Glæde og Fred, i I troe; at I kunne vorde rige Haabet ved den Hellig Aands Kra
14. Jovrigt, mine Brødre! er j og selv forvisset om Eder, at o saa I ere fulde af Godhed, r paa al Kundskab, istand til at p minde hverandre.
15. Dog har jeg for en De tilskrevet Eder, mine Brødre! no dristigere, for at paaminde Eder efter den Naade, som mig er giv af Gud,
16. at være Jesu Christi Tjen iblandt Hedningerne, at betjene Gu Evangelium, paa det Hedningern Offer maa blive velbehageligt, h liget formedelst den Hellig Aand.
17. Saaledes haver jeg Roes Christus Jesus i min Tjeneste for Gu
18. Thi jeg vil ikke fordriste m til at tale Noget om det, som Ch stus ikke haver udrettet ved mig Hedningernes Lydighed, ved L og Handling,
19. ved Tegns og Undergjerning Kraft, ved Guds Aands Kra saa at jeg fra Jerusalem og tri omkring indtil Illyrien haver fulde forkyndt Christi Evangeliu

C. 15. V. 1. c. 14, 1. 1 Thesf. 5, 14. - **V. 2.** 1 Cor. 9, 19. c. 10, 24 33. c. 13, 5. Rom. 14, 19. - **V. 3.** Pſ. 69, 10. - **V. 4.** c. 4, 23. 24. 2 Tim. 3, 16. - **V. 5.** c. 12, 16. - **V. 6.** Ap. G. 1, 14. c. 4, 24. Eph 1, 3. - **V. 8.** *Matth. 15, 24.* - **V. 9.** c. 11, 30. 2 *Sam. 22, 50.* - **V. 10.** 5 Moſ. 32, 43. Pſ. 67, 5. - **V. 11.** Pſ. 117, 1. - **V. 12.** Eſ 10. Aab. 5, 5. - **V. 13.** c. 14, 17 - **V.** 2 Petr. 1, 12. 1 Joh. 2, 21. 1 Thesf. 4, 5 5, 11. - **V. 15.** c. 1, 5. c. 12, 3. - **V.** c. 11, 13. 2 Tim. 1, 11. Rom. 12, 1 - **17.** 1 Cor. 1, 31. - **V. 18.** Matth. 10. 20. Rom. 16, 25. - **V. 19.** Marc. 16, 17.

). dog saaledes, at jeg havde derlig Villie til at prædike Evan- um, ikke der, hvor Christus var net, at jeg ikke skulde bygge en fremmed Grundvold;
1. men som skrevet staaer: de, hvilke Intet var kundgjort om n, skulle see, og de, som ikke de hørt, skulle forstaae.
2. Derved er jeg og mange nge bleven forhindret i at komme Eder.
3. Men nu, da jeg ikke mere er Rum i disse Lande, og fra nge Aar af haver Længsel efter komme til Eder,
4. vil jeg, naar jeg reiser til anien, komme til Eder; thi jeg ber at see Eder, naar jeg reiser nnem, og af Eder at blive led- et derhen, naar jeg først i nogen ade er bleven tilfredsstillet hos er.
5. Men nu reiser jeg til Jeru- m for at tjene de Hellige.
6. Thi Macedonien og Achaia e anseet for godt, at gjøre et mmenskud til de Fattige iblandt Hellige i Jerusalem.
7. De ansaae det for godt, og ogsaa deres Skyldnere. Thi Hedningerne bleve deelagtige ines aandelige Fordele, da ere og skyldige at tjene dem i det nelige.
8. Naar jeg da haver fuldbragt te og forsikret dem denne Frugt, vil jeg derfra drage gjennem Eders Stad til Spanien.
29. Men jeg veed, at naar jeg kommer til Eder, skal jeg komme med Christi Evangeliums Velsignelses Fylde.
30. Men jeg formaner Eder, Brødre! ved vor Herre Jesus Christus og ved Aandens Kjærlighed, at I ville med mig stride i Bøn for mig til Gud,
31. at jeg maa udfries fra de Vantroe i Judæa, og at mit Ærinde til Jerusalem maa blive de Hellige behageligt,
32. paa det jeg kan komme til Eder med Glæde, efter Guds Villie, og vederkvæges med Eder.
33. Fredens Gud være med Eder alle! Amen.

16. Capitel.

(I) Paulus anbefaler Phoebe, og lader hilse mange Udvalgte og den hele Menighed, 1-16. (II) Advarer mod Forførere, 17-20. (III) Hilser fra Adskillige, 21-23. (IV) Slutter Brevet med et Ønske, 24-27.

1. Jeg befaler Eder Phoebe, vor Søster, Tjenerinde ved Menigheden i Kenchreæ,
2. at I antage hende i Herren, som det sommer de Hellige, og gjøre hende Bistand i hvadsomhelst hun maatte have Eder behov; thi hun haver og gjort Mange Bistand, ja ogsaa mig selv.
3. Hilser Priscilla og Aquilas, mine Medarbeidere i Christus Jesus,

. **20.** 2 Cor. 10, 15. 16. - **V. 21.** Es 15. - **V. 22.** c. 1, 13. - **V. 23.** 1 Thess. 0. - **V. 24.** 1 Cor. 16, 6 - **V. 25.** Ap. 19, 21. - **V. 26.** 1 Cor. 16, 1. 2 Cor. 8. Gal. 2, 10. - **V. 27.** c. 11, 17. 1 Cor. 9, Gal. 6, 6. - **V. 29.** c. 1, 11. - **V. 30.** 2 Thess. 3, 1. 2. Phil. 2, 1. Eph. 6, 18. 19. Phil. 1, 27. Col. 4, 12. - **V. 31.** 2 Thess 3, 2. - **V. 32.** c. 1, 10. 1 Cor. 4, 19. Jak. 4, 15. - **V. 33.** c. 16, 20. 1 Cor. 14, 33. 2 Cor. 13, 11. - **C. 16. V. 2.** 3 Joh. v. 6. - **V. 3.** Ap. G. 18, 2. 26. 2 Tim. 4, 19.

4. hvilke for mit Liv have vovet deres eget, hvem ikke jeg alene takker, men og alle Hedningernes Menigheder;

5. og hilser Menigheden i deres Huus. Hilser Epænetus, den Elskelige, Achaias Førstegrøde i Christus.

6. Hilser Maria, som haver arbeidet meget for os.

7. Hilser Andronicus og Junias, mine Frænder og mine Medfangne, som ere mærkelige iblandt Apostlerne og have, før jeg, været i Christus.

8. Hilser Amplias, min Elskelige i Herren.

9. Hilser Urbanus, vor Medarbeider i Christus, og Stachys, min Elskelige.

10. Hilser Apelles, den Prøvede i Christus. Hilser dem, som ere af Aristobulus' Huus.

11. Hilser Herodion, min Frænde. Hilser dem af Narcissus' Huus, som ere i Herren.

12. Hilser Tryphena og Tryphosa, som have arbeidet i Herren. Hilser Persis, den Elskelige, som haver arbeidet meget i Herren.

13. Hilser Rufus, den Udvalgte i Herren, og hans og min Moder.

14. Hilser Asyncritus, Phlegon, Hermas, Patrobas, Hermes og Brødrene hos dem.

15. Hilser Philologus og Julias, Nereus og hans Søstre, og Olympa og alle de Hellige hos dem.

16. Hilser hverandre med et he Kys. Christi Menigheder hilse E

17. End formaner jeg Eder, Bro at I give Agt paa dem, som v Splid og Forargelser, tverti den Lærdom, som I have lært viger af fra dem.

18. Thi saadanne tjene ikke Herre Jesus Christus, men egen Bug; og ved søde Ord smigrende Taler forføre de de foldiges Hjerter.

19. Eders Lydighed er bleven bekjendt; derfor glæder jeg mig Eder. Men jeg vil, at I være vise til det Gode, og eenf til det Onde.

20. Men Fredens Gud skal knuse Satanas under Eders Fø Vor Herres Jesu Christi N være med Eder! Amen.

21. Timotheus, min Medarb og Lucius og Jason og Sosi mine Frænder, hilse Eder.

22. Jeg Tertius, som har dette Brev, hilser Eder i Her

23. Cajus, min og den hele nigheds Vært, hilser Eder. Er Stadens Rentemester, hilser og Broderen Quartus.

24. Vor Herres Jesu C Naade være med Eder alle! A

25. Men ham, som er m til at styrke Eder efter mit E gelium og Jesu Christi Præ efter Aabenbaringen af den He

V. 5. 1 Cor. 16, 19. Col. 4, 15. - **V. 16.** 1 Cor. 16, 20. 2 Cor. 13, 12. - **V. 17.** Matth. 7, 15. 1 Joh. 4, 1. Phil. 3, 2. Col. 2, 8. 18. *Matth. 18, 8. c. 18, 17.* 1 Cor. 5, 9. 11. 2 *Thess. 3, 6. 14.* Tit. 3, 10. 2 Joh. v. 10. - *1 Phil. 3, 19.* 2 Petr. 2, 3. Ez. 13, 18. - **V. 19.** c. 1, 8. Jer. 4, 22. 1 Cor. **V. 20.** c. 15, 33. Pf. 91, 13. - **V. 2** G. 16, 1. 2. Phil. 2, 19. - **V. 23.** 1 14. 3 Joh. v. 1. Ap. G. 19. 22. - v. 20. 1 Cor. 16, 23. 1 Thess. 5, 28. - Eph. 3, 18. c. 1, 3.

ighed, som var fortiet fra evige Tider,

26. men nu er aabenbaret og, følge de prophetiske Skrifter, efter den evige Guds Befaling er kundgjort for alle Hedninger til Troens Lydighed:

27. ham, den ene vise Gud, være Ære ved Jesus Christus i al Evighed! Amen.

St. Paulus' første Brev til de Corinthier.

1. Capitel.

(I) Paulus ønsker de troende Corinthier Naade, 1-3. (II) Takker Gud for dem, og trøster dem, 4-9. (III) Han laster den Splid, som var iblandt dem, og viser dem fra sig hen til Christus, paa hvis Navn de vare døbte, 10-16. (IV) Hvis Korsens Evangelium han havde prædiket i Enfoldighed, hvilket er en saarlig Prædiken for Verden, men Viisdom og Kraft for dem, som troe, 17-25. (V) Gud har udvalgt de Ringe for Verden, at Ingen skal rose sig uden i Herren, 26-31.

1. Paulus, kaldet til Jesu Christi Apostel ved Guds Villie, og Broderen Sosthenes,

2. til Guds Menighed, som er i Corinth, de Helligede i Christus Jesus, de kaldte Hellige, med alle dem, som paa ethvert Sted paakalde vor Herres Jesu Christi, deres og vor Herres, Navn:

3. Naade være med Eder og Fred, fra Gud vor Fader og den Herre Jesus Christus!

4. Jeg takker min Gud altid for Eder for den Guds Naade, som er given Eder i Christus Jesus;

5. at I ved ham ere gjorte rige i Alt, i al Lære og al Kundskab,

6. ligesom og det Vidnesbyrd om Christus er bleven befæstet hos Eder,

7. saa at Eder ikke fattes paa nogen Naadegave, idet I forvente vor Herres Jesu Christi Aabenbarelse,

8. som og skal stadfæste Eder indtil Enden, ustraffelige paa vor Herres Jesu Christi Dag.

9. Gud er trofast, ved hvem I ere kaldte til hans Søns, Jesu Christi, vor Herres Samfund.

10. Men jeg formaner Eder, Brødre! ved vor Herres Jesu Christi Navn, at I alle føre den samme Tale, og at der ikke maa findes Splidagtigheder iblandt Eder, men at I skulle være forenede i det samme Sind og i den samme Mening.

11. Thi mig er tilkjendegivet om Eder, mine Brødre! af Chloes Husfolk, at der ere Trætter iblandt Eder.

12. Jeg mener nemlig, at enhver af Eder siger: jeg er Paulus', eller: jeg er Apollos', eller: jeg er Kephas', eller: jeg er Christi.

V. 26. 2 Tim. 1, 10. Tit. 1, 3. Rom. 1, 5. - **V. 27.** 1 Tim. 1, 17. c. 6, 16. Hebr. 13, 21. - **C. 1. V. 1.** Gal. 1, 1. Eph. 1, 1. Ap. G. 18, 17. - **V. 2.** Joh. 17, 19. Ap. G. 15, 9. c. 26. 18. Rom. 1, 7. 2 Tim. 1, 9. c. 2, 22. - **V 3.** 2 Cor. 1, 2. Eph. 1, 2. 1 Petr. 1, 2. - **V. 4.** *Rom. 1, 8 Eph. 1, 15. 16.* - **V. 5.** c. 12, 8. 2 Cor. 8, 7. - **V. 7.** Ps. 34, 10. 11. Phil. 3 20. - **V. 8.** 2 Cor. 1, 21. Phil. 1. 10. Col. 1, 22. 1 Thess. 3, 13. c. 5, 23. - **V. 9.** Joh 15, 5. 1 Cor. 10, 13. 1 Thess. 5, 24. - **V. 10.** Phil. 2, 2. c. 3, 15. 16. - **V. 12.** c. 3, 4. Ap. G. 18, 24. Joh. 1, 43.

13. Er da Christus deelt? mon Paulus være korsfæstet for Eder? eller ere I døbte til Paulus' Navn?
14. Jeg takker Gud, at jeg Ingen af Eder haver døbt, uden Crispus og Cajus,
15. paa det ikke Nogen skal sige, at jeg haver døbt til mit Navn.
16. Dog døbte jeg ogsaa Stephanas' Husfolk; ellers veed jeg ikke, at jeg haver døbt nogen Anden.
17. Thi Christus sendte mig ikke for at døbe, men for at prædike Evangelium, ikke med vise Ord, at Christi Kors ikke skulde tabe sin Kraft.
18. Thi det Korsens Ord er vel dem en Daarlighed, som blive fortabte, men os, som blive salige, er det en Guds Kraft.
19. Thi der er skrevet: jeg vil forkaste de Vises Viisdom, og tilintetgjøre de Forstandiges Forstand.
20. Hvor ere de Vise? hvor de Skriftkloge? hvor denne Verdens Grandskere? haver Gud ikke gjort denne Verdens Viisdom til Daarlighed?
21. Thi efterdi Verden for idel Viisdom ikke erkjendte Gud i hans Viisdom, da behagede det Gud formedelst denne Prædikens Daarlighed at gjøre dem salige, som troe.
22. Saasom baade Jøderne ønske Tegn, og Grækerne søge Viisdom;
23. men vi prædike den korsfæstede Christus, som er Jøderne en Forargelse og Grækerne en Daarlighed;
24. men dem, som ere kaldte, baade Jøder og Græker, prædike vi Christus, Guds Kraft og Guds Viisdom.
25. Thi det Daarlige fra Gud er visere end Menneskenes Viisdom, og det Skrøbelige fra Gud er stærkere end Menneskenes Styrke.
26. Betragter, Brødre! hvo I ere, som bleve kaldte: ikke mange Vise efter Kjødet, ikke mange Mægtige, ikke mange Fornemme;
27. men det for Verden Daarlige udvalgte Gud, for at beskæmme de Vise, og det for Verden Skrøbelige udvalgte Gud, for at beskæmme det Stærke;
28. og det for Verden Uædle og det Ringeagtede udvalgte Gud, og det, som Intet var, for at tilintetgjøre det, som var Noget;
29. paa det intet Kjød skal rose sig for ham.
30. Men ved ham ere I udi Christus Jesus, hvilken er bleven os Viisdom fra Gud og Retfærdighed og Helliggjørelse og Forløsning;
31. saa at, som skrevet er: hvo sig roser, rose sig i Herren.

2. Capitel.

(I) Paulus har prædiket for dem i Enfoldighed og Skrøbelighed, dog i Kraft og Aand, om den korsfæstede Jesus. 1-5. (II) Hvilket er en skjult Viisdom for Verdens Vise, men ved Guds Aand aabenbaret for dem, som troe, 6-16.

V. 14. Ap. G. 18, 8. Rom. 16, 23. - V. 16. c. 16, 15. 17. - V. 17. Ap. G. 9, 15. Gal. 1, 16. 1 Cor. 2, 1. 13. 2 Petr. 1, 16. - V. 18. 2 Cor. 4, 3. 2 Thess. 2, 10. Rom. 1, 16. 1 Cor. 1, 24. - V. 19. Job 5, 12. Es. 29, 14. - V. 20. Job. 12, 17. Es. 33, 18. Rom. 1, 21. 22. - V. 21. Matth. 11, 25. 27. Rom. 1, 21. 28. - V. 23. Matth. 12, 38. c. 16, 1. Joh. 4, 48. - V. 23. Matth. 11, 6. Joh. 6, 60. 1 Cor. 2, 14. - V. 24. v. 18. - V. 26. Joh. 7, 48. Jak. 2, 5. Ap. G. 8, 27. - V. 29. Rom. 3, 27. Eph. 2, 9. - V. 30. Jer. 23, 5. Rom. 4, 25. Joh. 17, 19. Eph. 1, 7. - V. 31. Jer. 9, 24. 2 Cor. 10, 17.

1. Og jeg, Brødre! der jeg kom til Eder, kom jeg ikke med prægtige Ord eller Viisdom, at forkynde Eder det Guds Vidnesbyrd;

2. thi jeg agtede mig ikke at vide Noget iblandt Eder uden Jesus Christus, og ham korsfæstet;

3. og jeg var hos Eder med Ydmyghed og med Frygt og med megen Bæven;

4. og mit Ord og min Prædiken var ikke i menneskelig Viisdoms overtalende Ord, men i Aands og Kraftes Beviisning;

5. at Eders Tro ikke skulde være i Menneskens Viisdom, men i Guds Kraft.

6. Men Viisdom tale vi iblandt de Fuldkomne, dog ikke denne Verdens Viisdom, ikke heller denne Verdens Øversters, hvilke skulle beskæmmes;

7. men vi tale Guds Viisdom, den hemmelighedsfulde, den, som var skjult, hvilken Gud haver forud bestemt før Verdens Begyndelse, til vor Herlighed,

8. hvilken Ingen af denne Verdens Øverster kjendte; thi havde de kjendt den, havde de ikke korsfæstet Herlighedens Herre;

9. men, som skrevet er: hvad intet Øie har seet, og intet Øre har hørt, og ikke er opkommet i noget Menneskes Hjerte, hvad Gud haver beredt dem, som ham elske.

10. Men os aabenbarede Gud det formedelst sin Aand; thi Aanden ransager alle Ting, ogsaa Guds Dybheder.

11. Hvilket Menneske veed det, der er i Mennesket, uden Menneskets Aand, som er i ham? Saa veed og Ingen det, som er i Gud, uden Guds Aand.

12. Og vi have ikke annammet Verdens Aand, men den Aand, som er af Gud, paa det vi kunne kjende, hvad der er os skjenket af Gud;

13. hvilket vi og tale, ikke med Ord, som menneskelig Viisdom lærer, men med Ord, som den Hellig Aand lærer, idet vi tolke aandelige Ting med aandelige Ord.

14. Men det sandselige Menneske fatter ikke de Ting, som høre Guds Aand til, thi de ere ham en Daarlighed; og han kan ikke kjende dem, thi de dømmes aandeligen.

15. Men den Aandelige dømmer vel alle Ting, selv derimod dømmes han af Ingen.

16. Thi hvo haver kjendt Herrens Sind, at han kunde undervise ham? Men vi have Christi Sind.

3. Capitel.

(I) De Corinthier vare forhen, og ere endnu kjødelige, fordi de see for meget paa Mennesker, som ere kun Guds Tjenere og Medarbeidere. 1-9. (II) Men Grundvolden er Christus, paa hvilken Enhver bygger, som han forstaaer, 10-15. (III) De skulle vogte sig, at de ikke fordærve Guds Bygning, ikke hovmode sig af Verdens Viisdom, og ei rose sig af Mennesker, 16-23.

C. 2. V. 1. v. 4. 13. c. 1, 17. - **V. 2.** Gal. 6, 14. - **V. 3.** 2 Cor. 10, 10. c. 11, 30. c. 12, 5. 9. Gal. 4. 13. - **V. 4.** 2 Petr. 1, 16. - **V. 5.** Eph. 1, 19. 1 Thess. 1, 5. - **V. 6.** Jak. 3, 15. 1 Cor. 1. 27. - **V. 7.** Ps. 51, 8. Rom. 16, 25. - **V. 8.** Matth. 11, 25. Joh. 7, 48. Ap. G. 3, 15. - **V. 9.** Es. 64, 3. Jak. 1. 12. - **V. 10.** Matth. 13, 11. c. 16, 17. - **V. 11.** Ordsp. 20, 27. Jer. 17, 9. 10. - **V. 12.** Rom. 8, 15. - **V. 13.** v. 1. 4. - **V. 14.** Rom. 8, 7. - **V. 15.** Ordsp. 28, 5. 1 Thess. 5, 21. - **V. 16.** Job 15, 8. Rom. 11, 34. Phil. 2, 5.

1. Og jeg, Brødre! kunde ikke tale med Eder, som med Aandelige, men som med Kjødelige, som med Børn i Christus.

2. Jeg gav Eder Melk at drikke, og ikke haard Mad; thi da kunde I end ikke taale den, ja I kunne endnu ikke;

3. thi I ere endnu kjødelige. Efterdi der er Nid og Kiv og Tvedragt iblandt Eder, ere I da ikke kjødelige og omgaaes efter menneskelig Viis?

4. Naar En siger: jeg er Paulus', men en Anden: jeg er Apollos': ere I da ikke kjødelige?

5. Hvo er da Paulus? og hvo er Apollos? uden Tjenere, ved hvilke I bleve troende, og det, efterdi Herren haver givet Enhver.

6. Jeg plantede, Apollos vandede, men Gud gav Vext.

7. Saa er nu hverken den Noget, som planter, ikke heller den, som vander, men Gud, som giver Vext.

8. Den, som planter, og den, som vander, ere Eet; men Hver skal faae sin egen Løn efter sit eget Arbeide.

9. Thi vi ere Guds Medarbeidere; I ere Guds Ager, Guds Bygning.

10. Jeg lagde Grundvolden som en viis Bygmester, efter den Guds Naade, som mig er given, men en Anden bygger derpaa; Hver see til, hvorledes han bygger.

11. Thi Ingen kan lægge en anden Grundvold end den, som lagt er, hvilken er Jesus Christus.

12. Men dersom Nogen bygger paa denne Grundvold Guld, Sølv, dyrebare Stene, Træ, Hø, Straa,

13. da skal Hvers Gjerning blive aabenbar; thi Dagen skal gjøre det klart, ved Ild skal det aabenbares, og Ilden skal prøve, hvordan Hvers Gjerning er.

14. Dersom Nogens Gjerning, som han byggede derpaa, bliver fast, da skal han faae Løn;

15. dersom Nogens Gjerning bliver opbrændt, da skal han lide Skade; men han selv skal blive frelst, dog som igjennem Ild.

16. Vide I ikke, at I ere Guds Tempel, og Guds Aand boer i Eder?

17. Dersom Nogen fordærver Guds Tempel, ham skal Gud fordærve; thi Guds Tempel er helligt, hvilket I ere.

18. Ingen bedrage sig selv! Dersom Nogen lader sig tykkes at være viis iblandt Eder i denne Verden, han vorde en Daare, at han kan vorde viis.

19. Thi denne Verdens Viisdom er Daarlighed hos Gud, som skrevet staaer: han er den, som griber de Vise i deres Trædskhed;

20. og atter: Herren kjender de Vises Tanker, at de ere forfængelige.

C. 3. V. 2. Hebr. 5, 12. 13. 1 Petr. 2, 2. - **V. 3.** c. 1, 10. 11. Gal. 5, 19. 20. Jak. 3, 16. - **V. 4.** c. 1, 12. - **V. 5.** c. 1, 12. c. 16, 12. - **V. 6.** Ap. G. 18, 1. 4. Jak. 1, 21. Ap. G. 18, 24-26. - **V. 8.** Pſ. 62, 13. Jer. 32, 19. Matth. 16, 27. Aab. 2, 23. - **V. 9.** Cor. 6, 1. Eph. 2, 20. Col. 2, 7. - **V. 10.** Aab. 21, 14. 1 Cor. 15, 10. - **V. 11.** Ef. 28, 16. Matth. 16, 18. Eph. 2, 20. - **V. 13.** Ef. 48, 10. 1 Cor. 4, 5. 1 Petr. 1, 7. c. 4, 12. - **V. 16.** c. 6, 19. 2 Cor. 6, 16. Hebr. 3, 6. - **V. 18.** Jak. 1, 22. Drbſp. 3, 7. Ef. 5, 21. 1 Cor. 4, 10. - **V. 19.** Job. 5, 13. - **V. 20.** Pſ. 94, 11.

21. Derfor rose Ingen sig af Mennesker, thi alle Ting ere Eders;
22. være sig Paulus eller Apollos eller Kephas eller Verden eller Liv eller Død eller det Nærværende eller det Tilkommende: alle Ting ere Eders;
23. men I ere Christi, men Christus Guds.

4. Capitel.

(I) Lærere ere Guds Huusholdere, som ei utidig bør dømmes, 1-7. (II) De Corinthier indbildte sig for tidlig, at være komne til Herlighed, da Guds Apostler endnu stode i svære Lidelser, 8-13. (III) Paulus formaner dem til at efterfølge ham, og at vogte sig for Opblæselse, thi Guds Rige bestaaer ikke i Ord, 14-21.

1. Saaledes agte hvert Menneske os, som Christi Tjenere og Huusholdere over Guds Hemmeligheder.
2. Iøvrigt udkræves af Huusholdere, at de maae findes troe.
3. Men mig er det saare lidet at dømmes af Eder eller af en menneskelig Ret, ja, jeg dømmer mig end ikke selv.
4. Vel veed jeg Intet med mig selv, dog er jeg dermed ikke retfærdiggjort; men Herren er den, som mig dømmer.
5. Derfor dømmer ikke Noget for Tiden, indtil Herren kommer, som og skal føre til Lyset det, som er skjult i Mørket, og aabenbare Hjerternes Raad; da skal Hver vederfares sin Lov af Gud.
6. Men dette, Brødre! haver jeg hentydet paa mig selv og Apollos for Eders Skyld, at I kunne lære af os, ikke at tænke høiere end skrevet er, at ikke Nogen for Eens Skyld skal opblæse sig mod den Anden.
7. Thi hvo giver dig Fortrin? og hvad haver du, som du ikke haver annammet? Men dersom du og haver annammet det, hvi roser du dig, som du havde ikke annammet det?
8. I ere allerede blevne mætte, I ere allerede blevne rige, I ere blevne Herrer foruden os, og gid I vare blevne Herrer, paa det og vi kunde blive det med Eder!
9. Thi mig synes, at Gud haver fremstillet os Apostler som de Ringeste, som henantvordede til Døden; thi vi ere blevne et Skuespil for Verden, baade for Engle og Mennesker.
10. Vi ere Daarer for Christi Skyld, men I ere kloge i Christus; vi skrøbelige, men I stærke; I herlige, men vi foragtede.
11. Indtil denne Time lide vi baade Hunger og Tørst, og ere nøgne og faae Mundslag og have intet vist Sted,
12. og arbeide møisommeligen med vore egne Hænder. Overskjeldede velsigne vi, forfulgte taale vi,
13. bespottede formane vi; vi ere blevne som Udskud i Verden, Alles Skovisk indtil nu.

V. 22. Joh. 1, 43. Rom. 8, 38. - **C. 4. V. 1.** Matth. 18, 18. Joh. 20, 23. Col. 1, 25. Tit. 1, 7. 1 Petr. 4, 10. - **V. 2.** Luc. 12, 42. - **V. 4.** Job 9, 2. Ps. 35, 24. Ps. 130, 3. Rom. 3, 20. - **V. 5.** Matth. 7, 1. 1 Cor. 11, 26. Aab. 20, 12. - **V. 6.** Rom. 12, 3. - **V. 7.** Joh. 3, 27. Jak. 1, 17. - **V. 8.** Jer. 2, 31. - **V. 9.** 2 Cor. 11, 5. Ps. 44, 23. 2 Cor. 4, 11. Hebr. 10, 33. - **V. 10.** c. 3, 18. c. 2, 3. 2 Cor. 13, 9. - **V. 11.** 2 Cor. 11, 27. Ap. G. 23, 2. 2 Cor. 4, 8. c. 6, 5. c. 11, 23. - **V. 12.** Ap. G. 18, 3. c. 20, 34. fg. Matth. 5, 44. Luc. 6, 28. c. 23, 34. - **V. 13.** Begr. 3, 45.

14. Dette skriver jeg ikke for at beskæmme Eder, men jeg paaminder Eder som mine elskelige Børn.

15. Thi om I end havde ti tusinde Tugtemestere i Christus, have I dog ikke mange Fædre; men jeg avlede Eder i Christus Jesus ved Evangelium.

16. Jeg formaner Eder derfor: vorder mine Efterfølgere!

17. Desaarsag sendte jeg Timotheus til Eder, som er min elskelige og trofaste Søn i Herren, at han skal paaminde Eder om mine Veie i Christus, saaledes som jeg lærer allevegne i hver Menighed.

18. Nogle ere blevne opblæste, som om jeg ikke skulde komme til Eder;

19. men jeg vil snart komme til Eder, om Herren vil, og forfare, ikke de Opblæstes Ord, men deres Kraft.

20. Thi Guds Rige bestaaer ikke i Ord, men i Kraft.

21. Hvad ville I? Skal jeg komme til Eder med Riis, eller med Kjærlighed og Sagtmodigheds Aand?

5. Capitel.

(I) Paulus laster dem, fordi de ei havde udelukket den, som bedrev Blodskam, af Menigheden, og minder om, at en liden Surdei kan gjøre en heel Dei sur, 1-8. (II) Han vil ei, at de skulle taale aabenbare Syndere i Menigheden, 9-13.

1. Ydermere høres der Horeri iblandt Eder, og saadant Horeri, som ikke end nævnes iblandt Hedningerne, at En lever med sin Faders Hustru.

2. Og I ere opblæste, og ere ikke meget mere sørgmodige, saa at den, som haver gjort denne Gjerning, maatte udstødes fra Eder?

3. Jeg for min Deel, skjøndt fraværende med Legemet, men nærværende med Aanden, haver allerede dømt, som om jeg var nærværende, den, som dette haver saaledes bedrevet,

4. i vor Herres Jesu Christi Navn, naar I ere forsamlede, og min Aand hos Eder med vor Herres Jesu Christi Kraft,

5. at overantvorde Satan en Saadan til Kjødets Fordærvelse, at Aanden maa frelses paa den Herres Jesu Christi Dag.

6. Kun slet er Eders Roes! Vide I ikke, at en liden Surdei syrer den hele Dei?

7. Derfor udrenser den gamle Surdei, at I kunne være en ny Dei, ligesom I ere usyrede; thi ogsaa for os er vort Paaske-Lam slagtet, Christus.

8. Derfor lader os holde Høitid, ikke med den gamle Surdei, ei heller med Ondskabs og Skalkheds Surdei, men med Reenheds og Sandheds usyrede Brød.

9. Jeg haver skrevet Eder til i Brevet, at I skulle Intet have at skaffe med Skjørlevnere.

10. Dermed mener jeg ingenlunde

V. 14. 1 Thess. 2, 11. - **V. 15.** Ap. G. 18, 11. Gal. 4, 19. Philem. v. 10. - **V. 16.** c. 11, 1. Phil. 3, 17. 1 Thess. 1, 6. - **V. 17.** 1 Tim. 1, 2. - **V. 19.** Rom. 15, 32. Ap. G. 18, 21. Jak. 4, 15. - **V. 20.** c. 2, 4. 1 Thess. 1, 5. 2 Petr. 1, 16. - **V. 21.** 2 Cor. 10, 1-4. Gal. 5. **V. 1.** 3 Mos. 18, 8. 5 Mos. 27, 20. - **V. 3.** 2 Cor. 10, 1-4. c. 13, 10. Col. 2, 5. - **V. 4.** Matth. 16, 19. c. 18, 18. - **V. 5.** 1 Tim. 1, 20. - **V. 6.** Gal. 5, 9. - **V. 7.** Es. 53, 7. Joh. 1, 29. 1 Petr. 1, 19. c. 2, 24. - **V. 8.** 2 Mos. 12, 3. 15. 19. - **V. 9.** Matth. 18, 17. 2 Cor. 6, 14. Eph. 5, 11. 2 Thess. 3, 14.

Derfor rose Ingen sig af
nesker, thi alle Ting ere Eders;
være sig Paulus eller Apollos
Kephas eller Verden eller Liv
Død eller det Nærværende eller
Tilkommende: alle Ting ere
s;
men I ere Christi, men Chri-
Guds.

4. Capitel.

Lærere ere Guds Husholdere, som ei
bør dømmes, 1-7. (II) De Corinthier
ste sig for tidlig, at være komne til Her-
, da Guds Apostler endnu stode i Svære
r, 8-13. (III) Paulus formaner dem til
rfølge ham, og at vogte sig for Opblæ-
thi Guds Rige bestaaer ikke i Ord.

Saaledes agte hvert Menneske
som Christi Tjenere og Huus-
re over Guds Hemmeligheder.
Ivrigt udkræves af Hushol-
at de maae findes troe.
Men mig er det saare lidet at
nes af Eder eller af en menne-
Ret, ja, jeg dømmer mig end
selv.
Vel veed jeg Intet med mig
dog er jeg dermed ikke retfær-
jort; men Herren er den, som
dømmer.
Derfor dømmer ikke Noget for
n, indtil Herren kommer, som
kal føre til Lyset det, som er
t i Mørket, og aabenbare Hjer-
s Raad; da skal Hver veder-
s sin Lov af Gud.
Men dette, Brødre! haver jeg
hentydet paa mig selv og Apollos
for Eders Skyld, at I kunne lære
af os, ikke at tænke høiere end skre-
vet er, at ikke Nogen for Eens
Skyld skal opblæse sig mod den
Anden.
7. Thi hvo giver dig Fortrin?
og hvad haver du, som du ikke
haver annammet? Men dersom du
og haver annammet det, hvi roser
du dig, som du havde ikke annam-
met det?
8. I ere allerede blevne mætte, I
ere allerede blevne rige, I ere blevne
Herrer foruden os, og gid I vare
blevne Herrer, paa det og vi kunde
blive det med Eder!
9. Thi mig synes, at Gud haver
fremstillet os Apostler som de Rin-
geste, som henantvordede til Døden;
thi vi ere blevne et Skuespil for
Verden, baade for Engle og Men-
neskер.
10. Vi ere Daarer for Christi
Skyld, men I ere kloge i Christus;
vi skrøbelige, men I stærke; I her-
lige, men vi foragtede.
11. Indtil denne Time lide vi
baade Hunger og Tørst, og ere
nøgne og faae Mundslag og have
intet vist Sted,
12. og arbeide møisommeligen med
vore egne Hænder. Overskjældede
velsigne vi, forfulgte taale vi,
13. bespottede formane vi; vi ere
blevne som Udskud i Verden, Alles
Skoviskt indtil nu.

22. Joh. 1, 43. Rom. 8, 38. - V. 4. . Matth. 18, 18. Joh. 20, 23. Col. 1, 25. l, 7. 1 Petr. 4, 10. - V. 5. Luc. 12, 42. 4. Job 9, 2. Ps. 35, 24. Ps. 130, 3. 3, 20. - V. 5. Matth. 7, 1. 1 Cor. 11, ab. 20, 12. - V. 6. Rom. 12, 3. - V. h. 3, 27. Jak. 1, 17. - V. 8. Jer. 2, 31. - V. 9. 2 Cor. 11, 5. Ps. 44, 23. 2 Cor. 4, 11. Hebr. 10, 33. - V. 10. c. 3, 18. c. 2, 3. 2 Cor. 13, 9. - V. 11. 2 Cor. 11, 27. Ap. G. 23, 2. 2 Cor. 4, 8. c. 6, 5. c. 11, 23. - V. 12. Ap. G. 18, 3. c. 20, 34 fg. Matth. 5, 44. Luc. 6, 28. c. 23, 34. - V. 13. Ps. 3, 4c.

14. Dette skriver jeg ikke for at beskæmme Eder, men jeg paaminder Eder som mine elskelige Børn.

15. Thi om I end havde ti tusinde Tugtemestere i Christus, have I dog ikke mange Fædre; men jeg avlede Eder i Christus Jesus ved Evangelium.

16. Jeg formaner Eder derfor: vorder mine Efterfølgere!

17. Desaarsag sendte jeg Timotheus til Eder, som er min elskelige og trofaste Søn i Herren, at han skal paaminde Eder om mine Veie i Christus, saaledes som jeg lærer allevegne i hver Menighed.

18. Nogle ere blevne opblæste, som om jeg ikke skulde komme til Eder;

19. men jeg vil snart komme til Eder, om Herren vil, og forfare, ikke de Opblæstes Ord, men deres Kraft.

20. Thi Guds Rige bestaaer ikke i Ord, men i Kraft.

21. Hvad ville I? Skal jeg komme til Eder med Riis, eller med Kjærlighed og Sagtmodigheds Aand?

5. Capitel.

(I) Paulus laster dem, fordi de ei havde udelukket den, som bedrev Blodskam, af Menigheden, og minder om, at en liden Surdei kan gjøre en heel Dei sur, 1-8. (II) Han vil ei, at de skulle taale aabenbare Syndere i Menigheden, 9-13.

1. Ydermere høres der Horeri iblandt Eder, og saadant Horeri, som ikke end nævnes iblandt Heduingerne, at En lever med sin Faders Hustru.

2. Og I ere opblæste, og ere ikke meget mere sørgmodige, saa at den, som haver gjort denne Gjerning, maatte udstødes fra Eder?

3. Jeg for min Deel, skjøndt fraværende med Legemet, men nærværende med Aanden, haver allerede dømt, som om jeg var nærværende, den, som dette haver saaledes bedrevet,

4. i vor Herres Jesu Christi Navn, naar I ere forsamlede, og min Aand hos Eder med vor Herres Jesu Christi Kraft,

5. at overantvorde Satan en Saadan til Kjødets Fordærvelse, at Aanden maa frelses paa den Herres Jesu Christi Dag.

6. Kun slet er Eders Roes! Vide I ikke, at en liden Surdei syrer den hele Dei?

7. Derfor udrenser den gamle Surdei, at I kunne være en ny Dei, ligesom I ere usyrede; thi ogsaa for os er vort Paaske-Lam slagtet, Christus.

8. Derfor lader os holde Høitid, ikke med den gamle Surdei, ei heller med Ondskabs og Skalkheds Surdei, men med Reenheds og Sandheds usyrede Brød.

9. Jeg haver skrevet Eder til i Brevet, at I skulle Intet have at skaffe med Skjørlevnere.

10. Dermed mener jeg ingenlunde

V. 14. 1 Thess. 2, 11. - V. 15. Ap. G. 18, 11. Gal. 4, 19. Philem. v. 10. - V. 16. c. 11, 1. Phil. 3, 17. 1 Thess. 1, 6. - V. 17. 1 Tim. 1, 2. - V. 19. Rom. 15, 32. Ap. G. *18, 21. Jak. 4, 15.* - V. 20. c. 2, 4. 1 Thess. *5. 2 Petr. 1, 16.* - V. 21. 2 Cor. 10, 1-4. *5. V. L. 3 Mos. 18, 8. 5 Mos. 27, 20.*

- V. 3. 2 Cor. 10, 1-4. c. 13, 10. Col. 2, 5. - V. 4. Matth. 16, 19. c. 18, 18. - V. 5. 1 Tim. 1, 20. - V. 6. Gal. 5, 9. - V. 7. Es. 53, 7. Joh. 1, 29. 1 Petr. 1, 19. c. 2, 24. - V. 8. 2 Mos. 12, 3. 15. 19. - V. 9. Matth. 18, 17. 2 Cor. 6, 14. Eph. 5, 11. 2 Thess. 3, 14.

Skjørlevnere i denne Verden, eller Gjerrige eller Røvere eller Afgudsdyrkere; ellers maatte I gaae ud af Verden.

11. Men nu haver jeg skrevet Eder, at I skulle Intet have at skaffe, dersom Nogen, der kaldes en Broder, er en Skjørlevner eller Gjerrig eller en Afgudsdyrker eller en Skjendegjæst eller en Dranker eller en Røver; at I skulle end ikke æde med en Saadan.

12. Thi hvad kommer det mig ved ogsaa at dømme dem, som ere udenfor? Nei, dømmer I dem, som ere iblandt Eder;

13. dem udenfor skal Gud dømme. Bortskaffer I den Onde fra Eder!

6. Capitel.

(I) Paulus laster, at de havde Sager med hinanden, og det for hedenst Øvrighed, 1-11. (II) Og advarer mod Skjørlevnet, 12-20.

1. Kan dog Nogen af Eder, naar han haver Sag med en Anden, føre det over sit Sind at søge Dom hos de Vanhellige, og ikke hos de Hellige?

2. Vide I ikke, at de Hellige skulle dømme Verden? Og dersom Verden dømmes ved Eder, ere I da uværdige til at dømme i de ringeste Sager?

3. Vide I ikke, at vi skulle dømme Englene? end sige timelige Ting!

4. Naar I da have Sager om det Timelige, da sætte I dem til Dommere, som ere intet agtede i Menigheden.

5. Jeg siger det Eder til Blusel: saa er der da ingen Viis iblandt Eder, end ikke een, som kunde dømme imellem sine Brødre?

6. Men Broder gaaer i Rette med Broder, og det for de Vantroe!

7. Overalt er det jo allerede en Feil iblandt Eder, at I have Sager med hverandre. Hvi lide I ikke hellere Uret? hvi lade I Eder ikke hellere bevige?

8. Men I gjøre Uret og bevige, og det Brødrene!

9. Eller vide I ikke, at de Uretfærdige skulle ikke arve Guds Rige? Farer ikke vild! Hverken Skjørlevnere, ei heller Afgudsdyrkere, ei heller Hoerkarle, ei heller Blødagtige, ei heller de, som synde imod Naturen,

10. ei heller Tyve, ei heller Gjerrige, ei heller Drankere, ei Skjendegjæste, ei Røvere skulle arve Guds Rige.

11. Og saadanne vare I tildeels; men I ere aftvættede, men I ere helliggjorte, men I ere retfærdiggjorte, ved den Herres Jesu Navn og ved vor Guds Aand.

12. Jeg haver Lov til Alt, men Alt er ikke nyttigt; jeg haver Lov til Alt, men jeg vil ikke lade mig beherske af Noget.

13. Maden er for Bugen, og

V. 11. Rom. 16, 17. 2 Thess. 3, 6. 14. Tit. 3, 10. 2 Joh. v. 10. - **V. 12.** Marc. 4, 11. Col. 4, 5. 1 Thess. 4, 12. - **V. 13.** 5 Mos. 13, 5. c. 22, 21. fg. - **C. 6. V. 2.** Jud. v. 14. 15. - **V. 5.** c. 15, 34. - **V. 7.** Ordsp. 20, 22. Matth. 5, 40. Rom. 12. 19. 1 Thess. 5, 15. - **V. 8.** 3 Mos. 25, 14. - **V. 9.** Gal. 5. 19. 21. Eph. 5, 5. 1 Tim. 1, 9. Hebr. 12, 14. Aab. 22, 15. Gal. 6, 7. 3 Mos. 18. 22. Rom. 1, 27. - **V 10.** Gal. 5, 21. - **V. 11.** Eph. 2, 2. fg. c. 5, 8. Col. 3, 7. Tit. 3, 3 1 Cor. 1, 2. Hebr. 10, 22. - **V. 12.** 10, 23. **V. 13.** Matth. 15, 17. Rom. 14, 1

Bugen for Maden; men Gud skal tilintetgjøre baade denne og den; Legemet derimod er ikke for Skjørlevnet, men for Herren, og Herren for Legemet;

14. og Gud har baade opreist Herren, og skal opreise os formedelst sin Kraft.

15. Vide I ikke, at Eders Legemer ere Christi Lemmer? Skal jeg da tage Christi Lemmer og gjøre dem til Skjøgens Lemmer? Det være langt fra!

16. Eller vide I ikke, at hvo som hænger ved Skjøgen, er eet Legeme med hende? Thi de To, hedder det, skulle blive til eet Kjød.

17. Men hvo som hænger ved Herren, er een Aand med ham.

18. Flyer Skjørlevnet! Enhver Synd, som Mennesket gjør, er udenfor Legemet; men hvo som bedriver Skjørlevnet, synder mod sit eget Legeme.

19. Eller vide I ikke, at Eders Legeme er den Hellig Aands Tempel, som er i Eder, hvilken I have af Gud, og at I ikke ere Eders Egne?

20. Thi I ere dyrekjøbte; ærer derfor Gud i Eders Legeme og i Eders Aand, hvilke høre Gud til.

7. Capitel.

(I) Hvorledes Ægtefolk skulle leve med hverandre, 1-6. (II) Ugifte og Enker gjøre vel, om de ikke gifte sig, dog synde de ikke, om de gifte sig, 7-9. (III) Ægtefolk maae ikke skilles ad; Hver skal vandre, som han er kaldet, 10-24. (IV) Bidtsøftigere Underviisning i Henseende til Jomfruer og Enker, 25-40.

1. Betræffende det, som I skreve mig til om, da er det et Menneske godt, at han ikke rører en Kvinde;

2. men for Skjørlevnets Skyld have hver Mand sin egen Hustru, og hver Hustru have sin egen Mand.

3. Manden bevise Hustruen den skyldige Velvilligheд; desligeste ogsaa Hustruen Manden

4. Hustruen er ikke mægtig over sit eget Legeme, men Manden; desligeste er ogsaa Manden ikke mægtig over sit eget Legeme, men Hustruen.

5. Holder Eder ikke fra hverandre, uden det skeer med fælles Samtykke til en Tid, at I kunne overlade Eder til Faste og Bøn; og kommer atter tilsammen, at Satan ikke skal friste Eder formedelst Eders Uafholdenheд.

6. Men dette siger jeg som Raad, ikke som Befaling.

7. Thi jeg vilde, at alle Mennesker vare, som jeg selv er; men Hver haver sin egen Naadegave af Gud, den Ene saa, den Anden saa.

8. Til de Ugifte og til Enker siger jeg, at det er dem godt, om de blive, som jeg er.

9. Men kunne de ikke afholde sig, da gifte de sig; thi det er bedre at gifte sig, end at lide Brynde.

10. Men de Gifte byder ikke jeg,

V. 13. Col. 2, 20-22. 1 Thess. 4, 4. - V. 14. Rom. 6, 5. 8. fg. - V. 15. c. 12, 27. Eph. 4, 12. 15. c. 5, 30. - V. 16. 1 Mos. 2, 24. *Matth. 19, 5.* - V. 17. Joh. 17, 21. Eph. *1 Cor. 12, 13.* Eph. 4, 4. - V. 18. - V. 19. c. 3, 16. 2 Cor. 6, 16. Eph. 2, 21. Hebr. 3, 6. - V. 20. c. 7, 23. Gal. 3, 13. 1 Petr. 1, 18. 19. Aab. 5, 9. Phil. 1, 20. - C. 7 V. 1. 1 Mos. 2, 18. 1 Cor. 7, 26. - V. 3. 1 Petr. 3, 7. - V. 5. Joel 2, 12. Matth. 17, 21. - V. 7. Matth. 19, 12. 1 Cor. 12, 11. - V. 9. 1 Tim. 5, 14.

men Herren, at Hustruen skal ikke skilles fra Manden;

11. (men skilles hun og fra ham, da blive hun ugift, eller forlige sig med Manden); og at en Mand ikke skal forlade sin Hustru.

12. Men de Andre siger jeg, ikke Herren: dersom nogen Broder haver en vantro Hustru, og det behager hende at boe hos ham, han forlade hende ikke.

13. Og dersom en Kvinde haver en vantro Mand, og det behager ham at boe hos hende, hun forlade ham ikke.

14. Thi den vantroe Mand er helliget formedelst Hustruen, og den vantroe Hustru er helliget formedelst Manden; thi ellers vare jo Eders Børn urene, men nu ere de hellige.

15. Men vil den Vantroe fraskille sig, da fraskille han sig; ingen Broder eller Søster er bunden i saadanne Ting; men Gud haver kaldet os til Fred.

16. Thi hvad veed du, Hustru! om du ikke kan frelse Manden? eller hvad veed du, Mand! om du ikke kan frelse Hustruen?

17. Som Gud haver tildeelt Enhver, som Herren haver kaldet Enhver, saaledes vandre han; og saaledes befikter jeg i alle Menigheder.

18. Er Nogen kaldet omskaaren, han lade ikke Forhuden drage over; er Nogen kaldet i Forhuden, han lade sig ikke omskære.

19. Omskærelsen er Intet, og Forhuden er Intet, men at bevare Guds Bud.

20. Hver blive i den Stand, som han er kaldet udi.

21. Er du kaldet som Træl, det bekymre dig ikke; men kan du blive fri, da vælg hellere dette.

22. Thi hvo som er kaldet i Herren som Træl, han er Herrens Frigivne; desligeste og, hvo som er kaldet som Fri, han er Christi Træl.

23. I ere dyrekjøbte, vorder ikke Menneskers Trælle!

24. Som Enhver, Brødre! er kaldet, saaledes blive han for Gud.

25. Om Jomfruer haver jeg ikke Herrens Befaling, men giver min Mening tilkjende, som den, hvem Herren barmhjertig har forundt at være tro.

26. Jeg mener altsaa, at dette er godt formedelst den nærværende Nød, at det er godt for et Menneske at være saaledes.

27. Er du bunden til en Hustru, søg ikke at blive løst. Er du løst fra en Hustru, søg ikke en Hustru.

28. Men dersom du og giftede dig, syndede du ikke; og dersom en Jomfru giftede sig, syndede hun ikke; dog skulle Saadanne have Trængsel i Kjødet. Men jeg skaaner Eder.

29. Saa Meget siger jeg, Brødre! at Tiden herefter er trang, saa at baade de, der have Hustruer, skulle være som de, der ikke have;

30. og de, der græde, som de,

V. 10. 1 Thess. 4, 15. Mal. 2, 14. Matth. 5, 32. - **V. 15.** Eph. 2, 17. - **V. 16.** 1 Petr. 3, 1. - **V. 17.** v. 20. 24. - **V. 19.** Gal. 5, 6. c. 6, 15. - **V. 20.** Eph. 4, 1. - **V. 21.** 1 Tim. 6, 2. - **V. 22.** Joh. 8, 36 Rom. 6, 18, 22. 1 Cor. 9, 21. Gal. 5, 13. Eph. 6, 6. 1 Petr. 2, 16. - **V. 23.** c. 6, 20. Hebr. 9, 12. 2 Petr. 2, 1. - **V. 24.** Gal. 3, 28. - **V. 25.** v. 12. - **V. 26.** v. 1. Jer. 16, 2. - **V. 29.** 1 Petr. 4, 7.

Skyld. Thi for vor Skyld er der skrevet, at den, som ploier, bør ploie i Haab, og den, som tærsker, bør tærske, for at blive deelagtig i sit Haab.

11. Dersom vi have saaet Eder de aandelige Ting, er det da noget Stort, om vi høste Eders timelige?

12. Dersom Andre nyde saadan Ret over Eder, kunde vi da ikke meget mere? Dog brugte vi ikke denne Ret; men vi taale Alt, for ikke at gjøre Christi Evangelium nogen Forhindring.

13. Vide I ikke, at de, som tjene ved Helligdommen, æde af det Hellige? de, som vare paa Alteret, dele med Alteret?

14. Saaledes haver og Herren forordnet for dem, som forkynde Evangelium, at de skulle leve af Evangelium.

15. Men jeg haver Intet brugt af dette; ei heller haver jeg skrevet dette, for at det saaledes skulde skee med mig; thi det var mig bedre at døe, end at Nogen skulde gjøre min Roes til Intet.

16. Thi om jeg prædiker Evangelium, er det mig ingen Roes; der paaligger mig en Nødvendighed, og vee mig, dersom jeg ikke prædiker!

17. Gjør jeg det da gjerne, har jeg Løn; gjør jeg det ugjerne, er dog en Huusholdning mig betroet.

18. Hvad er da min Løn? At jeg, idet jeg prædiker, kan fremsætte Christi Evangelium uden Bekostning, paa det jeg ikke skal misbruge min Ret i Evangelium.

19. Thi omendskjøndt jeg er fri for Alle, haver jeg dog gjort mig til en Tjener for Alle, paa det jeg kunde vinde des Flere.

20. Og jeg er bleven Jøderne som en Jøde, at jeg kunde vinde Jøder; dem under Loven som den, der var under Loven, at jeg kunde vinde dem, som ere under Loven;

21. dem uden Loven som den, der var uden Loven, (enddog jeg er ikke uden Loven for Gud, men under Loven for Christus), at jeg kunde vinde dem, som ere uden Loven.

22. Jeg er bleven de Skrøbelige som en Skrøbelig, at jeg kunde vinde de Skrøbelige; jeg er bleven Alt for Alle, at jeg dog for Alting kunde frelse Nogle.

23. Men dette gjør jeg for Evangeliums Skyld, at jeg kan blive meddeelagtig derudi.

24. Vide I ikke, at de, som løbe paa Banen, løbe vel alle, men ikkun Een faaer Klenodiet? Løber saaledes, at I kunne erholde det.

25. Hver den, som kæmper, er afholdende i Alt; hine vel, for at annamme en forkrænkelig Krone, men vi en uforkrænkelig.

26. Derfor løber jeg, ikke som

V. 11. Rom. 15, 27. Gal. 6, 6. - **V. 12.** Ap. G. 20, 33. 2 Cor. 11, 7. fg. c. 12, 13. 1 Thess. 2, 7. 9. - **V. 13.** 4 Mos. 18, 8. 5 Mos. 18, 1. 4. - **V. 14.** Matth. 10, 10. - **V. 15.** Ap. G. 18, 3. 1 Thess. 2, 9. 2 Thess. 3, 8. - **V. 16.** Rom. 1, 15. - **V. 17.** c. 4, 1. - **V. 18.** c. 8, 9. - **V. 19.** Matth. 20, 28. 1 Cor. 10, 33. Rom. 11, 14. 1 Petr. 3, 1. - **V. 20.** Ap. G. 16, 3. c. 18, 18. c. 21, 23. - **V. 21.** c. 7, 22. Gal. 2, 3. - **V. 22.** Rom. 11, 14. c. 15, 1. 1 Cor. 10, 33. - **V. 23.** Gal. 2, 2. Phil. 1, 5. - **V. 24.** Phil. 3, 14. Hebr. 12, 1. - **V. 25.** Eph. 6, 12. 1 Tim. 6, 12. 2 Tim. 2, 5. Jak. 1, 12. 1 Petr. 1, 4. c. 5, 4. - **V. 26.** 2 Tim. 2, 5. c. 4, 7.

aa det Uvisse; jeg fægter som den, er ikke slaaer i Veiret;

27. men jeg spæger mit Legeme g holder det i Trældom, at ikke eg, som prædiker for Andre, skal elv blive forskudt.

10. Capitel.

(I) Israeliternes Exempel skal tjene Andre il Advarsel, at de ikke misbruge Naaden, og i falde fra, 1-13. (II) De, som blive deelagtige i Herrens Bord, skulle ei æde Afguds-Offer, 14-22. (III) Og ei misbruge deres Frihed il en Forargelse for de Skrøbelige, men følge Paulus' Exempel, 23-33. c. 11, 1.

1. Jeg vil, I skulle mindes, Brødre! at vore Fædre vare alle under Skyen, og de gik alle igjennem Havet,

2. og de ere alle døbte til Moses i Skyen og i Havet,

3. og de aade alle den samme aandelige Mad,

4. og de drak alle den samme aandelige Drik; thi de drak af den aandelige Klippe, som fulgte dem; men Klippen var Christus.

5. Men Gud havde ikke Behag i de Fleste af dem; thi de bleve nedslagne i Ørken.

6. Men disse Ting ere blevne Forbilleder for os, at vi ikke skulle have Lyst til det Onde, som de havde Lyst dertil.

7. Bliver ei heller Afguds-Dyrkere, som Nogle af dem, ligesom skrevet er: Folket satte sig ned at æde og at drikke, og stod op at lege.

8. Lader os ei heller bedrive Hoer, som Nogle af dem bedreve Hoer, og faldt paa een Dag tre og tyve Tusinde.

9. Lader os ei heller friste Christus, som og Nogle af dem fristede ham, og bleve ødelagte af Slanger.

10. Knurrer ei heller, som og Nogle af dem knurrede, og bleve ødelagte af Fordærveren.

11. Alt dette skete dem til Exempel, men det er skrevet os til Advarsel, til hvilke de sidste Tider ere komne.

12. Derfor, hvo som tykkes at staae, see til, at han ikke falder.

13. Eder er ingen Fristelse paakommen uden menneskelig; men Gud er trofast, som ikke skal lade Eder friste over Eders Formue, men skal gjøre baade Fristelsen og dens Udgang saaledes, at I det kunne taale.

14. Derfor, mine Elskelige! flyer fra Afguds-Dyrkelsen!

15. Jeg taler som til Forstandige; dømmer I det, jeg siger.

16. Velsignelsens Kalk, som vi velsigne, er den ikke Christi Blods Samfund? det Brød, som vi bryde, er det ikke Christi Legemes Samfund?

17. Eet Brød, eet Legeme ere vi mange; thi vi ere alle deelagtige i det ene Brød.

18. Seer til Israel efter Kjødet;

V. 27. Rom. 8, 13. Col. 3, 5. - **C. 10. V. 1.** 2 Mos. 13, 21. Ps. 78, 14. 2 Mos. 14, 22 - **V. 3.** 2 Mos. 16, 15. Ps. 105, 40. - **V. 4.** 2 Mos. 17, 6. Ps. 78, 16. - **V. 5.** Hebr. 3, 19. 4 Mos. 11, 33. Hebr. 3, 17. 18. - **V. 6.** 4 Mos. 11, 34. Ps. 78, 30. - **V. 7.** 2 Mos. 32, 6. c. 23, 13. 1 Joh. 5, 21. - **V. 8.** c. 6, 18. 4 Mos. 25, 1. 9. - **V. 9.** Ap. G. 5, 5. 2 Mos. 17, 2. 7. 4 Mos. 21, 5. 6. - **V. 10.** Phil. 2, 14. 1 Petr. 4, 9. 4 Mos. 14, 2. 37. - **V. 11.** Rom 4, 23. 24 1 Cor. 9, 10 - **V. 12.** Rom. 11, 20. - **V. 13.** c. 1, 9. Ps. 68, 20. 1 Thess. 5, 24. Ps. 125, 3. - **V. 14.** 2 Mos. 20, 3. Ap. G. 15, 20. 2 Cor. 6, 16. - **V. 15.** c. 2, 15. - **V. 16.** Matth. 26, 26. 27. - **V. 17.** Rom. 12, 5. 1 Cor. 12, 13. 27.

de, som æde Offerne, ere de ikke deelagtige i Alteret?

19. Hvad siger jeg da? at en Afgud er Noget? eller at Afguds-Offer er Noget?

20. Nei! men hvad Hedningerne offre, offre de Djævlene, og ikke Gud; men jeg vil ikke, at I skulle have Samfund med Djævlene.

21. I kunne ikke drikke Herrens Kalk og Djævlenes Kalk; I kunne ikke være deelagtige i Herrens Bord og Djævlenes Bord.

22. Eller ville vi opvække Herren til Nidkjærhed? monne vi være stærkere end han?

23. Alt er mig tilladt, men ikke Alt er nyttigt; Alt er mig tilladt, men ikke Alt opbygger.

24. Ingen see paa sit Eget, men Enhver paa Næstens.

25. Alt, hvad som sælges i Slagterbod, det æder, uden at spørge for Samvittighedens Skyld;

26. thi Jorden er Herrens, og dens Fylde.

27. Og dersom Nogen af de Vantroe indbyder Eder, og I ville gaae derhen, da æder alt det, som sættes for Eder, uden at spørge for Samvittighedens Skyld.

28. Men dersom Nogen siger til Eder: det er Afguds-Offer, da æder det ikke, for hans Skyld, som gav det tilkjende, og for Samvittighedens Skyld.

29. Samvittigheden, siger jeg, ikke Ens egen, men den Andens; thi hvorfor skulde min Frihed dømmes af en Andens Samvittighed?

30. Dersom jeg nyder det med Taksigelse, hvi hører jeg da ilde for det, som jeg takker for?

31. Hvad heller I derfor æde, eller drikke, eller hvad I gjøre, da gjøre Alt til Guds Ære.

32. Bærer uden Forargelse baade for Jøder og Græker og for Guds Menighed;

33. ligesom jeg og i Alt stræber at tækkes Alle, idet jeg ikke søger det, som er mig selv, men det, som er Mange nyttigt, at de kunne frelses.

Cap. 11, 1. Vorder mine Efterfølgere, ligesom og jeg er Christi.

11. Capitel.

(I) Kvinderne skulle have Hovederne bedækkede ved Gudstjenesten, men Mændene ikke, 2-16. (II) Alle skulle see til, at de uden Anstød og værdeligen bruge Herrens Nadvere, at de ikke skulle nyde den til Fordærvelse, 17-34.

2. Men jeg roser Eder, Brødre! at I i Alt komme mig ihu og bevare Anordningerne, saasom jeg haver overanvordet Eder.

3. Men jeg vil, at I skulle betænke, at Christus er enhver Mands Hoved; men Manden er Kvindens Hoved; men Gud er Christi Hoved.

4. Hver Mand, som beder eller propheterer, og haver Noget paa Hovedet, beskæmmer sit Hoved

V. 19. c. 8, 4. Ap. G. 15, 29. - **V. 20.** 3 Mos. 17, 7. 5 Mos. 32, 17. Ps. 106, 37. - **V. 21.** 2 Cor. 6, 15. - **V. 22.** 5 Mos. 32, 21. - **V. 23.** c. 6, 12 - **V. 24.** Rom. 15, 2. *1 Cor. 10, 33.* Phil. 2, 4. - **V. 26.** 2 Mos. 2 5. *Ps. 24 1. Ps. 50* 12. - **V. 27.** Luc. 10. *1 Cor. 8, 7.* - **V. 28.** c. 8, 10. 11. - **V. 30.** Rom. 14, 6. - **V. 31.** 5 Mos. 8, 10. Col. 3, 17. - **V. 32.** Rom. 14, 13. - **V. 33.** Rom. 15, 2. 1 Cor. 9, 19. 22. Phil. 2, 4. - **C. 11. V. 1.** c. 4, 16. Eph. 5, 1. Phil. 3, 17. 2 Thess. 3, 9. - **V. 2.** v. 23. c. 15, 3. - **V. 3.** 1 Mos. 3, 16. Eph. 5, 23. 1 Tim. 2, 12. 1 Cor. 3, 23. c. 15, 27. 28.

5. Men hver Kvinde, som beder eller propheterer med ubedækket Hoved, beskæmmer sit Hoved; thi det er det Samme, som var hun raget.

6. Thi dersom en Kvinde ikke bedækker sig, kan hun og lade Haaret afklippe; men er det Kvinden usømmeligt at klippes eller rages, da bedække hun sig.

7. Thi en Mand bør ikke bedække Hovedet, efterdi han er Guds Billede og Ære; men Kvinden er Mandens Ære.

8. Thi Manden er ikke af Kvinden, men Kvinden af Manden;

9. ei heller er Manden skabt for Kvindens Skyld, men Kvinden for Mandens Skyld.

10. Derfor bør Kvinden have Ærbødigheds-Tegn paa Hovedet for Englenes Skyld.

11. Dog er hverken Manden uden Kvinden, ei heller Kvinden uden Manden i Herren.

12. Thi ligesom Kvinden er af Manden, saa er og Manden ved Kvinden; men alle Ting af Gud.

13. Dømmer selv: lader det vel for en Kvinde, at bede med blottet Hoved til Gud?

14. Eller lærer ikke Naturen selv Eder, at dersom en Mand lader Haaret voxe langt, er det ham en Vanære?

15. Men dersom en Kvinde lader Haaret voxe langt, er det hende en Ære; thi Haaret er givet hende til et Skjul.

16. Men er der Nogen, som haver Lyst til at trættes herom, da have vi ikke saadan Skik, og Guds Menigheder ei heller.

17. Men idet jeg formaner herom, roser jeg ikke, at I komme sammen, ei til det Bedre, men til det Værre.

18. For det Første hører jeg, at naar I komme sammen i Menigheden, er der Splidagtighed iblandt Eder; og for en Deel troer jeg det.

19. Thi der maa og være Partier iblandt Eder, at de Retskafne iblandt Eder kunne blive aabenbare.

20. Naar I da komme sammen, da er dette ikke at æde Herrens Nadvere.

21. Thi under Maaltidet tager Enhver sin egen Nadvere forud, og den Ene hungrer, den Anden overvælder sig.

22. Have I ikke Huse til at æde og drikke udi? eller foragte I Guds Menighed og beskæmme dem, som Intet have? Hvad skal jeg sige Eder? skal jeg rose Eder? I dette roser jeg Eder ikke.

23. Thi jeg annammede det af Herren, som jeg og haver overantvordet Eder: at den Herre Jesus i den Nat, der han blev forraadt, tog Brødet,

24. takkede og brød det, og sagde: tager, æder; dette er mit Legeme, som brydes for Eder; dette gjører til min Ihukommelse.

25. Desligeste og Kalken, efterat han havde holdet Nadvere, og sagde: denne Kalk er det nye Testament i mit Blod; dette gjører, saa ofte

V. 6. 4 Mos. 5, 18. - V. 7. 1 Mos. 1, 27. - V. 8. 1 Mos. 2, 23. - V. 9. 1 Mos. 2, 18. 23. - V. 11. Gal. 3, 28. - V. 12. Rom. 11, 36. 1 Cor. 8, 6. - V. 13. Ap. G. 4, 19. - V. 16. 1 Tim. 6, 4. - V. 17. v. 22. - V. 18. c. 1, 10. fg. - V. 19. Luc. 2, 35. - V. 22. Jak. 2, 6. - V. 23. 1 Cor. 15, 3. Gal. 1, 12. Matth. 26, 26. fg. - V. 24. Matth.

som I det drikke, til min Ihukommelse.

26. Thi saa ofte som I æde dette Brød og drikke denne Kalk, forkynder Herrens Død, indtil han kommer.

27. Derfor, hvo som æder dette Brød eller drikker Herrens Kalk uværdeligen, skal være skyldig i Herrens Legeme og Blod.

28. Men hvert Menneske prøve sig selv, og saaledes æde han af Brødet og drikke af Kalken.

29. Thi hvo som æder og drikker uværdeligen, æder og drikker sig selv til Dom, idet han ikke gjør Forskjel paa Herrens Legeme.

30. Derfor ere Mange skrøbelige og svage iblandt Eder, og Endeel ere hensovede.

31. Thi dersom vi dømte os selv, dømtes vi ikke.

32. Men naar vi dømmes af Herren, revses vi, at vi ikke med Verden skulle fordømmes.

33. Derfor, mine Brødre! naar I komme sammen til Maaltidet, da deler med hverandre.

34. Men dersom Nogen hungrer, han æde hjemme, at I ikke skulle komme sammen til Dom. Det Øvrige skal jeg anordne, naar jeg kommer.

12. Capitel.

(I) Alle sande Christne ere deelagtige i den Hellig Aand, som uddeler sine Gaver til Hver, ligesom han vil, 1-11. (II) De Troende ere mange Lemmer, men eet Legeme; det ene Lem skal ikke foragte det andet, 12-27. (III) Gud haver givet adskillige Gaver i Menigheder; man skal tragte efter de bedste, 28-31.

1. Betræffende de aandelige Gaver, Brødre! vil jeg ikke, at I skulle være uvidende.

2. I vide, at I vare Hedninger og hendroges til de stumme Afguder, som man drog Eder.

3. Derfor kundgjør jeg Eder, at Ingen, som taler ved Guds Aand, udsiger Forbandelse over Jesus; og Ingen kan kalde Jesus Herre, uden ved den Hellig Aand.

4. Der er Forskjel paa Naadegaver, men Aanden er den samme;

5. og der er Forskjel paa Tjenester, men Herren er den samme;

6. og der er Forskjel paa kraftige Gjerninger, men Gud er den samme, som krafteligen virker Alt i Alle.

7. Men Aandens Aabenbarelse gives Hver til det, som er nyttigt.

8. Thi En gives Viisdoms-Tale formedelst Aanden; en Anden Kundskabs-Tale ved den samme Aand;

9. en Anden Tro ved den samme Aand; en Anden Gaver til at helbrede ved den samme Aand;

10. en Anden Kraft til Undergjerninger; en Anden prophetisk Gave; en Anden at bedømme Aander; en Anden adskillige Tungemaal; en Anden at udlægge Tungemaal.

11. Men alt dette virker krafteligen den ene og samme Aand, som uddeler til Enhver i Besynderlighed, efterson han vil.

V. 26. Joh. 14, 3. Ap. G. 1. 11. 1 Cor. 4. [illegible]. - **V. 27.** Joh. 13, 27. 1 Cor. 10, 21. - [illegible] Cor. 13, 5. Gal. 6, 4. - **V. 31.** [illegible]dsp. 28, 13. - **V. 32.** Hebr. 12, [illegible]. **V. 1.** 1 Thess. 4, 13. - **V.** 12 - **V. 3.** Marc. 9, 39. 2 Cor. 3, 5. Phil. 2, **11.** - **V. 4.** Rom. 12, 6. 1 Petr. 4, 10. Eph. 4, 4. - **V. 5.** Eph. 4, 11. - **V. 6.** Eph. 1, 23. - **V. 9.** v. 28. - **V. 10.** Ap. G. 2, 4. c. 10, 46. - **V. 11.** Rom. 12. 3. 6. 1 Cor. 3, 5. c. 7, 7. Eph. 4, 7.

12. Thi ligesom Legemet er eet, og haver mange Lemmer, men alle Lemmer paa det ene Legeme, enddog de ere mange, ere eet Legeme, saaledes ogsaa Christus.

13. Vi ere jo alle døbte i een Aand til at være eet Legeme, hvad heller vi ere Jøder eller Græker, eller Trælle eller Frie; og vi have alle drukket af Kalken til at være den samme Aand.

14. Ogsaa Legemet er ikke eet Lem, men mange.

15. Dersom Foden vilde sige: fordi jeg ikke er Haand, derfor hører jeg ikke til Legemet; mon den derfor ikke høre til Legemet?

16. Og dersom Øret vilde sige: fordi jeg ikke er Øie, derfor hører jeg ikke til Legemet, mon det derfor ikke høre til Legemet?

17. Dersom det ganske Legeme var Øie, hvor blev da Hørelsen? dersom det ganske Legeme var Hørelse, hvor blev da Lugten?

18. Men nu haver Gud sat Lemmerne, ethvert af dem, i Legemet, efterdom han vilde.

19. Dersom de alle vare eet Lem, hvor blev da Legemet?

20. Men nu ere der vel mange Lemmer, dog kun eet Legeme.

21. Øiet kan ikke sige til Haanden: jeg haver dig ikke behov, eller atter Hovedet til Fødderne: jeg haver Eder ikke behov.

22. Meget mere ere de Lemmer paa Legemet fornødne, som synes at være de frøbeligste;

23. og de, som synes os at være de uanseeligste, dem tillægge vi des mere Ziir; og de, som lade os ilde, dem pryde vi des mere;

24. de derimod, som lade os vel, have det ikke behov. Men Gud haver saaledes sammensøiet Legemet, at han tillagde de ringere Dele mere Ære;

25. paa det der ikke skal være Splid i Legemet, men at Lemmerne skulle have lige Omhyggelighed for hverandre;

26. saa at, enten eet Lem lider, lide alle Lemmerne med, eller eet Lem bliver holdet i Ære, glæde alle Lemmerne sig med.

27. Men I ere Christi Legeme og Lemmer, enhver især.

28. Gud haver sat i Menigheden først Apostler, for det Andet Propheter, for det Tredie Lærere, dernæst dem, som gjøre kraftige Gjerninger, derefter dem, som have Gaver til at helbrede, til at hjælpe, til at styre, til at tale adskillige Tungemaal.

29. Monne Alle være Apostler? monne Alle være Propheter? monne Alle være Lærere? monne Alle gjøre kraftige Gjerninger?

30. monne Alle have Gaver til at helbrede? monne Alle tale med adskillige Tungemaal? monne Alle udlægge.

31. Tragter efter de bedste Naadegaver! Og ydermere viser jeg Eder den ypperligste Vei.

V. 12. Rom. 12, 4. 5. - V. 13. Eph. 2, 14. Gal. 3, 28. Col. 3, 11. - V. 18. Col. 2, 19. - V. 20. v. 14. - V. 27. Rom. 12, 5. - V. 28. Eph. 4, 11. c. 2, 20. Hebr. 13, 17 Rom. 12, 8. - V. 31. c. 14, 1.

13. Capitel.

(I) Kjærligheden er den ypperste Gave; om man havde andre Gaver, og ikke denne, var man dog Intet, 1-3. (II) Dens herlige Egenskaber, 4-7; den bliver ved, naar andre Gaver ophøre, 8-13.

1. Talede jeg med Menneskers og Engles Tungemaal, men havde ikke Kjærlighed, da var jeg en lydende Malm eller en klingende Bjelde.

2. Og havde jeg prophetisk Gave, og vidste alle Hemmeligheder og al Kundskab, og havde jeg al Tro, saa at jeg kunde flytte Bjerge, men havde ikke Kjærlighed, da var jeg Intet.

3. Og uddeelte jeg alt mit Gods til de Fattige, og gav jeg mit Legeme hen for at brændes, men havde ikke Kjærlighed, da gavnede det mig Intet.

4. Kjærligheden er langmodig, er velvillig; Kjærligheden bærer ikke Nid; Kjærligheden bruger ikke Fremfusenhed, opblæses ikke;

5. den gjør intet Usømmeligt, søger ikke sit Eget, forbittres ikke, bærer ikke Nag;

6. glædes ikke over Uretfærdighed, men glæder sig ved Sandhed;

7. fordrager Alt, troer Alt, haaber Alt, taaler Alt.

8. Kjærligheden affalder aldrig; men enten det er prophetiske Gaver, de skulle afskaffes, eller Tungemaal, de skulle ophøre, eller Kundskab, den skal afskaffes.

9. Thi vi forstaae i stykkeviis, og prophetere i stykkeviis;

10. men naar det Fuldkomne kommer, da skal det, som er i stykkeviis, afskaffes.

11. Da jeg var et Barn, talede jeg som et Barn, tænkte jeg som et Barn, dømte jeg som et Barn; men da jeg blev Mand, aflagde jeg det Barnagtige.

12. Thi nu see vi ved et Speil, i en mørk Tale, men da skulle vi see Ansigt til Ansigt; nu kjender jeg i stykkeviis, men da skal jeg erkjende, ligesom jeg og er kjendt.

13. Saa bliver da Tro, Haab, Kjærlighed, disse tre; men størst iblandt disse er Kjærlighed.

14. Capitel.

(I) At tale med fremmed Tungemaal for Andre, uden at Nogen udlægger det, er unyttigt; men at prophetere er mere til Opbyggelse, 1-33. (II) Kvinderne skulle ei tale i Menigheden; alle Ting skulle skee sømmeligen og med Orden, 34-40.

1. Higer efter Kjærligheden, tragter efter de aandelige Gaver, men meest, at I maatte prophetere.

2. Thi den, som taler med et fremmed Tungemaal, taler ikke for Mennesker, men for Gud; thi Ingen forstaaer det, men han taler Hemmeligheder i Aanden.

3. Men hvo som propheterer, taler Mennesker til Opbyggelse og Formaning og Trøst.

4. Hvo som taler med et fremmed Tungemaal, opbygger sig selv; men hvo som propheterer, opbygger Menigheden.

5. Jeg vilde, at I alle kunde tale med fremmede Tungemaal, men

C. 13. V. 2. Matth. 7, 22. Rom. 12, 7. *1 Cor. 12. 8. 9. Matth.* 17, 20. c. 21, 21. - *V. 4. Ordsp. 10, 12.* - **V. 5.** c. 10, 24. 33. - **V. 6.** *Pf. 10, 3.* Pf. 15, 4. 3 Joh. v. 4. - **V. 8.** *Gal. 6, 9.* - **V. 10.** Eph. 4, 13. - **V. 12.** 2 Cor. 3, 18. c. 5, 7. Pf. 17, 15. Matth. 5, 8. Nab. 22, 4. - **V. 13.** 1 Thess. 1, 3. - **C. 14. V. 1.** c. 12, 31. c. 14, 12. Rom. 12, 7. 1 Cor. 12, 10. - **V. 2.** v. 5. 9. - **V. 5.** 4 Mos. 11, 29.

mere, at I kunde prophetere; thi den, som propheterer, er større end den, som taler med fremmede Tungemaal, uden saa er, at han det udlægger, saa at Menigheden haver Opbyggelse deraf.

6. Men nu, Brødre! dersom jeg kom til Eder og talede med fremmede Tungemaal, hvad gavnede jeg Eder, dersom jeg ikke talede med Eder enten ved Aabenbarelse eller ved Kundskab eller ved Propheti eller ved Lærdom?

7. Endog de livløse Ting, som have Lyd, enten det er en Fløite eller en Harpe, dersom de ikke give tydelige Toner, hvorledes kan man da vide, hvad der er spillet paa Fløiten eller Harpen?

8. Og om Basunen giver en utydelig Lyd, hvo vil berede sig til Krig?

9. Saaledes og, dersom I ikke ved Tungen fremføre tydelig Tale, hvorledes kan man forstaae det, som tales? Da ville I jo tale hen i Veiret.

10. Der ere i Verden, lad os sige, saa og saa mangeslags Sprog, og der er intet af dem, som jo haver sin Betydning.

11. Dersom jeg da ikke veed Sprogets Betydning, bliver jeg for den, som taler, en Barbar, og den, som taler, bliver for mig en Barbar.

12. Altsaa, efterdi I hige efter aandelige Gaver, da søger ogsaa I at have overflødigen til Menighedens Opbyggelse.

13. Derfor, hvo som taler med fremmed Tungemaal, bede, at han maa kunne udlægge det.

14. Thi dersom jeg gjør Bøn i fremmed Tungemaal, da beder vel min Aand, men mine Ords Forstand er uden Frugt.

15. Hvad bør da skee? Jeg vil bede med Aanden, men jeg vil og bede med Forstand; jeg vil synge med Aanden, men jeg vil og synge med Forstand.

16. Thi dersom du priser Gud i Aanden, hvorledes kan den, som staaer paa Lægmands Plads, sige Amen til din Taksigelse, efterdi han ikke veed, hvad du siger?

17. Thi vel er din Taksigelse smuk, men den Anden opbygges ikke.

18. Jeg takker min Gud, at jeg mere end I alle taler i fremmede Tungemaal.

19. Men i Menigheden vil jeg hellere tale fem Ord forstaaeligen, paa det jeg og kan undervise Andre, end ti tusinde Ord i fremmed Tungemaal.

20. Brødre! vorder ikke Børn i Forstand, men værer Børn i Ondskab, i Forstand derimod værer fuldvorne.

21. Der er skrevet i Loven: ved dem, som have andre Tungemaal, og ved andre Læber vil jeg tale til dette Folk, og de skulle end ikke saaledes høre mig, siger Herren

22. Derfor ere disse Tungemaal til et Tegn, ikke for dem, som troe, men for de Vantroe; men den prophetiske Gave er det ikke for de Vantroe, men for dem, som troe.

V. 6. c. 12, 8. - *V. 8.* 4 Mos. 10, 9. - *V. 15. Eph. 5, 19.* - *V. 18.* c. 1, 14. - *V. 20. Ps. 131, 2. Matth. 11, 25.* c. 18, 3. *Rom.* 16, 19. *Eph.* 4, 14. 15. *Hebr.* 5, 12. 1 *Pet.* 2, 2. - *V. 21. Es.* 28, 11. c. 33, 19.

23. Naar altsaa den ganske Menighed kom tilsammen, og Alle tale med fremmede Tungemaal, men der kom Lægfolk eller Vantroe ind, vilde de ikke sige, at I vare galne?

24. Men dersom Alle prophetere, og der kommer nogen Vantro eller Lægmand ind, da overbevises han af Alle, han vises tilrette af Alle,

25. hans Hjertes skjulte Tanker aabenbares, og saa vil han falde paa sit Ansigt, og tilbede Gud og forkynde, at Gud er sandeligen i Eder.

26. Hvad bør da skee, Brødre? Naar I komme sammen, da haver Hver af Eder en Psalme, han haver en Lærdom, han haver et fremmed Tungemaal, han haver en Aabenbarelse, han haver en Udlæggelse; Alt skee til Opbyggelse!

27. Dersom Nogen taler i fremmed Tungemaal, da være det To, eller i det høieste Tre, og den Ene efter den Anden, og Een udlægge det.

28. Men dersom der ingen Udlægger er tilstede, da tie hiin i Menigheden, men han tale for sig selv og for Gud

29. Af Propheter tale to eller tre, og de Andre prøve det

30. Men dersom en Anden, som sidder der, faaer en Aabenbarelse, da tie den Første.

31. Thi I kunne alle prophetere, den Ene efter den Anden, at Alle kunne lære og Alle blive formanede.

32. Ogsaa Propheters Aander ere Propheter underdanige.

33. Thi Gud er ikke Forvirringens, men Fredens Gud. Ligesom i alle de Helliges Menigheder,

34. tie Eders Kvinder i Forsamlingerne; thi det er dem ikke tilstedt at tale, men at være underdanige, ligesom Loven og siger.

35. Men ville de lære Noget, da adspørge de deres egne Mænd hjemme; thi det lader Kvinder ilde, at tale i en Menighed.

36. Eller er Guds Ord udgaaet fra Eder? eller er det kommet til Eder alene?

37. Dersom Nogen lader sig tykke, at han er en Prophet eller Aandelig, han betænke det, som jeg skriver til Eder, at det er Herrens Bud.

38. Men erkjender Nogen det ikke, da lade han være!

39. Derfor, Brødre! tragter efter de prophetiske Gaver, og formener ikke at tale med fremmede Tungemaal.

40. Alt skee sømmeligen og med Orden.

15. Capitel.

(I) Paulus vidner om Christi Opstandelse og hans Aabenbarelser. 1-11. (II) Gjendriver dem, som negte Opstandelsen, 12-34. (III) Lærer, hvorledes de Døde skulle opstaae 35-53. (IV) Trøster hermed dem som troe. 54-58.

1. Fremdeles minder jeg Eder, Brødre! om det Evangelium, som jeg forkyndte Eder, hvilket I og annammede; i hvilket I og ere vedblevne,

2. ved hvilket I og blive salige,

V. 25. - 4, 5 *Sach* 8, 23. - **V. 26.** c. *11, 18. 20.* c. *12, 8-10.* **V. 29.** 1 Joh. 4, *1.* - **V. 33.** c *11. 16. Rom.* 15, 33. **V. 34.** *1 Tim. 2, 12.* 1 *Cor* 11, 2 Eph. 5, 22 Tit. 2, 5. 1 Petr. 3, 1. 1 Mos. 3, 16 **V. 40.** Col. 2, 5. - **C. 15. V. 1.** Gal. 1, 11. 12. - **V. 2.** Rom. 1, 16 1 Cor. 1 21. 2 Cor. 6, 1. Gal. 3. 4.

dersom I det beholde efter den Tale, hvormed jeg forkyndte Eder det, medmindre I have troet letsindigen.

3. Thi jeg overantvordede Eder iblandt det Første, hvad og jeg annammede: at Christus døde for vore Synder, efter Skrifterne;

4. og at han blev begraven;

5. og at han opstod den tredie Dag, efter Skrifterne;

6. og at han blev seet af Kephas, derefter af de Tolv.

7. Derpaa blev han seet af mere end fem hundrede Brødre paa eengang, af hvilke de Fleste endnu ere i Live, men Nogle ere og hensovede.

8. Derefter blev han seet af Jakob, dernæst af alle Apostlerne.

9. Men sidst af Alle blev han seet af mig, som det utidige Foster. Thi jeg er den ringeste af Apostlerne, som er ikke værd at kaldes Apostel, fordi jeg haver forfulgt Guds Menighed.

10. Men af Guds Naade er jeg det, jeg er, og hans Naade mod mig haver ikke været forgjeves, men jeg haver arbeidet mere end de alle, dog ikke jeg, men Guds Naade, som er med mig.

11. Hvad heller det da er mig eller de Andre, saaledes prædike vi, og saaledes troede I.

12. Men naar da Christus prædikes at være opstanden fra de Døde, hvorledes sige da Nogle iblandt Eder, at der ikke er Dødes Opstandelse?

13. Men dersom der ikke er Dødes Opstandelse, da er ikke heller Christus opstanden.

14. Men er Christus ikke opstanden, da er vor Prædiken jo forgjeves, saa er og Eders Tro forgjeves.

15. Vi blive da og fundne som falske Vidner om Gud, idet vi have vidnet om Gud, at han opreiste Christus, hvilken han ikke haver opreist, dersom nemlig de Døde ikke opreises.

16. Thi dersom de Døde ikke opstaae, da er Christus ikke heller opstanden.

17. Men dersom Christus ikke er opstanden, da er Eders Tro forfængelig; saa ere I endnu i Eders Synder;

18. saa ere og de fortabte, som ere hensovede i Christus.

19. Haabe vi alene paa Christus i dette Liv, da ere vi de elendigste af alle Mennesker.

20. Men nu er Christus opstanden fra de Døde, og er bleven den Førstegrøde af de Hensovede.

21. Thi efterdi Døden kom ved et Menneske, er og de Dødes Opstandelse kommen ved et Menneske.

22. Thi ligesom Alle dø i Adam, saa skulle og Alle levendegjøres i Christus.

23. Dog hver i sin Orden: den første Grøde er Christus, dernæst

V. 3. c. 11, 23. c. 1, 23. 2 Cor. 5, 15. Ps. 22, 16. 17. Es. 53, 5. 8. 9. Dan. 9, 24. 26. Zach. 13, 7. - V. 4. Es. 53, 9. - V. 5. Matth. 12, 40. Joh. 2, 19. Ps. 16, 10. Hos. 6, 2. - V. 6. Luc. 24, 34. Marc. 16, 14. Luc. 24, 36. Joh. 20, 19. 26. - V. 7. Matth. 28, 16. - V. 8. Luc. 24, 50. - V. 9. c. 9, 1. Ap. G. 9, 3. 17. Eph. 3, 8. Ap. G. 9, 1. Gal. 1, 13. - V. 10. c. 3, 10. Eph. 3, 7. 8. Rom. 15, 18. 19. 2 Cor. 11, 23. c. 12, 11. 12. - V. 12. Matth. 22, 23. Ap. G. 23, 8. - V. 15. Ap. G. 2, 24. 32. - V. 16. Rom. 8, 11. - V. 17. v. 14. - V. 20. Ap. G. 26, 23. Col. 1, 18. Åb. 1, 5. - V. 21. 1 Mos. 3, 19. Rom. 5, 12. 18. Col. 1, 18. - V. 22. Rom. 21. - V. 23. Ap. G. 26, 23. 1 Thess. 4.

de, som ere Christi, udi hans Tilkommelse.

24. Derpaa kommer Enden, naar han har overantvordet Gud og Faderen Riget, naar han har tilintetgjort alt Fyrstendømme og al Vælde og Magt.

25. Thi ham bør det at regjere, indtil han faaer lagt alle Fjender under sine Fødder.

26. Den sidste Fjende, som tilintetgjøres, er Døden.

27. Han haver jo lagt alle Ting under hans Fødder. Men naar han siger, at alle Ting ere ham underlagte, da er det aabenbart, at det er ham undtagen, som haver underlagt ham alle Ting.

28. Men naar alle Ting ere blevne ham underlagte, da skal og Sønnen selv underlægge sig ham, som haver underlagt ham alle Ting, at Gud skal være Alt i Alle.

29. Hvad monne de ellers gjøre, som døbes for de Døde, dersom de Døde aldeles ikke opreises? hvi døbes de da for de Døde?

30. Hvi staae ogsaa vi hver Time i Fare?

31. Jeg dør dagligen; det vidner jeg ved vor Roes, den, som jeg haver i Christus Jesus, vor Herre.

32. Stred jeg, efter menneskelig Maade at tale, med vilde Dyr i Ephesus, hvad hjælper det mig, dersom de Døde ikke opstaae? Da lader os æde og drikke, thi imorgen dø vi.

33. Forføres ikke; slet Omgang fordærver gode Sæder!

34. Vaagner op, som det sømmer sig, og synder ikke! thi Nogle vide Intet af Gud, det siger jeg Eder til Blusel.

35. Men der maatte Nogen sige: hvorledes opstaae de Døde? og med hvordant et Legeme komme de frem?

36. Du Daare! det, som du saaer, bliver ikke levendegjort, dersom det ikke dør.

37. Og hvad du saaer, da saaer du ikke det Legeme, der skal vorde, men et blot Korn, være sig af Hvede eller af anden Art.

38. Men Gud giver det et Legeme, ligesom han vil, og hver Sæd sit eget Legeme.

39. Alt Kjød er ikke det samme Kjød, men eet er Menneskets Kjød, et andet Kvægets, et andet Fiskenes, et andet Fuglenes.

40. Og der ere himmelske Legemer og jordiske Legemer; men een er de Himmelskes Herlighed, en anden de Jordiskes.

41. Een er Solens Glands, en anden Maanens Glands, en anden Stjernernes Glands; thi een Stjerne overgaaer den anden i Klarhed.

42. Saaledes er og de Dødes Opstandelse: det saaes i Forkrænkelighed, det opstaaer i Uforkrænkelighed;

43. det saaes i Vanære, det opstaaer i Herlighed; det saaes i Skrøbelighed, det opstaaer i Kraft;

V. 23. Matth. 26, 64. - **V. 24.** c. 2, 6. - **V. 25.** *Ps. 110, 1. Eph.* 1, 20. 21. - **V. 27.** *Ps. 8, 7. Matth.* 28, 18. Hebr. 2, 8. - **V. 28.** c. 3, 23 - **V. 30.** Rom. 8, 36. 1 Cor. 4, 9. - **V. 31.** 2 Cor. 4, 10. 1 Thess. 19. - **V. 32.** 2 Cor. 1, 8. Es. 22, 13. - **V. 33.** c. 6, 9. 10. Eph. 5, 6. - **V. 34.** Rom. 13, 11. 1 Cor. 16, 13. Eph. 5, 14. 1 Thess. 4, 5. 1 Cor 6, 5. - **V. 35.** Ez. 37, 3. - **V. 36.** Joh. 12, 24. - **V. 38.** 1 Mos. 1, 11 - **V. 42.** Matth. 13, 43. - **V. 43.** Ps 3, 21.

44. der saaes et sandseligt Legeme, der opstaaer et aandeligt Legeme. Der er et sandseligt Legeme, der er ogsaa et aandeligt Legeme.

45. Saaledes er der ogsaa skrevet: det første Menneske, Adam, er bleven til en levende Sjæl, den sidste Adam til en levendegjørende Aand.

46. Det Aandelige er ikke det første, men det Sandselige; derefter det Aandelige.

47. Det første Menneske var af Jord, jordisk; det andet Menneske, Herren, er af Himmelen.

48. Saadan som den Jordiske var, saadanne ere og de Jordiske; og saadan som den Himmelske er, saadanne ere og de Himmelske.

49. Og ligesom vi have baaret den Jordiskes Billede, saa skulle vi og bære den Himmelskes Billede.

50. Men dette siger jeg, Brødre! at Kjød og Blod kan ikke arve Guds Rige, ei heller skal Forkrænkelighed arve Uforkrænkelighed.

51. See, jeg siger Eder en Hemmelighed: vi skulle vel ikke alle hensove, men vi skulle alle forandres,

52. i en Hast, i et Øieblik, ved den sidste Basune; thi Basunen skal lyde, og de Døde skulle opstaae uforkrænkelige, og vi skulle forandres.

53. Thi det bør dette Forkrænkelige at iføres Uforkrænkelighed, og dette Dødelige at iføres Udødelighed.

54. Men naar dette Forkrænkelige er iført Uforkrænkelighed, og dette Dødelige er iført Udødelighed, da opfyldes det Ord, som skrevet er: Døden er opslugt formedelst Seier.

55. Død, hvor er din Braad? Helvede, hvor er din Seier?

56. Men Dødens Braad er Synden, og Syndens Kraft er Loven.

57. Men Gud være Tak, som giver os Seier formedelst vor Herre Jesus Christus.

58. Derfor, mine kjære Brødre! bliver faste, ubevægelige, frugtbare altid i Herrens Gjerning, vidende, at Eders Arbeide er ikke forfængeligt i Herren.

16. Capitel.

(I) Paulus formaner at samle en Hjælp til de Hellige, 1-4. (II) Lover at komme til de Corinthier, vil dog blive noget endnu i Ephesus, 5-9. (III) Han melder om Timotheus og Apollos, 10-12. (IV) Formaner til Aarvaagenhed, Tro og Kjærlighed, 13. 14. (V) Taler om Stephanas' Huus, 15-18. (VI) Adskillige lade hilse, 19-21. (VII) Trusel imod dem, som ei elske Jesus, 22; Naadens Ønske, 23. 24.

1. Anlangende den Hjælp, som samles til de Hellige, da, ligesom jeg forordnede for Menighederne i Galatia, saaledes gjører og I.

2. Paa den første Dag i Ugen lægge Enhver for sig selv Noget tilside og samle, som han har havt Velsignelse til, at Hjælpen ikke skal blive samlet først, naar jeg kommer.

3. Men naar jeg kommer, vil jeg sende dem, hvilke I betroe dertil, med Breve, at føre Eders Gave til Jerusalem.

V. 45. 1 Mos. 2, 7. - **V. 47.** Joh. 3, 13. 31. - **V. 49.** 1 Mos. 5, 3. Rom. 8, 29. 2 Cor. 4, 11. - **V. 50.** Joh. 3, 5. 6. 1 Cor. 6, 13. - **V. 52.** Matth. 24, 31. 1 Thess. 4, 16. - **V. 53.** 2 Cor. 5, 4. - **V. 54.** Es. 25, 8. Hos. 13, 14. - **V. 55.** Hebr. 2, 14. - **V. 56.** Rom. 3, 20, c. 4, 15. c. 7, 8. 13. - **V. 57.** 2 Cor. 2, 14. 1 Joh. 5, 5. - **V. 58.** 2 Tess. 15, 7 Hebr. 6, 10. - **C. 16. V. 1.** Ap. G. 11, 29. Rom. 12, 13. 2 Cor. 8, 4. - **V. 2.** Ap. G. 20, 7. c. 11, 23. - **V. 3.** 2 Cor. 16, 19.

4. Men dersom det er værd, at ogsaa jeg skal reise derhen, da kunne de reise med mig.

5. Jeg vil komme til Eder, naar jeg er dragen igjennem Macedonien; (thi jeg drager igjennem Macedonien;)

6. men hos Eder vil jeg maaskee blive, eller endog overvintre, paa det I kunne ledsage mig, hvor jeg saa reiser hen.

7. Thi nu vil jeg ikke see Eder som Gjennemreisende; men jeg haaber at forblive nogen Tid hos Eder, om Herren vil tilstede.

8. I Ephesus vil jeg forblive indtil Pintsedag;

9. thi mig er en stor og kraftig Adgang opladen, og der ere mange Modstandere.

10. Men dersom Timotheus kommer, da seer til, at han kan blive hos Eder uden Frygt; thi han gjør Herrens Gjerning, ligesom og jeg.

11. Derfor skal Ingen foragte ham; men ledsager ham i Fred, at han kan komme til mig; thi jeg forventer ham med Brødrene.

12. Anlangende Apollos, den Broder, da har jeg meget formanet ham, at han skulde komme til Eder med Brødrene; men det var aldeles ikke hans Villie nu at komme, dog vil han komme, naar han faaer beleilig Tid.

13. Vaager, staaer faste i Troen, værer mandige, værer stærke!

14. Alt skee hos Eder i Kjærlighed!

15. Men jeg beder Eder, Brødre! I kjende Stephanas' Huus, at det er Achaias Førstegrøde, og de have hengivet sig selv til at tjene de Hellige;

16. saa viser ogsaa I Ærbødighed mod Saadanne og mod Enhver, som hjælper med og arbeider.

17. Men jeg glæder mig ved Stephanas' og Fortunatus' og Achaicus' Nærværelse; thi Eders Savn have de erstattet.

18. De have vederkvæget min Aand og Eders; skjønner derfor paa Saadanne.

19. Menighederne i Asia hilse Eder. Aquilas og Priscilla hilse Eder meget i Herren, med Menigheden i deres Huus.

20. Alle Brødrene hilse Eder. Hilser hverandre med et helligt Kys.

21. Hilsen med min, Paulus', Haand.

22. Dersom Nogen ikke elsker den Herre Jesus Christus, han være en Forbandelse! Maran Atha.

23. Den Herres Jesu Christi Naade være med Eder!

24. Min Kjærlighed med Eder alle i Christus Jesus! Amen.

V. 5. Ap. G. 19, 21. 2 Cor. 1, 16. - **V. 6.** Rom. 15, 24. - **V. 7.** Ap. G. 18, 21. 1 Cor. 4, 19. - **V. 8.** Ap. G. 18, 21. c. 20, 16. - **V. 9.** Ap. G. 14, 27. 2 Cor. 2, 12. Aab. 3, 8. Ap. G. 19, 8. 9. 23. - **V. 10.** c. 4, 17. Phil. 2, 19. 20. - **V. 11.** 1 Tim. 4, 12. - **V. 12.** Ap. G. 18, 24. - **V. 13.** c. 15, 34. Eph. 6, 10. Col. 1, 11. - **V. 14.** 1 Tim. 1, 5. - **V. 15.** c. 1, 16. Rom. 16, 5. 2 Cor. 1, 1. Rom. 16, 1. - **V. 16.** Phil. 2, 29. 1 Thess. 5, 12. 1 Tim. 5, 17. - **V. 17.** Phil. 2, 30. Philem. v. 13. - **V. 18.** 2 Tim. 1, 16. Philem. v. 7. - **V. 19.** Ap. G. 18, 2. Rom. 16 5. - **V. 20.** Rom. 16, 16. 2 Cor. 13, 12. 1 Thess. 5, 26. - **V. 21.** Col. 4, 18. 2 Thess. 3, 17. - **V. 23.** Rom. 16, 24 Phil. 4, 23.

St. Paulus' andet Brev til de Corinthier.

1. Capitel.

(I) Paulus ønsker de Corinthier Naade, 1. 2. (II) Han lover Gud for Trøst i sin Trængsel, som og var de Corinthier til Gavn og Trøst, 3-11. (III) Han taler om sin gode Samvittighed, 12-14. (IV) Og viser, hvorfor han ei var kommen til Corinthen, 15-24.

1. Paulus, Jesu Christi Apostel efter Guds Villie, og Broderen Timotheus, til Guds Menighed i Corinthen, med alle de Hellige, som ere i det ganske Achaia:

2. Naade være med Eder og Fred, fra Gud vor Fader og den Herre Jesus Christus!

3. Lovet være Gud og vor Herres Jesu Christi Fader, al Barmhjertigheds Fader og al Trøstes Gud,

4. som os trøster i al vor Trængsel, at vi kunne trøste dem, som ere i allehaande Trængsel, med den Trøst, hvormed vi selv blive trøstede af Gud!

5. Thi ligesom Christi Lidelser komme overflødigen over os, saaledes er og vor Trøst overflødig ved Christus.

6. Hvad heller vi da trænges, skeer det for Eders Trøst og Frelse, som viser sig kraftig deri, at I fordrage de samme Lidelser, som vi og lide; eller vi trøstes, da skeer det for Eders Trøst og Frelse.

7. Og vort Haab er fast om Eder, efterdi vi vide, at ligesom I ere deelagtige i Lidelserne, saa skulle I og være det i Trøsten.

8. Thi vi ville ikke, Brødre! at I skulle være uvidende om den Trængsel, som os er vederfaren i Asia, at vi vare overmaade besværede og over Evne, saa at vi endog mistvivlede om Livet.

9. Ja, vi havde endog hos os selv fældet vor Dødsdom, saa at vi ikke skulde forlade os paa os selv, men paa Gud, som opvækker de Døde;

10. som friede os fra saa stor en Dødsfare, og frier endnu, til hvem vi have Haab, at han og fremdeles skal frie os,

11. idet ogsaa I komme os til Hjælp med Bøn for os, paa det den Naade, som os er bevilst for Manges Skyld, maa erkjendes af Mange med Taksigelse for os.

12. Thi denne er vor Roes, vor Samvittigheds Vidnesbyrd, at vi i Eenfoldighed og Guds Retfindighed, ikke i kjødelig Viisdom, men i Guds Naade have vandret i Verden, men meest hos Eder.

13. Thi vi skrive Eder ikke Andet til end det, som I læse eller ogsaa kjende; men jeg haaber, at I og skulle kjende det indtil Enden;

14. ligesom I og have kjendt os tildeels, at vi ere Eders Roes, ligesom og I vores, paa den Herres Jesu Dag.

15. Og i denne Fortrøstning vilde

C. 1. V. 1. 1 Cor. 1, 1. Eph. 1, 1. - **V. 2.** Rom. 1, 7. - **V. 3.** Eph. 1, 3. 1 Petr. 1, 3. Rom. 15, 5. - **V. 4.** c. 7, 6. - **V. 5.** Ps. 34, 20. Ps. 94, 19. 2 Cor. 4, 10. - **V. 7.** 2 Thess. 2, 16. 17. - **V. 8.** Rom. 11, 25. 1 Cor. 10, 1. Ap. G. 19, 23. fg. - **V. 9.** Jer. 17, 5. 7. Rom. 4, 17. - **V. 10.** 2 Tim. 4, 18. - **V. 11.** Rom. 15, 30. Phil. 1, 19. Philem. v. 22. - **V. 12.** Hebr. 13, 18. Matth. 10, 16. 1 Cor. 2, 4. 13. - **V. 14.** c. 5, 12. Phil. 2, 16. 4, 1. 1 Thess. 2, 19. 20. - **V. 15.** Ap. G. 21. 1 Cor. 16, 5. Rom. 1, 11.

jeg kommet til Eder før, at I atter skulde annammet en Velgjerning,

16. og igjennem Eders Stad draget til Macedonien, og atter fra Macedonien kommet til Eder, og blevet ledsaget af Eder til Judæa.

17. Haver jeg derfor vel viist Letsindighed, der jeg besluttede dette? Eller hvad jeg beslutter, beslutter jeg det efter Kjødet, saa at der hos mig er baade Ja, Ja, og Nei, Nei?

18. Saasandt Gud er trofast, var vor Tale til Eder ikke Ja og Nei.

19. Thi Guds Søn, Jesus Christus, som er prædiket iblandt Eder ved os, ved mig og Silvanus og Timotheus, var ikke Ja og Nei, men Ja var i ham.

20. Thi saa mange som Guds Forjættelser ere, ere de i ham Ja, og i ham Amen, Gud til Ære formedelst os.

21. Men den, som holder os med Eder faste til Christus, og som salvede os, er Gud,

22. som og beseglede os, og gav os Aanden til Pant i vore Hjerter.

23. Men jeg kalder Gud til Vidne over mig, at jeg, for at skaane Eder, endnu ikke er kommen til Corinthen.

24. Ikke at vi ville herske over Eders Tro, men arbeide med til Eders Glæde; thi I staae fast i Troen.

2. Capitel.

(I) Paulus vil ikke komme til de Corinthier i Sorg, 1-4. (II) Vil, at de skulle trøste den bodfærdige Sjørlevner, 5-11. (III) Vidner om sin Bekymring for dem, 12. 13. (IV) Takker Gud, som velsignede hans Embede, 14-17.

1. Men jeg besluttede dette hos mig selv, at jeg vilde ikke atter komme til Eder i Bedrøvelse.

2. Thi dersom jeg bedrøver Eder, hvo er da den, som skal gjøre mig glad, uden den, som bliver bedrøvet af mig?

3. Og jeg skrev Eder just saaledes, paa det jeg ikke, naar jeg kom, skulde have Bedrøvelse af dem, som mig burde at have Glæde af, efterdi jeg er forsikret om Eder alle, at min Glæde er alle Eders.

4. Thi i megen Kummer og med beklemt Hjerte skrev jeg Eder til, under mange Taarer, ikke at I skulde blive bedrøvede, men paa det at I skulde kjende den Kjærlighed, som jeg overflødigen haver til Eder.

5. Men dersom Nogen haver voldet Bedrøvelse, haver han ikke bedrøvet mig, men tildeels, for ikke at sige det haardere, Eder alle.

6. Nok for ham er den Straf, som er ham vederfaren af de Fleste,

7. saa at I tvertimod snarere skulle tilgive og trøste ham, paa det han ikke skal nedsynke i altfor stor Bedrøvelse.

8. Derfor formaner jeg Eder, at I kraftigen vise ham Eders Kjærlighed.

9. Thi derfor haver jeg og skrevet, at jeg vilde erfare, hvorvidt I holde Prøve, om I ere lydige i Alt.

V. 16. 1 Cor. 16, 6. - **V. 17.** Matth. 5, 37. - **V. 18.** 1 Cor. 1, 9. 1 Thess. 5, 24. - **V. 19.** Ap. G. 18, 5. - **V. 21.** 1 Cor. 1, 8. 1 Petr. 5, 10. 1 Joh. 2, 20. - **V. 22.** Eph. 1, 13. 14. c. 4, 30. Aab. 2, 17. Rom. 8, 16. 2 Cor 5, 5. - **V. 23.** Rom. 1, 9. c. 9, 1. 2 Cor 11, 31. Gal. 1, 20. 1 Cor. 4, 21. - **V. 24.** 1 Petr. 5, 3. 1 Cor 3, 5. Rom. 11, 20. - **C. 2. V. 1.** c. 12, 21. - **V. 6.** Luc. 11, 3. 1 Cor. 5, 5. - **V. 8.** 1 Cor. 16, 14.

10. Men hvem I tilgive Noget, den tilgiver og jeg; thi ogsaa jeg, dersom jeg haver tilgivet Noget, da haver jeg tilgivet det for Eders Skyld, for Christi Aasyn, paa det vi ikke skulle besnæres af Satan;

11. thi hans Anslag ere os ikke ubekjendte.

12. Der jeg kom til Troas for at prædike Christi Evangelium, og en Dør var mig opladt i Herren,

13. da havde jeg ingen Ro i min Aand, fordi jeg ikke fandt Titus, min Broder; men jeg tog Afsked fra dem og drog til Macedonien.

14. Men Gud være Tak, som lader os altid bære Seier i Christus, og udbreder sin Kundskabs Vellugt ved os paa ethvert Sted.

15. Thi Christi Vellugt ere vi for Gud, baade iblandt dem, som frelses, og iblandt dem, som fortabes;

16. for disse en Dødsens Lugt til Død, for hine en Livsens Lugt til Liv; dog hvo er hertil dygtig?

17 Thi vi ere ikke som de Mange, der forfalske Guds Ord; men som af Retsindighed, men som af Gud tale vi for Guds Aasyn i Christus

3. Capitel.

(I) De Corinthier vare Paulus' Anbefalings-Brev, skrevet ved Guds Aand, 1-3. (II) Gud havde gjort ham dygtig til at være Aandens Tjener ikke Bogstavens, 4-6. (III) Evangeliums og Aandens Tjeneste er langt herligere end Lovens, 7-11. (IV) Der er et Dække over det gamle Testament, som først borttages, naar man ombender sig til Christus, 12-18.

1. Begynde vi atter at prise os selv? eller behøve vi, som Nogle, Anbefalings-Breve til Eder, eller Anbefalings-Breve fra Eder?

2. I ere vort Brev, indskrevet i vore Hjerter, som kjendes og læses af alle Mennesker,

3. idet I aabenbart sees at være Christi Brev, besørget af os, skrevet ikke med Blæk, men med den levende Guds Aand, ikke i Steen-Tavler, men i Hjertets Kjød-Tavler.

4. Saadan Tillid have vi til Gud formedelst Christus;

5. ikke at vi ere dygtige af os selv at udtænke Noget, som af os selv; men vor Dygtighed er af Gud,

6. hvilken og gjorde os dygtige til at være den nye Pagts Tjenere, ikke Bogstavens, men Aandens; thi Bogstaven ihjelslaaer, men Aanden levendegjør.

7. Men dersom den dødbringende Bogstavs Tjeneste, indgraven i Stene, skete i Herlighed, saa at Israels Børn ikke kunde betragte Mose Ansigt formedelst hans Ansigts Herlighed, som dog skulde forsvinde:

8 hvi skulde da ikke Aandens Tjeneste end mere være i Herlighed?

9. Thi dersom Fordømmelsens Tjeneste var i Herlighed, er meget mere Retfærdiggjørelsens Tjeneste overflødig i Herlighed.

10. Ja det, som havde Herlighed,

V. 12. Ap. G. 16, 8. c. 14, 27 - **V. 14.** 1 Cor 15, 57. Col. 1, 27. - **V. 15.** 1 Cor. 1, 18 - **V. 16.** Luc. 2, 34. 2 Cor. 3, 5. 6. - **V. 17.** c. 4, 2 1 Petr. 4, 11. - **C. 3. V. 1.** c. 1, 12. c. 5, 12. c. 10, 8. - **V. 2.** 1 Cor. 9, 2 - **V. 3.** Jer. 31, 33. Hebr. 8. 10. 2 Mos. 24, 12. Ez. 11, 19. - **V. 4.** v. 12. - **V. 5.** c. 2, 16. - **V. 6.** Jer. 31, 31. 2 Cor. 5, 18. Rom. 2, 29. c. 7, 6. Joh. 6, 63. - **V. 7.** 5 Mos. 10, 1. 2 Mos. 34, 30. - **V. 8.** Gal. 3, 14. - **V. 9.** Rom. 3, 20. 21. c. 4, 13. c. 1, 17.

var denne Henseende end ikke herligt imod den overvættes Herlighed.

11. Thi dersom det, som skulde afskaffes, var i Herlighed, da skal det, som bliver, meget mere være i Herlighed.

12. Efterdi vi derfor have saadant Haab, bruge vi stor Frimodighed,

13. og gjøre ikke som Moses, der lagde et Dække over sit Ansigt, at Israels Børn ikke skulde beskue det, forend det, som skulde afskaffes, fik Ende.

14. Men deres Sind er forhærdet; thi indtil denne Dag forbliver det samme Dække under det gamle Testamentes Læsning uafdraget; thi kun ved Christus hæves det.

15. Ja indtil denne Dag ligger der et Dække over deres Hjerte, naar Moses læses;

16. men naar de omvende sig til Herren, da borttages Dækket.

17. Men Herren er Aanden, og hvor Herrens Aand er, der er Frihed.

18. Men vi alle, som med ubedækket Ansigt skue Herrens Herlighed som i et Speil, blive forvandlede efter det samme Billede, fra Herlighed til Herlighed, og det af Herren, som er Aanden.

4. Capitel.

(I) Paulus prædiker Evangelium redeligen; thi skjøndt det er skjult for de Vantroe, lader Gud dog sin Kundskabs Lys skinne, 1-6. (II) Paulus er megen Trængsel undergiven, hvorved Jesu Kraft desmere aabenbares, 7-12. (III) Troen giver Frimodighed, og trøster imod Trængslerne ved Haabet om en evig Herlighed, 13-18.

1. Derfor, da vi have denne Tjeneste efter den Barmhjertighed, som os er vederfaren, saa blive vi ikke trætte.

2. Men vi have afsagt det skjulte skjændige Væsen, og omgaaes ikke i Trædskhed, forfalske og ikke Guds Ord; men ved Sandhedens Aabenbarelse anbefale vi os for alle Menneskers Samvittighed, for Guds Aasyn.

3. Men er da end vort Evangelium skjult, da er det skjult for dem, som fortabes;

4. udi hvilke denne Verdens Gud har forblindet det vantroe Sind, paa det Oplysningen ikke skulde skinne for dem fra Evangeliet om Christi Herlighed, som er Guds Billede.

5. Thi ikke os selv prædike vi, men Christus Jesus, Herren; os derimod at være Eders Tjenere for Jesu Skyld.

6. Thi Gud, som sagde, at Lyset skulde skinne frem af Mørket, har ogsaa ladet det skinne i vore Hjerter, til at oplyse Kundskaben om Guds Herlighed i Jesus Christus.

7. Men dette Liggendefæ have vi i Leerkar, saa at den overvættes Kraft maa være Guds, og ikke af os;

8. vi, som trænges paa alle Maader,

V. 12. v. 4. Eph. 6, 19. - **V. 13.** 2 Mos. 34, 33. 35. - **V. 14.** Es. 6, 10. Ez. 12, 2. Rom. 11, 8. Begr. 3, 65. - **V. 16.** Rom. 11, 23. 26. - **V. 17.** Joh. 4, 24. - **V. 18.** 1 Cor. 13, 12. 2 Cor. 5, 7. Rom. 8, 29. - **C. 4. V. 1.** 1 Cor. 7, 25. - **V. 2.** 1 Thess. 2, 3. 5. 2 Cor. 2. 17. c. 5, 11. c. 6, 4. - **V. 4.** Eph. 6, 12. Joh. 12. 40. Phil. 2, 6. Col. 1, 15. Hebr. 1, 3. - **V. 5.** c. 1, 24. Ap. G. 2, 36. c. 10, 36. - **V. 6.** 1 Mos. 1, 3. 16. 2 Pet. 1, 19. - **V. 7.** c. 5, 1. c. 3, 5. c. 12, 9. - **V. 8.** Ps. 37, 24. 33.

men ikke forsage; tvivlende, men ikke fortvivlende;

9. forfulgte, men ikke forladte; nedslagne, men ikke forlorne;

10. ombærende altid den Herres Jesu Død i Legemet, at og Jesu Liv maa aabenbares i vort Legeme.

11. Thi skjøndt vi leve, hengives vi stedse til Døden for Jesu Skyld, at Jesu Liv maa og aabenbares i vort dødelige Kjød.

12. Saa at Døden viser sig kraftig i os, men Livet i Eder.

13. Men efterdi vi have den samme Troens Aand, saasom skrevet er: jeg haver troet, derfor haver jeg talet; saa troe vi og, derfor tale vi og;

14. vidende, at den, som opreiste den Herre Jesus, skal og opreise os formedelst Jesus og fremstille os med Eder.

15. Thi det skeer altsammen for Eders Skyld, paa det den overvættes Naade kan ved Manges Taksigelse vorde frugtbar til Guds Ære.

16. Derfor blive vi ikke trætte, men hvis endog vort udvortes Menneske fordærves, fornyes dog det indvortes Dag fra Dag.

17. Thi vor Trængsel, som er stakket og let, skaffer os en over al Maade stor, evig Vægt af Herlighed,

18. idet vi ikke ansee de synlige Ting, men de usynlige; thi de synlige ere timelige, men de usynlige ere evige.

5. Capitel.

(I) De Troende længes efter den tilkommende Herlighed, og søge imidlertid at være Gud tækkelige, 1-11. (II) Paulus vil ei rose sig hermed, men skriver det de Corinthier til Bedste, 12. 13. (III) Dertil tvinger ham Christi Kærlighed, som er død for Alle, at Alle skulle leve ham, og som har oprettet Forligelsens Ord, 14-21.

1. Thi vi vide, at dersom vort jordiske Huus, denne Hytte, nedbrydes, have vi en Bygning af Gud, et Huus, som ikke er gjort med Hænder, evigt i Himlene.

2. Thi i dette sukke vi, længselfulde efter at overklædes med vor himmelske Bolig,

3. dog saa, at vi maae findes iklædte, ikke nøgne.

4. Thi saalænge vi ere i denne Hytte, sukke vi besværede, efterdi vi ikke ville afklædes, men overklædes, at det Dødelige kunde blive opslugt af Livet.

5. Men den, som beredte os just til dette, er Gud, som og gav os Aanden til Pant.

6. Derfor ere vi altid frimodige, enddog vi vide, at medens vi ere tilhuse i Legemet, ere vi borte fra Herren;

7. (thi i Tro vandre vi, ikke i Beskuelse;)

8. dog ere vi frimodige og have mere Behagelighed til at vandre

V. 11. Ps 44, 23. 1 Cor. 4, 9. c. 15, 31. 49. Col. 3, 4. - **V. 12.** c. 13, 9. - **V. 13.** Ps 116, 10. Rom. 10, 9. - **V. 14.** Ap. G. 2, 24. Rom. 8, 11. 1 Cor. 6, 14. Eph 2, 6. - **V. 15.** c. 1, 6. Col. 1, 24. 2 Tim. 2 10. 2 Cor. 1, 11. - **V. 16.** 1 Petr. 4, 1. Eph. 4, 23. c. 3, 16. - **V. 17.** Ps. 30, 6. Matth. 5, 12. Rom. 8, 18 1 Petr. 1, 6. - **V. 18.** Rom. 8 24. - **C. 5. V. 1.** c. 4, 7. 2 Petr 1, 13. 14. Joh. 14, 2. Hebr 8, 2. - **V. 2.** Rom. 8, 23. - **V. 3.** Matth. 22, 11. Gal. 3, 27. Ap. 3, 18. - **V. 4.** Rom. 8, 11. 1 Cor. 15, 53. 54. - **V. 5.** Rom 8, 15. 2 Cor. 1, 22. - **V. 6.** 1 Kron. 29, 15. Ps. 39, 13. Ps. 119, 19. Hebr 11, 13. - **V. 7.** Rom. 8, 24. 1 Cor. 13, 12. 2 Petr. 1, 1. 1 Petr. 1, 8. - **V. 8.** Phil. 1, 23.

bort fra Legemet, og være hjemme hos Herren.

9. Derfor beflitte vi os ogsaa, hvad heller vi ere hjemme eller ikke hjemme, at være ham velbehagelige.

10. Thi os bør alle at aabenbares for Christi Domstol, at Hver kan faae efter det, som skeet er ved Legemet, efter det, som han haver gjort, enten Godt eller Ondt.

11. Efterdi vi da kjende Herrens Frygt, søge vi at vinde Mennesker; men for Gud ere vi aabenbare, ja jeg haaber, at vi ogsaa ere aabenbare for Eders Samvittighed.

12. Ikke prise vi os atter selv for Eder, men vi give Eder Anledning til at rose Eder af os, paa det I kunne have Noget at svare dem, som rose sig af det Udvortes, og ikke af Hjertet.

13. Thi dersom vi ikke holde Maade, da er det for Guds Skyld; og holde vi Maade, er det for Eders.

14. Thi Christi Kjærlighed tvinger os,

15. idet vi dømme saaledes, at dersom Een er død for Alle, da ere de alle døde; og han døde for Alle, at de, som leve, skulle ikke fremdeles leve sig selv, men ham, som er død og opstanden for dem.

16. Saa at vi Ingen herefter anse efter Kjødet; men dersom vi og have kjendt Christus efter Kjødet, kjende vi ham dog nu ikke mere saaledes.

17. Saa at, dersom Nogen i Christus, da er han en ny Sk ning: det Gamle er forbigan see, Alt er blevet nyt.

18. Men alt dette er af G som forligte os med sig selv Jesus Christus, og gav os J ligelsens Tjeneste;

19. efterdi Gud i Christus ligte Verden med sig selv, idet ikke tilregnede dem deres Over delser, og oprettede Forligel Ord iblandt os.

20. Derfor ere vi Sendebu Christi Sted, som om Gud manede formedelst os; vi bei Christi Sted: lader Eder for med Gud.

21. Thi den, som ikke vidst Synd, haver han gjort til S for os, paa det vi i ham f vorde retfærdige for Gud.

6. Capitel.

(I) Paulus formaner de Corinthier at Christi Naade rettelig, og beskriver, hvor Guds Tjenere vise sig. 1-10. (II) Begjer de skulle udvide deres Hjerter mod ham, hans er udvidet mod dem, 11-13. (III) i de ei skulle have Samfund med de Ba men i Gudsfrygt fuldende deres Helliggj 14-18. c. 7, 1.

1. Men som Medarbeidere forn ogsaa vi, at I ikke forgjeves n have modtaget Guds Naade;

2. (han siger jo: paa en behag Tid bønhørte jeg dig, og paa Frel Dag hjalp jeg dig. See, nu

V. 10. Rom. 14, 10. 12. Pf. 62, 13. Jer. 17, 10. Matth. 16, 27. fg. - **V. 11.** Job 31, 23. 2 Cor. 4, 2. - **V. 12.** c. 3, 1. c. 1, 14. *c. 10, 8.* - **V. 15.** 1 Tim. 2, 6. Hebr. 2, 9. *Rom. 5, 15. c. 6, 11. c. 14, 7.* 1 Cor. 6, 19. *1 Thess. 5, 10.* - **V. 16.** Matth. 12, 50. Joh. *15, 14. Gal. 5, 6.* - **V. 17.** Rom. 8, 1. Gal. 6, 15. Ef. 43, 19. Aab. 21, 5. - **V. 18.** 5, 10. Col. 1. 20. 1 Joh. 4, 10. - **V.** Rom. 3, 24. 25. Pf 32, 2. - **V. 20.** Ef 1. 1 Cor. 4, 1. 2 Cor. 2, 17. - **V. 21.** 53, 6. 9. 12. Rom. 8, 3 1 Petr. 2, 22. 5, 19. - **C. 6 V. 1.** 1 Cor. 3, 9. Hebr 15. - **V. 2.** Ef. 49, 8. Luc. 4, 19. Rom. 13

den behagelige Tid, see, nu er Frelsens Dag;)

3. og vi give ikke i nogen Ting noget Anstød, paa det Tjenesten skal ikke blive lastet;

4. men vi bevise os selv i Alting som Guds Tjenere, med stor Taalmodighed, i Trængsler, i Nød, i Angester,

5. under Slag, i Fængsler, i Oprør, i Arbeider, i Nattevaagen, i Fasten;

6. ved Reenhed, ved Kundskab, ved Langmodighed, ved Velvillighed, ved den hellige Aand, ved uskrømtet Kjærlighed;

7. ved Sandheds Ord, ved Guds Kraft, med Retfærdigheds Vaaben baade til Angreb og Forsvar;

8. under Ære og Vanære, under ondt Rygte og godt Rygte; som Forførere, og dog sanddrue;

9. som miskjendte, og dog erkjendte; som de, der døe, og see, vi leve; som de, der ere revsede, og dog ikke ihjelslagne;

10. som bedrøvede, dog altid glade; som fattige, der dog gjøre Mange rige; som de, der have Intet, og dog besidde Alt.

11. Vor Mund er opladt til Eder, Corinthier! vort Hjerte har udvidet sig.

12. I have ikke snever Plads i os, men Eders Hjerte er snevert.

13. Til fuldt Vederlag, (jeg taler som til mine Børn,) udvider ogsaa I Eders Hjerter.

14. Drager ikke i ulige Aag med de Vantroe; thi hvad Fællesskab haver Retfærdighed med Uret? og hvad Samfund haver Lys med Mørke?

15. Hvorledes kan Christus stemme overeens med Belial? eller hvad Deelagtighed haver den Troende med den Vantroe?

16. Hvad Samkvem haver Guds Tempel med Afguder? Thi I ere den levende Guds Tempel, ligesom Gud haver sagt: jeg vil boe iblandt dem og vandre iblandt dem, og jeg vil være deres Gud, og de skulle være mit Folk.

17. Derfor gaaer ud fra dem og afsondrer Eder, siger Herren, og rører ikke noget Ureent; og jeg vil annamme Eder.

18. Og jeg vil være Eders Fader, og I skulle være mine Sønner og Døttre, siger Herren den Almægtige.

Cap. 7, 1. Derfor, efterdi vi have saadanne Forjættelser, I Elskelige! lader os rense os selv fra al Kjødets og Aandens Besmittelse, og fuldende vor Helliggjørelse i Guds Frygt.

7. Capitel.

(I) Paulus beder de Corinthier at agte hans Formaninger, 2. 3. (II) Berømmer deres Lydighed i at antage hans forrige Skrivelse, hvormed han havde bedrøvet dem, dog til Omvendelse, 4-12. (III) Taler om Titus' Glæde over dem, og sin egen Tillid til dem, 13-16.

2. Giver os Indgang; vi have

V. 3. Rom. 14, 13. - **V. 4.** c. 4, 2. 5. 8. c. 11, 23. 24. - **V. 7.** 1 Cor. 2, 4. 2 Cor. 10, 4. Eph. 6, 11. - **V. 9.** c. 4, 10. 11. Ps. 118, 18. - **V. 10.** *c. 8, 9.* - **V. 13.** 1 Cor. 4. 14. - **V. 14.** *5 Mos. 7, 2 3.* c. 22, 9. fg. Eph. *5, 11. 1 Joh. 1, 5. 6.* - **V. 15.** 1 Kong. 18, *21. 1 Cor. 10, 20.* - **V. 16** 1 Sam. 5, 2. 3. 1 Cor. 3, 16. fg. 2 Mos. 29, 45. Ez. 37, 26. 27. Eph. 3, 17. Jer. 30, 22. c. 31, 1. Aab. 21, 3. - **V. 17.** Es. 48, 20. c. 52, 11. Aab. 18, 4. 3 Mos. 5, 2. fg. - **V. 18.** Jer. 31, 9. - **C. 7.** **V. 1.** 1 Tim. 4, 8. 1 Cor. 7, 34. 1 Joh. 3, 3 - **V. 2.** Ap. G. 20, 33. 2 Cor. 12, 17.

Ingen gjort Uret, Ingen forført, Ingen forfordelet.

3. Jeg siger det ikke som Bebreidelse; jeg har jo sagt tilforn, at I ere i vort Hjerte til at dø sammen og at leve sammen.

4. Min Frimodighed er stor imod Eder; jeg roser mig meget af Eder, jeg er fyldt med Trøst, jeg har overvættes Glæde udi al vor Trængsel.

5. Thi der vi kom til Macedonien, havde vi ingen Ro i vort Kjød, men vi trængtes paa alle Maader: udvortes Strid, indvortes Frygt.

6. Men den, som trøster de Nedbøiede, Gud, han trøstede os ved Titus' Ankomst;

7. dog ikke alene ved hans Ankomst, men ogsaa ved den Trøst, hvormed han var trøstet af Eder, der han berettede os Eders Forlængsel, Eders bittre Graad, Eders Nidkjærhed for mig, saa at jeg end mere maatte glæde mig.

8. Thi om jeg og bedrøvede Eder med Brevet, fortryder det mig ikke, hvis det og har fortrudt mig; thi jeg seer, at hiint Brev, hvorvel kun til en Tid, har bedrøvet Eder.

9. Nu glæder jeg mig, ikke derover, at I bleve bedrøvede, men derover, at I bleve bedrøvede til Omvendelse; thi I bleve bedrøvede efter Gud, saa at I ikke i nogen Maade have lidt Skade af os.

10. Thi Bedrøvelsen efter Gud virker Omvendelse til Salighed, som ikke fortrydes, men Verdens Bedrøvelse virker Død.

11. Thi see, just dette, at I bleve bedrøvede efter Gud, hvilken Iver virkede det i Eder! ja Forsvar, ja Fortørnelse, ja Frygt, ja Forlængsel, ja Nidkjærhed, ja Revselse! I Alt have I beviist, at I vare rene i denne Sag.

12. Derfor, hvad jeg skrev Eder, det skrev jeg ikke for dens Skyld, som gjorde Uret, ikke heller for dens Skyld, som led Uret, men paa det at vor Iver for Eder skulde vorde aabenbar hos Eder for Guds Aasyn.

13. Derfor ere vi blevne trøstede ved denne Trøst fra Eder; men endnu langt mere glædede vi os over Titus' Glæde, fordi hans Aand er bleven vederkvæget af Eder alle.

14. Thi dersom jeg har rost Eder meget for ham, er jeg ikke bleven beskæmmet; men ligesom vi i alle Ting have talet Sandhed til Eder, saaledes er og vor Roes for Titus bleven Sandhed.

15. Og han haver særdeles hjertelig Kjærlighed til Eder, naar han tænker paa alle Eders Lydighed, hvorledes I annammede ham med Frygt og Bæven.

16. Derfor glæder jeg mig, at jeg i Alt kan lide paa Eder.

8. Capitel.

(I) Paulus berømmer de Macedoniers Gavmildhed, 1-5. (II) Har derfor formanet Titus til at samle Almisser ogsaa hos de Corinthier, og opmuntrer ogsaa dem til Gavmildhed, 6-15. (III) Titus fulgte med Iver Paulus' Formaning; ham og de Andre, som Paulus sendte, skulde de Corinthier annamme, 16-24.

V. 3. c. 6, 11. fg. - *V. 4.* Matth. 5, 12. Ap. G. 5, 41. Phil. 2, 17. - *V. 5* c. 2, 12. 13. Ap. G. 16, 19. 23. - *V 6.* c. 1, 3. 4. - 8. c. 24. - *V. 10.* 2 Sam. 12, 13. Matth. 5, 4. c. 26, 75. c. 27, 3. 5. - *V. 12.* v. 4. - *V. 14.* 2 Thess. 1, 4. *V. 15.* c. 2, 9. Phil. 2, 12. - *V 16.* 2 Thess. 1, 4.

1. Fremdeles kundgjøre vi Eder, Brødre! den Guds Naade, som har viist sig i Macedoniens Menigheder,
2. at, uagtet de bleve prøvede med megen Trængsel, har deres Glædes Fylde og deres dybe Fattigdom udgydt sig i en Rigdom af Godhjertighed.
3. Thi efter Evne, (det vidner jeg), ja over Evne vare de af sig selv villige,
4. og bade os med megen Overtalelse at annamme deres Gave og Sammenskud til Hjælp for de Hellige.
5. Og de gjorde ikke alene, hvad vi haabede, men de hengave sig selv først til Herren, og dernæst til os, efter Guds Villie.
6. Saa at vi have formanet Titus, at ligesom han havde begyndt, saa skulde han og fuldende hos Eder, ogsaa hvad angaaer denne Gave.
7. Men ligesom I ere rige i Alt, i Tro og Lære og Kundskab og al Iver og i Eders Kjærlighed til os: maatte I saaledes ogsaa være rige i denne Velgjørenhed!
8. Jeg siger det ikke som en Befaling; men efterdi Andre ere saa nidkjære, da vil jeg ogsaa prøve Eders Kjærligheds Oprigtighed.
9. I kjende jo vor Herres Jesu Christi Naade, at han for Eders Skyld blev fattig, der han var rig, paa det I ved hans Fattigdom skulde blive rige.
10. Og jeg giver min Mening herom tilkjende, thi det er Eder nyttigt, I som for et Aar siden allerførst begyndte, ikke alene at gjøre, men at ville.
11. Men fuldender nu og at gjøre det, at, ligesom der var Redebonhed til at ville, der saaledes og maa være til at fuldende, efter Evne.
12. Thi dersom Redebonhed er forhaanden, da er Enhver velbehagelig i Forhold til det, han haver, ei i Forhold til det, han ikke haver.
13. Ikke at Andre skulle have Lettelse, og I Byrde,
14. men efter Ligelighed, saa at paa nærværende Tid Eders Overflod maa komme deres Trang til Hjælp, paa det og deres Overflod herefter maa komme Eders Trang til Hjælp, saa der bliver Ligelighed;
15. ligesom skrevet er: den, som sankede Meget, havde ikke overflødigt, og den, som sankede Lidet, fattedes ikke.
16. Men Gud være Tak, som vakte den samme Iver for Eder i Titus' Hjerte!
17. Thi vel modtog han Formaningen, men efterdi han selv var meget nidkjær, reiste han villigen til Eder.
18. Ogsaa have vi med ham sendt en Broder, som har Roes i Evangelium over alle Menigheder;
19. og ikke det alene, men som ogsaa er beskikket af Menighederne til at reise med os med denne Gave, som besørges af os, Herren selv

C. 8. V. 1. Rom. 15, 26. - **V. 2.** c. 7, 4. 13. Phil. 4, 15. *fg.* - **V. 4.** Ap. G. 11, 29. - **V. 5.** *1 Cor. 1, 5.* - **V. 9.** Luc. 9, 58. 2 *Cor. 6, 10.* - **V. 10.** *1 Cor. 7, 6. 25.* Ordsp. *19, 17. Matth. 10, 42.* 2 *Cor. 9, 2.* - **V. 11.** Phil. 2, 13. - **V. 12.** Ordsp. 3. 28. Marc. 12, 43. 1 Petr. 4, 10. - **V. 14.** c. 9, 12. - **V. 15.** 2 Mos. 16, 18. - **V. 16.** c. 9, 1. c. 8, 6. - **V. 18.** c. 12, 18. - **V. 19.** 2, 10.

til Ære, og Eders Redebonhed til Priis.

20. Thi vi vogte os for, at Nogen skulde kunne laste os i Anledning af denne rige Hjælp, som besørges af os.

21. Og vi beflitte os paa det Gode, ikke alene for Herren, men ogsaa for Menneskene.

22. Endnu have vi med dem sendt vor Broder, hvilken vi i mange Maader mange Gange have befundet at være nidkjær, men nu meget mere nidkjær formedelst den store Tillid til Eder.

23. Hvad enten vi altsaa tale om Titus, da er han min Medbroder og Medarbeider hos Eder, eller vore Brødre menes, da ere de Menighedernes Apostler, Christi Ære.

24. Derfor giver dem Bevis paa Eders Kjærlighed og paa det, som vi have roest hos Eder, for Menighedernes Aasyn.

9. Capitel.

(I) Paulus er forsikret om de Corinthiers Redebonhed, 1. 2. (II) Vil dog paaminde dem ved Brødrene, at de ei skulle glemme sig, men give rigelig og villig, 3-7. (III) Gud skal selv give dem Naade dertil, paa det han og kan prises i denne Gjerning, 8-15.

1. Om Hjælpen til de Hellige haver jeg nu ikke behov at skrive Eder;

2. thi jeg kjender Eders Redebonhed, for hvilken jeg roser Eder hos de Macedonier, at nemlig Achaia alt for et Aar siden var beredt; og den Nidkjærhed, som kom fra Eder, tilskyndte Mange.

3. Men jeg har sendt Brødrene, paa det vor Roes om Eder i dette Stykke ikke skulde blive til Intet, at I, som jeg sagde, skulle være beredte;

4. paa det, naar Macedonierne kom med mig og fandt Eder uberedte, at vi da ikke (for ei at sige, I) skulde blive beskæmmede over denne vor tillidsfulde Roes.

5. Derfor agtede jeg det fornødent at formane Brødrene, forud at drage til Eder og foranstalte Eders forud tilsagte Gave, at den kan være rede som en velsignet, og ikke som en karrig Gave.

6. Thi dette mener jeg: hvo karrigen saaer, skal og karrigen høste, og hvo som saaer i Velsignelse, skal og høste i Velsignelse.

7. Hver give, eftersom han haver sat sig for i Hjertet, ikke med Fortrædenhed eller af Tvang; thi Gud elsker en glad Giver.

8. Men Gud er mægtig til at lade al Naade rigeligen tilflyde Eder, at I i Alting altid kunne have til fuld Tilfredshed og have rigeligen til al god Gjerning.

9. Ligesom skrevet er: han udspredte, han gav de Fattige, hans Goddædighed bliver til evig Tid.

10. Men den, som giver Sædemanden Sæd og Brød til at æde, han skjenke Eder Sæd, og formere Eders Goddædigheds Frugter,

11. at I kunne være rige i Alt

V. 20. c. 9, 1. - **V. 21.** Phil. 4, 8. 1 *Petr. 2 12.* - **V. 22.** c. 12, 18. - **V. 23.** *c. 12, 18. Rom. 16, 7.* - **V. 24.** c. 7, 14. - *G. 9.* **V. 1.** *Ap. G.* 11, 29. *Rom.* 15, 26. 1 *Cor. 16. 2.* - **V. 2.** c. 8, 10. 19. c. 7, 14. - **V. 4.** c. 7, 14. - **V. 6.** Ordsp. 11, 24. 25. c. 22, 8. 9. Gal. 6, 7. 8. - **V. 7.** 2 Mos. 25, 2. 5 Mos. 15, 7. Rom. 12, 8. - **V. 8.** c. 8, 1. Col. 1, 10. - **V. 9.** Ps. 112, 9. - **V. 10.** Es. 55, 10. - **V. 11.** 1 Cor. 1, 5.

til oprigtig Gavmildhed, hvilken virker ved os Taksigelse til Gud.

12. Thi Besørgelsen af dette Sammenskud afhjælper ikke alene de Helliges Trang, men bærer ogsaa rig Frugt ved mange Taksigelser til Gud.

13. Thi formedelst denne Prøve paa Eders Hjælpsomhed prise de Gud for den Lydighed, hvormed I bekjende Christi Evangelium, og for Eders oprigtige Gavmildhed mod dem og mod Alle,

14. og idet de bede for Eder, saasom de hjertelig elske Eder formedelst Guds overvættes Naade mod Eder.

15. Men Gud være Tak for sin usigelige Gave!

10. Capitel.

(I) Paulus ønsker, at han ei skulde behøve at bruge sin apostoliske Myndighed, 1–11. (II) Han vil ei rose sig uden Aarsag af fremmed Arbeide, men i Sandhed og i Herren, 12–18.

1. Men jeg selv, Paulus, formaner Eder ved Christi Sagtmodighed og Mildhed, jeg, som vel, nærværende iblandt Eder, er ydmyg, men fraværende bruger Myndighed mod Eder.

2. Men jeg beder, at jeg ikke nærværende maa komme til at bruge Myndighed med den Tillid, hvormed man mener, at jeg fordriste mig mod Nogle, som anse os for at omgaaes efter Kjødet.

3. Vistnok omgaaes vi i Kjødet, men vi stride ikke efter Kjødet;

4. thi vore Stridsvaaben ere ikke kjødelige, men mægtige ved Gud til Befæstningers Forstyrrelse,

5. idet vi forstyrre Anslag og al Høihed, som oplefter sig imod Guds Kundskab, og tage al Tanke tilfange under Christi Lydighed,

6. og ere rede til at straffe al Ulydighed, naar Eders Lydighed er fuldkommet.

7. See I paa det Udvortes? Dersom Nogen hos sig selv har den Tillid, at han er Christi, han slutte igjen fra sig selv, at ligesom han er Christi, saaledes ere ogsaa vi Christi.

8. Ja, dersom jeg endog vilde rose mig ydermere af den Magt, som Herren gav os til Eders Opbyggelse, og ikke til Eders Nedbrydelse, da vilde jeg ikke blive beskæmmet.

9. Paa det jeg ikke skal synes at ville forfærde Eder ved Breve,

10. (thi Brevene, sige de, ere svare og stærke, men den legemlige Nærværelse er svag, og Talen kraftesløs,)

11. da vide en Saadan, at just som vi ere med Ord ved Breve fraværende, saaledes ville vi og være i Gjerning nærværende.

12. Thi vi tør ikke regne os iblandt eller ligne os med Somme, der prise sig selv; men disse indsee ikke, at de maale sig med sig selv, og ligne sig ved sig selv.

13. Vi derimod rose os ikke af det, som ikke er os tilmaalt, men deraf, at vi efter Maalet af vor

V. 12. c. 8, 14. c. 1, 11. - **V. 15.** 1 Cor. 15, 57. 2 Cor. 8, 16. - **K. 10. V. 1.** Rom. 12, 1. - **V. 2.** 1 Cor. 4, 21. - **V. 4.** c. 6, 7. Jer. 1, 10. - **V. 7.** 1 Cor. 14, 37. - **V. 8.** c. 12, 6. Matth. 16, 18. 2 Cor. 13, 10 - **V. 12.** c. 3, 1. c. 5, 12. Ordsp. 27, 2. **V. 13.** c. 11, 18. c. 12, 1.

Kreds, hvilket Maal Gud haver tildeelt os, have naaet ogsaa til Eder.

14. Thi vi overskride ikke vor Grændse, som de, der ei have naaet til Eder; thi ogsaa indtil Eder ere vi komne i Christi Evangelium;

15. saa vi ikke rose os af det, som ikke er os tilmaalt, i fremmede Arbeider; men vi have det Haab, at naar Eders Tro voxer, ville vi hos Eder komme langt videre, efter den os anviste Kreds,

16. at prædike Evangelium for dem, som boe paa hiin Side Eder; men ikke rose os i en Andens Kreds af det allerede Fuldførte.

17. Hvo sig roser, rose sig i Herren!

18. Thi ikke den, der priser sig selv, holder Prøve, men den, som Herren priser.

11. Capitel.

(I) Paulus maa rose sig, at de Corinthier ei skulle bedrages af de falske Apostler, 1-6. (II) Han havde Intet taget af Menigheden, paa det han kunde beskæmme disse svigefulde Arbeidere, 7-15. (III) Han roser sig ydermere af sin Herkomst, sit Arbeide og sine udstandne Trængsler, 16-33.

1. O, at I vilde holde mig en liden Daarlighed tilgode! Dog, jeg veed, at I holde mig den tilgode.

2. Thi jeg er nidkjær over Eder med Guds Nidkjærhed; jeg haver trolovet Eder med een Mand, at jeg kunde fremstille Christus en reen Jomfru.

3. Men jeg frygter, at ligesom Slangen bedrog Eva med sin Trædskhed, saaledes skal Eders Sind fordærves fra det oprigtige Sindelag mod Christus.

4. Thi dersom Nogen kommer og prædiker en anden Jesus, som vi ikke prædikede, eller I faae en anden Aand, som I ikke fik, eller et andet Evangelium, som I ikke annammede, da fordrage I ham taaligen.

5. Jeg mener dog, at jeg er ikke ringere end hine høie Apostler.

6. Er jeg end ulærd i Tale, saa er jeg det dog ikke i Kundskab; men i Alt og paa alle Maader ere vi blevne fuldkommen kjendte hos Eder.

7. Eller gjorde jeg Synd, da jeg fornedrede mig selv, paa det I skulde ophøies? da jeg for Intet forkyndte Eder det Guds Evangelium?

8. Jeg berøvede andre Menigheder og tog Sold af dem, for at tjene Eder; og der jeg var nærværende hos Eder og trængte, da besværede jeg Ingen;

9. thi Brødrene, som kom fra Macedonien, afhjalp min Trang; og i alle Maader haver jeg holdt, og skal jeg holde mig uden Besværing for Eder.

10. Saa vist som Christi Sandhed er i mig, skal denne Roes ikke betages mig i Achaias Lande.

11. Hvorfor? fordi jeg ikke elsker Eder? Gud veed det.

V. 15. Rom. 15, 20. - V. 17. Ez. 65, 16. Jer. 9, 24. Gal. 6, 14. - V. 18. Ordsp. 27, 2. Rom. 2, 29. - C. 11. V. 1. c. 5, 13. c. 12, 6. - V. 3. 1 Mos. 3, 1-4. Joh. 8, 44. - V. 4. Gal. 1, 8. 9. - V. 5. c. 12, 11. - V. 6. Cor. 1, 17. c. 2, 1. 3. 2 Cor. 5, 11. Eph. 3, 4. - V. 7. Matth. 10, 8. 1 Cor. 9, 12. 18. - V. 8. Ap. G. 20, 33. - V. 9. Phil. 4, 10. 15. 2 Cor. 12, 13. 1 Thess. 2, 9. - V. 10. Rom. 9, 1. 1 Cor. 9, 15. - V. 11. c. 12, 2. 3. Gal. 1, 20.

12. Men hvad jeg gjør, det vil jeg fremdeles gjøre, at jeg kan afskære dem Anledning, som ville have Anledning, at de i det, hvoraf de rose sig, skulle findes os lige.

13. Thi saadanne falske Apostler ere svigefulde Arbeidere, som paatage sig Skikkelse af Christi Apostler.

14. Og intet Under! thi Satanas selv paatager sig Skikkelse af en Lysets Engel.

15. Derfor er det ikke synderligt, om ogsaa hans Tjenere paatage sig Skikkelse som Retfærdigheds Tjenere; men deres Ende skal være efter deres Gjerninger.

16. Jeg siger atter, at Ingen maa agte mig for en Daare, men hvis endog, da taaler mig dog som en Daare, at jeg ogsaa maa rose mig lidet.

17. Hvad jeg nu taler, taler jeg ikke efter Herren, men som i Daarlighed, idet jeg saa dristigen roser mig.

18. Efterdi Mange rose sig efter Kjødet, vil jeg og rose mig.

19. Gjerne fordrage I jo Daarer, efterdi I ere kloge.

20. I fordrage det, naar Nogen gjør Eder til Trælle, naar Nogen opfluger Eder, naar Nogen tager til sig, naar Nogen ophøier sig, naar Nogen slaaer Eder i Ansigtet.

21. Jeg siger det med Skamfuldhed, deri have vi været svage; men i det, hvori Nogen er dristig, (jeg taler i Daarlighed,) er ogsaa jeg dristig.

22. Ere de Hebræer? jeg ogsaa. Ere de Israeliter? jeg ogsaa. Ere de Abrahams Sæd? jeg ogsaa.

23. Ere de Christi Tjenere? (jeg taler vanvittigen!) jeg er det mere. Jeg har arbeidet overflødigere, lidt flere Slag, været flere Gange i Fængsler, ofte i Dødsfare.

24. Af Jøderne har jeg fem Gange faaet fyrretyve Slag, mindre eet.

25. Jeg er tre Gange hudstrøgen, een Gang stenet, jeg har lidt tre Gange Skibbrud, jeg haver været et Døgn i Dybet.

26. Jeg haver udholdt mange Reiser; jeg var i Farligheder i Vandstrømme, i Farligheder iblandt Røvere, i Farligheder af mit Folk, i Farligheder af Hedninger, i Farligheder i Byer, i Farligheder i Ørken, i Farligheder paa Havet, i Farligheder iblandt falske Brødre;

27. i Arbeide og Møie, ofte i Nattevaagen, i Hunger og Tørst, ofte i Fasten, i Kulde og Nøgenhed;

28. foruden hvad der kommer til, det daglige Overløb og Bekymringen for alle Menigheder.

29. Hvo er skrøbelig, og jeg ikke ogsaa? Hvo bliver forarget, og det brænder ikke i mig?

30. Dersom jeg skal rose mig, da

V. 12. v. 22. 23. - **V. 13.** Phil. 3, 2. Matth. 7. 15. 16. - **V. 15.** Phil. 3, 19. - **V. 16.** c. 12, 6. - **V. 17.** v. 1. - **V. 18.** Phil. 3, 3. 4. 2 Cor. 10, 13. c. 12, 5. 6. - **V. 21.** c. 11, 1. c. 12, 6. - **V. 22.** Ap. G. 22, 3. - **V. 23.** Ap. G. 9, 15. 16. 1 Cor. 15, 10. 2 Cor. 6, 5. c. 1, 10. c. 4, 11. - **V. 24.** 5 Mos. 25, 3. - **V. 25.** Ap. G. 16, 22. c. 14, 19. c. 27, 41 - **V. 26.** Ap. G. 27, 14. fg. - **V. 27.** c. 6, 5. Ap. G. 20, 2. Rom. 8, 35. - **V. 28.** Ap. G. 20, 18. fg. - **V. 29.** Rom. 15, 1. 1 Cor. 8, 13. c. 9, 22. - **V. 30.** c. 5. 9.

vil jeg roſe mig af min Skrøbelighed.

31. Gud og vor Herres Jeſu Chriſti Fader, hvilken være velſignet til evig Tid, veed, at jeg ikke lyver.

32. I Damaſcus bevogtede Kong Aretas' Landsherre de Damaſceners Stad for at gribe mig;

33. men jeg blev nedladt af et Vindue i en Kurv over Muren, og undſlyede af hans Hænder.

12. Capitel.

(I) Paulus roſer ſig af Guds Aabenbarelſer, men ſiger, at ham derimod var given en Torn i Kjødet, 1-10. (II) Han taler om ſine kraftige Gjerninger, og at han ei havde været Menigheden beſværlig, 11-18. (III) Dette alt ſkriver han til deres Opbyggelſe, paa det han ei ſkulde bruge Myndighed mod de Ubodfærdige, naar han kom til dem, 19-21.

1. At roſe mig, er mig ſandeligen ikke nyttigt, dog maa jeg komme til Syner og Herrens Aabenbarelſer.

2. Jeg kjender et Menneſke i Chriſtus, ſom for fjorten Aar ſiden, (hvad heller han var i Legemet, veed jeg ikke, eller udenfor Legemet, veed jeg ikke, Gud veed det), blev henrykt indtil den tredie Himmel.

3. Og jeg kjender et ſaadant Menneſke, (hvad heller han var i Legemet eller udenfor Legemet, veed jeg ikke; Gud veed det),

4. at han blev henrykt ind i Paradis og hørte unduſigelige Ord, hvilke det ikke er et Menneſke tilladt at udtale.

5. Af Saadant vil jeg roſe mig; men af mig ſelv vil jeg ikke roſe mig, uden af mine Skrøbeligheder.

6. Vilde jeg end roſe mig, blev jeg ikke en Daare, thi jeg ſagde Sandhed; men jeg holder tilbage, paa det ikke Nogen ſkal tænke høiere om mig end det, han ſeer mig at være, eller det, han hører af mig.

7. Og at jeg ikke ſkal hovmode mig af de høie Aabenbarelſer, er mig given en Torn i Kjødet, en Satans Engel, at han ſkal ſlaae mig paa Munden, paa det jeg ikke ſkal hovmode mig.

8. Om denne bad jeg Herren tre Gange, at han maatte lade af fra mig;

9. men han ſagde til mig: min Naade er dig nok, thi min Kraft fuldkommes i Skrøbelighed. Derfor vil jeg helſt roſe mig af mine Skrøbeligheder, at Chriſti Kraft kan boe i mig.

10. Derfor er jeg vel tilfreds i Skrøbeligheder, i Forhaanelſer, i Nød, i Forfølgelſer, i Angeſter for Chriſti Skyld; thi naar jeg er ſkrøbelig, da er jeg mægtig.

11. Jeg er bleven en Daare. idet jeg roſer mig. I tvang mig dertil; thi jeg burde priſes af Eder, efterdi jeg er ikke ringere end hine høie Apoſtler, alligevel jeg er Intet.

12. En Apoſtels Tegn bleve jo gjorte iblandt Eder med al Taalmodighed, ved Tegn og Under og kraftige Gjerninger.

V. 31. *Rom. 1, 25. c. 9, 1. Gal. 1, 20.* - **V. 32.** *Ap. G. 9, 24 fg.* - **C. 12. V. 1.** *Gal. 2, 12.* - **V. 2.** *Ap. G. 22, 17.* - **V. 3.** *c. 11, 5. c. 11, 30.* - **V. 6.** *c. 10, 8. 1 Tim. 2, 7.* - **V. 9.** *c. 11, 30. Gal. 4, 13.* - **V. 10.** *Rom. 5, 3. 2 Cor. 13, 4.* - **V. 11.** *c. 11, 1. 1 Cor. 3, 7. c. 4, 9. c. 15, 9. Eph. 3, 8.* - **V. 12.** *1 Cor. 9, 1. 2.*

13. Thi hvad er det vel, hvorudi I vare ringere end de andre Menigheder, uden at jeg ikke selv var Eder til Besvær? Tilgiver mig denne Uret!

14. See, jeg er tredie Gang rede at komme til Eder, og vil ikke besvære Eder; thi jeg søger ikke det, som Eders er, men Eder; thi Børnene skulle ikke samle Liggendefæ til Forældrene, men Forældrene til Børnene.

15. Men jeg vil med Glæde opoffre, ja opoffres for Eders Sjæle, om endog jeg, som elsker Eder saa høit, skulde elskes mindre.

16. Men lad saa være, at jeg ikke haver besværet Eder; maaskee var jeg trædsk og tog Eder med List?

17. Haver jeg da og forfordelet Eder ved Nogen af dem, jeg sendte til Eder?

18. Jeg opmuntrede Titus, og sendte hiin Broder med; haver Titus forfordelet Eder i nogen Ting? have vi ikke vandret i den samme Aand og i de samme Fodspor?

19. Mene I atter, at vi forsvare os for Eder? Vi tale for Guds Aasyn, i Christus, men alt dette, I Elskelige! til Eders Opbyggelse.

20. Thi jeg frygter, at naar jeg kommer, jeg da maaskee ikke skal finde Eder saadanne, som jeg vil, og at jeg skal findes af Eder saadan, som I ikke ville; at der skulle være Trætter, Nid, Brede, Kiv, Bagtalelser, Øretuderier, Opblæsthed, Splidagtighed;

21. at, naar jeg kommer igjen, min Gud skal ydmyge mig for Eder, og jeg skal sørge over Mange, som forhen syndede, og ikke have omvendt sig fra deres Urenhed og Horeri og Uteerlighed, som de have bedrevet.

13. Capitel.

(I) Paulus truer at bruge Myndighed mod dem, som synde, vil derfor, de skulle prøve og bedre sig, 1-10. (II) Han formaner dem til Aandens Glæde og Kjærlighed, hilser dem og ønsker dem Naade fra den treenige Gud, 11-13.

1. Jeg kommer denne tredie Gang til Eder; ved to eller tre Vidners Mund skal enhver Sag stadfæstes.

2. Jeg haver sagt forud, og siger det forud som anden Gang nærværende, og skriver det nu fraværende til dem, som forhen syndede, og til alle de Øvrige, at, om jeg kommer igjen, vil jeg ikke skaane,

3. efterdi I fordre Beviis paa, at Christus taler i mig, han, som hos Eder ikke viser sig svag, men kraftig iblandt Eder.

4. Thi endskjøndt han blev korsfæstet i Svaghed, lever han dog ved Guds Kraft; og endskjøndt ogsaa vi ere svage i ham, skulle vi dog leve med ham ved Guds Kraft hos Eder.

5. Ransager Eder selv, om I ere i Troen, prøver Eder selv! Eller kjende I Eder ikke selv, at Jesus

V. 13. c. 11, 8. 9. 1 Thess. 2, 9. - **V. 14.** c. 13, 1. Ap. G. 20, 33. - **V. 15.** c. 1, 6. Col. 1, 24. - **V. 16.** c. 11, 9. - **V. 17.** c. 7, 2. - **V. 18.** c. 8, 6. 22. - **V. 19.** c. 2, 17. 1 Cor. 14, 26. - **V. 20.** c. 10, 2. c. 13, 10. - **V. 21.** c. 13, 2. Aab. 9, 21. c. 16, 11. - **C. 13. V. 1.** c. 12, 14. 5 Mos. 17, 6. - **V. 2.** Gal. 5, 21. 2 Cor. 12, 21. - **V. 4.** Phil. 7. 8. 1 Petr. 3, 18. Aab. 1, 18. Gal. 2, - **V. 5.** 1 Cor. 11, 28. Rom. 8, 9. Gal.

Christus er i Eder? medmindre I ere udygtige.

6. Men jeg haaber, at I skulle kjende, at vi ere ikke udygtige.

7. Men jeg beder til Gud, at I intet Ondt maae gjøre; ikke at vi skulle synes dygtige, men at I skulle gjøre det Gode, om end vi skulde være som udygtige.

8. Thi vi formaae Intet mod Sandhed, men for Sandhed.

9. Vi glæde os, naar vi ere svage, og I ere stærke; men dette ønske vi, at I maae blive fuldkommede.

10. Derfor skriver jeg dette fraværende, paa det jeg nærværende ikke skal bruge Strenghed efter den Magt, som Herren haver givet mig til Opbyggelse, og ikke til Nedbrydelse.

11. Ivrigt, Brødre! glæder Eder, bliver fuldkommede, formaner hverandre, haver eet Sind, værer fredsommelige, og Kjærlighedens og Fredens Gud skal være med Eder.

12. Hilser hverandre med et helligt Kys. Alle de Hellige hilse Eder.

13. Vor Herres Jesu Christi Naade, og Guds Kjærlighed, og den Hellig Aands Samfund være med Eder alle!

Amen.

St. Paulus' Brev til de Galater.

1. Capitel.

(I) Paulus ønsker de Galater Naade fra Gud, 1-5. (II) Undrer paa deres Ustadighed, og kalder al Lære, som er imod Christi Evangelium, en Forbandelse, 6-9. (III) Efterdi dette Evangelium var ham af Gud selv aabenbaret, og ei ved Mennesker, 10-24.

1. Paulus, Apostel (ikke af Mennesker og ikke ved noget Menneske, men ved Jesus Christus og Gud Fader, som ham opreiste fra de Døde),

2. og alle Brødrene, som ere med mig, til Menighederne i Galatia:

3. Naade være med Eder og Fred, fra Gud Fader og vor Herre Jesus Christus,

4. som hengav sig selv for vore Synder, paa det han kunde udfrie os fra den nærværende onde Verden, efter vor Guds og Faders Villie.

5. hvilken være Ære i al Evighed! Amen.

6. Jeg undrer paa, at I saa snart lade Eder afvende fra den, som kaldte Eder ved Christi Naade, til et andet Evangelium;

7. enddog der er intet andet, kun ere der Nogle, som forvilde Eder og ville forvende Christi Evangelium.

8. Men dersom endog vi, eller en

K. 6. c. 3, 6. - V. 9. c. 11, 30. c. 12, 10. - V. 10. 1 Cor. 4, 21. 2 Cor. 12, 21. c 10, 8. - V. 11. Eph. 6, 10. Phil. 3, 15. 1 Thess. 5, 14. Rom. 12, 16. c. 15, 5. Hebr. 12, 14. - V. 12. Rom. 16, 16. 1 Petr. 5, 14. - C. 1. 1. 1. Tit 1, 3. Gal. 1, 12. Ap. G. 2, 24. 32. Eph. 1, 20. - V. 3. Rom. 1, 7. fg. - V. 4. Matth. 20, 28. Gal. 2, 20. Eph. 5, 2. 25. Tit. 2, 14. Luc. 1, 74. 1 Joh. 5, 19. - V. 5. 2 Tim. 4, 18. - V. 6. c. 5, 8. - V. 7. Ap. G. 15, 1. - V. 8 1 Cor 16, 22.

Engel af Himmelen prædiker Eder Evangelium anderledes, end vi have prædiket Eder det, han være en Forbandelse!

9. Som jeg sagde, saa siger jeg nu igjen: dersom Nogen prædiker Eder Evangelium anderledes, end I have annammet det, han være en Forbandelse!

10. Taler jeg vel nu Mennesker til Billie, eller Gud? eller søger jeg at tækkes Mennesker? Dersom jeg endnu tækkedes Mennesker, da var jeg ikke Christi Tjener.

11. Jeg bevidner Eder, Brødre! at det Evangelium, som er prædiket af mig, er ikke Menneske-Lære;

12. thi hverken annammede, ei heller lærte jeg det af noget Menneske, men ved Jesu Christi Aabenbarelse.

13. I have jo hørt om min Vandel forhen i Jødedommen, at jeg over al Maade forfulgte Guds Menighed og forstyrrede den.

14. Og jeg gik langt videre i Jødedommen, end mange mine Jævnaldrende i mit Folk, idet jeg var overmaade nidkjær for mine fædrene Lærdomme.

15. Men der det behagede Gud, som fra Moders Liv havde udseet mig, og som kaldte mig ved sin Naade,

16. at aabenbare sin Søn i mig, paa det jeg skulde forkynde ham iblandt Hedningerne: da strax bespurgte jeg mig ikke med Kjød og Blod,

17. drog heller ikke op til Jerusalem til dem, som før jeg vare Apostler, men drog bort til Arabien, og kom atter tilbage til Damascus.

18. Siden, efter tre Aar, drog jeg op til Jerusalem, for at blive kjendt med Peter, og blev femten Dage hos ham.

19. Men nogen anden af Apostlerne saae jeg ikke, uden Jakob, Herrens Broder.

20. (Hvad jeg skriver Eder, see, det vidner jeg for Guds Aasyn, at jeg ikke lyver).

21. Derefter kom jeg til Syriens og Ciliciens Lande.

22. Men af Person var jeg ubekjendt for Christi Menigheder i Judæa;

23. kun havde de hørt: den, som os tilforn forfulgte, prædiker nu den Tro, som han tilforn vilde udrydde;

24. og de prisede Gud for mig.

2. Capitel.

(I) Paulus havde fremsat sit Evangelium for Apostlerne, hvilke Intet havde lagt dertil, 1-10. (II) Han havde imodstaaet Peter, som ei vandrede lige efter Evangeliums Sandhed, 11-14. (III) Han lærer, at Retfærdiggjørelsen kommer af Christus ved Troen, 15-21.

1. Siden, efter fjorten Aar, drog jeg atter op til Jerusalem med Barnabas, og tog ogsaa Titus med.

V. 10. 1 Thess. 2, 4. Jak. 4, 4. - **V. 11.** 1 Cor 15, 1. 3. - **V. 12.** 1 Cor. 11, 23. *Eph. 3, 3.* - **V. 13.** Ap. G. 9, 1. c. 22, 4. - **V. 14.** *Phil. 3, 6.* - **V. 15.** Jer. 1, 5. Ap. G. *9, 15. c. 13,* 2. - **V. 16.** Matth. 16, 17. Eph. 3, 8. Ap. G. 26, 19. **V. 18.** Ap. G. 9, 26. - **V. 19.** Marc. 6, 3. - **V. 20.** Rom. 9, 1. 2 Cor. 1 23. c. 11, 31. - **V. 21.** Ap. G. 9, 30. - **V. 23.** Ap. G. 9, 21. - **C. V. 1.** Ap. G. 15, 2.

Tro; thi den siger: det Menneske, som gjør disse Ting, skal derved leve.

13. Christus haver frikjøbt os fra Lovens Forbandelse, der han blev en Forbandelse for os; (thi der er skrevet: forbandet er hver den, som hænger paa et Træ);

14. paa det Abrahams Velsignelse maatte komme over Hedningerne i Christus Jesus, saa at vi kunde faae Aandens Forjættelse formedelst Troen.

15. Brødre! jeg vil tale efter menneskelig Viis: gjør dog Ingen et Menneskes Pagt, som er stadfæstet, til Intet, eller fætter Noget dertil.

16. Men Forjættelserne ere tilsagte Abraham og hans Sæd; der siges ikke: og hans Sæde, som om Mange, men som om Een: og din Sæd, hvilken er Christus.

17. Dette vil jeg sige: den Pagt, som forud er stadfæstet af Gud om Christus, kan Loven, som blev given fire hundrede og tredive Aar derefter, ikke rykke, at den skulde gjøre Forjættelsen til Intet.

18. Thi er Arven ved Loven, da er den ikke mere ved Forjættelsen; men Gud skjenkede Abraham den ved Forjættelsen.

19. Hvad skal da Loven? Den blev føiet til for Overtrædelsers Skyld, (indtil den Sæd kom, hvem Forjættelsen gjeldte), betjent af Engle, ved en Midlers Haand.

20. Dog er Midleren ikke Eens, men Gud er een.

21. Er da Loven mod Guds Forjættelser? Det være langt fra! Thi var der givet en Lov, som kunde levendegjøre, da erholdtes Retfærdighed virkeligen ved Loven.

22. Men Skriften haver indsluttet Alt under Synd, at Forjættelsen ved Jesu Christi Tro skulde blive given dem, som troe.

23. Men førend Troen kom, bevogtedes vi, indsluttede under Loven, til den Tro, som skulde aabenbares;

24. saa at Loven er vorden vor Tugtemester til Christus, at vi skulde blive retfærdiggjorte af Troen.

25. Men nu Troen er kommen, ere vi ikke mere under Tugtemesteren.

26. I ere jo alle Guds Børn formedelst Troen i Christus Jesus.

27. Thi I, saa Mange som ere døbte til Christus, have iført Christus.

28. Her er ikke Jøde eller Græker; her er ikke Træl eller Fri; her er ikke Mand eller Kvinde; thi I ere alle Een i Christus Jesus;

29. men ere I Christi, da ere I jo Abrahams Sæd og Arvinger efter Forjættelsen.

v. 13. 2 Cor. 5, 21. 5 Mos. 21, 23. - **v. 14.** 1 Mos. 12, 3. c. 22, 18. Es. 32, 15. c. 44, 3. - **v. 15.** Hebr. 9, 17. - **v. 16.** 1 Mos. 12, 3. c. 22, 18. - **v. 17.** 2 Mos. 12. 40. Ap. G. 7, 6. **v. 18.** Rom. 4, 13. 14. - **v. 19.** Rom. 4, 15. c. 5, 20. Ap. G. 7, 38. 3. Hebr. 2, 2. Joh. 1, 17. - **v. 20.** 5 Mos. 39. 1 Cor. 8, 4. 1 Tim. 2, 5. - **v. 21.** v. 17. 18. Rom. 8, 2-4. - **v. 22.** Rom. 3, 9. c. 11, 32. - **v. 24.** Matth. 5, 17. Ap. G. 13, 39. Rom. 10, 4. - **v. 26.** Es. 56, 5. Joh. 1, 12. - **v. 27.** Rom. 6, 3. c. 13, 14. - **v. 28.** Rom. 10, 12. Col. 3, 11. Joh. 17, 21. Eph. 2, 14. 15. - **v. 29.** Rom. 9, 7. 1 Mos. 21, 12.

4. Capitel.

(I) De, som troe paa Christus, ere ikke Trælle under Loven, men Børn, 1-7. (II) Paulus klager atter over de Galaters Ustadighed, og at de nu ville vende sig til Loven igjen, 8-20. (III) Lærer, at de, som ere under Loven, ere Tjenestekvindens, men de, som troe paa Forjættelsen, ere den frie Kvindes Børn, 21-31.

1. Men jeg siger: saa længe Arvingen er et Barn, er der ingen Forskjel mellem ham og Trællen, enddog han er Herre over alt Godset;

2. men han er under Formyndere og Husholdere indtil den af Faderen bestemte Tid.

3. Saaledes stode og vi, saa længe vi vare Børn, som Trælle under Verdens Børne-Lærdom.

4. Men der Tidens Fylde kom, udsendte Gud sin Søn, født af en Kvinde, født under Loven,

5. paa det han skulde frikjøbe dem, som vare under Loven, at vi skulde faae den sønlige Udkaarelse.

6. Efterson I da ere Sønner, haver Gud udsendt sin Søns Aand i Eders Hjerter, som raaber: Abba, Fader!

7. saa at du ikke længer er Træl, men Søn; men er du Søn, da er du ogsaa Guds Arving formedelst Christus.

8. Vel sandt, dengang da I ikke kjendte Gud, tjente I dem, som ei af Væsen ere Guder.

9. Men nu, da I kjende Gud, ja meget mere ere kjendte af Gud, hvorledes vende I da atter tilbage til den svage og fattige Børne-Lærdom, hvoraf I atter forfra ville gjøre Eder til Trælle?

10. I tage vare paa Dage og Maaneder og Tider og Aar.

11. Jeg frygter for Eder, at jeg maaskee haver arbeidet forgjeves paa Eder.

12. Vorder ligesom jeg, thi jeg er som I. Brødre! jeg beder Eder, I have ingen Uret gjort mig.

13. Men I vide, at jeg under Kjødets Skrøbelighed første Gang prædikede Eder Evangelium;

14. og for denne Prøvelse i mit Kjød ringeagtede I mig ikke og forhaanede mig ikke, men I annammede mig som en Guds Engel, som Christus Jesus.

15. Hvor prisede I Eder da salige! Thi jeg giver Eder det Vidnesbyrd, at, om det havde været muligt, havde I udrevet Eders Øine og givet mig.

16. Er jeg da nu bleven Eders Fjende, fordi jeg siger Eder Sandheden?

17. De ere nidkjære for Eder, dog ikke til det Bedste; men de ville udelukke Eder, at I skulle være nidkjære efter dem.

18. Men det er godt, at være nidkjær i det Gode altid, og ikke alene, naar jeg er nærværende hos Eder.

19. Mine Børn, hvilke jeg atter

C. 4. V. 1. Hebr. 12, 9. 10. - **V. 3.** Col. 2, 20. Ap. G. 15, 10. - **V. 4.** 1 Mos. 49, 10. Dan. 9, 24. Marc. 1, 15. Eph. 1, 10. - **V. 5.** c. 3, 13. Rom. 8, 14. 15. Gal. 3, 26. - **V. 6.** *Marc. 14, 36. Rom. 8, 15.* - **V. 7.** Rom. *8, 17.* - **V. 8.** *1 Cor. 8,* 4. c. 12. 2. - **V. 9.** *1 Cor. 8, 3. c. 13, 12.* Gal. 4, 3. Col. 2, 8. 20. Hebr. 8, 7. c. 7, 18. - **V. 10.** Rom. 14. 5. Col. 2, 16. - **V. 11.** 2 Joh. v. 8. - **V. 12.** 1 Cor. 11, 1. - **V. 13.** 1 Cor. 2, 3. - **V. 14.** Mal. 2, 7. Matth. 10, 40. - **V. 15.** Am. 5, 10. - **V. 19.** 1 Cor. 4, 15. Philip. v. 10. Rom. 8, 29.

føder med Smerte, indtil Chriſtus faaer ſin Skikkelſe i Eder!

20. Gid jeg nu var tilſtede hos Eder og kunde omſkifte min Røſt! thi jeg er tvivlraadig om Eder.

21. Siger mig, I ſom ville være under Loven, høre I ikke Loven?

22. Der er jo ſkrevet, at Abraham havde to Sønner, een af Tjeneſtekvinden, og een af den frie Kvinde.

23. Men den af Tjeneſtekvinden var født efter Kjødet; den af den frie Kvinde efter Forjættelſen.

24. Dette tyder paa noget Høiere. Thi diſſe ere de tvende Pagter, den ene fra Sinai Bjerg, ſom føder til Trældom: denne er Hagar.

25. Thi Hagar er Sinai Bjerg i Arabia, og ſvarer til det Jeruſalem, ſom nu er, og er i Trældom med ſine Børn.

26. Men det Jeruſalem heroventil er den frie Kvinde, ſom er alle vores Moder.

27. Thi der er ſkrevet: vær glad, du Ufrugtbare, du, ſom ikke fødte! udbryd og raab, du, ſom ikke havde Fødſelsſmerte! thi den Forladtes Børn ere meget flere end dens, ſom haver Manden.

28. Men vi, Brødre! ere Forjættelſens Børn, ſom Iſaak var.

29. Ligeſom dengang han, ſom var født efter Kjødet, forfulgte den, ſom var født efter Aanden, ſaaledes ogſaa nu.

30. Men hvad ſiger Skriften? Udſtød Tjeneſtekvinden og hendes Søn; thi Tjeneſtekvindens Søn ſkal ingenlunde arve med den frie Kvindes Søn.

31. Saa ere vi da, Brødre! ikke Tjeneſtekvindens Børn, men den frie Kvindes.

5. Capitel.

(I) Paulus formaner dem, at de blive i Chriſti Frihed; thi de, ſom ville retfærdiggjøres ved Loven, ere faldne fra Naaden, 1–6. (II) Han beklager deres Uſtadighed; vil, at de ſkulle haandhæve, dog ei misbruge deres chriſtelige Frihed, og beviſe deres Tro i Kjærlighed, 7–15. (III) De ſkulle flye Kjødets Gjerninger men viſe Aandens Frugter, 16–26.

1. Derfor bliver ſtadige i den Frihed, hvormed Chriſtus frigjorde os, og lader Eder ikke atter tvinge under Trældoms Aag.

2. See, jeg Paulus ſiger Eder, at derſom I lade Eder omſkære, nytter Chriſtus Eder Intet.

3. Jeg vidner atter for hvert Menneſke, ſom lader ſig omſkære, at han er ſkyldig til at holde den ganſke Lov.

4. I have Intet med Chriſtus at gjøre, I, ſom ville retfærdiggjøres ved Loven; I ere faldne fra Naaden.

5. Thi vi vente i Aanden ved Troen den forhaabede Retfærdighed.

6. Thi i Chriſtus Jeſus gjelder hverken Omſkærelſe eller Forhud, men Troen, ſom er virkſom ved Kjærlighed.

V. **21.** *c* 3, 10. 25. - **V. 22.** 1 Moſ. 16, 15. *c* 21, 2. - **V. 23.** Joh. 8, 36. Rom. 9, 7. 8. - **V. 24.** Hebr. 8, 9. 10. - **V. 26.** Ef. 2, 2. Hebr. 12, 22. Åab. 3, 12. - **V. 27.** Ef. 4, 1. - **V. 28.** *v.* 23. Rom. 9, 8. - **V. 29.** Moſ. 21, 9. - **V. 30.** 1 Moſ. 21, 10. 12. Joh. 8, 35. - **V. 31.** Rom. 6, 18. - **C. 5. V. 1.** Joh. 8, 32 Ap. G. 15, 10. 1 Petr. 2, 16. Ef. 3, 4. - **V. 2.** Ap. G. 15, 1. - **V. 4.** *c* 2, 21. - **V. 6.** 1 Cor. 7, 19. 2 Cor. 5, 16. Gal. 6, 15. Joh. 15, 14.

7. I vare paa god Vei; hvo standsede Eder, saa at I ikke lade Eder overtales af Sandheden?

8. Den Overtalelse er ikke fra ham, som kalder Eder.

9. En liden Surdei gjør den ganske Dei suur.

10. Jeg har den Tillid til Eder i Herren, at I intet Andet ville mene; men den, som forvilder Eder, skal lide Dommen, hvo han end er.

11. Men jeg, Brødre! dersom jeg endnu prædiker Omskærelse, hvi forfølges jeg endnu? Da var Korsets Forargelse borttagen.

12. Gid de og maatte afskæres, som forvirre Eder!

13. I ere jo kaldte til Frihed, Brødre! kun misbruger ikke Friheden til en Anledning for Kjødet, men værer i Kjærlighed hverandres Tjenere.

14. Thi al Loven fuldkommes i eet Bud, nemlig i det: du skal elske din Næste som dig selv.

15. Men dersom I bide og æde hverandre, da seer til, at I ikke fortæres af hverandre.

16. Dette siger jeg: vandrer i Aanden, saa skulle I ikke fuldkomme Kjødets Begjering.

17. Thi Kjødet begjærer imod Aanden, men Aanden imod Kjødet; og disse ere hinanden modsatte, saa at I ikke kunne gjøre, hvad I ville.

18. Men dersom I drives af Aanden, ere I ikke under Loven.

19. Kjødets Gjerninger ere aabenbare, saasom: Hoer, Skjørlevnet, Ureenhed, Uteerlighed,

20. Afguds-Dyrkelse, Trolddom, Fjendskaber, Kiv, Nid, Brede, Trætte, Tvedragt, Partier,

21. Avind, Mord, Drukkenskab, Fraadseri og deslige; om hvilke jeg forud siger Eder, ligesom jeg og før haver sagt, at de, som gjøre Saadant, skulle ikke arve Guds Rige.

22. Men Aandens Frugt er Kjærlighed, Glæde, Fred, Langmodighed, Mildhed, Godhed, Trofasthed,

23. Sagtmodighed, Afholdenhed. Mod Saadanne er Loven ikke.

24. Men de, som høre Christus til, have korsfæstet Kjødet med Lysterne og Begjeringerne.

25. Dersom vi leve i Aanden, da lader os og gaae frem i Aanden.

26. Lader os ikke have Lyst til forfængelig Ære, saa at vi trodse hverandre og bære Avind imod hverandre.

6. Capitel.

(I) Paulus formaner til Sagtmodighed, Medlidenhed, Ydmyghed, til at prøve sig selv, at være taknemmelig imod Lærerne, 1-6. (II) Hvad Enhver saaer, skal han og høste. 7. 8; man skal ei blive træt af at gjøre Godt, 9. 10. (III) Han vidner om sin redelige Mening og de falske Apostlers bedragelige Hensigter, 11-16. (IV) Han vil, at de skulle herefter staane ham, og ønsker dem Jesu Naade, 17. 18.

1. Brødre! dersom og et Menneske bliver overilet af nogen Brøst, da

V. 9. 1 Cor. 5, 6. - V. 10. 2 Cor. 2, 3. Gal. 1, 7. - V. 11. 1 Cor. 1, 23. - V. 13. 1 Cor. 8, 9. 1 Petr. 2, 16. Gal. 6, 2. - V. 14. 3 Mos. 19, 18. Matth. 22, 39. - V. 15. 2 Cor. 12, 20. - V. 16. Rom. 6, 12. c. 8, 1. 5. - V. 17. Rom. 7, 15. 23. - V. 18. Rom. 6, 2. 14. - V. 19. 1 Cor. 3, 3. c. 6, 9. Eph. 5, 3. 5. - V. 21. Luc. 21, 34. Rom 13, 13. 1 Cor. 6, 10. Eph. 5, 5. Col. 3, 6. - V. 22. Eph. 5, 9. Col. 3, 12. - V. 23. 1 Tim. 1, 9. - V. 24. Rom. 6, 6. 11. Gal. 2, 20. c. 6, 14. - V. 25. Rom. 8, 5. - V. 26. Phil. 2, 3. C. 6. V. 1. Matth. 18, 15. Rom. 14, 15, 1. 1 Cor. 3, 1. c. 10, 12.

hjælper ham tilrette, I Aandelige! med Sagtmodigheds Aand; men see til dig selv, at ikke og du bliver fristet.

2. Bærer hverandres Byrde, og opfylder saaledes Christi Lov.

3. Thi dersom Nogen tykkes sig at være Noget, og er dog Intet, han bedrager sig selv.

4. Men Hver prøve sin egen Gjerning, og da skal han have Roes for sig selv alene, og ikke for Andre;

5. thi Hver skal bære sin egen Byrde.

6. Men den, som underviises i Ordet, skal dele alt Godt med den, som ham underviser.

7. Farer ikke vild; Gud lader sig ikke spotte; thi hvad et Menneske saaer, dette skal han og høste.

8. Thi hvo som saaer i sit Kjød, skal høste Forkrænkelse af Kjødet; men hvo som saaer i Aanden, skal høste det evige Liv af Aanden.

9. Men naar vi gjøre det Gode, lader os ikke blive trætte; thi vi skulle og høste i sin Tid, saafremt vi ikke forsage.

10. Derfor, eftersom vi have Leilighed, lader os gjøre det Gode mod Alle, men meest mod Troens Egne.

11. Seer, hvilket langt Brev jeg har skrevet Eder til med min egen Haand!

12. De, som ville have Anseelse efter Kjødet, tvinge Eder til at omskæres, alene paa det de ikke skulle forfølges formedelst Christi Kors.

13. Thi end ikke de Omskaarne holde selv Loven; men de ville, at I skulle omskæres, paa det de kunne rose sig af Eders Kjød.

14. Men det være langt fra mig at rose mig, uden af vor Herres Jesu Christi Kors, formedelst hvem Verden er mig korsfæstet, og jeg Verden.

15. Thi i Christus Jesus gjelder hverken Omskærelse eller Forhud Noget, men en ny Skabning.

16. Og saa Mange, som gaae frem efter denne Regel, over dem være Fred og Barmhjertighed, og over Guds Israel.

17. Iøvrigt volde Ingen mig Besvær; thi jeg bærer den Herres Jesu Mærketegn paa mit Legeme.

18. Vor Herres Jesu Christi Naade være med Eders Aand, Brødre!

Amen.

St. Paulus' Brev til de Epheser.

1. Capitel.

(I) Paulus ønsker de Epheser Naade fra Gud, 1. 2. (II) Priser Gud, som havde velsignet dem i Christus, bestemt dem til sønlig Udkaarelse, og taget dem til Naade i ham, 3-14. (III) Han beder, at Gud vilde mere oplyse dem om denne store og herlige Naade, 15-23.

V. 2. 1 Thessl. 5, 14. Joh. 15, 12. 1 Joh. 4, 21. - **V. 3.** *Jak. 1, 26.* - **V. 4.** *2 Cor. 13, 5.* - **V. 5.** *Ps. 62, 13. Jer. 17, 10. c. 32, 19. Matth. 16, 27.* - **V. 6.** *Rom. 15, 27. 1 Cor. 9, 11.* - **V. 7.** *1 Cor. 6, 9. Luc. 16, 25. Rom. 2, 6.* - **V. 8.** *Ordsp. 22, 8. 2 Thessl. 1, 9. Ps. 126, 5.* - **V. 9.** *2 Thessl. 3, 13. 1 Cor. 13, 8.* - **V. 10.** *Eph. 2, 10. 1 Tim. 5, 8.* - **V. 12.** *Phil. 3, 18.* - **V. 14.** *Jer. 9, 24. 1 Cor. 1, 31.* - **V. 15.** *c. 5, 6. 2 Cor. 5, 17.* - **V. 16.** *Phil. 3, 16. Ps. 125, 5.* - **V. 17.** *2 Cor. 4, 10.* - **V. 18.** *Phil. 4, 23.*

1. Paulus, Jesu Christi Apostel ved Guds Villie, til de Hellige, som ere i Ephesus, de Troende i Christus Jesus:

2. Naade være med Eder og Fred, fra Gud vor Fader og den Herre Jesus Christus!

3. Lovet være Gud og vor Herres Jesu Christi Fader, som velsignede os med al aandelig Velsignelse i det Himmelske, i Christus,

4. ligesom han udvalgte os i ham, før Verdens Grundvold blev lagt, at vi skulle være hellige og ustraffelige for hans Aasyn i Kjærlighed;

5. idet han forud bestemte os formedelst Jesus Christus til sønlig Udkaarelse hos sig selv, efter sin Villies Velbehagelighed,

6. sin herlige Naade til Lov, ved hvilken han benaadede os i den Elskte,

7. i hvem vi have Forløsning formedelst hans Blod, Syndernes Forladelse efter hans Naades Rigdom;

8. hvilken han overflødigen tildeelte os i al Viisdom og Forstand,

9. idet han kundgjorde os sin Villies Hemmelighed efter den velbehagelige Beslutning, hvilken han forud fattede hos sig selv,

10. at oprette en Huusholdning i Tidernes Fylde, for at samle Alt under eet Hoved udi Christus, baade det, som er i Himlene og paa Jorden, udi ham;

11. i hvem ogsaa vi have faaet Lod, vi, som forud vare bestemte efter hans Beslutning, som virker Alt efter sin Villies Raad,

12. paa det vi maatte være hans Herlighed til Lov, vi som forud haabede paa Christus.

13. Udi ham ere ogsaa I, da I hørte Sandhedens Ord, Eders Saliggjørelses Evangelium, udi ham ere ogsaa I, der I troede, bleve beseglede med Forjættelsens hellige Aand,

14. som er os Pant paa vor Arv, til Eiendommens Forløsning, hans Herlighed til Lov.

15. Hvorfor ogsaa jeg, efterat have hørt om Eders Tro paa den Herre Jesus og om Eders Kjærlighed til alle de Hellige,

16. ikke aflader at takke for Eder, idet jeg ihukommer Eder i alle mine Bønner,

17. at vor Herres Jesu Christi Gud, Herlighedens Fader, vilde give Eder Viisdoms og Aabenbarelses Aand udi hans Kundskab,

18. Eders Forstands oplyste Øine, at I kunne kjende, hvilket det Haab er, som han kaldte Eder til, og hvilken hans Arvs herlige Rigdom er iblandt de Hellige,

19. og hvilken hans Magts overvættes Storhed er over os, som

C. 1. V. 1. Rom. 1, 7. - **V. 2.** 2 Petr. 1, 2. - **V. 3.** 2 Cor. 1, 3. 1 Petr. 1, 3. - **V. 4.** Joh. 15, 16. Rom. 8, 29. 30. 2 Thess. 2, 13. 1 Petr. 1, 1. Joh. 17, 24. Luc. 1, 75. Eph. 2, 10. - **V. 5.** Rom. 8, 15. 29. Gal. 4, 5. - **V. 6.** Matth. 3, 17. c. 17, 5. - **V. 7.** *Ap. G. 20, 28. Col. 1, 14.* 1 Petr. 1, 18. 19. *Eph. 2, 7. c. 3, 8. 16.* - **V. 8.** Col. 1, 9. - **V. 9.** *Rom. 16, 25.* Col. 1, 26. - **V. 10.** 1 Mos. 49, 10. Dan. 9, 24. Gal. 4. 4 Col. 1, 20. - **V. 11.** Col. 1, 12. Rom. 8, 29. 30. - **V. 12.** Gal. 3, 23. - **V. 13.** c. 4, 30. - **V. 14.** 2 Cor. 1, 22. 2 Mos. 19, 5. 5 Mos. 7, 6. Rom. 8, 23. Tit. 2, 14. 1 Petr. 2, 9. - **V. 15.** Col. 1, 4. 1 Thess. 1, 3. 2 Thess. 1, 3. - **V. 16.** Rom. 1, 8. Phil. 1, 3. 4. - **V. 17.** 2 Cor. 4, 4. - **V. 18.** 1 Cor. 2, 5. Eph.

troe efter hans vældige Krafts Virkning,

20. som han udviste i Christus, der han opreiste ham fra de Døde, og satte ham hos sin høire Haand i Himlene,

21. langt over alt Fyrstendom og Myndighed og Magt og Herredom og alt Navn, som nævnes, ikke alene i denne Verden, men ogsaa i den tilkommende;

22. og lagde Alt under hans Fødder, og satte ham til Hoved over Alting for Menigheden,

23. der er hans Legeme, hvilket han fylder, som opfylder Alt i Alle.

2. Capitel.

(I) Hedninger og Jøder, som ere alle af Naturen Vredens Børn, blive levendegjorte og frelste i Christus, 1-10. (II) Hedningerne, som vare uden Christus og uden Gud, ere komne nær til ved Christi Blod, og blevne de Helliges Medborgere, 11-22.

1. Ogsaa Eder gjorde han levende, der I vare døde i Overtrædelser og Synder,

2. udi hvilke I forhen vandrede efter denne Verdens Skik, efter den Fyrstes Vis, som haver Magt i Luften, den Aands, der nu er virksom i Vantroens Børn;

3. iblandt hvilke ogsaa vi alle forhen vandrede i vort Kjøds Begjerligheder, og gjorde Kjødets og Lysternes Villie, og vare af Naturen Vredens Børn, som og de Andre.

4. Men Gud, som er rig paa Barmhjertighed, formedelst sin store Kjærlighed, med hvilken han elskede os,

5. levendegjorde ogsaa os med Christus, der vi vare døde i Overtrædelserne, (af Naade ere I frelste!)

6. og opreiste os tillige, og satte os tillige i det himmelske Rige ved Christus Jesus,

7. paa det han i de tilkommende Tider kunde vise sin Naades overvættes Rigdom i Godhed mod os ved Christus Jesus.

8. Thi af Naade ere I frelste formedelst Troen, og det ikke af Eder, det er en Guds Gave;

9. ikke af Gjerninger, at ikke Nogen skal rose sig.

10. Thi vi ere hans Værk, skabte i Christus Jesus til gode Gjerninger, til hvilke Gud forud beredte os, at vi skulde vandre i dem.

11. Derfor kommer ihu, at I, som forhen vare Hedninger efter Kjødet og bleve kaldte Forhud af den saakaldte Omskærelse, den i Kjødet, som skeer med Haanden,

12. at I paa den Tid vare uden Christus, udelukte fra Israels Borgerret og fremmede fra Forjættelsens Pagter, uden Haab og uden Gud i Verden.

13. Men i Christus Jesus ere nu I, som forhen vare langt borte, komne nær til ved Christi Blod.

V. 20. Ap. G. 2, 24. Ps. 110, 1. 1 Cor. 15, 25. - V. 21. Phil. 2, 9. Col. 2, 10. - V. 22. Ps. 8, 7. 8. Matth. 28, 18. Col. 1, 18. - V. 23. Rom. 12, 5. 1 Cor. 12, 12. 27. Eph. 4, 16. Col. 3, 11. - C. 2. V. 1. Col. 2, 13. - V. 2. 1 Cor. 6, 11. Tit. 3, 3. Joh. 12, 31. Eph. 5, 6. - V. 3. Col. 3, 7. Joh. 3, 6. - 4. Rom. 10, 12. c. 5, 8. - V. 5. Rom. 6, 4. fg. c. 8, 11. Col. 2, 12. 13. Tit. 3, 5. - V. 7. c. 1, 7. c. 3, 8. - V. 8. Rom. 3, 24. 28. Gal. 2, 16. Matth. 16, 17. Rom. 6, 23. - V. 9. Rom. 3, 20. 27. c. 4, 2. fg. 1 Cor. 1, 29. - V. 10. Ps. 100, 3. 2 Cor. 5, 17. Eph. 5, 2. Tit. 2, 14. - V. 11. 1 Cor. 12, 2. Eph. 5, 8. Col. 1, 21. - V. 12. Rom. 9, 4. - V. 13. Rom. 8, 1.

14. Thi han er vor Fred, ſom gjorde eet af Begge, og nedbrød Adſkillelſens Mellemvæg,

15. da han i ſit Kjød afſkaffede Fjendſkabet, Budenes Lov med dens Befalinger, paa det han ved ſig ſelv kunde ſkabe de To til eet nyt Menneſke og gjøre Fred,

16. og forlige dem begge i eet Legeme med Gud formedelſt Korſet, da han ved dette ihjelſlog Fjendſkabet.

17. Og han kom og forkyndte Fred for Eder, ſom vare langt borte, og for dem, ſom vare nær.

18. Thi formedelſt ham have vi begge Adgang i een Aand til Faderen.

19. Saa ere I da ikke mere Gjeſter og Fremmede, men de Helliges Medborgere og Guds Huusfolk,

20. opbygte paa Apoſtlernes og Propheternes Grundvold, ſaa Jeſus Chriſtus ſelv er Hoved-Hjørneſtenen,

21. paa hvilken den ganſke Bygning ſammenføiet voxer til et helligt Tempel i Herren;

22. paa hvilken ogſaa I tillige blive bygte til Guds Bolig i Aanden.

3. Capitel.

(I) Paulus er beſtikket til at være Hedningernes Lærer, og at kundgjøre ogſaa for dem Chriſti Naades Rigdom, 1-13. (II) Derfor beder han Gud for dem, at han ſelv vilde bekræfte dem i Chriſti Samfund, og lære dem ret at kjende Chriſti ubegribelige Kjærlighed, 14-21.

1. For hvilken Sags Skyld jeg Paulus, Chriſti Jeſu Bundne for Eder, Hedninger:

2. (I have jo hørt om Guds Naades Huusholdning, ſom mig er given til Eder,

3. at han ved Aabenbarelſe haver kundgjort mig hiin Hemmelighed, hvorom jeg foran haver korteligen ſkrevet,

4. af hvilket I kunne, naar I det læſe, ſkjønne min Indſigt i Chriſti Hemmelighed;

5. hvilken i de forrige Tider ikke var kundgjort for Menneſkens Børn, ſom den nu er aabenbaret hans hellige Apoſtler og Propheter i Aanden:

6. at Hedningerne ere Medarvinger og medindlemmede og meddeelagtige i hans Forjættelſe i Chriſtus, formedelſt Evangelium;

7 hvis Tjener jeg er bleven ifølge den Guds Naades Gave, ſom mig er given efter hans vældige Kraft.

8. Mig, den Allerringeſte af alle Hellige, er denne Naade given, at prædike for Hedningerne Chriſti uranſagelige Rigdom,

9. og at oplyſe Alle om Deelagtigheden i den Hemmelighed, ſom fra Verdens Begyndelſe haver væ-

V. 14. Eſ. 9, 6. Mich. 5, 4. Joh. 16, 33. Col. 1, 20. Joh. 10, 16. Gal. 3. 28. - **V. 15.** Col. 2, 14. 2 Cor. 5, 17. - **V. 16.** Col. 1, 20. Rom. 8, 3. - **V. 17.** Eſ. 57, 19. - **V. 18.** Joh. 10, 9. c. 14, 6. Rom. 5, 2. Hebr. 10. 19. - **V. 19.** Phil. 3. 20. Hebr. 12, 22. 23. Gal. 6, 10. - **V. 20.** Matth. 16, 18. 1 Cor. 3, 9. 10. Pſ. 118, 22 - **V. 21.** c. 4, 16. 1 Cor. 3, 16. - **V. 22.** 1 Petr. 2, 5. - **C. 3. V. 1.** Ap. G. 21, 33. fg. Eph. 4, 1. c. 3, 13. Col. 1, 24. - **V. 2.** Ap. G. 9, 15. 1 Cor. 4, 1. - **V 3.** Ap. G. 22, 17. Rom. 16, 25. Gal. 1, 11. 12. Eph. 1, 9. - **V. 4.** Col. 4, 3. - **V. 5.** Col. 1, 26. Ap. G. 10, 28. Aab. 10, 7. - **V. 6.** Gal. 3, 28. 29. Eph. 2, 15. 16. - **V. 7.** Rom. 1, 5. - **V. 8.** 1 Cor. 15, 9. Ap. 9, 15. Gal. 1, 16. c. 2, 8. Rom. 11, 33. **9.** Col. 1, 26. 1 Petr. 1, 20. Col. 1,

ret skjult i Gud, som skabte alle Ting ved Jesus Christus;

10. saa at Guds mangfoldige Viisdom skulde nu blive kundgjort for Fyrstendømmer og Magter i Himlen ved Menigheden,

11. efter en evig Beslutning, hvilken han fuldbyrdede ved Christus Jesus, vor Herre,

12. i hvem vi have Frimodighed og Adgang med Tillid ved Troen paa ham.

13. Derfor beder jeg, at I ikke forsage over mine Trængsler, som jeg lider for Eder, hvilket er Eders Ære).

14. For denne Sags Skyld bøier jeg mine Knæe for vor Herres Jesu Christi Fader,

15. af hvem al Faderlighed kaldes i Himlene og paa Jorden,

16. at han vil give Eder efter sin Herligheds Rigdom mægtigen at bekræftes ved hans Aand i det indvortes Menneske;

17. at Christus maa boe formedelst Troen i Eders Hjerter,

18. saa at I, rodfæstede og grundfæstede i Kjærlighed, kunne formaae at begribe med alle de Hellige baade Breden og Længden og Dybden og Høiden,

19. og kjende Christi Kjærlighed, som overgaaer al Kundskab, at I kunne opfyldes med al Guds Fylde.

20. Men ham, som formaaer over alle Ting at gjøre langt overflødigere, end hvad vi bede eller forstaae, efter den Magt, som teer sig kraftig i os,

21. ham være Ære i Menigheden ved Christus Jesus, gjennem alle Slægter, i alle Evigheder! Amen.

4. Capitel.

(I) Han formaaner dem at vandre værdigen efter deres Kald, særdeles i Aandens Enhed, 1-6. (II) Enhver efter den Naade, der er dem given af Christus, som er Alles Hoved, 7-16. (III) De skulle ikke omgaaes som Hedningerne, men afstægge det gamle, og iføre det nye Menneske, 17-32.

1. Jeg formaner Eder derfor, jeg, den Bundne i Herren, at I vandre værdigen det Kald, med hvilket I ere kaldte,

2. med al Ydmyghed og Sagtmodighed, med Langmodighed, saa I fordrage hverandre i Kjærlighed,

3. og bestitte Eder paa at bevare Aandens Enhed i Fredens Baand;

4. eet Legeme og een Aand, ligesom I og ere kaldte til eet Haab i Eders Kald;

5. een Herre, een Tro, een Daab,

6. een Gud og Alles Fader, som er over Alle og ved Alle og i Eder alle!

7. Men Enhver af os er Naaden given efter Christi Gaves Maal.

8. Derfor siger Skriften: han opfoer til det Høie, bortførte Fanger og gav Menneskene Gaver.

V. 10. 1 Petr. 1, 12. - **V. 12.** Hebr. 4, 16. c. 10, 19. Joh. 10, 9. Rom. 5, 2. - **V. 13.** Phil. 1, 14. Col. 1, 24. - **V. 15.** c. 1, 10. - **V. 16.** c. 1, 18. 1 Petr. 5, 10. 2 Cor. 4, 16. - **V. 17.** Joh. 14, 23. - **V. 18.** Col. 1, 26. - **V. 20.** Rom. 16, 25. Eph. 1, 19. - **V. 21.** Rom. 16, 27. - **C. 4. V. 1.** Ap. G. 21, 13. 33. Eph. 3, 1. - **V. 2.** Col. 3, 12 1 Thess. 5, 14. - **V. 3.** Col. 3, 14. - **V. 4** Rom. 12, 5. 1 Cor. 12, 27. - **V. 5.** 1 Cor. 8, 4. 6. c. 12, 5. - **V. 6.** Mal. 2, 10. Rom. 11, 36. - **V. 7.** Rom. 12, 3. - **V. 8.** Ps. 68, 19. Col. 2, 15.

9. Men dette: han opfoer, hvad er det, uden at han og først nedfoer til Jordens lave Egne.

10. Den, som nedfoer, er den Samme, som og opfoer langt over alle Himle, at han skulde fylde alle Ting.

11. Og han beskikkede Nogle til Apostler, Nogle til Propheter, Nogle til Evangelister, Nogle til Hyrder og Lærere,

12. til de Helliges fuldkomne Beredelse, til Embedets Forvaltning, til Christi Legemes Opbyggelse,

13. indtil vi alle naae til Eenhed i Troen og Guds Søns Erkjendelse, til Mands Modenhed, til Christi Fyldes vorne Alder;

14. at vi ikke mere skulle være Børn, og lade os tumle som Bølger og omdrive af enhver Lærdoms Veir, ved Menneskenes Spil, ved Troskhed og Forførelsens Kunstgreb;

15. men at vi, Sandheden tro udi Kjærlighed, skulle i alle Maader opvoxe til ham, som er Hovedet, til Christus;

16. af hvem det ganske Legeme, sammenføiet og sammenheftet ved alle Forbindelsens Led, efter ethvert Lems tilmaalte Kraft, drager sin Næring til Fremvæxt i Kjærlighed.

17. Dette siger jeg da og vidner i Herren, at I skulle ikke mere vandre, som de øvrige Hedninger vandre i deres Sinds Forfængelighed,

18. formørkede i Forstanden, fremmedgjorte fra Guds Liv formedelst den Vankundighed, som er i dem, formedelst deres Hjertes Forhærdelse,

19. hvilke, følesløse, have hengivet sig til Uteerlighed, til al Ureenheds Bedrift, for Vindings Skyld.

20. Men I have ikke saaledes lært Christus,

21. dersom I ellers have hørt om ham og ere oplærte i ham saaledes, som Sandheden er i Jesus:

22. at I skulle aflægge det gamle Menneske efter den forrige Omgængelse, som fordærves ved bedragelige Lyster;

23. men fornyes i Eders Sinds Aand,

24. og iføre det nye Menneske, som er skabt efter Gud i Sandhedens Retfærdighed og Hellighed.

25. Derfor aflægger Løgn, og taler Sandhed, hver med sin Næste, efterdi vi ere hverandres Lemmer.

26. Blive I vrede, da synder ikke; Solen gaae ikke ned over Eders Forbittrelse;

27. giver ikke heller Djævelen Rum.

28. Den, som stjal, stjæle ikke fremdeles, men arbeide heller og gjøre noget Godt med Hænderne,

V. 9. Joh. 3, 13. c. 6, 62. 1 Petr. 3, 19. - **V. 10.** Ap. G. 2, 33. - **V. 11.** 1 Cor. 12, 28. Ap. G. 11, 27. c. 21, 8. Rom. 12, 7. - **V. 12.** Rom. 12, 5. 1 Cor. 12, 27. Col. 1, 24. - **V. 13.** c. 3, 18. 19. - **V. 14.** Ef. 28, 9. 1 Cor. 14, 20. Matth. 11, 7. Hebr. 13, 9. - **V. 15.** 2 Petr. 3, 18. Col. 1, 18. fg. - **V. 16.** 1 Cor. 12, 12. 27. c. 16, 14. - **V. 17.** 1 Petr. 4, 3. - **V. 18.** Eph. 2, 12. 1 Thess. 4, 5. - **V. 19.** Rom. 1, 27. - **V. 22.** Col. 3, 8. 1 Petr. 2, 1. Tit. 3, 3. 1 Petr. 4, 2. 3. - **V. 23.** Rom. 12, 2. Col. 3, 10. - **V. 24.** Rom. 6, 4. 2 Cor. 5, 17. 1 Mos. 5, 1. Luc. 1, 75. - **V. 25.** Col. 3, 9. Zach. 8, 16. Rom. 12, 5. - **V. 26.** Ps. 4, 5. Joh. 1, 13. - **V. 27.** 1 Petr. 5, 9. - **V. 28.** Ap. G. 20, 34. Thess. 4, 11.

paa det han kan have at meddele dem, som have behov.

29. Ingen raadden Snak udgaae af Eders Mund, men saadan Tale, som er god til fornøden Opbyggelse, at den kan skaffe dem Naade, som høre derpaa;

30. og bedrøver ikke Guds hellige Aand, med hvilken I ere beseglede til Forløsningens Dag.

31. Al Bitterhed og Hidsighed og Vrede og Skrigen og Bespottelse blive langt fra Eder, med al Ondskab.

32. Men værer velvillige mod hverandre, barmhjertige, tilgivende hverandre, ligesom og Gud haver tilgivet Eder i Christus.

5. Capitel.

(I) De skulle være Guds og Christi Efterfølgere i Kjærlighed, 1. 2. (II) Aflægge al Ureenhed, omgaaes i Lyset og i Aanden, 3-21. (III) Ægtefolk skulle iagttage deres Pligter som de, der ere et Billede paa Christi hellige Forening med Menigheden, 22-33.

1. Værer derfor Guds Efterfølgere, som elskelige Børn,

2. og omgaaes i Kjærlighed, ligesom og Christus elskede os og gav sig selv hen for os til en Gave, et Slagtoffer, Gud til en velbehagelig Lugt.

3. Men Horeri og al Ureenhed eller Gjerrighed nævnes end ikke iblandt Eder, som det sømmer de Hellige,

4. og ublu Væsen og gjækkelig Snak eller letfærdig Skjemt, som alt er utilbørligt; men hellere Takssigelse.

5. Thi dette vide I, at ingen Skjørlevner eller Ureen eller Gjerrig, hvilken er en Afgudsdyrker, haver Arv i Christi og Guds Rige.

6. Ingen forføre Eder med forfængelige Ord; thi for Saadant kommer Guds Vrede over Vantroens Børn.

7. Derfor vorder ikke deelagtige med dem.

8. Thi I vare forhen Mørkhed, men nu ere I et Lys i Herren; omgaaes som Lysets Børn,

9. (men Lysets Frugt viser sig i al Godhed og Retfærdighed og Sandhed),

10. saa I prøve, hvad som er velbehageligt for Herren.

11. Og haver ikke Samfund med Mørkets usrugtbare Gjerninger, men straffer dem heller;

12. thi hvad der lønligen bedrives af dem, er skammeligt endog at sige.

13. Men alt dette, naar det straffes, aabenbares ved Lyset; thi alt det, som aabenbarer, er Lys.

14. Derfor hedder det: vaagn op, du, som sover, og staa op fra de Døde, og Christus skal lyse for dig!

V. 29. Matth. 12, 36. Eph. 5, 4. 6. Col. 3, 16. - V. 30. Luc. 21, 28. 2 Cor. 1, 22. Eph. 1, 14. - V. 31. Col. 3, 8. 19. - V. 32. Phil. 2, 1. 1 Petr. 3, 8. Matth. 6, 14. Col. 3, 13. - C. 5. V. 1. Matth. 5, 45. 48. 1 Petr. 1, 15. 16. - V. 2. Joh. 13, 34. c. 15, 12. Gal. 2, 20. fg. Tit. 2, 14. Hebr. 8, 3. c. 9, 14. - V. 3. Gal. 5 19. 1 Cor. 6, 15. - V. 4. c. 4, 29. 1 Thessl. 5, 18. - V. 5. 1 Cor. 6, 10. Gal. 5, 21. Col. 3, 5. - V. 6. Jer. 29, 8. Matth. 24, 4. c. 12, 37. - V. 8. 1 Thessl. 5, 4. 5. Luc. 16, 8. Joh. 12, 36. Phil. 2, 15. - V. 9. Gal. 5, 22. - V. 10. Rom. 12, 2. - V. 11. Rom. 6, 22. 1 Cor. 5, 8. 11. c. 10, 20. 2 Cor. 6, 14. 2 Thessl. 3, 14 Rom. 13, 12. Matth. 18, 17. - V. 13. Joh. 3, 20. 21. - V. 14. Es. 60, 1. c. 26, 19. 1 Cor. 15, 34. c. 16, 13. Rom. 6, 4. 5. Col. 3, 1. Es. 9, 2.

15. Seer derfor til, at I omgaaes varligen, ikke som Uvise, men som Vise;

16. og kjøber den beleilige Tid, fordi Dagene ere onde.

17. Derfor værer ikke uforstandige, men som de, der skjønne, hvad Herrens Villie er.

18. Og drikker Eder ikke drukne af Viin, i hvilket der er Ryggesløshed, men bliver fyldte af Aanden,

19. og taler hverandre til med Psalmer og Lovsange og aandelige Viser, og synger og leger for Herren i Eders Hjerte;

20. og siger altid Gud og Faderen Tak for alle Ting i vor Herres Jesu Christi Navn,

21. og værer hverandre underdanige i Guds Frygt.

22. I Kvinder! værer Eders egne Mænd underdanige, som Herren;

23. thi Manden er Kvindens Hoved, ligesom og Christus er Menighedens Hoved, og han er sit Legems Saliggjører.

24. Men ligesom Menigheden er Christus underdanig, saaledes skulle og Kvinderne være deres egne Mænd underdanige i alle Ting.

25. I Mænd! elsker Eders Hustruer, ligesom og Christus elskede Menigheden og hengav sig selv for den,

26. paa det han kunde hellige den, og han renfede den formedelst Vandbadet ved Ordet,

27. at han maatte fremstille sig den, en herlig Menighed, som ikke haver Plet eller Rynke eller noget deslige, men at den maatte være hellig og ustraffelig.

28. Saaledes ere Mændene skyldige at elske deres Hustruer som deres egne Legemer; hvo som elsker sin Hustru, elsker sig selv.

29. Ingen hadede jo nogensinde sit eget Kjød, men føder og vederkvæger det, ligesom og Herren Menigheden.

30. Thi vi ere hans Legemes Lemmer, af hans Kjød og af hans Been.

31. Derfor skal Manden forlade sin Fader og Moder, og blive fast hos sin Hustru, og de To skulle være eet Kjød.

32. Denne Hemmelighed er stor; jeg taler nemlig om Herren og Menigheden.

33. Dog I ogsaa, hver især elske sin Hustru som sig selv; men Hustruen have Ærefrygt for Manden.

6. Capitel.

(I) Børns og Forældres, Tjeneres og Herrers Pligt, 1-9. (II) Opmuntring til at iføre sig en Christens Stridsvaaben, og til at bede for de Hellige og for Paulus selv, 10-20. (III) Tychicus skal kundgjøre dem hans Tilstand, 21. 22. (IV) Paulus ønsker dem Guds Naade, 23. 24.

1. I Børn! lyder Eders Forældre i Herren; thi dette er Ret.

V. 15. Ordsp. 14, 8. Matth. 10, 16. Rom. 16 19. - V. 16. Col. 4, 5. Eph. 6, 13. - V. 17. Rom. 12, 2. - V. 18. Ordsp. 20, 1. c 23. 29. Gal. 5, 21. Ap. G. 2, 4. - V. 19. Col 3, 16. - V. 20. v. 4. 1 Thess. 5. 18. - V. 21. *1 Petr. 5, 5.* - V. 22. 1 Mos. 3, 16. *1 Cor. 11, 3. c. 14, 34.* - V. 23. c. 1, 22 *23. c. 4, 12. 15. Ap. G. 5, 31.* 1 Joh. 4, 14. - V. 24. Col. 3, 18. - V. 25. Col. 3, 19. 1 Petr. 3, 7. Eph. 5, 2. Gal. 1, 4. - V. 26. Joh. 17, 17. 1 Joh 1, 7. Tit. 3, 5. - V. 27. Pj. 45. 14. Eph. 1, 4. Col. 1, 22. - V. 28. 3 Mos. 19, 18. - V. 29. c. 4, 16. - V. 30. 1 Cor. 6, 15. c. 12, 21. - V. 31. 1 Mos. 2, 24. Matth. 19, 5. - V. 33. v. 25. 1 Mos. 16. - C. 6. V. 1. Col. 3, 20. Eph. 5, 22.

2. Ær din Fader og Moder, (hvilket er det første Bud med Forjættelse),

3. at det maa gaae dig vel, og du maa længe leve paa Jorden.

4. Og I Fædre! opirrer ikke Eders Børn, men opføder dem i Tugt og Herrens Formaning.

5. I Tjenere! lyder Eders Herrer efter Kjødet, med Frygt og Bæven, i Eders Hjertes Eenfoldighed, som Christus;

6. ikke med Øientjeneste, som de, der ville tækkes Menneskene, men som Christi Tjenere, saa I gjøre Guds Villie af Hjertet,

7. tjenende med Velvillighed Herren, og ikke Mennesker;

8. vidende, at hvad Godt Enhver gjør, det skal ham gjengjeldes af Herren, hvad heller han er Tjener eller Fri.

9. Og I Herrer, gjører det Samme mod dem, og lader Trusel fare, vidende, at ogsaa I selv have Eders Herre i Himlene, og Persons Anseelse er ikke hos ham.

10. Jovrigt, mine Brødre! vorder stærke i Herren og i hans Vældes Kraft.

11. Iføre Eder Guds fulde Rustning, at I kunne være mægtige til at staae imod Djævelens snedige Anløb.

12. Thi vi have ikke Kamp mod Kjød og Blod, men mod Fyrstendømmer og Magter, mod Verdens Herrer, som regjere i denne Tids Mørke, mod Ondskabens aandelige Hær under Himmelen.

13. Derfor tager Guds fulde Rustning paa, at I kunne gjøre Modstand paa den onde Dag og bestaae, efter at have overvundet Alt.

14. Saa staaer da omgjordede om Eders Lænder med Sandhed, og iførte Retfærdigheds Pantser.

15. Fødderne ombundne med Færdighed i Fredens Evangelium.

16. For Alting griber Troens Skjold, med hvilket I skulle kunne slukke alle den Ondes gloende Pile.

17. Og tager Saliggjørelsens Hjelm og Aandens Sværd, som er Guds Ord;

18. bedende til hver Tid i Aanden med al Bøn og Begjering, aarvaagne til det Samme med al Vaagtighed og Bøn for alle de Hellige,

19. ogsaa for mig, at min Mund maa oplades, og Ordet maa gives mig til at kundgjøre med Frimodighed Evangeliums Hemmelighed,

20. for hvis Skyld jeg er et Sendebud i Lænker, at jeg maa tale med Frimodighed derudi, som mig bør at tale.

21. Men at ogsaa I skulle vide min Tilstand, hvorledes det gaar mig, da skal Tychicus, den elskelige Broder og troe Tjener i Herren, kundgjøre Eder Alt;

V. 2. 2 Mos. 20, 12. Matth. 15, 4. - **V. 3.** Ordsp. 3, 2. - **V. 4.** Col. 3, 21. Ordsp. 19, 18. 5 Mos. 6, 7. 20. Ps. 78, 4. - **V. 5.** *Col. 3, 22.* 1 Petr. 2, 18. Phil. 2, 12. - **V. 7.** *Col. 3, 23.* - **V. 8.** Rom. 2, 6. 1 Cor. 3, 8. - **V. 9.** *Col. 4. 1.* 5 Mos. 10, 17. Job *34, 19. 1 Petr. 1,* 17. - **V. 10.** 1 Cor. *16, 13. 2 Tim. 2, 1.* - **V. 11.** Rom. 13, *12. 2 Cor. 6, 7. c. 10, 4.* 5. 1 Petr. 5, 8. - **V. 12.** Col. 1, 13. - **V. 13.** 2 Cor. 6, 7. c. 10, 4. - **V. 14.** 2 Cor. 6, 7. 1 Petr. 1, 13. Es. 59, 17. 1 Thess. 5, 8. - **V. 15.** c. 2, 14. - **V. 16.** 1 Petr. 5, 9. - **V. 17.** Hebr. 4, 12 Aab. 1, 16. - **V. 18.** Luc. 18, 1. Col. 4, 2 Matth. 24, 42. c. 25, 13. - **V. 19.** Rom. 15 30. Col. 4, 3. 2 Thess. 3, 1 Ap. G. 4, 2 - **V. 20.** 2 Cor. 5, 20. Ap. G. 28, 20. - **V. 21.** Ap. G. 20, 4. Col. 4, 7.

22. hvem jeg haver ſendt til Eder, just for at I ſkulle vide, hvorledes det ſtaaer til hos os, og at han skal troſte Eders Hjerter.
23. Fred med Brødrene, og Kjærlighed med Tro, fra Gud Fader og den Herre Jeſus Chriſtus!
24. Naaden være med alle dem, ſom elſke vor Herre Jeſus Chriſtus i Uforkrænkelighed! Amen.

St. Paulus' Brev til de Philippenſer.

1. Capitel.

(I) Paulus ønſker de Philippenſer Naade, 1. 2. (II) Takker Gud for dem, og beder for dem, 3-11. (III) Lader dem vide, at hans Baand tjene til Evangeliums Fremme, ſtjøndt Mange prædikede Chriſtus ikke af reen Hensigt, men af Avind, 12-17. (IV) Alt ſkulde tjene Paulus til Gode, og han vilde gjerne dø, dog ogſaa gjerne leve for deres Skyld, 18-26. (V) Han formaner dem til Eendrægtighed og Frimodighed, 27-30.

1. Paulus og Timotheus, Jeſu Chriſti Tjenere, til alle de Hellige i Chriſtus Jeſus, ſom ere i Philippi, med Forſtandere og Hjælpere:
2. Naade være med Eder og Fred, fra Gud vor Fader og den Herre Jeſus Chriſtus!
3. Jeg takker min Gud, ſaa ofte jeg tænker paa Eder,
4. idet jeg altid i hver min Bøn beder for Eder alle med Glæde,
5. for Eders Deeltagelſe i Evangelium fra den første Dag indtil nu;
6. fuldeligen forſikret, at han, som begyndte det gode Værk i Eder, vil fuldføre det indtil Jeſu Chriſti Dag.
7. Saaledes bør jeg og mene om Eder alle, efterdi jeg haver Eder i Hjertet, baade under mine Lænker og ved Evangeliums Forſvar og Stadfæſtelſe, Eder alle, ſom ere deelagtige med mig i Naaden.
8. Thi Gud er mit Vidne, hvorledes jeg længes efter Eder alle i Jeſu Chriſti inderlige Kjærlighed.
9. Og derom beder jeg, at Eders Kjærlighed maa fremdeles mere og mere forøges tilligemed Kundſkab og al Skjønſomhed,
10. ſaa I kunne vælge, hvad ſom bedſt er, paa det I maae være rene og uden Anſtød indtil Chriſti Dag,
11. fyldte med Retfærdigheds Frugter, ſom virkes ved Jeſus Chriſtus, Gud til Ære og Lov.
12. Men jeg vil, I ſkulle vide, Brødre! at hvad mig er vederfaret, har mere tjent til Evangeliums Fremme,
13. ſaa at mine Lænker for Chriſti Skyld ere blevne bekjendte i det ganſke Palads og for alle de Øvrige;
14. og at de Fleſte af Brødrene i Herren fik Mod ved mine Baand, og bleve desmere dristige til at tale Ordet uden Frygt.

V. 23. Gal. 5, 6. - **V. 24.** 2 Cor. 13, 13. 1 Cor. 16, 22. - **C. 1. V. 1.** 1 Cor. 1, 2. - **V. 2.** Rom. 1, 7. - **V. 3.** Rom. 1, 8. Eph. 1, 15. 16. 2 Theſſ. 1, 3. 1 Theſſ. 1, 2. **V. 6.** Hebr. 12, 2. 1 Theſſ. 1, 3. Hebr. 13, 2. Phil. 2, 13. 1 Theſſ. 5, 23. 1 Petr. 5, 10. - **V. 7.** Eph. 3, 1. Col. 4, 3. 2 Tim. 1, 8. - **V. 8.** Rom. 1, 9. 2 Cor. 1, 23. Gal. 1, 20. 1 Theſſ. 2, 8. - **V. 9.** 2 Cor. 8, 7. - **V. 10.** 1 Cor. 1, 8. - **V. 11.** Eph. 5, 9. Col. 1, 10. Joh. 15, 4. 5. 8. - **V. 12.** Col. 4, 7. - **V. 14.** Eph. 3, 13. 1 Theſſ. 3, 3.

15. Nogle prædike vel og Chriſtus for Avinds og Kivs Skyld, men Nogle ogſaa af en god Mening.

16. Hine, ſom ſøge Trætte, forkynde Chriſtus ikke reent, men i den Tanke at føie Trængſel til mine Lænker;

17. men disſe gjøre det af Kjærlighed, vidende, at jeg er ſat til at forſvare Evangelium.

18. Men hvad? Chriſtus forkyndes dog paa enhver Maade, være ſig paa Skromt eller i Sandhed; og derover glæder jeg mig, ja vil og glæde mig.

19. Thi jeg veed, at det ſkal geraade mig til Frelſe formedelſt Eders Bøn og Jeſu Chriſti Aands Biſtand,

20. efter min Forlængſel og mit Haab, at jeg i Intet ſtal beſkæmmes, men at Chriſtus ſkal med al Frimodighed, ſom altid, ſaa og nu, forherliges i mit Legeme, være ſig ved Liv eller ved Død.

21. Thi det at leve er mig Chriſtus, og at dø en Vinding.

22. Men derſom det at leve i Kjødet ſkaffer mig Frugt af min Gjerning, ſaa veed jeg ikke, hvad jeg ſkal vælge.

23. Thi jeg ſtaaer beknyttet imellem tvende Ting, idet jeg haver Lyſt til at vandre herfra og være med Chriſtus; thi dette var ſaare meget bedre;

24. men at forblive i Kjødet er mere fornødent for Eders Skyld.

25. Og dette veed jeg og er forſikkret om, at jeg ſkal blive og forblive hos Eder alle til Eders Forfremmelſe og Glæde i Troen,

26. at Eders Roes kan tiltage i Chriſtus Jeſus ved mig, naar jeg atter er tilſtede iblandt Eder.

27. Kun at I vandre værdigen Chriſti Evangelium, ſaa at hvad enten jeg kommer og ſeer Eder, eller er fraværende, jeg dog kan høre om Eder, at I ſtaae faſte i een Aand, og ſtride med mig af een Sjæl for Evangeliums Tro,

28. og ikke lade Eder forfærde i nogen Ting af Modſtanderne, hvilket er dem et Tegn paa Undergang, men Eder paa Frelſe, og dette fra Gud.

29. Thi Eder er det forundt for Chriſti Skyld, ikke alene at troe paa ham, men og at lide for hans Skyld,

30. idet I have den ſamme Kamp, ſom I have ſeet paa mig, og nu høre om mig.

2. Capitel.

(I) Han formaner til inderlig Kjærlighed og Ydmyghed efter Jeſu Exempel, ſom blev fornedret, dog igjen ophøiet, 1-11. (II) De ſtulle omhyggeligen arbeide paa deres Saliggjørelſe, og vandre uſtraffeligen, 12-18. (III) Han haaber ſnart at ſende Timotheus, ja og ſelv at komme, men ſender nu Epaphroditus til dem. 19-30.

1. Er der da nogen Formaning i Chriſtus, er der nogen Opmuntring af Kjærlighed, er der noget Aandens Samfund, er der nogen inderlig Kjærlighed og Barmhjertighed:

V. 17. v. 7. - **V. 19.** 2 Cor. 1, 11. - **V. 20.** *1 Cor. 6, 20.* - **V. 21.** Joh. 14, 6. Ap. G. *3, 15. 1 Cor. 15,* 22. Gal. 2, 20. - **V. 23.** *2 Cor. 5, 8.* - **V. 25.** v. 6. c. 2, 24. - **V. 27.** Eph. 4, 1. Col. 1, 10. 1 Theſſ. 2, 12. c. 4, 1. Rom. 15, 30. - **V. 28.** c. 3, 19. 2 Theſſ. 1, 5. 2 Tim. 2, 11. - **V. 29.** Ap. G. 5, 41. Rom. 5, 3. - **V. 30.** Ap. G. 16, 22. 1a. Col. 2, 1.

2. da fuldkommer min Glæde, saa at I mene det Samme, have den samme Kjærlighed, ere eens sindede, mene Eet;

3. Intet af Lyst til Trætte eller forfængelig Ære, men agter i Ydmyghed hverandre høiere, end Eder selv.

4. Enhver see ikke paa Sit, men Enhver ogsaa paa Andres.

5. Thi det samme Sindelag være i Eder, som og var i Christus Jesus,

6. hvilken, der han var i Guds Skikkelse, ikke holdt det for et Rov at være Gud lig;

7. men han forringede sig selv, idet han tog en Tjeners Skikkelse paa, og blev Mennesker lig;

8. og da han var funden i Skikkelse som et Menneske, fornedrede han sig selv, saa han blev lydig indtil Døden, ja Korsets Død.

9. Derfor haver og Gud høit ophøiet ham, og skjenket ham et Navn, som er over alt Navn,

10. at i Jesu Navn skal hvert Knæ bøie sig, deres i Himmelen og paa Jorden og under Jorden,

11. og hver Tunge skal bekjende, at Jesus Christus er en Herre til Gud Faders Ære.

12. Derfor, mine Elskelige! ligesom I altid have været lydige, saaledes ikke alene som ved min Nærværelse, men nu meget mere i min Fraværelse, arbeider paa Eders egen Saliggjørelse med Frygt og Bæven;

13. thi Gud er den, som virker i Eder baade at ville og at udrette, efter sit Velbehag.

14. Gjører alle Ting uden Knur og Tvivl,

15. at I kunne vorde ustraffelige og rene, Guds ulastelige Børn, midt iblandt den vanartige og forvendte Slægt, iblandt hvilke I skinne som Lys i Verden,

16. idet I holde fast ved Livets Ord, mig til Roes paa Christi Dag, at jeg ikke haver løbet forgjeves, ei heller arbeidet forgjeves.

17. Men om jeg og bliver offret under Eders Troes Offer og Betjening, da glæder jeg mig og glæder mig med Eder alle.

18. Men ligeledes glæder Eder ogsaa, og glæder Eder med mig.

19. Jeg haaber i den Herre Jesus snart at sende Timotheus til Eder, paa det ogsaa jeg kan beroliges ved at erfare, hvorledes det gaaer Eder.

20. Thi jeg haver ingen Ligesindet med mig, der saa oprigtig vil bære Omsorg for hvad Eder angaaer.

21. Thi de søge alle deres Eget, ikke hvad der er Christi Jesu.

22. Men hans prøvede Troskab kjende I, at, ligesom Sønnen sin

C. 2. V. 2. Rom. 12, 16. c. 15, 5. 1 Cor. 1, 10. 1 Petr. 3, 8. - **V. 3.** Gal. 5, 26. Rom. 12, 10. 1 Petr. 5, 5. - **V. 4.** 1 Cor. 10, 24. 33. c. 13, 5. - **V. 5.** Matth. 11, 29. Joh. 13, 15. 1 Cor. 2, 16. 1 Petr. 2, 21. 1 Joh. 2, 6. - **V. 6.** Col. 2, 9. - **V. 7.** Ps. 22, 7. Es. 42, 1. c. 49, 3. Matth. 20, 28. Hebr. 4, 15. - **V. 8.** Hebr. 12, 2 - **V. 9.** Ap. G. 2, 33. 36. Hebr. 2, 9. c. 1, 4. - **V. 10.** Rom. 14, 11. Es. 5, 8. - **V. 11.** Ap. G. 2, 36. Rom. 14, 9. 1 Cor. 8, 6. - **V. 12.** Eph. 6, 5. 1 Petr. 1, 17. - **V. 13.** 2 Cor. 3, 5. Hebr. 13, 21. 2 Cor. 8, 10. - **V. 14.** Joh. 6, 43. Rom. 12, 17. 1 Petr. 4, 9. 1 Tim. 2, 8. - **V. 15.** c. 1, 10. 1 Cor. 5, 10. Eph. 5, 8. - **V. 16.** 2 Tim. 1, 13. Tit. 1, 3. Hebr. 4, 14. 1 Thess. 2, 19. 1 Cor. 9, 24. - **V. 17.** 2 Tim. 4, 6. 2 Cor. 7, 4. - **V. 18.** c. 3, 1. c. 4. - **V. 19.** Ap. G. 16, 1. Phil. 1, 21. - **V. 20.** 1 Cor. 16, 10. - **V. 21.** 1 Cor. 10, 24. c. 13, 5.

Fader, saaledes haver han tjent med mig i Evangelium.

23. Ham haaber jeg derfor at sende strax, naar jeg seer Udgangen paa min Sag.

24. Dog haver jeg den Tillid i Herren, at jeg ogsaa selv snart skal komme.

25. Men jeg agtede fornødent at sende Eder Broderen Epaphroditus, min Medarbeider og Medstrider, men Eders Sendebud, som haver tjent mig i min Nødtørft,

26. efterdi han forlængtes efter Eder alle og var svarligen bekymret, fordi I havde hørt, at han var syg.

27. Han var ogsaa syg og nær Døden; men Gud forbarmede sig over ham, dog ikke alene over ham, men ogsaa over mig, at jeg ikke skulde have Sorg paa Sorg.

28. Derfor sendte jeg ham desto snarere, paa det I atter kunde glædes, naar I see ham, og jeg være mindre sorrigfuld.

29. Annammer ham altsaa i Herren med al Glæde, og holder Saadanne i Ære;

30. thi for Christi Gjernings Skyld kom han Døden nær, der han ikke agtede sit Liv for at erstatte, hvad der savnedes i Eders Tjeneste mod mig.

3. Capitel.

(I) Paulus advarer mod de falske Apostler, som forlade sig paa udvortes Fortrin; han vil ei rose sig af Andet, end af vor Herre Jesus, 1-11. (II) Han søger efter Klenodiet, og vil, de skulle efterfølge ham, 12-17. (III) Han klager over dem, som ere jordiskt sindede, og lærer, hvor de sande Christnes Borgerskab er, 18-21.

1. Ivrigt, mine Brødre, glæder Eder i Herren! At skrive Eder det Samme, er mig ikke til Besvær, men Eder til Bestyrkelse.

2. Seer Hundene, seer de onde Arbeidere, seer Sønderskærelsen!

3. Thi vi ere Omskærelsen, som tjene Gud i Aanden og rose os i Christus Jesus og forlade os ikke paa Kjødet;

4. endskjøndt ogsaa jeg haver det, jeg kunde forlade mig paa, endog i Kjødet. Dersom en Anden synes, han kan forlade sig paa Kjødet, jeg meget mere.

5. Jeg er omskaaren paa den ottende Dag, af Israels Slægt, af Benjamins Stamme, en Hebræer af Hebræere, en Pharisæer efter Loven,

6. som forfulgte Menigheden med Nidkjærhed, som var ustraffelig efter Lovens Retfærdighed.

7. Men hvad der var mig Vinding, det haver jeg for Christi Skyld agtet for Tab,

8. ja sandeligen, jeg agter og [illegible] for Tab mod Christi Jesu min[illegible] Herres Kundskabs Ypperlighed, for hvis Skyld jeg har lidt Tab paa Alt og agter det Skarn at vinde paa det jeg kan vinde Christus,

9. og findes i ham, saa jeg ikke haver min Retfærdighed, den af Loven, men den ved Christi Tro, Ret-

V. 25. c. 4, 18. - **V. 26.** c. 1, 8. - **V. 29.** Rom. 16, 2. 1 Cor. 9, 14. c. 16, 16. Gal. 6, 6. 1 Thess. 5, 12. - **V. 30.** 1 Cor. 16, 17. - **C. 3. V. 1.** c. 2, 18. Jak. 1, 2. 1 Petr. 4, 13. - **V. 2.** 2 Cor. 11, 13. - **V. 3.** Rom. 2, 29. Col. 2, 11. Joh. 4, 24. 1 Cor. 1, 31. - **V. 4.** Ap. G. 23, 6. 2 Cor. 11, fg. - **V. 5.** 1 Mos. 17, 12. 2 Cor. 11, 2. **V. 6.** Ap. G. 8, 3. Gal. 1, 13. fg. - **V. 8.** Matth. 13, 44. - **V. 9.** Joh. 17, 3. - Rom. 3, 21. 22. c. 1, 17. c. 10, 3.

erdigheden af Gud formedelst
roen;
10. at jeg kan kjende ham og
ans Opstandelses Kraft og hans
idelsers Samfund, saa jeg bliver
annet til at ligne ham i hans
)od,
11. om jeg dog kunde naae til de
)ødes Opstandelse.
12. Ikke at jeg haver allerede gre-
et det, eller er allerede fuldkom-
ien; men jeg jager derefter, om
g dog kan gribe det, efterdi jeg
g er greben af Christus Jesus.
13. Brødre! jeg agter ikke mig
lv at have grebet det.
14. Men Eet gjør jeg: forglem-
iende, hvad der er bagved, og
ekkende efter det, som er foran,
er jeg mod Maalet, til det Kle-
)die, som hører til Guds Kald
rovenfra i Christus Jesus.
15. Saa mange nu af os ere
ldkomne, maae have dette Sinde-
g; og ere I ei ganske saaledes
ndede, da skal Gud ogsaa aaben-
re Eder dette.
16. Kun at vi, saavidt vi ere
mne, vandre efter den samme Re-
l, mene det Samme.
17. Vorder mine Efterfølgere,
rødre! og agter paa dem, der
ndre saaledes, som I have os til
empel.
18. Thi Mange vandre, hvilke jeg
te haver sagt Eder, og endnu siger
med Taarer, at være Christi Korses
Fjender,
19. hvis Ende er Fordærvelse,
hvis Gud er Bugen, og hvis Ære
er i deres Skjændsel, hvilke tragte
efter de jordiske Ting.
20. Thi vort Borgerskab er i
Himlene, hvorfra vi og forvente
Frelseren, den Herre Jesus Chri-
stus,
21. som skal forvandle vor For-
nedrelses Legeme til at vorde lige-
dannet med hans Herligheds Legeme,
efter den Kraft, ved hvilken han og
kan underlægge sig alle Ting.

4. Capitel.

(I) Han formaner Alle til Bestandighed, og Nogle især til Eendrægtighed, 1-3. (II) De skulle glæde sig, ikke være bekymrede, tragte efter Alt, hvad godt er, 4-9. (III) Han roser deres Gavmildhed mod sig, 10-20 (IV) Beder at hilse, hilser selv fra Adskillige, og ønsker dem Naade, 21-23.

1. Derfor, mine elskelige Brødre, min Forlængsel, min Glæde og Krone! staaer saaledes fast i Herren, I Elskelige!
2. Evodia formaner jeg, og Syntyche formaner jeg at være enige i Herren.
3. Ja, jeg beder dig ogsaa, min retsindige Medbroder! antag dig dem; thi de have stridt med mig i Evangelium tilligemed Clemens og mine øvrige Medarbeidere, hvis Navne ere i Livsens Bog.

V. 10. Rom. 6, 4. fg. c. 8, 17. 1 Petr. 4, - V. 11. Luc. 14, 14. - V. 12. 1 Tim. 12. Joh. 6, 44. c. 12, 32. - V. 14. Luc. 9, 1 Cor. 9, 24. 1 Tim. 6, 12. 2 Tim. 4, 7. Hebr. 12, 14. 1 Petr. 5, 10. Hebr. 3, 1. - V. 15. 1 Cor. 2, 6. c. 14, 20. Col. 2, 10. 1 Cor. 30 - V. 16. Gal. 6, 16. Rom. 12, 16. 15. 5. 1 Cor. 1, 10. - V. 17. 1 Cor. 4, 16. 1, 1. 2 Thess. 3, 9. 1 Petr. 5, 3. - V. 18. Matth. 7, 13. Rom. 16, 17. Gal. 5, 21. c. 6, 12. - V. 19. c. 1, 28. Rom. 16, 18. Hos. 4, 7. 2 Cor. 11, 12. Rom. 8, 5. 6. Col. 3, 2. - V. 20. Eph. 2, 6. Col. 3, 3. Hebr. 13, 14. 1 Thess. 1, 10. c. 4, 16. - V. 21. 1 Cor 15, 43. 49. Matth. 17, 2. 1 Joh. 3, 2. 1 Cor. 15, 27. - C. 4. V. 2. c. 2, 2. c. 3, 16. 1 Petr. 3, 8. - V. 3. c. 1, 21. Ps. 69, 29. Dan. 12, 1. Luc. 10, 20. Rab. 3, 5. c. 13, 8. c. 20, 1

4. Glæder Eder i Herren altid, atter siger jeg: glæder Eder!

5. Eders Sagtmodighed vorde vitterlig for alle Mennesker! Herren er nær.

6. Bærer ikke bekymrede for Noget, men i alle Ting lader Eders Begjæringer fremføres for Gud i Paakaldelse og Bøn med Taksigelse;

7. og Guds Fred, som overgaaer al Forstand, skal bevare Eders Hjerter og Eders Tanker i Christus Jesus.

8. Ivrigt, Brødre! hvadsomhelst der er sandt, hvad der er ærbart, hvad der er retfærdigt, hvad der er reent, hvad der er elskeligt, hvad der har godt Lov, enhver Dyd og enhver Hæder: derpaa giver Agt.

9. Hvad I ogsaa have lært og annammet og hørt og seet paa mig, dette gjører, og Fredens Gud skal være med Eder.

10. Men jeg har høiligen glædet mig i Herren, at I nu omsider have oplivet Eders Omhu for mig; hvortil I og før havde Villie, men manglede Leilighed.

11. Dette siger jeg ikke af Trang; thi jeg haver lært at nøies med det, jeg haver.

12. Jeg forstaaer baade at være fornedret, og jeg forstaaer at have Overflod; i Alt og Hvert er jeg vel erfaren, baade i at mættes og at hungre, baade i at have Overflod og at fattes.

13. Jeg formaaer Alt i Christus, som gjør mig stærk.

14. Dog gjorde I vel, at I deeltoge i min Trængsel.

15. Men I vide det og selv, Philippenser! at ved Evangeliums Begyndelse, der jeg drog ud fra Macedonien, haver ingen Menighed havt Regning med mig over Givet og Modtaget, uden I alene.

16. Thi ogsaa i Thessalonika sendte I mig een Gang, ja to Gange, hvad jeg behøvede.

17. Ikke at jeg attraaer Gaven, men jeg attraaer den Frugt, som kan vorde overflødig til Eders Fordeel.

18. Nu har jeg fuldkommen nok og overflødigt: jeg fik rigeligen, der jeg annammede af Epaphroditus det fra Eder, en velbehagelig Lugt, et antaget Offer, tækkeligt for Gud.

19. Men min Gud skal fuldeligen give Eder Alt, hvad I behøve, efter sin Rigdom, i Herlighed, i Christus Jesus.

20. Ham, vor Gud og Fader, være Ære i al Evighed! Amen.

21. Hilser hver Hellig i Christus Jesus.

22. De Brødre, som ere hos mig, hilse Eder. Alle Hellige hilse Eder, men meest de af Keiserens Huus.

23. Vor Herres Jesu Christi Naade være med Eder alle! Amen.

V. 4. Ps. 32. 11. 2 Cor. 13, 11. 1 Thess 5, 16. - **V. 6.** *Matth. 6, 25. 31.* 1 Petr. 5, 7. *1 Tim. 2, 1.* - **V. 7.** Rom 5, 1. - **V. 8.** *Rom. 12, 17.* c 13 13. - **V. 9.** c 3, 17. *Rom. 15, 33* 2 Thess. 3 16. - **V. 11.** 1 Tim. 6, 8. - **V. 12.** 1 Cor. 4, 11. - **V. 13.** Marc. 9, 23. - **V. 14.** c. 1, 7. - **V. 17.** Rom. 4, 28. 2 Cor. 9, 6. 12. - **V. 18.** c. 2, 25 Gal. 5, 2. Rom 12, 1. 1 Petr. 2, 5. - **V. 19.** 2 Cor. 9, 8. - **V. 20.** 1 Petr 4, 11. - **V. 22.** 2 Cor. 13, 12. - **V. 23.** 1 Cor. 16, 23.

St. Paulus' Brev til de Colossenser.

1. Capitel.

(I) Paulus ønsker de Colossenser Naade, 1. 2. (II) Takker Gud for deres gode Tilstand, 3-8. (III) Beder for deres Fremgang, 9-14. (IV) Taler om Christi Person og Forligelses-Embede, 15-20. (V) Om deres Forligelse ved Christus, i hvis Naade de skulde blive bestandige; hvorpaa Paulus arbeider, 21-29.

1. Paulus, Jesu Christi Apostel ved Guds Villie, og Broderen Timotheus,

2. til de Hellige i Colossen, de troende Brødre i Christus: Naade være med Eder og Fred, fra Gud vor Fader og den Herre Jesus Christus!

3. Vi takke Gud og vor Herres Jesu Christi Fader, idet vi altid bede for Eder,

4. da vi have hørt om Eders Tro i Christus Jesus og Eders Kjærlighed til alle Hellige,

5. for det Haab, som Eder er henlagt i Himlene, om hvilket I have allerede hørt i Evangeliums Sandheds Ord,

6. hvilket er kommet til Eder, som og i den ganske Verden, og er frugtbringende, ligesom og iblandt Eder fra den Dag, I hørte og erkjendte Guds Naade i Sandhed;

7. ligesom I og have lært af Epaphras, vor elskelige Medarbeider, hvilken er en tro Christi Tjener for Eder,

8. som ogsaa gav os Eders Kjærlighed i Aanden tilkjende.

9. Derfor aflade vi og ikke fra den Dag; vi hørte det, at bede for Eder og begjære, at I maatte fyldes med hans Villies Erkjendelse i al Visdom og aandelig Forstand,

10. at I kunne omgaaes værdeligen for Herren til al Behagelighed, og være frugtbare paa al god Gjerning, og voxe til Guds Erkjendelse;

11. styrkede med al Styrke efter hans Herligheds Kraft til al Taalmodighed og Langmodighed med Glæde;

12. takkende Faderen, som gjorde os dygtige til de Helliges Arvedeel i Lyset,

13. som friede os af Mørkets Magt, og oversatte os i sin elskelige Søns Rige,

14. i hvem vi have Forløsning ved hans Blod, nemlig Syndernes Forladelse;

15. hvilken er den usynlige Guds Billede, al Skabningens Førstefødte;

16. thi ved ham ere alle Ting skabte, de i Himlene og de paa Jorden, de synlige og usynlige, være sig Throner eller Herredømmer eller Fyrstendømmer eller Magter; alle

V. 1. V. 1. 2 Cor. 1, 1. - **V. 2.** Rom. 1, 7. 1 Cor 1, 3. - **V. 3.** Eph. 1, 15. 16. fg. - **V. 4.** Philem. v. 5. - **V. 5.** 1 Petr. 1, 4. Eph. 1, 13. - **V. 6.** v. 23. Rom. 10, 18. Ap. G. 6, 7. c. 12, 24. - **V. 7.** c. 4, 12. - **V. 9.** *1 Cor. 1, 5. Eph. 5,* 10. - **V. 10.** *Eph. 4, 1. 1 Thess. 2,* 12. Joh. 15, 16. *Phil. 1, 11. 2 Petr. 3, 18.* - **V. 11.** 1 Cor. 16, 13. Eph. 1, 19. c. 3, 16. c. 4, 2. - **V. 12.** 2 Cor. 3, 6. Ap. G. 26, 18. - **V. 13.** Eph. 2, 2. c. 6, 12. Hebr. 2, 14. Matth. 3, 17. 1 Thess. 2, 12. 2 Petr. 1, 17. - **V. 14.** Eph. 1, 7. Ap. G. 20, 28. 1 Petr. 1, 19. - **V. 15.** Joh. 14, 9. Phil. 2, 6. Hebr. 1, 3. Rom. 8, 29. - **V. 16.** Ps. 33, 6. Joh. 1, 3. Hebr. 1, 2. Rom 8, 38. Eph. 1, 21. Rom. 11, 36.

4. Glæder Eder i Herren altid, atter siger jeg: glæder Eder!

5. Eders Sagtmodighed vorde vitterlig for alle Mennesker! Herren er nær.

6. Bærer ikke bekymrede for Noget, men i alle Ting lader Eders Begjæringer fremføres for Gud i Paakaldelse og Bøn med Taksigelse;

7. og Guds Fred, som overgaaer al Forstand, skal bevare Eders Hjerter og Eders Tanker i Christus Jesus.

8. Ivrigt, Brødre! hvadsomhelst der er sandt, hvad der er ærbart, hvad der er retfærdigt, hvad der er reent, hvad der er elskeligt, hvad der har godt Lov, enhver Dyd og enhver Hæder: derpaa giver Agt.

9. Hvad I ogsaa have lært og annammet og hørt og seet paa mig, dette gjører, og Fredens Gud skal være med Eder.

10. Men jeg har høiligen glædet mig i Herren, at I nu omsider have oplivet Eders Omhu for mig; hvortil I og før havde Villie, men manglede Leilighed.

11. Dette siger jeg ikke af Trang; thi jeg haver lært at nøies med det, jeg haver.

12. Jeg forstaaer baade at være fornedret, og jeg forstaaer at have Overflod; i Alt og Hvert er jeg vel erfaren, baade i at mættes og at hungre, baade i at have Overflod og at fattes.

13. Jeg formaaer Alt i Christus, som gjør mig stærk.

14. Dog gjorde I vel, at I deeltoge i min Trængsel.

15. Men I vide det og selv, Philippenser! at ved Evangeliums Begyndelse, der jeg drog ud fra Macedonien, haver ingen Menighed havt Regning med mig over Givet og Modtaget, uden I alene.

16. Thi ogsaa i Thessalonika sendte I mig een Gang, ja to Gange, hvad jeg behøvede.

17. Ikke at jeg attraaer Gaven, men jeg attraaer den Frugt, som kan vorde overflødig til Eders Fordeel.

18. Nu har jeg fuldkommen nok og overflødigt: jeg fik rigeligen, der jeg annammede af Epaphroditus det fra Eder, en velbehagelig Lugt, et antaget Offer, tækkeligt for Gud.

19. Men min Gud skal fuldeligen give Eder Alt, hvad I behøve, efter sin Rigdom, i Herlighed, i Christus Jesus.

20. Ham, vor Gud og Fader, være Ære i al Evighed! Amen.

21. Hilser hver Hellig i Christus Jesus.

22. De Brødre, som ere hos mig, hilse Eder. Alle Hellige hilse Eder, men meest de af Keiserens Huus.

23. Vor Herres Jesu Christi Naade være med Eder alle! Amen.

V. 4. Ps. 32. 11. 2 Cor. 13, 11. 1 Thess 5, 16. - *V. 6. Matth.* 6, 25. 31. 1 Petr. 5, 7. 1 Tim. 2, 1. - *V. 7.* Rom 5, 1. - *V. 8. Rom. 12, 17.* c 13 13. - *V. 9.* c 3, 17. *Rom. 15, 33* 2 Thess. 3 16. - *V. 11.* 1 Tim. 6, 8. - *V. 12.* 1 Cor. 4, 11. - *V. 13.* Marc. 9, 23. - *V. 14.* c. 1, 7. - *V. 17.* Rom. 4, 28. 2 Cor. 9, 6. 12. - *V. 18.* c. 2, 25 *Ps.* 5, 2. Rom 12, 1. 1 Petr. 2, 5. - *V. 19.* 2 Cor. 9, 8. - *V. 20.* 1 Petr 4, 11. - *V. 23.* 2 Cor. 13, 12. - *V. 23.* 1 Cor. 16, 24.

hele Rigdom, til Erkjendelse af Guds Faderens og Christi Hemmelighed,

3. i hvem alle Viisdommens og Kundskabens Skatte ere skjulte.

4. Men dette siger jeg, paa det Ingen skal bedrage Eder med lokkende Tale.

5. Thi om jeg endog er fraværende med Legemet, saa er jeg dog hos Eder i Aanden, og glæder mig, idet jeg seer Eders Orden og Fasthed af Eders Tro paa Christus.

6. Derfor, ligesom I have antaget Christus Jesus, Herren, saa omgaaes i ham,

7. rodfæstede og opbygte i ham, og stadfæstede i Troen, ligesom I ere lærte, voxende i den med Taksigelse.

8. Seer til, at ikke Nogen gjør Eder til Rov ved verdslig Viisdom og tomt Bedrageri, efter Menneskers Sætninger, efter Verdens Børne-Lærdom, og ikke efter Christus.

9. Thi i ham boer al Guddommens Fylde legemligen.

10. Og I have al Fylde i ham, som er Hovedet for al Fyrstendømme og Magt.

11. I ham ere I og omskaarne med en Omskærelse, som ikke er gjort med Hænder, ved Afførelse af det syndige Legeme i Kjødet, ved Christi Omskærelse,

12. begravne med ham i Daaben; i ham ere I og medopreiste formedelst Troen paa Guds Kraft, som opreiste ham fra de Døde.

13. Ogsaa Eder, som vare døde i Overtrædelserne og i Eders Kjøds Forhud, gjorde han levende tillige med ham, idet han tilgav Eder alle Overtrædelserne,

14. og udslettede den Haandskrift, som os angik, med dens Anordninger, hvilken var os imod, og bortog den, idet han naglede den til Korset,

15. og afvæbnede Fyrstendømmer og Magter og viste dem aabenbarligen til Skue, der han førte dem i Triumph ved ham.

16. Derfor dømme Ingen Eder i Mad eller i Drikke, eller i Hensende til Høitider eller Ny-Maaner eller Sabbater;

17. hvilket er en Skygge af det, som skulde komme, men Legemet er Christi.

18. Lader Ingen tage Klenodiet fra Eder, som finder Behag i Ydmygelse og Engles Dyrkelse, indladende sig i Ting, som han ikke haver seet, forfængeligen opblæst af sit kjødelige Sind,

19. og ikke holdende fast ved Hovedet, af hvilket det ganske Legeme, understøttet og sammenføiet ved Ledemod og Baand, voxer en guddommelig Vext.

20. Dersom I da ere afdøde med Christus fra Verdens Børne-Lær-

---

V. 4. Eph. 5, 6. Col. 2, 18. - **V. 5.** 1 Cor. 5, 3. c. 14, 40. Col. 1, 23. - **V. 6.** 1 Thess. 4, 1. - **V. 7.** Eph. 2, 22. Col. 3, 15. 1 Thess. 5, 18. - **V. 8.** Matth. 15, 9. Gal. 4, 3. 9. - **V. 9.** Joh. 1, 14. c. 14, 10 fg. c. 16, 15. Col. 1, 19. - **V. 10.** Joh. 1, 16. Eph. 1, 21. - **V. 11.** 5 Mos. 10. 16. Jer. 4, 4. Rom. 6, 6. Eph. 4, 22. - **V. 12.** Rom. 6, 4. Gal. 3, 27. Eph. 1, 19. c. 3, 7. - **V. 13.** Eph. 2, 1. 5. 14. Luc. 7, 42. 47. - **V. 14.** Eph. 2, 15. 1 Petr. 2, 24. - **V. 15.** Joh. 12, 31. - **V. 16.** Rom. 14, 2. 3. - **V. 17.** Hebr. 8, 5. c. 10, 1. - **V. 18.** Jer. 29, 8. Matr. 13, 5. Eph. 5, 6. 2 Thess. 2, 3. - **V. 19.** Eph. 4, 15. 16. - **V. 20.** Rom. 6, 2. 3. c. 7, Gal. 2, 19. c. 4, 3. 9.

paa det han kan have at meddele dem, som have behov.

29. Ingen raadden Snak udgaae af Eders Mund, men saadan Tale, som er god til fornøden Opbyggelse, at den kan skaffe dem Naade, som høre derpaa;

30. og bedrøver ikke Guds hellige Aand, med hvilken I ere beseglede til Forløsningens Dag.

31. Al Bitterhed og Hidsighed og Vrede og Skrigen og Bespottelse blive langt fra Eder, med al Ondskab.

32. Men værer velvillige mod hverandre, barmhjertige, tilgivende hverandre, ligesom og Gud haver tilgivet Eder i Christus.

5. Capitel.

(I) De skulle være Guds og Christi Efterfølgere i Kjærlighed, 1. 2. (II) Aflægge al Urenhed, omgaaes i Lyset og i Aanden, 3-21. (III) Ægtefolk skulle iagttage deres Pligter som de, der ere et Billede paa Christi hellige Forening med Menigheden, 22-33.

1. Værer derfor Guds Efterfølgere, som elskelige Børn,

2. og omgaaes i Kjærlighed, ligesom og Christus elskede os og gav sig selv hen for os til en Gave, et Slagtoffer, Gud til en velbehagelig Lugt.

3. Men Horeri og al Urenhed eller Gjerrighed nævnes end ikke iblandt Eder, som det sømmer de Hellige,

4. og ublu Væsen og gjækkelig Snak eller letfærdig Skjemt, som alt er utilbørligt; men hellere Takssigelse.

5. Thi dette vide I, at ingen Skjørlevner eller Ureen eller Gjerrig, hvilken er en Afgudsdyrker, haver Arv i Christi og Guds Rige.

6. Ingen forføre Eder med forfængelige Ord; thi for Saadant kommer Guds Vrede over Vantroens Børn.

7. Derfor vorder ikke deelagtige med dem.

8. Thi I vare forhen Mørkhed, men nu ere I et Lys i Herren; omgaaes som Lysets Børn,

9. (men Lysets Frugt viser sig i al Godhed og Retfærdighed og Sandhed),

10. saa I prøve, hvad som er velbehageligt for Herren.

11. Og haver ikke Samfund med Mørkets ufrugtbare Gjerninger, men straffer dem heller;

12. thi hvad der lønligen bedrives af dem, er skammeligt endog at sige.

13. Men alt dette, naar det straffes, aabenbares ved Lyset; thi alt det, som aabenbarer, er Lys.

14. Derfor hedder det: vaagn op, du, som sover, og staa op fra de Døde, og Christus skal lyse for dig!

V. 29. Matth. 12, 36. Eph. 5, 4. 6. Col. 3, 16. - V. 30. Luc. 21, 28. 2 Cor. 1, 22. Eph. 1, 14. - V. 31. Col. 3, 8. 19. - V. 32. Phil. 2, 1. 1 Petr. 3, 8. Matth. 6, 14. Col. 3, 13. - C. 5. V. 1. Matth. 5, 45. 48. 1 Petr. 1, 15. 16. - V. 2. Joh. 13, 34. c. 15, 12. Gal. 2, 20. fg. Tit. 2, 14. Hebr. 9, 3. c. 9, 14. - V. 3. Gal. 5 19. 1 Cor. 6, 15. - V. 4. c. 4, 29. 1 Thess. 5, 18. - V. 5. 1 Cor. 6, 10. Gal. 5, 21. Col. 3, 5. - V. 6. Jer. 29, 8. Matth. 24, 4. c. 12, 37. - V. 8. 1 Thess. 5, 4. 5. Luc. 16, 8. Joh. 12, 36. Phil. 2, 15. - V. 9. Gal. 5, 22. - V. 10. Rom. 12, 2. - V. 11. Rom. 6, 22. 1 Cor. 4, 8. 11. c. 10, 20. 2 Cor. 6, 14. 2 Thess. 3, 14. Rom. 13, 12. Matth. 18, 17. - V. 13. Joh. 3, 20. 21. - V. 14. Es. 60, 1. c. 26, 19. 1 Cor. 15, 34. c. 16, 13. Rom. 6, 4. 5. Col. 3, 1. Es. 9, 2.

15. Seer derfor til, at I omgaaes varligen, ikke som Uvise, men som Vise;

16. og kjøber den beleilige Tid, fordi Dagene ere onde.

17. Derfor værer ikke uforstandige, men som de, der skjønne, hvad Herrens Villie er.

18. Og drikker Eder ikke drukne af Viin, i hvilket der er Ryggesløshed, men bliver fyldte af Aanden,

19. og taler hverandre til med Psalmer og Lovsange og aandelige Viser, og synger og leger for Herren i Eders Hjerte;

20. og siger altid Gud og Faderen Tak for alle Ting i vor Herres Jesu Christi Navn,

21. og værer hverandre underdanige i Guds Frygt.

22. I Kvinder! værer Eders egne Mænd underdanige, som Herren;

23. thi Manden er Kvindens Hoved, ligesom og Christus er Menighedens Hoved, og han er sit Legems Saliggjører.

24. Men ligesom Menigheden er Christus underdanig, saaledes skulle og Kvinderne være deres egne Mænd underdanige i alle Ting.

25. I Mænd! elsker Eders Hustruer, ligesom og Christus elskede Menigheden og hengav sig selv for den,

26. paa det han kunde hellige den, og han rensede den formedelst Vandbadet ved Ordet,

27. at han maatte fremstille sig den, en herlig Menighed, som ikke haver Plet eller Rynke eller noget deslige, men at den maatte være hellig og ustraffelig.

28. Saaledes ere Mændene skyldige at elske deres Hustruer som deres egne Legemer; hvo som elsker sin Hustru, elsker sig selv.

29. Ingen hadede jo nogensinde sit eget Kjød, men føder og vederkvæger det, ligesom og Herren Menigheden.

30. Thi vi ere hans Legemes Lemmer, af hans Kjød og af hans Been.

31. Derfor skal Manden forlade sin Fader og Moder, og blive fast hos sin Hustru, og de To skulle være eet Kjød.

32. Denne Hemmelighed er stor; jeg taler nemlig om Herren og Menigheden.

33. Dog I ogsaa, hver især elske sin Hustru som sig selv; men Hustruen have Ærefrygt for Manden.

6. Capitel.

(I) Børns og Forældres, Tjeneres og Herrers Pligt, 1-9. (II) Opmuntring til at iføre sig en Christens Stridsvaaben, og til at bede for de Hellige og for Paulus selv, 10-20. (III) Tychicus skal kundgjøre dem hans Tilstand, 21. 22. (IV) Paulus ønsker dem Guds Naade, 23. 24.

1. I Børn! lyder Eders Forældre i Herren; thi dette er Ret.

V. 15. Ordsp. 14, 8. Matth. 10, 16. Rom. 16, 19. - **V. 16.** Col. 4, 5. Eph. 6, 13. - **V. 17.** Rom. 12, 2. - **V. 18.** Ordsp. 20, 1. 23, 29. Gal. 5, 21. Ap. G. 2, 4. - **V. 19.** Col 3, 16. - **V. 20.** v. 4. 1 Thess. 5, 18. - **V. 21.** 1 Petr. 5, 5. - **V. 22.** 1 Mos. 3, 16. Cor. 11, 3. c. 14, 34. - **V. 23.** c. 1, 22 3. c. 4, 12. 15. Ap. G. 5, 31. 1 Joh. 4, 14. - **V. 24.** Col. 3, 18. - **V. 25.** Col. 3, 19. 1 Petr. 3, 7. Eph. 5, 2. Gal. 1, 4 - **V. 26.** Joh. 17, 17. 1 Joh 1, 7. Tit. 3, 5. - **V. 27.** Hi. 45, 14. Eph. 1, 4. Col. 1, 22. - **V. 28.** 3 Mos. 19, 18. - **V. 29.** c. 4, 16. - **V. 30.** 1 Cor. 6, 15. c. 12, 27. - **V. 31.** 1 Mos. 24. Matth. 19, 5. - **V. 33.** v. 28. 1 Mos. 16. - **C. 6. V. 1.** Col. 3, 20. Eph. 5, 2

dom, hvi besværes I da med Anordninger, som de, der leve i Verden:

21. rør ikke, smag ikke, tag ikke derpaa!

22. hvilket alt er til Fordærvelse, naar det bruges efter Menneskenes Bud og Lærdomme;

23. hvilket vel har Skin af Viisdom i selvgjort Dyrkelse og Ydmygelse, og idet Legemet ikke spares og ikke holdes i Ære, til Kjødets Mættelse.

3. Capitel.

(I) De skulle søge det, som er oventil, hvor Christus, deres Liv, er; døde de jordiske Lemmer, afføre det gamle, iføre det nye Menneske, 1-11. (II) Særdeles bestitte sig paa inderlig Barmhjertighed og Kjærlighed; gjøre alle Ting efter Christi Ord og i Jesu Navn, 12-17. (III) Hustruers. Mænds, Børns, Fædres, Tjeneres og Herrers Pligter, 18-25. c. 4, 1.

1. Ere I altsaa opreiste med Christus, da søger det, som er oventil, hvor Christus sidder hos Guds høire Haand.

2. Tragter efter det, som er oventil, ikke efter det, som er paa Jorden.

3. Thi I ere døde, og Eders Liv er skjult med Christus i Gud.

4. Naar Christus, vort Liv, aabenbares, da skulle ogsaa I aabenbares med ham i Herlighed.

5. Døder derfor Eders jordiske Lemmer, Horeri, Ureenhed, Blødagtighed, ond Lyst og Gjerrighed, som er en Afgudsdyrkelse;

6. for hvis Skyld Guds Vrede kommer over Vantroens Børn,

7. blandt hvilke I ogsaa fordum vandrede, da I levede derudi.

8. Men nu aflægger ogsaa I alle disse Ting, Vrede, Hidsighed, Ondskab, Bespottelse, slem Snak af Eders Mund.

9. Lyver ikke mod hverandre, I som have afført det gamle Menneske med dets Gjerninger,

10. og iført det nye, som fornyes til Erkjendelse efter hans Billede, som skabte det;

11. hvor der ikke er Forskjel paa Græker og Jøde, Omskærelse og Forhud, Barbar, Skythe, Træl, Fri, men Christus er Alt og i Alle.

12. Saa iører Eder da, som Guds Udvalgte, Hellige og Elskte, inderlig Barmhjertighed, Godhed, Ydmyghed, Sagtmodighed, Langmodighed,

13. saa I fordrage hverandre og tilgive hverandre, dersom Nogen haver Klagemaal imod Nogen; ligesom og Christus tilgav Eder, saaledes og I.

14. Men fremfor alt dette iører Eder Kjærligheden; thi denne er Fuldkommenhedens Baand.

15. Og Guds Fred seire i Eders

V. 21. 1 Tim. 4, 1. 4. - **V. 22.** Tit. 1, 14. - **V. 23.** 1 Tim. 5, 23. - **C. 3. V. 1.** Rom. 6, 5. Eph. 2, 6. c. 1, 20. - **V. 2.** Matth. 6, 33. 1 Petr. 2, 24. - **V. 3.** 2 Cor. 5, 7. Gal. 2, 20. - **V. 4.** Phil. 1, 21. c. 3, 21. 1 Cor. 15, 43. - **V. 5.** Matth. 18, 8. Rom. 6, 13 Eph. 5, 3. 1 Thess. 4, 5. Eph. 5, 5. - **V. 6.** 1 Cor. 6, 10. Gal. 5, 19. Eph. 5, 6. - **V. 7.** Rom. 6, 19. 20. c. 7, 5. 1 Cor. 6, 11. Tit. 3, 3. - **V. 8.** 2 Cor. 7, 1. Eph. 4, 22. Jak. 1, 21. 1 Petr. 2, 1. - **V. 9.** Sach. 8, 16. Col. 2, 11. - **V. 10.** Eph. 4, 23. 24. - **V. 11.** Rom. 10, 12. Gal. 3, 28. c. 5, 6. 1 Cor. 14, 11. Eph. 1, 10. - **V. 12.** 1 Thess. 1, 4. 1 Petr. 2, 9. Matth. 11, 29. Gal. 5, 22. - **V. 13.** Eph. 4, 2. 32. Matth. 6, 14. - **V. 14.** Joh. 13, 34. c. 15, 12. Eph. 4, 3. Col. 2, 2. - **V. 15.** Phil. 4, 7. Col. 2, 7.

22. hvem jeg haver ſendt til Eder, juſt for at I ſkulle vide, hvorledes det ſtaaer til hos os, og at han ſkal troſte Eders Hjerter.

23. Fred med Brødrene, og Kjærlighed med Tro, fra Gud Fader og den Herre Jeſus Chriſtus!

24. Naaden være med alle dem, ſom elſke vor Herre Jeſus Chriſtus i Uforkrænkelighed! Amen.

St. Paulus' Brev til de Philippenſer.

1. Capitel.

(I) Paulus ønſker de Philippenſer Naade, 1. 2. (II) Takker Gud for dem, og beder for dem, 3-11. (III) Lader dem vide, at hans Baand tjene til Evangeliums Fremme, ſjøndt Mange prædikede Chriſtus ikke af reen Hensigt, men af Avind, 12-17. (IV) Alt ſkulde tjene Paulus til Gode, og han vilde gjerne dø, dog ogſaa gjerne leve for deres Skyld, 18-26. (V) Han formaner dem til Eendragtighed og Frimodighed, 27-30.

1. Paulus og Timotheus, Jeſu Chriſti Tjenere, til alle de Hellige i Chriſtus Jeſus, ſom ere i Philippi, med Forſtandere og Hjælpere:

2. Naade være med Eder og Fred, fra Gud vor Fader og den Herre Jeſus Chriſtus!

3. Jeg takker min Gud, ſaa ofte jeg tænker paa Eder,

4. idet jeg altid i hver min Bøn beder for Eder alle med Glæde,

5. for Eders Deeltagelſe i Evangelium fra den første Dag indtil nu;

6. fuldeligen forſikkret, at han, ſom begyndte det gode Værk i Eder, vil fuldføre det indtil Jeſu Chriſti Dag.

7. Saaledes bør jeg og mene om Eder alle, efterdi jeg haver Eder i Hjertet, baade under mine Lænker og ved Evangeliums Forſvar og Stadfæſtelſe, Eder alle, ſom ere deelagtige med mig i Naaden.

8. Thi Gud er mit Vidne, hvorledes jeg længes efter Eder alle i Jeſu Chriſti inderlige Kjærlighed.

9. Og derom beder jeg, at Eders Kjærlighed maa fremdeles mere og mere forøges tilligemed Kundſkab og al Skjønſomhed,

10. ſaa I kunne vælge, hvad ſom bedſt er, paa det I maae være rene og uden Anſtød indtil Chriſti Dag,

11. fyldte med Retfærdigheds Frugter, ſom virkes ved Jeſus Chriſtus, Gud til Ære og Lov.

12. Men jeg vil, I ſkulle vide, Brødre! at hvad mig er vederfaret, har mere tjent til Evangeliums Fremme,

13. ſaa at mine Lænker for Chriſti Skyld ere blevne bekjendte i det ganſke Palads og for alle de Øvrige;

14. og at de Fleſte af Brødrene i Herren ſik Mod ved mine Baand, og bleve desmere driſtige til at tale Ordet uden Frygt.

V. 23. Gal. 5, 6. - V. 24. 2 Cor. 13, 13. 1 Cor. 16, 22. - C. 1. V. 1. 1 Cor. 1, 2 - V. 2. Rom. 1, 7. - V. 3. Rom. 1, 8. Eph. 1, 15. 16. 2 Theſſ. 1, 3. 1 Theſſ. 1, 2 - V. 6. Hebr. 12, 2 1 Theſſ. 1, 3. Hebr. 13, 21. Phil. 2, 13. 1 Theſſ. 5, 23. 1 Petr. 5, 10. - V. 7. Eph. 3, 1. Col. 4, 3. 2 Tim. 1, 8. - V. 8. Rom. 1, 9. 2 Cor. 1, 23. Gal. 1, 20. 1 Theſſ. 2, 8. - V. 9. 2 Cor. 8, 7. - V. 10. 1 Cor. 1, 8. - V. 11. Eph. 5, 9. Col. 1, Joh. 15. 4. 5. 8. - V. 12. Col. 4, 7. - 14. Eph. 3, 13. 1 Theſſ. 3, 3.

15. Nogle prædike vel og Chriſtus for Avinds og Kivs Skyld, men Nogle ogſaa af en god Mening.

16. Hine, ſom ſøge Trætte, forkynde Chriſtus ikke reent, men i den Tanke at føie Trængſel til mine Lænker;

17. men diſſe gjøre det af Kjærlighed, vidende, at jeg er ſat til at forſvare Evangelium.

18. Men hvad? Chriſtus forkyndes dog paa enhver Maade, være ſig paa Skrømt eller i Sandhed; og derover glæder jeg mig, ja vil og glæde mig.

19. Thi jeg veed, at det ſkal geraade mig til Frelſe formedelſt Eders Bøn og Jeſu Chriſti Aands Biſtand,

20. efter min Forlængſel og mit Haab, at jeg i Intet ſkal beſkæmmes, men at Chriſtus ſkal med al Frimodighed, ſom altid, ſaa og nu, forherliges i mit Legeme, være ſig ved Liv eller ved Død.

21. Thi det at leve er mig Chriſtus, og at dø en Vinding.

22. Men derſom det at leve i Kjødet ſkaffer mig Frugt af min Gjerning, ſaa veed jeg ikke, hvad jeg ſkal vælge.

23. Thi jeg ſtaaer beknyttet imellem tvende Ting, idet jeg haver Lyſt til at vandre herfra og være med Chriſtus; thi dette var ſaare meget bedre;

24. men at forblive i Kjødet er mere fornødent for Eders Skyld.

25. Og dette veed jeg og er forſikkret om, at jeg ſkal blive og forblive hos Eder alle til Eders Forfremmelſe og Glæde i Troen,

26. at Eders Roes kan tiltage i Chriſtus Jeſus ved mig, naar jeg atter er tilſtede iblandt Eder.

27. Kun at I vandre værdigen Chriſti Evangelium, ſaa at hvadenten jeg kommer og ſeer Eder, eller er fraværende, jeg dog kan høre om Eder, at I ſtaae faſte i een Aand, og ſtride med mig af een Sjæl for Evangeliums Tro,

28. og ikke lade Eder forfærde i nogen Ting af Modſtanderne, hvilket er dem et Tegn paa Undergang, men Eder paa Frelſe, og dette fra Gud.

29. Thi Eder er det forundt for Chriſti Skyld, ikke alene at troe paa ham, men og at lide for hans Skyld,

30. idet I have den ſamme Kamp, ſom I have ſeet paa mig, og nu høre om mig.

2. Capitel.

(I) Han formaner til inderlig Kjærlighed og Ydmyghed efter Jeſu Exempel, ſom blev fornedret, dog igjen ophøiet, 1-11. (II) De ſkulle omhyggeligen arbeide paa deres Saliggjørelſe, og vandre uſtraffeligen, 12-18. (III) Han haaber ſnart at ſende Timotheus, ja og ſelv at komme, men ſender nu Epaphroditus til dem. 19-30.

1. Er der da nogen Formaning i Chriſtus, er der nogen Opmuntring af Kjærlighed, er der noget Aandens Samfund, er der nogen inderlig Kjærlighed og Barmhjertighed:

V. **17.** *v.* 7. - **V. 19.** 2 Cor. 1, 11. - **V. 20.** *1 Cor. 6, 20.* - **V. 21.** Joh. 14, 6. Ap. G. 3. 15. *1 Cor. 15, 22.* Gal. 2, 20. - **V. 23.** *Cor. 5, 8.* - **V. 25.** *v.* 6. c. 2, 24. - **V.** *2 Cor. 1, 14.* c. 5, **12.** - **V. 27.** Eph. 4, 1. Col. 1, 10. 1 Theſſ. 2, 12. c. 4, 1. Rom. 15, 30. - **V. 28.** c. 3. 19. 2 Theſſ. 1, 5. 2 Tim. 2, 11. - **V. 29.** Ap. G. 5, 41. Rom. 5, 3. - **V. 30.** Ap. G. 16, 22. 1a. Col. 2, 1. -

2. da fuldkommer min Glæde, ſaa at I mene det Samme, have den ſamme Kjærlighed, ere eens ſindede, mene Eet;

3. Intet af Lyſt til Trætte eller forfængelig Ære, men agter i Ydmyghed hverandre høiere, end Eder ſelv.

4. Enhver ſee ikke paa Sit, men Enhver ogſaa paa Andres.

5. Thi det ſamme Sindelag være Eder, ſom og var i Chriſtus Jeſus,

6. hvilken, der han var i Guds Skikkelſe, ikke holdt det for et Rov at være Gud lig;

7. men han forringede ſig ſelv, idet han tog en Tjeners Skikkelſe paa, og blev Menneſker lig;

8. og da han var funden i Skikkelſe ſom et Menneſke, fornedrede han ſig ſelv, ſaa han blev lydig indtil Døden, ja Korſets Død.

9. Derfor haver og Gud høit opreiet ham, og ſkjenket ham et Navn, ſom er over alt Navn,

10. at i Jeſu Navn ſkal hvert Knæ bøie ſig, deres i Himmelen og paa Jorden og under Jorden,

11. og hver Tunge ſkal bekjende, at Jeſus Chriſtus er en Herre til Gud Faders Ære.

12. Derfor, mine Elſkelige! ligeſom I altid have været lydige, ſaaledes ikke alene ſom ved min Nærværelſe, men nu meget mere i min Fraværelſe, arbeider paa Eders egen Saliggjørelſe med Frygt og Bæven;

13. thi Gud er den, ſom virker i Eder baade at ville og at udrette, efter ſit Velbehag.

14. Gjører alle Ting uden Knur og Tvivl,

15. at I kunne vorde uſtraffelige og rene, Guds ulaſtelige Børn, midt iblandt den vanartige og forvendte Slægt, iblandt hvilke I ſkinne ſom Lys i Verden,

16. idet I holde faſt ved Livets Ord, mig til Roes paa Chriſti Dag, at jeg ikke haver løbet forgjeves, ei heller arbeidet forgjeves.

17. Men om jeg og bliver offret under Eders Troes Offer og Betjening, da glæder jeg mig og glæder mig med Eder alle.

18. Men ligeledes glæder Eder ogſaa, og glæder Eder med mig.

19. Jeg haaber i den Herre Jeſus ſnart at ſende Timotheus til Eder, paa det ogſaa jeg kan beroliges ved at erfare, hvorledes det gaaer Eder.

20. Thi jeg haver ingen Ligeſindet med mig, der ſaa oprigtig vil bære Omſorg for hvad Eder angaaer.

21. Thi de ſøge alle deres Eget, ikke hvad der er Chriſti Jeſu

22. Men hans prøvede Troſkab kjende I, at, ligeſom Sønnen ſin

G. 2. V. 2. Rom. 12, 16. c. 15, 5. 1 Cor. 1, 10. 1 Petr. 3, 8. - **V. 3.** Gal. 5, 26. Rom. 12, 10. 1 Petr. 5, 5. - **V. 4.** 1 Cor. 10, 24. 1 c. 13, 5. - **V. 5.** Matth. 11, 29. Joh. 13, 15. 1 Cor. 2, 16. 1 Petr. 2, 21. 1 Joh. 2, 6. - **V. 6.** Col. 2, 9. - **V. 7.** Pſ. 22, 7. Eſ. 42, 1. c. 49, 3. Matth. 20, 28. Hebr. 4, 15. - **V.** 1 Hebr. 12, 2 - **V. 9.** Ap. G. 2, 33. 36. Hebr. 2, 9. c. 1, 4. - **V. 10.** Rom. 14, 11. Eſ. 5, 8. - **V. 11.** Ap. G. 2, 36. Rom. 14, 9. 1 Cor. 8, 6. - **V. 12.** Eph. 6, 5. 1 Petr. 1, 17. - **V. 13.** 2 Cor. 3, 5. Hebr. 13, 21. 2 Cor. 8, 10. - **V. 14.** Joh. 6, 43. Rom. 12, 17. 1 Petr. 4, 9. 1 Tim. 2, 8. - **V. 15.** c. 1, 10. 1 Cor. 5, 10. Eph. 5, 8. - **V. 16.** 2 Tim. 1, 13. Tit. 1, 9. Hebr. 4, 14. 1 Theſſ. 2, 19. 1 Cor. 9, 24. - **V. 17.** 2 Tim. 4, 6. 2 Cor. 7, 4. - **V. 18.** c. 3, 1. c. 4. - **V. 19.** Ap. G. 16, 1. Phil. 1, 21. - **V. 20.** 1 Cor. 16, 10. - **V. 21.** 1 Cor. 10, 24. c. 13, 5.

heide og Møie; thi Dag og Nat arbeidende, for ikke at være nogen af Eder til Byrde, prædikede vi dog Guds Evangelium iblandt Eder.

10. I ere Vidner og Gud, hvor helligen og retfærdeligen og ustraffeligen vi omgikkes med Eder, I Troende;

11. ligesom I vide, hvorledes vi formanede og trøstede Eder, enhver især, som en Fader sine Børn,

12. og vidnede, at I skulde omgaaes værdeligen for Gud, som kaldte Eder til sit Rige og sin Herlighed.

13. Derfor takke vi og Gud uafladeligen, at, da I annammede det Guds Ord, som I hørte af os, antoge I ikke Menneskers Ord, men, (som det sandeligen er), Guds Ord, hvilket og kraftelig teer sig i Eder, som troe.

14. Thi I, Brødre! ere blevne Efterfølgere af de Guds Menigheder, som ere i Judæa i Christus Jesus, idet I ogsaa have lidt det Samme af Eders Frænder, som de af Jøderne;

15. hvilke baade ihjelsloge den Herre Jesus og deres egne Prophéter, og have forfulgt os, og behage Gud ikke, og ere alle Mennesker imod,

16. og formene os at tale til Hedningerne til deres Frelse, saa at de opfylde deres Synders Maal altid; men Vreden kommer over dem til Fuldendelse.

17. Men vi, Brødre! som en stakket Tid have været skilte fra Eder med Legemet, ikke med Hjertet, vi have gjort os des mere Flid, for at see Eders Ansigt, med megen Forlængsel.

18. Derfor have vi villet komme til Eder (nemlig jeg Paulus) een Gang, ja to Gange, men Satanas haver forhindret os.

19. Thi hvo er vort Haab eller vor Glæde eller vor Ære Krone? Mon ikke ogsaa I, for vor Herre Jesus Christus, i hans Tilkommelse?

20. I ere jo vor Ære og Glæde.

3. Capitel.

(I) Af Omhyggelighed for dem havde han sendt Timotheus til dem, 1-5. (II) Han glæder sig nu og takker Gud for deres Bestandighed, 6-9. (III) Ønsker selv at komme til dem og beder for dem, 10-13.

1. Derfor, efterdi vi ikke længere kunde udholde det, besluttede vi at lades alene tilbage i Athenen;

2. og vi sendte Timotheus, vor Broder og Guds Tjener og vor Medarbeider i Christi Evangelium, for at styrke Eder og formane Eder om Eders Tro,

3. at ikke Nogen skulde blive vankelmodig i disse Trængsler; thi I vide selv, at vi ere dertil bestemte.

4. Thi ogsaa der vi vare hos

V. 10. 1 Tim. 3, 2. - **V. 11.** Ap. G. 20, 20. 31. 1 Thess. 2, 7. - **V. 12.** 1 Mos. 17, 1. Eph. 4, 1. 2 Thess. 1, 11. 1 Petr. 5, 10. - **V. 13.** Matth. 10, 40. Gal. 4, 14. 1 Cor. 2, 5. 1 Thess. 1, 5. - **V. 14.** Ap. G. 17, 5. Hebr. 10, 34. - **V. 15.** Ap. G. 2, 23. Matth. 23, 34. - **V. 16.** Ap. G. 13, 50. c. 19. c. 17, 5. 13. Matth. 23, 32. - **V. 17.** Rom. 1, 11. 1 Thess. 3, 6. - **V. 18.** Rom. 15, 22. - **V. 19.** Phil. 4, 1. 2 Thess. 1, 4. - **C. 3. V. 2.** Ap. G. 17, 14. 15 Phil. 2, 19. Rom. 16, 21. Col. 4, 8. - **V. 3.** Eph. 3, 13. Phil. 1 14. Ap. G. 14, 22. 2 Tim. 3, 12. - **V. 4.** Joh. 14, 25. 26. Ap. G. 17, 1. 1 Petr. 4, 13.

Eder, sagde vi Eder det forud, at vi skulle lide Trængsler; som og er skeet, og I vide.

5. Hvorfor og jeg, der jeg ikke længere kunde udholde det, sendte ham for at erfare Eders Tro, om Fristeren ikke maaskee skulde have fristet Eder, og vort Arbeide blive forgjeves.

6. Men nu, der Timotheus er kommen til os fra Eder og haver forkyndt os til Glæde Eders Tro og Kjærlighed, og at I altid tænke paa os til det Bedste, og forlænges efter at see os, ligesom og vi Eder:

7. saa ere vi derved, Brødre! trøstede ved Eder i al vor Trængsel og Nød, formedelst Eders Tro.

8. Thi nu leve vi, efterdi I staae fast i Herren.

9. Med hvad Tak kunne vi og gjengjelde Gud for Eder, for al den Glæde, med hvilken vi glæde os over Eder for vor Gud,

10. idet vi Nat og Dag indstændigen bede, at vi maatte see Eders Ansigt og raade Bod paa Eders Troes Mangler?

11. Men vor Gud og Fader selv, og vor Herre Jesus Christus styre vor Vei til Eder!

12. Og Eder forfremme og overflødiggjøre Herren i Kjærlighed til hverandre og til Alle, ligesom og vi have den til Eder,

13. paa det Eders Hjerter maae styrkes, at være ustraffelige i Helligheed for Gud og vor Fader, i vor Herres Jesu Christi Tilkommelse med alle hans Hellige!

4. Capitel.

(I) Han formaner dem til at fare fort i Helliggjørelse, 1-8. (II) I Broder-Kjærlighed, 9. 10; og at tage vare paa deres egen Gjerning, 11. 12. (III) Taler om Opstandelsen, 13-18.

1. Ivrigt, Brødre! bede og formane vi Eder i den Herre Jesus, at ligesom I have lært af os, hvorledes det bør Eder at omgaaes og tækkes Gud, I derudi maatte ydermere tiltage.

2. I vide jo, hvordanne Bud vi gave Eder formedelst den Herre Jesus.

3. Thi dette er Guds Villie; Eders Helliggjørelse, at I skulle skye Horeri;

4. at hver af Eder veed at besidde sit Legeme i Hellighed og Ære,

5. ikke i Begjerligheds Brynde, som Hedningerne, der ikke kjende Gud;

6. at Ingen skal undertrykke eller forfordele sin Broder i nogen Handel; thi Herren er Hevner over alt Saadant, som vi og forud have sagt og vidnet for Eder.

7. Thi Gud kaldte os ikke til Ureenhed, men til Helliggjørelse.

8. Hvorfore da, hvo som foragter dette, han foragter ikke et Menneske, men Gud, som og gav sin Hellig-aand i os.

V 5 Col. 4, 8. Matth. 4, 3 1 Cor. 7, 5. - V. 6. c 2. 17. - V. 10. Rom 1, 10 1. Thesſ 2, 17. - V. 12. c. 4, 9. 1 Petr. 1, 22. c 4. 8 - V. 13. 2 Thesſ. 2, 17. Eph. 1, 4. Gal 1, 22. Ap. 14, 5 1 Cor 1, 8. Phil. 1, 10 - C. 4. V. 1. 2 Thesſ. 3. 12. Gal. 5 16. Phil. 1, 27. - V. 2. 2 Cor. 5, 20. - V. 3. Rom. 12, 2. Eph 5, 17. 1 Cor. 6, 15. 18. - V. 4. 1 Cor. 6, 13. 15 - V. 5 Col. 3, 5. 1 Cor 15, 34. Eph. 2, 12. c. 4, 17. 18. - V. 6. 1 Cor. 6, 8. Gal. 5, 21. - V. 7. Joh. 17 19. 1 Cor. 1, 2. - V. 8. Luc. 10, 16. 1 C 7, 40.

9. Men om Broder-Kjærlighed have I ikke behov, at jeg skal skrive Eder til; thi I ere selv lærte af Gud at elske hverandre;

10. ja I gjøre endog det Samme mod alle Brødrene, som ere i hele Macedonien; men vi formane Eder, Brødre! ydermere at tiltage,

11. og at søge Ære i at leve stille og varetage hver sin Gjerning og arbeide med Eders egne Hænder, saasom vi have budet Eder,

12. paa det I maae omgaaes sømmeligen med dem, som ere udenfor, og ikke trænge til Nogen.

13. Men jeg vil ikke, at I skulle være uvidende, Brødre! om de Hensovede, paa det I ikke skulle sørge, som de Andre, der ikke have Haab.

14. Thi dersom vi troe, at Jesus er død og opstanden, da skal og Gud saaledes føre de Hensovede ved Jesus frem med ham.

15. Thi dette sige vi Eder som Herrens Ord, at vi, som leve, som overblive til Herrens Tilkommelse, vi skulle ikke komme forud for de Hensovede.

16. Thi Herren selv skal komme ned af Himmelen med et Anskrig, med Over-Engels Røst og med Guds Basune, og de Døde i Christus skulle opstaae først;

17. derefter skulle vi, som leve, som overblive, rykkes tilligemed dem hen i Skyerne, til at møde Herren i Luften; og saaledes skulle vi altid være med Herren.

18. Saa trøster hverandre med disse Ord!

5. Capitel.

(I) Christi Tilkommelses Tid er skjult; derfor skulle de altid vaage og være vel bevæbnede, 1-10. (II) De skulle formane hverandre, elske deres Lærere, opbygge hverandre, 11-14. (III) Paulus opmuntrer til andre Dyder, og ønsker, at Gud vilde hellige dem aldeles, 15-24. (IV) De skulle bede for ham, hilse Brødrene, lade Alle læse Brevet; han ønsker dem Naade, 25-28.

1. Men om Tid og Stund, Brødre! have I ikke behov, at Eder tilskrives;

2. thi I vide selv grandt, at Herrens Dag kommer som en Tyv om Natten.

3. Thi naar de sige: Fred og Tryghed! da skal Fordærvelsen hasteligen staae over dem, ligesom Veerne over den Frugtsommelige, og de skulle ingenlunde undflye.

4. Men I, Brødre! I ere ikke i Mørket, saa at den Dag skulde som en Tyv komme over Eder.

5. I ere alle Lysets Børn og Dagens Børn, vi ere ikke Nattens Børn, og ei Mørkets.

6. Derfor lader os ikke sove, ligesom de Andre, men lader os vaage og være ædrue.

7. Thi de, som sove, sove om Natten, og de, som ere drukne, ere drukne om Natten.

V. 9. c. 3, 12. 2 Petr. 1, 7. Es. 54, 13. *Joh. 13, 34. c. 15, 12.* 1 Joh. 3, 11. fg. - **V. 11.** *2 Thess. 3, 8. 12.* - **V. 12.** Rom. 13, *13. Col. 4, 5. 1 Petr. 2, 12.* **V. 14.** Rom. *14, 9. 2 Cor. 5, 15.* - **V. 15.** 1 Cor. 15, *15, 23. 51. 52.* - **V. 16.** Matth. 24, 30. *2 Thess. 1, 7. 10. 1 Cor. 15, 52.* - **V. 17.** Aab. 11, 12. Ap. G. 1, 9-11. Joh. 14, 3. c. 17, 24. 2 Cor. 5, 8. - **V. 18.** 2 Cor. 13, 11. - **C. 5. V. 2.** Luc. 12, 39. 2 Petr. 3, 10. - **V. 3.** Jer. 6, 14. c. 8, 11. Luc. 21, 34. - **V. 4.** Eph. 5, 8. Aab. 16, 15 - **V. 5.** Luc. 16, 8. Rom. 13, 12. 13. **V. 6.** Eph. 5, 14. 1 Thess. 4, 13. Luc. 21, 36. 1 Cor. 15, 34.

8. Men lader os, som ere Dagens Børn, være ædrue, iførte Troens og Kjærlighedens Pantser, og som en Hjelm Saliggjørelsens Haab.

9. Thi Gud bestemte os ikke til Vrede, men til at bekomme Saliggjørelse ved vor Herre Jesus Christus,

10. som døde for os, at enten vi vaage eller sove, skulle vi leve tilligemed ham.

11. Formaner derfor hverandre, og opbygger den Ene den Anden, ligesom I og gjøre.

12. Men vi bede Eder, Brødre! at I skjønne paa dem, som arbeide iblandt Eder, og ere Eders Forstandere i Herren og paaminde Eder,

13. og agte dem høiligen i Kjærlighed for deres Gjernings Skyld. Værer fredsommelige indbyrdes.

14. Men vi formane Eder, Brødre! paaminder de Uskikkelige, trøster de Kleinmodige, ophjælper de Skrøbelige, værer langmodige mod Alle.

15. Seer til, at Ingen betaler Nogen Ondt for Ondt, men stræber altid efter det Gode, baade imod hverandre og imod Alle.

16. Værer altid glade.

17. Beder uden Afladelse.

18. Frembærer Taksigelse i alle Ting; thi dette er Guds Villie i Christus Jesus til Eder.

19. Udslukker ikke Aanden.

20. Foragter ikke Prophetier.

21. Prøver alle Ting; beholder det Gode.

22. Skyer det Onde under alle Skikkelser.

23. Men han selv, den Fredens Gud, hellige Eder ganske og aldeles! og gid Eders ganske Aand og Sjæl og Legeme maa bevares ustraffeligen i vor Herres Jesu Christi Tilkommelse!

24. Han er trofast, som Eder kaldte; han skal og gjøre det.

25. Brødre! beder for os.

26. Hilser alle Brødre med et helligt Kys.

27. Jeg besværger Eder ved Herren, at I lade dette Brev læse for alle hellige Brødre.

28. Vor Herres Jesu Christi Naade være med Eder!

Amen.

St. Paulus' andet Brev til de Thessaloniker.

1. Capitel.

(I) Paulus ønsker de Thessaloniker Naade og takker Gud for deres Forfremmelse i det Gode, 1-4. (II) Han trøster dem i deres Trængsler, 5-10. (III) Og beder for dem. 11. 12.

1. Paulus og Silvanus og Ti-

V. 8. Ef. 59, 17. Rom. 13, 12. Eph. 6, 14. 17. - V. 9. Rom. 6, 23. - V. 10. Rom. 14, 8. 9. 2 Cor. 5, 15. - V. 11. Hebr. 10, 24. fg. - V. 12. 1 Cor. 16, 16. 18. Gal. 6, 6. Phil. 2, 29. 1 Tim. 5, 17. - V. 13. 1 Cor. 9, 11. - V. 14. Matth. 18, 15. 2 Thess. 3, 6. 11. *Rom. 14. 1. c. 15, 1.* - V. 15. Ordsp. 17, *13. c. 20, 22. Matth. 5, 39.* Hebr. 12, 14. - V. 16. Luc. 10, 20. Rom. 12, 12. - V. 17. Luc. 18, 1. Col. 4, 2. - V. 18. Eph. 5, 20. Col. 2, 7. - V. 19. Eph. 4, 23. 30. - V. 21. Rom. 2, 18. Phil. 1, 10. - V. 22. Phil. 4, 8. - V. 23. Rom. 15, 33. 1 Cor. 1, 8. Col. 1, 22. - V. 24. 1 Cor. 1, 9. c. 10, 13. 2 Thess. 3, 3. - V. 25. Col. 4, 3. - V. 26. Rom. 16, 16. 1 Cor. 16, 20. - V. 27. 1 Thess. 4, 16. - V. 28. Phil. 4, 23. - C. 1. V. 1 Thess. 1, 1.

motheus til de Thessalonikers Menighed i Gud vor Fader og den Herre Jesus Christus:

2. Naade være med Eder og Fred, fra Gud vor Fader og den Herre Jesus Christus!

3. Vi ere skyldige altid at takke Gud for Eder, Brødre! som tilbørligt er, fordi Eders Tro voxer kraftigen, og Kjærligheden formeres hos Enhver af Eder alle mod hverandre,

4. saa at vi selv rose os af Eder i Guds Menigheder, formedelst Eders Taalmodighed og Tro under alle Eders Forfølgelser og Trængsler, som I fordrage,

5. et Bevis paa Guds retfærdige Dom, at I skulle agtes værdige til Guds Rige, for hvilket I og lide;

6. efterdi det er retfærdigt for Gud at gjengjelde dem Trængsel, som trænge Eder,

7. men Eder, som trænges, Ro med os i den Herres Jesu Aabenbarelse af Himmelen med sin Magtes Engle,

8. med Ilds-Lue, naar han bringer Hevn over dem, som ikke kjende Gud, og over dem, som ikke ere vor Herres Jesu Christi Evangelium lydige,

9. hvilke skulle lide Straf, en evig Fortabelse fra Herrens Ansigt og fra hans Magtes Herlighed,

10. naar han kommer paa hiin Dag, at herliggjøres i sine Hellige og beundres i dem, som troe; thi vort Vidnesbyrd er blevet troet hos Eder.

11. Derfor bede vi ogsaa altid for Eder, at vor Gud vil agte Eder sit Kald værdige, og med Kraft fuldkomme al ham velbehagelig Godhed og Troens Gjerning,

12. paa det vor Herres Jesu Christi Navn maa herliggjøres i Eder, og I udi ham, efter vor Guds og den Herres Jesu Christi Naade.

2. Capitel.

(I) Christi Dag kommer ikke, før Antichristen er kommen, som skal forføre Mange, 1-12. (II) Paulus takker Gud for de Thessaloniker, formaner dem til Bestandighed, og beder for dem, 13-17.

1. Men vi bede Eder, Brødre! angaaende vor Herres Jesu Christi Tilkommelse og vor Forsamling til ham,

2. at I ikke snarligen lade Eder forvilde i Sindet eller forfærde, hverken ved nogen Aand eller ved Lære eller ved Brev, som fra os, som var Christi Dag forhaanden.

3. Lader Ingen bedrage Eder i nogen Maade; thi først maa jo Frafaldet komme, og det Syndens Menneske aabenbares, Fordærvelsens Søn,

4. han, som modsætter og ophøier sig over Alt, hvad der kaldes Gud

V. 2. 1 Cor. 1, 3. fg. - **V. 3.** 1 Thess. 1, 2. 2 Thess. 2, 13. Luc. 17, 5. Col. 2, 7 Tit. 2, 2 - **V. 4.** 2 Cor. 9, 2. 1 Thess. 2, 19. - **V. 5.** Luc. 21, 36. 1 Thess. 2, 14. - **V. 6.** Jer. 51, 24. Sach. 2, 12. - **V. 7.** Matth. 25, 1. 1 Thess. 4, 16. 1 Petr 4, 13. - **V. 8.** Petr 3, 7. Rom. 10, 16 - **V. 9.** Es. 2, Matth. 25, 41. - **V. 10.** Ap. G. 1, 11. Col. 3, 4. Aab. 1, 7. - **V. 11.** 1 Thess. 5, 17. c. 2, 12. Eph. 1, 5. 11. - **V. 12.** 1 Cor. 1, 31. - **C. 2. V. 1.** 1 Thess. 4, 16. 17. - **V. 2.** 1 Joh. 4, 1. - **V. 3.** Jer. 29, 8. Eph. 5, 6. Col. 2, 18. 1 Joh. 2, 18. Aab. 13, 11. - **V. 4.** Dan. 11, 36. Aab. 13. 1. 4. 5. 6. Es. 28, 2.

eller Gudsdyrkelse, saa at han sætter sig i Guds Tempel som en Gud, og udgiver sig for at være en Gud.

5. Komme I ikke ihu, at jeg sagde Eder dette, der jeg endnu var hos Eder?

6. Og I vide, hvad der nu holder ham tilbage, indtil han aabenbares i sin Tid.

7. Thi Uretfærdighedens Hemmelighed yttrer sig allerede krafteligen, alene indtil den, som nu holder ham tilbage, tages bort;

8. og da skal den Uretfærdige aabenbares, hvilken Herren skal fortære med sin Munds Aande og tilintetgjøre ved sin Tilkommelses herlige Aabenbarelse.

9. Hiins Tilkommelse skeer efter Satans Kraft med al Løgnens Magt og Tegn og underlige Gjerninger,

10. og med al Ugudelighedens Bedrag iblandt dem, som fortabes, fordi de ikke annammede Sandheds Kjærlighed til deres Frelse.

11. Derfor skal Gud og sende dem kraftige Vildfarelser, at de skulle troe Løgnen,

12. paa det Alle skulle dømmes, som ikke troede Sandheden, men havde Velbehag i Uretfærdighed.

13. Men vi ere skyldige at takke Gud altid for Eder, Brødre, elskte af Herren! at Gud haver udvalgt Eder af Begyndelsen til Salighed i Aandens Helliggjørelse og Sandheds Tro,

14. hvortil han kaldte Eder ved vort Evangelium, til at erholde vor Herres Jesu Christi Herlighed.

15. Derfor Brødre! staaer fast og holder hardt ved de Lærdomme, som I have annammet, være sig ved vor Tale eller vort Brev.

16. Men han, vor Herre Jesus Christus, og vor Gud og Fader, som os haver elsket og givet os en evig Trøst og et godt Haab i Naade,

17. han trøste Eders Hjerter, og styrke Eder i al god Tale og Gjerning!

3. Capitel.

(I) De skulle bede for ham, 1. 2. (II) Han trøster og formaner dem og beder for dem, 3-5. (III) De skulle holde sig fra de Uskikkelige, tænke paa hans Exempel, flittig arbeide, og gjøre det Gode, 6-13. (IV) Hvorledes de Ulydige skulle bestræmmes og formanes, 14. 15. (V) Hilsen og Ønske, 16-18.

1. Ivrigt, Brødre! beder for os, at Herrens Ord maa have Løb og prises, ligesom hos Eder;

2. og at vi maae fries fra de vanartige og onde Mennesker; thi Troen er ikke Alles.

3. Men Herren er trofast, som skal styrke og bevare Eder fra det Onde;

4. og vi have i Herren den Tillid til Eder, at I baade gjøre og ville gjøre, hvad vi byde Eder.

V. 5. Joh. 16, 4. Ap. G. 17, 1. - V. 6. 1 Joh. 4, 3. c. 2, 18. - V. 8. Job 4, 9. Es. 11, 4. Nah. 19, 15. - V. 9. Joh. 8, 41. 2 Cor. 4, 4. Eph. 2, 2. Matth. 24, 24. Nah. 13, 13. - V. 10. 2 Cor. 2, 15. 2 Tim. 4, 4. - V. 11. Rom. 1, 24. 1 Tim. 4, 1. - V. 12. v. 10 - V. 13. c. 1, 3. Eph. 1, 4. 1 Thes. 1, 4. - V. 14. 1 Petr. 5, 10. - V. 16. Rom. 5, 8. Gal. 2, 20. - V. 17. 1 Thes. 3, 13. - C. 3. V. 1. Rom. 15, 30. Matth. 9, 38. - V. 2. Ap. G. 2, 44. Rom. 15, 31. c. 10, 16. - V. 3. 1 Cor. 1, 9. c. 10, 13. Joh. 17, 15. 1 Petr. 5, 10.

5. Herren styre Eders Hjerter til Guds Kjærlighed og til Christi Standhaftighed!

6. Men vi byde Eder, Brødre! i vor Herres Jesu Christi Navn, at I holde Eder fra hver Broder, som omgaaes usiffeligen, og ikke efter den Lærdom, som han annammede af os.

7. I vide selv, hvorledes det bør Eder at efterfølge os. Thi vi levede ikke usiffeligen iblandt Eder,

8. ikke heller aade vi Nogens Brød for Intet, men arbeidede med Møie og Besvær, Nat og Dag, for ikke at være Nogen af Eder til Byrde.

9. Ikke fordi vi jo havde Magt dertil; men vi vilde give Eder os selv til et Mønster at efterfølge.

10. Thi og der vi vare hos Eder, bøde vi Eder, at, dersom Nogen ikke vil arbeide, han bør ikke heller æde.

11. Vi høre nemlig, at Nogle omgaaes usiffeligen iblandt Eder og arbeide ikke, men tage sig unyttig Handel for.

12. Saadanne byde og formane vi ved vor Herre Jesus Christus, at de arbeide i Stilhed og æde deres eget Brød.

13. Men I, Brødre! bliver ikke trætte af at gjøre det Gode.

14. Men dersom Nogen ikke lyder vor Formaning i Brevet, da mærker denne og haver Intet at skaffe med ham, at han maa skamme sig.

15. Dog holder ham ikke som en Fjende, men paaminder ham som en Broder.

16. Men Fredens Herre selv give Eder Fred altid, i al Maade! Herren være med Eder alle!

17. Hilsen med min Haand, Paulus', som er et Tegn i hvert Brev; saaledes skriver jeg.

18. Vor Herres Jesu Christi Naade være med Eder alle!

Amen.

St. Paulus' første Brev til Timotheus.

1. Capitel.

(I) Paulus ønsker Timotheus Naade, 1. 2. (II) Formaner ham at forhindre Lovens vrange Lærere, 3-7. (III) Viser Lovens rette Brug, som læres ved Evangelium, hvilket var betroet ham, som selv havde erfaret Jesu store Naade, 8-17. (IV) Timotheus skal blive ved denne Lærdom, og bevare Tro og god Samvittighed bedre end Hymenæus og Alexander, 18-20.

1. Paulus, Jesu Christi Apostel efter Befaling af Gud, vor Frelser, og den Herre Jesus Christus, vort Haab,

2. til Timotheus, min ægte Søn i Troen: Naade, Barmhjertighed,

V. 6. Rom. 16, 17. 1 Cor. 5, 11. 13. 1 Thess. 4, 11. Tit. 3, 10. 2 Joh. v. 10. - **V.** *7. 1 Cor. 4, 16.* Phil. 3, 17. 1 Thess. 2, 10. - **V. 8.** *Ap. G. 20, 34.* 1 Cor. 4, 12. 1 Thess. *2, 9. 2 Cor. 11, 9.* - **V. 9.** Matth. 10, 10. 1 *Cor. 9. 4. 6. c. 4, 16.* 1 Thess. 1, 6. - **V. 10.** *1 Mos. 3, 19.* Eph. 4, 28. - **V. 11.** v. 6. - **12.** *Rom. 15, 30.* 1 Thess. 4, 11. - **V. 13.** Gal. 6, 9. - **V. 14.** Matth. 18, 17. 1 Cor. 5, 9. 11. - **V. 15.** Gal. 6, 1. 2. - **V. 16.** Rom. 15, 33. c. 16, 20. Phil. 4, 9. Matth. 28, 20. - **V. 17.** 1 Cor. 16, 21. Col. 4, 18. - **V. 18.** Rom. 16, 24. - **C. 1. V. 1.** c. 2, 3 Ap. G. 9. 15. Col. 1, 21. - **V. 2.** Phil. 2, 20. 22. Tit. 1, 4. 2 Tim. 1, 2.

Fred fra Gud vor Fader og vor Herre Jesus Christus!

3. Som jeg formanede dig at blive i Ephesus, der jeg drog til Macedonien, saa byd Nogle ikke at lære fremmed Lærdom,

4. og ikke agte paa Fabler og Slægt-Registre uden Ende, som mere komme Spørgsmaal afsted, end gudelig Opbyggelse i Troen.

5. Men Summen af Budet er Kjærlighed af et reent Hjerte, og af en god Samvittighed, og af en ufremmet Tro;

6. hvorfra Nogle afvege og vendte sig til forfængelig Snak,

7. hvilke ville være Lov-Lærere, dog de forstaae ikke, hverken hvad de sige, eller hvorom de Noget stadfæste.

8. Men vi vide, at Loven er god, dersom Nogen bruger den lovligen,

9. vidende dette, at Loven ikke er sat for den Retfærdige, men for Uretfærdige og Ulydige, Ugudelige og Syndere, Ryggesløse og Vanhellige, Fadermordere og Modermordere, Manddrabere,

10. Skjørlevnere, Syndere imod Naturen, Menneske-Type, Løgnere, Meenedere, og hvad Andet der er imod den sunde Lærdom,

11. efter den salige Guds herlige Evangelium, som mig er betroet.

12. Og jeg takker Christus Jesus vor Herre, som haver gjort mig stærk, at han agtede mig at være tro og satte mig til Embedet,

13. mig, som tilforn var en Bespotter og en Forfølger og en Forhaaner. Men mig er Barmhjertighed vederfaren, thi jeg gjorde det uvitterligt i Vantro.

14. Men vor Herres Naade har viist sig meget overflødig med Tro og Kjærlighed i Christus Jesus.

15. Det er en troværdig Tale og aldeles værd at annammes, at Christus Jesus kom til Verden at gjøre Syndere salige, iblandt hvilke jeg er den største.

16. Men derfor er mig Barmhjertighed vederfaren, at Jesus Christus vilde paa mig, som den største, vise al Langmodighed, dem til et Exempel, som skulde troe paa ham til det evige Liv.

17. Men den evige Konge, den uforkrænkelige, usynlige, den alene vise Gud, være Priis og Ære i al Evighed! Amen.

18. Dette Bud befaler jeg dig, min Søn Timotheus! ifølge de Prophetier, som tilforn ere skete om dig, at du efter dem strider den gode Strid,

19. holdende fast ved Troen og en god Samvittighed, hvilken Nogle kastede fra sig, og lede Skibbrud paa Troen;

20. hvoriblandt ere Hymenæus og

V. 3. Ap. G. 20, 1. 3. Gal. 1, 6. 7. - V. 4. c. 4, 7. 2 Tim. 2, 16. Tit. 1, 14. c. 3, 9. 1 Tim. 6, 4. 2 Tim. 2, 23. - V. 6. c. 6, 4. 20. - V. 7. Joh. 3, 10. - V. 8. Rom. 7, 12. - V. 9. Gal 3, 19. c. 5, 23. Rom. 1, 29. fg. Gal. 5, 19. *fg.* - V. 10. 2 Mos. 21, 16. - V. 11. *c. 6. 15. 1 Thess.* 2. 4. - V. 12. Ap. G. *9, 15.* - V. 13 Ap. G. 8, 3. c. 9, 1. Phil. 3, 6. Joh. 9, 39. 41. Ap. G. 3, 17. - V. 14. Rom. 5, 20. - V. 15. c. 4, 9. Matth. 1, 21. c. 9, 13. c. 18, 11. - V. 16. u. 13. Marc. 16, 16. - V. 17. Rom. 16, 27. Jud. 15, 3. c. 7, 12. - V. 18. c. 5. c. 6, 12. - V. 19. c. 3, 9. c. 6, 10. - V. 20. 2 Tim. 2, 17. c. 4, 14. 1 Cor. 5, 5.

Alexander, hvilke jeg haver overantvordet til Satan, at de skulle revses til ikke at bespotte.

2. Capitel.

(I) Man skal bede for alle Mennesker, thi Gud vil frelse Alle i Christus ved Evangelium. 1-7. (II) Mændene skulle opløfte hellige Hænder i Bøn, 8; Kvinderne skulle være tugtige, stille, ikke paatage sig at undervise, 9-15.

1. Thi formaner jeg først for alle Ting, at der gjøres ydmygelige Begjeringer, Bønner, Forbønner, Taksigelser for alle Mennesker,

2. for Konger og alle dem, som ere i Høihed, at vi maae leve et roligt og stille Levnet i al Gudfrygtighed og Ærbarhed;

3. thi dette er godt og behageligt for Gud, vor Frelser,

4. som vil, at alle Mennesker skulle blive salige og komme til Sandheds Erkjendelse.

5. Thi der er een Gud og een Midler imellem Gud og Menneskene, det Menneske Christus Jesus,

6. som gav sig selv til en Gjenløsnings Betaling for Alle, et Vidnesbyrd i sine beleilige Tider,

7. for hvilket jeg er bestikket en Prædiker og Apostel, (jeg siger Sandhed i Christus, jeg lyver ikke), en Hedningernes Lærer i Tro og Sandhed.

8. Saa vil jeg, at Mændene skulle bede paa hvert Sted, opløftende hellige Hænder uden Vrede og Trætte.

9. Desligeste og, at Kvinderne skulle pryde sig i sømmelig Klædning med Blufærdighed og Tugtighed, ikke med Fletninger eller Guld eller Perler eller kosteligt Klædebon,

10. men, som det sømmer sig Kvinder, der bekjende sig til Gudsfrygt, med gode Gjerninger.

11. Kvinden bør tage mod Lærdom i Stilhed med al Underdanighed.

12. Men Kvinden tilsteder jeg ikke at lære, ikke heller at byde over Manden, men at være i Stilhed.

13. Thi Adam blev først skabt, siden Eva;

14. og Adam blev ikke først forført, men Kvinden blev forført og faldt i Overtrædelse.

15. Men hun skal frelses ved Barnefødsel, dersom de blive i Tro og Kjærlighed og Helligheden med Tugt.

3. Capitel.

(I) En Biskops og Lærers rette Beskaffenhed, 1-7. (II) Ligeledes Menighedens Tjeneres og deres Hustruers, 8-13. (III) En stor Gudfrygtigheds Hemmelighed fremsættes, 14-16.

1. Det er en sand Tale: dersom Nogen begjærer et Biskops-Embede, han haver Lyst til en god Gjerning.

2. Derfor bør det en Biskop at være ustraffelig, een Kvindes Mand, aarvaagen, sindig, tugtig, gjæstfri, bekvem til at lære Andre;

C. 2. V. 1. Phil. 4, 6. - **V. 2.** Jer. 29, 7. - **V. 3.** c. 5, 4. **V. 4.** Ez. 18, 23. 2 Petr. 3 9. 2 Tim. 3, 7. - **V. 5.** Rom. 3, 30. c. 10, 12. Gal. 3, 19. 20. **V. 6.** Matth. 20, 28. 2 Cor. 5, 15. Eph. 5, 2. c. 1, 7. 1 Cor. 1, 6. - **V. 7.** Rom. 1, 1. 9. 2 Tim. 1, 11. 2 Cor. 12. 6. Rom. 11, 13. c. 15, 16. - **V. 8.** Ps. 4. 21. Ps. 141, 2. Begr. 2, 19. - **V. 9.** 1 Petr. 3, 3. 4. Tit. 2, 3. Ef. 3. 16. fg. - **V. 10.** c. 5, 10. - **V. 11.** Eph. 5, 22. - **V. 12.** 1 Cor. 14, 34. Tit. 2. 5. - **V. 13.** 1 Mos. 1, 27. c. 2, 18. 22. - **V. 14.** 1 Mos. 3, 6. 2 Cor. 11. 3. - **V. 15.** c. 1, 5. - **C. 3. V. 1.** 2 Tim. 2, 11. Ap. G. 20, 28. - **V. 2.** Tit. 1, 6. 1 Petr. 5, 3.

3. ikke hengiven til Viin, ikke til Slagsmaal, ikke til slet Vinding; men billig, ikke kivagtig, ikke pengegjerrig;

4. som vel foreſtaaer ſit eget Huus, ſom haver lydige Børn med al Ærbarhed;

5. (thi derſom Nogen ikke veed at foreſtaae ſit eget Huus, hvorledes kan han beſørge Guds Menighed?)

6. ikke ny i Troen, at han ikke ſkal opblæſes, og falde under Bagvaſkerens Dom.

7. Men han bør og have et godt Vidnesbyrd af dem, ſom ere udenfor, at han ikke ſkal falde i Forhaanelſe og Bagvaſkerens Snare.

8. Desligeſte bør det Menighedens Tjenere at være ærbare, ikke tvetungede, ikke hengivne til megen Viin, ikke til ſlet Vinding,

9. bevarende Troens Hemmelighed i en god Samvittighed.

10. Men diſſe ſkulle og først prøves, ſiden betjene Embedet, hvis de ere uſtraffelige.

11. Desligeſte bør det deres Huſtruer at være ærbare, ikke Bagtalerſker, men aarvaagne, troe i alle Ting.

12. En Menighedens Tjener bør være een Kvindes Mand, og vel foreſtaae ſine egne Børn og ſit eget Huus.

13. Thi de, ſom tjene vel i Menigheden, de bane ſig ſelv en god Vei og erhverve ſig ſtor Frimodighed i Troen paa Chriſtus Jeſus.

14. Diſſe Ting ſkriver jeg dig til, hvorvel jeg haaber at komme ſnart til dig;

15. men derſom jeg tøver, da ſkal du heraf vide, hvorledes man bør omgaaes i Guds Huus, hvilket er den levende Guds Menighed. Sandhedens Piller og Grundvold,

16. og uden Modſigelſe ſtor er den Gudfrygtigheds Hemmelighed: Gud er aabenbaret i Kjød, er retfærdiggjort i Aand, ſeet af Engle, prædiket iblandt Hedninger, troet i Verden, optagen i Herlighed.

4. Capitel.

(I) Paulus beſkriver de falſke Lærere, ſom ſkulle komme i de ſidſte Tider, 1-5. (II) Timotheus ſkal herom vel underviſe Andre, flye Fabler, og øve ſig til Gudfrygtighed, ſom er nyttig til alle Ting, 6-11. (III) Han ſkal være et Exempel for Andre, og tro i ſit Embede, 12-16.

1. Men Aanden ſiger klarlig, at i de ſidſte Tider ſkulle Nogle affalde fra Troen og hænge ved forføriſke Aander og Djævles Lærdomme,

2. ved deres Hykleri, ſom tale Løgn, brændemærkede i deres egen Samvittighed,

3. ſom byde ikke at gifte ſig, at afholde ſig fra Mad, ſom Gud haver ſkabt at annammes med Taksigelſe af dem, ſom troe og have erkjendt Sandheden.

4. Thi al Guds Skabning er god, og Intet at forſkyde, ſom annammes med Taksigelſe,

V. 3. 3 Moſ. 10, 9. 2 Tim. 2, 4. - V. 4. 1 Sam. 2, 12. - V. 7. c. 5, 10. 1 Cor. 5, 12. - V. 8. Ap. G. 6, 3. 1 Tim. 3 3. - V. 9. c. 1, 19. - V. 11. Tit. 2, 3. - V. 12. v. 2 - V. 13. Matth. 25, 21. 1 Joh. 3, 21. - V. 15. 2 Tim. 2, 20. Nah. 3, 12. - V. 16. Joh. 1, 14. 1 Petr. 3, 18. c. 1, 12. Eph. 3, 6. Marc. 16, 19. - C. 4. V. 1. Matth. 24, 24. 2 Theſſ. 2, 3. 2 Tim. 3, 1. 2. Tit. 1, 14. Joh. 4, 1 - V. 3. 1 Moſ. 9, 3. Rom. 14, 2, 16. - V. 4. 1 Moſ. 1, 31. Ep. G. 10, 15.

5. efterdi det helliges ved Guds Ord og Bøn.

6. Naar du foreholder Brødrene dette, skal du være en god Jesu Christi Tjener, opfødt i Troens og den gode Lærdoms Ord, hvilken du haver efterfulgt.

7. Men sky de vanhellige og kjærlingagtige Fabler; derimod øv dig selv til Gudfrygtighed.

8. Thi den legemlige Øvelse er nyttig til Lidet, men Gudfrygtighed er nyttig til alle Ting, og haver Forjættelse for det Liv, som nu er, og for det tilkommende.

9. Dette er en troværdig Tale og aldeles værd at annammes.

10. Thi derfor baade arbeide og forhaanes vi, fordi vi have sat vort Haab til den levende Gud, som er alle Menneskers Frelser, meest deres, som troe.

11. Forkynd og lær dette!

12. Lad Ingen foragte dig for din Ungdoms Skyld, men vær et Exempel for dem, som troe, i Tale, i Omgængelse, i Kjærlighed, i Aand, i Tro, i Kydskhed.

13. Bliv hardt ved Læsningen, Formaningen, Lærdommen, indtil jeg kommer.

14. Forsøm ikke den Naadegave, som er i dig, som dig er given ved Propheti, under Haandspaalæggelse af de Ældste.

15. Betænk dette, bliv deri, paa det din Fremgang maa være aabenbar i alle Ting.

16. Giv Agt paa dig selv og paa Lærdommen; hold ved dermed; thi naar du gjør dette, skal du frelse baade dig selv og dem, som høre dig.

5. Capitel.

(I) Timotheus skal formane Enhver med Sagtmodighed, 1. 2. (II) Paulus giver ham adskillige Erindringer om Enker, 3-16. (III) Ligeledes om de Ældste, 17-20. (IV) Og om andre Ting angaaende hans Person og Embede, 21-25.

1. Skjæld ikke paa en Gammel, men forman ham som en Fader, de Unge som Brødre,

2. gamle Kvinder som Mødre, unge som Søstre i al Kydskhed.

3. Hædre Enker, som ere rette Enker.

4. Men om nogen Enke haver Børn eller Børnebørn, da lad dem først lære at øve gudelig Kjærlighed mod deres eget Huus og vederlægge Forældrene; thi dette er godt og behageligt for Gud.

5. Men den, som er en ret Enke og forladt, haver sat sit Haab til Gud, og bliver ved i Bønner og Paakaldelser Nat og Dag;

6. men den Vellystige er levende død.

7 Forkynd og dette, paa det de maae være ustraffelige.

8. Men dersom Nogen ikke haver

V. 5. Tit. 1, 15. - **V. 6.** 1 Thess. 3, 2. 2 Tim. 1, 5. - **V. 7.** 2 Tim. 2, 16. 23. 1 Tim. 1, 18. - **V. 8.** 1 Cor. 9, 24. 25. 1 Tim. 6, 6. - **V. 9.** c. 1, 15. - **V. 10.** 1 Thess. 1, 9. 1 Tim. 6, 17. Ps. 36, 7. fg. Ps. 107, 2. Tit. 2, 10. 11. - **V. 11.** c. 5, 7. - **V. 12.** 1 Cor. 16, 11. Tit. 2, 15. 1 Tim. 4, 7. 1 Petr. 5, 3. **V. 13.** Joh. 5, 39. - **V. 14.** c. 1, 18. Ap. G. 6, 6. c. 8, 17. c. 13, 3. - **V. 15.** Eph. 4 15. - **V. 16.** Ap. G. 20, 28. - **C. 5. V. 1.** 3 Mos. 19, 32. 2 Thess. 3, 15. - **V. 2.** Joh. 19, 27. 1 Tim. 4, 12. - **V. 4.** Matth. 15, 4. 1 Tim. 2, 3. - **V. 5.** c. 4, 10. Luc. 2, 37. - **V. 6.** Jak. 5, 5. Eph. 2, 1. - **V. 7.** c. 4, 11. c. 6, 17. - **V. 8.** 2 Tim. 3, 5. Tit. 1, 16.

Omsorg for sine Egne, og meest for sine Huusfolk, den haver negtet Troen og er værre end en Vantro.

9. En Enke bør ikke udnævnes yngre end tresindstyve Aar, som haver været een Mands Hustru,

10. som haver Vidnesbyrd for gode Gjerninger, at hun haver opfødt Børn, at hun haver gjerne laant Huus, at hun haver toet de Helliges Fødder, at hun haver forsørget de Betrængte, at hun haver lagt sig efter al god Gjerning.

11. Men undslaa dig for unge Enker; thi naar de af Kaadhed opsætte sig imod Christus, ville de giftes,

12. og have den Dom, at de have sveget den første Tro.

13. Tilmed lære de ørkesløse at løbe omkring i Husene, dog ikke alene ørkesløse, men ogsaa med Skvalder og ufornøden Handel, talende, hvad ikke sømmer sig.

14. Derfor vil jeg, at de unge Enker skulle giftes, føde Børn, styre Huset, ingen Anledning give Modstanderne til slet Omtale.

15. Thi allerede have Nogle vendt sig bort efter Satan.

16. Dersom nogen troende Mand eller Kvinde haver Enker, da lad ham forsørge dem, og lad ikke Menigheden besværes, at den kan forsørge de rette Enker.

17. De Ældste, som ere gode Forstandere, skal man holde dobbelt Ære værd, meest dem, som arbeide i Tale og Lærdom.

18. Thi Skriften siger: du skal ikke binde Munden til paa Oxen, som tærsker; og: Arbeideren er sin Løn værd.

19. Antag ikke noget Klagemaal mod nogen af de Ældste, uden efter to eller tre Vidner.

20. Dem, som synde, irretesæt dem for Alles Aasyn, at og de Andre kunne have Frygt.

21. Jeg besværger dig for Guds og den Herres Jesu Christi og de udvalgte Engles Aasyn, at du skal holde disse Ting uden Partiskhed, saa du Intet gjør efter Tilbøielighed.

22. Læg ikke snarligen Hænder paa Nogen; gjør dig og ikke deelagtig i fremmede Synder; hold dig selv reen.

23. Drik ikke mere Vand, men nyd lidt Viin for din Mave og dine jævnlige Svagheder.

24. Nogle Menneskers Synder ere forud aabenbare og gaae for dem til Dommen; men Nogle følge de og efter.

25. Desligeste ere og nogle gode Gjerninger forud aabenbare, og de, som have sig anderledes, kunne ikke skjules.

6. Capitel.

(I) Tjeneres Pligt, 1. 2. (II) Lærdommen

V. 9. 5 Mos. 24, 3. 4. - **V. 10.** c. 3, 7. 1 Petr. 4, 9. 1 Mos. 18, 4. c. 19, 2. - **V. 12.** c. 1, 19. - **V. 13.** Ordsp. 7, 11. Tit. 2, 3. - **V. 14.** 1 Cor. 7, 9. Tit. 2, 8. - **V. 15.** c. 1, 6. - **V. 16.** *v. 8.* - **V. 17.** Rom. 12, 8. c. 15, 27. 1 Cor. 9, 11. c. 12, 28. c. 16, 16. - **V. 18.** 5 Mos. 25, 4. c. 24, 14. - **V. 19.** 5 Mos. 17, 6. c. 19, 15. - **V. 20.** Matth. 18, 17. Eph. 5, 11. 2 Tim. 4, 2. Tit. 1, 13. 5 Mos. 17, 13. c. 19, 20. - **V. 21.** Gal. 1, 20. 1 Thess. 2, 5. 1 Tim. 6, 14. - **V. 22.** *vv.* 6, 6. c. 8, 17. c. 13, 3. c. 19, 6. 2 Tim. 1, Eph. 5, 11. - **V. 24.** Gal. 5, 19. Eph. 5. - **V. 25.** Matth. 10, 26.

skal være reen; falsk Lærdom volder Trætte, sand Gudsfrygt fører fra Gjerrighed. 3-10. (III) Paulus formaner Timotheus til en alvorlig og ubesmittet Gudsfrygt, 11-16. (IV) Til ret at undervise de Rige, 17-19. (V) Til at flye unyttig Snak. 20. 21.

1. Saa Mange, som ere Trælle under Aaget, skulle holde deres Herrer al Ære værd, paa det Guds Navn og Lærdommen skal ikke bespottes.

2. Men de, der have troende Herrer, foragte dem ikke, fordi de ere Brødre, men tjene des hellere, efterdi de, som annamme deres gode Gjerning, ere troende og elskelige. Lær dette og forman dertil.

3. Dersom Nogen lærer anderledes og holder sig ikke til vor Herres Jesu Christi sunde Ord og til den Lærdom, som fører til Gudfrygtighed,

4. han er opblæst, skjøndt han Intet veed, men er syg for Spørgsmaal og Ordkrig, hvoraf kommer Avind, Trætte Bespottelse, ond Mistanke,

5. og forvendte Handeler af Mennesker, fordærvede i Sindet, berøvede Sandheden, som mene, at Gudsfrygt er en Vinding. Hold dig fra Saadanne.

6. Vistnok er Gudsfrygt med Nøisomhed en stor Vinding;

7. thi vi have Intet bragt med til Verden, det er da aabenbart, at vi ei heller kunne bringe Noget ud derfra.

8. Men naar vi have Føde og Klæder, skulle vi dermed lade os nøie.

9. Men de, som ville vorde rige, falde i Fristelse og Snare og mange daarlige og skadelige Begjeringer, som nedsænke Menneskene i Ødelæggelse og Fordærvelse;

10. thi Pengegjerrighed er en Rod til alt Ondt. Da Nogles Lyst stod til denne, fore de vild fra Troen, og have igjennemstunget sig selv med mange Smerter.

11. Men du, o Guds Menneske! flyr disse Ting; jag derimod efter Retfærdighed, Gudsfrygt, Tro, Kjærlighed, Taalmodighed, Sagtmodighed;

12. strid Troens gode Strid, grib det evige Liv, til hvilket du og er kaldet og haver aflagt den gode Bekjendelse for mange Vidner.

13. Jeg byder dig for Gud, som gjør alle Ting levende, og for Christus Jesus, som vidnede den gode Bekjendelse for Pontius Pilatus,

14 at du holder Budet ubesmittet, ustraffeligt, indtil vor Herres Jesu Christi Aabenbarelse,

15. hvilken den Salige og alene Mægtige, den Kongers Konge og Herrers Herre skal vise i sin Tid,

16. han, som alene haver Udøde-

6. 6. V. 1. Eph. 6, 5. fg. Rom. 2, 24. Tit. 2, 5. 8. - **V. 2.** c. 4, 11. Tit. 3, 8. - **V. 3.** Gal. 1, 6. 7. 1 Tim. 1, 3. 2 Tim. 1, 13. c. 4. 3. - **V. 4.** 1 Cor. 8. 2. 2 Tim. 2, 14. - **V. 5.** 1 Cor. 11, 16. 2 Tim. 3, 8. Tit. 3, 11. *Tit. 1, 11. 2 Petr. 2,* 13. 2 Tim. 3, 5. - **V. 6.** *Hebr. 13, 5.* Ordsp. 15, 16. 1 Tim. 4, 8. - **V. 7.** *Job 1, 21.* Ordsp. 27, 24. Præd. 5, 14. *Sal. 49, 18.* - **V. 8.** 1 Mos. 28. 20. Ordsp. 30, 8. *Matth. 6,* 25. 1 Tim. 6, 6. - **V. 9.** Ordsp. 11, 28. c. 15, 27. c. 20, 21. c. 23, 4. c. 28, 20. Jak. 5, 1. - **V. 10.** 2 Mos. 23, 8. 5 Mos. 16, 19. Ordsp. 15, 16. 1 Tim. 1, 19. - **V. 11.** 2 Tim. 2, 22. Hebr. 12, 14. - **V. 12.** 1 Cor. 9, 25. 26. Phil. 3, 12. 14. 2 Tim. 4, 7. 1 Tim. 6, 19. - **V. 13.** 2 Thess. 3, 6. 12. 1 Tim. 4, 11. c. 5, 21. 1 Sam. 2, 6. Rom. 4, 17. Joh. 18, 36. 37. - **V. 14.** c. 5, 21. 1 Thess. 5, 23. - **V. 15.** c. 1, 11. 17. 5 Mos. 10, 17. **V. 16.** 2 Mos. 33, 20. 1 Joh. 1, 5. c. 4, 12.

ed, som boer i et Lys, der In-
kan komme til, hvem intet
nneske haver seet, ikke heller kan
ham være Ære og evig Magt!
en.
. Forkynd dem, som ere rige i
nærværende Verden, at de ikke
node sig, ei heller sætte Haab
den uvisse Rigdom, men til den
nde Gud, som giver os rigeli-
alle Ting at nyde;
. at de gjøre Godt, blive rige
ode Gjerninger, gjerne give,
dele,

19. samle sig selv et Liggendefæ,
en god Grundvold for det Tilkom-
mende, at de kunne gribe det evige
Liv.

20. O Timotheus! bevar det, som
er dig betroet, og fly den vanhel-
lige, løse Snak og Tvistighederne
af den falskeligen saakaldte Kund-
skab,

21. hvilken Nogle bekjendte sig
til, og feilede i Troen. Naaden
være med dig!

Amen.

St. Paulus' andet Brev til Timotheus.

1. Capitel.

Paulus ønsker Timotheus Naade, takker for ham, og vidner om sin Længsel efter 1-5. (II) Formaner ham til Iver og til ydighed i Lidelser efter sit Exempel, 6-12. Til Bestandighed i den rene Lærdom, 13. (IV) Klager over Nogle, berømmer Onesus, 15-18.

Paulus, Jesu Christi Apostel
Guds Villie, til Forjættelse af
t, som er i Christus Jesus,

til Timotheus, den elskelige
t: Naade, Barmhjertighed, Fred
Gud Fader og Christus Jesus,
Herre!

Jeg takker Gud, hvem jeg tje-
ligesom mine Forfædre, i en
Samvittighed, idet jeg uden
delse erindrer dig i mine Bønner
og Dag,

4. længselfuld efter at see dig,
naar jeg tænker paa dine Taarer,
at jeg maa fyldes med Glæde,

5. ihukommende den ufremstede
Tro, som er i dig, som boede først
i din Mormoder Lois og din Mo-
der Eunike, og jeg er vis paa, at
den ogsaa boer i dig.

6. Derfor paaminder jeg dig, at
du opflammer den Guds Naade-
gave, som er i dig formedelst mine
Hænders Paalæggelse.

7. Thi Gud haver ikke givet os
Feigheds Aand, men Krafts og
Kjærligheds og Sindigheds Aand.

8. Derfor, skam dig ikke ved vor
Herres Vidnesbyrd eller ved mig,
hans Bundne, men lid Ondt med
Evangelium ved Guds Kraft,

17. c. 5, 7. Job 31, 24. Ps. 62, 11. 1
4, 10. - V. 18. 5 Mos. 15, 7. 10. Luc.
21. Jak. 2, 5. Rom. 12, 8. - V. 19.
h. 6. 20. Luc. 16, 9. - V. 20. 2 Tim. 1,
lab. 3, 3, 1 Tim. 4, 7. Tit. 1, 14. c. 3, 9.
21. c. 1, 6. 2 Tim. 2, 18. - C. 1. V.
1, 1. - V. 2. 1 Tim. 1, 2. Gal. 1, 3.

Tit. 1, 4. - V. 3. Ap. G. 23, 1. Rom. 1, 8.
9. Eph. 1, 16. - V. 4. Rom. 1, 11. c. 15, 23.
fg. 1 Thess. 2, 17. - V. 5. 1 Tim. 1, 5. -
V. 6. 1 Tim. 4, 14. Ap. G. 6, 6. 1 Tim. 5,
22. - V. 7. Rom. 8, 15. - V. 8. Rom. 1, 1
Ap. G. 21, 33. Eph. 3, 1. Phil. 1, 14.

9. som frelste os og kaldte os med et helligt Kald, ikke efter vore Gjerninger, men efter sit eget Forsæt og Naaden, som os er given i Christus Jesus, fra evige Tider,

10. men nu er kundgjort ved vor Frelsers Jesu Christi Aabenbarelse, som tilintetgjorde Døden, og bragte Liv og Uforkrænkelighed for Lyset ved Evangelium,

11. for hvilket jeg er bestikket en Prædiker og Apostel og Hedningers Lærer;

12. for hvilken Sag jeg og lider dette, men skammer mig ikke derved; thi jeg veed, hvem jeg haver troet, og er vis paa, at han er mægtig til at bevare det, jeg haver nedlagt hos ham, til hiin Dag.

13. Hold fast ved den rette Form af de sunde Ord, hvilke du haver hørt af mig, i Tro og Kjærlighed, som er i Christus Jesus.

14. Bevar det Gode, som er nedlagt hos dig ved den Hellig Aand, som boer i os.

15. Du veed det, at alle de i Asia have vendt sig fra mig, iblandt hvilke ere Phygellus og Hermogenes.

16. Herren give Onesiphorus' Huus Barmhjertighed; thi han haver ofte vederkvæget mig og skammede sig ikke ved min Lænke;

17. men der han var i Rom, søgte han saare flittelig efter mig, og fandt mig.

18. Herren give, at han maa finde Barmhjertighed hos Herren paa hiin Dag! Og hvor meget han tjente mig i Ephesus, veed du bedst.

2. Capitel.

(I) Paulus formaner ham at være stærk ved Christi Naade, at bestikke troe Lærere, 1. 2 (II) At lide og stride i Haabet, ligesom han selv gjorde, 3-13. (III) At være tro i sit Embede og forhindre dem, som forføre Andre, 14-18. (IV) Guds Huus staaer fast, og har sin Indskrift; dog findes deri forskjellige Slags Kar, 19-21. (V) Timotheus skal flye Ungdomsbegjeringer og daarlige Spørgsmaal, og formane med Sagtmodighed, 22-26.

1. Du derfor, min Søn! bliv stærk ved den Naade, som er i Christus Jesus;

2. og hvad du haver hørt af mig for mange Vidner, det overantvoord troe Mennesker, som kunne være dygtige ogsaa til at lære Andre.

3. Derfor lid du Ondt, som en god Jesu Christi Stridsmand.

4. Ingen, som gaaer i Strid, indvikler sig i Livets Handeler, at han kan behage den, som tog ham i Sold.

5. Dersom og Nogen møder i Vædekamp, bliver han dog ikke kronet, dersom han ikke kæmper lovmæssigen.

6. Først naar Bonden arbeider, bør han nyde Frugterne.

7. Mærk, hvad jeg siger, og Herren give dig Forstand i alle Ting!

8. Kom Jesus Christus ihu, som

V. 9. 1 Thess. 4, 7. Eph. 1, 4. Rom. 8, 28. c. 16, 25. Tit. 1, 2. - V. 10. Eph. 1, 9. Col. 1, 26. Ef. 25, 8. Hebr. 2, 14. Tit. 1, 2. - V. 11. Ap. G. 13, 2. Gal. 1, 15. 16. c. 2, 7. 8. - V. 12. Eph. 3, 1. 2 Tim. 1, 8. Phil. 1, 6. - V. 13. 1 Tim. 6, 3. 2 Tim. 3, 14. c. 2, 2. 1 Tim. 1, 14. 1 Thess. 3, 6. V. 14. v. 12. 1 Tim. 6, 20. 1 Cor. 3, 16. - V. 15. Ap. G. 19, 9. 2 Tim. 4, 10. 16. - V. 16. c. 4, 19. Matth. 25, 36. Ap. G. 28, 20. - V. 18. Matth. 5, 7. - C. 2. V. 1. Eph. 6, 10. - V. 2. c. 1, 13. Tit. 1, 5. 2 Cor. 3, 5. 6. - V. 3. c. 1, 8. c. 4, 5. - V. 4. 1 Cor. 9, 25. - V. 5. c. 4, 7. 8. Rad. 2, 10. V. 8. 1 Cor. 15, 4. 20. 2 Sam. 7, 12. 132, 11.

er opreiſt fra de Døde, af Davids Sæd, efter mit Evangelium,

9. for hvilket jeg lider Ondt, indtil at være bunden ſom en Misdæder; men Guds Ord er ikke bundet.

10. Derfor taaler jeg Alting for de Udvalgtes Skyld, at de og ſkulle faae den Saliggjørelſe, ſom er i Chriſtus Jeſus, med evig Herlighed.

11. Det er en troværdig Tale: derſom vi ere døde med ham, ſkulle vi og leve med ham;

12. derſom vi udholde, ſkulle vi og regjere med ham; derſom vi fornegte, ſkal han og fornegte os;

13. derſom vi ere utroe, bliver han dog tro; han kan ikke negte ſig ſelv.

14. Paamind om disſe Ting, og vidne for Herren, at de ikke kives om Ord, hvilket er til ingen Nytte, men til Forvildelſe for dem, ſom høre derpaa.

15. Læg Vind paa at fremſtille dig ſelv retſkaffen for Gud, en Arbeider, ſom ikke behøver at ſkamme ſig, ſom retteligen deler Sandheds Ord.

16. Men hold dig fra den vanhellige, løſe Snak; thi Saadanne gaae ſtedſe videre i Ugudelighed,

17. og deres Ord vil æde om ſig ſom dødt Kjød; iblandt dem ere Hymenæus og Philetus,

18. hvilke ere afvegne fra Sandheden, ſigende, at Opſtandelſen er allerede ſkeet; og de forvende Nogles Tro.

19. Men Guds faſte Grundvold ſtaaer, og haver dette Segl: Herren kjender Sine, og: hver den, ſom nævner Chriſti Navn, afſtaae fra Uretfærdighed.

20. Men i et ſtort Huus ere ikke alene Kar af Guld og Sølv, men ogſaa af Træ og Leer, og nogle til Ære, andre til Vanære.

21. Derſom da Nogen holder ſig reen fra disſe, han ſkal vorde et Kar til Ære, helliget og Husbonden nyttigt, tilberedt til al god Gjerning.

22. Fly Ungdoms-Begjeringer; men jag efter Retfærdighed, Tro, Kjærlighed, Fred med dem, ſom paakalde Herren af et reent Hjerte.

23. Undſlaa dig for daarlige og uforſtandige Spørgsmaal, efterdi du veed, at de føde Strid af ſig.

24. Men en Herrens Tjener bør det ikke at ſtride, men at være mild imod Alle, bekvem til at lære, iſtand til at taale Ondt,

25. med Sagtmodighed undervisende dem, ſom modſætte ſig, om Gud vilde engang give dem Omvendelſe til Sandheds Erkjendelſe,

26. og de kunde komme til ſig ſelv igjen fra Djævelens Snare, af hvem de ere fangne til at gjøre hans Villie.

V. 9. Eph. 3, 1. 13. Col. 1, 24. - **V. 10.** Rom. 6, 23. - **V. 11.** 1 Tim. 3, 1. Rom. 6, 5. c. 8. 17. 2 Cor. 4, 10. - **V. 12.** Phil. 3, 10. 1 Petr. 4, 13. Matth. 10, 33. - **V. 14.** *1 Tim. 6, 4. Tit. 3, 9.* - **V. 16.** 1 Tim. 1, 4. *c. 4, 7. Tit. 1, 14. c. 3, 9.* - **V. 17.** 1 Tim. *1, 20.* - **V. 18.** *1 Tim. 6, 21.* 1 Cor. 15, 12. - **V. 19.** Pſ. 1, 6. Matth. 7, 23. Joh. 10, 14. - **V. 20.** Rom. 9, 21. - **V. 21.** c. 3, 17. - **V. 22.** 1 Tim. 6, 11. Hebr. 12, 14. 1 Cor. 1, 2. - **V. 23.** 1 Tim. 4, 7. c. 6, 4. 5. - **V. 24.** Tit. 1, 7. 9. 1 Tim. 3, 2. - **V. 25.** Gal. 6, 1. 2 Tim. 4, 2. Ap. G. 5, 22. - **V. 26.** 1 Tim. 6, 9.

3. Capitel.

(I) Ugudelige og Hyklere indsnige sig i Menigheden, forvilde Andre, men skulle dog ei faae Fremgang, 1-9. (II) Timotheus har efterfulgt Paulus i Levnet og Lidelser, hvilke ramme alle Fromme, 10-12. (III) Han skal flye Bedragere, og blive i Guds Ords saliggjørende og kraftige Lærdom, 13-17.

1. Men vid dette, at i de sidste Dage skulle vanskelige Tider være at forvente.

2. Thi Menneskene skulle være egenkjærlige, pengegjerrige, overmodige, hoffærdige, Bespottere, Forældre ulydige, utaknemmelige, vanhellige,

3. ukjærlige, uforligelige, Bagtalere, umaadelige, umilde, uden Kjærlighed til det Gode,

4. Forrædere, fremfusende, opblæste, som mere elske Vellyst, end de elske Gud,

5. som have Gudfrygtigheds Skin, men fornegte dens Kraft. Fly ogsaa disse.

6. Thi af dem ere de, som snige sig ind i Husene og besnære Kvindfolk, som ere betyngede med Synder og drives af mangehaande Lyster,

7. som lære altid, og kunne aldrig komme til Sandheds Erkjendelse.

8. Men ligesom Jannes og Jambres imodstode Moses, ligesaa imodstaae og disse Sandheden; Mennesker, fordærvede i Sindet, forkastelige i Troen.

9. Men de skulle ikke faae Fremgang ydermere; thi deres Galenskab skal blive aabenbar for Alle, ligesom og hines blev.

10. Men du haver efterfulgt mig i Lærdom, i Vandel, i Forsæt, Tro, Langmodighed, Kjærlighed, Taalmodighed,

11. i Forfølgelser, i Lidelser, saadanne som mig ere vederfarne i Antiochia, i Ikonien, i Lystra; hvilke Forfølgelser jeg haver udstaaet, og Herren friede mig af dem alle.

12. Ja, ogsaa Alle, som ville leve gudeligen i Christus Jesus, skulle forfølges.

13. Men onde Mennesker og Bedragere fare frem til det Værre; de forføre og forføres.

14. Men du, bliv i det, som du haver lært, og som dig er betroet, efterdi du veed, af hvem du haver lært;

15. og efterdi du fra Barndom af kjender den hellige Skrift, som kan gjøre dig viis til Salighed ved Troen paa Christus Jesus.

16. Den ganske Skrift er indblæst af Gud, og nyttig til Lærdom, til Overbeviisning, til Rettelse, til Optugtelse i Retfærdighed,

17. at det Guds Menneske maa vorde fuldkomment, dygtiggjort til al god Gjerning.

4. Capitel.

(I) Paulus formaner ham til Troskab i Embedet, 1-5. (II) Taler om sin Opløsning, 6-8.

G. 3. **V. 1.** 1 Tim. 4, 1. 2 Petr. 3, 3. - **V. 4.** *Phil. 3, 19.* - **V. 5.** Matth. 7, 15. c. *15, 7. 8. Tit. 1, 16.* Rom. 16, 17. 2 Thess. 3, 6. - **V. 6.** *Tit. 1, 11.* - **V. 7.** 1 Tim. 2, 4. - **V. 8.** *2 Mos. 7, 11.* 1 Tim. 6, 5. Tit. 1, 16. - **V. 10.** *1 Tim. 4, 6.* - **V. 11.** Ap. G. 13, 50. c. 14, 2. Ps. 34, 20. 2 Cor. 1, 10. - **V. 12.** Matth. 16, 24. Joh. 17, 14. Ap. G. 14, 22. 1 Thess. 3, 3. - **V. 14.** c. 2, 2. - **V. 15.** Rom. 1, 16. - **V. 16.** Rom. 15, 4. 1 Petr. 1, 20. Hebr. 4, 2. - **V. 17.** c. 2, 21.

I) Timotheus skal komme til ham, Demas
r forladt ham, 9-13. (IV) Paulus klager
er Alexander og Andre, trøster sig selv i
rren, 14-18. (V) Han beder at hilse, giver
rillige Befalinger, og ønsker Timotheus
ade, 19-22.

1. Derfor besværger jeg dig for
ud og den Herre Jesus Christus,
m skal dømme Levende og Døde
d sin Aabenbarelse og sit Regi-
ente:
2. prædike Ordet, hold ved i Tide
i Utide, overbevis, straf, for-
an med al Langmodighed og Lær-
m.
3. Thi den Tid skal vorde, da de
e skulle fordrage den sunde Lær-
m, men efter deres egne Begje-
nger tage sig selv Lærere i Hobe-
l, efter hvad der kildrer deres
ren.
4. Og de skulle vende Ørene fra
andheden, men henvende sig til
ables.
5. Men du, vær aarvaagen i alle
ing, lid Ondt, gjør en Evange-
tes Gjerning, fuldfør din Tjeneste;
6. thi jeg offres allerede, og min
pløsnings Tid er forhaanden.
7. Jeg haver stridt den gode Strid,
ldkommet Løbet, bevaret Troen.
8. Ivrigt er Retfærdigheds Krone
nlagt til mig, hvilken Herren, den
tfærdige Dommer, skal give mig
a hiin Dag; og ikke alene mig,
en ogsaa alle dem, som have el-
et hans herlige Aabenbarelse.
9. Gjør din Flid at komme snart
mig;

10. thi Demas forlod mig, fordi
han fik Kjærlighed til den nærvæ-
rende Verden, og drog til Thessa-
lonika; Crescens drog til Galatien,
Titus til Dalmatien.
11. Lucas er alene hos mig. Tag
Marcus til dig og bring ham med;
thi han er mig nyttig til Tjenesten.
12. Tychicus har jeg sendt til
Ephesus.
13. Naar du kommer, da bring
min Reisekjortel med dig, som jeg
lod blive i Troas hos Carpus, og
Bøgerne, besynderligen dem paa
Pergament.
14. Alexander, den Smed, beviste
mig meget Ondt; Herren betale ham
efter hans Gjerninger.
15. For ham vogte ogsaa du dig,
thi han stod vore Ord saare imod.
16. Ved mit første Forsvar mødte
Ingen med mig, men Alle forlode
mig; (gid det ikke tilregnes dem!)
17. Men Herren stod med mig og
styrkede mig, at Ordets Prædiken
skulde ved mig have fuld Fremgang,
og alle Hedninger høre det; og jeg
blev friet fra Løvens Strube.
18. Herren vil og frie mig fra
alt Ondt og frelse mig til sit him-
melske Rige; ham være Ære i al
Evighed! Amen.
19. Hils Prisca og Aquilas og
Onesiphorus' Huus.
20. Erastus blev i Corinthen, men
Trophimus efterlod jeg syg i
Miletus.

V. 4. V. 1. Rom. 1, 9. Phil. 1, 8. Matth.
, 31. Joh. 5, 27. 2 Thess. 2, 8. - **V. 2.** c.
13. - **V. 4.** 2 Thess. 2, 10. 11. 1 Tim. 1,
- **V. 5.** c. 1, 8. c. 2, 3. Ap. G. 21, 8. Eph.
11. - **V. 6.** Phil. 1, 23. 2 Petr. 1, 14. -
7. 1 Cor. 9, 24. 25. Phil. 3, 14. 1 Tim.
12. Hebr. 12, 1. Ap. G. 20, 24. - **V. 8.** 1

Cor. 9, 25. - **V. 9.** v. 21. - **V. 10.** Col. 4,
14. - **V. 11.** Ap. G. 15, 37. Col. 4, 10.
Philem. v. 11. - **V. 12.** Ef. 6, 21. - **V.**
14. 1 Tim. 1, 20. - **V. 17.** Ap. G. 12, 11.
- **V. 18.** Matth. 6, 13. 1 Petr. 4, 11. - **V.**
19. Ap. G. 18, 2. 2 Tim. 1, 16. - **V. 2**
Ap. G. 19, 22. c. 20, 4.

21. Gjør din Flid at komme før Vinteren. Eubulus og Pudens og Linus og Claudia og alle Brødrene hilse dig.

22. Den Herre Jesus Christus være med din Aand! Naaden være med Eder!

Amen.

St. Paulus' Brev til Titus.

1. Capitel.

(I) Paulus ønsker Titus Naade, 1-4. (II) Bil, at han skal bestikke retsindige Lærere, som kunne stoppe Munden paa dem, der sige imod, 5-11. (III) Titus skal strengeligen straffe de Ugudelige og Hyklerne, 12-16.

1. Paulus, Guds Tjener og Jesu Christi Apostel til Guds Udvalgtes Tro og Erkjendelse af Sandheden til Gudfrygtighed,

2. i Haab om det evige Liv, hvilket Gud, som ikke lyver, havde lovet fra evige Tider,

3. men haver nu til sin Tid aabenbaret sit Ord ved den Prædiken, som mig er betroet, efter Guds vor Frelsers Befaling:

4. til Titus, min ægte Søn i den fælles Tro: Naade, Barmhjertighed, Fred fra Gud Fader og den Herre Jesus Christus, vor Frelser!

5. Derfore efterlod jeg dig i Creta, at du skulde indrette, hvad som fattes, og indsætte Ældste i hver Stad, som jeg befoel dig,

6. saafremt en Saadan er ustraffelig, een Kvindes Mand, som haver troende Børn, der ikke ere beskyldte for Ryggesløshed, eller ere gjenstridige.

7. Thi det bør en Biskop at være ustraffelig, som en Guds Husholder, ikke indtagen af sig selv, ikke vredagtig, ikke hengiven til Vin, ikke til Slagsmaal, ikke til slet Vinding;

8. men gjestfri, elskende det Gode, sindig, retfærdig, hellig, kydsk;

9. som holder fast ved det sande Ord efter Underviisningen, at han kan være mægtig til baade at formane ved den sunde Lærdom og at overbevise dem, som sige imod.

10. Thi Mange ere gjenstridige, føre forfængelig Snak og bedaare Sindet, meest de af Omskærelsen,

11. paa hvilke man bør stoppe Munden; thi de forvirre hele Huse, idet de lære, hvad utilbørligt er, for slet Vindings Skyld.

12. En af dem, deres egen Prophet, haver sagt: Creter ere stedse Løgnere, onde Dyr, lade Buge.

13. Dette Vidnesbyrd er sandt. Desaarsag straf dem strengeligen, at de maae blive sunde i Troen,

V. 21. v. 9. - **V. 22.** Tit. 3, 15. - **C. 1. V. 1.** 1 Tim. 2, 4. c. 6, 3. - **V. 2.** 4 Mos. 23, 19. 2 Tim. 2, 13. Rom. 1, 2. c. 16, 25. - **V. 3.** Eph. 1, 9. Gal. 1, 1. - **V. 4.** 1 Tim. 1, 2. 1 Petr. 1, 2. - **V. 5.** Ap. G. 14, 23. 2 Tim. 2, 2. - **V. 6.** 1 Tim 3, 2. 4. - **V. 7.** Matth. 24, 45. 1 Cor. 4, 1. 3 Mos. 10, 9. Eph. 5, 18. 1 Petr. 5, 2. - **V. 8.** 1 Tim. 3, 2. - **V. 9.** 2 Tim. 1, 13. 1 Tim. 1, 10. c. 6, 3. - **V. 10.** 1 Tim. 1, 6. c. 4, 1. Ap. G. 15, 1. - **V. 11.** Matth. 22, 34. 2 Tim. 3, 6. 1 Tim. 6, 5. - **V. 13.** 2 Tim. 4, 2. 2 Tit. 2, 2.

14. og ikke agte paa jødiske Fabler og Menneskers Bud, som vende sig fra Sandheden.

15. Alt er vel reent for de Rene; men for de Besmittede og Vantroe er Intet reent, men baade deres Sind og Samvittighed er besmittet.

16. De forgive, at de kjende Gud, men fornegte ham med Gjerningerne, vederstyggelige som de ere, og ulydige og uduelige til al god Gjerning.

2. Capitel.

(I) Titus skal undervise Enhver om hans Pligt, og selv være et godt Exempel, 1-10. (II) Guds saliggjørende Naades Kraft og Hensigt, 11-15.

1. Men du, tal, hvad der sømmer den sunde Lærdom:

2. at de gamle Mænd skulle være aarvaagne, ærbare, sindige, sunde i Tro, i Kjærlighed, i Taalmodighed;

3. desligeste, at de gamle Kvinder skulle holde sig i Klæder, som det sømmer de Hellige, ikke være Bagtalerske, ikke hengivne til megen Vin, men give god Lærdom,

4. saa at de anføre de unge Kvinder til at elske deres Mænd og at elske deres Børn,

5. at være sindige, kydske, huuslige, velvillige, deres Mænd underdanige, at Guds Ord skal ikke bespottes.

6. Forman ligesaa de unge Mænd at være sindige;

7. visende dig selv i alle Maader som et Mønster paa gode Gjerninger, og i din Lære Reenhed, Værdighed,

8. sund, ulastelig Tale, saa at Modstanderen maa beskæmmes, naar han intet Ondt haver at sige om Eder.

9. Tjenerne forman at være deres Herrer underdanige, velbehagelige i alle Ting, og ikke sige imod,

10. ikke bevige, men bevise al god Troskab, at de kunne pryde Guds vor Frelsers Lærdom i alle Ting.

11. Thi Guds saliggjørende Naade er aabenbaret for alle Mennesker,

12. som oplærer os, at vi skulle forsage Ugudelighed og de verdslige Begjæringer, og leve tugteligen og retfærdeligen og gudeligen i denne Verden;

13. forventende det salige Haab og den store Guds og vor Frelsers Jesu Christi Herligheds Aabenbarelse,

14. som gav sig selv for os, at han maatte forløse os fra al Uretfærdighed og rense sig selv et Eiendoms Folk, nidkjært til gode Gjerninger.

15. Tal dette, og forman dertil, og irettesæt med al Myndighed; lad Ingen foragte dig.

V. 14. 1 Tim. 1, 4. c. 4, 7. Es. 29, 13. Col. 2, 22. - **V. 15.** Matth. 15, 11. Luc. 11, 39. 41. 1 Cor. 6, 12. - **V. 16.** 2 Tim. 3, 5. 6. - **C. 2. V. 1.** 2 Tim 1, 13. c. 4, 3. - **V. 2.** c. 1, 13. - **V. 3.** 1 Tim. 2, 9. c. 5, 13. Tit. 1, 7. - **V. 5.** Eph. 5, 22. Rom. 2, 24. 1 Tim. 6, 1. - **V. 7.** 1 Tim. 4, 12. 1 Petr. 5, 3. - **V. 8.** 1 Tim. 5, 14. Tit. 1, 9. 1 Petr. 2, 12. - **V. 9.** 1 Tim. 6, 1. 2. 1 Petr. 2, 18. - **V. 10.** 1 Tim. 1, 1. Tit. 1, 3. - **V. 11.** Joh. 1, 9. 1 Tim. 2, 4. - **V. 12.** Luc. 1, 74. Eph. 1, 4. c. 5, 27. Col. 1, 22. 1 Petr. 1, 17. - **V. 13.** 1 Cor. 1, 7 Phil. 3, 20. 1 Thess. 1, 10. - **V. 14.** Gal. 1, 4. c. 2, 20. Eph. 5, 25. 2 Mos. 19, 5. 5 Mos. 4, 20. 1 Petr. 2, 9. 2 Cor. 5, 15. Eph. 2, 10. Gal. 4, 10. - **V. 15** 2 Tim. 4, 2. 1 Cor. 16, 11. 1 Tim. 4, 12

3. Capitel.

(I) Paulus formaner til Lydighed mod Øvrigheden og til Sagtmodighed, thi vi ere frelste af Naade ved Christus og skulle beflitte os paa gode Gjerninger. 1-8. (II) Titus skal flye daarlige Spørgsmaal og Sectstiftere, 9-11. (III) Andre Befalinger, Hilsen og Ønske, 12-15.

1. Paamind dem, at være Fyrster og Øvrigheder underdanige, at lyde Befalinger, at være redebonne til al god Gjerning;

2. ikke at bespotte Nogen, ikke være kivagtige, men billige, og bevise al Sagtmodighed mod alle Mennesker.

3. Thi og vi vare fordum uforstandige, ulydige, vildfarende, Slaver af Begjerligheder, og mangehaande Lyster, henlevende i Ondskab og Avind, vederstyggelige, hadende hverandre.

4. Men der Guds vor Frelsers Miskundhed og Kjærlighed til Menneskene aabenbaredes;

5. ikke for de Retfærdigheds Gjerningers Skyld, som vi havde gjort, men efter sin Barmhjertighed frelste han os ved Igjenfødelsens Bad og Fornyelsen i den Hellig Aand,

6. hvilken han haver rigeligen udøst over os ved Jesus Christus vor Frelser,

7. at vi, retfærdiggjorte ved hans Naade, skulle efter Haabet vorde Arvinger til det evige Liv.

8. Dette er en troværdig Tale, og dette vil jeg, at du skal bekræfte, paa det de, som have troet paa Gud, skulle beflitte sig paa at overgaae Andre i gode Gjerninger. Dette er Menneskene godt og nyttigt.

9. Men hold dig fra daarlige Spørgsmaal og Slægt-Beregninger og Trætter og Stridigheder om Loven; thi de ere unyttige og forfængelige.

10. Undvig et kjettersk Menneske, naar du har paamindet og atter paamindet ham,

11. vidende, at en Saadan er forvendt og synder, fordømt af sig selv.

12. Naar jeg sender Artemas til dig eller Tychicus, da gjør din Flid at komme til mig til Nicopolis; thi jeg haver besluttet at blive der i Vinter.

13. Befordre Zenas den Lovkyndige og Apollos omhyggeligen, saa at Intet skal fattes dem.

14. Thi lad ogsaa Vore lære at beflitte sig paa gode Gjerninger til Andres Nødtørft, saa at de ikke blive uden Frugt.

15. Alle, som ere hos mig, hilse dig. Hils dem, som os elske i Troen. Naaden være med Eder alle!

Amen.

G. 3. B. 1. Rom. 13. 1. 1 Petr. 2, 13. *2 Tim. 3, 17. Tit. 2, 14.* - **V. 2.** Phil. 4, 5. *2 Tim. 2, 24. 25.* - **V. 3.** 1 Cor. 6, 11. Eph. *2, 1. 3. c. 4, 17. 18.* 1 Petr. 4, 3. - **V. 4.** *c. 2, 11.* - **V. 5.** Ap. G. 15, 11. Rom. 3, 20. *28. Eph. 2, 4 fg. Eph. 5, 26.* - **V. 6.** Rom. 5, 5. - **V. 7.** Rom. 3, 24. Tit. 1, 2. - **V. 8.** c. 2, 14. - **V. 9.** c. 1, 14. **V. 10.** Rom. 16, 17. 2 Thess. 3, 6. 2 Joh. v. 10. - **V. 11** 1 Tim. 6, 5. - **V. 12.** Eph. 6, 21. fg. - **V. 13.** Ap. G. 18, 24. 3 Joh. v. 6. - **V. 15.** Gal. 5, 6. 2 Tim 4, 22.

St. Paulus' Brev til Philemon.

(I) Paulus ønsker Philemon med Flere Naade, takker Gud og beder for ham, 1-6. (II) Berømmer hans Kjærlighed, vil ei befale, men hellere formane ham igjen at antage den bortløbne og omvendte Onesimus, 7-20. (III) Paulus er forsikkret om hans Lydighed, vil komme til ham, beder at hilse, ønsker ham Naade, 21-25.

1. Paulus, Christi Jesu Bundne, og Broderen Timotheus til Philemon, vor Elskelige og Medarbeider,

2. og Appia, den elskelige Kvinde, og Archippus, vor Medstrider, og Menigheden i dit Huus:

3. Naade være med Eder og Fred, fra Gud vor Fader og den Herre Jesus Christus!

4. Jeg takker min Gud, idet jeg altid erindrer dig i mine Bønner,

5. efterdi jeg hører om den Kjærlighed og den Tro, som du haver til den Herre Jesus og for alle de Hellige,

6. at din Deelagtighed i Troen maa blive virksom ved Erkjendelsen af alt det Gode, som er i Eder, for Christus Jesus.

7. Thi vi have stor Glæde og Trøst af din Kjærlighed, efterdi de Helliges Hjerter ere blevne vederkvægede ved dig, Broder!

8. Derfor, endskjøndt jeg kunde med stor Frimodighed i Christus befale dig det, som er tilbørligt,

9. saa formaner jeg dig dog hellere i Kjærlighed, jeg, saadan som du kjender mig, den gamle Paulus, nu ogsaa Jesu Christi Bundne.

10. Jeg formaner dig angaaende min Søn, som jeg haver avlet i mine Lænker, Onesimus,

11. som tilforn var dig unyttig, men nu er dig og mig nyttig, hvem jeg sender tilbage.

12. Ham annamme du, ham, mit eget Hjerte,

13. hvem jeg vilde beholdt hos mig, at han i dit Sted skulde tjent mig i Lænkerne for Evangelium.

14. Men uden dit Samtykke vilde jeg Intet gjøre, at din Godhed ikke skulde være af Tvang, men af fri Villie.

15. Thi maaskee blev han derfor skilt fra dig en liden Tid, at du maatte have ham evindeligen igjen,

16. ikke fremdeles som en Træl, men meer end en Træl, som en elskelig Broder, især for mig, men hvor meget mere for dig, baade i Kjødet og i Herren.

17. Dersom du da anseer mig som din Meddeelagtige, saa annam ham som mig.

18. Men haver han gjort dig nogen Uret, eller er dig Noget skyldig, da før mig det til Regning.

19. Jeg Paulus haver skrevet med min egen Haand, jeg vil betale; for ikke at sige, at du er mig dig selv skyldig.

20. Ja, Broder! lad mig have

Philem. V. 1. Eph. 3, 1. - V. 2. Col. 4, 17. Phil. 2, 25. Rom. 16, 5. - V. 3. Col. 1, 2. - V. 4. 1 Thess. 1, 2. 2 Tim. 1, 3. - V. 5. Eph. 1, 15. - V. 7. 2 Tim. 1, 16. Philem. v. 20. - V. 9. 2 Tim. 1, 8. - V. 10. Col. 4, 9. 1 Cor. 4, 15. Gal. 4, 19. - V. 13. Phil. 2, 30. - V. 14. 2 Cor. 9, 7. - V. 19. Eph. 6, 9.

Glæde af dig i Herren, vederkvæg mit Hjerte i Herren.

21. I Tillid til din Lydighed haver jeg skrevet til dig og veed, at du vil gjøre endog over det, jeg siger.

22. Men tilmed bered mig Herberge; thi jeg haaber, at jeg formedelst Eders Bønner skal skjenkes Eder.

23. Epaphras, min Medfangne i Christus Jesus,

24. Marcus, Aristarchus, Demas, Lucas, mine Medarbeidere, hilse dig.

25. Vor Herres Jesu Christi Naade være med Eders Aand!

Amen.

Brevet til de Hebræer.

1. Capitel.

(I) Apostelen paaminder de Hebræer om Christi Ypperlighed, ved hvem Gud i de sidste Dage har talet til Menneskene, 1-3. (II) Han er ypperligere end alle Engle, thi han er Guds egen Søn, 4-14.

1. Efterat Gud fordum havde talet mange Gange og paa mange Maader til Fædrene ved Prophéterne, saa haver han i disse sidste Dage talet til os ved Sønnen,

2. hvem han haver sat til en Arving over alle Ting, ved hvem han og haver gjort Verden;

3. hvilken, efterdi han er hans Herligheds Glands og hans Væsens udtrykte Billede, og bærer alle Ting med sin Kraftes Ord, saa gjorde han ved sig selv vore Synders Renselse, og satte sig hos Majestætens høire Haand i det Høie;

4. og han er bleven saa meget ypperligere end Englene, som han haver arvet et herligere Navn fremfor dem.

5. Thi til hvilken Engel sagde han nogen Tid: du er min Søn, jeg fødte dig i Dag? og atter: jeg skal være ham en Fader, og han skal være mig en Søn?

6. og atter, naar han indfører den Førstefødte i Jorderige, siger han: og alle Guds Engle skulle tilbede ham.

7. Om Englene hedder det: han bruger sine Engle som Vinde, og sine Tjenere som Ilds-Lue.

8. Men til Sønnen: din Throne, o Gud! staaer i al Evighed; Retviishedens Spiir er dit Riges Spiir.

9. Du elskede Retfærdighed og hadede Uret; derfor haver Gud, din Gud, salvet dig med Glædens Olie fremfor dine Medbrødre.

10. Og: du Herre! grundfæstede

V. 22. Phil. 1, 25. c. 2, 24. - V. 23. Col. 1, 7. - V. 24. Ap. G. 12, 12. c. 19, 29. Col. 4, 14. - G. 1. V. 1. 4 Mos. 12, 6. 8. Luc. 1, 70. Gal. 4, 4. - V. 2. Eph. 1, 10. Joh. 1, 3. - V. 3. Joh. 14, 9. 2 Cor. 4, 4. Col. 1, 15. 17. Hebr. 9, 14. 26. c. 8, 1. - V. 4. Phil. 2, 9. 10. - V. 5. Ps. 2, 7. 2 Sam. 7, 14. - V. 6. Rom. 8, 29. Col. 1, 15. 17. Ps. 97, 7. - V. 7. Ps. 104, 4. - V. 8. Ps. 45, 7. 8. - V. 9. Es. G. 10, 3. - V. 10. Ps. 102, 26. Ps. 8, 4.

Jorden af Begyndelsen, og Himlene ere dine Hænders Gjerninger.

11. De skulle forgaae, men du bliver ved; de skulle tilhobe ældes som et Klædebon,

12. ja, som et Klæde skal du sammenrulle dem, og de skulle omskiftes; men du, du er den Samme, og dine Aar skulle ikke aflade.

13. Men til hvilken af Englene sagde han nogen Tid: sæt dig hos min høire Haand, indtil jeg lægger dine Fjender til en Skammel for dine Fødder?

14. Ere de ikke alle tjenende Ånder, udsendte til Hjælp for dem, som skulle arve Salighed.

2. Capitel.

(I) Vi maae ei ringeagte Saliggjørelsen ved Christus, der saa herligen er bleven stadfæstet, 1-4. (II) Den kommende Verden er ei Englene underlagt, men Christus, 5-8. (III) Som led og blev fornedret for sine Brødres Skyld, hvilke han derfore blev lig, at han maatte blive en trofast Ypperstepræst, 9-18.

1. Derfor bør det os desmere at holde fast ved det, vi have hørt, at vi ikke skulle bortrives.

2. Thi blev det Ord, som var talet ved Engle, haandhævet, og fik hver Overtrædelse og Ulydighed sin tilbørlige Løn:

3. hvorledes skulle vi da undflye, dersom vi ikke agte saa stor en Salighed? hvilken, efterat den i Begyndelsen var forkyndet ved Herren, er kommen til os, stadfæstet af dem, som havde hørt ham,

4. idet Gud vidnede med baade ved Tegn og Under og mangehaande kraftige Gjerninger og den Hellig Aands Meddelelser, efter sin Villie.

5. Thi Engle underlagde han ikke det vordende Jorderige, om hvilket vi tale.

6. Men Een haver vidnet etsteds, sigende: hvad er Menneskет, efterdi du kommer ham ihu? eller Menneskets Søn, efterdi du agter paa ham?

7. Et Lidet gjorde du ham ringere end Englene; med Ære og Hæder kronede du ham, og satte ham over dine Hænders Gjerninger;

8. alle Ting lagde du under hans Fødder. — Idet han altsaa underlagde ham alle Ting, undtog han Intet, som jo er ham underlagt; dog see vi endnu ikke alle Ting at være ham underlagte.

9. Men den, som et Lidet var bleven ringere end Englene, Jesus, see vi formedelst Dødens Lidelse kronet med Ære og Hæder, at han efter Guds naadige Villie skulde smage Døden for Alle.

10. Thi det sømmede ham, for hvem alle Ting ere, og ved hvem alle Ting ere, ham, som vilde føre de mange Børn til Herlighed, ved Lidelser at indvie deres Saliggjørelses Stifter.

11. Thi baade den, som hellig-

V. 11. Ps. 102, 27. Es. 51, 6. Luc. 21, 33. - **V. 12.** Ps. 102, 27. 28. - **V. 13.** Ps. 110, 1. Eph. 1, 20. Hebr. 10, 12. - **V. 14.** Ps. 34, 8. - **C. 2. V. 2.** Ap. G. 7, 53. Gal. 3, 19. 5 Mos. 27, 26. - **V. 3.** c. 10, 29. c. 12, 25. *Marc. 1, 14. 15.* - **V. 4.** Marc. 16, 20. Ap. G. *2, 22. c. 14, 3.* 1 Cor. 12, 11. - **V. 6.** Ps. 8, 5. fg. - **V. 7.** Eph. 1, 21. - **V. 8.** Matth. 28, 18. Hebr. 10, 13. - **V. 9.** Phil. 2, 8. 9. Ap. G. 2, 33. 1 Joh. 2, 2. - **V. 10.** Joh. 1, 3. Rom 11, 36. Luc. 24, 26. Hebr. 3, 15. c. 5, 31. - **V. 11.** Joh. 17, 19. Hebr. 13, 12. Matth. 12, 50. Joh. 15, 14. c. 20.

gjør, og de, som helliggjøres, ere alle af Een; hvorfor han ikke skammer sig ved at kalde dem Brødre,

12. sigende: jeg vil forkynde dit Navn for mine Brødre, jeg vil lovsynge dig midt i Menigheden.

13. Og atter: jeg vil forlade mig paa ham; og atter: see, her er jeg og de Børn, som Gud haver givet mig.

14. Efterdi da Børnene ere deelagtige i Kjød og Blod, er han ligemaade bleven deelagtig deri, at han ved Døden skulde gjøre den magtesløs, som havde Dødens Vælde, det er Djævelen,

15. og befrie dem, saa mange som formedelst Dødens Frygt vare under Trældom al deres Livs Tid.

16. Thi ingenlunde antager han sig Englene, men Abrahams Sæd antager han sig.

17. Derfor burde han blive sine Brødre lig i alle Ting, at han maatte blive en barmhjertig og trofast Ypperstepræst for Gud, til at forsone Folkets Synder.

18. Thi efterdi han led og selv blev fristet, kan han komme dem til Hjælp, som fristes.

3. Capitel.

(I) De Troende skulle give Agt paa Christus, deres Ypperstepræst, som er større end Moses. 1-6. (II) De bør vogte sig for Forhærdelse og Vantro, at det ei skal gaae dem, som fordum Israel i Ørken, 7-19.

1. Derfor, I hellige Brødre, deelagtige i det himmelske Kald! betragter vor Bekjendelses Apostel og Ypperstepræst Christus Jesus,

2. der var ham tro, som beskikkede ham, ligesom Moses var det i hans ganske Huus.

3. Thi saa meget større Hæder er han værd fremfor Moses, som den haver større Ære i Huset, der beredte det.

4. Thi hvert Huus beredes af Nogen; men den, som bereder alle Ting, er Gud.

5. Og Moses var vel tro i hans ganske Huus, som en Tjener, til at vidne, hvad der skulde siges;

6. men Christus er det som Søn over hans Huus; og hans Huus ere vi, saafremt vi indtil Enden holde fast ved Frimodigheden og det Haab, som er vor Roes.

7. Derfor, som den Hellig Aand siger: i Dag, naar I høre hans Røst,

8. da forhærder ikke Eders Hjerter, som det skete i Forbittrelsen, paa Fristelsens Dag i Ørken,

9. hvor Eders Fædre fristede mig, prøvede mig, enddog de saae mine Gjerninger fyrretyve Aar.

10. Derfor harmedes jeg paa hiin Slægt og sagde: de fare altid vild i Hjertet, og selv kjende de ikke mine Veie.

11. Saa svoer jeg i min Vrede: sandelig, de skulle ikke indgaae til min Hvile.

V. 12. Sl. 22, 23. 26. - **V. 13.** Sl. 18, 3. *Ef. 8, 18.* Joh. 10. 29. c. 17, 6. 9. - **V. 14.** *Joh. 1, 14. Ef. 25, 8.* Hos. 13, 14. 2 Tim. 1, 10. - **V. 15.** *Luc. 1, 74.* Rom. 8, 15. - **V. 17.** *c. 4, 15. 16. c. 5, 1. 2.* - **C. 3. V. 1.** *1 Petr. 1, 15. Phil. 3, 14.* Gal. 4, 4. Hebr. 14. *c. 6, 20.* **V. 2.** 4 Mos. 12, 7. - **V. 3.** Sach. 6, 13. Matth. 16, 18. - **V. 4.** 2 Cor. 5, 1. 18. Eph. 2, 10. - **V. 5.** v. 2. 5. Mos. 18, 15. 18. - **V. 6.** 1 Cor. 3, 16. c. 6, 19. Eph. 2, 21. 22. Matth. 24, 13. - **V. 7.** Sl. 95, 7. 8. - **V. 8.** 2 Mos. 17, 2. fg. - **V. 9.** 4 Mos. 14, 22. - **V. 11.** 4 Mos. 14, 21-23.

12. Seer til, Brødre! at der ikke nogensinde i Nogen af Eder skal findes et ondt, vantro Hjerte, saa at han affalder fra den levende Gud.

13. Men formaner Eder selv hver Dag, saalænge det hedder: i Dag, paa det ikke Nogen af Eder skal forhærdes ved Syndens Bedrag.

14. Thi vi ere blevne deelagtige i Christus, saafremt vi bevare vor første Bestandighed fast indtil Enden.

15. Idet der siges: i Dag, naar I høre hans Røst, da forhærder ikke Eders Hjerter, som i Forbittrelsen:

16. hvo vare da vel de, som hørte den, og dog forbittrede ham? mon ikke Alle, som udgik af Ægypten ved Moses?

17. Men paa hvilke harmedes han i fyrretyve Aar? mon ikke paa dem, som syndede, hvis Legemer faldt i Ørken?

18. Og hvilke svoer han, at de ikke skulde indgaae til hans Hvile, uden dem, som vare blevne vantroe?

19. Vi see altsaa, at de ikke kunde indgaae formedelst Vantro.

4. Capitel.

(I) Apostelen formaner dem i Troen at holde fast ved Forjættelsen; thi de, som troe, gaae ind til den Hvile, som endnu staaer aaben for Guds Folk, 1-11. (II) Den alvidende Guds Ord er levende og kraftigt, 12. 13. (III) Christus er en medlidende Ypperstepræst, til hvem vi skulle træde frem for at faae Naade, 14-16.

1. Lader os derfor, da Forjættelsen at indgaae til hans Hvile endnu staaer os aaben, vogte os, at ikke Nogen af Eder skulde synes at blive tilbage.

2. Thi ogsaa os er Forjættelsen forkyndet, ligesom hine; men Ordet, som de hørte, hjalp dem ikke, fordi det ikke forenede sig med Troen i dem, som hørte det.

3. Thi vi indgaae til Hvilen, vi, som troe, efter hvad han haver sagt: saa svoer jeg i min Vrede: sandelig, de skulle ikke indgaae til min Hvile; nemlig efterat Gjerningerne ved Verdens Skabelse vare fuldendte.

4. Thi saaledes haver han et Sted sagt om den syvende Dag: og Gud hvilede paa den syvende Dag fra alle sine Gjerninger.

5. Og paa dette Sted atter: sandelig, de skulle ikke indgaae til min Hvile.

6. Efterdi altsaa det er tilbage, at Nogle skulle indgaae til den, og de, hvem Forjættelsen først var forkyndet, ikke kom ind formedelst Vantro:

7. saa bestemmer han atter en Dag: i Dag, da han siger ved David efter saa lang en Tid, (som forhen sagt): i Dag, naar I høre hans Røst, forhærder ikke Eders Hjerter.

8. Thi dersom Josva havde skaffet dem Hvile, da havde han ikke derefter talt om en anden Dag.

9. Altsaa er der en Sabbats-Hvile tilbage for Guds Folk.

V. 13. 1 Thess. 5, 14. - **V. 14.** 2 Petr. 1, 4. Hab. 2, 10. 25. - **V. 15.** v. 7. - **V. 17.** 4 Mos. 14, 33. fg. c. 26, 65. - **V. 18.** 4. 11. 5 Mos. 1, 34. - **C. 4. V. 3.** Ps. 95. 11. - **V. 4.** 1 Mos. 2, 2. - **V. 5.** 4 Mos. 14, 23. 5 Mos. 1, 34. 35. - **V. 7.** c. 3, 7. - **V. 8.** 5 Mos. 31, 7.

10. Thi hvo ſom er indgaaet til hans Hvile, ogſaa han hviler fra ſine Gjerninger, ligeſom Gud fra ſine.

11. Lader os derfor beſlitte os at komme ind til hiin Hvile, paa det ikke Nogen ſkal falde efter ſamme Vantroes Exempel.

12. Thi det Guds Ord er levende og kraftigt, og ſkarpere end noget tveegget Sværd, og trænger igjennem, indtil det adſkiller baade Sjæl og Aand, baade Ledemod og Marve, og dømmer over Hjertets Tanker og Raad.

13. Og ingen Skabning er uſynlig for hans Aaſyn; men alle Ting ere blotte og udſpændte for hans Øine, om hvem vi tale.

14. Efterdi vi derfor have en ſtor Ypperſtepræſt, ſom er gangen ind i Himlene, Jeſus den Guds Søn, da lader os holde faſt ved Bekjendelſen.

15. Thi vi have ikke en Ypperſtepræſt, ſom ei kan have Medlidenhed med vore Skrøbeligheder, men en ſaadan, ſom er forſøgt i alle Ting i lige Maade, dog uden Synd.

16. Derfor lader os træde frem med Frimodighed for Naadens Throne, paa det vi kunne faae Barmhjertighed, og finde Naade til betimelig Hjælp.

5. Capitel.

(I) En Ypperſtepræſt offrer for Menigheden, har Medlidenhed med den, bliver ſat af Gud, 1-4. (II) Chriſtus er dertil ſat af Gud, og er bleven en Aarſag til evig Frelſe, 5-10. (III) Apoſtelen klager over de Hebræer, fordi de endnu kun vare Børn i Chriſtendommen, 11-14.

1. Thi hver Ypperſtepræſt, ſom tages af Mennesker, beſtikkes for Mennesker til Tjeneſten for Gud, at han ſkal frembære baade Gaver og Slagt-Offere for Synder,

2. og kan have Medlidenhed med de Vankundige og Vildfarende, efterſom han og ſelv er omgiven med Skrøbelighed.

3. Og for dennes Skyld maa han, ſom for Folket, ſaaledes og for ſig ſelv, frembære Synd-Offer.

4. Og Ingen tager ſig ſelv denne Ære, men den, ſom er kaldet af Gud, ligeſom og Aaron var.

5. Saaledes haver ei heller Chriſtus tillagt ſig ſelv den Ære at blive Ypperſtepræſt, men den, ſom ſagde til ham: du er min Søn, jeg fødte dig i Dag.

6. Efter hvad han og ſiger et andet Sted: du er en Præſt til evig Tid efter Melchiſedeks Viis.

7. Han, ſom i ſine Kjøds Dage frembar med ſtærkt Raab og Taarer Bønner og ydmygelige Begjæringer til den, der var mægtig at frelſe ham fra Døden, og blev bønhørt i ſin Ængſtelſe,

8. alligevel han var Søn, lærte dog Lydighed af det, han led;

9. og, fuldendet, blev han alle

V. 10. Aab. 14, 13. - **V. 12.** Præd. 12, 11. Eſ. 49, 2. Jer. 23, 29. 1 Cor. 14, 24. Aab. 1, 16. - **V. 13.** Pſ. 33, 13-15. Pſ. 34, 16. 17. - **V. 14.** c. 3, 1. c. 6, 20. c. 7, 26. c. 8, 1. fg. - **V. 15.** c. 2, 17. Eſ. 53, 9. Matth. 4, 1. Luc. 22, 28. 2 Cor. 5, 21. 1 Petr. 2, 22. - **V. 16.** c. 10, 22. 1 Joh. 3, 21. Rom. 3, 25. **C. 5. V. 1.** 2 Moſ. 28, 1. fg. Hebr. 8, 3. c. 10, 6. - **V. 2.** c. 4, 15. c. 2, 18. **V. 3.** 3 Moſ. 9, 7. c. 16, 6. fg. - **V. 4.** 2 Moſ. 28. 1. - **V. 5.** Joh. 8, 54. Pſ. 2, 7. - **V. 6.** Pſ. 110, 4. Hebr. 7, 17. - **V. 7.** Matth. 26, 39. c. 27, 46. 50. Luc. 22, 42. c. 23, 46. Joh. 12, 27. c. 17, 1. - **V. 8.** Phil. 2, 8. - **V. 9.** Rom. 1, 5. Hebr. 2, 10.

m, som ham lyde, Aarsag til ig Frelse,

10. udnævnt af Gud til Ypperste= æst efter Melchisedeks Vis.

11. Herom have vi meget at sige, som er svart at udlægge, efterdi ere blevne sløve til at fatte.

12. Thi skjøndt I efter Tiden dog burde være Lærere, have I ter behov, at man skal lære Eder egyndelses=Grundene i Guds Ord, I ere blevne saadanne, som have Melk behov, og ikke haard Føde.

13. Hver, som faaer Melk, er uforen i den rette Lære, thi han er Barn.

14. Men for de Fuldkomne er ard Føde, hvilke ved Forfarenhed ve øvet Sands til at skjelne mel= m Godt og Ondt.

6. Capitel.

(I) Apostelen vil dog skride frem til det ldkomnere, 1=3. (II) Thi de, som synde dvillig og falde fra, maae vente sig Forndelsen, 4=8. (III) Og han har bedre Meng om de Hebræer, da de tilforn have forldet sig saa vel. 9. 10. (IV) Han formaner m til Bestandighed i Tro og Taalmodighed, de med Abraham kunne blive deelagtige i uds Forjættelser, som ere uforanderlige og enkes i Christus, vor Ypperstepræst, 11=20.

1. Derfor lader os forbigaae Begndelses=Læren om Christus, og ride frem til det Fuldkommere, at ikke atter lægge Grundvolden anaaende Omvendelse fra døde Gjeringer, og Tro paa Gud,

2. og Læren om Daab og Haands= paalæggelse, og de Dødes Opstandelse, og den evige Dom.

3. Ja, dette ville vi gjøre, dersom Gud det tilsteder.

4. Thi det er umuligt, at de, som eengang ere oplyste, og som have smagt den himmelske Gave, og ere blevne deelagtige i den Hellig Aand,

5. og have smagt Guds gode Ord og den tilkommende Verdens Kræfter, og falde fra, atter kunne fornyes til Omvendelse,

6. da de korsfæste sig selv Guds Søn, og gjøre ham til Spot.

7. Thi Jorden, som drikker den ofte derpaa faldende Regn og bærer Vexter, tjenlige for dem, som den dyrke, faaer Velsignelse af Gud;

8. men den, som bærer Torne og Tidsler, er ubrugbar og Forbandelsen nær; Enden med den er at brændes.

9. Dog, i Henseende til Eder, I Elskelige! ere vi forsikkrede om det Bedre og hvad der bringer Frelse, alligevel vi saaledes tale.

10. Thi Gud er ikke uretfærdig, at han skulde forglemme Eders Gjerning og den Kjærlighedens Møie, som I viste for hans Navn, idet I have tjent og tjene de Hellige.

11. Men vi ønske, at Enhver af Eder maa vise den samme Nidkjærhed til fuld Befæstelse i Haabet indtil Enden;

12. saa I ikke blive seendrægtige,

V. **10.** v. 6. - V. **12.** c. 6, 1. 2. 1 Cor. 3, fg. 1 Petr. 2, 2. - V. **13.** 1 Cor. 3, 1. c. 4, 20. - C. **6.** V. **1.** c. 9, 14. - V. **3.** Ap. . 18, 21. Jak. 4, 15. - V. **4.** Matth. 12, 31. Hebr. 10, 26. 2 Petr. 2, 20. 1 Joh. 5, 16. - V. **8.** Matth. 21, 19. - V. **10.** Rom. 2 Kron. 15, 7. Ordsp. 14, 31. Matth. 10, c. 25, 40. 1 Cor. 15, 58. - V. **11.** 24, 13. Hebr. 3, 6. **14.** - V. **12.** v. 15.

men efterfølge dem, som ved Tro og Taalmodighed arvede Forjættelserne.

13. Thi da Gud gav Abraham Forjættelsen, der han ingen Større havde at sværge ved, svoer han ved sig selv, sigende:

14. sandeligen, jeg vil rigelig velsigne dig, og rigelig formere dig.

15. Og saaledes, der han havde ventet taalmodig, bekom han Forjættelsen.

16. Mennesker sværge jo ved en Større, og Eden er dem en Ende paa al Tvist, til Stadfæstelse.

17. Hvorfor, da Gud vilde ydermere vise Forjættelsens Arvinger sit Raads Uforanderlighed, føiede han en Ed dertil,

18. paa det vi ved to uforanderlige Grunde, efter hvilke det var umuligt, at Gud skulde lyve, kunde have en stærk Trøstegrund, naar vi flye hen at holde fast ved det tilbudne Haab;

19. hvilket vi have som Sjælens trygge og faste Anker, hvilket ogsaa gaaer indenfor Forhænget,

20. hvor Jesus, vor Forløber, gik ind for os, han, som efter Melchisedeks Viis er bleven en Ypperstepræst til evig Tid.

7. Capitel.

(I) Christus er en Ypperstepræst efter Melchisedeks Viis, som var hans Forbillede, tog Tiende af Abraham, og velsignede ham, 1-10. (II) Derfor maatte han omskifte Loven, som var svag og unyttig, da han havde et andet Præstedømme end Aaron, 11-19. (III) Han blev bestikket til Præst, med Ed, alene, til evig Tid, fuldkommen og uden Synd, 20-28.

1. Thi denne Melchisedek, Konge i Salem, den høieste Guds Præst, som gik Abraham imøde, der han vendte tilbage fra Kongernes Nederlag, og som velsignede ham,

2. hvem ogsaa Abraham gav Tiende af Alt; han er først, naar hans Navn udlægges, Retfærdigheds Konge, dernæst ogsaa Salems Konge, det er: Freds Konge;

3. uden Fader, uden Moder, uden Slægtregister, havende hverken Dages Begyndelse eller Livs Ende, men lignet med Guds Søn, bliver han Præst for stedse.

4. Betragter dog, hvor stor denne er, hvem Patriarchen Abraham endog gav Tiende af Byttet.

5. Nu have vel de af Levi Børn, som annammede Præstedømmet, Befaling at tage Tiende efter Loven af Folket, det er af deres Brødre, alligevel disse ere udkomne af Abrahams Lænd;

6. men den, som ikke regnes i deres Slægt, tog Tiende af Abraham og velsignede den, som havde Forjættelserne.

7. Men uden al Modsigelse velsignes den Ringere af den Ypperligere.

8. Og her tage dødelige Mennesker Tiende, men der er den, om hvem der vidnes, at han lever.

9. Ja, at jeg saa skal sige, endog

V. 13. 1 Mos. 17, 4. c. 22, 16. Ps. 105, 9. Luc. 1, 73. - V. 14. 1 Mos. 12, 2. c. 22, 17. - V. 15. c. 10, 36. - V. 16. 2 Mos. 22, 11. - V. 17. v. 13. - V. 18. Tit. 1 2. - 3. 20. c. 3, 1. c. 4, 14. c. 5, 6. - C. 7. V. 1. 1 Mos. 14, 18. - V. 2. 1 Mos. 14, 20. - V. 4. Ap. G. 2, 29. - V. 5. 4 Mos. 18, 21. - V. 6. 1 Mos. 14, 19. Rom. 4, 13. - V. 8. 4 Mos. 18, 26.

Levi, som tager Tiende, har ved Abraham givet Tiende;

10. thi han var endnu i Faderens Lænd, der Melchisedek gik denne imøde.

11. Hvis der altsaa var Fuldkommelse ved det levitiske Præstedømme, (thi til dette var Folket lovbundet), hvi gjordes det da ydermere behov, at en anden Præst skulde opstaae efter Melchisedeks Viis, og ikke benævnes efter Aarons Viis?

12. Naar Præstedømmet omskiftes, skeer jo og nødvendigen en Omskiftelse af Loven.

13. Og han, om hvem dette siges, hørte til en anden Stamme, af hvilken Ingen haver taget vare paa Alteret.

14. Thi det er vitterligt, at vor Herre er oprunden af Juda, for hvilken Stamme Moses Intet haver forordnet om Præstedømmet.

15. Og dette bliver end ydermere klart deraf, at der i Lighed med Melchisedek opstaaer en anden Præst,

16. som ikke er bleven det efter et kjødeligt Buds Lov, men efter et uopløseligt Livs Kraft.

17. Thi han vidner: du er en Præst evindeligen efter Melchisedeks Viis.

18. Saa skeer da en Afskaffelse af det foregaaende Bud, fordi det var svagt og unyttigt,

19. (thi Loven haver Intet fuldkommet), og en Indførelse af et bedre Haab, ved hvilket vi nærme os til Gud.

20. Og saasom det ikke skete uden Ed;

21. (thi hine bleve Præster uden Ed, men denne med Ed, ved den, som siger til ham: Herren haver svoret, og det skal ikke angre ham: du er en Præst evindeligen efter Melchisedeks Viis):

22. saa er Jesus bleven en saa meget bedre Pagtes Borgen.

23. Og hine Præster ere blevne mange, fordi Døden formeente dem at vedblive;

24. men denne haver et uforgængeligt Præstedømme, fordi han bliver til evig Tid,

25. hvorfor han og kan fuldkommeligen gjøre dem salige, som komme til Gud formedelst ham, efterdi han lever altid til at træde frem for dem.

26. Thi saadan en Ypperstepræst sømmede os, som er hellig, uden Skyld, ubesmittet, adskilt fra Syndere, og ophøiet over Himlene;

27. som ikke dagligen haver fornøden, som de andre Ypperstepræster, at frembære Offer først for egne Synder, derefter for Folkets; thi det gjorde han een Gang for alle, der han offrede sig selv.

28. Thi Loven beskikker til Ypperstepræster Mennesker, som have Skrøbelighed; men Edens Ord, senere end Loven, beskikker Sønnen, som den til evig Tid Fuldkommede.

V. 11. Gal. 2, 21. Hebr. 7, 18. 19. - **V. 14.** 1 Mos. 49, 10. Ruth 4, 17. fg. Es. 11, 1. - **V. 17.** Ps. 110, 4. Hebr. 5, 6. - **V. 18.** Gal. 4, 9. Rom. 8, 3. - **V. 19.** Joh. 1, 17. Ap. G. 13, 38. 39. Rom. 3, 20. fg. Es. 2, 18. c. 3, 12. - **V. 21.** Ps. 110, 4. - **V. 22.** c. 8, 6. - **V. 25.** Rom. 8, 34. Hebr. 9, 24. Joh. 2, 1. - **V. 26.** c. 4, 14. 1 Petr. 2, 22. - **V. 27.** 3 Mos. 9, 7. c. 16, 3. 6. Hebr. 12. 26. - **V. 28.** c. 5, 1. 2 c. 2 10. c.

8. Capitel.

(I) Christus er Ypperstepræst hos Guds høire Haand i det himmelske Tabernakel, 1-5. (II) Han er en bedre Pagts Midler; thi Gud havde lovet at gjøre en ny Pagt, og at afstaffe den gamle, 6-13.

1. Saa er da Summen af det, som her siges: vi have en saadan Ypperstepræst, som sidder ved høire Side af Majestætens Throne i Himlene,

2. som er Helligdommens Tjener og det sande Tabernakels, hvilket Herren haver opreist, og ikke et Menneske.

3. Thi hver Ypperstepræst indsættes til at frembære Gaver og Slagt-Offere; derfor er det fornødent, at ogsaa denne maa have Noget, som han kan offre.

4. Men skulde han være Præst paa Jorden, da var han det aldeles ikke, efterdi der ere Præster, som frembære Gaverne efter Loven;

5. hvilke tjene ved Afbildningen og Skyggen af det Himmelske, eftersom det blev Moses af Gud betydet, der han skulde berede Tabernaklet: see til, sagde han, du gjør Alting efter den Lignelse, der blev viist dig paa Bjerget.

6. Men nu haver han faaet en saa meget ypperligere Tjeneste, som han og er Midler for en bedre Pagt, hvilken er grundet paa bedre Forjættelser.

7. Thi dersom hiin første havde været ulastelig, da var der ikke blevet søgt Sted for en anden.

8. *Men* dadlende siger han til dem: see, de Dage komme, siger Herren, da jeg vil oprette en ny Pagt med Israels Huus og med Juda' Huus;

9. ikke efter den Pagt, som jeg gjorde med deres Fædre paa den Dag, der jeg tog dem ved Haanden, at udføre dem af Ægyptens Land; thi de bleve ikke i min Pagt, derfor agtede jeg ikke paa dem, siger Herren.

10. Men denne er den Pagt, som jeg vil gjøre med Israels Huus efter disse Dage, siger Herren: jeg vil give mine Love i deres Sind, og jeg vil indskrive dem i deres Hjerte; og jeg vil være dem en Gud, og de skulle være mig et Folk.

11. Og de skulle ikke lære hver sin Næste, og hver sin Broder og sige: kjend Herren; thi de skulle alle kjende mig, fra den Lille iblandt dem indtil den Store iblandt dem.

12. Thi jeg vil være naadig imod deres Uretfærdigheder, og ikke mere ihukomme deres Synder og deres Overtrædelser.

13. Idet han siger: en ny, haver han erklæret den første for gammel; men det, som er gammelt og forældet, er nær ved at forsvinde.

9. Capitel.

(I) Det gamle Tabernakel og den levitiske Gudstjeneste vare ufuldkomne, 1-10. (II) Det nye Tabernakel og Christi Offer ere fuldkomne, 11-14. (III) Christus er den nye Pagts Midler ved sit Blod, hvorpaa den gamle var et Forbillede, 15-23. (IV) Han gik ind i Him-

C. 8. V. 1. Col. 3, 1. Hebr. 1, 3. 13. - V. 2. c. 9, 8. 11. 24. c. 10, 20. 21. - V. 3. c. 5, 2. Hebr. 5, 1. - V. 5. Col. 2, 17. Hebr. 10, 1. 2 Mos. 25, 40. - V. 6. 2 Cor. 3, 6. Hebr. 7, 22. - V. 8. Jer. 31, 31. fg. c. 33, 14. - V. 9. 2 Mos. 19, 5. fg. - V. 10. Jer. 24, 7. Sach. 8, 8. - V. 11. Es. 54, 13. Joh. 6, 45. - V. 12. Jer. 31, 34.

o for os, da han eengang havde of-
lv, 24-28.

l havde ogsaa det første
akel Anordninger for Guds-
ı og en jordisk Helligdom.
ji der var indrettet det for-
Tabernakel, hvori Lysestagen
Bordet og Skuebrødene;
ıldtes det Hellige.
en bag det andet Forhæng
Tabernakel, som kaldtes det
lligste,
n havde det gyldne Røgelse-
Pagtens Ark, overalt be-
ned Guld, i hvilken var en
Krukke med Manna og Aarons
ende Stav og Pagtens

en ovenover den var Herlig-
Cherubim, som overskyggede
tolen; hvorom nu ikke er at
ykkeviis.
a nu dette var saaledes ind-
gik Præsterne altid ind i det
Tabernakel, naar de forret-
jenesten;
en i det andet gik den Yp-
æst alene ind eengang om
ikke uden Blod, hvilket han
for sig selv og Folkets For-

orved den Hellig Aand gav
e, at Veien til Helligdom-
ıdnu ikke var aabnet, saa-
det første Tabernakel endnu
sit Stade;
ilket var et Forbillede indtil

den nærværende Tid, i hvilken endnu baade Gaver og Offere frembæres,

10. som ikke formaae fuldkommeligen efter Samvittigheden at hellige den, som forretter Tjenesten, men alene med Hensyn til Mad og Drikke og de adskillige Aftvættelser og kjødelige Anordninger, som vare paalagte indtil Rettelsens Tid.

11 Men da Christus kom, en Ypperstepræst for det tilkommende Gode, saa gik han igjennem et større og fuldkomnere Tabernakel, hvilket ikke er gjort med Hænder, det er: som ikke er af denne Skabning,

12. hverken ved Blod af Bukke eller Kalve, men ved sit eget Blod, eengang ind i Helligdommen, og fandt en evig Forløsning.

13. Thi dersom Blod af Øxne og Bukke og Asken af en Kvie, hvormed de Urene bestænkes, helliger til Kjødets Reenhed:

14. hvor meget mere maa da Christi Blod, som formedelst en evig Aand frembar sig selv som et ulasteligt Offer for Gud, rense Eders Samvittighed fra døde Gjerninger til at tjene den levende Gud.

15. Og derfor er han det nye Testamentes Midler, paa det at, da der er skeet en Død til Forløsning fra de Overtrædelser, som vare begangne under det første Testament,

V. 1. 2 Mos. 25, 8. - **V. 2.** 2 Mos. c. 25, 31. - **V. 3.** 2 Mos. 26, 33. - Mos. 25, 10. c. 16, 33. 4 Mos. 17, s. 25, 21. c. 34, 29. 1 Kong. 8, 9. - Mos. 25, 18. - **V. 6.** 4 Mos. 18, 3. **7.** 3 Mos. 16, 2. fg. Hebr. 5, 3. - 35, 8. Joh. 14, 6. Hebr. 10, 19. 20. 3 Mos. 11, 2. fg. 4 Mos. 19, 7. fg. - **V. 11.** c. 3, 1. c. 4, 14. - **V. 12.** 3 Mos. 16, 3. Ap. G. 20, 28. Hebr. 7, 27. c. 10, 12. **V. 13.** 3 Mos. 16, 14. 4 Mos. 19, 9. fg. - **V. 14.** 1 Petr. 1, 19. Aab. 1, 5. Gal. 1, 4. c. 2, 20. Tit. 2, 14. 1 Thess. 1, 9. Hebr. 6, 1. Luc. 1, 74. Rom. 6, 13. - **V.** 1 Tim. 2, 5. Hebr. 12, 24. Rom. 5, 6, 23.

de Kaldede maatte faae den evige Arvs Forjættelse.

16. Thi hvor et Testament er, der er det fornødent, at hans Død, som haver gjort Testamentet, skal finde Sted.

17. Thi et Testament bliver først gyldigt ved Døden, efterdi det endnu ikke haver Kraft, medens han lever, som gjorde det.

18. Derfor blev det første ikke heller indviet uden Blod.

19. Thi der alle Budene efter Loven af Moses vare forkyndte for alt Folket, tog han Kalve- og Bukke-Blod med Vand og Skarlagen-Uld og Isop, og bestænkede Bogen selv og alt Folket, sigende:

20. dette er den Pagts Blod, hvilken Gud har villet slutte med Eder.

21. Ligemaade bestænkede han ogsaa Tabernaklet og alle Tjenestens Redskaber med Blodet.

22. Og næsten Alt bliver efter Loven renset med Blod, og uden Blods Udgydelse skeer ikke Forladelse.

23. Altsaa var det fornødent, at Afbildningerne af de himmelske Ting skulde renses herved, men de himmelske Ting selv ved bedre Offere end disse.

24. Thi Christus gik ikke ind i en Helligdom, gjort med Hænder, som kun er et Billede af den sande, men i Himmelen selv, for nu at aabenbares for Guds Ansigt for os;

25. ikke heller, at han flere Gange skulde offre sig selv, ligesom den Ypperstepræst hvert Aar gaaer ind i Helligdommen med fremmed Blod;

26. (ellers havde han ofte maattet lide fra Verdens Begyndelse;) men nu er han eengang i Tidernes Fuldkommelse aabenbaret for at afskaffe Synden ved sit Offer.

27. Og ligesom det er Menneskene bestikket, eengang at dø, men derefter Dommen,

28. saaledes er og Christus eengang offret for at borttage Manges Synder; anden Gang skal han uden Synd sees af dem, som forvente ham til Saliggjørelse.

10. Capitel.

(I) Loven med sine Offringer gjør ei fuldkommen, 1-4. (II) Derfor vilde Christus offre sig selv, 5-10. (III) Hans Offer borttager paa eengang alle Synder, saa at Gud vil ei ihukomme dem mere, 11-18. (IV) Derfor skulle de Troende retteligen bruge Christi Naade og opmuntre hverandre til at holde fast ved Tro og gode Gjerninger, 19-25. (V) Thi modvillige Syndere maae vente sig en svar Dom, 26-31. (VI) De Hebræer skulle blive ved i Tro og Taalmodighed, 32-39.

1. Thi Loven, som haver ikkun en Skygge af de tilkommende Goder, og ikke Tingenes Billede selv, kan aldrig ved de samme aarlige Offere, hvilke de bestandigen frembære, fuldkommen forsone dem, som dermed fremkomme.

2. Ellers maatte jo disse Offere have ophørt, efterdi de Offrende ikke mere vilde havt nogen Bevidsthed om Synder, naar de eengang vare rensede.

V. 17. Gal. 3, 15. - **V. 19.** 2 Mos. 24, 5. 6. - **V. 20.** *2 Mos. 24,* 8. Matth. 26, 28. - **V. 21.** *2 Mos. 29,* 21. 3 Mos. 8, 15. 19. - **V. 22.** *3 Mos. 17,* 11. Eph. 1, 7. - **V. 24.** Rom. 8, 34. 1 Joh. 2, 1. - **V. 25.** 2 Mos. 30, 10. 3 Mos. 16, 2. 19. - **V. 26.** v. 12. Gal. 4, 4. - **V. 28.** Rom. 5, 6. 8. - **C. 10. V. 1.** Col. 2, 16. 17. Hebr. 7, 19.

n ved Offrene skeer aarligen
ies Ihukommelse.
: det er umuligt, at Blod
e og Bukke kan borttage

for siger han, idet han ind=
Verden: Slagt=Offer og
)ffer vilde du ikke, men et
beredte du mig;
end=Offere og Synd=Offere
u ikke Behagelighed til.
sagde jeg: see, jeg kom=
r er skrevet om mig i Bo=
olle,) for at gjøre, Gud!
ie.
a han først havde sagt:
Offer og Mad=Offer og
Offere og Synd=Offere vilde
havde ei heller Behagelig=
dem, (og disse frembæres
ven),
i siger han: see, jeg kom=
c at gjøre, Gud! din Villie.
phæver det Første for at
t Andet.)
ed hvilken Villie vi ere hel=
formedelst Jesu Christi Le=
Offrelse den ene Gang.
g hver Præst staaer daglig
jene og for at offre mange
de samme Offere, hvilke al=
me borttage Synder.
Den han, der han havde of=
Offer for Synderne, sidder
c stedse hos Guds høire

iende isvrigt, indtil hans

Fjender blive lagte til hans Fødders Fodskammel.

14. Thi med eet Offer haver han for stedse fuldkommen forsonet dem, som helliggjøres.

15. Dette vidner ogsaa den Hellig Aand for os; thi efter først at have sagt:

16. denne er den Pagt, som jeg vil gjøre med dem efter disse Dage, siger Herren: jeg vil give mine Love i deres Hjerter, og skrive dem i deres Sind;

17. da siger han: og jeg vil ikke mere ihukomme deres Synder og deres Overtrædelser.

18. Men hvor disse ere forladte, der behøves ikke mere Offer for Synden.

19. Efterdi vi da, Brødre! have Frihed til at indgaae i Helligdommen ved Jesu Blod,

20. hvortil han indviede os en ny og levende Vei gjennem Forhænget, det er, hans Kjød;

21. og efterdi vi have en stor Præst over Guds Huus:

22. da lader os træde frem med et sanddru Hjerte, i Troens fulde Forvisning, Hjerterne ved Bestænkelsen renfede fra en ond Samvittighed, og Legemet aftvættet med reent Vand.

23. Lader os holde fast ved Haabets urokkelige Bekjendelse; thi han er trofast, som gav Forjættelsen;

24. og lader os give Agt paa hverandre, saa vi opmuntre hver=

3 Mos. 16, 14. 18. 4 Mos. 19, 4. - 40, 7. Ps. 50, 9. Es. 1, 11. Am. 5, 9. Ps. 40, 8. 9. - V. 10. v. 14. - 1. - V. 12. c. 1, 3. 13. c. 8, 1. - 2, 8. Eph. 1, 20. - V. 14. c. 9, 3. 16. Jer. 31, 33. fg. Rom. 11, 27.

Joh. 6, 45. - V. 19. Joh. 10, 9. Eph. 2, 13. 18. - V. 20. Joh. 14, 6. Hebr. 9, 8. - V. 21. c. 4, 14. - V. 22. Eph. 3, 12. Hebr. 4, 16. c. 13, 18. - V. 23. c. 4, 14. 1 Cor. 1, 1 Thess. 5, 24.

andre til Kjærlighed og gode Gjerninger,

25. og ikke forlade vor egen Forsamling, som Nogle have for Skik, men formane hverandre, og det saa meget des mere, som I see, at Dagen nærmer sig.

26. Thi synde vi med Villie, efterat have annammet Sandhedens Erkjendelse, er der ikke Offer mere tilbage for Synden,

27. men en frygtelig Forventelse af Dommen, og en brændende Nidkjærhed, som skal fortære de Gjenstridige.

28. Naar Nogen haver brudt Mose Lov, døer han uden Barmhjertighed efter to eller tre Vidners Udsagn:

29. hvor meget værre Straf, mene I, at den skal agtes værd, som træder Guds Søn med Fødder og ringeagter Pagtens Blod, hvormed han var helliget, og forhaaner Naadens Aand?

30. Thi vi kjende den, som haver sagt: mig hører Hevnen til, jeg vil betale, siger Herren; og atter: Herren skal dømme sit Folk.

31. Det er forfærdeligt at falde i den levende Guds Hænder.

32. Kommer de forrige Dage ihu, i hvilke I, efterat I vare blevne oplyste, udholdt en stor Kamp mod Lidelser,

33. idet I deels selv ved Forsmædelser og Trængsler bleve et Skuespil, deels toge Deel med dem, som fristede saadanne Kaar.

34. Thi baade havde I Medlidenhed med mine Baand, og I skikkede Eder med Glæde deri, at man røvede Eders Gods, vidende, at I have i Eder selv et bedre og blivende Gods i Himlene.

35. Kaster derfor ikke Eders Frimodighed bort, hvilken haver en stor Belønning;

36. thi I have Taalmodighed behov, at, naar I have gjort Guds Villie, I da kunne faae Forjættelsen.

37. Thi der er endnu kun en liden Stund, indtil den kommer, der skal komme, og han skal ikke tøve.

38. Men den Retfærdige af Troen skal leve; og dersom Nogen unddrager sig, haver min Sjæl ikke Behagelighed i ham.

39. Men vi ere ikke af dem, som unddrage sig til deres Fordærvelse, men af dem, som troe til Sjælens Frelse.

11. Capitel.

(I) Troens Væsen og Virkning. 1-3. (II) Exempler derpaa vare Abel, Enoch, Noah, 4-7. (III) Abraham, Sara, Isaak, Jakob, Joseph, 8-22. (IV) Amram, Moses, Josva, Rahab, 23-31. (V) Og Andre, hvilke troede paa Forjættelserne, skjøndt de ikke bleve opfyldte til deres Tid, 32-40.

1. Men Troen er en Bestandighed i det, som haabes, en fast Overbeviisning om det, som ikke sees.

V. 25. Col. 3, 16. 1 Cor. 10, 11. - V. 26. 4 Mos. 15, 30. Matth. 12, 31. fg. - V. 27. Ez. 36, 5. Zeph. 1, 18. c. 3, 8. - V. 28. 4 Mos. 35, 30. 5 Mos. 17, 6. fg. - V. 29. c. 2, 3. c. 12, 25. 1 Cor. 11, 25. - V. 30. 5 Mos. 32, 35. 36. Pf. 50, 4. - V. 32. Gal. 3, 4. Phil. 1, 29. 30. - V. 34. Ap. G. 5, 41. 3 Joh. 1, 2. Matth. 5, 12. c. 6, 20. fg. - V. 35. Matth. 10, 32. - V. 36. Luc. 21, 19. Hebr. 6, 12. - V. 38. Rom. 1, 17. - C. 11. V. 1. Rom. 8, 38. 1 Cor. 2, 9.

2. Ved den fik de Gamle godt Vidnesbyrd.

3. Ved Tro forstaae vi, at Verden er bleven beredt ved Guds Ord, saa at de Ting, som sees, ere blevne af dem, der ikke vare tilsyne.

4. Formedelst Tro offrede Abel Gud et bedre Offer end Cain, og for den fik han det Vidnesbyrd, at han var retfærdig, idet Gud bevidnede sit Velbehag i hans Gaver; og ved den taler han endnu, alligevel han er død.

5. Formedelst Tro blev Enoch borttagen, at han ikke skulde see Døden, og blev ikke funden, efterdi Gud havde taget ham bort; thi før han blev borttagen, havde han det Vidnesbyrd, at han behagede Gud.

6. Men uden Tro er det umuligt at behage ham; thi det bør den, som kommer frem for Gud, at troe, at han er til, og at han bliver deres Belønner, som søge ham.

7. Formedelst Tro var det, at Noah, advaret af Gud om det, som endnu ikke saaes, frygtede Gud og beredte Arken til sit Huses Frelse; ved den fordømte han Verden, og blev Arving til Retfærdigheden af Troen.

8. Formedelst Tro var Abraham lydig, der han blev kaldet, i at udgaae til det Sted, som han skulde tage til Arv; og han gik ud, dog han ikke vidste, hvor han kom.

9. Formedelst Tro opholdt han sig i Forjættelsens Land, som i et fremmed, boende udi Pauluner med Isaak og Jakob, som vare Medarvinger til samme Forjættelse;

10. thi han forventede den Stad, som haver Grundvold, hvis Bygmester og Forarbeider er Gud.

11. Formedelst Tro fik selv Sara Kraft til at undfange, og fødte over hendes Alders Tid; thi hun agtede ham at være trofast, som havde lovet det.

12. Derfor avledes og af Een, og det en Kraftesløs, som Stjerner paa Himmelen i Mangfoldighed og som Sandet ved Havets Bred, det utallige.

13. I Tro døde alle disse, uden at have opnaaet Forjættelserne, men saae dem langt borte, og lode sig overbevise, og hilsede dem og bekjendte, at de vare Gjester og Udlændinge paa Jorden.

14. Men de, som sige saadant, give klarligen tilkjende, at de søge et Fædreneland.

15. Og dersom de havde havt det i Tanker, hvorfra de vare udgangne, havde de vel havt Tid at vende tilbage;

16. men nu hige de efter et bedre, det er et himmelsk; derfor blues Gud ikke ved dem, at kaldes deres Gud; thi han haver beredt dem en Stad.

17. Formedelst Tro offrede Abraham Isaak, der han fristedes, ja

V. 3. 1 Mos. 1, 1-3. 2 Petr. 3, 5. Rom. 4, 17. 2 Cor. 4, 6. - **V. 4.** 1 Mos. 4, 4. 5. Matth. 23, 35. - **V. 5.** 1 Mos. 5, 24. - **V. 7.** 1 Mos. 6, 8. 14. Rom. 3, 24. - **V. 8.** 1 Mos. 12, 1. 4. - **V. 9.** 1 Mos. 14, 13. c. 17, 8. - **V. 10.** c. 12, 22. c. 13, 14. 2 Cor. 5, 1. Hebr. 3, 4. - **V. 11.** 1 Mos. 17, 19. c. 21, 2. Rom. 4, 19. Hebr. 10, 23. - **V. 12.** Rom. 4, 19. 1 Mos. 15, 5. c. 22, 17. - **V. 13.** 1 Mos. 23, 4. 1 Krøn. 29, 15. Ps. 39, 13. - **V. 1** c. 2, 11. 2 Mos. 3, 6. - **V. 17.** 1 Mos. 1. 16.

den Enbaarne offrede han, som havde annammet Forjættelserne,

18. til hvem der var sagt: i Isaak skal Sæd fremkaldes dig;

19. thi han betænkte, at Gud var mægtig endog til at opreise fra de Døde, og i en Lighed dermed fik han ham ogsaa tilbage.

20. Formedelst Tro om det Tilkommende velsignede Isaak Jakob og Esau.

21. Formedelst Tro velsignede Jakob, der han døde, hver af Josephs Sønner, og tilbad, lænende sig over sin Stav.

22. Formedelst Tro erindrede Joseph døende Israels Børns Udgang, og gav Befaling om sine Been.

23. Formedelst Tro blev Moses, der han var født, skjult tre Maaneder af sine Forældre, fordi de saae, at Barnet var deiligt, og de frygtede ikke for Kongens Befaling.

24. Formedelst Tro negtede Moses, der han var bleven stor, at kaldes Pharaos Datters Søn,

25. og valgte heller at lide Ondt med Guds Folk, end at have Syndens timelige Nydelse,

26. agtende Christi Forsmædelse for større Rigdom end Ægyptens Liggendefæ; thi han saae hen til Belønningen.

27. Formedelst Tro forlod han Ægypten og frygtede ikke for Kongens Vrede; thi han holdt hardt ved den Usynlige, som om han saae ham.

28. Formedelst Tro anordnede han Paasken og Blods-Bestænkelsen, at den, som ødelagde de Førstefødte, skulde ikke røre dem.

29. Formedelst Tro gik de igjennem det røde Hav, som igjennem tørt Land; men da Ægypterne forsøgte det, druknede de.

30. Formedelst Tro faldt Jerichos Mure, efterat de vare omgangne i syv Dage.

31. Formedelst Tro omkom Rahab den Skjøge ikke med de Vantroe; thi hun annammede Speiderne med Fred.

32. Dog hvi skal jeg tale mere? Tiden vilde jo fattes mig, hvis jeg fortalte om Gideon, om Barak og Samson og Jephta, om David og Samuel og Propheterne,

33. hvilke formedelst Tro overvandt Riger, øvede Retfærdighed, erholdt Forjættelser, stoppede Løvers Mund,

34. slukte Ildens Kraft, undflyede Sværdets Od, bleve stærke efter Skrøbelighed, bleve vældige i Krigen, bragte Fjendernes Leire til at vige;

35. Kvinder fik deres Døde igjen, opstandne; Andre bleve udspilede til Piinsel, og toge ikke imod Befrielse, at de maatte erholde en herligere Opstandelse;

36. Andre prøvede Bespottelser og

V. 18. 1 Mos. 21, 12. Rom. 9, 7. - **V. 19.** 1 Mos. 22, 12. - **V. 20.** 1 Mos. 27, 28. 39. - **V. 21.** 1 Mos. 48, 15. c. 47, 31. - **V. 22.** *1 Mos. 50, 24.* - **V. 23.** 2 Mos. 2, 2. Ap. G. *7, 20. 21. c. 5, 29.* - **V. 24.** 2 Mos. 2, 11. *12.* - **V. 25.** *Ps. 84, 11.* - **V. 27.** 2 Mos. 2, *15. c. 12, 41. Jos. 20, 29.* - **V. 28.** 2 Mos. *12 18.* - **V. 29.** 2 Mos. 14. 22. - **V. 30** *Jos. 6, 20.* - **V. 31.** Jos. 2, 19. c. 6, 23. - **V. 32.** Dom. 6, 11. c. 4, 6. c. 13. 24. c. 11, 6. 9. 1 Sam. 13, 14. c. 17, 45. c. 1, 20. - **V. 33.** 2 Sam. 8, 1. c. 10, 19. c. 7, 12 Hebr. 10, 36. Dom. 14, 6. Dan. 6, 23. - **V. 34.** Dan. 3, 25. 1 Sam. 19, 12. c. 20, 1. 2 Kong. 20, 7. Job 42, 10. Ps. 6, 9. Dom. 7, 11. 20. 1 Sam. 14, 6. 16. Dom. 15, 15. - **V. 35.** 1 Kong. 17, 23. 2 Kong. 4, 36. - **V. 36.** Jer. 20, 2.

trygelser, tilmed Lænker og
fsel;
de bleve stenede, gjennemsau-
fristede, henrettede med Sværd,
mkring i Faare- og Gedeskind,
de Mangel, betrængte, mis-
lede,
(dem var Verden ikke værd),
nkende i Ørkener, paa Bjerge
Jordens Huler og Kløfter.
Og disse alle, enddog de havde
esbyrd for deres Tro, naaede
Forjættelsen;
efterdi Gud havde udseet no-
Bedre for os, at de ikke skulde
mmes uden os.

12. Capitel.

Han formaner dem til at stride og lide
le Troendes og Jesu Exempel til deres
avn, 1-11. (II) De skulle gaae frem
kke Trin, søge Fred og Helligheд, see
de ikke miste Naaden, 12-17. (III) Thi
: ikke komne til Sinai, men til Zions
og til stor Herligheд, 18-24. (IV)
re de des mere burde frygte for Guds
ige Vrede, 25-29.

Derfor lader og os, efterdi vi
en saadan Skare af Vidner
ng os, aflægge al Byrde og
en, som lettelig forrasker os,
eb Standhaftigheд gjennemløbe
s anviste Bane;
det vi see hen til Troens Be-
r og Fuldkommer, Jesus, hvil-
istedetfor den Glæde, han havde
, led taalmodeligen Korset, idet
oragtede Forhaanelsen, og sid-
nu ved høire Side af Guds
ne.

3. Betragter den, som haver taal-
modeligen lidt en saadan Modsigelse
af Syndere imod sig, at I ikke
blive trætte og forsage i Eders
Sjæle.

4. Endnu stode I ikke imod ind-
til Blodet, idet I strede imod
Synden;

5. og I have glemt den Forma-
ning, der taler til Eder som til
Børn: min Søn! agt ikke Herrens
Revselse ringe, vær ikke heller for-
sagt, naar du tugtes af ham;

6. thi hvem Herren elsker, den
revser han, og han tugter haarde-
ligen hver Søn, som han antager
sig.

7. Dersom I lide Revselse, hand-
ler Gud med Eder som med Børn;
thi hvo er den Søn, som Faderen
ikke revser?

8. Men dersom I ere uden Rev-
selse, i hvilken Alle ere blevne deel-
agtige, da ere I uægte, og ikke
Børn.

9. Have vi tilmed havt vore kjøde-
lige Fædre til Optugtere og bevaret
Frygt for dem, skulle vi da ikke
meget mere være Aandernes Fader
underdanige, og leve?

10. Thi hine revsede os for faa
Dage efter deres Tykke, men han
revser os til Nytte, paa det vi skulle
blive deelagtige i hans Helligheд.

11. Men al Revselse, imedens den
er nærværende, synes ikke at være
til Glæde, men til Bedrøvelse, men
siden giver den igjen dem, som der-

17. 1 Kong. 21, 13. 2 Kong. 1, 8. 1
, 11. - V. 39. v. 2. - C. 12. V. 1.
3, 4. 13. 2 Cor. 7, 1. 1 Petr. 2, 1. 1
, 24. Phil. 3, 13. 14. - V. 3. Luc. 24,
Ap. G. 3, 15. c. 5, 30. Hebr. 1, 13. c.

8, 1. - V. 3. Luc. 2, 34. - V. 4. 1 Cor. 10,
13. - V. 5. Job 5, 17 Ordspr. 3, 11. 12. -
V. 6. Apb. 3, 19. - V. 9. 4 Mos. 16, 11. c.
27, 16. Es. 57, 16.

ved ere øvede, Retfærdigheds salige Frugt.

12. Derfor retter de slappe Hænder og de afmægtige Knæe,

13. og gjører sikre Trin med Eders Fødder, at ikke det Halte skal drages mere af Lave, men snarere helbredes.

14. Stræber efter Fred med hver Mand og efter Helligheds, uden hvilken Ingen skal see Herren;

15. og seer til, at ikke Nogen forsømmer Guds Naades Tid, at ikke nogen bitter Rod skyder op og gjør Forvirring, saa at Mange ved den smittes;

16. at ikke Nogen er en Skjørlevner eller en Vanhellig, som Esau, som for een Ret Mad afhændede sin Førstefødsels-Rettighed.

17. Thi I vide, at han og derefter, der han vilde arve Velsignelsen, blev forskudt; thi han fandt ikke Sted for sin Anger, alligevel han med Graad søgte derom.

18. I ere jo ikke komne til hiint bævende Bjerg, antændt af Ild, og til Mulm og Mørke og Uveir,

19. og til Basunens Lyd og til Ordenes Røst, hvorom de, der hørte den, bade, at der ikke mere maatte tales til dem.

20. Thi de fordroge ikke det, som var budet, at endog, dersom et Dyr rørte ved Bjerget, skulde det stenes eller fældes med et Pileskud.

21. Og saa frygteligt var Synet, at Moses sagde: jeg er forfærdet og bæver.

22. Men I ere komne til Zions Bjerg og til den levende Guds Stad, til det himmelske Jerusalem og til Englenes mange Tusinde,

23. til de Førstefødtes Forsamling og Menighed, som ere opskrevne i Himlene, og til Gud, Alles Dommer, og til de fuldkommede Retfærdiges Aander;

24. og til den nye Pagts Midler, Jesus, og til Bestænkelsens Blod, som taler bedre end Abel.

25. Vogter Eder, at I ikke forskyde den, som taler. Thi undslyede de ikke, som forskøde ham, der talede Guds Ord paa Jorden, da skulle vi meget mindre, dersom vi ere gjenstridige mod ham fra Himlene,

26. hvis Røst da bevægede Jorden; men nu har han lovet, figende: endnu eengang ryster jeg ikke alene Jorden, men og Himlen.

27. Men dette: endnu eengang, giver tilkjende, at de Ting, der bevæges, skulle omskiftes, efterdi de ere gjorte, paa det de, der ikke bevæges, skulle blive ved.

28. Efterdi vi da have bekommet et ubevægeligt Rige, saa lader os holde fast ved Naaden, ved hvilken vi kunne tjene Gud velbehageligen, med Undseelse og Ærefrygt.

29. Thi og vor Gud er en fortærende Ild.

V. 12. Es. 35, 3. - **V. 13.** Ps. 73, 2. - **V. 14.** Rom. 12, 18. 2 Tim. 2, 22. Matth. 5, 8. - **V. 15.** 2 Cor. 6, 1. - **V. 16.** Eph. 5, 3. Col. 3, 5. 1 Mos. 25, 33. - **V. 17.** 1 Mos. 27, 34. fg. - **V. 18.** 2 Mos. 19, 12. - **V. 19.** 2 Mos. 20, 19. 5 Mos. 5, 25. fg. c. 8, 16. - **V. 20.** 2 Mos. 19, 12. 13. - **V. 21.** 5 Mos. 9, 19. - **V. 22.** Es. 2, 2. Gal. 4, 26. Aab. 3, 12. Dan. 7, 10. - **V. 23.** Luc. 10, 20. 1 Mos. 18, 25. - **V. 24.** c. 8, 6. c. 9, 15. 2 Mos. 24, 8. Hebr. 10, 22. 1 Petr 1, 2. 1 Mos. 4, 10. Hebr. 11, 4. - **V. 25.** c. 2, 3. c. 10, 28. - **V. 26.** Hagg. 2, 6. - **V. 27.** Ps. 102, 27. 2 Petr. 3, 10. - **V. 28.** Phil. 2, 12. - **V. 29.** 5 Mos. 4, 24. c. 9, 3. c. 30, 27.

13. Capitel.

(I) De ſkulle beviſe Kjærlighed, Medlidenhed, Kydſkhed, Nøiſomhed og Tillid til Gud, 1-6. (II) Give Agt paa deres Lærere, og efterfølge disſes Tro til Chriſtus, ſom er altid den ſamme og det rette Offer, hvis Forſmædelſe vi ſkulle bære, 7-15. (III) De ſkulle gjøre vel, lyde deres Lærere og bede for Apoſtelen, 16-22. (IV) Han giver Efterretning om Timotheus, hilſer dem og ønſter dem Naade, 23-25.

1. Broder-Kjærligheden blive ved!
2. Glemmer ikke Gjeſtfrihed; thi ved den have Nogle, uden at vide det, herbergeret Engle.
3. Kommer de Bundne ihu, ſom ſelv medbundne; dem, der lide ilde, ſom de, der og ſelv ere i Legemet.
4. Ægteſkabet være hæderligt hos Alle, og Ægteſengen ubeſmittet; men Skjørlevnere og Hoerkarle ſkal Gud domme.
5. Eders Vandel være uden Gjerrighed! Nøies med det, I have; thi han haver ſelv ſagt: jeg vil ingenlunde ſlippe dig, og ingenlunde forlade dig,
6. ſaa at vi kunne ſige med frit Mod: Herren er min Hjælper, jeg vil ikke frygte; hvad kan et Menneſke gjøre mig?
7. Kommer Eders Veiledere ihu, ſom have forkyndet Eder det Guds Ord; og naar I betragte Udgangen af deres Vandel, da efterfølger deres Tro.
8. Jeſus Chriſtus er i Gaar og i Dag den Samme, ja til evig Tid.
9. Lader Eder ikke omdrive af de mangehaande og fremmede Lærdomme; thi det er godt, at Hjertet ſtyrkes ved Naaden, ikke ved Mad, hvoraf de ingen Nytte have havt, ſom holdt ſig dertil.
10. Vi have et Alter, af hvilket de ikke have Ret at æde, ſom tjene ved Tabernaklet.
11. Thi de Dyr, hvis Blod indbæres ved den Ypperſtepræſt i Helligdommen for Synden, deres Kroppe opbrændes udenfor Leiren;
12. hvorfor Jeſus og led udenfor Porten, at han ſkulde hellige Folket ved ſit Blod.
13. Derfor lader os gaae ud til ham udenfor Leiren, idet vi bære hans Forſmædelſe;
14. thi vi have her ikke en blivende Stad, men ſøge efter den tilkommende.
15. Ved ham lader os da altid frembære Gud Lov-Offer, det er, en Frugt af Læber, ſom bekjende hans Navn.
16. Men glemmer ikke at gjøre vel og at meddele; thi ſaadanne Offere behage Gud vel.
17. Lyder Eders Veiledere og vær dem hørige; thi de vaage over Eders Sjæle, ſom de, der ſkulle gjøre Regnſkab, at de kunne gjøre dette med Glæde, og ikke ſukkende; thi dette er Eder ikke gavnligt.
18. Beder for os; thi vi fortroſte

C. 13. V. 1. Rom. 12, 10. 1 Petr. 1, 22. - **V. 2.** Rom. 12, 13. 1 Petr. 4, 9. 1 Moſ. 18, 3. c. 19, 2. 3. - **V. 3.** Matth. 25, 36. Rom. 12, 15. Col. 4, 18. - **V. 4.** 1 Cor. 6, 9. 10. - **V. 5.** 5 Moſ. 16, 19. 1 Tim. 6, 9. 10. Ordſpr. 15, 16. Matth. 6, 25. 34. Phil. 4, 11. 1 Tim. 6, 6. 5 Moſ. 31, 6. 8. Joſ. 1, 5. - **V. 6.** Pſ. 56, 5. 12. - **V. 7.** v. 17. 1 Cor. 4, 16. c. 11, 1. - **V. 8.** Pſ. 2, 7. Aab. 1, 18. - **V. 9.** Jer. 29, 8. *Matth. 24, 4. Rom. 16, 17.* Eph. 4, 14. c. 5, 6. fg. Joh. 6, 27. Rom. 14, 17. - **V. 11.** 3 Moſ. 4, 5. 12. 21. 2 Moſ. 29, 14. - **V. 12.** Joh. 19, 17. 18. - **V. 14.** Pſ. 39, 13. Mich. 2, 10. Phil. 3, 20. 1 Petr. 2, 11. fg. - **V. 15.** 3 Moſ. 7, 12. Pſ. 50, 23. Pſ. 51, 19. 1 Petr. 2, 5. Aab. 1, 6. - **V. 16.** 2 Cor. 9, 12. Phil. 4, 18. - **V. 17.** Phil 2, 29. 1 Theſſ. 5, 12. 1 Petr. 5, 5. Ez. 33, 2. 8. - **V. 18.** Eph. 6, 18. 19. 2 Cor. 1, 12.

os til, at vi have en god Samvittighed, som de, der lægge Vind paa at omgaaes vel i alle Ting.

19. Og jeg formaner Eder des mere til at gjøre dette, paa det jeg des snarere kan gives Eder igjen.

20. Men Fredens Gud, som ved en evig Pagts Blod udførte fra de Døde den store Faarenes Hyrde, vor Herre Jesus,

21. han befæste Eder i al god Gjerning, til at gjøre hans Villie, og han virke i Eder det, som er velbehageligt for ham selv, ved Jesus Christus; ham være Ære i al Evighed! Amen.

22. Jeg beder Eder, Brødre! at I fordrage dette Formanings-Ord; thi kortelig haver jeg skrevet Eder til.

23. Vider, at Broderen Timotheus er given los, med hvem jeg vil see Eder, dersom han kommer snart.

24. Hilser alle Eders Veiledere og alle de Hellige. De af Italien hilse Eder.

25. Naaden være med Eder alle! Amen.

St. Jakobs almindelige Brev.

1. Capitel.

(I) Jakob hilser de Omvendte af de tolv Stammer, formaner dem til Glæde i Trængsler, til Bøn og Tro, 1-8. (II) Priser de Fornedrede salige fremfor de Rige, 9-12. (III) Fristelse til det Onde er af os selv; men de gode Gaver ere af Gud, 13-18. (IV) Man skal være langsom til at tale og til Vrede, 19. 20. (V) Annamme Ordet, og gjøre derefter, 21-25. (VI) Hvo der er en sand Gudsdyrker, 26. 27.

1. Jakob, Guds og den Herres Jesu Christi Tjener, til de tolv Stammer, som ere i Adspredelsen, Hilsen.

2. Mine Brødre! agter det for idel Glæde, naar I falde udi adskillige Fristelser,

3. vidende, at Eders Troes Forsøgelse virker Standhaftighed;

4. men Standhaftigheden frembringe fuldkommen Gjerning, paa det I skulle være fuldkomne og uden Mangel, saa Eder fattes Intet.

5. Men dersom Nogen af Eder fattes Viisdom, han bede af Gud, som giver Alle gjerne, og bebreider ikke, saa skal den gives ham.

6. Men han bede i Troen, Intet tvivlende; thi den, som tvivler, er ligesom en Havs-Bølge, der rores og drives af Veiret.

7. Ikke tænke det Menneske, at han skal faae Noget af Herren;

8. en tvesindet Mand er han, ustadig i alle sine Veie.

9. Den Broder, som er ringe, rose sig af sin Høihed,

10. men den Rige af sin Ringhed; thi han skal forgaae som Blomster paa Græs.

11. Thi Solen gik op med Hede og gjorde Græsset visent, og Blom-

V. 20. Ap. G. 2, 24. Es. 40, 11. Ez. 34, 23. Sach. 9, 11. Joh 10, 11. - V. 21. 2 Cor. 3, 5. Phil. 2, 13. 2 Tim. 4, 18. - V. 25. Tit. 3, 15. - C. 1. V. 1. Joh. 7, 35. Ap. G. 8, 1. 4. - V. 2. Matth. 5, 12. Ap. G. 5, 41. Rom. 5, 3. - V. 3. Rom. 5, 3. - V. 4. 1 Cor. 1, 7. - V. 5. Ordspr. 2, 3. 4. - V. 6. Jer. 29, 12. Matth. 21, 22. Joh. 14, 13. c. 15, 7. - V. 8. c. 4, 8. - V. 10. Job 14, 2 E. 40, 6. 7. - V. 11. Ps. 102, 12. Ps. 103, 15. 16. Ps. 10, 3. 15. 1 Joh. 2, 17.

fret derpaa faldt af, og den deilige Skikkelse, som var at see derpaa, blev fordærvet. Saaledes skal og den Rige visne i sine Veie.

12. Salig er den Mand, som taalmodeligen lider Fristelse; thi naar han er bleven fristet, skal han faae Livsens Krone, hvilken Herren haver lovet dem, som ham elske.

13. Ingen sige, naar han fristes: jeg fristes af Gud; thi Gud fristes ikke af det Onde, men han frister heller Ingen.

14. Men hver fristes, naar han drages og lokkes af sin egen Begjerlighed;

15. derefter, naar Begjerligheden haver undfanget, føder den Synd; men naar Synden er fuldkommet, føder den Død.

16. Farer ikke vild, mine elskelige Brødre!

17. Al god Gave og al fuldkommen Gave er ovenfra, og kommer ned fra Lysenes Fader, hos hvilken er ikke Forandring eller Skygge af Omskiftelse.

18. Efter sit Raad fødte han os formedelst Sandheds Ord, at vi skulde være en Førstegrøde af hans Skabninger.

19. Derfor, mine elskelige Brødre! være hvert Menneske snar til at høre, langsom til at tale, langsom til Vrede;

20. thi en Mands Vrede udretter ikke det, som er ret for Gud.

21. Derfor aflægger al Skidenhed og al Levning af Ondskab, og med Sagtmodighed annammer Ordet, som er indplantet i Eder, og som er mægtigt til at gjøre Eders Sjæle salige.

22. Men vorder Ordets Gjørere, og ikke alene dets Hørere, med hvilket I bedrage Eder selv.

23. Thi dersom Nogen er Ordets Hører, og ikke dets Gjører, han er lig en Mand, der betragter sit legemlige Ansigt i et Speil;

24. thi han betragtede sig selv, og gik bort og glemte strax, hvordan han var.

25. Men den, som skuer ind i Frihedens fuldkomne Lov, og bliver ved dermed, denne er ikke bleven en glemsom Tilhører, men Gjerningens Gjører; denne skal vorde salig i sin Gjerning.

26. Dersom Nogen iblandt Eder synes, at han er en Gudsdyrker, men holder ikke sin Tunge i Tømme, og bedrager sit eget Hjerte, hans Gudsdyrkelse er forfængelig.

27. En reen og ubesmittet Gudsdyrkelse for Gud og Faderen er denne, at besøge Faderløse og Enker i deres Trængsel, at bevare sig selv ubesmittet af Verden.

2. Capitel.

(I) De skulle ikke anse Personer, 1-7. (II) Men bevise Kjærlighed mod Alle, og vandre efter alle Herrens Bud, 8-13. (III) Tro uden Gjerninger er død, 14-26.

V. 12. Matth. 10, 22. 1 Cor. 9, 25. 1 Petr. 5, 4. 1 Cor. 2, 9. 2 Tim. 4, 7. 8. Aab. 2, 10. - **V. 15.** Rom. 6, 23. - **V. 17.** Ordspr. 2, 6. Joh. 3, 27. - **V. 18.** Joh. 1, 13. c. 3, 3. 5. 1 Petr. 1. 23. Jer. 2, 3. Aab. 14, 4. - **V. 19.** Ordspr. 5, 1. 2. Ordspr. 17, 27. Pred. 7, 9. - **V. 21.** *Rom. 13, 12.* Col. 3, 8. Rom. 1, 16. - **V. 22.** Matth. 7, 21. 24. Luc. 11, 28. Hebr. 4, 2. 1 Joh. 3, 7. 18. - **V. 25.** Joh. 8, 31. 32. Jak. 2, 12. Joh. 13, 17. - **V. 26.** 1 Cor. 8, 2. Pf. 34, 14. Pf. 39, 2. 1 Petr. 3, 10. - **V. 27.** Job 31, 16. 17. Rom. 12, 2.

1. Mine Brødre! haver ikke den Herres Jesu Christi, den Herliggjortes, Tro med Persons Ansеelse.
2. Thi dersom der kommer en Mand ind i Eders Forsamling med Guldring paa Fingeren, i skinnende Klædebon, men der kommer ogsaa en Fattig ind i skident Klædebon;
3. og I sæste Øie paa den, som bærer det skinnende Klædebon, og sige til ham: du, sæt dig her hæderligen; og I sige til den Fattige: du, staa der, eller sid dernede ved min Fodskammel:
4. gjøre I da ikke ubillig Forskjel hos Eder selv, og blive Dommere efter onde Tanker?
5. Hører, mine elskelige Brødre! haver Gud ikke udvalgt dem, som ere fattige i denne Verden, til at vorde rige i Troen og Arvinger til det Rige, hvilket han haver lovet dem, som ham elske?
6. Men I forhaane den Fattige! Er det ikke de Rige, som underkue Eder, og som drage Eder for Domstolene?
7. Bespotte de ikke det gode Navn, med hvilket I ere nævnede?
8. Dersom I da fuldkomme den kongelige Lov efter Skriften: du skal elske din Næste som dig selv, gjøre I vel;
9. men dersom I ansee Personer, gjøre I Synd og overbevises af Loven som Overtrædere.
10. Thi hvo som holder den ganske Lov, men støder an i eet Bud, er bleven skyldig i alle.
11. Thi den, som sagde: du skal ikke bedrive Hoer, sagde ogsaa: du skal ikke ihjelslaae. Dersom du da ikke bedriver Hoer, men ihjelslaaer, da er du bleven Lovens Overtræder.
12. Taler saaledes og gjører saaledes, som de, der skulle dømmes efter Frihedens Lov.
13. Thi der skal gaae en ubarmhjertig Dom over den, som ikke gjør Barmhjertighed; men Barmhjertighed træder frimodig for Dommen.
14. Hvad gavner det, mine Brødre! om Nogen siger, han haver Troen, men haver ikke Gjerninger? mon den Tro kan frelse ham?
15. Dersom en Broder eller Søster ere nøgne og fattes den daglige Næring,
16. men Nogen af Eder siger til dem: gaaer bort i Fred, varmer Eder og mætter Eder; men I give dem ikke det, som hører til Legemets Nødtørft: hvad Gavn er det?
17. Ligesaa og Troen, dersom den ikke haver Gjerninger, er den død i sig selv.
18. Der maatte da Nogen sige: du haver Troen, og jeg haver Gjerninger; vis mig din Tro af dine Gjerninger, og jeg vil vise dig min Tro af mine Gjerninger.
19. Du troer, at Gud er een; du gjør vel; Djævlene troe det ogsaa, og skjælve.

C. 2. V. 1. 5 Mos. 1, 17. fg. Ordspr. 24, 23. - *V. 5.* 1 Cor. 1, 26. c. 1, 5. 1 Tim. 6, 18. 1 Cor. 2, 9. - **V. 6.** 1 Cor. 11, 22. - **V. 8.** 3 Mos. 19, 18. Matth. 22, 39. - **V. 9.** 3 Mos. 19, 15. fg. - **V. 10.** 5 Mos. 27, 26. Matth. 19. - **V. 11.** 2 Mos. 20. 13. 14. - **V. 12.** c. 1, 25. - **V. 13.** Matth. 5, 7. c. 18, 35. c. 25, 41. 42. - **V. 14.** Matth. 7, 26. c. 5, 16. - **V. 15.** Luc. 3, 11. 1 Joh. 3, 17. - **V. 16.** 1 Joh. 3, 18. - **V. 17.** v. 26. - **V. 18.** Gal. 5, 6. Tit. 3, 8. - **V. 19.** Marc. 1, 24.

20. Men vil du vide, o du forfængelige Menneske! at Troen uden Gjerninger er død?

21. Er ikke vor Fader Abraham retfærdiggjort ved Gjerninger, der han offrede sin Søn Isaak paa Alteret?

22. Seer du, at Troen virkede med hans Gjerninger, og at ved Gjerninger blev Troen fuldkommet?

23. Og Skriften blev opfyldt, som siger: Abraham troede Gud, og det blev regnet ham til Retfærdighed, og han blev kaldet Guds Ven.

24. See I nu, at et Menneske retfærdiggjøres ved Gjerninger, og ikke ved Troen alene?

25. Desligeste og Rahab den Skjøge, blev hun ikke retfærdiggjort ved Gjerninger, der hun annammede Sendebudene, og udlod dem ad en anden Vei?

26. Thi ligesom Legemet er dødt uden Aand, saaledes er og Troen død uden Gjerninger.

3. Capitel.

(I) De skulle ei letteligen tage sig for at være Andres Lærere; thi Tungen bevinges vanskeligen, og misbruges ofte, 1-12. (II) Den rette Viisdom viser sig i Sagtmodighed, er uden Nid og Trætte og bærer gode Frugter, 13-18.

1. Mine Brødre! ikke Mange af Eder blive Lærere, vidende, at vi skulle faae større Ansvar.

2. Thi vi støde alle an i mange Ting! dersom Nogen ikke støder an i sin Tale, denne er en fuldkommen Mand, istand til at holde det ganske Legeme i Tømme.

3. See, vi lægge Bidsler i Hestenes Munde, at de skulle adlyde os, og vi vende deres ganske Legeme.

4. See, ogsaa Skibene, enddog de ere saa store og drives af stærke Veir, vendes med et saare lidet Roer, hvor Styrmandens Fart vil hen.

5. Saaledes er og Tungen et lidet Lem, men pukker storligen. See, en liden Ild, hvor stor en Skov antænder den!

6. Ogsaa Tungen er en Ild, en Verden af Uretfærdighed! Saaledes er Tungen iblandt vore Lemmer; den besmitter det ganske Legeme, og sætter Slægt efter Slægt i Brand, selv sat i Brand af Helvede.

7. Thi al Natur, baade Dyrs og Fugles, baade Ormes og Havdyrs, tæmmes og er tæmmet af den menneskelige Natur;

8. men Tungen kan intet Menneske tæmme, det ustyrlige Onde, fuld af dødelig Forgift.

9. Med den velsigne vi Gud og Faderen, og med den forbande vi Menneskene, som ere gjorte efter Guds Lignelse.

10. Af den samme Mund udgaaer Velsignelse og Forbandelse. Mine Brødre! dette bør ikke saa at være.

11. Mon en Kilde kan udgyde af det samme Bæld sødt Vand og beskt?

V. 21. 1 Mos. 22, 10. 12. - **V. 22.** Hebr. 11, 17. - **V. 23.** 1 Mos. 15, 6. 2 Krøn. 20, 7. Es. 41, 8. - **V. 25.** Jos. 2, 1. c. 6, 23. Hebr. 11, 31. - **V. 26.** v. 17. - **C. 3. V. 2.** Ordspr. 20, 9. 1 Joh. 1, 8. Ps. 34, 14. Matth. 12, 37. 1 Petr. 3, 10. - **V. 3.** Ps. 32, 9. Es. 38, 4. - **V. 5.** Ps. 12, 4. 5. Ps. 57, 5. - **V. 6.** Matth. 15, 11. 18. - **V. 7.** Es. 1, 3. - **V. 8.** Matth. 12, 34. c. 23, 33. - **V. 9.** 1 Mos. 9, 6.

12. Mon et Figentræ, mine Brødre! kan give Oliver, eller et Viintræ Figen? Saa kan ingen Kilde give falt og sødt Vand.

13. Er Nogen viis og forstandig iblandt Eder, han vise ved god Omgængelse sine Gjerninger i viis Sagtmodighed.

14. Men have I beesk Nid og Kivagtighed i Eders Hjerter, da roser Eder ikke, eller lyver mod Sandheden.

15. Denne er ikke Viisdommen, som kommer ovenfra, men jordisk, kjødelig, djævelsk;

16. thi hvor Nid og Trætte er, der er Forvirring og al ond Handel.

17. Men den Viisdom herovenfra er først reen, dernæst fredsommelig, billig, lader sig gjerne sige, er fuld af Barmhjertighed og gode Frugter, upartisk og uden Skrømt.

18. Men Retfærdigheds Frugt saaes i Fred for dem, som holde Fred.

4. Capitel.

(I) De kjødelige Lyster foraarsage Krig og Strid, forhindre Bønhørelsen, gjøre os til Guds Fjender, 1-4. (II) Aanden giver Kraft mod de onde Lyster, 5. 6; derfor skal man ydmyge sig under Gud, holde sig nær til ham, og saa modstaae det Onde, 7-10. (III) Man skal ei bagtale og ei dømme, 11. 12. (IV) Ei forlade sig paa det Tilkommende, 13-17.

1. Hvoraf er saa megen Krig og Strid iblandt Eder? er det ikke heraf, af Eders Lyster, som stride i Eders Lemmer?

2. I begjære, og have ikke, I slaae ihjel og bære Nid, og kunne ikke faae; I føre Strid og Krig, men I have ikke, fordi I ikke bede.

3. I bede, og faae ikke, fordi I bede ilde, at I det kunne fortære i Eders Vellyster.

4. I Hoerkarle og Hoerkvinder! vide I ikke, at Verdens Venskab er Guds Fjendskab? Derfor, hvo som vil være Verdens Ven, bliver Guds Fjende.

5. Eller mene I, at Skriften taler forgjeves? mon den Aand, som boer i os, opvækker Avind? Den giver jo større Naade.

6. Derfor siger Skriften: Gud imodstaaer de Hoffærdige, men giver de Ydmyge Naade.

7. Bærer derfor Gud underdanige; staaer Djævelen imod, saa skal han flye fra Eder;

8. holder Eder nær til Gud, saa skal han holde sig nær til Eder. Renser Hænderne, I Syndere! og luttrer Hjerterne, I Tvesindede!

9. Jamrer og sørger og græder; Eders Latter omvendes til Sorrig, og Glæden til Bedrøvelse!

10. Ydmyger Eder for Herren, saa skal han ophøie Eder.

11. Taler ikke ilde om hverandre, Brødre! Hvo som taler ilde om sin Broder og dømmer sin Broder, taler ilde om Loven og dømmer Loven; men dømmer du Loven, da er du ikke Lovens Gjører, men dens Dommer.

V. 12. Matth. 7, 16. - **V. 13.** Eph. 5, 15. 9. - **V. 14.** Eph. 4, 31. 1 Joh. 4, 20. - **V. 15.** 1 Cor. 2, 6. 7. - **V. 16.** 1 Cor. 3, 3. Gal. 5, 20 - **V. 18.** Hebr. 12, 11. Es. 32, 17. - **C. 4. V. 1.** Rom. 7, 23. 1 Petr. 2, 11. - **V. 3.** Job 27, 9. c. 35, 12. 13. Pj. 66, 18. Ordspr. 1, 28. - **V. 4.** Joh. 15, 19. c. 17, 14. Rom. 8, 8. Gal. 1, 10. - **V. 5.** Eph. 2, 4. 7. - **V. 6.** Job 22, 29. Pj. 138. 6. Ordspr. 3, 34. c. 29, 23. - **V. 7.** Eph. 4, 27. c. 6, 12. fg. - **V. 8.** Jer. 15, 19. Sach 1, 3. Es. 1, 16. - **V. 9.** Matth. 5, 4. Luc. 6, 25. - **V. 10.** Job 22, 29. Ordspr. 29, 23. Luc. 14, 11. - **V. 11.** 3 Mos. 19, 16. Pj. 15, 3. 1 Petr. 2. 1. Matth. 7, 1. Rom. 2, 1. c. 14, 4. 2 Cor. 12, 20.

12. Een er Lovgiveren, som er nægtig til at frelse og fordærve; hvo er du, som dømmer den Anden?

13. Nu velan, I, som sige: i Dag eller i Morgen ville vi gaae til den eller den Stad, og blive der eet Aar, og kjøbslaae og vinde;

14. I, som ikke vide, hvad i Morgen skee skal; thi hvad er Eders Liv? Det er jo en Damp, som er tilsyne en liden Tid, men derefter forsvinder.

15. I den Sted I skulde sige: dersom Herren vil, og vi leve, da ville vi gjøre dette eller det.

16. Men nu rose I Eder i Eders Hovmodighed; al saadan Roes er ond.

17. Derfor, hvo som veed at gjøre Godt, og gjør det ikke, ham er det Synd.

5. Capitel.

(I) De Rige bør ei hovmode sig af deres Rigdom, og ei forholde Daglønnerne deres Løn. 1-4; ei leve i Vellyst, ei fordømme den Retfærdige, 5. 6. (II) Man skal være langmodig, ikke hævngjerrig, men taalmodig i Lidelse efter de Helliges Exempel, 7-11. (III) Ikke sværge, men bede, og lade bede for sig, 12-15; bekjende Synderne for hverandre, 16-18. (IV) Omvende de Vildfarende, 19. 20.

1. Velan nu, I Rige! græder og hyler over de Elendigheder, som komme over Eder!

2. Eders Rigdom er raadnet, og Eders Klæder ere mølædte;

3. Eders Guld og Sølv er forrustet, og deres Rust skal være til Vidnesbyrd imod Eder og æde Eders Kjød som en Ild; I have samlet Liggendefæ i de sidste Dage.

4. See, Arbeidernes Løn, som høstede Eders Marker, hvilken I have forholdet, skriger, og Høstfolkenes Raab ere komne ind for den Herre Zebaoths Øren.

5. I levede kræseligen paa Jorden og vare vellystige; I gjorde Eders Hjerter tilgode som paa en Slagtedag.

6. I fordømte, I dræbte den Retfærdige; han staaer Eder ikke imod.

7. Derfor værer taalmodige, Brødre! indtil Herrens Tilkommelse. See, Bonden forventer Jordens dyrebare Frugt, han bier taalmodig efter den, indtil den faaer tidlig Regn og sildig Regn.

8. Værer I og taalmodige, styrker Eders Hjerter; thi Herrens Tilkommelse er nær.

9. Sukker ikke mod hverandre, Brødre! at I ikke skulle fordømmes; see, Dommeren staaer for Døren.

10. Mine Brødre! tager Propheterne, hvilke have talet i Herrens Navn, til Exempel paa at lide Ondt og være taalmodige.

11. See, vi prise dem salige, som taalmodeligen lide. I have hørt Jobs Taalmodighed og vide Udfaldet fra Herren; thi Herren er saare miskundelig og forbarmende.

V. 12. Matth. 5, 34. 35. Jac. 4, 11. 12. - **V. 13.** Luc. 12, 18. - **V. 14.** Ordspr. 27, 1. Luc. 12, 20. Es. 40, 6. 1 Cor. 7, 31. fg. - **V. 15.** Ap. G. 18, 21. 1 Cor. 4, 19. - **V. 16.** 1 Cor. 5, 6. - **V. 17.** Luc. 12, 47. Joh. 9, 41. Rom. 2, 21. 23. - **C. 5. V. 1.** Ordspr. 11, 28. Am. 6, 1. Luc. 6, 24. 1 Tim. 6, 9. - **V. 2.** Matth. 6, 19. - **V. 3.** Rom. 2, 5. - **V. 4.** 3 Mos. 19, 13. 5 Mos. 24, 14. Job 24, 10. 11. - **V. 5.** Job 21, 13. Luc. 16, 19. 25. 1 Tim. 5, 6. Es. 22, 13. Ez. 39, 17. - **V. 6.** Matth. 5, 39. - **V. 7.** Luc 21, 19. Hebr. 10, 36. 3 Mos. 26, 4. 5. 5 Mos. 11, 14. - **V. 8.** 1 Cor. 10, 11. Phil. 4, 5. - **V. 9.** Matth. 24, 33. - **V. 10.** Matth. 5, 12. - **V. 11.** Matth. 5, 11. Dan. 1, 21. 22. Ps. 103, 8.

12. Men for Alting, mine Brødre! sværger ikke, hverken ved Himmelen eller ved Jorden eller nogen anden Ed; men Eders Ja være Ja, og Nei være Nei, at I skulle ikke falde under Dommen.

13. Lider Nogen iblandt Eder Ondt, han bede; er Nogen vel tilmode, han synge.

14. Er Nogen iblandt Eder syg, han kalde til sig de Ældste af Menigheden, og de skulle bede over ham, og salve ham med Olie i Herrens Navn;

15. og Troens Bøn skal frelse den Syge, og Herren skal opreise ham, og haver han gjort Synder, skulle de forlades ham.

16. Bekjender Overtrædelserne for hverandre, og beder for hverandre, at I kunne læges; en Retfærdigs Bøn formaaer Meget, naar den er alvorlig.

17. Elias var et Menneske, lige Vilkaar undergiven med os, og han bad en Bøn, at det skulde ikke regne; og det regnede ikke paa Jorden i tre Aar og sex Maaneder.

18. Og han bad atter, og Himmelen gav Regn, og Jorden bar sin Frugt.

19. Brødre! dersom Nogen iblandt Eder er faren vild fra Sandheden, og Nogen omvender ham,

20. den vide, at hvo som omvender en Synder fra hans Veis Vildfarelse, han frelser en Sjæl fra Døden, og skjuler Synders Mangfoldighed.

St. Peters første almindelige Brev.

1. Capitel.

(I) Peter ønsker de Udvalgte i Asien ofv. Naade, 1. 2. (II) Lover Gud for deres Igjenfødelse til et levende Haab, 3-9; lærer, at Propheterne have randsaget, ja Englene begjæret at gjennemskue denne Saliggjørelse, 10-12. (III) Formaner dem til en stadig Tro, Lydighed, hellig Omgængelse, reen Kjærlighed, ved Guds Ords Kraft, 13-25.

1. Peter, Jesu Christi Apostel, til Udlændingene af Adspredelsen i Pontus, Galatien, Cappadocien, Asien og Bithynien,

2. udvalgte efter Gud Faders Bestemmelse, i Aandens Helliggjørelse, til Lydighed mod Jesus Christus og Renselse ved hans Blod, Naade og Fred vorde Eder mangfoldiget!

3. Lovet være Gud og vor Herres Jesu Christi Fader, som efter sin store Barmhjertighed haver igjenfødt os til et levende Haab ved Jesu Christi Opstandelse fra de Døde,

4. til en uforkrænkelig og ubesmittelig og uforvisnelig Arv, som er bevaret i Himlene til Eder,

5. hvilke ved Guds Magt bevogtes ved Troen til den Frelse, som

V. 12. Matth. 5, 34. fg. 2 Cor. 1, 17. 18. - **V. 13.** Eph. 5, 19. Col. 3, 16. - **V. 14.** Marc. 6, 13. c. 16, 18. - **V. 15.** Pſ. 30, 3. - **V. 16.** 4 Moſ. 5, 7. 2 Theſſ. 3, 1. Ordſpr. 15, 29. Pſ. 145, 18. - **V. 17.** Ap. G. 14, 15. 1 Kong. 17, 1. - **V. 18.** 1 Kong 18, 41. fg. - **V. 19.** Matth. 18, 15. Gal. 6, 1. 1 Theſſ. 5, 14. - **V. 20.** Pſ. 51, 15. Ordſpr. 10, 12. 1 Petr. 4, 8. - **C. 1. V. 1** Joh. 7, 35. Jak. 1, 1. - **V. 2.** Rom. 8, 29. Hebr. 12, 24. 2 Petr. 1, 2. Jud. v. 2. - **V. 3** 2 Cor. 1, 3. Eph. 1, 3. Joh. 3, 3. - **V. 4.** 5, 4. Col. 1, 5. 2 Tim. 1, 12. - **V. 5.** 3, 4.

er rede at aabenbares i den sidste Tid.

6. Herover fryder Eder, om I og nu en liden Stund, hvis saa skal være, bedrøves i adskillige Fristelser,

7. paa det Eders prøvede Tro, (som er meget dyrebarere end det forgængelige Guld, hvilket dog prøves ved Ilden), maa befindes til Lov og Priis og Ære i Jesu Christi Aabenbarelse,

8. hvem I ikke have kjendt og dog elske, hvem I nu ikke see, men dog troe paa og fryde Eder med uudsigelig og forherliget Glæde,

9. opnaaende Maalet for Eders Tro, Sjælenes Frelse.

10. Om hvilken Frelse Propheterne have grandsket og randsaget, hvilke have spaaet om den Naade, Eder skulde vederfares;

11. idet de randsagede, til hvilken eller hvordan en Tid Christi Aand, som var i dem, henviste, da den forud vidnede om Christi Lidelser og den derpaa følgende Herlighed.

12. Thi det var dem aabenbaret, at de ikke for dem selv, men for os, besørgede dette, som nu er blevet Eder kundgjort af dem, der have forkyndt Eder Evangelium i den Hellig Aand, som blev sendt af Himmelen; hvilke Ting Englene begjære at gjennemskue.

13. Derfor omgjorder Eders Sinds Lænder, værer ædrue, og sætter Eders Haab aldeles til den Naade, som bliver Eder til Deel i Jesu Christi Aabenbarelse.

14. Som lydige Børn skikker Eder ikke efter de forrige Lyster i Eders Vankundighed;

15. men efter den Hellige, som Eder kaldte, vorder og I hellige i al Omgængelse.

16. Derfor er der skrevet: vorder hellige, thi jeg er hellig.

17. Og dersom I paakalde ham som Fader, der dømmer uden Persons Anseelse efter Enhvers Gjerning, da omgaaes med Frygt i Eders Udlændigheds Tid,

18. vidende, at I ikke med forkrænkelige Ting, Sølv eller Guld, ere forløste fra Eders forfængelige Omgængelse, som Fædrene have overantvordet Eder,

19. men med Christi dyrebare Blod, som et ustraffeligt og lydeløst Lams,

20. som vel forud var bestemt, før Verdens Grundvold blev lagt, men blev aabenbaret i disse sidste Tider for Eder,

21. som formedelst ham troe paa Gud, der opreiste ham fra de Døde og gav ham Herlighed, saa Eders Tro og Haab maa være til Gud.

22. Renser Eders Sjæle i Sandheds Lydighed formedelst Aanden,

V. 6. Rom. 5, 3. 2 Cor. 4, 17. 1 Petr. 4, 12. 13. - **V. 7.** Jak. 1, 3. Ordspr. 17, 3. Es. 48, 10. 1 Cor. 3, 13. 1 Petr. 4, 12. Col. 3, 4. - **V. 8.** 2 Cor. 5, 7. Hebr. 11, 27. 1 Joh. 4, 20. - **V. 10.** 1 Mos. 49 10. Dan. 2, 44. c. 9, 24. Hagg. 2, 9. Sach. 6, 12. Matth. 13, 17. - **V. 11.** 2 Petr. 1, 21. Ps. 22, 7 Es. 53, 3. Dan. 9, 26. Luc. 24, 26. - **V. 12.** Dan. 12, 9. 13. Hebr. 11, 13. 39. Ap. G. 2, 4. Eph. 3, 10. - **V. 13.** Luc. 12, 35. Eph. 6, 14. Luc. 21, 34. Rom. 13, 13. - **V. 14.** Eph. 5, 1. Rom. 12, 2. Ap. G. 17, 30. - **V. 15.** 2 Tim. 1, 9. Luc. 1, 75. 2 Cor. 7, 1. - **V. 16.** 3 Mos. 19, 2. c. 20, 7. - **V. 17.** Matth. 6, 9. 5 Mos. 10, 17. 2 Kron. 19, 7. 2 Cor. 5, 6. Phil. 2, 12. - **V. 18.** 1 Cor. 6, 20. c. 7, 23. - **V. 19.** Ap. G. 20, 28. Hebr. 9, 12. 14. Kap. 1, 5. c. 5, 9. Joh. 1, 29. 36. Hebr. 7, 26. - **V. 20.** Rom. 16, 25. Eph. 1, 9. c. 3, 9. Gal. 4, 4. - **V. 21.** Ap. G. 2, 24. Phil. 2, 9. - **V. 22.** Jak. 4, 8. Rom. 10. 1 Tim. 1, 5. Hebr. 13, 1.

til usfromtet Broderkjærlighed, og elsker hverandre inderligen af et reent Hjerte,

23. I, som ere igjenfødte, ikke af forkrænkelig, men uforkrænkelig Sæd, ved Guds Ord, som lever og bliver evindeligen.

24. Thi alt Kjød er som Græs, og al Menneskets Herlighed som Græssets Blomster: Græsset visner, og Blomsteret derpaa falder af,

25. men Herrens Ord bliver evindeligen; og dette er det Ord, som er forkyndt for Eder.

2. Capitel.

(I) De skulle aflægge det Onde og hige efter Herrens Ord; Christus er Hjørnestenen, paa hvilken de Troende bygges til et aandeligt Huus, 1-10. (II) De skulle flye kjødelige Lyster, adlyde Øvrighed, være ustraffelige mod Alle, 11-17. (III) Tjenere skulle være underdanige, og lide Uret med Taalmodighed efter Christi Exempel, 18-25.

1. Derfor aflægger al Ondskab og al Svig og Hykleri og Avind og al Bagtalelse,

2. og higer som nyfødte Børn efter den aandelige uforfalskede Melk, at I kunne voxe ved den,

3. dersom I ellers have smagt, at Herren er god.

4. Kommer til ham, den levende Steen, der vel blev forskudt af Menneskene, men er udvalgt og dyrebar for Gud;

5. og vorder selv som levende Stene, opbyggede til at vorde et aandeligt Huus, til et helligt Præstedom, at frembære aandelige Offere, velbehagelige for Gud ved Jesus Christus.

6. Derfor hedder det og i Skriften: see, jeg sætter i Zion en Hoved-Hjørnesteen, som er udvalgt og dyrebar; og hvo som troer paa ham, skal ingenlunde beskæmmes.

7. Eder altsaa, som troe, tilkommer denne Ære; men for de Vantroe er denne Steen, hvilken Bygningsmændene forskøde, bleven til en Hoved-Hjørnesteen og en Anstødssteen og en Forargelses Klippe;

8. hvilke støde an, idet de ikke troe Ordet, hvortil de og vare bestemte.

9. Men I ere en udvalgt Slægt, et kongeligt Præstedom, et helligt Folk, et Folk til Eiendom, at I skulle forkynde hans Dyder, som kaldte Eder fra Mørket til sit beundringsværdige Lys;

10. I, som fordum ikke vare et Folk, men nu ere Guds Folk; som ikke havde erholdt Barmhjertighed, men nu have fundet Barmhjertighed.

11. I Elskelige! jeg formaner Eder som Fremmede og Udlændinge, at I holde Eder fra kjødelige Lyster, som stride imod Sjælen.

12. Eders Omgængelse være god iblandt Hedningerne, at de, idet de

V 23. Joh. 1, 13. Jak. 1, 18. 1 Joh. 3, 9. - **V. 24.** Pf. 102, 12. Es. 40, 6. 7. Jak. 1, 10. 11 - **V. 25.** Matth. 5, 18. Luc. 21, 33. - **C. 2. V. 1.** Eph. 4, 22. 25 Col. 3, 8. Hebr. 12, 1. Jak. 1, 21. - **V. 2.** Matth. 18. 3. 1 Cor. 14, 20. Hebr. 5, 13. - **V. 3.** Pf. 34, 9. - **V. 4.** Eph. 2, 20. Matth. 21, 42. - **V. 5.** Eph. 2, 21. Es. 66, 21. Aab. 1, 6. Hoj. 14, 3. Mal. 1, 11. Rom. 12, 1. - **V. 6.** Es. 28, 16. Rom. 9, 33. - **V. 7.** Pf. 118, 22. Ap. G. 4, 11. Es. 8, 14. Luc. 2, 34. - **V. 9.** 2 Mos. 19, 6. 5 Mos. 7, 6. Aab. 5, 10. c. 20, 6. Tit. 2, 14. Es. 43, 21. Col. 1, 13. - **V. 10.** Hoj. 2, 23. Rom. 9, 25. - **V. 11.** Hebr. 11, 13. c. 13, 14. Rom. 13, 14. - **V. 12.** Rom. 12, 17. 2 Cor. 8, 21. Phil. 2, 15. Hebr. 13, 18. Tit. 2, 8. 1 Petr. 3, 16. Matth. 5, 16.

bagtale Eder som Misdædere, kunne see Eders gode Gjerninger, og derover prise Gud paa Besøgelsens Dag.

13. Bærer derfor al menneskelig Orden underdanige for Herrens Skyld; være sig en Konge, som den Ypperste,

14. eller Befalingsmænd, som de, der sendes af ham til Straf over Misdædere, men dem til Lov, som gjøre Godt.

15. Thi saaledes er det Guds Villie, at I, ved at gjøre det Gode, skulle bringe de daarlige Menneskers Vankundighed til at tie;

16. som de, der ere frie, dog ikke som de, der have Friheden til Ondskabs Skjul, men som Guds Tjenere.

17. Ære Alle; elsker Broderskabet; frygter Gud; ærer Kongen!

18. I Tjenere! værer Eders Herrer underdanige i al Ærefrygt, ikke alene de gode og billige, men ogsaa de fortrædelige.

19. Thi dette finder Naade, dersom Nogen af Samvittighed for Gud fordrager Gjenvordigheder, naar han lider uretfærdigen.

20. Thi hvad er det for en Roes, dersom I, naar I synde og blive slagne, lide taalmodigen? Men dersom I, naar I gjøre Godt, og lide derfor, ere taalmodige, dette finder Naade for Gud.

21. Thi dertil ere I kaldte, efterdi Christus haver og lidt for os, efterladende os et Exempel, at I skulle efterfølge hans Fodspor.

22. Hvilken ikke haver gjort Synd, der blev og ikke funden Svig i hans Mund!

23. Hvilken ikke skjendte igjen, der han blev overskjendt, ikke truede, der han led, men overgav det til ham, som dømmer retfærdeligen;

24. hvilken selv bar vore Synder paa sit Legeme paa Træet, paa det vi, afdøde fra Synden, skulle leve i Retfærdighed; ved hans Saar ere I lægte.

25. Thi I vare som vildfarende Faar, men ere nu omvendte til Eders Sjæles Hyrde og Tilsynsmand.

3. Capitel.

(I) Om Kvindernes Lydighed og rette Prydelse, og om Mændenes Pligt, 1-7. (II) De skulle alle bestitte sig paa Kjærlighed, Enighed, Sagtmodighed, og gjøre det Gode; da behøve de ikke at frygte, om de end lide, 8-17. (III) Christus led for Synderе, men blev herligen ophøiet, 18-22.

1. Desligeste, I Kvinder! værer Eders Ægtemænd underdanige, paa det og, dersom Nogle ikke troe Ordet, de kunne vindes uden Ord ved Kvindernes Omgængelse,

2. naar de skue Eders kydske Omgængelse i Herrens Frygt.

3. Eders Prydelse skal ikke være den udvortes, Haarfletning og paahængte Guldsmykker eller Klædedragt,

V. 13. Rom. 13, 1. Tit. 3, 1. - **V. 14.** Rom. 13, 3. 4. - **V. 15.** Tit. 2, 8. 1 Petr. 3, 9. - **V. 16.** Joh. 8, 32. Rom. 6, 18. 1 Cor. 7, 22. c. 8, 9. Gal. 5, 1. 13. 2 Petr. 2, 19. - **V. 17.** Rom. 12, 10. Phil. 2, 3. 2 Petr. 1, 7. Ordspr. 24, 21. Matth. 22, 21. - **V. 18.** Eph. 6, 5. Tit. 2, 9. - **V. 19.** Matth. 5, 10. - **V. 20.** c. 3, 14. 17. c. 4, 14. - **V. 21.** c. 3, 18. Matth. 11, 29. c. 16, 24. Joh. 13, 15. Phil. 2, 5. 1 Joh. 2, 6. - **V. 22.** Es. 53, 9. Joh. 8, 46. 2 Cor. 5, 21. - **V. 23.** Es. 53, 7. Joh. 8, 48. 49. 1 Petr. 3, 9. - **V. 24.** Es. 53, 4. Rom. 7, 6. c. 6, 2. 11. - **V. 25.** Ps. 119, 176. Es. 53, 6. Es. 34, 6. c. 37, 24. Luc. 15, 4. Joh. 10, 11. Hebr. 13, 20. - **C. 3. V.** 1. Eph. 5, 22. Tit. 2, 5. 1 Cor. 7, 16. - **V.** 1 Tim. 2, 9. Tit. 2, 3.

4. men Hjertets skjulte Menneske i en sagtmodig og stille Aands uforkrænkelige Væsen, hvilket er meget kosteligt for Gud.

5. Thi saaledes prydede sig og fordum de hellige Kvinder, som haabede paa Gud og vare deres Ægtemænd underdanige,

6. som Sara var Abraham lydig og kaldte ham Herre; og hendes Børn ere I blevne, dersom I gjøre Godt og ikke frygte for nogen Rædsel.

7. Desligeste, I Mænd! lever med Eders Hustruer, som med den svagere Deel, med Forstand, og beviser dem Ære, da de ogsaa ere Medarvinger til Livets Naadegave, paa det Eders Bønner ikke skulle forhindres.

8. Overhovedet værer alle ligesindede, medlidende, kjærlige mod Brødrene, barmhjertige, velvillige;

9. betaler ikke Ondt med Ondt, eller Skjeldsord med Skjeldsord, men tvertimod velsigner, vidende, at I dertil ere kaldte, at I skulle arve Velsignelse.

10. Thi den, som vil elske Livet og see gode Dage, skal stille sin Tunge fra Ondt, og sine Læber, at de ikke tale Svig;

11. han vende sig fra Ondt og gjøre Godt, han søge Fred og hige efter den.

12. Thi Herrens Øine ere over de Retfærdige, og hans Øren til deres Bøn; men Herrens Ansigt er ogsaa over dem, som gjøre Ondt.

13. Og hvo er den, som kan skade Eder, dersom I beflitte Eder paa det Gode?

14. Men om I og lide for Retfærdigheds Skyld, ere I salige; men frygter ikke, som de frygte, og forfærdes ikke, men helliger Gud Herren i Eders Hjerter.

15. Værer altid rede til at forsvare Eder med Sagtmodighed og Ærefrygt for Enhver, som begjærer Regnskab af Eder om det Haab, som er i Eder;

16. og haver en god Samvittighed, at de, der haane Eders gode Omgængelse i Christus, maae beskæmmes, idet de bagtale Eder som Misdædere.

17. Thi det er bedre, (om det saa er Guds Villie), at lide, naar man gjør Godt, end naar man gjør Ondt.

18. Thi og Christus led engang for vore Synder, den Retfærdige for de Uretfærdige, at han kunde føre os frem til Gud; han, som vel led Døden efter Kjødet, men blev levendegjort efter Aanden;

19. i hvilken han og gik bort og prædikede for Aanderne, som vare i Forvaring,

20. som fordum vare gjenstridige, der Guds Langmodighed ventede i Noe Dage, der Arken byggedes, i hvilken faa, nemlig otte, Sjæle bleve frelste i Vandet;

V. 4. Pſ. 45, 14. Rom. 2, 29. c. 7, 22. 2 Cor. 4, 16. - **V. 6.** 1 Mos. 18, 12. - **V. 7.** *1 Cor. 7, 3. Eph. 5, 25.* - **V. 8.** Rom. 12, *16. c. 15, 5. 1 Cor. 1,* 10. Phil. 2, 2. c. 3, 16. *Luc. 6, 36.* - **V. 9.** 3 Mos. 19, 18. Ordſpr. *20, 22. Matth. 5, 39.* Rom. 12, 17. 1 Theſſ. *5, 15. Matth. 25, 34.* - **V. 10.** Pſ. 34, 13. *1 Pet. 1, 26. c. 3, 6.* - **V. 11.** Pſ. 37, 27. Eſ. 1, 16. 17. 3 Joh. v. 11. Hebr. 12, 14 - **V. 12.** Pſ. 33, 18. 2 Theſſ. 1, 9. - **V. 14.** Matth. 5, 10. 1 Petr. 2, 20. Eſ. 8, 12. 13. c. 51, 12. Jer. 1, 8. Matth. 10, 28. **V. 15.** Pſ. 119, 46. Ap. G. 4, 8. Phil. 2, 12. - **V. 16.** c. 2, 12. 15. 19. - **V. 17.** c. 2, 20. - **V. 18.** Hebr. 9, 28. 1 Petr. 2, 21. Rom. 5, 6. 2 Cor. 13, 4. - **V. 20.** 1 Mos. 6, 3. 14. Rom. 2, 4. 2 Petr. 2, 5.

21. hvis Modbillede nu frelser os, Daaben, hvilken ikke er Renselse fra Kjødets Ureenhed, men en god Samvittigheds Pagt med Gud ved Jesu Christi Opstandelse;

22. som, efterat han er faren til Himmelen, er hos Guds høire Haand, og Englene og Magterne og Kræfterne ere ham underlagte.

4. Capitel.

(I) De skulle væbne sig med Christi Sind, og afstaae fra Hedningernes Laster, om end disse bespotte dem derfor, 1-6. (II) De skulle være ædrue, vaage, bede, bevise Kjærlighed, være Guds troe Husholdere, 7-11. (III) Lægge sig i Lidelser, ei lide som Misdædere 12-16. (IV) En haardere Dom foreestaaer de ugudelige, 17-19.

1. Efterdi da Christus haver lidt for os i Kjødet, væbner Eder og med det samme Sind, (thi den, som haver lidt i Kjødet, haver ladet af med Synden),

2. saa at I skulle leve den øvrige Tid i Kjødet, ikke fremdeles efter menneskelige Lyster, men efter Guds Villie.

3. Thi det er nok, at vi i den forbigangne Livs-Tid have bedrevet Hedningernes Villie, vandrende i Uteerlighed, Lyster, Fylderi, Fraadseri, Drukkenskab og skjændig Afgudsdyrkelse;

4. hvorover de forundre sig, da I ikke løbe med til den samme Rygesløsheds Dynd, og de bespotte eder;

5. men de skulle gjøre ham Regnskab, som er rede til at dømme Levende og Døde.

6. Thi derfor er Evangelium forkyndt for de Døde, at de vel skulle dømmes for Mennesker i Kjødet, men leve for Gud i Aanden.

7. Men alle Tings Ende nærmer sig; værer derfor ædrue og aarvaagne til Bønnen.

8. Men haver for alle Ting en inderlig Kjærlighed til hverandre; thi Kjærligheden skal skjule Synders Mangfoldighed.

9. Laaner hverandre gjerne Huus uden Knur.

10. Som Enhver haver faaet en Naadegave, saa tjener hverandre dermed, som gode Husholdere over Guds mangeslags Naade.

11. Taler Nogen i Menigheden, han tale som Guds Ord; tjener Nogen deri, han tjene som af den Formue, hvilken Gud forlener, at Gud maa æres i alle Ting formedelst Jesus Christus; ham tilkommer Ære og Magt i al Evighed! Amen.

12. I Elskelige! forundrer Eder ikke over den Ildprøve, som I gjennemgaae, Eder til en Forsøgelse, som om der hændtes Eder noget Underligt.

13. Men som I ere deelagtige i Christi Lidelser, saa glæder Eder, at I og ved hans Herligheds

V. 21. Marc. 16, 16. Eph. 5, 26. Tit. 3, 5. - **V. 22.** Rom. 8, 34. Eph. 1, 20. fg. - **Cap. 4. V. 1.** c. 2, 21. Phil. 2, 5. Rom. 6, 7. Hebr. 12, 1. - **V. 2.** Rom. 14, 7. 2 Cor. 5, 15. Gal. 2, 20. Hebr. 9, 14. - **V. 3.** Eph. 4, 17. 18. - **V. 5.** 2 Cor. 5, 10. Ap. G. 10, 42. 2 Tim. 4, 1. - **V. 6.** Joh. 5, 25. - **V. 7.** 1 Cor. 10, 11. Phil. 4, 5. Hebr. 10, 25. 2 Petr. 3, 9. 1 Joh. 2, 18. Rom. 13, 13. 1 Petr. 5, 8. - **V. 8.** Ordspr. 10, 12. Jak. 5, 20. - **V. 9.** Rom. 12, 13. Hebr. 13, 2. Joh. 6, 43. Phil. 2, 14. - **V. 10.** Rom. 12, 6. 1 Cor. 12, 4. Matth. 25, 14. Luc. 12, 42. Tit. 1, 7. 2 Cor. 8, 11. Eph. 4, 11. - **V. 11.** Rom. 12, 6. fg. 2 Cor. 2, 17. 1 Petr. 5, 11. - **V. 12.** Jak. 1, 2. Es. 48, 10. 1 Cor. 3, 13. - **V. 13.** Matth. 5, 10. Ap. G. 5, 41. Rom. 8, 17. 2 Cor. 4, 10. Phil. 3, 10. Col. 1, 24.

Aabenbarelse skulle glæde og fryde Eder.

14. Dersom I forhaanes for Christi Navns Skyld, ere I salige, thi Herlighedens og Guds Aand hviler paa Eder; hos hine bespottes den vel, men hos Eder herliggjøres den.

15. Thi Ingen af Eder lide som Morder eller Tyv eller Misdæder eller som den, der trænger sig ind i en fremmed Bestilling;

16. men lider han som en Christen, da skamme han sig ikke, men ære Gud i den Deel.

17. Thi det er Tiden, at Dommen skal begynde fra Guds Huus; men begynder den først fra os, hvad Ende vil det faae med dem, som ikke troe Guds Evangelium?

18. Og dersom den Retfærdige neppeligen frelses, hvor vil den Ugudelige og Synderen komme frem?

19. Derfor skulle og de, som lide efter Guds Villie, befale ham, som en trofast Skaber, deres Sjæle ved at gjøre Godt.

5. Capitel.

(I) Apostelen formaner Lærerne, 1-4. (II) De Unge og alle Andre, meest til Ydmyghed, Tro paa Gud, og til at imodstaae Djævelen, 5-9. (III) Han beder, at Gud vil bevare dem, 10. 11. (IV) Giver tilkjende, hvorfor han har skrevet, hilser og ønsker dem Fred, 12-14.

1. De Ældste iblandt Eder formaner jeg, som en Med-Ældste og Vidne til Christi Lidelser, som den, der og har Deel i Herligheden, der skal aabenbares:

2. vogter Guds Hjord, som er iblandt Eder, og vaager over den, ikke tvungne, men frivillig, ikke for slet Vindings Skyld, men med Redebonhed;

3. ikke som de, der ville herske over Herrens Arv, men som Mønstre for Hjorden;

4. og naar da Overhyrden aabenbares, skulle I erholde Ærens uforvisnelige Krands.

5. Desligeste, I Unge! værer de Ældste underdanige; men værer alle hverandre underdanige, og smykker Eder med Ydmyghed; thi Gud staaer de Hoffærdige imod, men de Ydmyge giver han Naade.

6. Derfor ydmyger Eder under Guds vældige Haand, at han maa i sin Tid ophøie Eder.

7. Kaster al Eders Sorg paa ham, thi han haver Omhu for Eder.

8. Værer ædrue, vaager; thi Eders Modstander, Djævelen, gaaer omkring som en brølende Løve, søgende, hvem han kan opsluge.

9. Staaer ham imod, faste i Troen, vidende, at de samme Lidelser fuldbyrdes paa Eders Brødre i Verden.

10. Men al Naades Gud, som

V. 14. Matth. 5, 11. 1 Petr. 2, 20. - **V. 15.** 1 Thess. 4, 11. - **V. 16.** Joh. 21, 19. - **V. 17.** Es. 10, 12. Jer. 25, 29. c. 49, 12. Ez. 9, 6. Luc. 23, 31. - **V. 18.** Ordspr. 11, 31. Luc. 23, 31. - **V. 19.** Ps. 31, 6. Luc. 23, 46. - **C. 5. V. 1.** Luc. 24, 48. Aab. 1, 9. Rom. 8, 18. - **V. 2.** Ap. G. 20, 28. 1 Tim. 3, 1. Tit. 1, 11. - **V. 3.** 1 Cor. 3, 5. 2 Cor. 1, 24. Phil. 3, 17. 1 Tim. 4, 12. Tit. 2, 7. - **V. 4.** Es. 40, 11. Ez. 34, 23. Joh. 10, 11. Hebr. 13, 20. 1 Cor. 9, 25. 2 Tim. 4, 8. Jak. 1, 12. 1 Petr. 1, 4. - **V. 5.** Rom. 12, 10. Eph. 5, 21. Phil. 2, 3. Ordspr. 3, 34. Luc. 14, 11. Jak. 4, 6. - **V. 6.** Job 22, 29. Jak. 4, 10. - **V. 7.** Ps. 37, 5. Ps. 55, 23. Matth. 6, 25. Luc. 12, 22. Ps. 40, 18. - **V. 8.** Luc. 21, 36. 1 Thess. 5, 6. Luc. 22, 31. Joh. 1, 7. - **V. 9.** Eph. 4, 21. c. 6, 11. 13. 16. Jak. 4, 7. - **V. 10.** 2 Cor. 4, 17. Hebr. 10, 37. 1 Petr. 1, 6. 2 Petr. 1, 3. 2 Cor. 1, 21.

kaldte os til sin evige Herlighed i Christus Jesus efter en kort Tids Lidelse, han selv berede, styrke, bekræfte, grundfæste Eder!

11. Ham være Ære og Magt i al Evighed! Amen.

12. Med Silvanus, den trofaste Broder, (thi det holder jeg ham for), haver jeg i Korthed skrevet Eder til, og formaner og vidner, at denne er Guds sande Naade, i hvilken I staae.

13. Den medudvalgte Menighed i Babylon hilser Eder, saa og Marcus, min Søn.

14. Hilser hverandre med Kjærligheds Kys. Fred være med Eder alle, som ere i Christus Jesus!

Amen.

St. Peters andet almindelige Brev.

1. Capitel.

(I) Peter ønsker de Troende Naade efter de dyrebare Forjættelsers Indhold, som gives i Christus, 1-4. (II) Lærer, hvorledes de skulle bevise deres Tro og befæste deres Udvælgelse, 5-11. (III) Og hvorfor han har villet paaminde dem, 12-15. (IV) Det er ikke Fabler, som han har underviist dem om; thi han haver selv seet Christi Herlighed, hvorved Propheternes Ord bekræftes, 16-21.

1. Simon Peter, Jesu Christi Tjener og Apostel, til dem, der have faaet samme dyrebare Tro, som vi, ved vor Guds og Frelsers, Jesu Christi Retfærdighed:

2. Naade og Fred vorde Eder mangfoldigen i Guds og Jesu vor Herres Erkjendelse!

3. Saasom hans guddommelige Magt haver skjenket os alle de Ting, som høre til Liv og Gudfrygtighed, ved hans Kundskab, som kaldte os ved sin Herlighed og Kraft,

4. ved hvilke de største og dyrebare Forjættelser ere os skjenkede, at I ved disse skulle blive deelagtige i den guddommelige Natur, naar I flye denne Verdens Forkrænkelighed i Lyster:

5. saa anvender al Flid just herpaa, og beviser i Eders Tro Dyd, men i Dyden Kundskab,

6. men i Kundskaben Afholdenhed, men i Afholdenheden Taalmodighed, men i Taalmodigheden Gudfrygtighed,

7. men i Gudfrygtigheden Broder-Kjærlighed, men i Broder-Kjærligheden Kjærlighed til Alle.

8. Thi naar dette findes hos Eder og i Overflødighed, lader det Eder ikke blive ørkesløse eller ufrugtbare i vor Herres Jesu Christi Erkjendelse.

9. Thi den, som ikke haver dette, er blind, tillukker Øinene og har glemt Renselsen fra sine forrige Synder.

10. Derfor, Brødre! anvender des mere Flid at befæste Eders Kald og

V. 11. Hebr. 13, 21. - **V. 13.** Ap. G. 12, 12. - **V. 14.** Rom. 16, 16. 1 Cor. 16, 20. 2 Cor. 13, 12. 1 Thess. 5, 26. - **C. 1. V. 1.** Rom. 1, 12. - **V. 2.** 1 Petr. 1, 2. Joh. 17, 3. - **V. 3.** v. 2. 1 Petr. 2, 9. c. 5, 10. **V. 4.** Es. 56, 5. Joh. 1, 12. Gal. 3, 26. Joh. 14, 23. 2 Cor. 3, 18. Eph. 4, 24. 1 Joh. 1, 3. c. 3, 2. - **V. 5.** Tit. 3, 8. - **V. 7.** 1 Thess. 3, 12. - **V. 9.** Es. 59, 9. Joh. 1, 11. 2, 9. 11. Joh. 1, 24. - **V. 10.** Petr. 3.

Udvælgelse; thi naar I gjøre dette, skulle I ikke nogensinde støde an.

11. Thi saaledes skal Eder rigeligen gives Indgang i vor Herres og Frelsers Jesu Christi evige Rige.

12. Derfor vil jeg ikke forsømme altid at paaminde Eder om dette, hvorvel I vide det og ere styrkede i den Sandhed, som er tilstede hos os.

13. Men jeg agter det ret at vække Eder ved Paamindelse, saalænge jeg er i dette Paulum,

14. da jeg veed, at mit Paulums Aflæggelse er snart forhaanden, ligesom og vor Herre Jesus Christus haver aabenbaret mig.

15. Jeg vil og gjøre min Flid, at I efter min Bortgang altid kunne have, hvad der kan kalde Eder dette i Erindring.

16. Thi vi have ikke fulgt klogtige Fabler, da vi kundgjorde Eder vor Herres Jesu Christi Kraft og Tilkommelse, men vi vare selv Øienvidner til hans Majestæt.

17. Thi han fik Hæder og Ære af Gud Fader, idet en saadan Røst skete til ham fra den majestætiske Herlighed: denne er min Søn den elskelige, i hvem jeg haver Velbehagelighed.

18. Og vi hørte denne Røst komme fra Himmelen, der vi vare med ham paa det hellige Bjerg.

19. Og vi have det prophetiske Ord mere stadfæstet; og I gjøre vel, naar I give Agt derpaa, som paa et Lys, der skinner udi et mørkt Sted, indtil Dagen fremstraaler, og Morgenstjernen oprinder i Eders Hjerter,

20. vidende dette først, at ingen Propheti i Skriften kan udlægges af sig selv;

21. thi aldrig er nogen Propheti fremført af menneskelig Villie, men de hellige Guds Mænd talede, drevne af den Hellig Aand.

2. Capitel.

(I) Apostelen advarer mod falske Propheter, 1-3. (II) Lærer, at disse ei skulle undgaae Guds Straf, 4-9. (III) Især de, som vandre efter Kjødet og ere Bespottere, Gjerrige, Hellystige, Forførere, 10-19. (IV) Han beskriver deres ulykkelige Tilstand, som lade sig overvinde af det Onde, 20-22.

1. Men der vare og falske Propheter iblandt Folket, ligesom der og iblandt Eder skulle være falske Lærere, som skulle indføre fordærvelige Secter og negte den Herre, som dem kjøbte; hvilke skulle føre over sig selv en hastig Fordærvelse.

2. Og Mange skulle efterfølge deres Ryggesløshed, for hvis Skyld Sandhedens Vei skal bespottes.

3. Og i Gjerrighed skulle de med kunstige Ord søge Vinding af Eder; over dem er Dommen alt længe beredt, og deres Fordærvelse slummer ikke.

4. Thi dersom Gud ikke sparede de Engle, som syndede, men nedstyrtede dem til Helvede, og over-

V. 12. Rom. 15, 14. 15. - **V. 13.** c. 3, 1. - **V. 14.** 2 Tim. 4, 6. Joh. 21, 18. 19. - **V. 16.** 1 Cor. 1, 17. c. 2, 1. Matth. 17, 1. Joh. 1, 14. - **V. 17.** Matth. 17, 5. c. 3, 17. Col. 1, 13. - **V. 18.** Luc. 9, 28. - **V. 19.** Ps. 119, 105. 2 Cor. 4, 4. 6. Aab. 2, 28. c. 22, 16. - **V. 20.** Rom. 12, 6. - **V. 21.** 2 Tim 3, 16. 1 Petr. 1, 11. - **C. 2. V. 1.** 5 Mos. 13, 1. Matth. 24, 11. 1 Tim. 4, 1. 1 Joh. 2, 22. 2 Joh. v. 7. - **V. 2.** 2 Tim. 4, 3. - **V. 3.** 5 Mos. 32, 35. - **V. 4.** Joh. 8, 44. 2 Pet. v. 6. Aab. 20, 1. fg.

ntvordede dem i Mørkets Lænker, t forvares til Dommen;

5. og ikke sparede den gamle Ver=en, men bevarede Noah, den Ret=rdighedens Prædiker, selv ottende, er han førte Syndfloden over de lgudeliges Verden;

6. og gjorde Sodomas og Go=morras Stæder til Aske, og for=omte dem til Ødelæggelse, saa han ætte dem til et Exempel for dem, om i Fremtiden leve ugudeligen;

7. og udfriede den retfærdige Loth, om plagedes ved de Ugudeliges teerlige Omgængelse;

8. (thi denne Retfærdige, imedens an boede iblandt dem, ængstede sig Dag fra Dag i sin retfærdige Sjæl ver de skjændige Gjerninger, som an saae og hørte):

9. da veed Herren og at udfrie de Gudfrygtige af Fristelse, men at evare de Uretfærdige til Dommens Dag at straffes,

10. og meest dem, som vandre ef=er Kjødet, i Besmittelsens Lyster, g foragte Herskab. Dristige, frække, æve de ikke ved at bespotte Vær=igheder,

11. da dog Englene, som ere større Styrke og Magt, ikke fremføre espottelig Dom imod dem for Herren.

12. Men disse, som ufornuftige Dyr, sandselige, fødte til Rov og Ødelæggelse, bespotte, hvad de ikke jende, og skulle ødelægges i deres gen Ødelæggelse,

13. og erholde Uretfærdigheds Løn. Vellyst søge de i daglig Overdaa=dighed; en Skamplet og Skjændsel ere de; de gjøre sig lystige i deres Bedragerier, naar de holde Maaltid med Eder;

14. deres Øine ere fulde af Horeri og lade sig ikke styre fra Synden; de lokke de ubefæstede Sjæle; de have et Hjerte, øvet i Gjerrighed, Forbandelsens Børn;

15. de have forladt den rette Vei og fare vild, følgende Bileams, Beors Søns, Vei, hvilken elskede Uretfærdigheds Løn,

16. men fandt Straf for sin Over=trædelse: det umælende Lastdyr talede med menneskelig Røst og forhindrede Prophetens Daarlighed.

17. Disse ere vandløse Kilder, Skyer, som drives af Hvirvelvind, for hvilke Mørke og Mulm til evig Tid er bevaret.

18. Thi idet de tale Forfængelig=heds stolte Ord, lokke de ved Kjø=dets Lyster i Uteerligheder dem, som virkeligen vare undflyede fra dem, der vandre i Vildfarelse,

19. idet de love dem Frihed, alli=gevel de selv ere Forkrænkelighedens Trælle; thi af hvem Nogen er over=vunden, dens Træl er han og ble=ven.

20. Thi dersom de, der have und=flyet Verdens Besmittelser ved den Herres og Frelsers Jesu Christi Er=kjendelse, igjen lade sig indvikle deri og overvindes, da er det Sidste

V. 5. 1 Mos. 7, 6-8. c. 8, 1. 1 Petr. 3, 20. V. 6. 1 Mos. 19, 24. 5 Mos. 29, 23. Es. 3, 19. Jud. v. 7. - V. 7. 1 Mos. 19, 7. 9. - V. 8. Ps. 119, 158. Ez. 9, 4. - V. 9. v. 7. Cor. 10, 13. - V. 10. Jud. v. 4. 7. fg. - V. 11. Jud. v. 9. - V. 12. Jud. v. 10. - V. 13. Jud. v. 12. - V. 15. 4 Mos. 22, 7. 19. c. 31, 16. Jud. v. 11. - V. 16. 4 Mos. 22, 28. - V. 17. Jud. v. 12. Ordspr. 25, 14. - V. 18. Ps. 17, 10. Jud. v. 16. - V. 19. Gal. 5, 13. Joh. 8, 34. Rom. 6, 16. 20. - V. 20. 1 Joh. 2, 16. c. 5, 19. 2 Petr. 1, 4. Matth. 12, 45. Hebr. 6, 4. 10.

med dem blevet værre end det Første.

21. Thi det havde været dem bedre, at de ikke havde kjendt Retfærdighedens Vei, end at de, der de kjendte den, have vendt sig fra det hellige Bud, som var dem overantvordet.

22. Men det er skeet dem efter det sande Ordsprog: Hunden vender sig igjen til sit eget Spy, og Soen, som var toet, til den skidne Sole.

3. Capitel.

(I) Hensigten af dette Brev, 1. 2. (II) Herrens Dag skal ikke udeblive, 3-10. (III) Hvorledes de skulle berede sig til det, som foreståaer, vogte sig for Forførere, og vøre i Jesu Naade og Kundskab, 11-18.

1. Dette er nu, I Elskelige! det andet Brev, som jeg skriver Eder, hvori jeg ved Paamindelse vækker Eders oprigtige Sind,

2. at I skulle komme de Ord ihu, som forud ere sagte af de hellige Propheter, og vores Bud, vi, som ere Herrens og Frelserens Apostler.

3. Vider da først dette, at i de sidste Dage skulle der komme Bespottere, som vandre efter deres egne Lyster,

4. og sige: hvad bliver der af Forjættelsen om hans Tilkomst? Thi fra den Dag, Fædrene ere hensovede, forblive alle Ting saaledes, som fra Skabningens Begyndelse.

5. Thi de ville ikke vide dette, at ved Guds Ord bleve Himlene fordum, og Jorden fremstod af Vand og ved Vand;

6. hvorfor den Verden, som da var, ved Vand blev oversvømmet og forgik.

7. Men Himlene og Jorden, som nu ere, gjemmes ved det samme Ord til Ilden, bevarede til Dommens og de ugudelige Menneskers Fordærvelses Dag.

8. Men dette Ene bør ikke undgaae Eder, I Elskelige! at een Dag er for Herren som tusinde Aar, og tusinde Aar som een Dag.

9. Herren forhaler ikke Forjættelsen, (som Nogle agte det for en Forhaling), men haver Langmodighed med os, idet han ikke vil, at Nogen skal fortabes, men at Alle skulle komme til Omvendelse.

10. Men Herrens Dag skal komme som en Tyv om Natten, paa hvilken Himlene skulle forgaae med stort Bulder, men Elementerne skulle komme i Brand og opløses, og Jorden og Alt, hvad der er paa den, skal opbrændes.

11. Efterdi da alt dette opløses, hvorledes bør det Eder da at være? I hellig Vandel og Gudfrygtigheds Øvelse

12. bør I vente og stræbe til Guds Dags Tilkommelse, paa hvilken Himlene skulle antændes og opløses, og Elementerne komme i Brand og smeltes.

13. Men vi forvente efter hans Forjættelse nye Himle og en ny Jord, i hvilke Retfærdighed boer.

V. 21. Luc. 12, 47. 48. - **V. 22.** Ordspr. 26, 11. - **C. 3. V. 1.** c. 1, 13. - **V. 2.** c. 1, 15. 19. - **V. 3.** 1 Tim. 4, 1. 2. 2 Tim. 3, 1. Jud. v. 18. - **V. 4.** Es. 5, 19. Jer. 17, 15. Ez. 12, 22. - **V. 5.** 1 Mos. 1, 6. Ps. 136, 6. Ps. 24, 2. - **V. 6.** 1 Mos. 7, 17. 21. - **V. 7.** Ps. 102, 27. Es. 51, 6. 2 Thess. 1, 8. Hebr. 1, 11. - **V. 8.** Ps. 90, 4. - **V. 9.** Hab. 2, 3 Hebr. 10, 37. Es. 30, 18. Rom. 2, 4. 1 Petr. 3, 20. Ez. 18, 23. 32. 1 Tim. 2, 4. - **V. 10.** Matth. 24, 27. Luc. 12, 39. 1 Thess. 5, 2 3. Aab. 16, 15. Ps. 102, 27. Es. 51, 6. Luc. 21, 33. - **V. 11.** Luc. 21, 36. - **V. 12.** Ps. 50, 3. 2 Thess. 1, 8. - **V. 13.** Es. 65, 17. c. 66, 22. Aab. 21, 1.

14. Derfor, I Elskelige! efterdi I rvente dette, beflitter Eder paa at ides ubesmittede og ustraffelige for im i Fred,

15. og agter vor Herres Langodighed for en Frelse; ligesom og r elskelige Broder Paulus, efter n ham givne Viisdom, haver skret Eder,

16. som og i alle Brevene, naar m deri taler om disse Ting; oriblandt der er Noget svart at rstaae, hvilket de Ukyndige og Ubefæstede forvende, ligesom og de øvrige Skrifter, til deres egen Forbærvelse.

17. Derfor, I Elskelige! efterdi I vide det forud, vogter Eder, at I ikke lade Eder henrive med af de Ryggesløses Vildfarelse og falde fra Eders egen Fasthed;

18. men voxer i vor Herres og Frelsers Jesu Christi Naade og Kundskab. Ham være Ære, baade nu og til evig Tid!

Amen.

St. Johannes' første almindelige Brev.

1. Capitel.

I) Johannes kundgjør Jesus som Livsens d, paa det de Troende skulle have Samfund d ham, 1:4. (II) Det kunne de ikke have, en naar de vandre i Lyset og bekjende deres nder, fra hvilke de renses ved Christi Blod, 10.

1. Det, som var fra Begyndelsen, t, vi have hørt, det, vi have seet eb vore Øine, det, vi have beskuet j vore Hænder følet paa, nemlig n det Livsens Ord;

2. (thi Livet er aabenbaret, og vi ve seet og vidne og forkynde Eder vet, det evige, hvilket var hos aderen og blev aabenbaret for os)!

3. Hvad vi have seet og hørt, rkynde vi Eder, at ogsaa I skulle ve Samfund med os; men vort samfund er med Faderen og med ms Søn, Jesus Christus.

4. Og dette skrive vi Eder, paa det Eders Glæde maa vorde fuldkommen.

5. Og dette er det Budskab, som vi have hørt af ham og forkynde Eder, at Gud er et Lys, og der er aldeles intet Mørke i ham.

6. Dersom vi sige, at vi have Samfund med ham, og vandre i Mørket, da lyve vi og følge ikke Sandheden.

7. Men dersom vi vandre i Lyset, ligesom han er i Lyset, have vi Samfund med hverandre, og Jesu Christi hans Søns Blod renser os fra al Synd.

8. Dersom vi sige, vi have ikke Synd, bedrage vi os selv, og Sandheden er ikke i os.

9. Dersom vi bekjende vore Syn-

V. 14. 1 Thess. 3, 13. c. 5, 23. 1 Cor. 1, Phil. 1, 10. - **V. 15.** 1 Petr. 3, 20. 2 Petr. 9. - **V. 17.** Marc. 13, 5. 23. - **V. 18.** 1. 1, 10. 2 Petr. 1, 8. 1 Petr. 4, 11. - *1. V. 1. Joh. 1, 1. 14.* 2 Petr. 1, 16. Luc. *39. Joh. 20, 27.* - **V. 2.** Joh. 1, 4. Rom. *26. Col. 1, 26.* 2 Tim. 1, 10. Joh. 1, 2. -

V. 3. Joh. 17, 21. 1 Cor. 1, 9. - **V. 4.** Joh. 15, 11. c. 16, 24. 2 Joh. v. 12. - **V. 5.** Ps. 104, 2. Joh. 1, 9. c. 8, 12. - **V. 6.** c. 2, 4. - **V. 7.** Ap. G. 20, 28. Hebr. 9, 14. 1 Petr. 19. - **V. 8.** 1 Kong. 8, 46. Prædik. 7, 20. - **V. 9.** Ps. 32, 5. 28, 13. Prov. 1, 20. -

der, er han trofast og retfærdig, at han forlader os Synderne og renser os fra al Uretfærdighed.

10. Dersom vi sige, at vi ikke have syndet, gjøre vi ham til en Løgner, og hans Ord er ikke i os.

2. Capitel.

(I) Jesus Christus er Synderes Talsmand, 1. 2. (II) De Troende holde Guds Bud, omgaaes efter Christi Exempel, og elske deres Brødre, 3-11. (III) Formaning til Christne af forskjellig Alder om ikke at elske Verden, 12-17. (IV) De skulle vogte sig for Antichrister, og følge Aandens Salvelse, 18-27. (V) Blive i Christus, og øve Retfærdighed, 28. 29.

1. Mine Børn! dette skriver jeg Eder, paa det I ikke skulle synde; men dersom Nogen synder, have vi en Talsmand hos Faderen, Jesus Christus den Retfærdige,

2. og han er en Forsoning for vore Synder, dog ikke alene for vore, men ogsaa for den ganske Verdens.

3. Og derpaa vide vi, at vi kjende ham, naar vi holde hans Bud.

4. Hvo som siger: jeg kjender ham, og holder ikke hans Bud, han er en Løgner, og i ham er ikke Sandhed.

5. Men hvo som holder hans Ord, i ham er sandeligen Guds Kjærlighed fuldkommet. Derpaa kjende vi, at vi ere i ham.

6. Hvo som siger, at han bliver i ham, han er og skyldig til at vandre saaledes, som han vandrede.

7. Brødre! jeg skriver Eder ikke et nyt Bud, men et gammelt Bud, som I have havt fra Begyndelsen. Det gamle Bud er det Ord, som I have hørt fra Begyndelsen.

8. Atter skriver jeg Eder et nyt Bud, som er sandt i ham og i Eder; thi Mørket drager bort, og det sande Lys skinner allerede.

9. Hvo som siger, at han er i Lyset, og hader sin Broder, han er endnu i Mørket.

10. Hvo som elsker sin Broder, bliver i Lyset, og der er ingen Forargelse i ham.

11. Men hvo som hader sin Broder, er i Mørket og vandrer i Mørket og veed ikke, hvor han gaaer, fordi Mørket haver forblindet hans Øine.

12. Jeg skriver til Eder, mine Børn, thi Eders Synder ere Eder forladne formedelst hans Navn.

13. Jeg skriver til Eder, I Fædre! thi I have kjendt ham, som er fra Begyndelsen. Jeg skriver til Eder, I Unge! thi I have overvundet den Onde. Jeg skriver til Eder, I Børn! thi I have kjendt Faderen.

14. Jeg skrev til Eder, I Fædre! thi I have kjendt ham, som er fra Begyndelsen. Jeg skrev til Eder, I Unge! thi I ere stærke, og Guds Ord bliver i Eder, og I have overvundet den Onde.

15. Elsker ikke Verden, ikke heller de Ting, som ere i Verden! Der-

V. 10. c. 2, 4. - C. 2. V. 1. Rom. 8, 34. Hebr. 7, 25. c. 9, 24. - V. 2. Rom. 3, 25. 2 Cor. 5, 18. Col. 1, 20. Joh. 1, 29. c. 3, 16. c. 4, 42. Hebr. 2, 9. - V. 3. Joh. 8, 55. - V. 4. 1 Joh. 1, 6. c. 4, 20. - V. 5. Joh. 3, 35. c. 14, 21. 23. - V. 6. Joh. 15, 4. 5. 13, 15. Col. 2, 6. 1 Petr. 2, 21. - V. 7. 2 Joh. v. 5. 1 Joh. 2, 24. c. 3, 11. - V. 8. Joh. 1, 9. c. 12, 35. Rom. 13, 12. - V. 9. c. 3, 14. c. 4, 20. - V. 10. 2 Petr. 1, 10. - V. 11. c. 3, 14. c. 4, 20. - V. 12. Luc. 24, 47. Ap. G. 10, 43. - V. 13. Joh. 1, 1. - V. 14. Eph. 6, 10. - V. 15. Matth. 16, 24. Joh. 15, 19. Rom. 8, 8. c. 12, 2. Gal. 1, 10.

som Nogen elsker Verden, er Faderens Kjærlighed ikke i ham.

16. Thi alt det, som er i Verden, Kjødets Lyst og Øinenes Lyst og Livets Hoffærdighed, er ikke af Faderen, men af Verden.

17. Og Verden forgaaer og dens Lyst; men hvo som gjør Guds Villie, bliver til evig Tid.

18. Mine Børn! det er den sidste Time; og som I have hørt, at Antichristen kommer, saa ere nu mange Antichrister fremkomne, hvoraf vi kjende, at det er den sidste Time.

19. De ere udgangne fra os, men de vare ikke af os; thi dersom de havde været af os, da vare de vel blevne hos os. Men det skulde vorde aabenbart, at de ikke alle ere af os.

20. Og I have Salvelse af den Hellige, og vide Alt.

21. Jeg skrev ikke til Eder, fordi I ikke vide Sandheden; men fordi I vide den, og fordi ingen Løgn er af Sandheden.

22. Hvo er Løgneren, uden den, som negter, at Jesus er den Christus? Denne er Antichristen, som negter Faderen og Sønnen.

23. Hvo som negter Sønnen, haver ei heller Faderen. Hvo som bekjender Sønnen, haver og Faderen.

24. Hvad I da have hørt fra Begyndelsen, det blive i Eder! Dersom det, som I hørte fra Begyndelsen, bliver i Eder, skulle og I blive i Sønnen og i Faderen.

25. Og dette er den Forjættelse, som han tilsagde os, det evige Liv.

26. Dette haver jeg skrevet Eder om dem, som Eder forføre.

27. Og den Salvelse, som I annammede af ham, bliver i Eder, og I have ikke behov, at Nogen skal lære Eder; men ligesom denne Salvelse lærer Eder Alt, og er Sandhed og ingenlunde Løgn, da bliver i ham, som den haver lært Eder.

28. Og nu, mine Børn! bliver i ham, at naar han aabenbares, vi da kunne have Frimodighed, og ikke skulle blive beskæmmede af ham ved hans Tilkommelse.

29. Dersom I erkjende, at han er retfærdig, da vide I, at hver den, som gjør Retfærdighed, er født af ham.

3. Capitel.

(I) De Troende have et saligt Haab, derfor rense de sig og gjøre ikke Synd; thi den, som gjør Synd og ikke elsker, er af Djævelen, 1-10. (II) De skulle elske hverandre, endskjøndt Verden hader dem; thi den, som hader sin Næste, er en Manddraber, og Kjærlighed er Guds Børns Kjendetegn, 11-24.

1. Seer, hvor stor en Kjærlighed Faderen haver beviist os, at vi skulle kaldes Guds Børn! Derfor kjender Verden os ikke, fordi den kjender ham ikke.

2. I Elskelige! nu ere vi Guds

V. 16. Luc. 14, 18. fg. - **V. 17.** Ps. 90, 10. 1 Cor. 7, 31. 1 Petr. 1, 24. Ps. 15, 5. - **V. 18.** Matth. 24. 5. 24. Ap. G. 20, 29. 2 Thess. 2, 3. - **V. 19.** Ap. G. 20, 30. 1 Cor. 11, 19. - **V. 20.** Eph 1, 13. 14. Col. 1, 4. 5. 9. Hebr. 6, 1. 2. 2 Petr. 1, 12. 1 Joh. 2, 24. - **V. 22.** c. 4, 3. 2 Joh. v. 7. - **V. 23.** Luc. 12, 9. Joh. 5, 23. 2 Tim. 2, 12. - **V. 24.** v. 1. 2. 3. 7. Joh. 14, 23. - **V. 25.** 1 Tim. 4, 8. - **V. 27.** v. 20. Jer. 31, 34. Joh. 6, 45. - **V. 28.** Joh. 15, 4. 9. 1 Joh. 3, 21. c. 4, 17. - **V. 29.** c. 3, 7. 10. - **C. 3. V. 1.** Joh. 1, 12. c. 16, 3. c. 17, 25. - **V. 2.** Ei 56, 5. Gal. 3, 26. c. 4, 6. Rom. 8, 18. 1 C 15, 49. Col. 3, 4. Rom. 8, 29. Phil. 3. Matth. 5, 8. 1 Cor. 13, 12.

Børn, og det er endnu ikke aabenbaret, hvad vi skulle vorde; men vi vide, at, naar han aabenbares, vi da skulle vorde ham lige; thi vi skulle see ham, som han er.

3. Og hver, som haver dette Haab til ham, renser sig selv, ligesom han er reen.

4. Hvo som gjør Synd, begaaer og Overtrædelse af Loven, og Synden er Lovens Overtrædelse.

5. Og I vide, at han er aabenbaret, paa det han skulde borttage vore Synder; og der er ikke Synd i ham.

6. Hver den, som bliver i ham, synder ikke; hver den, som synder, haver ikke seet ham, ei heller kjendt ham.

7. Mine Børn, Ingen forføre Eder! Hvo som gjør Retfærdighed, er retfærdig, ligesom han er retfærdig.

8. Hvo som gjør Synd, er af Djævelen; thi Djævelen synder fra Begyndelsen. Dertil er Guds Søn aabenbaret, at han skal afskaffe Djævelens Gjerninger.

9. Hver den, som er født af Gud, gjør ikke Synd, fordi hans Sæd bliver i ham, og han kan ikke synde, fordi han er født af Gud.

10. Deraf kjendes Guds Børn og Djævelens Børn; hver den, som ikke gjør Retfærdighed, er ikke af Gud, og hvo som ikke elsker sin Broder.

11. Thi dette er det Budskab, som I have hørt fra Begyndelsen, at vi skulle elske hverandre;

12. ikke som Cain var af den Onde og myrdede sin Broder. Og hvorfor myrdede han ham? Fordi hans Gjerninger vare onde, men hans Broders retfærdige.

13. Forundrer Eder ikke, mine Brødre! dersom Verden hader Eder.

14. Vi vide, at vi ere overgangne fra Døden til Livet; thi vi elske Brødrene. Hvo som ikke elsker sin Broder, bliver i Døden.

15. Hver, som hader sin Broder, er en Manddraber; og I vide, at ingen Manddraber haver det evige Liv blivende i sig.

16. Derpaa have vi kjendt Kjærligheden, at han haver sat sit Liv til for os; ogsaa vi ere skyldige at sætte Livet til for Brødrene.

17. Men den, som haver denne Verdens Gods, og seer sin Broder lide Mangel, og lukker sit Hjerte for ham, hvorledes bliver Guds Kjærlighed i ham?

18. Mine Børn! lader os ikke elske med Ord, ei heller med Tunge, men i Gjerning og Sandhed.

19. Og paa dette kjende vi, at vi ere af Sandheden, og da kunne vi stille vore Hjerter tilfreds for hans Aasyn;

20. thi om end vort Hjerte fordømmer os, da er Gud større end vort Hjerte, og kjender alle Ting.

V. 3. 2 Cor. 7, 1. 1 Petr. 1, 15. 16. - **V. 4.** c. 5, 17. - **V. 5.** Es. 53, 4. 2 Cor. 5, 21. Joh. 8, 46. Hebr. 4, 15. - **V. 6.** c. 2, 4. c. 3, 9. c. 4, 8. 3 Joh. v. 11. - **V. 7.** Eph. 5, 6. 1 Joh. 2, 29. c. 3, 10. - **V. 8.** Matth. 13, 38. *39. Joh. 8, 44.* 1 Mos. 3, 15. - **V. 9.** c. 3, *6. c. 5, 18.* 1 Petr. 1, 23. - **V. 10.** c. 2, 29. *c. 4, 8.* - **V. 11.** c. 2, 7. 24. Joh. 13, 34. c. *15, 12.* - **V. 12.** 1 Mos. 4, 8. Hebr. 11, 4. Joh. 3, 19. - **V. 13.** Matth. 5, 11. Joh 15, 18. 19. c. 17, 14. - **V. 14.** Joh. 5, 24. 1 Mos. 19, 17. 1 Joh. 2, 11. c. 4, 12. - **V. 15.** Matth. 5, 21. 22. Gal. 5, 21. - **V. 16.** Joh. 3, 16. c. 15, 13. Rom. 5, 8. Eph. 5, 2. 25. - **V. 17.** 5 Mos. 15, 7. Luc. 3, 11. Jak. 2, 15. 1 Joh. 4, 20. c. 5, 1. - **V. 18.** Jak. 2, 15. - **V. 20.** Joh. 16, 30.

21. I Elskelige! dersom vort Hjerte ikke fordømmer os, have vi Frimodighed til Gud.

22. Og hvad vi bede om, det skulle vi annamme af ham; thi vi holde hans Bud, og gjøre det, som er behageligt for ham.

23. Og dette er hans Bud, at vi skulle troe paa hans Søns Jesu Christi Navn, og elske hverandre efter det Bud, han gav os.

24. Og hvo som holder hans Bud, han bliver i Gud, og Gud i ham; og derpaa kjende vi, at han bliver i os, af den Aand, som han haver givet os.

4. Capitel.

(I) De skulle prøve Lærernes Aand, om den er af Gud, 1-3. (II) De Troende ere af Gud, og ikke af Verden, 4-6. (III) De skulle elske hverandre, som Gud haver elsket dem, og blive i Kjærlighed til Gud og deres Næste, 7-21.

1. I Elskelige! troer ikke hver Aand, men prøver Aanderne, om de ere af Gud; thi mange falske Propheter ere udgangne i Verden.

2. Derpaa kjende I Guds Aand: hver Aand, som bekjender Jesus Christus at være kommen i Kjødet, er af Gud.

3. Og hver Aand, som ikke bekjender Jesus Christus at være kommen i Kjødet, er ikke af Gud; og denne er Antichristens Aand, om hvilken I hørte, at han kommer, og han er allerede nu i Verden.

4. Mine Børn! I ere af Gud og have overvundet dem; thi den, som er i Eder, er større end den, der er i Verden.

5. De ere af Verden, derfor tale de af Verden, og Verden hører dem.

6. Vi ere af Gud. Hvo som kjender Gud, hører os; hvo som ikke er af Gud, hører os ikke. Derpaa kjende vi Sandhedens Aand og Vildfarelsens Aand.

7. I Elskelige! lader os elske hverandre; thi Kjærligheden er af Gud, og hver den, som elsker, er født af Gud og kjender Gud.

8. Hvo som ikke elsker, kjender ikke Gud; thi Gud er Kjærlighed.

9. Derudi er Guds Kjærlighed aabenbaret iblandt os, at Gud haver sendt sin Søn den eenbaarne til Verden, at vi skulle leve ved ham.

10. Derudi bestaaer Kjærligheden: ikke at vi have elsket Gud, men at han haver elsket os, og haver udsendt sin Søn til en Forsoning for vore Synder.

11. I Elskelige! haver Gud saaledes elsket os, da ere vi og skyldige at elske hverandre.

12. Ingen haver nogen Tid seet Gud; dersom vi elske hverandre,

V. 21. c. 2, 28. c. 4, 17. c. 5, 14. - **V. 22.** Pj. 10, 17. Pj. 34, 16. Pj. 145, 18. Ordspr. 15, 29. c. 28, 9. Jer. 29, 12. Matth. 7, 7. c. 18, 19. c. 21, 22. Joh. 9, 31. c. 14, 13. - **V. 23.** Joh. 6, 29. 3 Mos. 19, 18. Joh. 15, 12. Eph. 5, 2. 1 Thess. 4, 9. 1 Petr. 4, 8. - **V. 24.** Joh. 14, 23. 1 Joh. 4, 13. Rom. 8, 9. - **C. 4. V. 1.** Jer. 14, 14. c. 23, 16. c. 29, 9. Matth. 7, 15. 16. c. 24, 4. Eph. 5, 6. Col. 2, 18. 1 Cor. 14, 29. 1 Thess. 5, 21. Nab. 2, 2. 2 Petr. 2, 1. 1 Joh. 2, 18. 2 Joh. v. 7. - **V. 2.** 1 Cor. 12, 3. 1 Joh. 2, 22. c. 5, 1. 2 Joh. v. 7. - **V. 3.** c. 2, 18. 22. 2 Joh. v. 7. 2 Thess. 2, 3. fg. - **V. 4.** 2 Kong. 6, 16. - **V. 5.** Joh. 3, 31. c. 15, 19. - **V. 6.** Joh. 8, 47. c. 10, 27. 3 Joh. v. 11. - **V. 7.** Joh. 8, 42. 1 Joh. 5, 1. 2. - **V. 8.** c. 2, 4. c. 3, 6. c. 4, 16. - **V. 9.** Rom. 5, 8. c. 8, 32. 1 Joh. 3, 16. - **V. 10.** Joh. 15, 16 Rom. 3, 24. 2 Cor. 5, 19. 1 Joh. 2, 2. - **V. 11.** Matth. 18, 33. Joh 15, 12. 13. - **V. 12.** 2 Mos. 33, 20 Joh. 1, 18. 1 Tim. 1, 17. 1 Joh. 3, 2. c. 5. c. 4, 17.

bliver Gud i os, og hans Kjærlighed er fuldkommet i os.

13. Derpaa kjende vi, at vi blive i ham, og han i os, fordi han gav os af sin Aand.

14. Og vi have seet og vidne, at Faderen udsendte Sønnen, at være Verdens Frelser.

15. Hvo som bekjender, at Jesus er Guds Søn, i ham bliver Gud, og han i Gud.

16. Og vi have erkjendt og troet den Kjærlighed, som Gud haver til os. Gud er Kjærlighed, og hvo som bliver i Kjærlighed, bliver i Gud, og Gud i ham.

17. Derudi fuldkommes Kjærligheden hos os, at vi have Frimodighed paa Dommens Dag, fordi, ligesom han er, saa ere og vi i denne Verden.

18. Frygt er ikke i Kjærligheden, men den fuldkomne Kjærlighed driver Frygten ud; thi Frygt bringer Pine; men hvo som frygter, er ikke fuldkommet i Kjærligheden.

19. Vi elske ham, fordi han elskede os først.

20. Dersom Nogen siger: jeg elsker Gud, og hader sin Broder, han er en Løgner; thi hvo som ikke elsker sin Broder, som han haver seet, hvorledes kan han elske Gud, som han ikke haver seet?

21. Og dette Bud have vi af ham, at den, som elsker Gud, skal og elske sin Broder.

V. 13. Joh. 14, 20. c. 17, 21. 1 Joh. 3, 24. - **V. 14.** Joh. 1, 14. 1 Joh. 1, 2. Gal. 4, 4. 1 Joh. 2, 2. - **V. 15.** c. 5, 5. - **V. 16.** v. 8. - **V. 17.** v. 12. c. 2, 28. c. 3, 21. Jak. 2, 13. 1 Petr. 1, 15. 1 Joh. 3, 3. - **V. 18.** Rom. 8, 15. - **V. 19.** v. 10. - **V. 20.** c. 2, 4. 11. c. 3, 15. 17. - **V. 21.** 3 Mos. 19, 18. Matth. 22, 39. Joh. 13, 34. 1 Joh. 5, 1. - **C.**

5. Capitel.

(I) Den, som elsker Gud, elsker Guds Børn, holder Guds Bud, overvinder Verden ved Troen paa Guds Søn, 1-6. (II) Der ere tre Vidner om Christus; man bør annamme Guds Vidnesbyrd, 7-12. (III) Dette skriver Johannes for at opvække de Troende til Standhaftighed og Bøn, 13-17. (IV) Den, som er født af Gud, synder ikke; Christus haver givet os et andet Sind; ved ham bør man blive, og flye Afguder, 18-21.

1. Hver den, som troer, at Jesus er Christus, er født af Gud; og hver, som elsker Faderen, elsker og den, som er født af ham.

2. Derpaa kjende vi, at vi elske Guds Børn, naar vi elske Gud og holde hans Bud.

3. Thi dette er Kjærlighed til Gud, at vi holde hans Bud, og hans Bud ere ikke svære.

4. Thi alt det, som er født af Gud, overvinder Verden; og vor Tro er den Seier, som haver overvundet Verden.

5. Hvo er den, som overvinder Verden, uden den, som troer, at Jesus er Guds Søn?

6. Denne er den, som kom med Vand og Blod, Jesus Christus; ikke med Vand alene, men med Vand og Blod; og det er Aanden, som vidner, at Aanden er Sandhed.

7. Thi de ere tre, som vidne [i Himmelen: Faderen, Ordet og den Hellig Aand; og disse tre ere Eet.

8. Og de ere tre, som vidne paa Jorden]: Aanden og Vandet og Blodet; og disse tre forene sig til Eet.

V. 1. Joh. 1, 12. 13. fg. 1 Joh. 2, 22. 23. c. 4, 2. 15. c. 5, 4. - **V. 3.** Joh. 14, 15. 21. 23. c. 15, 10. Matth. 11, 30. - **V. 4.** Joh. 16, 33. - **V. 5.** 1 Cor. 15, 57. 1 Joh. 4, 4. 15. - **V. 6.** Joh. 19, 34. - **V. 7.** Ps. 33, 6. Matth. 28, 19. 1 Cor. 12, 4-6. 2 Cor. 13, 13. Joh. 1, 1. Hab. 19, 13.

9. Dersom vi antage Menneskenes Vidnesbyrd, da er Guds Vidnesbyrd større; thi dette er Guds Vidnesbyrd, hvilket han haver vidnet om sin Søn.

10. Hvo som troer paa Guds Søn, haver dette Vidnesbyrd i sig selv; hvo som ikke troer Gud, haver gjort ham til en Løgner, fordi han haver ikke troet paa det Vidnesbyrd, som Gud haver vidnet om sin Søn.

11. Og dette er Vidnesbyrdet, at Gud haver givet os det evige Liv; og dette Liv er i hans Søn.

12. Hvo som haver Sønnen, haver Livet; hvo som ikke haver Guds Søn, haver ikke Livet.

13. Dette haver jeg skrevet til Eder, I, som troe paa Guds Søns Navn, paa det I skulle vide, at I have det evige Liv, og paa det I skulle troe paa Guds Søns Navn.

14. Og dette er den Fortrøstning, som vi have til ham, at dersom vi bede om Noget efter hans Villie, hører han os.

15. Og dersom vi vide, at han hører os i hvad vi bede, da vide vi, at vi erholde de Ting, om hvilke vi have bedet ham.

16. Dersom Nogen seer sin Broder begaae en Synd, som ikke er til Døden, han bede, og han skal give ham Liv, dem nemlig, som ikke synde til Døden. Der er en Synd til Døden; for den siger jeg ikke, at han skal bede.

17. Al Uretfærdighed er Synd; men der er Synd, som ikke er til Døden.

18. Vi vide, at hver den, som er født af Gud, synder ikke; men hvo som er født af Gud, vogter sig selv, og den Onde rører ham ikke.

19. Vi vide, at vi ere af Gud, og den ganske Verden ligger i det Onde.

20. Men vi vide, at Guds Søn er kommen og haver givet os Forstand, saa at vi kjende den Sande; og vi ere i den Sande, i hans Søn Jesus Christus. Denne er den sande Gud og det evige Liv.

21. Mine Børn, vogter Eder for Afguder!

Amen.

St. Johannes' andet Brev.

(I) Johannes ønsker en christelig Frue Naade, 1-3. (II) Glæder sig over hendes Børn, formaner til Kjærlighed, 4-6. (III) Advarer mod Forførelse, Affald, Samfund med de Onde, 7-11. (IV) Slutter Brevet, 12. 13.

1. Den Ældste til den udvalgte Frue og hendes Børn, hvilke jeg elsker i Sandhed, og ikke jeg alene,

V. 9. Joh. 8, 17. c. 5, 37. c. 8, 18. - **V. 10.** Joh. 3, 18. 33. Rom. 8, 16. - **V. 11.** Joh. 1, 4. 2 Tim. 1, 10. - **V. 13.** Joh. 3, 16. 36. c. 5, 24. - **V. 13.** Joh. 20, 31. c. 3, 18. 1 Joh. 3, 23. - **V. 14.** c. 3, 21. Pf. 145, 18. Luc. 11, 9. *Joh. 16, 23. 1 Joh. 3, 22.* - **V. 16.** *Jak. 5, 16. 4 Mos. 15, 30.* 1 Sam. 2, 25. Matth. 12, 31. Hebr. 6, 4. c. 10, 26. 2 Petr. 2, 20. - **V. 17.** c. 3, 4. - **V. 18.** c. 3, 9. 2 Thess. 3, 3. - **V. 19.** Gal. 1, 4. - **V. 20.** Luc. 24, 45. Joh. 17, 3. Rom. 9, 5. 1 Tim. 3, 16. Hebr. 1, 8. Joh. 11, 25. c. 14, 6. - **V. 21.** 2 Mos. 20, 3. - 2 Joh. V. 1. 3 Joh. V. 1 Tim. 2, 4.

men og Alle, som have erkjendt Sandheden,

2. for den Sandheds Skyld, som bliver i os og skal være med os til evig Tid:

3. Naade, Barmhjertighed, Fred være med Eder, fra Gud Fader og fra den Herre Jesus Christus, Faderens Søn, i Sandhed og Kjærlighed!

4. Jeg haver meget glædet mig, at jeg haver fundet Børn af dig, som vandre i Sandhed, efter det Bud, vi annammede af Faderen.

5. Og nu beder jeg dig, Frue! ikke som om jeg skrev dig et nyt Bud, men det, som vi havde fra Begyndelsen, at vi skulle elske hverandre.

6. Og dette er Kjærligheden, at vi skulle vandre efter hans Bud. Dette er det Bud, som I hørte fra Begyndelsen, at I skulle vandre efter det.

7. Thi mange Forførere ere komne ind i Verden, som ikke bekjende Jesus Christus at være kommen i Kjødet; en Saadan er Forføreren og Antichristen.

8. Giver Agt paa Eder selv, at vi ikke skulle tabe, hvad vi have arbeidet, men maae bekomme en fuld Løn.

9. Hver den, som afviger, og ikke bliver i Christi Lærdom, haver ikke Gud; hvo som bliver i Christi Lærdom, han haver baade Faderen og Sønnen.

10. Dersom Nogen kommer til Eder og fører ikke denne Lærdom, ham annammer ikke tilhuse og byder ham ikke velkommen.

11. Thi hvo som byder ham velkommen, bliver deelagtig i hans onde Gjerninger.

12. Endskjøndt jeg havde Meget at melde Eder, har jeg ikke villet det med Papir og Blæk; men jeg haaber at komme til Eder og tale mundtligen med Eder, paa det vor Glæde maa vorde fuldkommen.

13. Din Søsters, den Udvalgtes, Børn hilse dig.

Amen.

St. Johannes' tredie Brev.

(I) Johannes hilser Cajus, 1. 2. (II) Glæder sig over hans Redelighed, og opmuntrer ham, 3–8. (III) Klager over Diotrephes' Ondskab, 9–11; roser Demetrius' Fromhed, 12. (IV) Slutter Brevet, 13–15.

1. Den Ældste til Cajus, den Elskelige, hvilken jeg elsker i Sandhed.

2. Du Elskelige! jeg ønsker, at du i Alt maa lide vel og være karsk, ligesom din Sjæl lider vel.

3. Thi jeg blev meget glad, der Brødrene kom og vidnede om din Sandhed, hvorledes du vandrer i Sandheden.

V. 2. 1 Joh. 1, 8. - V. 3. 1 Tim. 1, 2. - V. 4. 3 Joh. v. 4. - V. 5. Joh. 13, 34. c. 15, 12. 1 Joh. 2, 7. c. 3, 11. 23. - V. 6. Joh. 15, 10. 1 Joh. 5, 3. c. 2, 24. - V. 7. Matth. 24, 5. 24. 2 Petr. 2, 1. 1 Joh. 2, 18. 22. - V. 8. Gal. 3, 3. 4 1 Thesf. 3, 5. - V. 9. Joh. v. 11. - V. 10. 1 Cor. 16, 22. 2 Thesf. 3, 14. Rom. 16, 17. 1 Cor. 5, 11. Tit. 3, 10. Matth. 26, 49. c. 27, 29. c. 28, 9. Ap. G. 15, 23. Jak. 1, 1. fg. - V. 11. 1 Tim. 5, 22. - V. 12 3 Joh. v. 13. 14. 1 Joh. 1, 4. - 3 Joh. V. 1. Rom. 16, 22. 2 Joh. v. 1. - V. 3. 2 Joh. v. 4.

4. Jeg haver ingen større Glæde end denne, at jeg hører mine Børn vandre i Sandheden.

5. Du Elskelige! du gjør troligen Alt, hvad du gjør mod Brødrene og mod de Fremmede,

6. hvilke have vidnet for Menigheden om din Kjærlighed; og du gjør vel, naar du befordrer deres Reise saaledes, som det er sømmeligt for Gud.

7. Thi for hans Navns Skyld ere de dragne ud, og de have Intet taget af Hedningerne.

8. Derfor ere vi skyldige at antage os Saadanne, paa det vi kunne blive Medarbeidere for Sandheden.

9. Jeg haver tilskrevet Menigheden; men Diotrephes, som vil gjerne være den Ypperste iblandt dem, antager os ikke.

10. Derfor, naar jeg kommer, vil jeg erindre de Gjerninger, som han gjør, idet han med onde Ord bagvasker os; og ikke nøiet hermed, antager han selv ikke Brødrene, og dem, som ville, formener han det og udstøder dem af Menigheden.

11. Du Elskelige! efterfølg ikke det Onde, men det Gode. Hvo som gjør Godt, er af Gud; men hvo som gjør Ondt, haver ikke seet Gud.

12. Demetrius haver et godt Vidnesbyrd af Alle og af Sandheden selv; ogsaa vi vidne, og I vide, at vort Vidnesbyrd er sandt.

13. Jeg havde Meget at melde, men jeg vil ikke skrive til dig med Blæk og Pen.

14. Men jeg haaber snart at see dig, og da skulle vi mundtligen tale sammen.

15. Fred være med dig! Vennerne hilse dig. Hils Vennerne, hver især!

St. Judas' almindelige Brev.

(I) Judas ønsker de Kaldte og Helliggjorte Guds Naade, 1. 2. (II) Lærer, at de bør stride for Troen, og vogte sig for Forførere, 3-7. (III) Dieses mangfoldige Ondskab, og Guds Straf over dem, 8-13. (IV) Enochs Spaadom om Guds Dom over de Onde, 14-16. (V) Apostelen advarer og formaner de Troende, 17-23. (VI) Priser Gud, som skal opholde dem, 24. 25.

1. Judas, Jesu Christi Tjener, men Jakobs Broder, til de Kaldte, som ere helligede i Gud Fader og bevarede i Jesus Christus!

2. Barmhjertighed og Fred og Kjærlighed vorde Eder mangfoldigen!

3. I Elskelige! da jeg alvorligen havde for at skrive Eder om den fælles Frelse, fandt jeg det fornødent at skrive Eder med Formaning om at stride for den Tro, som engang er overantvordet de Hellige.

4. Thi nogle Mennesker have indsneget sig, om hvilke det alt længe

V. 4. v. 3. Ps. 36, 3. - V. 5. Rom. 16, 23. - V. 7. Matth. 10, 8. - V. 10. Matth. 23, 13. 1 Thess. 2, 16. - V. 11. Ps. 37, 27. Ordspr. 2, 20. Es. 1, 16. 1 Petr. 3, 11. Joh. 8, 47. 1 Joh. 3, 6. - V. 12. Joh. 19, 35. - V. 13. 2 Joh. v. 12. - V. 15. 1 Petr. 5, 14. - Judas' Br. V. 1. Luc. 6, 16. Ap. G. 1, 13. Joh. 17, 11. 1 Petr. 1. 5. - V. 2. 2 Petr. 1, 2. - V. 3. Phil. 1, 27. 1 Tim. 1, 18. c. 6, 12. - V. 4. Tit. 1, 16. c. 2, 12. 1 Petr. 2, 2 Petr. 2, 1.

siden forud er skrevet, at de ville falde under saadan Dom: Ugudelige, som misbruge vor Guds Naade til Uteerlighed, og fornegte den eneste Herskер, Gud, og vor Herre Jesus Christus.

5. Men jeg vil paaminde Eder, skjøndt I fuldt vel vide det, at Herren, der han havde frelst Folket af Ægyptens Land, ødelagde dog derefter dem, som ikke troede.

6. Og Englene, som ikke bevarede deres første Tilstand, men forlode deres egen Bolig, holder han forvarede i evige Lænker under Mørket til den store Dags Dom.

7. Ligesom Sodoma og Gomorra og de omliggende Stæder, der de paa samme Maade, som disse, vare henfaldne til Utugt og vare gangne efter fremmed Kjød, ere satte til et Exempel, idet de bære en evig Ilds Straf:

8. saaledes ere ogsaa disse berusede af Drømme og besmitte Kjødet, men foragte Herskab og bespotte Værdigheder.

9. Men Michael, den Over-Engel, der han tvistede med Djævelen og talede om Mose Legeme, turde ikke fremføre en Bespottelses-Dom, men sagde: Herren straffe dig!

10. Men disse bespotte, hvad de ikke forstaae; men hvad de kjende sandseligen, som de ufornuftige Dyr, deri fordærves de.

11. Vee dem! thi de ere gangne paa Cains Vei, og have styrtet sig i Bileams Vildfarelse for Vindings Skyld, og ere ødelagte i Korahs Gjenstridighed.

12. Disse ere Skamletter ved Eders Kjærligheds-Maaltider, naar de uden Undseelse fraadse med Eder, idet de pleie sig selv; de ere vandløse Skyer, som omdrives af Veiret; visne Træer, ufrugtbare, to Gange døde, oprykte med Rod;

13. Havets vilde Bølger, som udskumme deres egen Skam; vildfarende Stjerner, for hvilke Mørke og Mulm til evig Tid er bevaret.

14. Men om disse har og Enoch, den Syvende fra Adam, spaaet, der han sagde: see, Herren kommer med sine mange tusinde Hellige,

15. at holde Dom over Alle og straffe alle Ugudelige iblandt dem for alle deres Ugudeligheds Gjerninger, som de have bedrevet, og for alle de formastelige Ord, som de have talet imod ham, de ugudelige Syndere.

16. Disse ere de, som knurre, som klage over deres Skjebne, som vandre efter deres Lyster; deres Mund taler stolte Ord; de anse med Beundring Personer for Fordeels Skyld.

17. Men I, Elskelige! kommer de Ord ihu, som forud ere talede af vor Herres Jesu Christi Apostler;

V. 5. 4 Mos. 14, 29. 35. c. 26, 64. 65. 1 Cor. 10, 5. - **V. 6.** Joh. 8, 44. 2 Petr. 2, 4. - **V. 7.** 1 Mos. 19, 24. 25. Es. 13, 19. Jer. 20, 16. Hos. 11, 8. 2 Petr. 2, 6. Luc. 16, 24. - **V. 8.** 2 Petr. 2, 10. **V. 9.** 2 Petr. 2, 11. Sach. 3, 2 - **V. 11.** 1 Joh. 3, 12. 2 Petr. 2, 15. 16. 4 Mos. 16, 31. - **V. 12.** 2 Petr. 2, 13. Ordspr. 25, 14. 2 Petr. 2, 17. - **V. 13.** Es. 57, 20. - **V. 14.** 1 Mos. 5, 22. 24. Dan. 7, 10. Ap. G. 1, 11. 2 Thess. 1, 7. 10. Kap. 1, 7. - **V. 15.** Matth. 12, 36. c. 25, 31. - **V. 16.** Lit. 3, 3. M. 17, 10 Ps. 73, 8. 9. 2 Petr. 2, 18.

18. thi de sagde Eder, at i den sidste Tid skulde der være Bespottere, som vandre efter deres Ugudelighedś Lyster.

19. Disse ere de, som affondre sig, dyriske, som ikke have Aand.

20. Men I, I Elskelige! opbygger Eder selv paa Eders helligste Tro; beder udi den Hellig Aand;

21. bevarer Eder selv i Guds Kjærlighed, forventende vor Herres Jesu Christi Barmhjertighed til det evige Liv.

22. Og gjører Forskjel, saa I ynkes over Nogle,

23. men frelse Andre med Frygt, udrivende dem af Ilden, hadende endog den af Kjødet besmittede Kjortel.

24. Men ham, som er mægtig til at bevare Eder fra Fald og fremstille Eder for sin Herlighed, ustraffelige, i Fryd,

25. den alene vise Gud, vor Frelser, være Ære og Majestæt, Kraft og Magt, baade nu og i al Evighed!

Amen.

St. Johannes' Aabenbaring.

1. Capitel.

(I) Jesus meddeler Johannes sin Aabenbaring ved en Engel, 1-3. (II) Johannes ønsker de syv Menigheder Naade fra Gud og Christus, 4-7. (III) Christus aabenbarer sig for Johannes paa Øen Patmos i en herlig Skikkelse, imellem de syv Lysestager, og befaler ham at skrive, 8-20.

1. Jesu Christi Aabenbaring, som Gud haver givet ham, for at vise sine Tjenere de Ting, som snart skulle skee; og han udsendte sin Engel, og betegnede dem ved ham for sin Tjener Johannes,

2. som haver forkyndt Guds Ord og Jesu Christi Vidnesbyrd, og hvad han haver seet.

3. Salig er den, som læser, og de, som høre Prophetiens Ord og bevare det, som er skrevet i den; thi Tiden er nær.

4. Johannes til de syv Menigheder i Asien: Naade være med Eder og Fred fra den, der er og der var og der kommer, og fra de syv Aander, som ere for hans Throne,

5. og fra Jesus Christus, det troe Vidne, den Førstefødte af de Døde og Jordens Kongers Fyrste, som os elskede og aftvættede os fra vore Synder med sit Blod,

V. 18. Ap. G. 20, 29. 1 Tim. 4, 1. 2 Tim. 3. 1. c. 4, 3. 2 Petr. 2, 1. c. 3, 3. - **V. 19.** Ordsp. 18, 1. - **V. 20.** 1 Thess. 1, 3. 2 Petr. 1, 5. - **V. 21.** 1 Cor. 7, 7. 1 Thess. 1, 10. - **V. 24.** Rom. 16, 25. 1 Cor. 1, 5. Eph. 3, 20. - **V. 25.** Rom. 16, 27. 1 Tim. 1, 17. 1 Petr. 5, 11. - **C. 1. V. 1.** v. 19. c. 22. 6. 7. - **V. 2.** c. 6, 9. 1 Joh. 1, 1. - **V. 3.** c. 22, 7. Rom. 13, 11. Jak. 5, 8. 1 Petr. 4, 7. Aab. 22, 10. - **V. 4.** v. 11. Rom. 1, 7. 2 Mos. 3, 14. Hebr. 13, 8. Aab. 1, 8. c. 4, 8. c. 11, 17. c. 16, 5. c. 3, 1. - **V. 5.** Es. 55, 4. Joh. 8, 14. Aab. 3, 14. 1 Cor. 15, 20. Col. 1, 18. Aab. 17, 14. c. 19, 16. Gal. 2, 20. Aab. 5, 9. 1 Petr. 1, 19. Joh. 1, 7.

6. og haver gjort os til Konger og Præster for sin Gud og Fader: ham være Ære og Kraft i al Evighed! Amen.

7. See, han kommer med Skyerne, og hvert Øie skal see ham, ogsaa de, som ham igjennemstunge; og alle Jordens Slægter skulle hyle for ham. Ja, Amen!

8. Jeg er Alpha og Omega, Begyndelsen og Enden, siger Herren, den, som er og som var og som kommer, den Almægtige.

9. Jeg Johannes, som og er Eders Broder og meddeelagtig i Trængslen og i Riget og i Jesu Christi Taalmodighed, var paa den Ø, som kaldes Patmos, for Guds Ords og for Jesu Christi Vidnesbyrds Skyld.

10. Jeg henryktes i Aanden paa Herrens Dag, og jeg hørte bag mig en høi Røst, som en Basunes, der sagde:

11. Jeg er Alpha og Omega, den Første og den Sidste; og hvad du seer, skriv det i en Bog, og send det til Menighederne i Asien, til Ephesus og til Smyrna og til Pergamus og til Thyatira og til Sardes og til Philadelphia og til Laodicea.

12. Og jeg vendte mig for at see Røsten, som talede med mig; og da jeg vendte mig, saae jeg syv Guld-Lysestager,

13. og imellem de syv Lysestager En, lig et Menneskes Søn, iført en sid Kjortel og opbunden under Brystet med et Guldbelte.

14. Men hans Hoved og Haar var hvidt, som hvid Uld, som Snee; og hans Øine som Ilds-Lue;

15. og hans Fødder lige det skinnende Kobber, som glødede i Ovnen; og hans Røst som mange Vandes Lyd;

16. og han havde syv Stjerner i sin høire Haand; og et tveegget skarpt Sværd udgik af hans Mund; og hans Ansigt var som Solen, naar den skinner i sin Kraft.

17. Og der jeg saae ham, faldt jeg ned for hans Fødder som en Død, og han lagde sin høire Haand paa mig og sagde til mig:

18. frygt ikke! Jeg er den Første og den Sidste og den Levende; og jeg var død, og see, jeg er levende i al Evighed, Amen; og jeg haver Helvedes og Dødens Nøgler.

19. Skriv, hvad du saae, baade det, som er, og det, som skal ske herefter,

20. de syv Stjerners Hemmelighed, hvilke du haver seet i min høire Haand, og de syv Guld-Lysestager. De syv Stjerner ere de syv Menigheders Engle, og de syv Lysestager, som du saae, ere de syv Menigheder.

V. 6. Es. 61, 6. Rom. 12, 1 1 Petr. 2, 5 9. Aab. 5, 10. Jud. v. 25. - V. 7. Dan. 7, 13. Matth. 24, 30. c. 26, 64. Ap. G. 1, 11. Joh. 19 37. - V. 8. c. 4 8. c. 11, 17. - V. 9. Rom 8, 17. Phil 1, 7. c. 4, 14. 2 Tim 2, 12 Aab. 6, 9. - V. 10. c. 4, 2. c 10. 3, 8. - V. 11. v. 8. c. 14, 13. c. 19, 9. - V. 12. 2 Mos. 25, 37. - V. 13. c. 2, 1. Es. 1, 26. Dan. 7, 13. Aab. 15, 6. - V. 14. Dan. 7, 9. Aab. 2, 18. c. 19, 12. - V. 15. c. 14, 2 c. 19. 6. - V. 16. c. 1, 20. c. 2, 1. c. 3, 1. Es. 49, 2. Eph. 6, 17. Hebr. 4, 12. Matth. 17, 2. - V. 18. Matth. 14, 27. Es. 41, 4. c. 44, 6. Aab. 1, 11. Rom. 6, 9. Joh. 12, 14. Ps. 68. 21. Es. 22, 22. Aab. 3, 7. c. 20, 1. - V. 19. v. 11. c. 4, 1. - V. 20. c. 2, 1.

2. Capitel.

(I) Hvad Johannes skal skrive til Menigheden i Ephesus, 1-7. (II) I Smyrna, 8-11. (III) I Pergamus, 12-17. (IV) Og i Thyatira, 18-29.

1. Skriv til Menighedens Engel i Ephesus: dette siger den, som holder de syv Stjerner i sin høire Haand, den, som vandrer imellem de syv Guld-Lysestager:

2. jeg veed dine Gjerninger og dit Arbeide og din Taalmodighed, og at du ikke kan forbrage de Onde; og du prøvede dem, som sige sig at være Apostler, og ere det ikke, og haver befundet dem at være Løgnere;

3. og du haver udstaaet og haver Taalmodighed; og du haver arbeidet for mit Navns Skyld, og er ikke bleven træt.

4. Men jeg haver dette imod dig, at du haver forladt din første Kjærlighed.

5. Kom derfor ihu, hvorfra du er falden, og vend om og gjør de forrige Gjerninger; men hvis ikke, da kommer jeg snart over dig og vil flytte din Lysestage fra dens Sted, hvis du ikke omvender dig.

6. Dog dette haver du, at du hader de Nikolaiters Gjerninger, hvilke og jeg hader.

7. Hvo som haver Øren, høre, hvad Aanden siger til Menighederne: den, som seirer, ham vil jeg give at æde af Livsens Træ, som er midt i Guds Paradis.

8. Og skriv til Menighedens Engel i Smyrna: dette siger den Første og den Sidste, han, som var død og er bleven levende:

9. jeg veed dine Gjerninger og din Trængsel og din Fattigdom, (dog du er rig), og Bespottelsen af dem, som sige sig selv at være Jøder, og ere det ikke, men ere Satans Synagoge.

10. Frygt ikke for det, du skal lide! See, Djævelen skal kaste Nogle af Eder i Fængsel, paa det I skulle fristes; og I skulle have Trængsel i ti Dage. Vær tro indtil Døden, saa vil jeg give dig Livsens Krone.

11. Hvo som haver Øren, høre, hvad Aanden siger til Menighederne: den, som seirer, skal ingenlunde skades af den anden Død.

12. Og skriv til Menighedens Engel i Pergamus: dette siger den, som haver det tveeggede skarpe Sværd:

13. jeg veed dine Gjerninger, og hvor du boer, der, hvor Satans Throne er; og du holder ved mit Navn og fornegtede ikke min Tro, endog i de Dage, i hvilke Antipas var, mit troe Vidne, som blev ihjelslagen hos Eder, der hvor Satan boer.

14. Men jeg haver noget Lidet imod dig, at du haver hos dig

V. 1. c. 1, 13. 16. 20. - **V. 2.** 1 Thess. 1, 3. Aab. 2, 9. 13. 19. 1 Joh. 4, 1. 2. - **V. 3.** Hebr. 10, 36. - **V. 4.** v. 14. 20. - **V. 5.** Marc. 1, 15. - **V. 6.** c. 2, 15. - **V. 7.** Matth. 11, 15. Aab. 3, 6. c 2, 17. 26. 1 Mos. 2, 9. Aab. 22, 2. - **V. 8.** Es. 41, 4. c. 48, 12. Aab. 1, 11. 18. - **V. 9.** v. 2. c. 3, 17. v. 9. Tit. 1, 16. Joh. 8, 39. fg. Rom. 2, 17. 18. - **V. 10.** Matth. 10, 28. 22 Hebr. 3, 14. Aab. 3, 11. 1 Cor. 9, 25. 2 Tim. 4, 7. 8. Jak. 1, 12. - **V. 11.** Matth. 11, 15. c. 13 9. Aab. 20, 14. c. 21, 8 - **V. 12.** Hebr. 4, 12. Aab. 1, 16. - **V. 13.** c. 13, 2. c. 3, 8. c. 1. 5. - **V. 14.** v. 4. 4 Mos. 22, 5. c. 25, 2. c. 31, 16. Jud. v. 11.

Nogle, som holde ved Bileams Lære, der lærte Balak at kaste Forargelse for Israels Børn, saa de aade Afguds-Offer og bedreve Hoer.

15. Saaledes haver du og dem, som holde ved de Nikolaiters Lærdom; hvilket jeg hader.

16. Vend om! men hvis ikke, kommer jeg snart over dig og vil stride imod dem med min Munds Sværd.

17. Hvo som haver Øren, høre, hvad Aanden siger til Menighederne: den, som seirer, ham vil jeg give at æde af det skjulte Manna, og jeg vil give ham en hvid Steen, og et nyt Navn skrevet paa Stenen, hvilket Ingen kjender, uden den, som annammer det.

18. Og skriv til Menighedens Engel i Thyatira: dette siger Guds Søn, der haver Øine som Ildslue, og hvis Fødder ere som skinnende Kobber:

19. jeg veed dine Gjerninger og din Kjærlighed og Tjeneste og Tro og Taalmodighed og dine Gjerninger, ja de sidste flere end de første.

20. Men jeg haver noget Lidet imod dig, at du tilstæder den Kvinde Jesabel, som siger sig selv at være en Prophetinde, at lære og forføre mine Tjenere til at bedrive Hoer og at æde Afguds-Offer.

21. Og jeg haver givet hende Tid, at hun skulde omvende sig fra hendes Horeri, og hun haver ikke omvendt sig.

22. See, jeg kaster hende paa Leiet og hendes Bolere i stor Trængsel, dersom de ikke omvende sig fra deres Gjerninger.

23. Og ved Død vil jeg bortrydde hendes Børn; og alle Menigheder skulle kjende, at jeg er den, som ransager Nyrer og Hjerter; og jeg vil give Eder, hver efter Eders Gjerninger.

24. Men jeg siger Eder og de Øvrige, som ere i Thyatira, saa mange som ikke annamme denne Lære og ikke kjende Satans Dybheder, som de kalde det: jeg vil ikke lægge en anden Byrde paa Eder.

25. Kun det, I have, holder det fast, indtil jeg kommer.

26. Og den, som seirer, og som varer paa mine Gjerninger indtil Enden, ham vil jeg give Magt over Hedningerne;

27. og han skal regjere dem med et Jernspiir; ligesom Leerkar skulle de sønderknuses, som og jeg annammede det af min Fader;

28. og jeg vil give ham Morgenstjernen.

29. Hvo som haver Øren, høre, hvad Aanden siger til Menighederne!

3. Capitel.

(1) Hvad Johannes skal skrive til Menig-

V. 15. v. 6. - **V. 16.** Matth. 3, 2. Aab. 19, 15. 21. Ef. 11, 4. c. 49, 2. 2 Thess. 2, 8. Aab. 1, 16. - **V. 17.** v. 7. 11. 26. Joh. 6, 50. 51. Aab. 3, 12. - **V. 18.** c. 1, 14. 15. - **V. 19.** v. 2. 9. 13. - **V. 20.** v. 4. Ap. G. 15, 20. 1 Cor. 10, 19. 20. - **V. 21.** Rom. 2, 4. - **V. 22.** c. 18, 9. - **V. 23.** Pj. 7, 10. Jer. 11, 20. Joh. 2, 24. 25. Pj. 62, 13. Rom. 2, 6. - **V. 25.** c. 3, 11. - **V. 26.** v. 7. 11. Pj. 2, 8. 1 Cor. 6, 2. fg. - **V. 27.** c. 12, 5. c. 19, 15. Luc. 22, 29. Kab. 3, 21. - **V. 28.** 2 Petr. 1, 19. Kab. 22, 16. - **V. 29.** c. 3, 6.

Heden i Sardes, 1-6. (II) 3 Philadelphia, 7-13. (III) Og i Laodicea, 14-22.

1. Og skriv til Menighedens Engel i Sardes: dette siger den, som haver de syv Guds Aander og de syv Stjerner: jeg veed dine Gjerninger, at du haver Navn som levende, enddog du er død.

2. Bliv vaagen og styrk det Øvrige, som vil døe; thi jeg haver ikke fundet dine Gjerninger fuldkommede for Gud.

3. Kom derfor ihu, hvorledes du haver annammet og hørt; og bevar det, og vend om. Dersom du da ikke vil vaage, skal jeg komme over dig, som en Tyv, og du skal ikke vide, paa hvilken Stund jeg kommer over dig.

4. Dog haver du nogle faa Personer i Sardes, som ikke have besmittet deres Klæder, de skulle vandre med mig i hvide Klæder, thi de ere værdige dertil.

5. Den, som seirer, han skal iføres hvide Klæder, og jeg vil ikke udslette hans Navn af Livsens Bog, og jeg vil bekjende hans Navn for min Fader og for hans Engle.

6. Hvo som haver Øren, høre, hvad Aanden siger til Menighederne!

7. Og skriv til Menighedens Engel i Philadelphia: dette siger den Hellige, den Sanddru, den, som haver Davids Nøgle, som lukker op, og Ingen lukker til, og lukker til, og Ingen lukker op:

8. jeg veed dine Gjerninger. See, jeg haver stillet for dig en aabnet Dør, og Ingen kan lukke den; thi du haver en liden Kraft, dog haver du bevaret mit Ord, og ikke fornegtet mit Navn.

9. See, jeg lader komme Nogle af Satans Synagoge, som sige sig selv at være Jøder, og ere det ikke, men lyve. See, jeg vil gjøre, at de skulle komme og tilbede for dine Fødder og kjende, at jeg haver elsket dig.

10. Efterdi du haver bevaret mit Ord om Taalmodighed, vil jeg og bevare dig fra Fristelsens Stund, som skal komme over ganske Jorderige, at friste dem, som boe paa Jorden.

11. See, jeg kommer snart! Hold fast ved det, du haver, at Ingen skal tage din Krone.

12. Den, som seirer, ham vil jeg gjøre til en Piller i min Guds Tempel, og han skal ikke ydermere gaae ud derfra; og jeg vil skrive min Guds Navn paa ham og min Guds Stads, det nye Jerusalems, Navn, hvilken kommer ned af Himmelen fra min Gud, og mit det nye Navn.

13. Hvo som haver Øren, høre, hvad Aanden siger til Menighederne!

14. Og skriv til Menighedens Engel i Laodicea: dette siger den, som er Amen, det trofaste og sanddrue Vidne, Guds Skabnings Begyndelse:

15. jeg veed dine Gjerninger, at

C. 3. V. 1. c. 1, 4. c. 4, 5. c. 1, 16. c. 2, 9. - **V. 2.** 1 Cor. 15, 34. Eph. 5, 14. - **V. 3.** c. 2, 5. c. 3, 19. Matth. 24, 43. 1 Thess. 5, 2. Aab. 16, 15. - **V. 4.** c. 4, 4. c. 6, 11. - **V. 5.** *Luc. 12, 8. Phil. 4, 3.* Aab. 20, 12. *Matth. 10, 32.* - **V. 7.** 1 Joh. 5, 20. Job 12, 14. - **V. 9.** Rom. 2, 28. Aab. 2, 9. - **V. 10.** Ap. G. 11, 28. - **V. 11.** Phil. 4, 5. Aab. 1, 3. c. 2, 25. 1 Cor. 9, 25. - **V. 12.** c. 21, 2. c. 22, 4. Gal. 4, 26. Heb. 12, 22. Aab. 21, 2. 10. - **V. 14.** v. 7.

du er hverken kold eller varm; gid du var kold eller varm!

16. Derfor, efterdi du er lunken, og hverken kold eller varm, vil jeg udspye dig af min Mund;

17. fordi du siger: jeg er rig og haver Overflod og fattes Intet, og du veed ikke, at du er elendig og jammerlig og fattig og blind og nøgen.

18. Jeg raader dig, at du kjøber af mig Guld, luttret i Ilden, at du kan vorde rig; og hvide Klæder, at du kan bedække dig, og at din Nøgenheds Skam ikke skal blottes; og salv dine Øine med Øiensalve, at du kan see.

19. Hvilkesomhelst jeg elsker, dem straffer og tugter jeg; vær derfor nidkjær, og omvend dig.

20. See, jeg staaer for Døren og banker; dersom Nogen hører min Røst og oplader Døren, til ham vil jeg gaae ind og holde Nadvere med ham, og han med mig.

21. Den, som seirer, ham vil jeg give at sidde med mig paa min Throne, ligesom jeg haver seiret og sidder hos min Fader paa hans Throne.

22. Hvo som haver Øren, høre, hvad Aanden siger til Menighederne!

4. Capitel.

(I) Johannes seer i Himmelen Gud sidde paa Herlighedens Throne, fire og tyve Ældste omkring Thronen, fire Dyr ved den, 1–6. (II) Dyrenes Skikkelse og Forretning, saa og de Ældstes, 7–11.

1. Derefter saae jeg, og see, der var en Dør opladt i Himmelen, og den første Røst, som jeg havde hørt som en Basunes, der talede med mig, sagde: stig hid op, og jeg vil vise dig, hvad herefter skal skee.

2. Og strax henryktes jeg; og see, en Throne var sat i Himmelen, og En sad paa Thronen.

3. Og den Siddende var at see til lig Jaspisstein og Sarder; og der var en Regnbue trindt omkring Thronen, at see til lig Smaragden.

4. Og trindt omkring Thronen vare fire og tyve Troner; og paa de Troner saae jeg fire og tyve Ældste sidde, iførte hvide Klæder, og de havde Guldkroner paa deres Hoveder.

5. Og af Thronen udgik Lyn og Tordener og Røster, og syv antændte Fakler brændte for Thronen, hvilke ere de syv Guds Aander.

6. Og for Thronen var et Glashav, ligt Krystal, og i Thronens Midte og omkring Thronen vare fire Dyr, fulde af Øine fortil og bagtil.

7. Og det første Dyr var ligt en Løve; og det andet Dyr var ligt en Oxe; og det tredie Dyr havde Ansigt som et Menneske; og det fjerde Dyr var ligt en flyvende Ørn.

8. Og de fire Dyr havde, hvert især, sex Vinger, rundt om og indentil fulde af Øine; og de have ingen Hvile Dag eller Nat, sigende: hellig, hellig, hellig er Herren, Gud

V. 17. 1 Cor. 4, 8. Aab. 2, 9. c. 16, 15. - V. 18. c. 16, 15. c. 19, 8 - V. 19. Job 5, 17. Ordspr. 3, 12. Hebr. 12, 6. Matth. 3, 2. Aab. 2, 5. 16. - V. 20. Joh. 14, 21. 23. - V. 21. Matth. 19, 28. Joh. 17, 24. 1 Cor. 6, 2. 2 Tim. 2, 12 - C. 4. V. 2. c. 1, 10. c. 5, 1. - V. 4. c. 11, 16. - V. 7. Ez. 10. - V. 8. Ez. 6, 3. Aab. 1, 4. 8. c. 11,

den Almægtige, den, som var og som er og som kommer!

9. Og naar Dyrene give Ære og Priis og Tak til ham, som sidder paa Thronen, ham, som lever i al Evighed,

10. da falde de fire og tyve Ældste ned for ham, som sidder paa Thronen, og tilbede ham, som lever i al Evighed, og lægge deres Kroner ned for Thronen, sigende:

11. værdig er du, Herre! at annamme Ære og Priis og Kraft; thi du haver skabt alle Ting, og ved din Villie ere de, og bleve de skabte.

5. Capitel.

(I) Den, som sidder paa Thronen, har en Bog i Haanden, beseglet med syv Segl, hvilken ingen kan oplukke uden Lammet, 1-7. (II) De fire og tyve Ældste og alle Engle og al Skabningen prise Lammet, 8-14.

1. Og jeg saae i hans høire Haand, som sad paa Thronen, en Bog, beskreven inden og uden, og beseglet med syv Segl.

2. Og jeg saae en vældig Engel, som udraabte med høi Røst: hvo er værdig at oplade Bogen og bryde dens Segl?

3. Og Ingen i Himmelen, ei heller paa Jorden, ei heller under Jorden, formaaede at oplade Bogen eller at see deri.

4. Og jeg græd saare, fordi Ingen fandtes værdig at oplade og læse Bogen, ei heller at see deri.

5. Og een af de Ældste sagde til mig: græd ikke! see, Løven, som er af Judas Stamme, af Davids Rod, haver vundet Seier til at oplade Bogen og bryde dens syv Segl.

6. Og jeg saae, og see, midt imellem Thronen og de fire Dyr, og midt imellem de Ældste stod et Lam, ligesom slagtet, som havde syv Horn og syv Øine, hvilke ere de syv Guds Aander, som ere udsendte til den ganske Jord.

7. Og det kom og tog Bogen af hans høire Haand, som sad paa Thronen.

8. Og der det havde taget Bogen, faldt de fire Dyr og de fire og tyve Ældste ned for Lammet, havende hver sin Harpe og Guldskaaler, fyldte med Røgelse, som er de Helliges Bønner.

9. Og de sang en ny Sang, sigende: du er værdig at tage Bogen og oplade dens Segl, fordi du er slagtet, og med dit Blod haver kjøbt os til Gud af alle Stammer og Tungemaal og Folk og Slægter!

10. Og du haver gjort os til Konger og Præster for vor Gud; og vi skulle regjere over Jorden.

11. Og jeg saae og hørte mange Engles Røst omkring Thronen, og Dyrenes og de Ældstes, og deres Tal var titusinde Gange Titusinde, og tusinde Gange Tusinde.

12. De sagde med høi Røst: Lammet, som er slagtet, er værdigt at annamme Magt og Rigdom, og Viisdom og Styrke, og Priis og Ære og Velsignelse!

V. 11. c. 5, 12 c. 10, 6 c. 14, 7. - **C. 5. V. 1.** *c. 4, 2.* - **V. 2.** *c. 10, 1.* - **V. 5.** 1 *Mos. 49, 9. 10. Es. 11, 1. 10.* Rom. 15, 12. *Jes. 22, 16. c. 6, 1. fg.* - **V. 6.** Joh. 1, 29. 1 Petr. 1, 19. - **V. 9.** Ap. G. 20, 28. 1 Cor. 6, 20. c. 7, 23. Eph. 1, 7. Hebr. 9, 12. c. 10, 10. 2 Petr. 2, 1. - **V. 10.** 1 Petr. 2, 5. Aab. 1, 6. - **V. 12.** c. 13, 8. c. 4, 11. c. 7, 10.

13. Og hver Skabning, ſom er i Himmelen og paa Jorden og under Jorden, og hvad der er i Havet, og Alt, hvad der er i dem, hørte jeg ſige: ham, ſom ſidder paa Thronen, og Lammet være Velſignelſe og Priis og Ære og Kraft i al Evighed!

14. Og de fire Dyr ſagde: Amen! Og de fire og tyve Ældſte faldt ned og tilbade ham, ſom lever i al Evighed.

6. Capitel.

(I) Lammet oplukker det første, 1. 2. (II) andet, 3. 4. (III) tredie, 5. 6. (IV) fjerde, 7. 8. (V) femte, 9–11. (VI) og ſjette Segl, 12–17.

1. Og jeg ſaae, at Lammet oplod eet af de ſyv Segl, og jeg hørte eet af de fire Dyr ſige, ſom en Tordens Røſt: kom og ſee!

2. Og jeg ſaae, og ſee, en hvid Heſt, og den, ſom ſad paa den, havde en Bue; og ham blev given en Krone, og han drog ud ſeirende og til Seier.

3. Og der det oplod det andet Segl, hørte jeg det andet Dyr ſige: kom og ſee!

4. Og der fremgik en anden Heſt, ſom var rød; og ham, ſom ſad derpaa, blev givet at tage Fred fra Jorden, og at de ſkulde ſlagte hverandre; og ham blev givet et ſtort Sværd.

5. Og der det oplod det tredie Segl, hørte jeg det tredie Dyr ſige: kom og ſee! Og jeg ſaae, og ſee, en ſort Heſt, og den, der ſad paa den, havde en Vægt i ſin Haand.

6. Og jeg hørte en Røſt midt iblandt de fire Dyr, ſom ſagde: en Maade Hvede for en Penge, og tre Maader Byg for en Penge; og du ſkal ikke gjøre Olien og Vinen Skade.

7. Og der det oplod det fjerde Segl, hørte jeg det fjerde Dyrs Røſt ſige: kom og ſee!

8. Og jeg ſaae, og ſee, en bleggul Heſt, og den, ſom ſad derpaa, hans Navn var Døden, og Helvede fulgte med ham; og ham blev given Magt over den fjerde Deel af Jorden, at ihjelſlaae med Sværd og med Hunger og med Peſt og ved Jordens vilde Dyr.

9. Og der det oplod det femte Segl, ſaae jeg under Alteret deres Sjæle, ſom vare myrdede for Guds Ords Skyld og for det Vidnesbyrds Skyld, ſom de bare.

10. Og de raabte med høi Røſt og ſagde: Herre, du Hellige og Sanddrue! hvor længe tøver du at domme og hevne vort Blod paa dem, ſom boe paa Jorden?

11. Og dem bleve givne, hver iſær, lange hvide Kjortler, og der blev ſagt dem, at de ſkulde hvile ſig endnu en liden Tid, indtil Tallet af deres Medtjenere og deres Brødre blev fuldt, hvilke herefter ſkulde ihjelſlaaes ligeſom de.

12. Og jeg ſaae, at det oplod det ſjette Segl, og ſee, der ſkete et ſtort Jordſkjælv, og Solen blev ſort

V. 13. Pſ. 148, 1. fg. Phil. 2, 10. **V. 14.** c. 4, 10. - **C. 6. V. 1.** c. 4, 6. 7. - **V.** c. 19, 11. fg. - **V. 4.** Matth. 24, 6. 7. - **5. Sach. 6, 2. - V. 8. Sach.** 6, 3. 6. **Ez.** 14, 13. fg. - **V. 9.** c. 8, 3. c. 9, 13. c. 16, 18. c. 1, 9. c. 19, 10. fg. - **V. 10.** Luc. 18, 7. - **V. 12.** c. 16, 18. Luc. 21, 25. Ap. G. 2, 20.

som en Haarsæk, og Maanen blev som Blod.

13. Og Himmelens Stjerner faldt ned paa Jorden, som et Figentræ nedkaster sine umodne Figen, naar det røres af et stærkt Vejr.

14. Og Himmelen veg bort lig en Bog, der sammenrulles, og hvert Bjerg og hver Ø flyttedes af deres Steder.

15. Og Kongerne paa Jorden og Fyrsterne og de Rige og Øversterne og de Vældige og hver Træl og hver Fri skjulte sig i Huler og i Bjergenes Klofter.

16. Og de sagde til Bjergene og Klipperne: styrter over os og skjuler os for hans Ansigt, som sidder paa Thronen, og for Lammets Vrede!

17. Thi hans Vredes den store Dag er kommen, og hvo kan bestaae?

7. Capitel.

(I) Fire Engle faae Magt at skade Jorden; først blive dog Guds Tjenere af Israels Stammer beseglede, 1–8. (II) En stor Skare af alle Hedninger staaer for Guds Throne, og lover Gud tilligemed Englene, de Ældste og Dyrene, 9–12. (III) Denne Skare var ved Christi Kraft kommen fra den store Trængsel til Salighedens Nydelse, 13–17.

1. Og derefter saae jeg fire Engle staae paa Jordens fire Hjørner, som holdt Jordens fire Vinde, paa det ingen Vind skulde blæse over Jorden, ei heller over Havet, ei heller over noget Træ.

2. Og jeg saae en anden Engel opstige fra Solens Opgang, som havde den levende Guds Segl; og han raabte med høi Røst til de fire Engle, hvilke det var givet at skade Jorden og Havet, sigende:

3. skader ikke Jorden, ei heller Havet, ei heller Træerne, indtil vi saae beseglet vor Guds Tjenere i deres Pander.

4. Og jeg hørte deres Tal, som bleve beseglede, hundrede og fire og fyrretyve tusinde Beseglede af alle Israels Børns Stammer:

5. af Judas Stamme tolv tusinde Beseglede; af Rubens Stamme tolv tusinde Beseglede; af Gads Stamme tolv tusinde Beseglede;

6. af Asers Stamme tolv tusinde Beseglede; af Naphtalis Stamme tolv tusinde Beseglede; af Manasses Stamme tolv tusinde Beseglede;

7. af Simeons Stamme tolv tusinde Beseglede; af Levi' Stamme tolv tusinde Beseglede; af Isaschars Stamme tolv tusinde Beseglede;

8. af Sebulons Stamme tolv tusinde Beseglede; af Josephs Stamme tolv tusinde Beseglede; af Benjamins Stamme tolv tusinde Beseglede.

9. Derefter saae jeg, og see, en stor Skare, hvilken Ingen kunde tælle, af alle Hedninger og Stammer og Folk og Tungemaal, som stode for Thronen og for Lammet, iførte lange, hvide Klæder og Palmegrene i deres Hænder,

10. og som raabte med høi Røst og sagde: Saliggjørelsen tilhører vor Gud, ham, som sidder paa Thronen, og Lammet!

11. Og alle Englene stode om-

V. 14. Sf. 102. 27. Luc. 21, 33. Aab. 16, 20. - V. 15. c. 19, 18. 19. Ef. 2, 19. - V. 16. Luc. 23, 30. - V. 17. Ef. 13, 9. Rom. 2, 5. - C. 7. V. 2. c. 14, 1. - V. 3. c. 9, 4. - V. 9. c. 5, 9. c. 3, 5. 18. c. 6, 11. c. 19, 14. - V. 10. c. 6, 10. Pl. 3, 9. Ef. 43, 11.

kring Thronen og om de Ældste og om de fire Dyr, og faldt ned for Thronen paa deres Ansigt, og tilbade Gud og sagde:

12. Amen! Velsignelse og Ære og Viisdom og Tak og Priis og Magt og Styrke være vor Gud i al Evighed! Amen.

13. Og een af de Ældste talede og sagde til mig: disse, som ere iførte de lange, hvide Kjortler, hvo ere de? og hvorfra ere de komne?

14. Og jeg sagde til ham: Herre! du veed det. Og han sagde til mig: disse ere de, som ere komne ud af den store Trængsel, og have tvættet deres Kjortler og have gjort dem hvide i Lammets Blod.

15. Derfor ere de for Guds Throne og tjene ham Dag og Nat i hans Tempel; og han, som sidder paa Thronen, skal udbrede Paulun over dem.

16. De skulle ikke hungre mere, ei heller tørste mere, Solen skal ei heller falde paa dem, ei heller nogen Hede.

17. Thi Lammet, som er i Thronens Midte, skal vogte dem og lede dem til levende Vandkilder; og Gud skal aftørre hver Taare af deres Øine.

8. Capitel.

(I) Det syvende Segl oplades, 1. (II) Syv Engle skulle basune; Røgelse offres med de Helliges Bønner; der høres Røster og Torden, 2-6. (III) Af de syv Engle basune de fire første, 6-13.

1. Og der det oplod det syvende Segl, blev der Stilhed i Himmelen ved en halv Time.

2. Og jeg saae de syv Engle, som staae for Gud; og dem bleve givne syv Basuner.

3. Og en anden Engel kom og stod ved Røg-Alteret, som havde et Guld-Røgelsekar, og ham blev given megen Røgelse, at han under alle de Helliges Bønner skulde offre den paa det Guld-Alter, som er for Thronen.

4. Og Røgen af Røgelsen opsteg med de Helliges Bønner af Engelens Haand for Gud.

5. Og Engelen tog Røgelsekarret og fyldte det med Ilden af Alteret og kastede det paa Jorden; og der kom Røster og Torden og Lyn og Jordskjælv.

6. Og de syv Engle, som havde de syv Basuner, gjorde sig rede til at basune.

7. Og den første Engel basunede, og der kom Hagel og Ild, blandet med Blod, og blev kastet paa Jorden; og den tredie Deel af Træerne opbrændtes, og alt grønt Græs opbrændtes.

8. Og den anden Engel basunede, og der blev ligesom et stort Bjerg, brændende i Lue, kastet i Havet; og den tredie Deel af Havet blev Blod.

9. Og Trediedelen af Skabningerne i Havet, som havde Liv, døde; og Trediedelen af Skibene blev ødelagt.

10. Og den tredie Engel basunede, og fra Himmelen faldt en stor Stjerne, brændende som en Fakkel, og den faldt paa Trediedelen af Floderne og paa Vandkilderne.

V. 12. c. 5, 12. - V. 14. Hebr. 9, 14. Aab. 1, 5. - V. 15. Es. 4, 5. 6. - V. 16. Es. 49, 10. Ps. 121, 6. - V. 17. c. 5, 6. Joh. 10, 10. 11. Es. 25, 8. Aab. 21, 4. - C. S. V.

2. 1 Cor. 15, 52. - V. 3. c. 6, 9. c. 9, 13. c. 14, 18. c. 5, 8. - V. 4. Ps. S. 10, 6. - V. 10. c. 9, 1.

11. Og Stjernens Navn kaldes Malurt; og den tredie Deel af Vandene blev til Malurt, og mange Mennesker døde af Vandene, fordi de vare blevne bitre.

12. Og den fjerde Engel basunede, og den tredie Deel af Solen blev ramt og den tredie Deel af Maanen og den tredie Deel af Stjernerne, saa at Trediedelen af dem blev formørket, og Dagen fattedes Trediedelen af sit Skin, og Natten desligeste.

13. Og jeg saae, og jeg hørte en Engel flyve midt igjennem Himmelen, som sagde med høi Røst: vee, vee, vee dem, som boe paa Jorden, for de øvrige Basunrøster af de tre Engle, som skulle basune!

9. Capitel.

(I) Den femte Engel basuner, Afgrundens Brønd oplades, det første Vee er til Ende, 1-12. (II) Den sjette Engel basuner, fire Engle ved Euphrates løses, og mange Mennesker omkomme, de Øvrige omvende sig ikke, 13-21.

1. Og den femte Engel basunede, og jeg saae en Stjerne, nedfalden fra Himmelen paa Jorden, og den blev Nøglen given til Afgrundens Brønd.

2. Og den oplod Afgrundens Brønd, og en Røg gik op af Brønden, lig Røgen af en stor Ovn; og Solen og Luften blev formørket af Brøndens Røg.

3. Og af Røgen udkom Græshopper paa Jorden, og dem blev given Magt, som Jordens Skorpioner have Magt.

4. Og der blev sagt til dem, at de ikke maatte skade Græsset paa Jorden, ei heller noget Grønt, ei heller noget Træ, men alene de Mennesker, som ikke have Guds Segl i deres Pander.

5. Og det blev dem givet, ikke at dræbe dem, men at pine dem i fem Maaneder; og Pinen, de voldte, var som Pinen af en Skorpion, naar den stikker et Menneske.

6. Og i de samme Dage skulle Mennesker søge Døden, og ikke finde den, og begjære at dø, og Døden skal flye fra dem.

7. Og Græshoppernes Skikkelser lignede Heste, udrustede til Krig, og paa deres Hoveder vare som Kroner af Guld, og deres Ansigter vare som Menneskers Ansigter.

8. Og de havde Haar som Kvinders Haar, og deres Tænder vare som Løvers.

9. Og de havde Pantsere som Jernpantsere; og deres Vingers Lyd var som Lyd af Vogne, naar mange Heste fare i Krig.

10. Og de havde Haler ligesom Skorpioner, og der vare Braadde i deres Haler; og deres Magt var til at skade Mennesker i fem Maaneder.

11. Og de havde en Konge over sig, Afgrundens Engel; hans Navn er paa Hebraisk Abaddon, og paa Græsk haver han Navnet Apollyon.

12. Det første Vee er til Ende; see, der komme endnu to Veer derefter.

V. 13. c. 9, 12. c. 11, 14. c 15, 1. - C. 9. V. 2. c. 8, 12. - V. 4. c. 7, 3. - V. 6. Job 3, 21. Cf. 2, 10. Jer. 8, 3. Hos. 10, 8. Luc. 23, 30. Rab. 6, 16. - V. 8. 3ovt 1, 6. V. 9. Jer. 47, 3. - V. 12. c. 8, 13.

13. Og den sjette Engel basunede, og jeg hørte en Røst af de fire Horn paa det Guld-Alter, som stod for Gud;

14. den sagde til den sjette Engel, der havde Basunen: løs de fire Engle, som ere bundne ved den store Flod Euphrates.

15. Og de fire Engle bleve løste, som til Time og Dag og Maaned og Aar vare beredte at ihjelslaae den tredie Deel af Menneskene.

16. Og Tallet paa Rytternes Hær var to Gange ti tusinde Gange ti tusinde; og jeg hørte deres Tal.

17. Og saaledes saae jeg Hestene i Synet og dem, som sadde derpaa, hvilke havde ildrøde og fiolblaae og svovlgule Pantsere; og Hestenes Hoveder vare som Løvers Hoveder, og af deres Munde udgik Ild og Røg og Svovl.

18. Af disse tre, af Ilden og Røgen og Svovlet, som udgik af deres Munde, blev Trediedelen af Menneskene ihjelslagen.

19. Thi deres Magt er i deres Mund; thi deres Haler ere ligesom Hugorme, og de have Hoveder, og med dem gjøre de Skade.

20. Og de øvrige Mennesker, som ikke vare ihjelslagne i disse Plager, hverken omvendte sig fra deres Hænders Gjerninger, saa de ikke tilbade Djævle og Afguder af Guld og af Sølv og af Kobber og af Steen og af Træ, som hverken kunne see eller høre eller gaae;

21. ei heller omvendte de sig fra deres Mord eller fra deres Troldom eller fra deres Horeri eller fra deres Tyveri.

10. Capitel.

(I) En stærk Engel raaber, de syv Tordener tale deres Røster, hvilke Johannes ei maa nedskrive, 1-4. (II) Engelen sværger, at Guds Domme, naar den syvende Engel basuner, skulle fuldkommes, 5-7. (III) Johannes faaer Befaling at nedsvælge den liden Bog, og skal prophetere mod Mange, 8-11

1. Og jeg saae en anden vældig Engel komme ned fra Himmelen, svøbt i en Sky, og en Regnbue var paa hans Hoved, og hans Ansigt var som Solen, og hans Fødder som Ildstøtter.

2. Og han havde i sin Haand en liden Bog, som var opladt, og han satte sin høire Fod paa Havet, men den venstre paa Jorden.

3. Og han raabte med stærk Røst, som en Løve brøler; og der han havde raabt, talede de syv Tordener deres Røster.

4. Og der de syv Tordener havde talet deres Røster, vilde jeg til at skrive; og jeg hørte en Røst fra Himmelen, som sagde til mig: forsegl, hvad de syv Tordener talede, men nedskriv det ikke.

5. Og Engelen, som jeg saae staae paa Havet og paa Jorden, opløftede sin Haand til Himmelen,

6. og svoer ved den, som lever i al Evighed, som skabte Himmelen og hvad derudi er, og Jorden og hvad derudi er, og Havet og hvad derudi er, at der ikke mere skal gives Tid;

V. 13. c. 8, 3. - **V. 14.** c. 20, 7. c. 16, 12. - **V. 20.** c. 16, 11. 3 Mos. 17, 7. 5 Mos. 31, 16. Dan. 5, 23. - **C. 10. V. 1.** c. 5, 2. 4, 3. Matth. 17, 2. Aab. 1, 16. - **V. 3.** c. 18, 2. - **V. 4.** Dan. 8, 26. c. 12, 4. 9. - **V. 5.** Dan. 12, 7. 1 Mos. 14, 22. 5 Mos. 32, 40. - **V. 6.** Matth. 28, 18. Ps. 124, 8.

7. men i de Dage, da den syvende Engels Røst skal høres, skal Guds skjulte Raad fuldkommes, som han haver forkyndet sine Tjenere, Profeterne.

8. Og den Røst, som jeg havde hørt fra Himmelen, talede atter med mig og sagde: gak hen, tag den liden Bog, som er opladt i Engelens Haand, der staaer paa Havet og paa Jorden.

9. Og jeg gik hen til Engelen og sagde til ham: giv mig den liden Bog. Og han sagde til mig: tag og nedsvælg den! og den skal smerte i dit Liv, men i din Mund skal den være sød som Honning.

10. Og jeg tog den liden Bog af Engelens Haand og nedsvælgede den, og den var i min Mund sød som Honning; men der jeg havde nedsvælget den, følede jeg Smerte i mit Liv.

11. Og han sagde til mig: det bør dig atter at prophetere imod Folk og Hedninger og Tungemaal og mange Konger.

11. Capitel.

(I) Johannes skal maale Templet, men gaae Forgaarden forbi, 1. 2. (II) De tvende Vidner skulle prophetere, gjøre Tegn, straffe, ihjelslaaes, opstaae; det andet Vee er til Ende, 3-14. (III) Den syvende Engel basuner, Christus antager Riget, 15-19.

1. Og mig blev givet et Rør ligesom en Maalestok; og Engelen stod der, sigende: staa op, og maal Guds Tempel og Alteret og dem, som tilbede derudi.

2. Men Forgaarden udenfor Templet, gaa den forbi og maal den ikke, thi den er given Hedningerne; og de skulle nedtræde den hellige Stad i to og fyrretyve Maaneder.

3. Og jeg vil give mine tvende Vidner, at de skulle prophetere tusinde to hundrede og tresindstyve Dage, iførte Sække.

4. Disse ere de tvende Olietræer og de tvende Lysestager, som staae for Jordens Gud.

5. Og dersom Nogen vil gjøre dem Skade, udgaaer der Ild af deres Mund og fortærer deres Fjender; og dersom Nogen vil gjøre dem Skade, bør det ham saaledes at ihjelslaaes.

6. Disse have Magt at tillukke Himmelen, at der ingen Regn skal falde i deres Propheties Dage; og de have Magt over Vandene, at forvandle dem til Blod, og at slaae Jorden med allehaande Plager, saa ofte de ville.

7. Og naar de faae fuldendt deres Vidnesbyrd, skal det Dyr, som opstiger af Afgrunden, føre Krig imod dem og overvinde dem og ihjelslaae dem.

8. Og deres Legemer skulle ligge paa den store Stads Gader, hvilken i aandelig Mening kaldes Sodoma og Ægypten, der, hvor vor Herre er korsfæstet.

9. Og nogle af Folkeslagene og Stammerne og Tungemaalene og Hedningerne skulle see deres Legemer tre Dage og en halv, og ikke til-

V. 7. Rom. 11, 25. 1 Cor. 15, 51. - V. 11. c. 1, 11. 19. - C. 11. V. 2. Luc. 21, 24. Aab. 13, 5. - V. 3. c. 12, 6. - V. 5. 2 Kong. 1, 10. 12. - V. 6. 1 Kong. 17, 1. c. 18, 1. 2 Mos. 7, 17. 19. 2 Mos. c. 8 og 9 fg. - V. 7. c. 13, 1. Dan. 7, 21. Aab. 13, 7. - V. 8. Jer. 9, 22. Aab. 18, 10.

ſtede deres Legemer at lægges i Graven.

10. Og de, ſom boe paa Jorden, ſkulle glæde ſig over dem og fryde ſig; og de ſkulle ſende hverandre Gaver, fordi disſe to Propheter vare dem til Plage, ſom boe paa Jorden.

11. Og efter de tre Dage og en halv kom Livs Aand fra Gud i dem; og de ſtode paa deres Fødder, og en ſtor Frygt faldt paa dem, ſom ſaae dem.

12. Og de hørte en ſtærk Røſt fra Himmelen, ſom ſagde til dem: ſtiger hid op. Og de ſtege op til Himmelen i en Sky, og deres Fjender ſaae dem.

13. Og i ſamme Stund ſkete et ſtort Jordſkjælv, og Tiendedelen af Staden faldt, og der bleve ihjelſlagne i Jordſkjælvet ſyv tuſinde Perſoner; og de Andre bleve forfærdede og gave Himlens Gud Ære.

14. Det andet Vee er til Ende; ſee, det tredie Vee kommer ſnart.

15. Og den ſyvende Engel baſunede, og der hørtes ſtærke Røſter i Himmelen, ſom ſagde: Verdens Riger ere blevne vor Herres og hans Salvedes, og han ſkal regjere i al Evighed.

16. Og de fire og tyve Ældſte, ſom ſadde for Gud paa deres Troner, faldt ned paa deres Anſigter og tilbade Gud, ſigende:

17. vi takke dig, Herre, Gud den Almægtige, den, der er og der var og der kommer! fordi du haver taget din ſtore Magt og dit Kongedømme.

18. Og Hedningerne vrededes, og din Vrede er kommen, og de Dødes Tid, at de ſkulle dømmes, og at du ſkal give dine Tjenere, Propheterne, Løn og de Hellige og dem, ſom frygte dit Navn, de Smaa og de Store, og fordærve dem, ſom fordærve Jorden.

19. Og Guds Tempel blev opladt i Himmelen, og hans Pagtes Ark blev ſeet i hans Tempel; og der kom Lyd og Røſter og Tordener og Jordſkjælv og ſtor Hagel.

12. Capitel.

(I) En Kvinde føder et Barn; den ſtore Drage vil opſluge det, men det bortrykkes, og hun bliver reddet, 1-6. (II) Engelen Michael overvinder Dragen og dens Engle, 7-12. (III) Dragen forfølger Kvinden, og fører Strid imod de Andre af hendes Sæd, 13-17.

1. Og et ſtort Tegn blev ſeet i Himmelen: en Kvinde, beklædt med Solen, og Maanen under hendes Fødder, og paa hendes Hoved en Krone af tolv Stjerner.

2. Og hun var frugtſommelig og ſkreg i Barnsnød, under Fødſelsveer.

3. Og et andet Tegn blev ſeet i Himmelen, og ſee, der var en ſtor ildrød Drage, ſom havde ſyv Hoveder og ti Horn, og paa ſine Hoveder ſyv Kroner.

4. Og dens Hale drog Tredjedelen af Himmelens Stjerner og kaſtede dem paa Jorden. Og Dragen ſtod for Kvinden, ſom ſkulde føde, at, naar hun havde født ſit Barn, den da kunde opſluge det.

V. 10. *Joh. 16, 20.* - **V. 13.** c. 16, 18. - **V. 14.** *c. 8, 13.* - **V. 15.** c. 10, 7. Eph. 5, 5 *Nah. 12, 10. c. 19, 6.* - **V. 16.** c. 4, 4. c. *7, 11.* - **V. 17.** c. 1, 4. 8. c. 4, 8. c. 16, 5 Pſ. 21, 14. Nah. 19, 6. - **V. 18.** c. 6, 17. Matth. 20, 8. 2 Theſſ. 1, 6. - **V. 19.** c. 15, 5. Hebr. 9, 4. Nah. 4, 5. c. 8, 5. c. 16, 21.

5. Og hun fødte et Drengebarn, som skulde regjere alle Folkeslag med et Jernspiir; og hendes Barn blev bortrykt til Gud og hans Throne.

6. Og Kvinden flyede i Ørken, hvor hun haver et Sted beredet af Gud, at de der skulle ernære hende tusinde to hundrede og tresindstyve Dage.

7. Og der blev en Strid i Himmelen: Michael og hans Engle strede mod Dragen, og Dragen stred og dens Engle.

8. Men de mægtede Intet; ei heller blev deres Sted ydermere fundet i Himmelen.

9. Og den store Drage blev nedstyrtet, den gamle Slange, som kaldes Djævelen og Satanas, som forfører den ganske Verden, blev nedstyrtet paa Jorden; og hans Engle bleve nedstyrtede med ham.

10. Og jeg hørte en stærk Røst i Himmelen, som sagde: nu er Saligheden og Kraften og Riget blevet vor Guds, og Magten hans Salvedes; thi nedstyrtet er vore Brødres Anklager, som anklagede dem for vor Gud Dag og Nat.

11. Og de have overvundet ham ved Lammets Blod og ved Ordet, de vidnede; og de elskede ikke deres Liv indtil Døden.

12. Derfor fryder Eder, I Himle, og I, som boe i dem! Vee dem, som beboe Jorden og Havet! thi Djævelen er nedstegen til Eder; han haver stor Vrede, fordi han veed, at han kun haver liden Tid.

13. Og der Dragen saae, at den var styrtet til Jorden, forfulgte den Kvinden, som havde født Drengebarnet.

14. Og den store Ørns tvende Vinger bleve Kvinden givne, at hun skulde flyve til Ørken, til sit Sted, der hvor hun næres en Tid, og Tider, og en halv Tid, borte fra Slangen.

15. Og Slangen skød af sin Mund efter Kvinden Vand, som en Strøm, for at bortskylle hende med Strømmen.

16. Og Jorden kom Kvinden til Hjælp; og Jorden oplod sin Mund og opslugte Strømmen, som Dragen havde skudt af sin Mund.

17. Og Dragen forbittredes paa Kvinden, og gik bort at føre Krig mod de Øvrige af hendes Sæd, dem, som bevare Guds Befalinger og holde ved Jesu Christi Vidnesbyrd.

13. Capitel.

(I) Et Dyr med syv Hoveder og ti Horn saaer Magt af Dragen, taler Bespottelser, overvinder de Hellige, forfører Mange, men skal faae sin Løn. 1-10. (II) Et andet Dyr gjør Tegn for dets Aasyn; Mange tage Dyrets Mærke; Dyrets Tal, 11-18.

Cap. 12, 18. Og jeg stod paa Havets Sand.

Cap. 13, 1. Og jeg saae et Dyr stige op af Havet, som havde syv Hoveder og ti Horn, og paa sine Horn ti Kroner, og paa sine Hoveder Bespottelsens Navn.

2. Og Dyret, som jeg saae, var ligt en Parder, og dets Fødder som

C. 12. V. 6. c. 11, 3. - **V. 7.** Dan. 10, 13. 20. c. 12, 1. Jud. v. 9. - **V. 9.** Luc. 10, 18. Aab. 20, 2. 1 Mos. 3, 1. fg. Joh. 12. 31. 2 Cor. 11, 3. - **V. 10.** c. 11, 15. Eph. 5, 5. Job 1, 9. c. 2, 5. - **V. 14.** Cf. 30. V. Dan. 7. 25. c. 12, 7. - **V. 17.** c. 14, 12. 1 Joh. 5, 10. - **C. 13. V. 1.** Dan. 7, 7. Aab. 11, 9. 12. - **V. 2.** c. 12, 9. c. 2, 13.

en Bjørns, og dets Mund som en Løves Mund; og Dragen gav det sin Kraft og sin Throne og stor Magt.

3. Og jeg saae eet af dets Hoveder ligesom saaret til Døden, og dets dødelige Saar blev lægt, og al Jorden forundrede sig og fulgte efter Dyret.

4. Og de tilbade Dragen, som havde givet Dyret Magt; og de tilbade Dyret og sagde: hvo er Dyret lig; hvo kan stride imod det?

5. Og en Mund blev det given til at tale store Ting og Bespottelse; og Magt blev det given til at virke i to og fyrretyve Maaneder.

6. Og det oplod sin Mund til Bespottelse imod Gud, at bespotte hans Navn og hans Paulun og dem, som boe i Himmelen.

7. Og der blev givet det at føre Krig mod de Hellige og at overvinde dem, og Magt blev det givet over hver Stamme og hvert Tungemaal og hvert Folk.

8. Og de skulle tilbede det, alle, som boe paa Jorden, hvis Navne ikke fra Verdens Begyndelse ere skrevne i Lammets, det slagtedes, Livsens Bog.

9. Dersom Nogen haver Øren, han høre!

10. Dersom Nogen samler til Fængsel, han gaaer i Fængsel; dersom Nogen dræber med Sværd, ham bør det at dræbes med Sværd. Her er de Helliges Taalmodighed og Tro.

11. Og jeg saae et andet Dyr stige op af Jorden, og det havde to Horn lige med Lammet og talede som Dragen.

12. Og det øver al det første Dyrs Magt for dets Aasyn og gjør, at Jorden og de, som boe derpaa, skulle tilbede det første Dyr, hvis dødelige Saar blev lægt.

13. Og det gjør store Tegn, saa at det endog kommer Ild til at falde ned af Himmelen paa Jorden for Menneskenes Aasyn.

14. Og det forfører dem, som boe paa Jorden, for de Tegns Skyld, hvilke ere givne det at gjøre for Dyrets Aasyn, sigende til dem, som boe paa Jorden, at de skulle gjøre et Billede for det Dyr, som fik Saar af Sværdet, og dog levede.

15. Og det fik Magt at give Dyrets Billede Aand, at Dyrets Billede endog kunde tale og gjøre, at hvilkesombelst der ikke vilde tilbede Dyrets Billede, skulde ihjelslaaes.

16. Og det gjør, at der gives Alle, baade Smaa og Store, baade Rige og Fattige, baade Frie og Trælle, et Mærke i deres Haand eller i deres Pande;

17. og at Ingen kan kjøbe eller sælge, uden den, som haver Mærket eller Dyrets Navn eller dets Navns Tal.

18. Her er Viisdom! Hvo som haver Forstand, beregne Dyrets Tal; thi det er et Menneskes Tal, og dets Tal er sex hundrede tresindstyve og sex.

V. 4. *c. 18, 18.* - **V. 5.** Dan. 7, 8. 11. *25. c. 11, 36.* Aab. 11, 2. c. 12, 6. - **V. 6.** *c. 16, 9. 11.* - **V. 7.** c. 14, 12 - **V. 8.** c. 8, *13. c 12, 12.* c. 3, 5. c. 17, 8. c. 20, 12. - **V. 10.** *c. 11, 18.* Matth. 26, 52. Aab. 18, 6. c. 14, 12. - **V. 11.** c. 11, 7. Matth. 7, 15. c. 24, 11. 24. - **V. 13.** Matth. 24, 24. 1 Thess. 2, 9. Aab. 16, 14. - **V. 14.** c. 16, 14. c. 19, 20. - **V. 15.** c. 14, 11. c. 19, 2. - **V. 17.** c. 14, 9. 11. - **V. 18.** c. 15, 2.

14. Capitel.

(I) De Beseglede staae paa Zions Bjerg og følge Lammet, 1-5. (II) Et evigt Evangelium forkundes. 6. 7; Babylon er falden, 8; de, som tilbede Dyret, skulle pines, 9-11; de Hellige skulle holde ved i Taalmodighed indtil Døden. 12. 13. (III) Guds Vredes Høst gaaer over Jorden, 14-20.

1. Og jeg saae, og see, Lammet stod paa Zions Bjerg, og med det hundrede fire og fyrretyve Tusinde, som havde dets Faders Navn skrevet i deres Pander.

2. Og jeg hørte en Røst af Himmelen, som mange Vandes Lyd og som en stærk Tordens Lyd, og jeg hørte Harpelegeres Lyd, som legede paa deres Harper.

3. Og de sang en ny Sang for Thronen og for de fire Dyr og de Ældste; og Ingen kunde lære den Sang, uden de hundrede fire og fyrretyve Tusinde, de Kjøbte fra Jorden.

4. Disse ere de, som ikke have besmittet sig med Kvinder, thi de ere Jomfruer; disse ere de, som følge Lammet, i hvor det gaaer; disse ere kjøbte fra Menneskene, en Førstegrøde for Gud og Lammet.

5. Og i deres Mund er ikke funden Svig; thi de ere ustraffelige for Guds Throne.

6. Og jeg saae en anden Engel flyve midt igjennem Himmelen, som havde et evigt Evangelium at forkynde dem, som boe paa Jorden, og alle Slægter og Stammer og Tungemaal og Folk;

7. som sagde med høi Røst: frygter Gud og giver ham Ære, thi hans Doms Time er kommen; og tilbeder den, som haver gjort Himmelen og Jorden og Havet og Vandenes Kilder.

8. Og en anden Engel fulgte, som sagde: den er falden, den er falden, Babylon, den store Stad; thi den haver givet alle Hedninger at drikke af sit Horeries giftige Vin.

9. Og den tredie Engel fulgte dem og sagde med høi Røst: dersom Nogen tilbeder Dyret og dets Billede, og tager Mærket i sin Pande eller i sin Haand,

10. han drikker og Guds Vredes Vin, som er skjenket ublandet i hans Forternelses Kalk; og han skal pines med Ild og Svovl for de hellige Engles og for Lammets Aasyn.

11. Og deres Pines Røg opstiger i al Evighed; og de have ikke Hvile Dag eller Nat, de, som tilbede Dyret og dets Billede, og hvo som annammer dets Navns Mærke.

12. Her er de Helliges Taalmodighed; her ere de, som bevare Guds Befalinger og Jesu Tro.

13. Og jeg hørte en Røst af Himmelen, som sagde til mig: skriv: salige ere de Døde, som døe i Herren herefter. Ja, Aanden siger, at de skulle hvile fra deres Arbeider, men deres Gjerninger følge med dem.

14. Og jeg saae, og see, en hvid Sky, og En sad paa Skyen, lig et

C. 14. V. 1. Pſ. 2, 6. Aab. 7, 4. - **V. 2.** c. 1, 10. 15. c. 5, 8. - **V. 4.** 1 Cor. 6, 15. 2 Cor. 11, 2. Aab. 3, 4. 1 Cor. 6, 20. *Aab. 5, 9. Jak. 1, 18.* - **V. 5.** Pſ. 32, 2. Eph. *5, 27. Col. 1, 22.* - **V. 7.** 5 Moſ. 32, 3. Prad. *12, 13. Pſ. 33, 6. Pſ.* 146, 6. - **V. 8.** c. 16, 19. c. 18, 2. - **V. 9.** c. 19, 20. - **V. 10.** c. 16, 19. c. 19, 20. c. 20, 10. - **V. 11.** c. 19, 3. c. 13, 16. 17. c. 16, 2. - **V. 12.** c. 13, 10. c. 12, 17. - **V. 13.** c. 12, 10. c. 1, 11. 18, 1 Cor. 15, 18. 1 Theſſ. 4, 14. Hebr. 4, 10. **V. 14.** Dan. 7, 13. Aab. 1, 13.

Menneskes Søn, som havde en Guldkrone paa sit Hoved og en skarp Segel i sin Haand.

15. Og en anden Engel udgik af Templet, som raabte med høi Røst til den, som sad paa Skyen: udstræk din Segel og høst; thi Timen at høste er kommen, fordi Jordens Høst er moden.

16. Og den, som sad paa Skyen, lod sin Segel gaae over Jorden, og Jorden blev høstet.

17. Og en anden Engel udgik af Templet i Himmelen; ogsaa han havde en skarp Segel.

18. Og en anden Engel udgik fra Alteret, som havde Magt over Ilden; og han raabte med stærkt Skrig til den, som havde den skarpe Segel, sigende: udstræk din skarpe Segel, og afskær Druerne af Jordens Viintræ; thi dets Druer ere modne.

19. Og Engelen lod sin Segel gaae over Jorden, og afskar Frugten af Jordens Viintræ, og kastede den i Guds Vredes store Persekar.

20. Og Persekarret blev traadt udenfor Staden, og der gik Blod ud af Persekarret indtil Hestenes Bidsler, tusinde og sex hundrede Stadier langt.

15. Capitel.

(I) Syv Engle have de syv sidste Plager; Seirvinderne synge Mose' og Lammets Sang, 1-4. (II) De syv Engle gaae ud af Templet, og modtage de syv Vredens Skaaler, 5-8.

1. Og jeg saae et andet Tegn i Himmelen, stort og forunderligt: syv Engle, som havde de syv sidste Plager; thi med disse fuldkommes Guds Vrede.

2. Og jeg saae som et Glarhav, blandet med Ild; og dem, som havde vundet Seier over Dyret og over dets Billede og over dets Mærke og over dets Navns Tal, staaende ved Glarhavet og holdende Guds Harper.

3. Og de sang Mose', den Guds Tjeners, Sang, og Lammets Sang, sigende: store og forunderlige ere dine Gjerninger, Herre, Gud du Almægtige! Retfærdige og sande ere dine Veie, du de Helliges Konge!

4. Hvo skulde ikke frygte dig, Herre! og prise dit Navn? thi du er alene hellig; thi alle Folkeslag skulle komme og tilbede for dit Aasyn, fordi dine Domme ere aabenbarede.

5. Og derefter saae jeg, og see, Vidnesbyrdets Tabernakel i Himmelen blev opladt,

6. og de syv Engle, som havde de syv Plager, udgik af Templet, iførte et reent og skinnende Linklæde og opbundne under Brystet med Guldbelter.

7. Og eet af de fire Dyr gav de syv Engle syv Guldskaaler, fyldte med Guds Vrede, hans, som lever i al Evighed.

8. Og Templet fyldtes med Røg af Guds Herlighed og af hans Magt; og Ingen kunde indgaae i Templet, førend de syv Engles syv Plager fik Ende.

V. 15. Matth. 13, 39. Aab. 6, 17. - **V. 20.** *Ef. 63, 3. c. 34, 3.* - **C. 15. V. 1.** *c. 12, 13. c. 21, 9.* - **V. 2.** *c. 4, 6. c. 12, 11. 5, 8. c. 14, 2.* - **V. 3.** 2 Mos. 15, 1. 5 Mos. 32, 1. 44. Sl. 111, 2. Sl. 139, 14. Sl. 145, 17. Aab. 16, 7. - **V. 4.** Jer. 10, 6. 7. Sl. 86, 9. Sl. 98, 2. - **V. 5.** 4 Mos. 1, 50. Aab. 11, 19. - **V. 6.** *c. 1, 13.* - **V. 7.** *c. 4, 6. 9.* - **V. 8.** 2 Mos. 40, 34. 1 Kong. 8, 11. Es. 6, 4.

16. Capitel.

(I) Den første Engel udgyder sin Skaal paa Jorden, 1. 2. (II) Den anden i Havet, 3. (III) Den tredie i Floderne, 4-7. (IV) Den fjerde i Solen, 8. 9. (V) Den femte paa Dyrets Throne, 10. 11. (VI) Den sjette paa Floden Euphrates, 12-16. (VII) Den syvende i Luften, 17-21.

1. Og jeg hørte en stærk Røst fra Templet, som sagde til de syv Engle: gaaer hen og udgyder Guds Vredes Skaaler paa Jorden.

2. Og den første gik hen og udgød sin Skaal paa Jorden, og der blev en ond og fordærvelig Byld paa de Mennesker, som havde Dyrets Mærke, og dem, som tilbade dets Billede.

3. Og den anden Engel udgød sin Skaal i Havet, og det blev Blod, som af en Myrdet, og hver levende Sjæl i Havet døde.

4. Og den tredie Engel udgød sin Skaal i Floderne og Vandkilderne, og de bleve Blod.

5. Og jeg hørte Vandenes Engel sige: retfærdig er du, Herre! du, som er og som var, du Hellige, at du haver udført denne Dom.

6. Fordi de have udøst Helliges og Propheters Blod, haver du og givet dem Blod at drikke; thi de ere det værd.

7. Og jeg hørte en Anden fra Alteret sige: ja, Herre, Gud, du Almægtige! dine Domme ere sande og retfærdige.

8. Og den fjerde Engel udgød sin Skaal i Solen, og den fik Magt at brænde Menneskene med Ild.

9. Og Menneskene brændte i stor Hede og bespottede Guds Navn, som haver Magt over disse Plager; og de omvendte sig ikke, at give ham Ære.

10. Og den femte Engel udgød sin Skaal paa Dyrets Throne; og dets Rige blev formørket, og de tyggede deres Tunger af Pine.

11. Og de bespottede Himmelens Gud for deres Piner og for deres Bylder; og de omvendte sig ikke fra deres Gjerninger.

12. Og den sjette Engel udgød sin Skaal i den store Flod Euphrates; og dens Vand borttørredes, paa det Veien skulde beredes for Kongerne fra Østen.

13. Og jeg saae af Dragens Mund og af Dyrets Mund og af den falske Prophets Mund udkomme tre urene Ånder, som lignede Padder.

14. Thi de ere Djævelens Ånder og gjøre Tegn; og de gaae ud til Jordens, ja hele Jorderiges Konger, at samle dem til Krigen paa Guds den Almægtiges hiin store Dag.

15. See, jeg kommer som en Tyv. Salig er den, som vaager og bevarer sine Klæder, at han ikke skal gaae nøgen, og de skulle see hans Skam.

16. Og han forsamlede dem til det Sted, som kaldes paa Hebraisk Harmageddon.

17. Og den syvende Engel udgød sin Skaal i Luften; og en stærk Røst udgik fra Templet i Himmelen, fra Thronen, som sagde: det er skeet.

C. 16. V. 1. c. 15, 7. - **V. 2.** c. 13, 16. 17. - **V. 5.** 2 *Mos. 9, 27.* 1 *Mos.* 1, 4. 8. - **V. 6.** *Matth. 23, 34. 35.* - **V. 7.** c. 15, 3. - **V. 9.** *c. 13, 6. c. 9, 20.* 21. - **V. 11.** c. 9, *21.* - **V. 13.** *c. 12, 9.* 17. c. 11, 7. c. 19, 19. 20. c. 13, 11. fg. - **V. 14.** Matth. 24, 24. fg. 2 Thess. 2, 9. 1 Kon. 13, 13. c. 17, 14. c. 20, 8. - **V. 15.** Matth. 24, 42. fg. Luc. 12, 39. 1 Thess. 5, 2. 3. 2 Petr. 3, 10. 1 Kon. 3, 3.

18. Og der skete Røster og Tordener og Lyn; og der skete et stort Jordskjælv, saadant som ikke er skeet fra den Tid, at Menneskene bleve til paa Jorden, et saadant Jordskjælv, saa stort.

19. Og den store Stad blev til tre Dele, og Hedningernes Stæder nedfaldt; og den store Babylon blev ihukommet for Gud, at han vilde skjenke hende med Vinen af sin strenge Vrede.

20. Og hver Ø flyede, og Bjergene bleve ikke fundne.

21. Og en stor Hagel, centnertung, faldt ned fra Himmelen paa Menneskene, og Menneskene bespottede Gud for Hagelens Plage; thi dens Plage er meget stor.

17. Capitel.

(I) En Engel viser Johannes den store Skjøge, som er Babylon, 1-6. (II) Engelen forklarer Synet om Skjøgen, og om Dyret med de syv Hoveder og ti Horn, paa hvilket Skjøgen sidder, 7-18.

1. Een af de syv Engle, som havde de syv Skaaler, kom og talede med mig og sagde til mig: kom! jeg vil vise dig Dommen over den store Skjøge, som sidder paa de mange Vande,

2. med hvilken Kongerne paa Jorden have bolet, og de, som boe paa Jorden, ere blevne drukne af hendes Horeries Vin.

3. Og han førte mig i Aanden hen i Ørken; og jeg saae en Kvinde, som sad paa et skarlagenfarvet Dyr, fuldt med Bespottelsens Navne, som havde syv Hoveder og ti Horn.

4. Og Kvinden var klædt i Purpur og Skarlagen, og udziret med Guld og med Ædelstene og Perler; hun havde et Guldbæger i sin Haand, fuldt af Vederstyggeligheder og hendes Horeries Urenhed.

5. Og paa hendes Pande var skrevet et Navn: Hemmelighed; Babylon den store, en Moder til Skjøger og al Vederstyggelighed paa Jorden.

6. Og jeg saae Kvinden drukken af de Helliges Blod og af Jesu Vidners Blod; og jeg forundrede mig, der jeg saae hende, med en stor Forundring.

7. Og Engelen sagde til mig: hvi forundrede du dig? Jeg vil sige dig den Kvindes Hemmelighed og Dyrets, som bærer hende, som haver de syv Hoveder og de ti Horn.

8. Det Dyr, som du saae, haver været og er ikke, og skal opstige af Afgrunden og fare bort til Fordærvelse; og de skulle forundre sig, som boe paa Jorden, de, hvis Navne ikke ere skrevne i Livsens Bog, fra Verdens Grundvold blev lagt, naar de see Dyret, som var og er ikke, enddog det er.

9. Her behøves et Sind, som haver Viisdom. De syv Hoveder ere syv Bjerge, paa hvilke Kvinden sidder.

10. Ogsaa Kongerne ere syv: de fem ere faldne, og den ene er

V. 18. c. 4, 5. c. 8, 5. c. 6, 12. c. 11, 13. 19. - V. 20. c. 6, 14. - V. 21. 2 Mos. 9, 23. fg. Jos. 10, 11. Aab. 11, 19. - C. 17. V. 1. c. 15, 1. c. 21, 9. Jer. 51, 13. - V. 2. Jer. 51, 7. Aab. 14, 8. c. 18, 3. - V. 3. c. 13, 1. c. 17, 7. 8. - V. 4. c. 18, 16. - V. 5. 2 Thess. 2, 7. - V. 6. c. 18, 24. - V. 7. c. 13, 1. - V. 8. c. 11, 7. c. 13, 3. c. 8, 13. c. 14, 6 Ps. 69, 29.

der, den anden er ikke endnu kommen, og naar han kommer, bør det ham at blive en liden Tid.

11. Og Dyret, som var og er ikke, er end selv den ottende, og er af de syv og farer bort til Fordærvelse.

12. Og de ti Horn, som du saae, ere ti Konger, hvilke ikke endnu have annammet Riget, men annamme en Magt som Konger een Time med Dyret.

13. Disse have een Mening, og deres Magt og Myndighed skulle de overgive Dyret.

14. Disse skulle stride med Lammet, og Lammet skal overvinde dem, fordi det er Herrers Herre og Kongers Konge, og de, som ere med det, de Kaldte og Udvalgte og Trofaste.

15. Og han sagde til mig: de Vande, som du saae, der hvor Skjøgen sidder, ere Folk og Skarer og Slægter og Tungemaal.

16. Og de ti Horn, som du saae paa Dyret, disse skulle hade Skjøgen og gjøre hende øde og nøgen, og æde hendes Kjød og opbrænde hende med Ild.

17. Thi Gud haver givet dem i Hjertet at gjøre efter hans Sind, og at have eet Sind, og at give Dyret deres Rige, indtil Guds Ord blive fuldbyrdede.

18. Og Kvinden, som du saae, er den store Stad, som haver Herredomme over Jordens Konger.

18. Capitel.

(I) En Engel kundgjør, at Babylon er falden, 1-3. (II) Guds Folk skal gaae ud fra den, svare Plager skulle komme over den, 4-8. (III) Kongerne, Kjøbmændene, de Søfarende skulle begræde den, 9-19; Himlene skulle fryde sig, 20. (IV) Den skal pludseligen aldeles forgaae, 21-24.

1. Og derefter saae jeg en Engel fare ned fra Himmelen, som havde stor Magt, og Jorden oplystes af hans Glands.

2. Og han raabte med Styrke, med høi Røst, og sagde: den er falden, den er falden, Babylon den store, og er bleven Djævlenes Bolig og et Fængsel for alle urene Ånder, og et Fængsel for alle urene og afskyede Fugle.

3. Thi af hendes Horeries giftige Viin have alle Folkeslag drukket, og Jordens Konger have bolet med hende, og Jordens Kjøbmænd ere blevne rige af hendes Yppigheds Fylde.

4. Og jeg hørte en anden Røst fra Himmelen, som sagde: gaaer bort fra hende, I mit Folk! at I ikke skulle blive deelagtige i hendes Synder, og at I ikke skulle rammes af hendes Plager.

5. Thi hendes Synder naae indtil Himmelen, og Gud haver kommet hendes Uretfærdigheder ihu.

6. Betaler hende, som hun haver betalt Eder, og gjengjelder hende dobbelt efter hendes Gjerninger; skjenker hende dobbelt i den Kalk, som hun haver skjenket med.

V. 11. c. 19, 19. 20. - V. 12. c. 13, 1. - V. 14. c. 11, 7. 1 Tim. 6, 15. Aab. 19, 16. - V. 16. c. 18, 8. - V. 18. c. 16, 19. - C. 18. V. 2. c. 10, 3. Ef. 21, 9. Jer. 51, 8. 37. Aab. 14, 8. Ef. 13, 21. - V. 2. Jer. 51, 7. Aab. 14, 8. c. 17, 2. - V. 4. 2 Cor. 6, 17. - V. 5. 1 Mos. 18, 20. Jer. 51, 9. Aab. 16, 19. - V. 6. Pf. 137, 8. Pf. 33, 1. Jer. 50, 29. Aab. 14, 10.

7. Saa meget som hun haver ophøiet sig selv og levet i Yppighed, saa meget giver hende af Pine og Sorrig. Fordi hun siger i sit Hjerte: jeg sidder som Dronning og er ikke Enke, og Sorrig skal jeg ingenlunde see,

8. derfor skulle hendes Plager komme paa een Dag: Død og Sorrig og Hunger, og hun skal opbrændes med Ild; thi stærk er den Herre Gud, som dømmer hende.

9. Og Jordens Konger skulle begræde hende og hyle over hende, de, som have holet og drevet Vellyst med hende, naar de see Røgen af hendes Brand,

10. staaende langt borte af Frygt for hendes Piinsel, og sigende: vee! vee! du store Stad, Babylon, du stærke Stad! thi paa een Time er din Dom kommen.

11. Og Jordens Kjøbmænd skulle græde og sørge over hende, fordi Ingen mere kjøber deres Ladning,

12. Ladning af Guld og Sølv og dyrebare Stene og Perler, og kostesligt Linklæde og Purpur og Silke og Skarlagen, og allehaande vellugtende Træ og allehaande Arbeide af Elfenbeen og allehaande Arbeide af kosteligt Træ og af Kobber og Jern og Marmor,

13. og Kaneelbark og Rogelser og Salve og Virak, og Viin og Olie, og fiint Meel og Hvede, og Øxne og Faar og Heste og Vogne og Slaver, ja Menneskesjæle.

14. Og Frugten, din Sjæl lystedes ved, er vegen fra dig, og alt det Lækkre og Glindsende er veget fra dig, og du skal ingenlunde finde det mere.

15. De, som handlede dermed, som ere blevne rige ved hende, skulle staae langt borte af Frygt for hendes Piinsel, og græde og sørge, sigende:

16. vee! vee! den store Stad, som var klædt i kosteligt Linklæde og Purpur og Skarlagen, og udziret med Guld og Ædelstene og Perler; thi i een Time er saa stor Rigdom gaaet tilgrunde!

17. Og alle Styrmænd og den hele Hob paa Skibene og Søfolkene og Alle, som befare Havet, stode langt borte,

18. og raabte, der de saae Røgen af hendes Brand, og sagde: hvo var lig den store Stad?

19. Og de kastede Støv paa deres Hoveder, grædende og sørgende, og sagde: vee! vee! den store Stad, i hvilken Alle, som havde Skibe paa Havet, berigedes af dens Pragt; thi i een Time er den gaaet tilgrunde.

20. Fryd dig over den, du Himmel, og I hellige Apostler og Propheter! fordi Gud haver udført Eders Ret imod den.

21. Og en vældig Engel opløftede en Steen som en stor Møllesteen, og kastede den i Havet og sagde: saa skal Babylon, den store Stad, nedkastes med Hast, og ikke findes mere.

22. Og Harpelegeres og Sangeres og Fløiters og Basuners Lyd skal ikke høres i dig mere; og ikke nogen

V. S. Ef. 47, 9. Jer. 50, 31. Aab. 17, 16. Jer. 50, 34. 2 Thessl. 2, 8. - **V. 9.** *Ez. 26, 16. 17. c. 27, 30. Aab. 17, 2. -* **V. 10.** *c. 14, 9. Ef. 21, 9. Jer. 51, 8. -* **V. 11.** *Ez. 27, 36. Aab. 18, 15. -* **V. 12.** *Ez. 27, 12. 13. 22. -* **V. 16.** *Jer. 50, 23. Aab. 11, 4. -* **V. 20.** *Ef. 44, 23. c. 49, 13. Jer. 51, 48. Aab. 19, 1. -* **V. 21.** *c. 5, 2.*

Kunſtner i nogen Kunſt findes i dig mere; og Møllens Lyd ikke høres i dig mere;

23. og Lampens Lys ſkal ikke ſkinne i dig mere; og Brudgoms og Bruds Røſt ikke høres i dig mere, fordi dine Kjøbmænd vare Fyrſter paa Jorden, fordi ved din Trolddom ere alle Folkene bedaarede.

24. Og i den er Propheters og Helliges Blod fundet, og alle deres, ſom ere myrdede paa Jorden.

19. Capitel.

(I) I Himmelen raabes Halleluja over Babylons Fald, og fordi Gud nu havde antaget Riget, og Lammets Bryllup var kommet. 1–10. (II) Chriſtus med Himmelens Hære drager ud til Strid. 11–16. (III) Rovfuglene indbydes til Maaltid; Dyret og den falſke Prophet kaſtes i Ildſøen, de Andre ihjelſlaaes, 17–21.

1. Og derefter hørte jeg en høi Røſt af en ſtor Skare i Himmelen, ſom ſagde: Halleluja! Saliggjørelſe og Ære og Priis og Magt være Herren vor Gud!

2. Thi ſande og retfærdige ere hans Domme, at han haver dømt den ſtore Skjøge, ſom fordærvede Jorden med ſit Horeri, og at han haver krævet ſine Tjeneres Blod af hendes Haand.

3. Og de ſagde anden Gang: Halleluja! og hendes Røg opſtiger i al Evighed.

4. Og de fire og tyve Ældſte og de fire Dyr faldt ned og tilbade Gud, ſom ſad paa Thronen, og ſagde: Amen! Halleluja!

5. Og en Røſt udgik fra Thronen, ſom ſagde: lover vor Gud, alle hans Tjenere! og I, ſomham frygte, baade de Smaa og de Store!

6. Og jeg hørte ſom en ſtor Skares Røſt og ſom mange Vandes Lyd og ſom ſtærke Tordeners Lyd, ſom ſagde: Halleluja! fordi Herren, Gud den Almægtige, haver antaget Riget.

7. Lader os glæde og fryde os og give ham Æren; thi Lammets Bryllup er kommet, og hans Brud haver ſmykket ſig.

8. Og det blev hende givet at føre ſig i reent og ſkinnende Linklæde; thi Linklædet er de Helliges Dyder.

9. Og han ſiger til mig: ſkriv: ſalige ere de, ſom ere kaldede til Lammets Bryllups Nadvere! Og han ſiger til mig: disſe ere de ſande Guds Ord.

10. Og jeg faldt ned for hans Fødder at tilbede ham, og han ſiger til mig: gjør det ikke! Jeg er din Medtjener og dine Brødres, ſom have Jeſu Vidnesbyrd; tilbed Gud; thi Jeſu Vidnesbyrd er Propheties Aand.

11. Og jeg ſaae Himmelen opladt, og ſee, en hvid Heſt, og den, der ſad paa den, kaldes Sanddru og Trofaſt, og han dømmer og ſtrider med Retfærdighed.

12. Men hans Øine vare ſom Ildslue, og der vare mange Kroner

V. 22. Jer. 7, 34. c. 16, 9. c. 25, 10. Ez. 26, 13. - V. 23. Jer. 25, 10. Aab. 7, 34. c. 16. 9. Eſ. 23. 8. - V. 24. Matth. 23, 37. Aab. 17, 6. - C. 19. V. 1. c. 11, 15. c. 12, 10. c. 7, 10. - V. 2. Pſ. 119. 137. Aab. 15, 3 c. 16, 7. c. 18, 20. c. 17, 18. c. 11, 18. - V. 3. c. 14, 11. - V. 4. 4, 4 6. - V. 5. c. 21, 3. Pſ. 113, 1. - V. 6. v. 1. c. 14, 2. c. 11, 15. 17. c. 12, 10. - V. 7. Matth. 22, 2. c. 25, 10. Luc. 14, 16. c. 21, 9. - V. 9. c. 14, 13. Matth. 22, 2. Aab. 21, 5. - V. 10. Ap. G. 10, 26. Aab. 22, 8. Ap. G. 14, 14. 1 Joh. 5, 10. Aab. 12, 17. - V. 11. c. 6, 2. c. 3, 14. - V. 12. c. 1, 14. c. 2, 17. - V. 13. 1 Moſ. 49, 11. Joh. 1, 1

paa hans Hoved; han havde et Navn skrevet, hvilket Ingen kjender, uden han selv;

13. og han var iført et Klæde, dyppet i Blod, og hans Navn kaldes: Guds Ord.

14. Og Hærene i Himmelen fulgte ham paa hvide Heste, iførte hvidt og reent Linklæde.

15. Og af hans Mund udgik et skarpt Sværd, at han med det skulde slaae Hedningerne; og han skal regjere dem med et Jernspiir, og han skal træde Guds, den Almægtiges, Vredes og Fortørnelses Viins Persekar.

16. Og han haver et Navn skrevet paa Klædebonnet og paa sin Lænd: Kongers Konge og Herrers Herre.

17. Og jeg saae en Engel staaende i Solen, og han raabte med høi Røst og sagde til alle Fugle, som flyve midt under Himmelen: kommer og forsamles til den store Guds Nadvere,

18. for at æde Kongers Kjød og Krigshøvdingers Kjød og Vældiges Kjød og Kjødet af Heste og af dem, som sidde paa dem, og Kjødet af Alle, Frie og Trælle, og Smaa og Store.

19. Og jeg saae Dyret og Kongerne paa Jorden og deres Hære forsamlede, at føre Krig imod den, som sad paa Hesten, og imod hans Hær.

20. Og Dyret blev grebet, og med det den falske Prophet, som havde gjort Tegnene for dets Aasyn, med hvilke han havde forført dem, som toge Dyrets Mærke, og dem, som tilbade dets Billede; disse To bleve levende kastede i Ildsøen, som brænder med Svovl.

21. Og de Andre bleve ihjelslagne med hans Sværd, som sad paa Hesten, hvilket udgik af hans Mund; og alle Fugle bleve mættede af deres Kjød.

20. Capitel.

(I) Djævelen bindes, de Hellige blive levende og regjere med Christus tusinde Aar, 1-6. (II) Djævelen bliver løsladt en liden Tid, Gog og Magog ødelægges, Djævelen kastes i Ildsøen, 7-10. (III) Dommen holdes, 11-15.

1. Og jeg saae en Engel fare ned fra Himmelen; han havde Afgrundens Nøgle og en stor Lænke i sin Haand.

2. Og han greb Dragen, den gamle Slange, som er Djævelen og Satanas, og bandt ham for tusinde Aar,

3. og kastede ham i Afgrunden, og tillukte og forseglede over ham, at han ikke mere skulde forføre Folkene, indtil de tusinde Aar fuldendtes; og efter dem bør det ham at løses en liden Tid.

4. Og jeg saae Troner, og de satte sig paa dem, og Dom blev dem given; og jeg saae deres Sjæle, som vare halshugne for Jesu Vidnesbyrds og for Guds Ords Skyld, og dem, som ikke havde tilbedet Dyret, ei heller dets Billede, og

V. 14. Luc. 2, 13. Aab. 7, 9. 11. - V. 15. 2 Thess. 2, 8. Aab. 1, 16. c. 2, 16. c. 12, 5. c. 14, 19. 20. - V. 16. v. 12. 5 Mos. 10, 17. Aab. 17, 14. - V. 19. Ef. 30, 32. Aab. 6, 15. 17, 14. - V. 20. Dan. 7, 11. 26. Aab. 13, 12. c. 16, 13. c. 14, 10. c. 20, 10. c. 21, 8. - C. 20. V. 1. c. 1, 18. - V. 2. 2 Petr. 2, 4. Aab. 12, 9. - V. 3. c. 16, 14. - V. 4. Matth. 19, 28. Luc. 22, 30. Aab. 5, 10. 1 Cor. 6, 2. 3. Aab. 3, 21. c. 6, 9. 10. c. 13, 15. c. 1 Cor. 15, 23.

ikke havde taget Mærket i deres Pande og paa deres Haand; og de bleve levende og regjerede med Christus de tusinde Aar.

5. Men de andre Døde bleve ikke levende igjen, indtil de tusinde Aar fuldendtes. Denne er den første Opstandelse.

6. Salig og hellig er den, som haver Deel i den første Opstandelse; over disse haver den anden Død ikke Magt, men de skulle være Guds og Christi Præster, og skulle regjere med ham tusinde Aar.

7. Og naar de tusinde Aar ere fuldendte, skal Satanas løses af sit Fængsel.

8. Og han skal udgaae at forføre Folkene fra Jordens fire Hjørner, Gog og Magog, at forsamle dem til Strid; deres Tal er som Havets Sand.

9. Og de droge frem over Jordens Flade, og omringede de Helliges Leir og den elskede Stad; og Ild nedfaldt af Himmelen fra Gud og fortærede dem.

10. Og Djævelen, som dem forførte, blev kastet i Søen af Ild og Svovl, hvor Dyret og den falske Prophet var; og de skulle pines Dag og Nat i al Evighed.

11. Og jeg saae en stor, hvid Throne og ham, som sad derpaa, for hvis Aasyn Jorden og Himmelen flyede, og der blev ikke fundet Sted for dem.

12. Og jeg saae de Døde, Smaa og Store, staaende for Gud, og Bøgerne bleve opladne; og en anden Bog blev opladt, som er Livsens Bog; og de Døde bleve dømte efter det, som er skrevet i Bøgerne, efter deres Gjerninger.

13. Og Havet afgav de Døde, som vare i det; og Døden og Helvede afgave de Døde, som vare i dem, og de bleve dømte, hver efter sine Gjerninger.

14. Og Døden og Helvede bleve kastede i Ildsøen. Denne er den anden Død.

15. Og dersom Nogen ikke fandtes skreven i Livsens Bog, blev han kastet i Ildsøen.

21. Capitel.

(I) Johannes seer en ny Himmel og Jord, hvor Gud boer hos de Mennesker, som have seiret; de Andre udelukkes, 1-8. (II) Det himmelske Jerusalems store Herlighed, 9-23. (III) Hvo deri skal indføres, 24-27.

1. Og jeg saae en ny Himmel og en ny Jord; thi den første Himmel og den første Jord var forgaaet, og Havet var ikke mere.

2. Og jeg, Johannes, saae den hellige Stad, det nye Jerusalem, at stige ned af Himmelen fra Gud, beredet som Bruden, smykket for sin Brudgom.

3. Og jeg hørte en høi Røst fra Himmelen, som sagde: see, Guds Paulun er hos Menneskene, og han skal boe hos dem, og de skulle være hans Folk, og Gud selv skal være med dem og være deres Gud.

4. Og Gud skal aftørre hver Taare af deres Øine, og Døden

V. 5. 1 Thess. 4, 16. - V. 7. v. 3. 5. - V. 8. v. 3. c. 16, 14. - V. 9. Ez. 31, 4. 5. Aab. 21, 10. fg. - V. 10. Dan. 7, 11. Aab. 19, 20. c. 14, 10. 11. - V. 11. c. 21, 5. 2 Petr. 3, 10. Aab. 12, 8. - V. 12. c. 11, 18. c. 3, 5. Rom. 2, 6. 1 Cor. 3, 8. fg. - V. 14. 1 Cor. 15, 26. 54. 55. Aab. 6. 8. c. 21, 8. - V. 15. Matth. 25, 41. - C. 21. V. 1. 2 Petr. 3, 13. fg. - V. 2. Gal. 4, 26. Hebr. 11, 10. c. 12, 22. Aab. 3, 12. c. 21, 10. - V. 3. 2 Cor. 6, 16. 1 Thess. 4, 17. - V. 4. V. 25. 8. Aab. 7, 17. Es. 35, 10. 1 Cor. 15, 26. 2 Cor. 5, 17.

skal ikke være mere, ei heller Sorrig, ei heller Skrig, ei heller Pine skal være mere; thi det Første er veget bort.

5. Og den, som sad paa Thronen, sagde: see, jeg gjør alle Ting nye. Og han siger til mig: skriv; thi disse Ord ere sande og trofaste.

6. Og han sagde til mig: det er skeet. Jeg er Alpha og Omega, Begyndelsen og Enden. Den Tørstige vil jeg give af Livsens Vands Kilde uforskyldt.

7. Den, som seirer, skal arve alle Ting, og jeg vil være ham en Gud, og han skal være mig en Søn.

8. Men de Feige og Vantroe og Vederstyggelige og Manddrabere og Skjørlevnere og Troldkarle og Afgudsdyrkere og alle Løgnere, deres Deel skal være i Søen, som brænder med Ild og Svovl. Dette er den anden Død.

9. Og een af de syv Engle, som havde de syv Skaaler, fulde af de syv sidste Plager, kom til mig og talede med mig og sagde: kom, jeg vil vise dig Bruden, Lammets Hustru.

10. Og han førte mig i Aanden hen paa et stort og høit Bjerg, og viste mig den store Stad, det hellige Jerusalem, som nedsteg af Himmelen fra Gud.

11. Den havde Guds Herlighed, og dens Glands var som den dyreboreste Steen, som krystalklar Jaspis.

12. Den havde ogsaa en stor og høi Muur med tolv Porte, og over Portene tolv Engle og paaskrevne Navne, hvilke ere Israels Børns tolv Stammers;

13. mod Østen tre Porte, mod Norden tre Porte, mod Sønden tre Porte, mod Vesten tre Porte.

14. Og Stadens Muur havde tolv Grundvolde, og paa dem Lammets tolv Apostlers Navne.

15. Og den, som talede med mig, havde et Guldrør, at han skulde maale Staden og dens Porte og dens Muur.

16. Og Staden ligger i Firkant, dens Længde er saa stor som Breden. Og han maalte Staden med Røret: tolv tusinde Stadier; og dens Høide svarer lige til dens Længde og Brede.

17. Og han maalte dens Muur, hundrede fire og fyrretyve Alen, efter et Menneskes Maal, som Engelen brugte.

18. Og dens Muur var fra Grunden opbygt af Jaspis, og Staden var reent Guld, lig det rene Glar.

19. Og Stadens Muurs Grundvolde vare prydede med allehaande dyrebare Stene: den første Grundvold var Jaspis, den anden Saphir, den tredie Chalcedon, den fjerde Smaragd,

20. den femte Sardonyx, den sjette Sarder, den syvende Chrysolith, den ottende Beryl, den niende Topas, den tiende Chrysopras, den ellevte Hyacinth, den tolvte Amethyst.

21. Og de tolv Porte vare Perler,

B. 5. c. 4, 2. c. 20, 11. Es. 43, 19. 2 Cor. 5, 17. Aab. 19, 9. - **B. 6.** c. 16, 17. c. 1, 8. *Es. 12, 3. c. 55, 1. Joh. 4,* 10. c. 7, 37. *Aab. 2, 17.* - **B. 7.** c. 2, 26. 28. *Hebr. 8,* 10. - **B. 8.** *c. 22, 15. 1 Cor.* 6, 9. *Gal.* 5, 19. 21. *Eph.* 5, 5. *Aab. 20, 14.* 15. - **B. 9.** c. 17, 1. c. 19, 7. - **B. 10.** c. 1, 10. *Gal.* 4, 26. *Hebr.* 11, 10. c. 12. **22.** *Aab.* 3, 12. - **B. 12.** *Es.* 48, 31. - **B. 15.** *Es.* 40, 3. *Aab.* 11, 1. - **B. 16.** *Es.* 54, 11. 12. *2 Mos.* 18, 17. *fg.*

enhver af Portene een Perle, og Stadens Gade var reent Guld, som et gjennemsigtigt Glar.

22. Og jeg saae intet Tempel i den; thi dens Tempel er Herren, Gud den Almægtige, og Lammet.

23. Og Staden behøver ikke Sol eller Maane til at skinne i den; thi Guds Herlighed oplyser den, og Lammet er dens Lys.

24. Og Folkeslagene af de Frelste skulle vandre i dens Lys, og Jordens Konger føre deres Glands og Herlighed til den.

25. Dens Porte skulle ikke lukkes om Dagen, og Nat skal der ikke være.

26. Og de skulle føre Folkenes Glands og Herlighed til den.

27. Og intet Ureent skal komme ind i den, ei heller Nogen, som øver Vederstyggelighed og Løgn; kun de, som ere skrevne i Lammets Livsens Bog.

22. Capitel.

(I) Staden er Livsens Vand og Livsens Træ; de Udvalgtes Salighed beskrives, 1-5. (II) Denne Propheti stadfæstes; Engelen vil ei tilbedes, 6-10. (III) Hvo der kan blive deelagtig i denne salige Tilstand, og hvo ikke, 11-15. (IV) Bogens Slutning, 16-21.

1. Og han viste mig Livsens Vands rene Flod, skinnende som Krystal, som udvælder fra Guds og Lammets Throne.

2. Midt i dens Gade og paa begge Sider af Floden voxte Livsens Træ, som bar tolv Gange Frugt og gav hver Maaned sin Frugt, og Bladene af Træet tjente til Folkenes Lægedom.

3. Og der skal ingen Forbandelse være mere, og Guds og Lammets Throne skal være i den, og hans Tjenere skulle tjene ham.

4. Og de skulle see hans Ansigt, og hans Navn skal være i deres Pander.

5. Og Nat skal der ikke være, og de behøve ikke Lys eller Solens Skin, fordi Gud Herren lyser for dem; og de skulle regjere i al Evighed.

6. Og han sagde til mig: disse Ord ere trofaste og sande; og Herren, de hellige Propheters Gud, haver udsendt sin Engel, at vise sine Tjenere, hvad snart bør skee.

7. See, jeg kommer snart. Salig er den, som bevarer denne Bogs Propheties Ord!

8. Og jeg, Johannes, er den, som saae og hørte disse Ting, og der jeg havde hørt og seet, faldt jeg ned at tilbede for Engelens Fødder, som viste mig disse Ting.

9. Og han siger til mig: gjør det ikke; thi jeg er din Medtjener og dine Brødres, Propheternes, og deres, som bevare denne Bogs Ord; tilbed Gud!

10. Og han siger til mig: du skal ikke forsegle denne Bogs Propheties Ord; thi Tiden er nær.

11. Lad den, som gjør Uret, fremdeles gjøre Uret, og den Uteerlige fremdeles øve Uteerlighed, og den

V. 21. c. 22, 2. - V. 23. c. 4, 8. - V. 24. Es. 60, 3. 5. c. 66, 12. Ps. 72, 10. 11. - V. 25. Es. 60, 11. 20. Aab. 22, 5. - V. 27. Es. 35, 8. Aab. 22, 14. 15. Aab. 3, 5. c. 13, 8. - C. 22. V. 1. Ez. 47, 1. Sach. 14, 8. - V. 2. 1 Mos. 2, 9. Aab. 2, 7. c. 21, 24. 26. - V. 3. Sach. 14, 11. - V. 4. Matth. 5, 8. 1 Cor. 13, 12. Aab. 3, 12. c. 14, 1. - V. 5. Es. 60, 19. Aab. 21, 23. Ps. 36, 10. - V. 6. c. 19, 9. c. 21, 5. c. 1, 1. c. 4, 1. - V. 7. c. 3, 11, c. 1, 3. - V. 8. Aab. 19, 10. - V. 9. c. 19, 10. - V. 10. Dan. 8, 26. c. 12, 4. Aab. 1, 3. - V. 11. 2 Tim. 3, 13. Phil. 4, 5. Aab. 1, 3.

Retfærdige fremdeles blive retfærdig, og den Hellige fremdeles blive helliget.

12. Og see, jeg kommer snart, og min Løn er med mig til at betale Hver, som hans Gjerning monne være.

13. Jeg er Alpha og Omega, Begyndelse og Ende, den Første og den Sidste.

14. Salige ere de, som gjøre hans Befalinger, paa det de maae faae Adgang til Livsens Træ og indgaae igjennem Portene i Staden.

15. Men udenfor ere Hundene og Troldkarlene og Skjørlevnerne og Manddraberne og Afgudsdyrkerne og Hver, som elsker og øver Løgn.

16. Jeg, Jesus, haver udsendt min Engel at vidne disse Ting for Eder i Menighederne; jeg er den af Davids Rod og Slægt, den skinnende Morgenstjerne.

17. Og Aanden og Bruden sige: kom! Og hvo som hører, sige: kom! Og hvo som tørster, komme, og hvo som vil tage Livsens Vand uforskyldt.

18. Thi jeg vidner for Hver, som hører denne Bogs Propheties Ord: dersom Nogen lægger Noget til disse Ting, da skal Gud lægge paa ham de Plager, som ere skrevne i denne Bog.

19. Og dersom Nogen tager Noget bort fra denne Propheties Bogs Ord, da skal Gud borttage hans Deel af Livsens Bog og af den hellige Stad og fra de Ting, som ere skrevne i denne Bog.

20. Han, som vidner disse Ting, siger: ja, jeg kommer snart! Amen. Ja, kom, Herre Jesus!

21. Vor Herres Jesu Christi Naade være med Eder alle!

Amen.

V. 12. c. 3, 11. c. 22, 7. Es. 40, 10. c. 62, 11. Ps. 62, 13. Rom. 14, 12. - **V. 13** Ps. 48, 12. Aab. 1, 8. c. 21, 6. - **V. 14.** 1 Joh. 3, 23. Aab. 12, 11. - **V. 15.** 1 Cor. 6, 9. 10. Eph. 5, 5. Col 3, 6. Aab. 21, 8. - **V. 16.** c. 1, 1. 2. Es. 11, 10. Rom. 15, 12. Aab. 5, 5. c. 2, 27. 28. - **V. 17.** Joh. 7, 37. - **V. 19.** Ps. 69, 29. Aab. 3, 5. c. 21, 27. fg. Matth. 4, 5. Aab. 21, 2. - **V. 20.** c. 1, 7. - **V. 21.** 2 Tim. 4, 22. Hebr. 13, 25.

6894 32

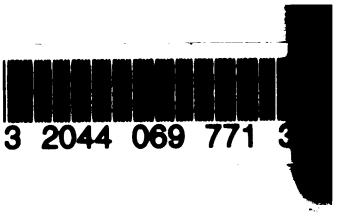

The borrower must return this item on or before the last date stamped below. If another user places a recall for this item, the borrower will be notified of the need for an earlier return.

Non-receipt of overdue notices does ***not*** *exempt the borrower from overdue fines.*

Andover-Harvard Theological Library
Cambridge, MA 02138 617-495-5788

Please handle with care.
Thank you for helping to preserve
library collections at Harvard.